

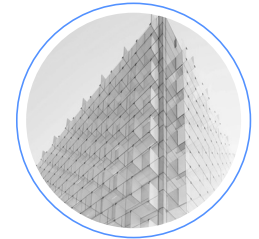

MEMÒRIA ECONÒMICA DE CATALUNYA 2025

L'habitatge a Catalunya: un repte social, econòmic, regulatori i territorial

MEMÒRIA ECONÒMICA DE CATALUNYA

Dirigida per la Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona,
i realitzada en col·laboració amb les Cambres Oficials de Comerç, Indústria i Serveis
de Lleida, Manresa, Sabadell, Terrassa, Tàrraga i Valls,
i les de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Girona, Palamós, Reus,
Sant Feliu de Guíxols, Tarragona i Tortosa

MEMÒRIA ECONÒMICA DE CATALUNYA 2025

L'habitatge a Catalunya: un repte social, econòmic, regulatori i territorial

MEMÒRIA ECONÒMICA DE CATALUNYA 2025

Juny de 2026

© Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

Direcció

Carme Poveda

Coordinació

Eduard Barniol

Elaboració de continguts

Sandra Gutiérrez

Blanca Zapater

Eduard Barniol

Col·laboradors externs:

Oriol Amat

Enric Genescà

Els textos signats són responsabilitat exclusiva dels autors i no reflecteixen necessàriament l'opinió del Consell de Cambres de Catalunya

Disseny gràfic

Toni Fresno

Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

Autoedició i fotocomposició

Carlos Céspedes

Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

MEMÒRIA econòmica de Catalunya: any 2025/Dirigida per la Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona, i realitzada en col·laboració amb les cambres oficials de comerç i indústria de Lleida, Manresa, Sabadell, Terrassa, Tàrrrega i Valls, i les de comerç, indústria i navegació de Girona, Palamós, Reus, Sant Feliu de Guíxols, Tarragona i Tortosa.
Barcelona: cambres oficials de comerç, indústria, serveis i navegació de Catalunya, 2025
224 pàg.
ISSN 1698-5559 Memòria econòmica de Catalunya en edició impresa
ISSN 2444-7978 Memòria econòmica de Catalunya en edició online
1. Catalunya. 2. Economia. 3. Memòria. 4. 2025. 5. Cambres de comerç. I. Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona. II. Cambres oficials de comerç, indústria i navegació de Catalunya
338(467.1)

NOTA PRELIMINAR

D'acord amb l'article 34.k de la Llei 14/2002, de 27 de juny, de les cambres oficials de comerç, indústria i navegació de Catalunya i del Consell General de les Cambres, es presenta la Memòria econòmica de Catalunya corresponent a l'any 2025, que ofereix una visió global de l'economia catalana d'aquest any.

Han contribuït a la preparació i la recollida de dades que figuren en aquesta Memòria econòmica de Catalunya els electors que formen part del cens de les cambres, i també els diversos organismes de les administracions públiques estatal, autonòmica i local. Als uns i als altres, que possibiliten i faciliten la tasca de les nostres corporacions, els agraïm la col·laboració, amb la confiança que aquest treball sigui d'utilitat per al coneixement de l'economia de Catalunya i el seu territori.

Aquesta publicació ha comptat amb el suport del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya donat el caràcter transversal i territorial de la publicació. Aquest finançament públic ha permès publicar edicions territorials de la Memòria econòmica en les quals es fa el balanç econòmic de la demarcació i presentar-lo a les cambres catalanes.

Barcelona, juny de 2026

PRESENTACIÓ

La *Memòria econòmica de Catalunya*, que edita anualment el Consell General de Cambres de Catalunya, arriba aquest any a la 61a. edició, sent la publicació anual econòmica amb més història de Catalunya. Des de fa onze anys, al tradicional balanç econòmic de Catalunya s'afegeix una anàlisi territorial de les demarcacions i comarques catalanes, que es difon i presenta a les cambres catalanes. Aquesta anàlisi territorial permet que el món econòmic, empresarial i institucional tingui un coneixement profund de la seva realitat econòmica més propera.

L'objectiu de la *Memòria* és fer el balanç de l'economia i l'empresa catalana de l'any finalitzat, dins el marc internacional i espanyol, així com aportar reflexions sobre temes d'actualitat econòmica. Aquest any, el tema monogràfic de la publicació és **"L'HABITATGE A CATALUNYA: UN REpte SOCIAL, ECONÒMIC, REGULATORI I TERRITORIAL"**. Amb aquest objectiu de fons, s'han analitzat, des d'una perspectiva àmplia i diversa, les causes estructurals de l'actual crisi de l'habitatge i les tendències recents del sector a Catalunya, que expliquen el fet que aquest s'hagi convertit en la principal preocupació dels catalans. El repte de l'habitatge és prioritari per al desenvolupament de Catalunya i, com recull el títol de la publicació, té implicacions en àmbits molt diversos.

En aquest sentit, la *Memòria econòmica del 2025* inclou un total de nou articles de persones expertes que aprofundeixen en aquest àmbit temàtic, sis de caràcter general i tres amb visió territorial. En concret, la *Memòria* inclou els següents articles i autors: Josep Maria Raya (catedràtic d'Economia Aplicada al Tecnocampus, UPF) analitza la crisi de l'habitatge a Catalunya com el resultat de l'escassetat d'oferta, condicionada per la falta de sòl disponible, les dificultats reguladores i la manca de pressupost públic en habitatge social; Oriol Aspachs (CaixaBank Research) posa el focus en l'estimació del dèficit d'habitatge a Catalunya, en els factors que limiten l'expansió de l'oferta i en les implicacions sobre els preus i el mercat del lloguer; Carme Trilla, Carles Donat i Aleix Arcarons (Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona) examinen les fractures socials que es deriven del que defineixen com la doble crisi de l'habitatge a Catalunya: l'assequibilitat i l'escassetat; Juli Ponce (catedràtic de Dret Administratiu i codirector de la Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge) se centra en un factor rellevant, però menys visible en el debat sobre l'habitatge com és el sistema regulador i de la gestió administrativa; Miquel Morell, Agustí Jover i Marc Gras (PROMO Assessors Consultors) analitzen la creixent tensió entre l'augment de la demanda i la capacitat de resposta del planejament urbanístic sense alterar la sostenibilitat ambiental. Finalment, Ferran Piqué

i Lluís Ramis (Cluster Development) estudien el paper de la construcció industrialitzada com una oportunitat per redefinir el model productiu del sector.

A més, com cada any, la *Memòria econòmica* inclou articles monogràfics amb visió territorial. En el cas de Girona, Joan Company (Col·legi d'API de Girona) descriu l'evolució recent del mercat immobiliari i de l'habitatge a Catalunya i a la demarcació de Girona i proposa la necessitat de mesures estructurals i d'un diàleg entre tots els agents del sector a través d'un Pacte Transversal per l'Habitatge. A la demarcació de Lleida, Josep M. Llop (arquitecte urbanista) ressalta el paper de la societat i de l'urbanisme com a elements bàsics per a la millora de l'habitatge i defensa el paper de Lleida com a bon exemple de ciutat intermèdia per millorar les polítiques d'habitatge. Finalment, per a la demarcació de Tarragona, Daniel Roig (Unifamiliar Sant Jordi SL i Associació de Promotors de Catalunya) descriu l'actual situació del sector tant a Catalunya com a la província de Tarragona i posa el focus en la mirada a llarg termini i en el consens entre el sector públic i el privat.

El balanç econòmic anual a Catalunya és la part central de la *Memòria*. El 2025 el podem definir, en termes generals, com a positiu, amb un creixement del PIB català del 2,7%, un augment més moderat que el registrat el 2024, però que continua significativament per sobre del de la mitjana de la zona euro (1,4%). L'activitat de l'economia catalana s'ha recolzat en el creixement de la demanda interna caracteritzat per: el dinamisme del consum privat, afavorit per la fortalesa del mercat laboral, l'impuls de la inversió i la resiliència del consum públic. Cal destacar que el bon comportament de l'economia catalana s'ha produït en un context econòmic i geopolític advers. La nova política aranzelària dels Estats Units amenaça l'ordre econòmic internacional vigent des del final de la Segona Guerra Mundial, i això fa que les tensions comercials s'hagin convertit en un important focus d'atenció econòmica, especialment en la primera meitat del 2025. Els impactes dels conflictes armats, com el d'Ucraïna i el de Gaza, i l'inici de la guerra a l'Orient Mitjà, a finals de febrer de 2026, han estat de les pitjors notícies dels darrers trimestres, que més enllà dels terribles costos humans i materials que provoquen, han afegit una nova capa d'incertesa geopolítica i econòmica a escala internacional, amb un increment de la inflació i dels riscos a la baixa en les previsions de creixement. Tot això en un context en què la zona euro ha registrat un creixement modest del PIB durant el 2025, però superior al de l'any anterior, que s'ha vist limitat per les dificultats d'algunes de les seves principals economies i pels diversos reptes estructurals

que afronta la regió. El conflicte a l'Orient Mitjà també ha provocat un punt d'inflexió en l'estratègia adoptada pels bancs centrals. Si la moderació de la inflació durant el 2025 ha permès al Banc Central Europeu continuar amb el cicle de reducció dels tipus d'interès oficials i de millora de les condicions de finançament iniciat el 2024, el fort repunt de la inflació derivat del conflicte a l'Iran obre la possibilitat d'un enduriment de la política monetària, escenari no considerat abans del conflicte.

Com cada any, la *Memòria* presenta l'anàlisi economico-financera de les empreses catalanes del 2024 i, amb dades preliminars, del 2025. A més, s'inclou una anàlisi monogràfica de l'evolució patrimonial, financera i econòmica de l'empresa catalana durant la darrera dècada (2015-2024). La realització d'aquest capítol és possible gràcies al suport del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, i a la col·laboració del Banc d'Espanya i del Colegio Oficial de Registradores de la Propiedad de España, que ens han facilitat les dades de la Central de Balanços Integrada. El més important a destacar és que els indicadors d'activitat empresarial a Catalunya han mostrat un creixement sòlid i resiliència durant el 2024, però també han evidenciat una moderació del dinamisme observat en l'etapa de recuperació posterior a la pandèmia. Les dades preliminars per al 2025 apunten a una continuïtat de la fase de moderació.

Pel que fa a les perspectives de creixement, la Cambra de Comerç de Barcelona preveu que l'economia catalana creixi un 2,2% el 2026 i un 1,7% el 2027. Aquesta previsió suposa una revisió a la baixa del creixement previst per al 2026 com a resultat de l'inici de la guerra a l'Orient Mitjà i del tancament de l'estret d'Ormuz. El conflicte ha provocat un augment de la incertesa global i un increment de les expectatives d'inflació. En endavant, els principals riscos deriven dels impactes d'un allargament del conflicte i de la capacitat i el temps necessari per normalitzar el transport marítim i la producció energètica en els països afectats.

En nom del Consell General de Cambres de Catalunya vull agrair a tot l'equip del Gabinet d'Estudis de la Cambra de Comerç de Barcelona i a les persones que han col·laborat en la Memòria d'enguany, la qualitat i el rigor de la seva anàlisi. És fonamental donar continuïtat a projectes d'interès general per a la societat catalana com és aquesta publicació i, en aquest sentit, vull agrair el suport rebut pel Departament de Presidència de la Generalitat per cinquè any consecutiu. Això ens anima a seguir treballant per millorar la *Memòria econòmica de Catalunya* i incorporar-hi nous temes d'interès per a Catalunya i el seu territori.

Josep Santacreu i Bonjoch

President del Consell General de Cambres de Catalunya

LA MEMÒRIA EN SÍNTESEI / 11

I. MARC EXTERIOR / 17

1. Economia mundial / 19
2. Economia espanyola / 23

II. ECONOMIA CATALANA / 31

1. Població / 33
2. Activitat econòmica / 34
3. Sector exterior / 39
4. Mercat de treball / 43
5. Preus i salaris / 46
6. Sector públic / 48
7. Previsions econòmiques 2026-2027 / 51

III. EMPRESA CATALANA / 53

1. Presentació / 55
2. Anàlisi economicofinancera de les empreses catalanes / 57
3. Anàlisi de l'empresa catalana per sectors, per dimensions i comparació amb la resta d'Espanya / 71
4. Conclusions / 78

Anàlisi monogràfica de l'evolució patrimonial, financera i econòmica de l'empresa catalana 2015-2024 / 80

Annex sectorial / 91

IV. ANÀLISI TERRITORIAL / 127

1. Barcelona i comarques / 129
2. Girona i comarques / 139

Mercat immobiliari i habitatge a Girona: proposta de Pacte Transversal / 148

(Joan Company Agustí, Col·legi d'API de Girona)

3. Lleida i comarques / 151

Habitatge, societat i urbanisme: experiències i referències de Lleida / 161

(Josep M. Llop Torné, arquitecte urbanista)

4. Tarragona i comarques / 166

La viabilitat econòmica i empresarial de l'habitatge a Catalunya i Tarragona / 176

(Daniel Roig Nolla, Unifamiliar Sant Jordi SL i Associació de Promotors de Catalunya)

V. MONOGRÀFIC: "L'HABITATGE A CATALUNYA: UN REPTE SOCIAL, ECONÒMIC, REGULATORI I TERRITORIAL" / 181

La crisi de l'habitatge a Catalunya: diagnòstic i solucions / 184

(Josep Maria Raya, catedràtic d'Economia Aplicada al Tecnocampus, Universitat Pompeu Fabra)

El dèficit d'habitatge tensiona el mercat immobiliari a Catalunya / 188

(Oriol Aspachs, CaixaBank Research)

La doble crisi de l'habitatge i les fractures socials a Catalunya / 194

(Carme Trilla, Carles Donat i Aleix Arcarons, Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona)

Simplificació i millora normatives i agilització administrativa en l'àmbit de l'habitatge i l'urbanisme / 199

(Juli Ponce Solé, catedràtic de Dret Administratiu i codirector de la Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge)

Desafiaments de l'urbanisme sostenible / 210

(Miquel Morell, Agustí Jover i Marc Gras, PROMO Assessors Consultors)

La construcció industrialitzada: oportunitat i necessitat estratègica / 215

(Ferran Piqué i Lluís Ramis, Cluster Development)

VI. CRONOLOGIA / 219

VII. CATALUNYA ESTADÍSTICA / 222

Marc exterior

- L'**economia global** ha presentat una evolució positiva el 2025, malgrat un entorn especialment complex, caracteritzat per un increment significatiu de la incertesa geopolítica i de les tensions comercials. El creixement de l'economia mundial s'ha situat en el 3,4% el 2025, un dinamisme que reflecteix una notable capacitat d'adaptació i una resiliència superior a la prevista inicialment.
- Tanmateix, l'inici del conflicte a l'Orient Mitjà, a finals de febrer de 2026, ha incrementat de nou la incertesa econòmica i geopolítica a escala global. El conflicte i el tancament de l'estret d'Ormuz han provocat un augment dels preus de l'energia i un efecte directe sobre la inflació mundial i, com a resultat, una revisió a la baixa del creixement econòmic. L'impacte final sobre l'economia continuarà condicionat per la durada del conflicte i la capacitat dels països afectats de normalitzar la seva producció energètica. Addicionalment, l'augment de la incertesa en la política comercial dels Estats Units durant el primer semestre de 2026 ha afegit una nova capa d'inestabilitat econòmica a l'entorn global.
- El creixement econòmic del 2025 ha mostrat una elevada heterogeneïtat entre regions. A l'**Àsia**, els principals països emergents han continuat liderant el creixement econòmic global, amb un dinamisme destacat de l'Índia, gràcies als sectors vinculats a la tecnologia i la digitalització, així com a l'impuls dels darrers anys derivat de les reformes estructurals adoptades, la inversió en infraestructures i el dinamisme de la demanda interna, suportada pel creixement demogràfic. La Xina, per la seva banda, ha mostrat una important resiliència mantenint el ritme de creixement de l'any anterior. Tot i això, el seu model econòmic continua condicionat per la debilitat de la demanda interna, l'ajust del mercat immobiliari i la sobrecapacitat industrial, factors que contrasten amb el dinamisme del sector exterior, que es consolida com el principal motor econòmic del país.
- Entre les principals economies desenvolupades, els **Estats Units** han moderat el seu dinamisme en set dècimes fins al 2,1% el 2025, però es manté per sobre el del conjunt de la zona euro. Tot i els efectes de la política comercial i del tancament del govern durant el quart trimestre de 2025, l'economia nord-americana s'ha vist impulsada per una política fiscal expansiva, la

solidesa del seu mercat laboral, un major dinamisme de la productivitat en comparació amb altres regions i l'elevada inversió en tecnologia, especialment en intel·ligència artificial.

- La **zona euro**, principal soci comercial de l'economia catalana, ha millorat el ritme de creixement fins a l'1,4% el 2025. Tanmateix, la regió ha continuat mostrant un creixement moderat i heterogeni entre els seus països membres. En concret, Alemanya, la principal economia de la zona euro, ha registrat un creixement dèbil del 0,2% el 2025, si bé s'ha situat en terreny positiu per primera vegada des del 2022. L'economia alemanya continua afectada per la pèrdua de competitivitat de la indústria i de les exportacions.
- L'**economia espanyola** ha registrat un creixement del 2,8% el 2025 que, tot i representar una desacceleració respecte a l'elevat creixement del 2024, se situa per sobre del de la majoria d'economies europees. En un context global especialment incert i complex, l'economia espanyola ha tornat a sorprendre positivament gràcies al dinamisme de la demanda interna, impulsada pel consum privat, la inversió i la fortalesa del mercat laboral. En canvi, la demanda externa ha contribuït negativament al creixement del 2025, en contrast amb l'aportació positiva dels darrers anys.
- La **inflació** s'ha moderat durant el 2025 a escala global i en les economies avançades. Aquest context ha permès que els principals bancs centrals continuessin amb la tendència de relaxació de la política monetària iniciada el 2024. A la zona euro, el BCE va iniciar el cicle de reducció dels tipus d'interès el juny de 2024 i el va estendre fins al juny de 2025 (situant-se en el 2%). Als Estats Units, la Fed va iniciar la reducció dels tipus el setembre de 2024 i la va prolongar fins a finals de 2025 (situant-se en el rang entre el 3,50% i el 3,75%). Tanmateix, les pressions inflacionistes derivades del conflicte a l'Orient Mitjà han suposat un punt d'inflexió rellevant en l'estratègia de política monetària adoptada pels bancs centrals en els darrers trimestres.

Economia catalana

- El PIB de l'**economia catalana** ha augmentat un 2,7% el 2025, un creixement més moderat que el 2024, però superior a la mitjana de la zona euro (1,4%). El creixement econòmic s'ha vist impulsat pel dinamisme

de la demanda interna, mentre que la contribució de la demanda externa ha estat negativa.

- Pel que fa als components de la demanda interna, el consum de les llars ha registrat un creixement del 3,9%, per sobre del conjunt del PIB, impulsat pel dinamisme de l'ocupació, el creixement poblacional i un entorn caracteritzat per la moderació de la inflació i la reducció dels tipus d'interès. El consum públic ha continuat creixent a un ritme elevat (3,1%), tot i moderar-se respecte del 2024, a causa de la pròrroga pressupostària i la normalització de la política fiscal. La inversió ha registrat un creixement notable (6,0%), afavorida per la reducció dels tipus d'interès i l'execució dels fons Next Generation EU.
- L'aportació del saldo exterior al creixement del PIB ha estat de -0,8 p.p., situant-se en terreny negatiu en contrast amb els +0,3 p.p. de 2024. Les importacions han crescut a un ritme superior al de les exportacions el 2025 i l'increment de les exportacions de serveis turístics s'ha moderat respecte dels darrers anys. En concret, Catalunya ha rebut 20 milions de turistes estrangers el 2025, un 0,5% més respecte del 2024, un creixement significativament inferior al dels darrers anys.
- En referència als **sectors econòmics**, els serveis han estat el principal protagonista del creixement econòmic el 2025, a causa del seu elevat pes relatiu i de l'augment de l'activitat que ha experimentat durant el darrer any (3,1%). L'agricultura ha crescut un 9,4% el 2025 i continua el procés de recuperació de l'activitat, després de la important reducció registrada el 2022 i el 2023 a causa de la sequera. Per la seva banda, la construcció ha augmentat un 5,4% el 2025, un creixement superior al del conjunt del VAB català (3,0%). El major dinamisme de l'activitat de la construcció es produeix en un context d'elevada demanda i acumulació de dèficits d'habitatge en els darrers anys. Tot i això, el sector continua presentant importants reptes en el seu creixement relacionats amb la falta de personal, l'elevat preu dels materials, la manca de sòl urbanitzable i la regulació. Finalment, el VAB de la indústria ha augmentat un 1,5% el 2025, i mostra una moderació respecte del 2024 (3,5%). Tot i això, és una xifra relativament positiva en un context de major proteccionisme en el comerç internacional i de crisi industrial europea, especialment a Alemanya.
- L'economia catalana ha tancat l'any 2025 amb un **saldo exterior** positiu amb l'estranger de 29.348 milions d'euros que, sumat al saldo positiu amb la resta d'Espanya (15.538 milions d'euros), ha generat un saldo exterior total favorable del 13,4% del PIB. Mentre que el saldo amb l'estranger ha crescut un 7,3% respecte del 2024 en termes nominals, el saldo amb la resta d'Espanya ha disminuït un 13,1%.
- Pel que fa als **fluxos d'inversió**, el 2025 ha tancat de manera provisional amb una disminució de la inversió estrangera a Catalunya del 14,2%, situant-se en 4.510 milions d'euros, una xifra que continua superant els nivells previs a l'esclat de la pandèmia. Aquesta evolució ha estat més favorable que la registrada al conjunt de l'Estat, però s'ha de tenir en compte que l'any anterior la inversió a l'Estat havia augmentat per sobre de la de Catalunya. L'evolució durant el 2025 ha provocat que el pes de Catalunya en el total de la inversió estrangera a l'Estat hagi augmentat lleugerament, passant del 14,3% el 2024 al 14,7% el 2025.
- El **mercant laboral** ha continuat destacant en positiu durant el 2025. En concret, l'afiliació a Catalunya s'ha situat de mitjana en 3,84 milions de persones, un màxim històric que presenta un creixement del 2,0% respecte a les xifres de l'any anterior. En termes de l'EPA, la població ocupada ha crescut un 2,3% el 2025.
- La **població aturada** a Catalunya es va continuar reduint i es va situar en 357 mil persones de mitjana el 2025, un 4,4% inferior a la xifra del 2024, segons l'EPA. Com a resultat de la disminució del nombre de persones aturades i de l'increment de la població activa, la taxa d'atur (el quocient entre la població aturada i la població activa) s'ha reduït en cinc dècimes fins a situar-se en el 8,4% el 2025.
- La **inflació** a Catalunya ha estat del 2,4% de mitjana el 2025, una moderació respecte del 2024 (2,8%), tot i que encara per sobre de l'objectiu de mitjà termini del BCE (2,0%). La inflació catalana s'ha situat per sota del conjunt de d'Espanya (2,7%), però en nivells superiors a la zona euro (2,1%). Entre el 2023 i el 2025, la inflació a Catalunya i al conjunt de la zona euro s'ha reduït, en part gràcies a la forta caiguda dels preus energètics (molt inferiors als nivells del 2022). Paral·lelament, la inflació subjacent a Catalunya també s'ha moderat fins a situar-se en el 2,2% el 2025.

- El **cost laboral mitjà per treballador** a Catalunya s'ha situat en 3.453 euros el 2025, repartits entre el cost salarial –de 2.554 euros– i els altres costos –de 899 euros. En comparació amb el 2024, el cost laboral per treballador ha augmentat un 3,3%, resultat d'una moderació dels costos salarials (3,0%) i un augment relativament més elevat dels altres costos laborals (4,3%), com ara les cotitzacions socials i les indemnitzacions.
- Pel que fa als **ingressos impositius**, l'administració tributària estatal ha recaptat a les administracions d'hisenda situades a Catalunya 61.222 milions d'euros (el 18,8% de la recaptació del conjunt estatal territorialitzable), un 7,0% més que l'any anterior. A la resta de delegacions espanyoles de l'AEAT, l'augment de la recaptació ha estat superior el 2025 (11,2%). L'increment de la recaptació a Catalunya és el resultat d'un augment rellevant dels ingressos per impostos directes (5,7%) i indirectes (9,0%). En relació amb els tributs propis i cedits totalment a la Generalitat de Catalunya, la recaptació el 2025 ha estat de 5.856 milions d'euros, un 10,8% més que l'any anterior. D'aquests, la part principal correspon als tributs cedits, que representen el 93% de la recaptació total i han experimentat un notable creixement de l'11,7% (especialment per l'augment de l'impost de transmissions patrimonials i d'actes jurídics documentats, a causa de l'increment de les compravendes d'habitatges), mentre que els tributs propis representen únicament el 7% restant i han registrat una disminució del 0,2% el 2025, fins als 393 milions d'euros.
- Les **finances de la Generalitat de Catalunya** han tancat el 2025 amb un dèficit públic de 1.733 milions d'euros. En percentatge del PIB, el dèficit ha passat del 0,50% el 2024 al 0,54% el 2025, però compleix el compromís de l'Estat amb la Comissió Europea, fixat en un objectiu del 0,6% del PIB per al conjunt de les comunitats autònomes. L'augment en termes absoluts del dèficit s'ha traduït en un increment del deute públic de Catalunya, tot i que en percentatge del PIB ha disminuït fins al 28,2% en l'últim trimestre del 2025, gràcies al fort creixement de l'activitat econòmica en termes nominals. En comparació amb la resta de comunitats autònomes, Catalunya continua sent la que presenta un major volum de deute i la quarta en deute com a percentatge del PIB.

Perspectives 2026 i 2027

- Segons les previsions presentades i elaborades conjuntament pel Gabinet d'Estudis Econòmics de la Cambra de Comerç de Barcelona i per AQR-Lab de la UB a principis de maig del 2026, l'economia catalana es preveu que registri un creixement del PIB del 2,2% el 2026 i de l'1,7% el 2027. La previsió de creixement per al 2026 suposa una revisió a la baixa de dues dècimes, en comparació amb les previsions presentades a inicis de 2026. La revisió s'explica per l'inici de la guerra a l'Iran el 28 de febrer, que ha comportat el tancament de l'estret d'Ormuz, per on circula el 20% de l'oferta mundial de petroli i de gas, i el consegüent repunt dels preus de l'energia. Aquest fet ha provocat un augment de la incertesa global i de la inflació. En concret, la previsió de la inflació de l'economia catalana s'ha revisat a l'alça fins al 3,0% el 2026.
- Els principals riscos a la baixa en les previsions de creixement deriven d'un allargament del conflicte a l'Orient Mitjà i d'un augment dels efectes de segona ronda sobre la inflació. D'una banda, si el conflicte s'allargués provocaria un repunt dels preus energètics molt més elevat que l'actual i augmentaria el risc d'escassetat en el subministrament de petroli i, en particular, de querosè. D'altra banda, un augment de la transmissió del xoc dels preus energètics a la resta de productes, podria situar la inflació en nivells més elevats i limitar el creixement econòmic. En un escenari advers, en què s'incorporen aquests riscos a la baixa, les previsions de la Cambra de Comerç per al 2026 són que el PIB de Catalunya podria reduir-se entre 0,6 i 0,8 p.p. (fins a l'1,6%-1,8%) i la inflació podria arribar a situar-se entre el 4% i el 5%.
- Malgrat aquests riscos, l'escenari central de les previsions és que l'economia catalana creixi un 2,2% el 2026, amb una desacceleració gradual del ritme de creixement durant la primera meitat del 2026. L'activitat econòmica a Catalunya continuarà sustentada pel creixement de la demanda interna, però el consum privat i la inversió es veurien afectats negativament per l'augment de la inflació i dels tipus d'interès. Pel que fa al sector exterior, es preveu que la seva contribució al creixement continuï sent negativa el 2026 i el 2027, per un augment de les importacions superior al de les exportacions. Finalment, la moderació de l'activitat també es veurà reflectida en una desacceleració del creixement de l'ocupació, amb un avenç previst del 2,1% el 2026 i de l'1,6% el 2027.

Empresa catalana

- El capítol dedicat a l'**anàlisi economicofinancera del teixit empresarial** de Catalunya mostra un creixement sòlid i resilient de l'activitat el 2024, però també evidencia un menor dinamisme després de la important recuperació posterior a la pandèmia. El valor afegit va créixer durant el 2024, però també ho va fer l'ocupació, situació que va limitar els guanys de productivitat. El creixement va presentar una important heterogeneïtat per sectors i una diferent intensitat segons la dimensió empresarial. Les vendes van augmentar més en el mercat interior, mentre que les exportacions van mostrar un dinamisme més contingut el 2024, en línia amb els vectors de creixement de l'economia catalana.
- L'estructura financera de les empreses es va continuar reforçant el 2024, amb un augment del pes del patrimoni net i una reducció relativa de l'endeutament. Els resultats empresarials van continuar millorant, però amb una tendència de desaceleració respecte del 2023. La rendibilitat de l'actiu i la del patrimoni net es van mantenir en nivells relativament elevats, amb un palanquejament positiu però més moderat.
- Les dades disponibles per a l'any 2025 apunten a una continuïtat de la fase de moderació dels indicadors economicofinancers, amb una certa desaceleració dels resultats, de la rendibilitat i de la creació d'ocupació.

Anàlisi territorial

- L'economia de la **demarcació de Barcelona** ha mantingut una evolució favorable durant el 2025 i una resiliència superior a la prevista inicialment, en un context d'elevada incertesa geopolítica. Aquest creixement ha estat impulsat principalment pel dinamisme de la demanda interna, les dades rècord de turisme internacional i la resiliència del sector industrial. Segons estimacions de la Cambra de Comerç de Barcelona, el VAB de la demarcació ha crescut un 3,0% el 2025, en línia amb el del conjunt de Catalunya. Aquesta evolució ha anat acompanyada del dinamisme del mercat de treball –amb xifres rècord de llocs de treball i baixos nivells d'atur–, mentre que el teixit empresarial mostra una lenta recuperació, encara incompleta en relació amb els nivells previs a la pandèmia.

Per sectors, les dades de l'Enquesta de Clima Empresarial de la demarcació de Barcelona mostren uns resultats positius de la marxa dels negocis a tots els grans sectors el 2025, sobretot a la construcció i la resta de serveis, que exclou el comerç i l'hostaleria. El sector turístic ha registrat un nou rècord de viatgers allotjats en establiments hotelers el 2025, impulsat sobretot pel turisme internacional, que ja concentra prop de tres quartes parts del total.

A escala comarcal, el nombre de llocs de treball segons la seu de l'empresa ha augmentat a la majoria de les comarques de la demarcació de Barcelona (excepte al Bages), i el nombre d'aturats ha disminuït a pràcticament totes les comarques (excepte al Moianès i al Berguedà) el 2025. Pel que fa al teixit empresarial, el nombre d'empreses ha disminuït lleugerament a cinc de les tretze comarques de la demarcació (el Berguedà, l'Alt Penedès, l'Anoia, el Bages i el Vallès Oriental).

- L'any 2025, l'economia de la **demarcació de Girona** ha mantingut una evolució positiva, amb un augment del VAB del 2,9%, en línia amb el del conjunt de Catalunya, segons estimacions de la Cambra de Comerç de Barcelona. En aquest context, el dinamisme i la solidesa del mercat laboral s'han traduït en un increment dels llocs de treball, que ha assolit nous màxims històrics, mentre que l'atur registrat ha disminuït de manera generalitzada.

Per sectors, els resultats de l'Enquesta de Clima Empresarial de la demarcació de Girona indiquen una marxa dels negocis favorable a la indústria, construcció i resta de serveis, mentre que el comerç s'ha mantingut estable el 2025.

El sector turístic continua com un element clau de l'activitat econòmica gironina. Després de la forta recuperació registrada en els darrers anys, el nombre de viatgers allotjats en establiments hotelers de la província ha crescut de forma més moderada i divergent segons nacionalitats durant el 2025. Així, el turisme espanyol ha presentat un creixement significatiu, mentre que el turisme estranger pràcticament s'ha estancat.

Pel que fa al sector exterior, Girona manté un comportament relativament favorable, amb un elevat volum d'exportacions de béns i un saldo comercial positiu, fet diferencial respecte al conjunt de Catalunya i vinculat, en bona mesura, al sector agroalimentari.

En l'àmbit comarcal, el creixement dels llocs de treball ha estat generalitzat el 2025, però amb intensitats diferents –entre l'1,0% del Ripollès i el 3,3% de la Cerdanya–, mentre que el teixit empresarial només ha augmentat a la Garrotxa i al Gironès i s'ha mantingut estable en el Ripollès. Paral·lelament, el nombre d'aturats registrats s'ha reduït de forma generalitzada i per sobre del conjunt de Catalunya a totes les comarques gironines, entre el -9,0% de la Cerdanya i el -4,7% del Ripollès.

- L'any 2025 ha estat globalment favorable per a la **demarcació de Lleida**, amb un creixement del VAB del 3,4% superior al del conjunt de Catalunya i el més elevat entre les províncies catalanes, segons estimacions de la Cambra de Comerç de Barcelona.

Des d'una perspectiva sectorial, l'Enquesta de Clima Empresarial de la província de Lleida mostra una marxa dels negocis positiva en els quatre grans sectors el 2025 i superior a la de l'any anterior, excepte a la indústria. El sector turístic ha registrat una evolució positiva el 2025, especialment pel que fa al turisme nacional, consolidant el paper de Lleida com a destinació interior i de muntanya.

Respecte al sector exterior, la demarcació ha registrat una disminució de les exportacions de béns (-1,5%) el 2025, molt condicionades per la caiguda del preu de l'oli, mentre que les importacions han mostrat un fort creixement (+6,1%). No obstant això, Lleida continua sent un territori clau del sector agroalimentari a Catalunya amb el voltant d'un terç de les exportacions catalanes de fruites, hortalisses i llegums, greixos i olis i pinsos d'animals.

El mercat de treball a la província ha mostrat una evolució molt favorable durant el 2025. A escala comarcal, el nombre d'afiliacions s'ha incrementat en onze comarques (només s'ha mantingut estable al Pallars Sobirà i ha disminuït lleugerament a l'Alt Urgell) i el nombre d'aturats registrats només ha augmentat en dues comarques (el Solsonès i el Pallars Sobirà). Per contra, el nombre d'empreses només ha augmentat a tres de les tretze comarques lleidatanes (la Segarra, les Garrigues i el Pallars Jussà).

- L'economia de la **demarcació de Tarragona** ha registrat una evolució favorable l'any 2025, amb un augment del VAB del 3,1%, en línia amb el del conjunt de Catalunya, segons estimacions de la Cambra de Comerç de Barcelona.

Per sectors, els resultats de l'Enquesta de Clima Empresarial de la demarcació de Tarragona mostren que la marxa dels negocis ha estat positiva en la construcció, el comerç i la resta de serveis, mentre que l'evolució de la indústria s'ha situat lleugerament en terreny negatiu el 2025. El creixement del sector turístic ha estat més moderat que els últims anys, tot i que el turisme internacional ha presentat un major dinamisme i continua guanyant pes sobre el total. En canvi, el comerç exterior ha registrat una disminució del valor de les exportacions i les importacions de béns durant el 2025, fet que situa el dèficit comercial en nivells similars als de l'any anterior.

El mercat laboral de la província de Tarragona ha continuat mostrant una evolució molt positiva el 2025, amb un nou màxim històric d'afiliacions i una reducció significativa de l'atur. A escala comarcal, el nombre d'afiliats només ha disminuït a tres comarques (el Priorat, la Ribera d'Ebre i l'Alt Camp), i el nombre de persones aturades s'ha reduït a totes les comarques, amb disminucions que oscil·len entre el -1,6% del Baix Ebre i el -9,6% de la Ribera d'Ebre. Pel que fa al teixit empresarial, el nombre d'empreses ha crescut només a les quatre comarques més septentrionals de la província.

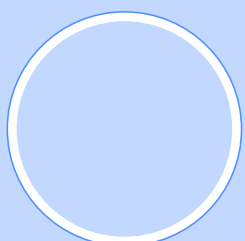
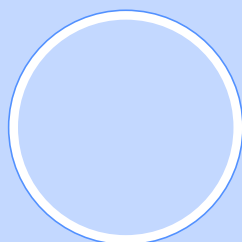
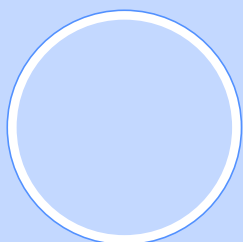
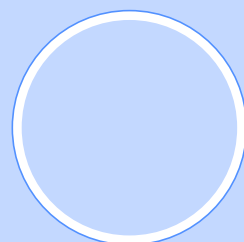
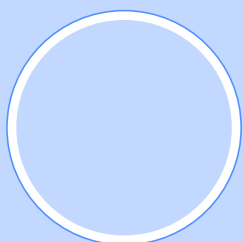
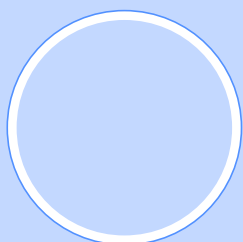
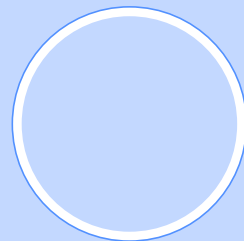
Monogràfic "L'habitatge a Catalunya: un repte social, econòmic, regulatori i territorial"

- El monogràfic presenta, des d'una perspectiva àmplia i diversa, el repte de l'habitatge. Tot i que és una problemàtica compartida amb altres regions, l'habitatge s'ha consolidat com la principal preocupació dels catalans en els darrers anys, tal com indica el baròmetre del Centre d'Estudis d'Opinió de la Generalitat de Catalunya. En aquest context, els articles inclosos en aquest monogràfic analitzen les causes estructurals i les tendències recents del sector de l'habitatge a Catalunya, així com les seves implicacions en àmbits molt diversos. En concret, el monogràfic inclou nou articles elaborats per persones expertes que aprofundeixen en aquesta matèria des de diferents perspectives, àmbits, sectors i territoris.
- Josep Maria Raya (catedràtic d'Economia Aplicada al Tecnocampus, UPF) analitza l'evolució del mercat de l'habitatge en propietat i de lloguer a Catalunya i la compara amb la dels principals països europeus. L'autor indica que la crisi d'accés a l'habitatge a Catalunya és

el resultat de l'escassetat d'oferta, condicionada per la falta de sòl disponible, les restriccions reguladores i la manca de pressupost públic destinat a habitatge social. A partir d'aquest diagnòstic, l'autor planteja diverses recomanacions de política econòmica.

- Oriol Aspachs (CaixaBank Research) analitza el desequilibri estructural entre l'oferta i la demanda en el mercat de l'habitatge a Catalunya. L'article estima el dèficit existent d'habitatge, els factors que limiten el creixement de l'oferta i les seves implicacions sobre els preus i el mercat de lloguer. A més, es destaca l'heterogeneïtat en l'evolució dels preus i en el dèficit d'habitatge entre les diferents províncies de Catalunya i del conjunt d'Espanya.
- Carme Trilla, Carles Donat i Aleix Arcarons (Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona) examinen les fractures socials derivades del que defineixen com la doble crisi de l'habitatge a Catalunya: l'assequibilitat i l'escassetat. Els autors se centren en les conseqüències socials que es deriven d'aquesta situació i les agrupen en quatre fractures, la socioeconòmica, la generacional, la vinculada al lloc de naixement i la relacionada amb la composició de la llar.
- Juli Ponce (catedràtic de Dret Administratiu i codirector de la Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge) analitza un factor rellevant, però menys visible, en el debat sobre l'habitatge, com és el sistema regulador i de la gestió administrativa. L'autor subratlla la importància de la simplificació i la millora normativa, la seguretat jurídica i l'agilització administrativa. A partir de propostes de diversos grups d'experts, revisa el funcionament del sistema urbanístic i d'habitatge a Catalunya, analitza les principals propostes de reforma i reflexiona sobre els seus límits i la necessitat d'adoptar altres mesures complementàries.
- Miquel Morell, Agustí Jover i Marc Gras (PROMO Assessors Consultors) examinen la creixent tensió entre l'augment de la demanda d'habitatge i la capacitat de resposta del planejament urbanístic actual, sense comprometre la sostenibilitat ambiental. Els autors defensen un model que integri, de manera efectiva, la planificació urbanística amb la seva execució real, reforci el paper del sector públic i adapti els instruments disponibles per assolir simultàniament els objectius d'equitat, sostenibilitat i accés a l'habitatge.
- Ferran Piqué i Lluís Ramis (Cluster Development) estudien el paper de la construcció industrialitzada com una oportunitat per redefinir el model productiu del sector amb l'objectiu d'augmentar la productivitat, reduir l'impacte ambiental i accelerar la construcció d'habitatges. Els autors ressalten el paper clau del sector públic, especialment mitjançant la col·laboració publicoprivada, per impulsar la competitivitat del sector, promoure el desenvolupament i la coordinació de la cadena de valor i afavorir el desenvolupament econòmic del territori.
- Joan Company (Col·legi d'API de Girona) descriu l'evolució recent del mercat immobiliari i de l'habitatge a Catalunya i a la demarcació de Girona. L'article assenyala que la crisi d'accessibilitat es produeix per un desequilibri persistent entre oferta i demanda, així com per polítiques poc efectives. L'autor defensa la necessitat de mesures estructurals i d'un diàleg entre tots els agents del sector, i proposa la construcció d'un Pacte Transversal per l'Habitatge.
- Josep M. Llop (arquitecte urbanista) ressalta el paper de la societat i de l'urbanisme com a elements bàsics per a la millora de l'habitatge. També reivindica que la resposta a la necessitat d'habitatge ha de ser local i defensa el paper de Lleida com a bon exemple de ciutat intermèdia per millorar les polítiques d'habitatge. Aquestes polítiques han de tenir una visió a mitjà i llarg termini i comptar amb la participació dels diferents actors econòmics i socials del territori.
- Daniel Roig (Unifamiliar Sant Jordi SL i Associació de Promotors de Catalunya) descriu l'actual context del sector, caracteritzat per un baix nivell de construcció d'habitatge i una forta demanda, tant a Catalunya com a la província de Tarragona. L'article identifica com a factors la necessitat del sector d'afrontar inversions a llarg termini en un context d'augment dels costos, la falta d'estabilitat normativa, jurídica i política, la prudència financera de les empreses i els impactes derivats de la crisi de 2008. L'autor posa el focus en la mirada a llarg termini i en el consens entre el sector públic i el privat.

I | **MARC EXTERIOR**

I. MARC EXTERIOR

1. Economia mundial

L'economia global ha continuat mostrant una important resiliència durant el 2025 en un entorn especialment complex, caracteritzat per un increment significatiu de la incertesa geopolítica i de les tensions comercials. Segons el Fons Monetari Internacional (FMI), el creixement de l'economia mundial durant el 2025 s'ha situat en el 3,4%, dues dècimes per sobre del que es preveia a finals de l'any anterior i en nivells similars als del 2024.

En aquest escenari, el dinamisme econòmic s'ha mantingut relativament estable tant en les economies avançades, amb un creixement de l'1,9% el 2025 respecte a l'1,8% del 2024, com en els països emergents i en desenvolupament, que han registrat un increment del 4,4% el 2025, similar al 4,5% de l'any anterior.

L'economia mundial ha crescut un 3,4% el 2025, en línia amb l'any anterior

Les tensions comercials es van convertir en el principal focus de l'atenció econòmica en el primer semestre del 2025. Des de principis de 2025, els Estats Units van anunciar diverses mesures aranzelàries, que inicialment es van centrar en determinats països, com la Xina, i en sectors específics, com els de l'acer i l'alumini. Tanmateix, el punt àlgid es va produir el 2 d'abril, quan l'Administració Trump va imposar aranzels generalitzats que variaven en funció del superàvit comercial bilateral de cada país respecte als Estats Units, amb un percentatge mínim del 10%. Aquesta mesura va comportar un increment de l'aranzel efectiu mitjà als Estats Units del 3% al 23% i una important revisió a la baixa en les expectatives de creixement a escala global.

En contrast amb el primer semestre del 2025, la segona meitat de l'any es va caracteritzar per una revisió a l'alça de les previsions econòmiques. Aquestes es van veure impulsades per una relativa moderació dels elevats nivells d'incertesa del primer semestre i per un menor impacte de la guerra comercial del que inicialment s'havia previst.

La firma d'acords comercials entre els Estats Units i part dels seus socis comercials, entre els quals la Unió Europea, ha provocat una reducció moderada dels aranzels inicialment establerts i ha limitat el risc d'un possible escenari de represàlies i contrarepresàlies comercials. Per la seva banda, el sector privat també ha mostrat una elevada capacitat d'adaptació a un entorn especialment incert.

Al marge dels aspectes comercials, el creixement econòmic global durant el 2025 també s'ha beneficiat d'unes condicions financeres més acomodaticies, de l'expansió fiscal en algunes de les principals regions i de l'augment de la inversió en tecnologia i intel·ligència artificial, especialment als Estats Units i a l'Àsia.

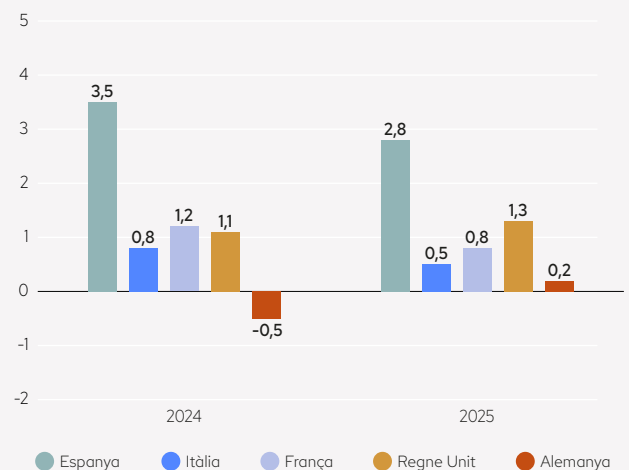
El creixement econòmic ha estat heterogeni entre països i àrees geogràfiques durant el 2025. Entre les regions avançades, la zona euro ha continuat presentant un creixement inferior al dels Estats Units, tot i que el diferencial entre les dues economies s'ha reduït respecte als dos anys anteriors.

En concret, la zona euro ha registrat un creixement modest del PIB durant el 2025, de l'1,4%, però superior al de l'any anterior. El dinamisme econòmic europeu ha continuat limitat pels diversos reptes estructurals que afronta la regió, detallats en els informes Draghi i Letta.

Tanmateix, el creixement econòmic de la zona euro no ha estat homogeni, sinó que ha presentat diferències significatives entre els estats membres. Alemanya ha registrat un creixement anual molt reduït, del 0,2% el 2025, si bé aquest s'ha situat en terreny positiu per primera vegada des del 2022. En aquests últims anys, l'economia alemanya s'ha vist condicionada pels elevats costos energètics derivats del conflicte a Ucraïna i per la pèrdua de competitivitat de la seva indústria i les exportacions. Un dels exemples més representatius són les dificultats que

PIB als principals països europeus

Taxes de variació interanual a preus constants, en %

Font: Eurostat i ONS (Regne Unit).

afrota un sector clau de la seva economia com l'automoció. Addicionalment, el creixement de la resta de les principals economies de la zona euro també ha estat força limitat, amb un avenç del 0,5% a Itàlia, del 0,8% a França, de l'1,0% a Bèlgica o de l'1,8% als Països Baixos.

Per contra, l'economia espanyola ha continuat destacant en positiu entre els principals països de la zona euro, amb un creixement del 2,8% el 2025, sustentat principalment en la fortalesa de la seva demanda interna (gràfic 1.1).

Entre les principals economies a escala global, els Estats Units han registrat un creixement del 2,1% el 2025, inferior al 2,8% de l'any anterior, però superior al del conjunt de la zona euro. Malgrat els efectes de la seva política econòmica i comercial i el tancament del govern durant el quart trimestre de 2025, l'economia nord-americana s'ha vist impulsada per una política fiscal expansiva, la solidesa del mercat laboral, un major dinamisme de la productivitat respecte a altres regions i l'elevada inversió en tecnologia, especialment en l'àmbit de la intel·ligència artificial.

A l'Àsia, els principals països emergents han continuat contribuint en positiu al creixement global. La Xina ha mostrat una notable resiliència amb un creixement del 5,0% el 2025, igualant el registre de l'any anterior. No obstant això, el seu model econòmic continua afrontant importants reptes i, en els darrers anys, s'ha vist condicionat per diversos factors com ara l'ajust del sector immobiliari, l'augment del deute, la sobrecapacitat industrial i la debilitat de la demanda interna, tant del consum privat com de la inversió. Malgrat l'escenari internacional advers, la debilitat de la demanda interna xinesa ha estat compensada pel dinamisme del sector exterior, que s'ha consolidat com el principal motor de creixement del país, convertint-se en una font de preocupació per als seus socis comercials. L'Índia, per la seva banda, ha continuat destacant entre les principals economies, en créixer un 7,6% el 2025. Aquest creixement s'ha vist impulsat per les reformes estructurals adoptades, el dinamisme de la seva demanda interna afavorida per la demografia, la inversió en infraestructures i el creixement en sectors d'alt valor afegit, vinculats a la tecnologia i la digitalització.

Tot i l'increment de les tensions comercials, la inflació global s'ha situat en el 4,1% el 2025, per sota del 5,8% del 2024, i ha continuat la seva desacceleració des dels màxims assolits el 2022. Els països avançats han presentat una tendència similar, però amb nivells més moderats, amb una inflació mitjana del 2,5% el 2025.

La inflació ha presentat diferències significatives entre les principals regions a escala global. Els Estats Units han registrat una inflació del 2,7% el 2025 que, tot i moderar-se respecte a l'any anterior, s'ha situat per sobre de la zona euro. La inflació dels Estats Units s'ha vist afectada per un

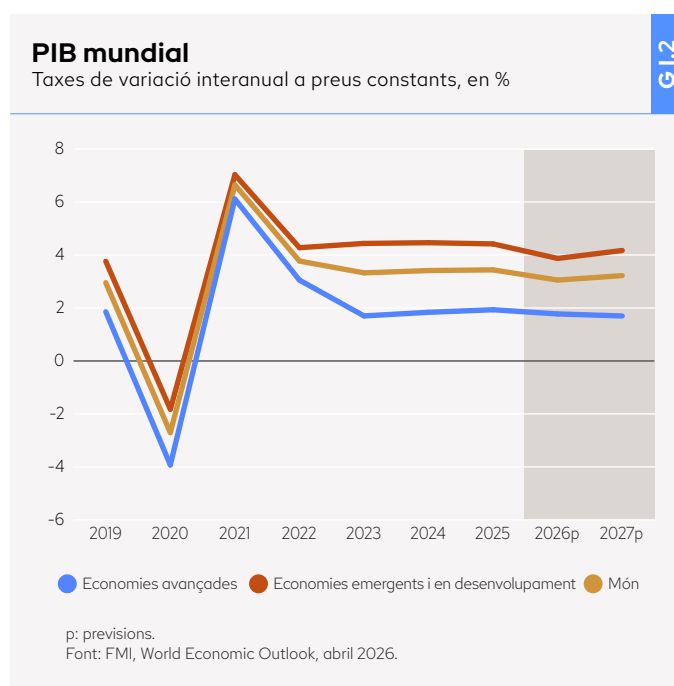
progressiu trasllat dels impactes dels aranzels en el preu dels béns i pel dinamisme de la inflació de serveis. En el cas de la zona euro, la inflació s'ha situat en el 2,1%, molt propera a l'objectiu del Banc Central Europeu (BCE), i ha continuat amb la tendència de moderació observada des dels màxims del 2022. Finalment, la inflació a la Xina s'ha situat pròxima al 0% el 2025, afectada per la debilitat de la demanda interna, i els preus de producció han continuat en terreny negatiu, a causa de l'excés de capacitat industrial.

El 2025, la inflació ha disminuït al 4,1% a escala global i al 2,5% en els països avançats

Si les tensions comercials han centrat l'atenció econòmica durant el 2025, la guerra a l'Orient Mitjà s'ha convertit en el principal focus d'atenció durant la primera meitat del 2026. En aquest període, el conflicte a l'Iran i el tancament de l'estret d'Ormuz han incrementat la incertesa econòmica i geopolítica, provocant un augment dels preus de l'energia i un impacte directe sobre la inflació a escala global.

L'estret d'Ormuz representa un punt crític per als mercats energètics mundials, ja que a través seu circula aproximadament el 20% del comerç mundial de petroli i de gas natural líquid. El seu tancament ha comportat tensions significatives en els mercats internacionals, amb increments dels preus de les matèries primeres energètiques a escala global.

L'evolució dels preus energètics continuarà condicionada per factors que encara presenten una elevada incertesa, la durada del tancament de l'estret d'Ormuz i la capacitat i el temps que requerirà en els països afectats normalitzar el

Principals indicadors econòmics

Taxes de variació anual (%)

T 1.1

	2024	2025	2026 (p)	2027 (p)
PIB real				
Món	3,4	3,4	3,1	3,2
Països avançats	1,8	1,9	1,8	1,7
Estats Units	2,8	2,1	2,3	2,1
Canadà	2,0	1,7	1,5	1,9
Japó	-0,2	1,2	0,7	0,6
Zona Euro	0,9	1,4	1,1	1,2
Alemanya	-0,5	0,2	0,8	1,2
França ¹	1,2	0,8	0,9	0,9
Itàlia	0,8	0,5	0,5	0,5
Espanya	3,5	2,8	2,1	1,8
Regne Unit	1,1	1,3	0,8	1,3
Països emergents i en desenvolupament	4,5	4,4	3,9	4,2
Europa emergent	3,8	2,0	2,0	2,1
Rússia	4,9	1,0	1,1	1,1
Àfrica subsahariana	4,2	4,5	4,3	4,4
Amèrica Llatina i Carib	2,4	2,4	2,3	2,7
Brasil	3,4	2,3	1,9	2,0
Àsia emergent	5,4	5,5	4,9	4,8
Índia	7,1	7,6	6,5	6,5
Xina	5,0	5,0	4,4	4,0
Orient Mitjà i Àsia Central	2,8	3,6	1,9	4,6
IPC, mitjana anual				
Món	5,8	4,1	4,4	3,7
Països avançats	2,6	2,5	2,8	2,2
Estats Units	3,0	2,7	3,2	2,1
Canadà	2,4	2,1	2,5	2,1
Japó	2,7	3,2	2,2	2,3
Zona Euro	2,4	2,1	2,6	2,2
Alemanya	2,5	2,3	2,7	2,3
França	2,3	0,9	1,8	1,7
Itàlia	1,1	1,6	2,6	2,4
Espanya	2,9	2,7	3,0	2,3
Regne Unit	2,5	3,4	3,2	2,4
Països emergents i en vies de desenvolupament	8,0	5,2	5,5	4,6
Volum del comerç mundial (de béns i serveis)	3,7	5,1	2,8	3,8
Exportacions				
Països avançats	2,1	3,7	2,5	2,7
Països emergents i en desenvolupament	6,6	7,4	3,5	5,4
Imports				
Països avançats	2,2	4,7	2,6	3,1
Països emergents i en desenvolupament	6,0	5,7	2,7	4,9
Preus de les matèries primeres				
Petroli (dòlars)	-1,8	-14,4	21,4	-7,6
Matèries primeres sense combustibles (dòlars)	3,7	9,6	21,7	1,9

(1) Les dades de PIB de França per als anys 2024 i 2025 s'han ajustat d'acord amb la informació proporcionada per Eurostat. França és l'únic país europeu en què s'observa una discrepància entre les dades del FMI i les d'Eurostat.

(p) Previsions.

Font: FMI. World Economic Outlook, abril 2026.

transport i la producció energètica, condicionada pels danys del conflicte en infraestructures crítiques.

Per reflectir totes aquestes incerteses, l'FMI ha elaborat tres escenaris en les seves previsions d'abril del 2026. En tots ells, l'impacte del conflicte es preveu que serà més significatiu en

les economies emergents i en desenvolupament que en els països avançats.

En l'escenari base, l'FMI ha reduït el creixement mundial fins al 3,1% el 2026 i el 3,2% el 2027, per sota del 3,4% registrat en els últims dos anys (gràfic I.2 i taula I.1). Respecte a la

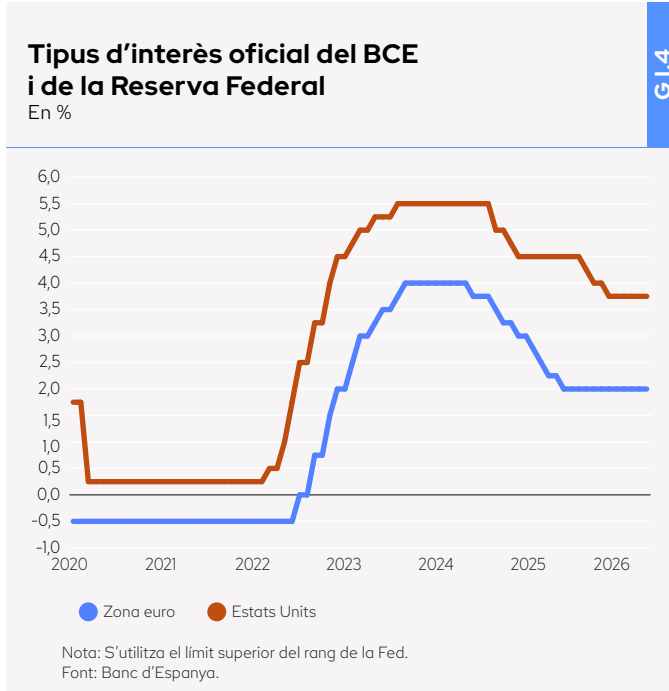
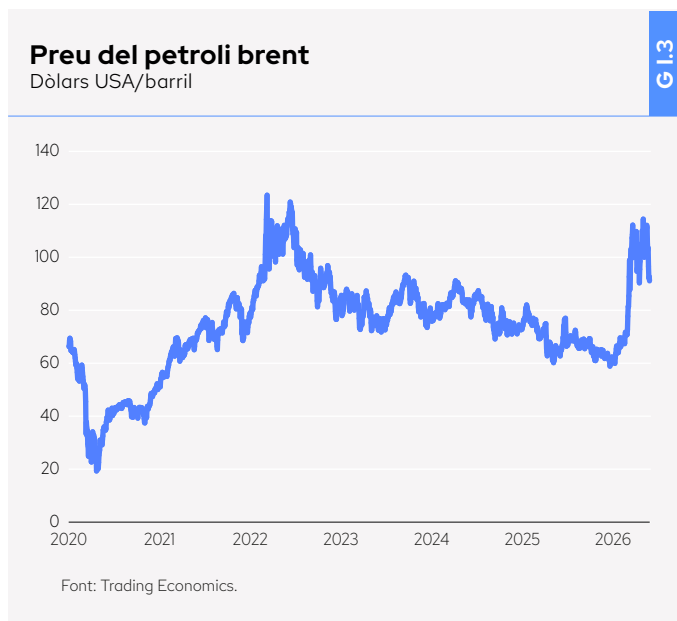
inflació, l'organisme ha revisat a l'alça les seves previsions per als pròxims dos anys, situant-la a escala global en el 4,4% el 2026 i en el 3,7% el 2027.

El conflicte de l'Orient Mitjà i el tancament de l'estret d'Ormuz han provocat un augment dels preus energètics i de la inflació

Les previsions de l'escenari base del FMI estan condicionades pel supòsit que el conflicte tindrà una durada i un abast limitats. En aquest sentit, l'FMI defineix dos escenaris alternatius que incorporen un major impacte econòmic: l'escenari advers i el sever.

L'escenari advers es caracteritza per la prolongació i agreujament del conflicte, que es tradueix en un increment superior i més persistent dels preus de l'energia, que situaria el creixement econòmic mundial en el 2,5% el 2026 i la inflació augmentaria fins al 5,4%, mentre que els impactes sobre les previsions de 2027 serien més moderats. Per la seva banda, l'escenari sever preveu un impacte més substancial i continuat del conflicte. En aquest escenari, el creixement mundial se situaria al voltant del 2% el 2026 i en el 2,2% el 2027, mentre que la inflació augmentaria fins al 5,8% el 2026 i al 6,1% el 2027.

L'increment del preu del petroli s'ha traslladat de forma directa en els preus dels carburants. Per la seva banda, l'augment del preu del gas afecta el preu de l'electricitat, tot i que el seu impacte varia entre països i regions i està condicionat per l'estructura dels seus mercats elèctrics. En els primers mesos del conflicte, el preu del petroli s'ha situat en nivells similars als de la crisi d'Ucraïna, mentre que el preu del gas natural se situa en nivells molt inferiors a l'anterior episodi (gràfic I.3).

Adicionalment, l'augment dels preus de l'energia també podria provocar efectes indirectes i de segona ronda en els preus de diversos sectors. Aquests impactes s'espera que apareguin de forma més gradual durant el 2026, a mesura que els increments dels preus de l'energia es traslladin a través de les cadenes de producció.

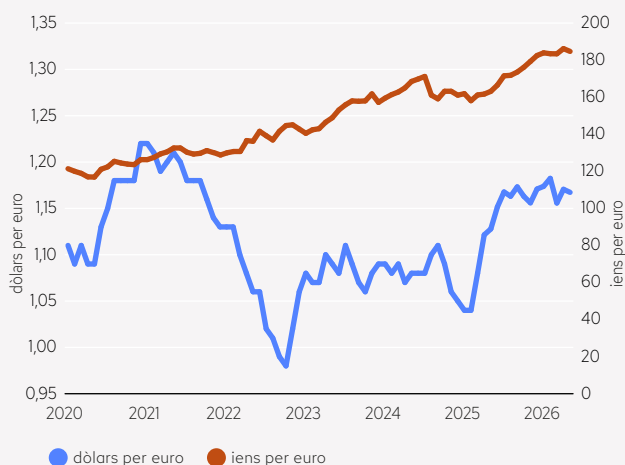
El conflicte a l'Orient Mitjà ha provocat un augment significatiu del preu del petroli en els primers mesos de 2026

El conflicte a l'Orient Mitjà i els acords comercials signats pels Estats Units han reduït el focus en la política comercial des de mitjans del 2025. No obstant això, a finals de febrer de 2026, el Tribunal Suprem dels Estats Units va anul·lar una part rellevant dels aranzels imposats per l'Administració Trump, en invalidar el seu procés d'aplicació. Com a resposta, els Estats Units han anunciat un aranzel universal del 10% per un període de 150 dies, que posteriorment han amenaçat que l'augmentarien fins al 15%. Aquesta situació ha provocat una reducció de l'aranzel mitjà aplicat pels Estats Units, tot i que l'impacte per països ha estat heterogeni, i ha augmentat de nou la incertesa sobre la política comercial que adoptarà els Estats Units en el futur. En aquest sentit, a principis de maig de 2026, Trump va anunciar un increment dels aranzels fins al 25% sobre les importacions de vehicles europeus.

Durant el 2025, la política monetària ha continuat marcada per la tendència de reducció dels tipus d'interès del Banc Central Europeu (BCE) i de la Reserva Federal dels Estats Units (Fed) iniciada el 2024 (gràfic I.4). En el cas de la zona euro, el BCE va iniciar el cicle de reducció dels tipus d'interès

Tipus de canvi de l'euro

G 1.5

Font: Banc Central Europeu.

així com pel risc d'una progressiva pèrdua de centralitat del dòlar com a moneda de referència a escala internacional. Per contra, en la segona part del 2025, el tipus de canvi va presentar una major estabilitat, afavorit per uns impactes menors als esperats en l'economia nord-americana. Aquesta tendència d'estabilitat, al voltant dels 1,17 dòlars per euro, s'ha mantingut durant els primers mesos de 2026.

El tipus de canvi de l'euro respecte al dòlar es va apreciar de forma significativa durant el primer semestre del 2025

Respecte al ien japonès, l'euro ha continuat la seva tendència d'apreciació dels últims anys, situant-se en nivells històricament elevats (gràfic 1.5). Aquest patró ha continuat sustentat pel diferencial de tipus d'interès de les dues economies i per la incertesa de la política fiscal del Japó.

2. Economia espanyola

L'any 2025, l'economia espanyola ha registrat un creixement del PIB del 2,8%, segons les darreres dades de la comptabilitat nacional de l'INE. Aquesta xifra suposa una desacceleració respecte a l'important creixement del 2024 (3,5%), però continua confirmant la bona evolució de l'economia en un context internacional advers, que s'ha caracteritzat per l'elevada incertesa geopolítica, l'increment de les mesures proteccionistes i el dèbil creixement econòmic de les principals economies de la zona euro.

En aquest sentit, malgrat un entorn internacional poc favorable, l'economia espanyola ha tornat a sorprendre en positiu gràcies al dinamisme del consum privat, de la inversió i del mercat laboral, impulsat tant pel creixement de la població estrangera com per la reducció de la taxa d'atur. Per contra, el sector exterior ha contribuït negativament al creixement del 2025. En termes nominals, el PIB espanyol s'ha situat en els 1.687.152 milions d'euros el 2025, un 5,8% més que l'any anterior.

L'economia espanyola ha crescut un 2,8% el 2025, el doble que la zona euro

Durant el 2025, l'economia espanyola ha duplicat el ritme de creixement de la zona euro, que s'ha situat en l'1,4%, afectat per la debilitat de les seves principals economies. L'evolució trimestral de l'activitat econòmica posa de manifest que el creixement d'Espanya ha estat superior al del conjunt de la zona euro durant tot el transcurs del 2025. Tot i que el diferencial entre ambdues economies s'ha reduït respecte

el juny del 2024 i aquest es va estendre fins al juny del 2025. En aquest període, el tipus d'interès de la facilitat de dipòsits s'ha reduït a la meitat, disminuint des del 4% de mitjans del 2024 fins al 2% de mitjans del 2025. Per la seva banda, la reducció de tipus de la Fed va ser més gradual i tardana. En concret, la primera baixada de tipus va tenir lloc al setembre del 2024 i va continuar fins al desembre del 2025, situant el tipus d'interès dels Estats Units en un rang entre el 3,50% i el 3,75% a finals del 2025.

Tanmateix, les pressions inflacionistes derivades del conflicte de l'Orient Mitjà han suposat un punt d'inflexió en l'estratègia adoptada pels bancs centrals durant els últims trimestres. En concret, el mercat contempla la possibilitat que el BCE endureixi la seva política monetària durant el 2026, escenari no considerat abans del conflicte. Per la seva banda, els mercats esperen que la Fed retardi la pròxima baixada de tipus fins que l'escenari d'inflació es moderi.

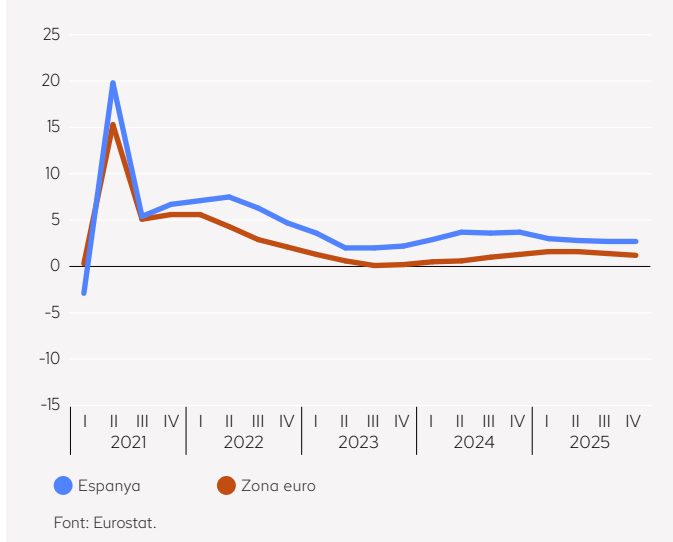
El BCE ha mantingut els tipus en el 2% des de juny del 2025, tot i que es manté atent als impactes derivats del conflicte a l'Orient Mitjà

En l'àmbit canviari, l'euro s'ha apreciat de forma significativa respecte al dòlar, passant de nivells pròxims als 1,04 dòlars per euro durant els primers mesos del 2025 fins a situar-se en els 1,17 a l'abril del 2026. La major part d'aquesta apreciació, al voltant del 13%, es va produir entre gener i juliol del 2025. En aquest període, la cotització del dòlar es va veure afectada per la política comercial i econòmica dels Estats Units i els seus possibles impactes sobre el creixement i la inflació,

PIB a Espanya i a la zona euro

Taxes de variació interanual a preus constants, en %

G 1.6

a l'any anterior, el creixement interanual de l'economia espanyola s'ha situat entre 1,2 i 1,5 punts percentuals (p.p.) per sobre del conjunt de la zona euro durant tot el 2025. Tal com s'observa al [gràfic 1.6](#), aquest comportament evidencia una trajectòria més dinàmica de l'economia espanyola en comparació amb la dels seus principals socis europeus des del segon trimestre del 2021.

La favorable evolució de l'economia espanyola s'explica principalment pel dinamisme de la demanda interna, que s'ha consolidat com el principal motor del creixement econòmic. En concret, la demanda interna registra una aportació de 3,6 p.p., per sobre de la registrada l'any anterior. Per contra, la demanda externa ha presentat una contribució negativa de -0,7 p.p., en contrast amb l'aportació positiva, tot i que moderada, del 2024 i la seva contribució més rellevant del 2023.

Aquesta evolució s'explica, principalment, per l'important creixement de les importacions, afavorit pel dinamisme de la demanda interna, que ha superat l'increment més moderat de les exportacions, en un entorn de debilitat del comerç internacional i del creixement dels països de la zona euro.

En aquest context, el consum de les llars ha continuat exercint un paper fonamental en l'impuls de la demanda interna durant el 2025. En termes anuals, ha registrat un increment del 3,3% el 2025, situant-se per sobre del creixement del conjunt de l'economia (2,8%). Aquest comportament s'ha vist afavorit pel dinamisme de l'ocupació, unes condicions financeres més laxes, la millora de la renda disponible i una inflació més continguda.

El consum de les llars ha augmentat un 3,3%, impulsat per l'ocupació i la moderació dels preus

La inversió ha mostrat un important dinamisme, augmentant un 5,8% respecte a l'any anterior. El creixement ha estat generalitzat en els seus principals components, la construcció, la maquinària i equip, i la propietat intel·lectual, i s'ha vist impulsat pels fons Next Generation EU.

El consum públic ha continuat moderant-se el 2025, amb un augment del 2,4%, inferior al del conjunt de l'economia i de la resta de components de la demanda interna, en un context de pròrroga pressupostària i de normalització de la política fiscal respecte als anys anteriors.

Finalment, la demanda exterior ha presentat una contribució negativa al creixement econòmic. Les exportacions de béns i serveis han crescut un 3,6%. El creixement ha estat especialment elevat en les exportacions de serveis, que han registrat un increment significativament superior a les dels béns. En les exportacions de serveis destaquen tant les de serveis turístics com no turístics, components en els quals Espanya presenta un important superàvit comercial. Per contra, les importacions han augmentat un 6,2%, amb un comportament relativament més homogeni entre béns i serveis, si bé el dinamisme ha estat lleugerament superior en els serveis.

La balança comercial d'Espanya amb l'exterior s'ha situat en 64,5 mil milions d'euros el 2025, lleugerament per sota dels màxims obtinguts el 2024. Aquesta evolució s'explica per un deteriorament del saldo comercial de béns durant el 2025, d'aproximadament 15 mil milions d'euros, que s'ha vist parcialment compensat per un augment de 13 mil milions d'euros del superàvit de la balança de serveis turístics i, especialment, de serveis no turístics.

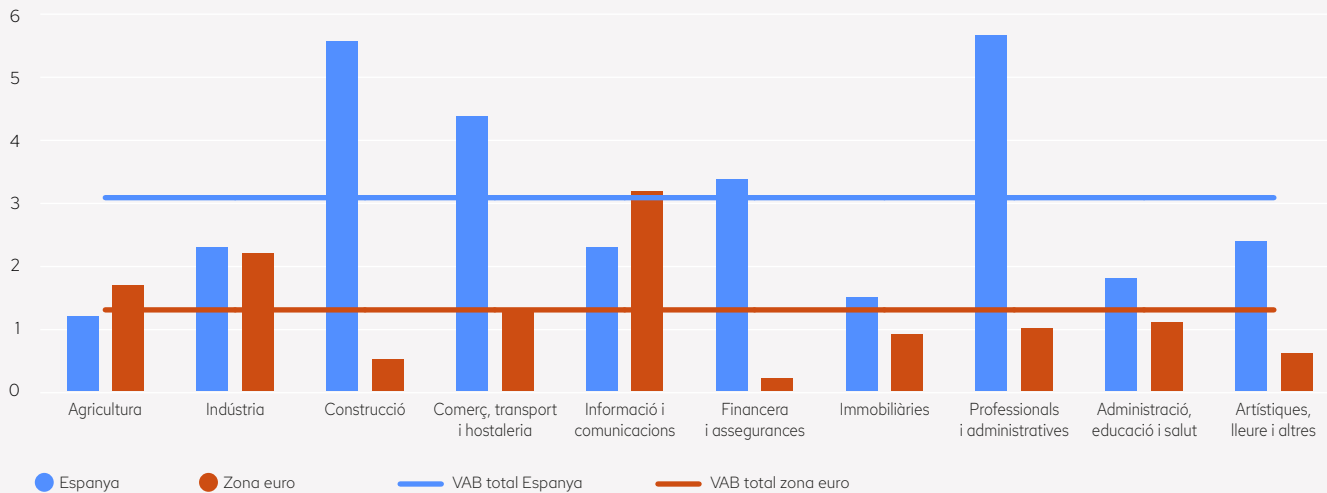
Si s'analitza per sectors, els increments més destacats de les exportacions de béns en termes nominals s'han produït en les matèries primeres i els béns de consum durador. No obstant això, aquests creixements han vingut principalment condicionats per increments de preus, ja que en termes de volum el seu comportament ha estat molt més moderat.

Per contra, altres sectors han experimentat una reducció de les seves exportacions el 2025. Entre aquests, el sector energètic, condicionat per la reducció dels seus preus durant el 2025, i l'automòbil, que ha registrat una disminució de les seves exportacions per segon any consecutiu. Respecte a les importacions, els augments més significatius corresponen als béns d'equip i als relacionats amb el consum, com els béns de consum durador i les manufactures de consum. El dinamisme d'aquestes partides s'ha vist afavorit pel bon comportament del consum de les llars i de la inversió.

VAB per activitats a Espanya i a la zona euro, 2025

Taxes de variació interanual a preus constants, en %

GI.7

Des del punt de vista de l'oferta, el [gràfic 1.7](#) indica que l'economia espanyola ha tornat a registrar un creixement del VAB molt superior al del conjunt de la zona euro durant el 2025. Aquesta diferència en el ritme de creixement respon a un millor comportament generalitzat de la majoria de sectors de l'economia espanyola respecte als de la zona euro. Les úniques excepcions són l'agricultura i el sector de la informació i les comunicacions, que han registrat un creixement positiu, però lleugerament inferior al de la mitjana de la zona euro.

Les activitats professionals i administratives, la construcció i el comerç, transport i hostaleria són els sectors que més han augmentat en VAB durant el 2025, situant-se significativament per sobre de l'increment de la resta de sectors i per sobre del creixement registrat en les mateixes activitats en la zona euro.

Destaca el bon comportament de la construcció, les activitats professionals i administratives, i el comerç, transport i hostaleria

Les previsions de creixement econòmic pel 2026 s'han vist afectades per l'inici del conflicte a l'Orient Mitjà. En aquest context, el Banc d'Espanya, en el seu escenari central de març del 2026, preveu que el PIB d'Espanya se situï en el 2,3% el 2026, i que es moderi fins a l'1,7% el 2027. No obstant això, la institució considera dos escenaris alternatius que incorporen un major impacte econòmic segons la durada i la intensitat del conflicte. En aquests dos escenaris, el creixement de l'economia espanyola el 2026 se situaria en el 2,2% en l'escenari advers i l'1,9% en el sever. En els dos

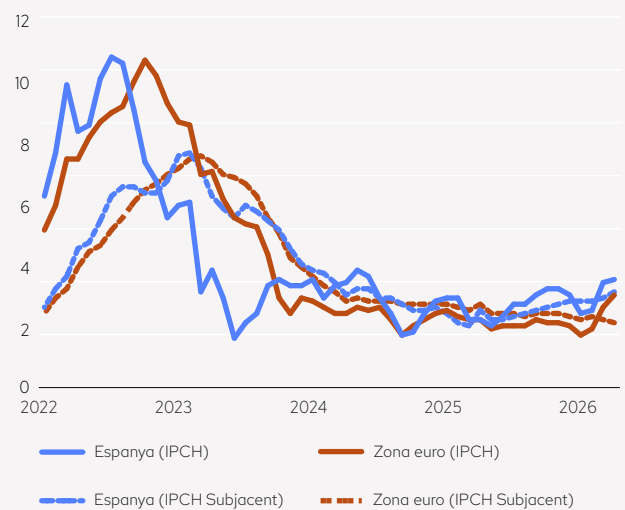
escenaris plantejats, el conflicte reduiria de forma més significativa el PIB durant el 2027, amb creixements previstos de l'1,5% i l'1,1%, respectivament.

A Espanya, la inflació s'ha situat en el 2,7% de mitjana l'any 2025, sis dècimes per sobre del 2,1% del conjunt de la zona euro ([gràfic 1.8](#)). El diferencial d'inflació entre les dues regions s'ha mantingut en els darrers anys, tot i que el seu valor ha anat oscil·lant. A nivell de components, el diferencial ha estat més acusat en els d'habitatge i serveis bàsics i en el d'informació i comunicacions.

IPC harmonitzat a Espanya i a la zona euro

Taxes de variació interanual, en %

GI.8

La inflació a Espanya s'ha reduït dues dècimes respecte a la del 2024. La moderació de preus no ha estat homogènia per components. Els productes de roba i calçat (amb una inflació que ha passat de l'1,7% el 2024 al -0,8% el 2025), d'oci, esports i cultura (del 3,8% al 2,0%) i alimentaris (del 3,6% al 2,5%) són els que han registrat una major moderació de la inflació. Per contra, la inflació en habitatge i serveis bàsics ha augmentat del 3,6% el 2024 al 6,1% el 2025.

L'evolució temporal de la inflació tampoc no ha estat coincident entre els diversos components. La inflació dels productes d'habitatge i serveis bàsics ha presentat el comportament més volàtil, condicionada pel preu de l'energia. En concret, aquesta es va caracteritzar per una tendència de desacceleració durant la primera meitat del 2025 i en el període comprès entre novembre i febrer del 2026, fins a l'inici de la guerra de l'Iran. La tendència de moderació va contrastar amb un període d'augment de la inflació entre juliol i octubre del 2025. Per contra, el preu dels aliments ha mantingut una tendència més estable, però mostrant un major dinamisme des de finals de 2025.

En el cas dels serveis, el procés de desacceleració de la inflació ha estat més moderat i menys volàtil. En concret, s'ha mantingut la persistència de preus del sector del turisme i la restauració i, en el tram final del 2025, s'ha registrat un augment de la inflació en aquells serveis amb preus regulats i que s'actualitzen en menor freqüència. La taxa d'inflació també s'ha vist influïda per diversos factors regulatoris durant el 2025, entre els quals destaquen la normalització de l'IVA de principis d'any, la reducció de les subvencions al transport públic i la implementació de la taxa de residus.

La inflació s'ha moderat fins al 2,7% el 2025 a Espanya, mentre que la inflació subjacent s'ha situat en el 2,4%

Pel que fa a la inflació subjacent –que exclou els components més volàtils de l'índex de preus, com l'energia i els aliments no elaborats–, l'any 2025 s'ha situat en nivells inferiors als dels anys anteriors, en línia amb el procés de moderació generalitzat dels preus. En concret, la inflació subjacent mitjana s'ha situat en el 2,4% a Espanya el 2025. Una taxa lleugerament inferior a la del 2,5% de la zona euro i a la registrada per Espanya l'any anterior, del 3,0%.

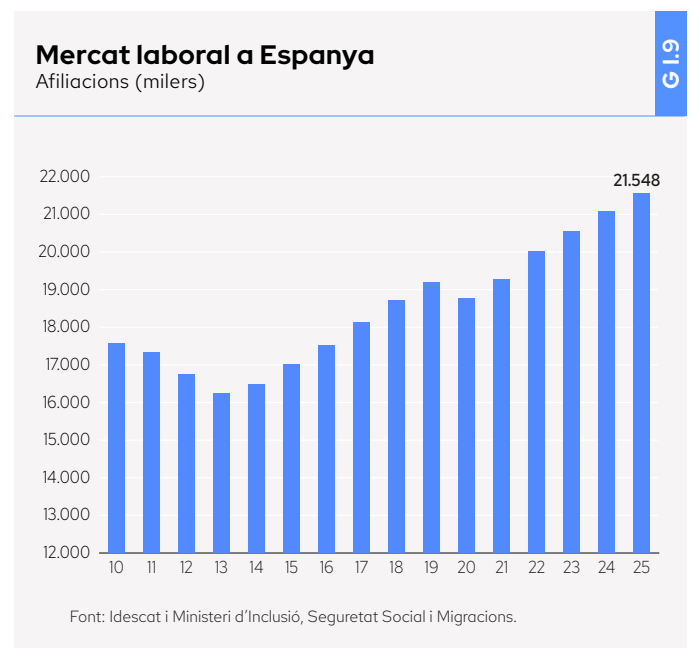
L'escenari d'inflació ha canviat de forma significativa a finals de febrer de 2026, amb l'inici de la guerra a l'Orient Mitjà. El conflicte ha suposat un impacte directe sobre els preus de l'energia i la inflació, alterant la tendència de progressiva moderació de les pressions inflacionistes i de convergència d'aquestes amb l'objectiu del 2% del BCE, observada en el període anterior.

En aquest context, el Banc d'Espanya, en el seu escenari base de març del 2026, preveu que la inflació espanyola repunti fins a situar-se en el 3,0% el 2026, mentre que aquesta es moderi fins al 2,5% el 2027. No obstant això, la institució considera dos escenaris alternatius que incorporen un major impacte econòmic segons la durada i la intensitat del conflicte. En aquests dos escenaris, la inflació espanyola se situaria pròxima al 4% i al 6% el 2026, respectivament, segons el grau de severitat del conflicte.

El mercat laboral ha continuat com un dels principals pilars de suport de l'activitat econòmica d'Espanya en els darrers anys. El 2025, el nombre d'afiliacions a la Seguretat Social ha assolit un nou màxim històric, amb una mitjana anual superior als 21,5 milions de persones afiliades, situació que consolida la tendència positiva dels darrers anys (gràfic I.9). Aquest increment representa un creixement de l'ocupació del 2,3% respecte a l'any anterior, lleugerament per sota del registrat en els últims anys, però encara mantenint una dinàmica positiva.

L'evolució de l'ocupació ha mostrat diferències significatives entre sectors. Els serveis, el principal sector en ocupació, ha moderat el creixement en afiliacions, des del 3,0% el 2024 fins al 2,4% el 2025. La construcció ha liderat el creixement (3,1%) i la indústria ha mostrat resiliència (1,6%). En canvi, el sector agrícola ha experimentat un lleuger descens de l'ocupació (-0,8%), en línia amb la tendència de reducció observada en els darrers anys.

L'ocupació continua mostrant dinamisme, amb un increment del 2,3% de les afiliacions el 2025

Saldo de les Administracions Públiques a Espanya

En % del PIB

T.1.2

	2023	2024	2025
Administració Central	-2,1	-2,9	-2,0
Comunitats Autònomes	-0,9	-0,2	-0,4
Corporacions Locals	-0,1	0,4	0,3
Seguretat Social	-0,6	-0,5	-0,3
Total Administracions Públiques¹	-3,7	-3,2	-2,4
Impacte DANA	0,0	-0,4	-0,2
Total Administracions Públiques²	-3,7	-2,9	-2,2

(1) Inclouent l'impacte de la DANA.

(2) Sense incloure l'impacte de la DANA.

Font: Ministeri d'Hisenda.

L'Enquesta de Població Activa (EPA) mostra que l'any 2025 s'ha mantingut la tendència de reducció de l'atur en l'economia espanyola. El nombre de persones aturades s'ha situat en una mitjana anual de 2,61 milions, un 5,9% menys en comparació amb els 2,77 milions registrats el 2024 i, significativament per sota, dels 2,94 milions del 2023.

Aquesta evolució ha permès que la taxa d'atur es redueixi fins al 10,5% en mitjana anual el 2025 (9,9% en el quart trimestre), disminuint significativament respecte a l'11,3% de l'any anterior i confirmant el dinamisme del mercat laboral en els últims anys. Aquesta millora s'ha produït en un context d'augment de l'ocupació i d'un lleuger increment de la taxa d'activitat, fins a situar-se en el 59,0% el 2025.

Pel que fa als comptes públics, l'exercici 2025 ha tancat amb una nova reducció del dèficit del conjunt de les Administracions Públiques a Espanya, que s'ha situat en el 2,2% del PIB, sense incloure l'impacte de les mesures de la

DANA, i en el 2,4%, en cas d'incorporar aquest efecte ([gràfic I.10](#)). En les dues situacions, el dèficit se situa per sota de l'objectiu del 2,5% de la Comissió Europea.

El resultat del 2025 presenta una millora respecte al 3,2% del PIB el 2024 i consolida la tendència de reducció del dèficit observada en els darrers anys. Sense incloure les mesures de la DANA, el conjunt de les Administracions Públiques han registrat el primer superàvit primari des del 2007.

El dèficit públic es redueix del 3,2% del PIB el 2024 al 2,4% el 2025

Aquesta evolució s'ha vist afavorida pel creixement dels ingressos públics, que han augmentat un 7,5%, impulsats pel dinamisme de l'activitat econòmica, en un context de fortlesa del mercat laboral i de creixement de les rendes i del consum. Els ingressos també s'han beneficiat de l'efecte de la inflació, sobre uns trams impositius de l'IRPF constants en termes nominals.

Per la seva part, la despesa pública ha continuat augmentant, amb un creixement del 5,5% el 2025, però registrant un dinamisme inferior al dels ingressos. La major part de l'augment de les despeses s'explica pel creixement de les prestacions socials i els salaris, que concentren una part rellevant de la despesa total.

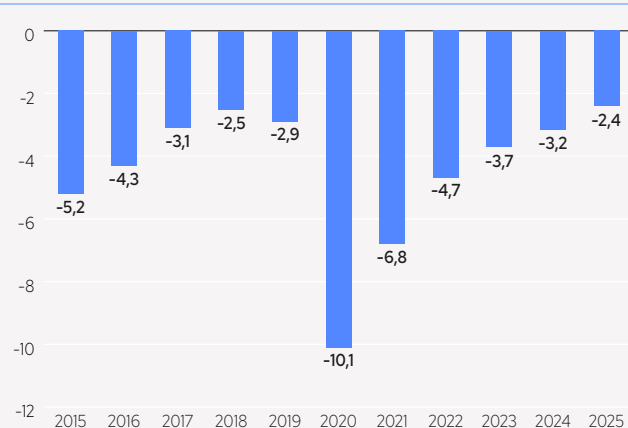
En termes absoluts, el dèficit del conjunt de les administracions públiques (inclouent les mesures relacionades amb la DANA) s'ha situat en 40.330 milions d'euros, amb una reducció pròxima als 11.000 milions d'euros respecte al 2024.

Per nivells d'administració, l'Administració Central continua concentrant la major part del dèficit públic, amb un saldo negatiu equivalent al 2,0% del PIB. Tot i així, aquest valor és inferior al 2,9% de l'any anterior. La resta d'administracions han presentat uns saldos més equilibrats: les comunitats

Saldo dels comptes de les Administracions Públiques a Espanya

En % del PIB

G.1.10

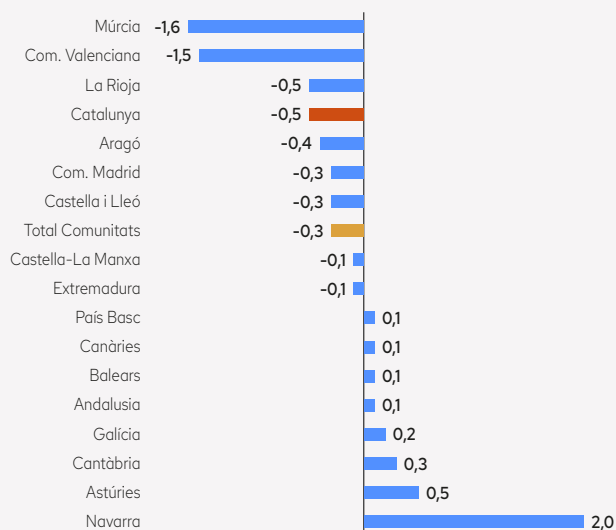
Font: Ministeri d'Hisenda.

Dèficit (-) o superàvit (+) públic de les comunitats autònomes. 2025*

En % del PIB

G 1.11

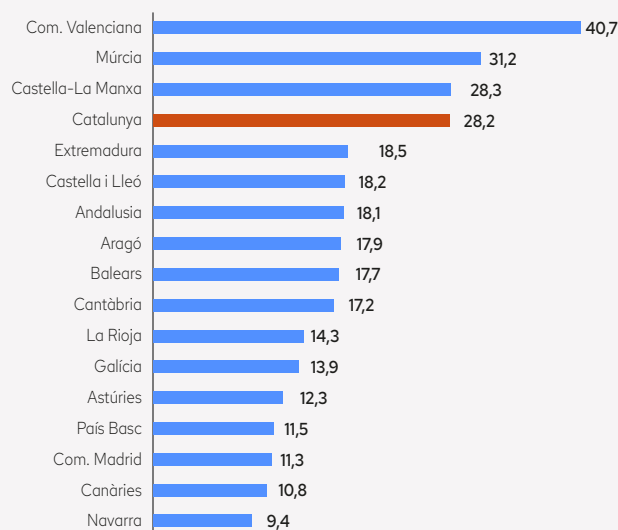

* Sense comptabilitzar els efectes de la DANA.
Font: Ministeri d'Hisenda.

Deute públic de les comunitats autònomes. 2025*

En % del PIB

G 1.12

* dades del quart trimestre.
Font: Banc d'Espanya.

autònomes han registrat un dèficit del 0,4%, la Seguretat Social un dèficit del 0,3%, mentre que les corporacions locals han tancat l'exercici amb un superàvit del 0,3% (taula I.2).

La reducció del dèficit de l'Administració Central durant el 2025 s'emmarca en un context de creixement dels ingressos, afavorit pel dinamisme de l'activitat econòmica i per una important reducció de les despeses extraordinàries. En aquest apartat destaca l'eliminació dels descomptes fiscals derivats de la crisi energètica de 2022, així com la reducció de les ajudes pels efectes de la DANA i del cost de les sentències judicials respecte als valors del 2024. De cara al 2026, les ajudes per la DANA continuaran reduint-se, però les noves mesures anunciades per pal·liar els efectes de la guerra a l'Orient Mitjà augmentaran de nou les despeses extraordinàries.

Pel que fa a la Seguretat Social, el dèficit públic s'ha reduït dues dècimes fins al 0,3% del PIB el 2025. Aquesta evolució positiva s'explica, principalment, pel creixement dels ingressos per cotitzacions socials, que han augmentat un 6,6% respecte a l'any anterior, impulsats, entre altres factors, pel dinamisme del mercat laboral, l'increment del salari mínim i l'augment de les bases màximes de cotització. Aquest increment dels ingressos ha permès compensar el creixement de les despeses associades a les pensions i altres prestacions socials.

En relació amb les comunitats autònomes, el dèficit públic en proporció al PIB ha repuntat dues dècimes fins a situar-se en el 0,4% del PIB el 2025. El creixement de les despeses

per sobre dels ingressos s'ha vist accentuat per les menors liquidacions del sistema de finançament i la despesa associada a la DANA.

Les comunitats autònomes tanquen el 2025 amb un dèficit públic del 0,4% del PIB

El saldo públic de les comunitats autònomes continua mostrant una elevada heterogeneïtat. Catalunya ha registrat un dèficit públic equivalent al 0,5% del PIB el 2025, situant-se per sobre del dèficit de la mitjana del conjunt de les comunitats autònomes (0,3% sense els efectes de la DANA i el 0,4% incorporant aquests efectes).

En aquest context, Catalunya s'ha situat entre les comunitats autònomes amb un dèficit públic més elevat el 2025. Només Múrcia (1,6% del PIB) i la Comunitat Valenciana (1,5%) se situen per sobre, mentre que La Rioja (0,5%) presenta nivells similars. Per contra, altres comunitats han tancat l'exercici amb superàvit, entre aquestes, destaca Navarra (2,0% del PIB), seguida a distància d'Astúries (0,5%) i Cantàbria (0,3%) (gràfic I.11).

Finalment, les corporacions locals han continuat mostrant un comportament favorable durant el 2025, amb un superàvit del 0,3%. Aquest resultat dona continuïtat al superàvit registrat el 2024 i s'ha vist impulsat per l'augment dels ingressos tributaris i de les transferències d'altres administracions.

El deute del conjunt de les Administracions Públiques d'Espanya s'ha situat en 1,70 bilions d'euros a finals del 2025, que representa un increment anual del 4,8%. Malgrat aquest augment en valors absoluts, la ràtio de deute sobre el PIB s'ha continuat reduint fins al 100,7%, al voltant d'1 p.p. menys respecte al 2024.

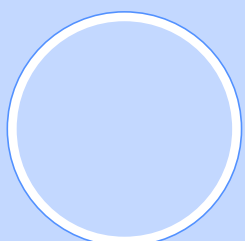
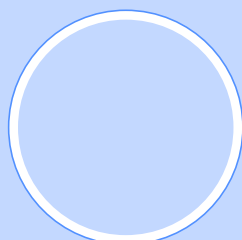
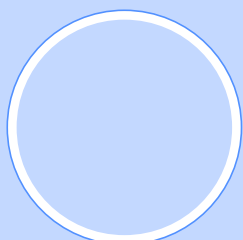
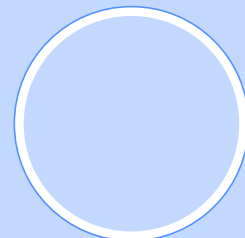
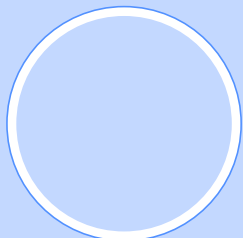
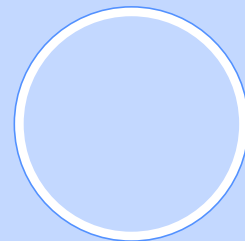
Aquesta situació consolida la tendència iniciada el 2021, tot i que mostra un menor dinamisme en comparació amb els anys anteriors. La reducció de la ràtio de deute sobre el PIB s'explica pel creixement de l'activitat econòmica i per l'augment del PIB nominal. No obstant això, només quatre països de la Unió Europea (Grècia, Itàlia, França i Bèlgica), presenten una ràtio de deute públic sobre el PIB superior a la d'Espanya.

El deute públic d'Espanya s'ha reduït al 100,7% del PIB el 2025, però continua sent un dels més alts de la UE

La comparativa territorial del deute públic mostra que Catalunya es manté entre les comunitats amb un endeutament més elevat el 2025, amb una ràtio del 28,2% del PIB. Aquest percentatge la situa en quarta posició, només per darrere de la Comunitat Valenciana (40,7%), Múrcia (31,2%) i Castella-la Manxa (28,3%). A l'altre extrem, les comunitats autònomes amb un menor pes del deute sobre el PIB són Navarra (9,4%), les Canàries (10,8%) i la Comunitat de Madrid (11,3%) ([gràfic 1.12](#)).

Catalunya és la quarta comunitat més endeutada respecte al PIB el 2025

En termes de variació anual, la ràtio d'endeutament s'ha reduït a la majoria de les comunitats autònomes i únicament a Múrcia s'ha mantingut estable respecte al 2024. Entre aquestes, destaca Extremadura, amb una reducció de la ràtio de 2,5 p.p. A Catalunya, el descens ha estat d'1,5 p.p., lleugerament per sobre de la mitjana del conjunt de comunitats autònomes (-0,9 p.p.).

II | ECONOMIA CATALANA

II. ECONOMIA CATALANA

1. Població

El 2025, la **població** resident a Catalunya ha augmentat per desè any consecutiu, després del parèntesi de descens demogràfic experimentat entre el 2013 i el 2015. El creixement de la població el 2025 (1,0% a Catalunya) es modera respecte dels dos anys anteriors (1,4% cadascun), però supera el 0,9% del conjunt de l'Estat. En termes absoluts, el nombre total de persones residents a Catalunya ha arribat als 8.208.894 a l'1 de gener de 2026, assolint una nova xifra rècord amb 84.768 habitants més que l'1 de gener de 2025 (gràfic II.1).

Per edats, l'increment de la població entre l'1 de gener de 2025 i el del 2026 s'ha concentrat en els grups d'edat entre 15 i 39 anys i de més de 50 anys, que representen el 30,5% i el 41,4% de la població total, respectivament. En el primer cas, el creixement s'ha vist impulsat per l'augment de la població estrangera, i, en el segon, pel progressiu envelliment demogràfic. La població en aquestes franges d'edat ha augmentat en 55 i 76 mil persones, respectivament, la qual cosa suposa un increment del 2,2% i del 2,3%, respectivament. En canvi, la població d'entre 0 i 14 anys ha disminuït un 2,2% durant el 2025, en un context de baixa fecunditat a Catalunya (1,09 fills per dona el 2024).

El creixement demogràfic de Catalunya en els darrers anys s'explica per l'augment de la població de nacionalitat estrangera. El 2025 la població estrangera ha augmentat en 57.779 persones, un creixement del segons dades de

l'Estadística Continua de Població de l'INE. En termes absoluts, la població estrangera resident a Catalunya és d'1.580.598 habitants a l'1 de gener de 2026, la xifra més alta registrada fins ara. Tal com es pot veure al [gràfic II.2](#), la taxa d'estrangeria (percentatge de població estrangera sobre el total) es va reduir arran de la crisi econòmica del 2008, passant d'un màxim del 15,8% assolit el 2009 fins al 12,5% del 2015, però des del 2016 ha iniciat una tendència novament a l'alça. Després del parèntesi del 2021 i 2022, el percentatge de població estrangera sobre el total de la població ha augmentat en els darrers quatre anys i ha assolit un nou rècord històric (19,3%).

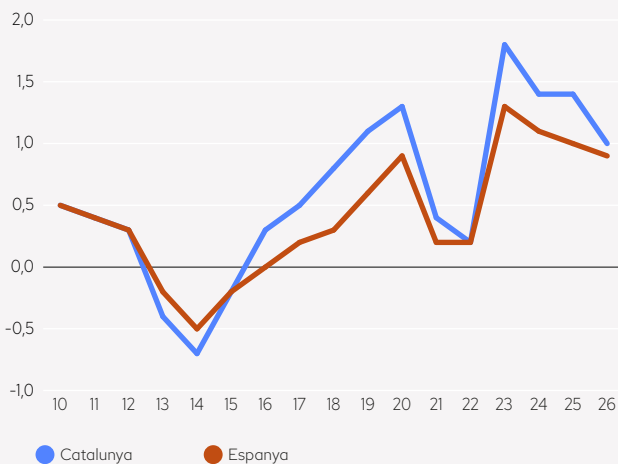
L'augment demogràfic s'explica pel creixement de la població estrangera, que representa el 19,3% del total

La descomposició de l'evolució de la població resident a Catalunya mostra un comportament heterogeni segons el seu lloc de naixement (no confondre amb nacionalitat) (gràfic II.3). Seguint la tendència d'anys anteriors, mentre que la població nascuda a Espanya disminueix un 0,3% el 2025 respecte del 2024, la població nascuda a l'estranger resident a Catalunya ha augmentat un 5,1%. En termes absoluts, l'augment de la població total resident a Catalunya el 2025 s'explica pel fort creixement de la població nascuda a l'estranger (+104.445 persones), que ha més que compensat el descens de la població nascuda dins l'Estat (-19.677).

Població a Catalunya i Espanya

Dades a 1 de gener, taxes de variació interanual, en %

G II.1

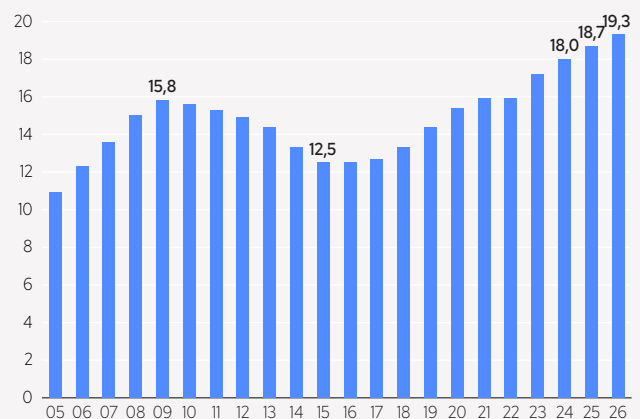

Font: Idescat i INE.

Població estrangera a Catalunya

Dades a 1 de gener, en % sobre el total

G II.2

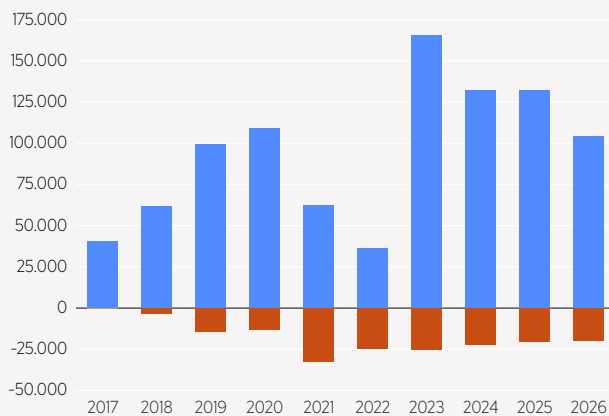
Font: INE.

Variació anual de la població resident a Catalunya per lloc de naixement

Dades a 1 de gener, en nombre de persones

G 11.3

● Estat ● Estranger

Font: INE.

2. Activitat econòmica

L'economia catalana ha experimentat una moderació de l'activitat respecte del 2024, tot i que ha mantingut un elevat creixement gràcies a la demanda interna, recolzada per una reducció dels tipus d'interès a mesura que avançava el procés desinflationista, el creixement poblacional i els fons Next Generation EU.

El creixement del PIB a Catalunya s'ha situat en el 2,7% el 2025, un avenç superior al de la zona euro (1,4%)

El **PIB** ha augmentat un 2,7% el 2025 segons l'Idescat, un creixement inferior al registrat el 2024 (3,9%), però pràcticament el doble que la mitjana de la zona euro (1,4%). Al llarg del 2025, el PIB ha mostrat un comportament més positiu del que es preveia, recolzat pel dinamisme d'un excepcional 2024. Així, el creixement de l'economia catalana s'ha anat moderant respecte dels primers mesos del 2025, amb un augment del 3,4% en el primer trimestre, del 2,3% en el segon i del 2,6% en els dos darrers trimestres.

L'increment del PIB s'ha produït gràcies a l'aportació positiva de la demanda interna, mentre que la contribució de la demanda externa ha estat negativa. En concret, la contribució de la demanda interna ha estat de 3,5 punts percentuals (p.p.), una xifra similar a la de 2024 (3,6 p.p.). En contrast, l'aportació de la demanda externa ha estat de -0,8 p.p., situant-se en terreny negatiu en comparació amb els +0,3 p.p. de 2024. Aquesta evolució s'explica per un major creixement de les importacions totals a

l'estranger (del 2,4% el 2024 al 5,2% el 2025) i no per una reducció del creixement de les exportacions (gràfic II.4).

El creixement de la demanda interna explica l'avenç de l'activitat el 2025

Pel que fa al desglossament per components de la demanda interna, el **consum de les llars** (que representa pràcticament la meitat del PIB català) ha experimentat un creixement del 3,9% el 2025, una magnitud superior a la del conjunt del PIB (2,7%). El dinamisme del mercat laboral i la recuperació del poder adquisitiu de les llars han permès mantenir el creixement del consum en nivells similars a l'any anterior (taula II.1), mentre que la taxa d'estalvi continua molt per sobre dels registres històrics.

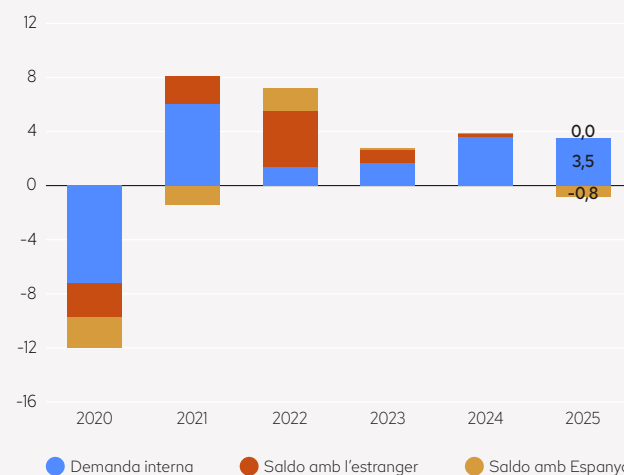
El **consum del conjunt d'administracions públiques** que operen a Catalunya ha crescut un 3,1% el 2025. El dinamisme del consum públic es manté elevat, tot i que es desaccelera respecte a l'any anterior (3,9%). Algunes de les explicacions d'aquesta moderació són la pròrroga pressupostària i la normalització de la política fiscal, que comporten una moderació del creixement del consum públic respecte dels anys anteriors.

La **inversió** o formació bruta de capital ha tingut un comportament remarcable el 2025, amb una variació anual del 6,0% (superior al 5,0% de l'any anterior), afavorida per la reducció dels tipus d'interès i l'execució dels fons Next Generation EU. Les diferents partides d'inversió han registrat un increment significatiu durant el 2025. La inversió en béns d'equipament i altres actius ha augmentat

Contribucions al creixement del PIB a Catalunya

En punts percentuals

G 11.4

Font: Idescat.

PIB a Catalunya. Demanda

Taxes de variació interanual en volum, en %, i aportació al creixement del PIB, en p.p.

T II.1

	2023	2024	2025	2025			
				I Trim	II Trim	III Trim	IV Trim
PIB	2,8	3,9	2,7	3,4	2,3	2,6	2,6
Demanda interna	1,9	4,2	4,1	4,5	4,2	4,5	4,0
Consum de les llars	1,6	4,0	3,9	4,4	3,4	3,9	3,8
Consum de les adm. públiques ¹	5,0	3,9	3,1	3,2	2,5	3,2	3,6
Formació bruta de capital²	-0,4	5,0	6,0	5,7	7,3	7,0	4,6
Béns d'equipament i altres actius	3,8	8,0	6,9	8,3	9,6	7,3	2,7
Construcció	5,6	2,1	4,9	2,1	4,3	6,4	6,8
Saldo exterior^{3,4}	1,1	0,3	-0,8	-0,5	-1,2	-1,2	-0,7
Saldo amb l'estranger ⁴	0,9	0,2	0,0	-1,2	-1,0	-0,2	0,0
Exportacions totals a l'estranger	4,1	2,4	4,2	2,7	1,3	3,2	3,5
Importacions totals a l'estranger	2,4	2,4	5,2	7,1	4,6	4,7	4,5

1 Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars.

2 Inclou la variació d'existències.

3 Inclou el saldo amb l'estranger i amb la resta d'Espanya.

4 Aportació al creixement del PIB.

Font: Idescat. Comptes econòmics anuals de Catalunya (PIB). Revisió estadística 2024.

més intensament, un 6,9% el 2025, mentre que en l'àmbit de la construcció l'avenç tot i que ha estat més moderat (4,9%), també ha estat notable i molt superior al del 2024 (2,1%).

La inversió ha augmentat un 6,0% el 2025, afavorida per la relaxació de la política monetària i el suport del fons Next Generation EU

Finalment, el **sector exterior** ha restat 0,8 p.p. en el creixement del PIB de l'economia catalana el 2025. Aquesta contribució negativa al creixement s'explica exclusivament pel saldo amb la resta d'Espanya, amb una aportació negativa de -0,8 p.p., mentre que el saldo amb l'estranger ha estat neutral (0 p.p.). No obstant això, Catalunya presenta un superàvit de les exportacions en valor de béns i serveis tant amb l'estranger com amb la resta de comunitats autònomes. En el seu conjunt, el saldo de Catalunya amb l'exterior el 2025 ha estat positiu en 44.886 milions, amb una reducció del 0,7% respecte del 2024 en termes nominals. D'una banda, el saldo amb l'estranger ha estat positiu en 29.348 milions d'euros el 2025, cosa que suposa un creixement del 7,3% respecte del 2024 en termes nominals. D'altra banda, el saldo amb la resta d'Espanya s'ha situat en 15.538 milions d'euros el 2025, un 13,1% inferior al de l'any anterior.

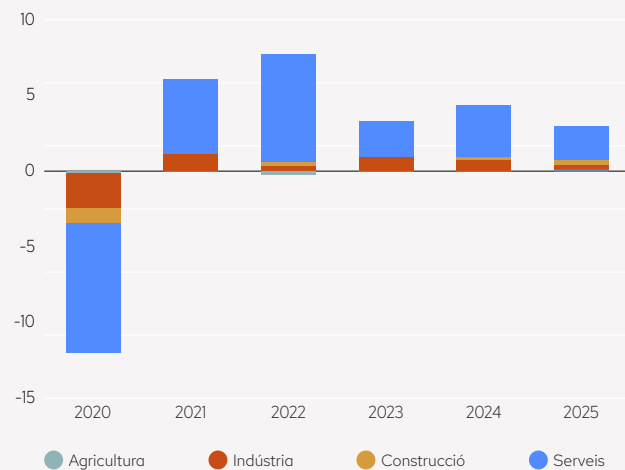
Pel costat de l'oferta, el sector serveis ha estat el principal protagonista del creixement econòmic el 2025 a causa del seu elevat pes relatiu (el 75,4% del valor afegit brut total el 2025) i al dinamisme dels darrers anys (taula

II.2). Concretament, la contribució positiva dels serveis al creixement del VAB ha estat de 2,3 p.p., amb una moderació respecte a l'any anterior (3,5 p.p.) (gràfic II.5).

La intensitat del creixement ha estat heterogènia segons els diversos subsectors que componen el sector de serveis, tot i que el denominador comú ha estat la seva desacceleració respecte del 2024. El comerç, el transport i l'hostaleria ha crescut un 4,0% interanual en volum el 2025, les activitats immobiliàries i professionals un 3,2%, i les activitats vinculades als serveis públics (administració,

Contribucions dels sectors al creixement del VAB a Catalunya

En punts percentuals

Font: Idescat.

PIB a Catalunya. Oferta

Taxes de variació interanual en volum, en %

T II.2

	2023	2024	2025	2025			
				I Trim	II Trim	III Trim	IV Trim
PIB	2,8	3,9	2,7	3,4	2,3	2,6	2,6
Valor afegit brut	3,2	4,3	3,0	3,6	2,6	2,9	2,9
Agricultura	-0,8	3,2	9,4	7,9	9,4	10,4	9,2
Indústria	4,4	3,5	1,5	1,7	1,1	2,0	1,2
Construcció	0,4	4,1	5,4	3,5	4,1	6,7	7,2
Serveis	3,2	4,6	3,1	4,0	2,9	2,8	2,9
Comerç, transport i hostaleria	3,3	4,4	4,0	5,0	3,8	3,6	3,7
Act. immobiliàries, professionals i altres	3,9	4,8	3,2	3,6	2,8	2,9	3,4
Adm. pública, educació, sanitat i serveis socials	1,4	4,4	1,6	3,2	1,6	1,2	0,6
Impostos nets sobre productes	-1,9	-1,0	0,1	1,2	-1,0	0,0	0,1

Font: Idescat. Comptes econòmics anuals de Catalunya (PIB). Revisió estadística 2024.

sanitat, educació i serveis socials) un 1,6%. El subsector que més ha contribuït al creixement absolut són les activitats immobiliàries i professionals, ja que representen gairebé el 50% del pes dins dels serveis.

Les activitats immobiliàries i professionals han liderat el creixement econòmic el 2025

La construcció, un dels sectors que més va patir l'impacte de la pandèmia en termes relatius (amb una caiguda del VAB del -17,8% el 2020), ha crescut un 5,4% el 2025, un avenç superior al de l'any anterior (4,1%) i significativament per sobre del conjunt del VAB català (3,0%).

Per la seva banda, el creixement del VAB a la indústria ha estat de l'1,5% el 2025, una evolució inferior a la del conjunt del VAB català i que presenta una desaceleració respecte del creixement registrat l'any anterior (3,5%). Finalment, el sector agrícola ha augmentat un 9,4% el 2025 i continua la recuperació de les intenses caigudes experimentades el 2022 i 2023, a causa de la sequera.

A la **indústria**, l'índex de producció industrial (IPI) per al conjunt de sectors ha augmentat un 0,5% interanual a Catalunya el 2025, una evolució inferior a l'1,3% del conjunt de l'Estat. Aquesta situació contrasta amb el 2024, en què l'augment de l'IPI a Catalunya va ser superior al del conjunt de l'Estat. Per la seva banda, la zona euro continua immersa en un context de feblesa industrial, on referents com Alemanya disposen d'indústries de tecnologies mitjanes madures, poc competitives davant de les noves tecnologies més avançades i sostenibles de la Xina o dels Estats Units. Tot i el context europeu, la indústria catalana s'ha mantingut competitiva en els mercats exteriors, tant intracomunitaris com extracomunitaris, i, en mitjana anual,

el nivell de producció industrial a Catalunya el 2025 se situa significativament per sobre dels valors de 2019.

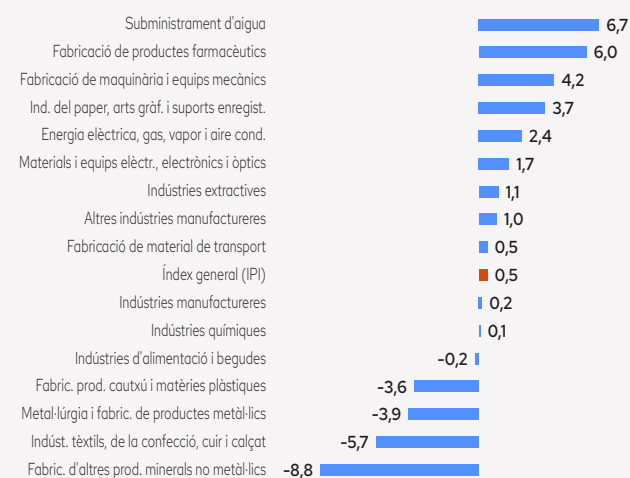
La producció industrial ha superat els nivells de l'any anterior i se situa molt per sobre dels valors pre pandèmia

No obstant això, l'evolució de la producció industrial el 2025 ha estat força heterogènia entre els diferents subsectors. Els subsectors que han presentat un major dinamisme han estat el subministrament d'aigua (6,7%), els productes farmacèutics (6,0%) i la maquinària i equips mecànics

Índex de producció industrial a Catalunya per seccions, 2025 (p)

Taxes de variació respecte al 2024, en %

G II.6

(p) Dades provisionals
Font: Idescat.

(4,2%). Aquesta última s'ha vist afavorida pels fons Next Generation EU, que han impulsat la modernització industrial i la compra d'equipament. En canvi, les branques que han registrat creixements negatius han estat la fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics (-8,8%), les indústries tèxtils, de la confecció, cuir i calçat (-5,7%), la metal·lúrgia (-3,9%), els productes de cautxú i matèries plàstiques (-3,6%) i l'alimentació i les begudes (-0,2%) (gràfic II.6).

En els darrers anys, el sector de la **construcció** s'ha caracteritzat per una elevada demanda i una acumulació de dèficits d'habitatge. L'increment de la demanda, impulsat pel dinamisme econòmic, la robustesa del mercat laboral, el creixement poblacional i unes condicions financeres més laxes (amb un descens dels tipus d'interès fins al 2% el juny de 2025), contrasta amb la rigidesa i l'escassetat de l'oferta. Aquesta situació ha provocat un augment significatiu dels preus de l'habitatge. Per part de l'oferta, el nombre d'habitatges en construcció ha disminuït un 6,2% el 2025, fins a les 19.315 unitats, trencant amb el repunt de l'any anterior (gràfic II.7). En canvi, el nombre d'habitatges acabats ha augmentat el 2025 fins als 16.032 habitatges, amb un increment interanual del 12,2%. El sector presenta importants reptes en el seu creixement relacionats amb la falta de personal, l'elevat preu dels materials, la manca de sòl urbanitzable i la regulació.

Adicionalment, les licitacions d'obres públiques (segons data d'obertura) han augmentat un 18,1% el 2025 respecte del 2024, fins a situar-se en 4.168 milions d'euros. Aquest fort dinamisme s'explica per l'augment de la licitació per part de l'administració estatal (amb un avenç del 60,7%) i de l'administració local (23,0%), que han més que compensat

el descens registrat per la Generalitat (-4,9%). Per tipus de licitació, l'increment s'ha concentrat en l'edificació (26,5%), situació que s'explica fonamentalment per l'impuls a la construcció d'habitatge social, mentre que en el cas de l'obra civil, l'evolució ha estat més moderada (11,3%).

Pel costat de la demanda, el nombre de compravendes d'habitatges ha estat de 117.060 el 2025, registrant un augment del 8,1% respecte del 2024 i situant-se un 31,2% per sobre dels nivells previs a la covid-19. El desequilibri entre l'escassa oferta d'habitatge i l'augment de la demanda ha provocat un increment significatiu en els preus dels habitatges el 2025 (10,9%). Aquest creixement dels preus ha estat intens tant en els habitatges de nova construcció (10,2%) com en els de segona mà (10,9%).

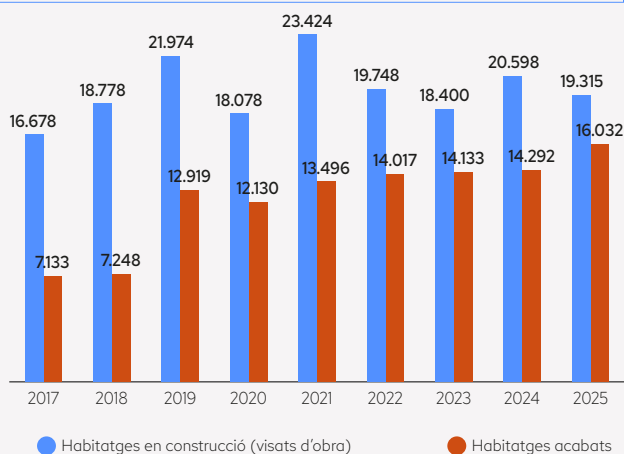
Les compravendes d'habitatges han augmentat un 8,1% el 2025

El sector de **serveis** ha contribuït de forma significativa al creixement de l'activitat econòmica de Catalunya el 2025. Aquest fet es reflecteix en l'evolució de l'índex general d'activitat dels serveis (IASS), que ha augmentat un 4,1% el 2025 (per sobre de l'avenç del 3,4% registrat el 2024) (gràfic II.8). Totes les agrupacions sectorials han registrat creixements positius el 2025. En concret, l'hostaleria ha continuat liderant el creixement, amb una variació interanual del 5,1%, si bé es modera respecte de l'important increment de l'any anterior (15,3%). També destaca el creixement del sector de la informació i comunicacions (4,7%), que presenta unes condicions salarials i de productivitat superiors a la mitjana. En general, la majoria de sectors presenten una desacceleració del seu creixement respecte del 2024, tot

Construcció residencial a Catalunya

Unitats

G II.7

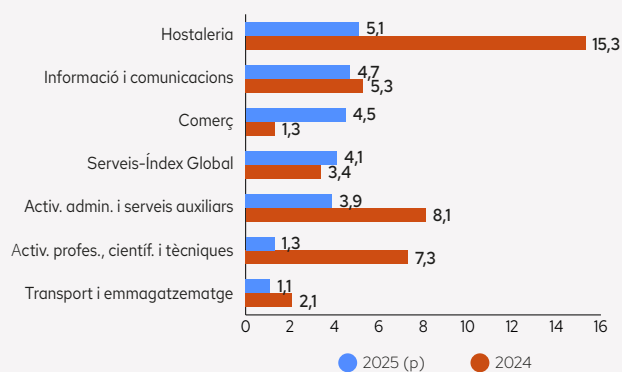

Font: Idescat a partir del Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible.

Índex d'activitat del sector serveis a Catalunya

Taxes de variació interanual, en %

G II.8

(p) provisional
Font: Idescat a partir de l'INE.

i que aquesta és especialment notable en l'hostaleria, les activitats administratives i els serveis auxiliars, i les activitats professionals científiques i tècniques. Per contra, el comerç ha presentat un creixement significativament superior al de 2024.

Destaca el creixement dels sectors de l'hostaleria i de la informació i les comunicacions el 2025

En relació amb el **sector financer**, els dipòsits a la vista i d'estalvi de les administracions públiques, les empreses i les llars han registrat un augment del 5,4% el 2025 a Catalunya, segons les dades del Banc d'Espanya (similar al 6,0% del conjunt de l'Estat), amb una moderació respecte del 2024 (7,7%). Paral·lelament, l'estoc total de crèdit a Catalunya va augmentar un 3,7% el 2025, similar al creixement del conjunt de l'Estat (3,0%), en un context de tipus d'interès més favorables que en anys anteriors.

En el sector del transport, s'observa una disminució del **transport marítim** de mercaderies en tones a Catalunya el 2025 (-2,4%). Aquesta situació ha provocat que el trànsit de mercaderies, que havia superat els nivells previs a la covid-19 el 2024, es torni a situar per sota d'aquests nivells el 2025. Pel que fa als dos principals ports catalans, la reducció del trànsit de mercaderies es concentra al Port de Tarragona, amb una caiguda pròxima al 8% respecte del 2024, mentre que el Port de Barcelona ha registrat nivells molt similars als de l'any anterior. El nombre de vaixells mercants que van transitar pels ports catalans el 2025 ha estat de 10.527 (una reducció de l'1,7% respecte del 2024). Pel que fa al moviment de passatgers als ports catalans, la xifra s'ha situat en els 5,9 milions, amb un augment del 6,9% respecte del 2024.

El **trànsit aeri** a Catalunya ha assolit un màxim històric de 61 milions de passatgers el 2025, un 4,9% més que el 2024 i un 9,5% més que el període pre-pandèmia. Per aeroports, respecte a l'any anterior, l'increment de l'aeroport Josep Tarradellas Barcelona-el Prat ha estat del 4,5%, fins a assolir un rècord de 57 milions de passatgers. La resta d'aeroports catalans també han registrat creixements elevats: l'Aeroport de Girona un 9,4%, l'Aeroport de Lleida-Alguaire un 38,8%, i el de Reus un 13,2%.

El moviment de passatgers als aeroports de Catalunya ha assolit un rècord històric de 61 milions el 2025

El **turisme** ha moderat el creixement de la seva activitat el 2025. En aquest sentit, l'arribada de visitants estrangers el 2025 s'ha situat en els 20 milions, registrant un augment del 0,5% respecte del 2024 i per sobre dels nivells previs a la covid-19. En el conjunt de l'Estat, l'arribada de turistes estrangers ha augmentat a un ritme superior al de Catalunya (3,3%).

A més, la despesa nominal dels turistes estrangers a Catalunya es va situar en 24.814 milions d'euros el 2025, segons l'Enquesta de Despesa Turística de l'INE. La despesa, en termes nominals, dels turistes estrangers presenta un creixement del 4,5% el 2025. Tanmateix, deflactant per l'IPC, és a dir, a preus constants, encara no ha recuperat els nivells de despesa del 2019 (-3,7%).

El flux dels principals mercats emissors de turistes a Catalunya ha evolucionat de manera dispar el 2025 ([taula II.3](#)). El turisme francès conserva el lideratge com a principal

Turistes estrangers a Catalunya per país de residència habitual

Milers

T II.3

	2023	2024	2025 (p)	2024/2023 Variació (%)	2025/2024 (p) Variació (%)
Total	18.183	19.940	20.042	9,7	0,5
França	3.725	3.912	3.919	5,0	0,2
Regne Unit	1.798	1.885	1.852	4,8	-1,7
Estats Units	1.594	1.872	1.765	17,4	-5,7
Alemanya	1.386	1.535	1.579	10,7	2,9
Itàlia	1.260	1.525	1.424	21,1	-6,7
Països Baixos	753	787	854	4,6	8,5
Bèlgica	407	464	494	13,9	6,6
Països Nòrdics	564	530	445	-6,0	-15,9
Portugal	295	261	399	-11,5	52,7
Rússia	146	178	167	22,3	-6,3

(p) dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir de l'Idescat amb dades de l'Estadística de moviments turístics en frontera de l'INE.

Viatgers allotjats en establiments hotelers a Catalunya per procedència

Milers

T II.4

	2023	2024	2025 (p)	2024/2023 Variació (%)	2025/2024 (p) Variació (%)
Total viatgers	21.207	21.596	22.594	1,8	4,6
De Catalunya	4.765	4.433	4.396	-7,0	-0,8
De la resta de comunitats	3.243	3.201	3.603	-1,3	12,5
De l'estranger	13.199	13.962	14.596	5,8	4,5

(p) dades provisionals.

Font: elaboració pròpia a partir d'Idescat amb dades de l'Enquesta d'Ocupació Hotelera de l'INE.

mercat emissor, amb 3,92 milions de turistes el 2025 (el 19,6% del total), amb un augment del 0,2% el darrer any. Entre els principals mercats, els que han registrat els majors creixements el 2025 han estat Països Baixos (8,5% respecte a l'any anterior), Bèlgica (6,6%), Alemanya (2,9%) i Portugal (52,7%, però té un pes reduït). Per contra, el nombre de turistes estrangers procedents dels Estats Units i Itàlia ha disminuït (-5,7% i -6,7%, respectivament), aquests països havien tingut creixements molt rellevants l'any anterior. Addicionalment, l'afluència de turistes dels països nòrdics es continua reduint (-15,9%) el 2025, com també la de Rússia (-6,3%) que, condicionada per la guerra amb Ucraïna, continua molt per sota dels seus nivells previs a la covid-19.

Entre els principals països emissors de turistes a Catalunya, destaca el creixement dels Països Baixos, Bèlgica i Alemanya

En analitzar l'afluència turística (estrangers i nacionals) per tipologia d'allotjament, els establiments hotelers –que concentren al voltant del 83% dels viatgers a Catalunya– han registrat 22,6 milions de viatgers el 2025, amb un creixement del 4,6% respecte a l'any anterior, i 60,7 milions de pernотacions, amb un augment del 0,4% respecte del 2024. Els càmpings són la segona tipologia d'allotjament en nombre de viatgers, amb 4,1 milions de visitants, en comparació amb els 4,0 milions del 2024. En el cas del turisme rural, el nombre de viatgers ha passat de 513 milers el 2024 als 497 milers el 2025.

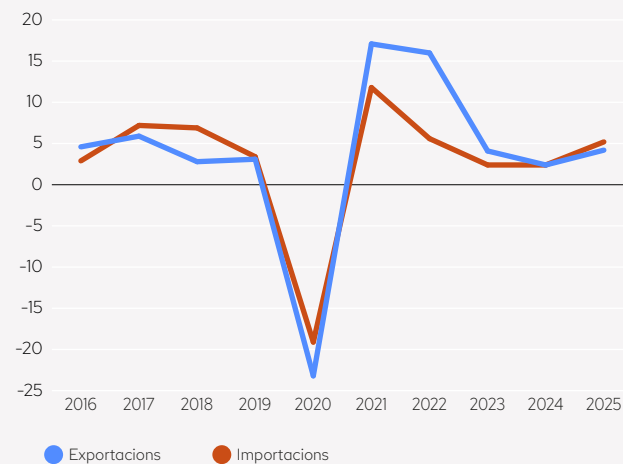
Per analitzar la distribució i l'evolució dels turistes per mercats d'origen s'han utilitzat les dades que proporciona l'Enquesta d'Ocupació Hotelera de l'INE (taula II.4). El 2025, els viatgers allotjats en hotels procedents de l'estranger (4,5%) i de la resta de comunitats d'Espanya (12,5%) han augmentat, mentre que els viatgers interns de Catalunya han disminuït (-0,8%). En conjunt, el total de viatgers allotjats en establiments hotelers el 2025 se situa significativament per sobre dels registres pre-pandèmia.

3. Sector exterior

Un factor addicional que ha impulsat l'avenç de l'activitat econòmica catalana el 2025 és el creixement de les exportacions de béns i serveis. Les exportacions totals en volum han augmentat un 4,2% el 2025, un increment superior al registrat el 2024 (2,4%) i similar al del 2023 (4,1%). D'altra banda, les importacions totals en volum han crescut a un ritme més elevat el 2025 (5,2%), fet que explica la contribució negativa del saldo exterior al creixement de l'economia catalana. En aquest sentit, el factor que explicaria la disminució del saldo exterior no és una reducció de les exportacions, sinó un major creixement de les importacions, una evolució coherent amb l'augment de la població i el dinamisme econòmic registrat a Catalunya durant els darrers anys (gràfic II.9). El pes de les exportacions catalanes de béns i serveis sobre el PIB ha representat el 40,3% el 2025, mentre que en el cas de les importacions és del 31,5%.

Exportacions i importacions totals de béns i serveis a Catalunya

Taxes de variació interanual a preus constants, en %

Font: Idescat.

La disminució del saldo exterior s'explica per un major creixement de les importacions

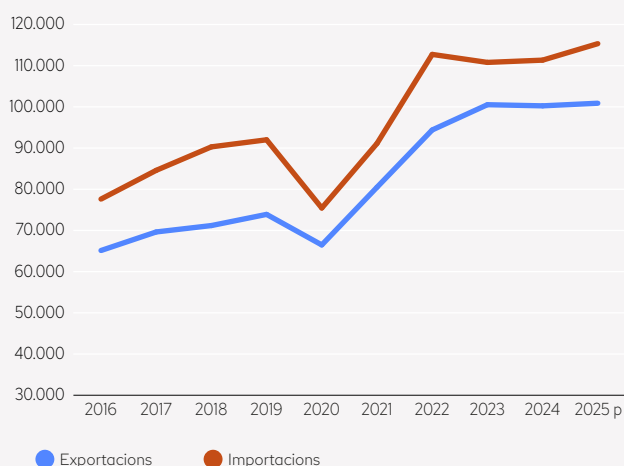
Malgrat la disminució del saldo exterior, l'economia catalana continua registrant un saldo exterior positiu amb l'estranger de 29.348 milions d'euros el 2025. Si a aquesta xifra s'hi suma el saldo positiu de 15.538 milions amb la resta de l'Estat, s'obté que Catalunya presenta un saldo exterior total favorable de 44.886 milions, equivalent al 13,4% del PIB (0,8 p.p. menys que el 2024).

Respecte dels **fluxos exteriors de béns**, mesurats en valors corrents, les exportacions catalanes han augmentat un 0,6% el 2025, en contrast amb la caiguda registrada el 2024 (-0,3%). En concret, les dades provisionals publicades per l'Idescat a partir de Duanes mostren que les exportacions de béns s'han situat en 100.904 milions d'euros el 2025, un rècord històric. A més, les importacions de béns han augmentat un 3,6% el 2025, i s'han situat en 115.368 milions d'euros el 2025, també una xifra rècord. Per tant, el saldo de la balança comercial de béns amb l'exterior continua en negatiu i s'ha situat en -14.464 milions d'euros el 2025, amb un deteriorament del 30,3% respecte del 2024 (-11.097 milions). L'increment de les importacions durant el 2025 s'explica per una major demanda de consum de les llars i de la inversió. Les branques que més han augmentat les importacions són els productes alimentaris (10,2%), els tèxtils (5,8%) i els vehicles i material de transport (8,9%). En canvi, l'augment de les exportacions el 2025 s'explica pels productes alimentaris (6,3%) i la maquinària i material electrònic (14,4%), que compensa la caiguda en les indústries químiques i el transport.

Fluxos comercials de béns amb l'estranger a Catalunya

En milions d'euros a preus corrents

G II.10

(p) dades provisionals.
Font: Idescat a partir de Duanes.

La dinàmica de les exportacions de béns catalanes ha estat similar a la del conjunt de l'Estat, on les vendes a l'exterior han augmentat un 0,7%, mentre que, en el cas de les importacions de béns, l'increment ha estat inferior al del conjunt de l'Estat (4,6%). En termes relatius, les exportacions catalanes representen el 26,1% de les del conjunt de l'Estat (la mateixa xifra que l'any anterior), i les importacions el 26,0% (26,2% el 2024). En aquest context, Catalunya es manté com la comunitat autònoma líder en fluxos comercials amb l'exterior.

A més, la taxa de cobertura (definida com el quocient de les exportacions sobre les importacions) s'ha reduït lleugerament el 2025 fins al 87,5%, respecte del 2024 (90,0%) i del màxim històric registrat el 2023 (90,7%) (gràfic II.10).

Les empreses exportadores regulars, és a dir, les que han exportat de forma consecutiva en els últims quatre anys, han concentrat el 95,3% del volum total de les exportacions el 2025. El nombre d'empreses exportadores regulars el 2025 ha disminuït un 0,8% respecte de l'any anterior, situant-se en 18.345 empreses, però el volum total de les exportacions ha augmentat (+1,4%). Això implica una major concentració exportadora: les empreses que el 2025 han continuat com a exportadores regulars han augmentat el seu volum exportador.

Catalunya ha registrat un saldo negatiu de la balança comercial amb la Unió Europea el 2025

La Unió Europea ha estat la principal destinació de les exportacions de béns catalanes i el principal origen de les importacions. Catalunya havia mantingut històricament un saldo positiu de la balança comercial amb aquesta àrea econòmica, però el 2025 ha canviat. El saldo de la balança comercial el 2025 ha estat negatiu (-459 milions d'euros), en contrast amb el resultat positiu del 2024 (+1.923 milions d'euros). El 2025, el 60,5% de les exportacions de Catalunya han tingut com a destinació algun país de la UE-27, França ha estat el primer país receptor (15,7% del total), seguit per Alemanya i Itàlia (10,6% i 9,0%, respectivament). Pel que fa a les importacions, les procedents de la Unió Europea han representat el 53,3% del total, Alemanya va ser el principal país d'origen (14,8% del total), seguit, a certa distància, per Itàlia (8,7%) i França (8,2%). Catalunya mostra un saldo comercial positiu amb França i Portugal, negatiu amb Itàlia i especialment negatiu amb Alemanya. Entre els principals països i regions del món, Catalunya manté un saldo comercial favorable amb el Regne Unit, Suïssa i els països d'Amèrica Central i del Sud, mentre que presenta un saldo negatiu amb els Estats Units (-828 milions el 2025) i històricament molt deficitari amb la Xina

	EXPORTACIONS			IMPORTACIONS			SALDO COMERCIAL	
	Valor M€	Var. anual %	Pes % s/total	Valor M€	Var. anual %	Pes % s/total	2024 M€	2025 M€
Unió Europea (UE-27)	61.037	0,8	60,5	61.496	4,9	53,3	1.923	-459
Alemanya	10.729	-1,7	10,6	17.063	10,0	14,8	-4.608	-6.334
França	15.858	0,5	15,7	9.451	-0,6	8,2	6.280	6.407
Itàlia	9.034	0,9	9,0	10.043	7,3	8,7	-403	-1.009
Portugal	6.828	6,5	6,8	2.285	4,0	2,0	4.214	4.543
Altres països europeus	12.648	-0,4	12,5	7.288	-5,5	6,3	4.993	5.360
Regne Unit	5.418	10,6	5,4	1.809	-3,2	1,6	3.030	3.609
Suïssa	2.583	-20,0	2,6	1.676	2,8	1,5	1.597	907
Amèrica	11.195	-9,5	11,1	9.415	-6,7	8,2	2.283	1.780
Estats Units	4.207	-3,6	4,2	5.035	-12,6	4,4	-1.392	-828
Àsia	9.303	9,8	9,2	29.929	5,4	25,9	-19.916	-20.625
Japó	964	-4,7	1,0	1.838	-3,8	1,6	-898	-874
Xina	2.084	13,7	2,1	14.468	4,5	12,5	-12.010	-12.385
Resta del món	6.722	9,3	6,7	7.240	10,9	6,3	-380	-519
TOTAL	100.904	0,6	100,0	115.368	3,6	100,0	-11.097	-14.463

Nota: Les dades del darrer any són provisionals i les seves taxes de variació estan calculades a partir de les dades provisionals de l'any anterior.

Font: Idescat a partir de dades del Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

(-12.385 milions el 2025), que ha continuat empitjorant en el darrer any (taula II.5).

En valor, les importacions de béns el 2025 han augmentat sobretot en alimentació, tèxtils i transport

L'evolució de les exportacions per mercats mostra un comportament heterogeni per zones geogràfiques durant el 2025, si bé cal tenir en compte l'impacte dels preus sobre els valors nominals dels intercanvis comercials. Per exemple, dins la Unió Europea, les exportacions han disminuït a Alemanya (-1,7%), però han augmentat a França (0,5%), Itàlia (0,9%) i especialment a Portugal (6,5%). Fora de la Unió Europea, destaca l'augment de les exportacions al Regne Unit (10,6%) i a la Xina (13,7%), i la reducció a Suïssa (-20,0%) i als Estats Units (-3,6%). Les exportacions als Estats Units s'han vist condicionades per la pujada d'aranzels en aquest país des d'abril de 2025.

Pel que fa a les importacions, les procedents de la Unió Europea han augmentat en el seu conjunt un 4,9%. Dins d'aquest grup, l'increment ha estat especialment intens a Alemanya (10,0%) i Itàlia (7,3%). Fora de la Unió Europea, destaca l'augment de les importacions de béns procedents de la Xina (4,5%).

Els sectors econòmics que constitueixen el nucli principal de les exportacions de Catalunya són la indústria química,

els productes alimentaris i les begudes, i la fabricació de vehicles de motor i material de transport. Aquests tres sectors van representar el 56,7% del total de les exportacions el 2025.

Entre els principals sectors, l'evolució de les vendes a l'estranger de productes alimentaris i begudes i de maquinària i material electrònic ha estat positiva el 2025 (6,3% i 14,4% respecte a l'any anterior, respectivament), mentre que les indústries químiques i el material de transport han estat negatives el 2025 (-2,9% i -4,6% respecte a l'any anterior, respectivament). D'altra banda, un sector que ha vist reduïdes les seves vendes a l'exterior el 2025 ha estat l'extracció i refinació de petroli (-24,9%), el valor de les seves exportacions s'ha vist afectat per la reducció del preu del petroli des de setembre de 2024 i que ha continuat el 2025. No obstant això, aquesta tendència del preu del petroli s'ha invertit de forma abrupta amb l'inici de la guerra a l'Iran, el 28 de febrer, i el tancament de l'estret d'Ormuz. En els primers mesos de conflicte, el preu del petroli ha repuntat i el Brent ha assolit nivells per sobre dels 100 \$/barril.

Pel que fa a les importacions, la variació també és heterogènia per sectors durant el 2025. Destaca el fort increment de la branca de maquinària i material electrònic (11,4%) i en els productes alimentaris i begudes (10,2%). Per contra, el descens de les importacions s'ha concentrat a les indústries químiques (-4,6%), juntament amb l'extracció i refinació de petroli (-9,9%) (taula II.6).

	EXPORTACIONS			IMPORTACIONS			SALDO COMERCIAL	
	Valor	Var. anual	Pes	Valor	Var. anual	Pes	2024	2025
	M€	%	% s/total	M€	%	% s/total	M€	M€
Agricultura, ramaderia i pesca	2.424	9,0	2,4	6.258	6,3	5,4	-3.661	-3.833
Extracció i refinació de petroli	2.491	-24,9	2,5	7.851	-9,9	6,8	-5.398	-5.361
Productes alimentaris i begudes	14.363	6,3	14,2	9.900	10,2	8,6	4.528	4.464
Tèxtils, cuir, calçat, confecció	6.952	-0,9	6,9	10.460	5,8	9,1	-2.872	-3.508
Indústries químiques	27.988	-2,9	27,7	22.016	-4,6	19,1	5.751	5.973
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	5.480	3,3	5,4	6.957	9,1	6,0	-1.068	-1.477
Maquinària i equips mecànics	5.807	8,0	5,8	7.394	6,8	6,4	-1.547	-1.586
Maquinària oficina, precisió i òptica	1.405	13,4	1,4	3.200	10,5	2,8	-1.657	-1.795
Maquinària i material electrònic	7.162	14,4	7,1	9.277	11,4	8,0	-2.069	-2.115
Vehicles i material transport	14.857	-4,6	14,7	19.107	8,9	16,6	-1.972	-4.249
Resta de branques	10.920	2,8	10,8	12.797	1,7	11,1	-1.966	-1.878
No classificats en altres apartats	1.056	5,0	1,0	154	-10,8	0,1	833	902
TOTAL	100.905	0,6	100,0	115.368	3,6	100,0	-11.097	-14.464

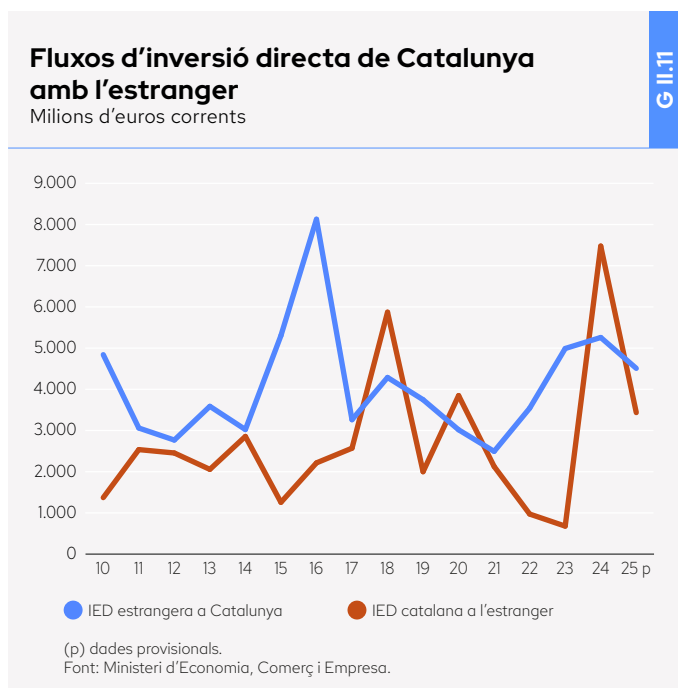
Nota: Les dades del darrer any són provisionals i les seves taxes de variació estan calculades a partir de les dades provisionals de l'any anterior.

Font: Idescat a partir de dades del Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

Les exportacions de béns el 2025 han augmentat en alimentació i en maquinària i material electrònic

Pel que fa als **fluxos d'inversió**, el 2025 ha tancat de manera provisional amb una disminució de la inversió estrangera a Catalunya del 14,2%, situant-la en 4.510 milions d'euros, segons el Registre d'Inversions Exteriors (RIE) del Ministeri d'Indústria i Turisme ([gràfic II.11](#)). Aquesta evolució ha estat més favorable que la registrada al conjunt de l'Estat (on la inversió estrangera ha experimentat una reducció del 21,8%

respecte del 2024), tot i que cal tenir en compte que l'any anterior la inversió de l'Estat havia crescut per sobre de la de Catalunya. Aquesta disminució de la inversió estrangera a Catalunya el 2025 arriba després de tres anys consecutius de creixement, i continua per sobre dels nivells del 2022, tot i que per sota de la xifra històrica del 2016. L'evolució durant el 2025 ha provocat que el pes de Catalunya en el total de la inversió estrangera a l'Estat hagi augmentat lleugerament, passant del 14,3% el 2024 al 14,7% el 2025. Respecte a aquestes dades, s'ha de tenir en compte que fan referència a la inversió estrangera directa (IED), estadística que inclou les inversions en l'obertura de noves filials i centres de producció, així com altres inversions que tenen un impacte més limitat sobre el model productiu del territori, com ara les inversions en adquisicions i fusions d'empreses.

La inversió estrangera ha disminuït un 14,2% el 2025 després de tres anys consecutius de creixement

D'altra banda, la inversió de Catalunya a l'estranger ha disminuït el 2025, situant-se en els 3.436 milions segons les dades provisionals del Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa, la qual cosa implica una disminució interanual del 54,1%. No obstant això, cal matisar que la dada de l'any anterior és un rècord de la sèrie històrica i venia d'augmentar de manera extraordinària, un 351,4% respecte del 2023. Per aquest motiu, tot i que la variació del 2025 és negativa, en termes absoluts es manté en nivells elevats. La dinàmica de la inversió realitzada pel conjunt de l'Estat a l'estranger també ha estat negativa, amb una reducció similar, del 56,2% el 2025. En termes relatius, la inversió a

Fluxos d'inversió de Catalunya amb l'estranger per àrees geogràfiques

	INVERSIÓ ESTRANGERA DIRECTA A CATALUNYA				INVERSIÓ CATALANA A L'ESTRANGER			
	2024	2025	2025/2024	2025	2024	2025 (p)	2025/2024	2025
	Valor (M€)		Variació (M€)	Pes (% s/total)	Valor (M€)		Variació (M€)	Pes (% s/total)
OCDE	4.327	3.764	-563	83,5	6.814	3.317	-3.497	96,5
Unió Europea - 27	3.443	2.932	-511	65,0	3.433	461	-2.972	13,4
Amèrica del Nord	186	116	-70	2,6	254	157	-97	4,6
Amèrica Llatina	774	593	-181	13,2	2.671	2.660	-11	77,4
Resta d'Amèrica	1	0	-1	0,0	58	19	-39	0,5
Àsia i Oceania	73	66	-8	1,5	36	66	30	1,9
Àfrica	32	0	-31	0,0	22	54	32	1,6
Paradisos fiscals	3	4	0	0,1	0	0	0	0,0
TOTS ELS PAÏSOS	5.260	4.510	-750	100,0	7.479	3.436	-4.043	100,0

(p) dades provisionals.

Font: Datalnvex a partir del Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa. La suma de les àrees geogràfiques que es mostren no és igual a la inversió total, atès que hi ha països que consten a més d'una àrea.

l'estranger de Catalunya en relació amb el total estatal ha representat el 19,9% el 2025, per sota del màxim històric de l'any anterior (23,5%).

La Unió Europea és la principal regió emissora d'inversió estrangera a Catalunya el 2025 (65,0% del total), situant-se en els 2.932 milions d'euros. Aquest any, la inversió de la Unió Europea a Catalunya ha disminuït en 511 milions d'euros. Addicionalment, la inversió procedent d'Amèrica Llatina també ha disminuït respecte del 2024 (-181 milions d'euros), així com la d'Amèrica del Nord (-70 milions d'euros) (taula II.7). Pel que fa a la inversió de Catalunya a l'estranger, ha disminuït la inversió amb destinació a la Unió Europea el 2025 (-2.972 milions d'euros) i a Amèrica del Nord (-97 milions d'euros), mentre que ha augmentat en regions de menor pes relatiu, com Àfrica, Àsia i Oceania.

El sector que concentra més inversió de Catalunya a l'estranger és el de les activitats financeres i d'assegurances

El comportament de la inversió estrangera directa a Catalunya a escala sectorial ha estat heterogeni. Entre els principals sectors que han registrat una major disminució de la inversió destaquen la indústria manufacturera (que ha passat de 1.959 milions el 2024 als 683 milions el 2025) i l'hostaleria (de 657 milions el 2024 als 47 milions el 2025). En canvi, el transport i l'emmagatzematge és el sector que ha registrat un major creixement de la seva inversió estrangera el 2025 (de 62 milions el 2024 als 1.038 milions el 2025). Pel que fa a les inversions catalanes a l'estranger durant el 2025, destaca especialment l'evolució negativa de la indústria manufacturera, el comerç a l'engròs i al detall, i el transport i l'emmagatzematge, que s'explica pel

creixement especialment significatiu d'aquests sectors l'any anterior. Finalment, les inversions catalanes a l'estranger en activitats financeres i assegurances continuen sent de les més elevades el 2025 (taula II.8).

Cal tenir en consideració que les dades que comptabilitza el Registre d'Inversions Exteriors (RIE) del Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa, tot i ser la font oficial, no inclouen tota la inversió efectiva a escala regional, ja que, en alguns casos, l'assignació de la inversió no correspon al territori on es realitza la inversió, sinó a la localització de la seu social de l'empresa i, a més, una part de la IED no es territorialitza.

4. Mercat de treball

Un dels aspectes positius del 2025 ha estat el dinamisme que ha continuat mostrant el mercat laboral, en un context de creixement econòmic i reducció gradual dels tipus d'interès, però també d'elevada incertesa geopolítica i de tensions comercials a escala internacional. En aquest sentit, l'afiliació a Catalunya el 2025 s'ha situat de mitjana en 3,84 milions de persones, un màxim històric que supera les xifres de l'any anterior (3,76 milions). El creixement del 2,0% registrat el 2025 ha presentat certa moderació respecte de l'any anterior (2,4%) (gràfic II.12).

El mercat laboral ha registrat un creixement de les afiliacions del 2% el 2025

La taula II.9 ofereix un resum dels principals indicadors de seguiment del mercat laboral amb dades en mitjana anual. En termes absoluts, la **població activa** a Catalunya s'ha situat en els 4,27 milions el 2025 (70.900 persones més

Fluxos d'inversió de Catalunya amb l'estranger per activitats

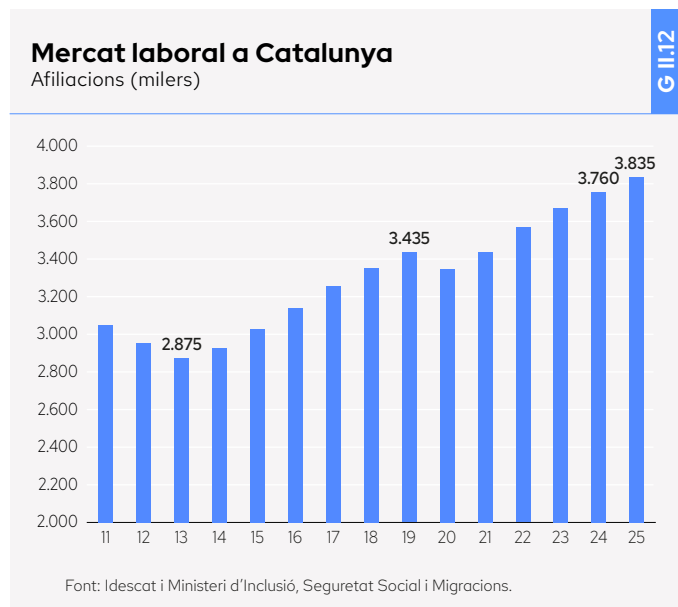
	INV. ESTRANGERA DIRECTA A CATALUNYA				INVERSIÓ CATALANA A L'ESTRANGER			
	2024	2025	2025/2024	2025	2024	2025	2025/2024	2025
	Valor (M€)		Variació (M€)	Pes (% s/total)	Valor (M€)		Variació (M€)	Pes (% s/total)
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	17	1	-16	0,0	0	0	0	0,0
Indústries extractives	49	9	-40	0,2	21	7	-14	0,2
Indústries manufactureres	1.959	683	-1.276	15,2	1.317	180	-1.137	5,2
Energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	42	8	-34	0,2	137	122	-15	3,5
Aigua, sanejament i gestió de residus	0	0	0	0,0	0	5	5	0,1
Construcció	154	122	-33	2,7	20	3	-17	0,1
Comerç a l'engròs i al detall	465	652	187	14,5	1.886	70	-1.817	2,0
Transport i emmagatzematge	62	1.038	976	23,0	1.300	5	-1.295	0,1
Hostaleria	657	47	-610	1,0	140	80	-61	2,3
Informació i comunicacions	278	189	-89	4,2	87	17	-69	0,5
Activitats financeres i d'assegurances	788	609	-179	13,5	2.453	2.855	402	83,1
Activitats immobiliàries	311	349	39	7,7	33	35	2	1,0
Activitats professionals, científiques i tècniques	254	200	-54	4,4	29	11	-18	0,3
Activitats administratives i serveis auxiliars	47	274	227	6,1	37	29	-8	0,8
Educació	15	20	5	0,4	0	0	0	0,0
Activitats sanitàries i de serveis socials	156	11	-145	0,2	19	18	-1	0,5
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	2	296	294	6,6	0	0	0	0,0
Altres serveis	3	2	-1	0,0	0	0	0	0,0
TOTAL	5.260	4.510	-750	100,0	7.479	3.436	-4.043	100,0

Font: DataInVex a partir del Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa.

que l'any anterior), la qual cosa representa un increment de l'1,7% respecte de l'any anterior. Aquesta evolució positiva ha estat més intensa en el cas de les dones (2,7%) que en el dels homes (0,8%).

En relació amb la **població ocupada**, el creixement ha estat sòlid el 2025 (2,3% interanual) i ha permès que el nombre d'ocupats se situés en un màxim històric de 3,91 milions. Per gènere, l'increment de les dones també ha estat superior

al dels homes el 2025 (3,1% i 1,6%, respectivament). Per lloc de naixement, l'augment de l'ocupació de la població nascuda a l'estranger el 2025 ha estat intens (3,9%) i ha suposat la meitat dels nous ocupats en termes absoluts el darrer any a Catalunya. Dos factors que expliquen el creixement de l'ocupació registrada el 2025 segons el tram d'edat són la immigració i l'envelliment demogràfic. D'una banda, s'observa un augment de l'ocupació juvenil a causa de la immigració, del 6,5% entre els 16 i 24 anys, mentre que per a la població espanyola l'increment és més moderat, del 4,9%. D'altra banda, s'observa un augment de l'ocupació sènior per l'envelliment demogràfic, del 3,7% per al grup dels 55 anys o més i del 4,5% en el cas dels nascuts a l'estranger. El tram d'edat en què menys creix l'ocupació és entre 25 i 54 anys, que ha augmentat un 1,5% el 2025.

La població nascuda a l'estranger ha representat la meitat dels nous ocupats el 2025

La creació d'ocupació a l'economia espanyola ha estat lleugerament més intensa i amb un creixement de l'ocupació del 2,6% (tres dècimes més que a Catalunya) fins als 22,2 milions de persones (567 mil persones més respecte de l'any anterior).

Com a resultat d'aquest dinamisme del mercat laboral, la taxa d'ocupació a Catalunya ha augmentat fins al 56,6%

	2021	2022	2023	2024	2025	var. 25/24 (% i pp)
Població activa (milers)	3.952,2	3.991,5	4.119,0	4.200,7	4.271,6	1,7
Homes	2.075,2	2.106,6	2.166,0	2.232,4	2.249,6	0,8
Dones	1.876,9	1.885,0	1.953,0	1.968,3	2.022,0	2,7
Població ocupada (milers)	3.490,1	3.593,5	3.734,5	3.827,1	3.914,6	2,3
Homes	1.856,9	1.908,3	1.972,7	2.045,0	2.077,9	1,6
Dones	1.633,2	1.685,3	1.761,8	1.782,1	1.836,8	3,1
Nascuda a l'estranger	804,2	907,5	1.030,3	1.109,5	1.153,3	3,9
Població ocupada per sectors (milers)	3.490,1	3.593,5	3.734,5	3.827,1	3.914,6	2,3
Agricultura	56,4	56,6	49,6	45,2	50,9	12,6
Indústria	587,2	617,2	627,8	636,8	659,7	3,6
Construcció	223,9	230,1	227,6	236,5	248,9	5,3
Serveis	2.622,6	2.689,6	2.829,5	2.908,6	2.955,1	1,6
Assalariats (milers)	2.916,0	2.993,2	3.177,5	3.306,6	3.365,1	1,8
Indefinitos	2.317,1	2.478,7	2.690,8	2.903,5	2.971,7	2,3
Temporals	598,9	514,5	432,3	403,1	393,4	-2,4
Sector privat	2.432,3	2.521,6	2.633,6	2.833,0	2.896,7	2,2
Sector públic	483,7	471,6	489,5	473,5	468,4	-1,1
No assalariats (milers)	574,1	600,3	557,0	520,5	549,5	5,6
Població en atur (milers)	462,1	398,0	384,4	373,6	357,0	-4,4
Homes	218,3	198,3	193,3	187,4	171,8	-8,3
Dones	243,7	199,7	191,2	186,3	185,2	-0,6
Taxa d'activitat (%)	61,2	60,9	61,5	61,6	61,8	0,2
Homes	65,9	66,0	66,4	66,9	66,5	-0,4
Dones	56,7	56,1	56,9	56,5	57,3	0,8
Taxa d'ocupació (%)	54,0	54,9	55,8	56,1	56,6	0,5
Homes	59,0	59,8	60,5	61,3	61,4	0,1
Dones	49,3	50,2	51,3	51,1	52,0	0,9
Taxa d'atur (%)	11,7	10,0	9,3	8,9	8,4	-0,5
Homes	10,5	9,4	8,9	8,4	7,6	-0,8
Dones	13,0	10,6	9,8	9,5	9,2	-0,3
Juvenil (de 16 a 24 anys)	28,9	24,5	22,4	22,1	19,1	-3,0
Nacionalitat espanyola	9,7	8,3	8,2	7,6	7,0	-0,6
Estrangera - països de la UE	14,3	9,6	7,7	8,5	7,5	-1,0
Estrangera - països fora de la UE	22,5	18,7	15,4	15,2	15,3	0,1
Taxa de treball a temps parcial (%)	13,0	12,6	12,4	13,8	13,1	-0,7
Taxa de temporalitat (%)	20,5	17,2	13,6	12,2	11,7	-0,5

Nota: les variacions de les taxes estan expressades en punts percentuals.

Definicions:

Taxa d'activitat: població activa / població de 16 anys o més x 100

Taxa d'ocupació: població ocupada / població de 16 anys o més x 100

Taxa d'atur: població aturada / població activa x 100

Taxa de treball a temps parcial: assalariats amb contracte a temps parcial / assalariats totals x 100

Taxa de temporalitat: assalariats amb contracte temporal / assalariats totals x 100

Font: INE (Enquesta de Població Activa).

(mig punt percentual més que el 2024), atès que el nombre d'ocupats ha crescut més intensament que la població activa. Addicionalment, l'augment de la taxa d'ocupació el 2025 entre les dones (nou dècimes) ha estat superior que la dels homes (una dècima). Cal destacar que la diferència entre la taxa d'ocupació masculina i femenina ha disminuït (dels 10,2 p.p. el 2024 als 9,4 p.p. el 2025).

El diferencial entre la taxa d'ocupació masculina i femenina ha disminuït el 2025

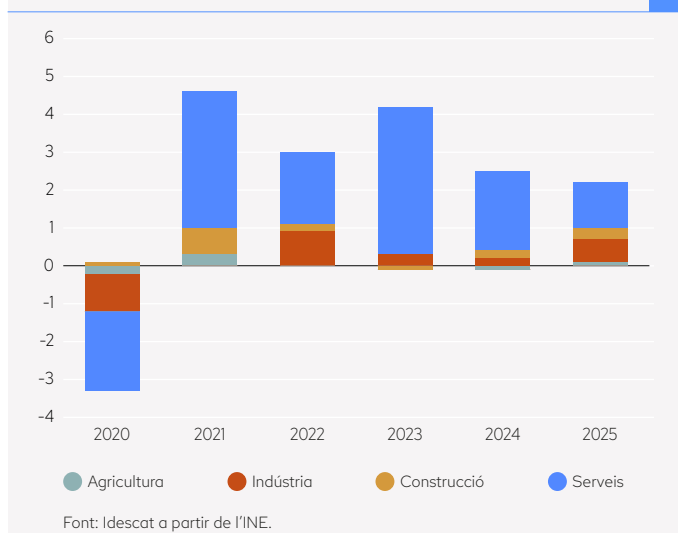
L'ocupació **assalariada**, que representa el 86% de l'ocupació total a Catalunya, ha augmentat un 1,8% el 2025.

Ocupació per sectors a Catalunya

Contribucions al creixement total, en punts percentuals

G II.13

El nombre de treballadors no assalariats (principalment autònoms) també s'ha incrementat un 5,6% interanual. Addicionalment, l'augment del nombre d'assalariats del sector privat ha estat del 2,2% el 2025, mentre que s'ha reduït el del sector públic (-1,1%).

Una de les característiques del mercat laboral a Catalunya (i a la resta de l'Estat), abans de la reforma laboral aprovada el 2022, era l'augment de l'ocupació temporal en una etapa expansiva del cicle econòmic i, al contrari, en episodis de desacceleració o crisi econòmica. La reforma laboral, que ha tingut com a objectiu principal restringir els supòsits que permeten la contractació temporal, ha provocat una important disminució de la temporalitat a partir del 2022. Així, la taxa de temporalitat ha caigut 8,8 p.p. entre el 2021 (20,5%) i el 2025 (11,7%), i mig punt percentual el darrer any.

Finalment, l'anàlisi per activitats econòmiques mostra que, si bé el sector serveis va ser el gran protagonista en negatiu el 2020, entre el 2021 i el 2024 ho ha estat en positiu (gràfic II.13). Concretament, l'ocupació als serveis ha crescut en 47 mil persones el 2025, un increment anual de l'1,6%. Addicionalment, l'evolució positiva del nombre d'ocupats a la construcció ha estat especialment notable (5,3%), a causa de l'elevada demanda en la construcció d'habitatges. El nombre d'ocupats a la indústria ha augmentat un 3,6%, un resultat positiu tenint en compte el baix creixement de la indústria europea i un context comercial internacional més proteccionista, la qual cosa denota la competitivitat de la indústria catalana. Finalment, l'ocupació en l'agricultura s'ha incrementat, amb una variació interanual del 12,6% el 2025, si bé el pes relatiu del sector és molt reduït (1,3%).

La major part de l'augment de l'ocupació el 2025 s'ha concentrat als serveis, però també ha augmentat en la indústria, la construcció i l'agricultura

La **població aturada** a Catalunya es va situar en 357.000 persones de mitjana el 2025, un 4,4% inferior a la xifra del 2024, segons l'EPA. Com a resultat de la disminució del nombre d'aturats i de l'increment de la població activa el 2025, la taxa d'atur (el quocient entre població aturada i població activa) s'ha reduït cinc dècimes fins a situar-se en el 8,4%. A l'economia espanyola, la taxa d'atur s'ha situat en el 10,5% el 2025, un valor significativament superior al de Catalunya (gràfic II.14).

La taxa d'atur juvenil (entre 16 i 24 anys) ha experimentat una disminució de 3 p.p. respecte a l'any anterior, fins a situar-se en el 19,1% de mitjana durant el 2025 (5,8 p.p. menys que en el conjunt de l'economia espanyola).

Per nacionalitat, la taxa d'atur de les persones amb nacionalitat espanyola s'ha situat en el 7,0% el 2025, una xifra molt inferior al 15,3% dels treballadors de nacionalitat estrangera de fora de la Unió Europea i del 7,5% dels procedents de països de la Unió Europea (exceptuant els que tenen la nacionalitat espanyola).

Pel que fa a l'**atur registrat**¹ a les oficines del SOC, a Catalunya hi havia prop de 325,1 mil aturats registrats de mitjana el 2025, la qual cosa representa una disminució del 3,2% interanual.

5. Preus i salaris

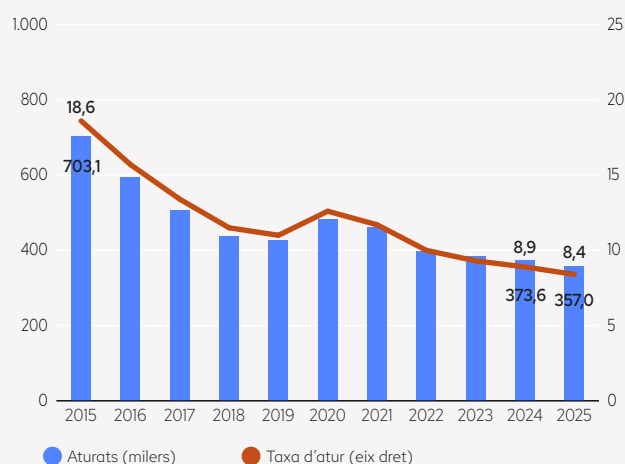
Des del 2022, la **inflació** ha estat una de les variables macroeconòmiques que ha marcat la conjuntura i ha centrat l'atenció dels principals analistes i institucions a l'hora de fer previsions econòmiques. L'inici de la guerra a Ucraïna, el febrer de 2022, va generar una crisi energètica que va provocar un increment dels preus de l'energia (especialment del gas i de l'electricitat) i dels productes alimentaris bàsics, una dinàmica que es va acabar traslladant en un augment progressiu dels costos laborals. Entre el 2023 i el 2025, la inflació a Catalunya i al conjunt de la zona euro s'ha reduït, en part gràcies a la forta caiguda dels preus

1. L'atur registrat és aquell que recullen les oficines del SOC i difereix del que proporciona l'EPA, en tant que aquest darrer es basa en la manifestació de l'enquetat de la seva impossibilitat de trobar un lloc de treball tot i voler-ho. L'atur registrat, tot i infraestimar l'atur real (no té en compte les persones desanimades o aquelles que busquen feina per vies alternatives), té especial interès atès el seu caràcter censal i la possibilitat de desagregació en múltiples nivells, entre els quals el territorial.

Nombre d'aturats i de la taxa d'atur a Catalunya

En milers de persones i en %

G II.14

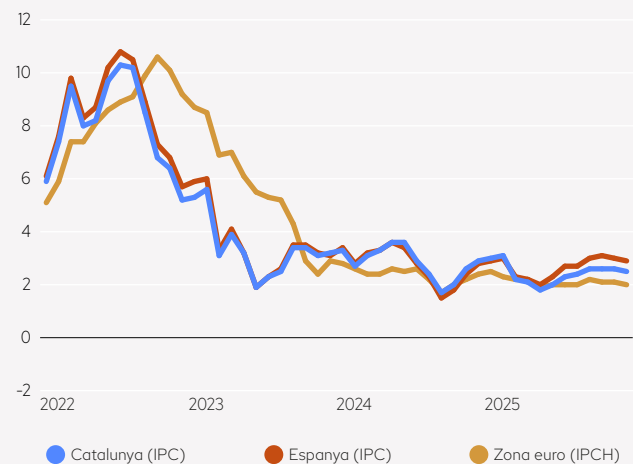

Font: Idescat a partir de l'EPA.

Preus de consum

Taxes de variació interanual, en %

G II.15

Font: Idescat, INE i Eurostat.

energètics (molt inferiors als nivells del 2022). La inflació subjacent també s'ha moderat fins a situar-se en el 2,2% el 2025.

La inflació subjacent a Catalunya s'ha moderat fins al 2,2% el 2025

En mitjana anual, els preus de consum a Catalunya han augmentat un 2,4% el 2025, una moderació respecte del 2024 (2,8%), però encara per sobre de l'objectiu de mitjà

termini del BCE (2,0%). L'evolució dels preus ha estat lleugerament inferior a la de l'economia espanyola (2,7%) (gràfic II.15). En canvi, la inflació en el conjunt de la zona euro ha estat més reduïda el 2025, en mitjana anual l'increment de l'IPC harmonitzat a la zona euro s'ha situat en el 2,1%.

El creixement dels preus de consum a Catalunya el 2025 s'ha moderat en la majoria de les categories, excepte en l'habitatge, la informació i comunicacions, i les assegurances i serveis financers. En concret, els components que han registrat un major increment dels preus durant el 2025 han

Inflació a Catalunya i Espanya per grups de consum

Variació interanual de l'IPC en mitjana anual, en %. Base 2025

T II.10

	CATALUNYA			ESPANYA		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Índex general	3,4	2,8	2,4	3,5	2,8	2,7
Índex subjacent	6,0	3,0	2,2	6,1	2,9	2,4
Aliments i begudes no alcohòliques	10,6	3,4	2,5	11,7	3,6	2,4
Begudes alcohòliques i tabac	7,8	4,1	3,7	7,6	4,0	3,8
Vestit i calçat	2,4	1,4	1,0	2,2	0,9	0,4
Habitatge	-9,3	3,3	4,8	-11,0	3,6	6,2
Mobles i parament de la llar	5,5	0,9	0,4	5,0	0,8	0,7
Sanitat	2,7	2,1	1,2	1,9	2,0	2,0
Transports	0,1	1,1	0,1	-0,4	0,7	0,5
Informació i comunicacions	3,0	0,0	0,2	3,1	0,1	0,3
Oci, esports i cultura	4,9	2,6	2,0	4,4	2,5	1,5
Educació	1,4	3,1	2,9	2,0	2,8	2,5
Restaurants i allotjament	6,2	4,6	4,0	6,8	4,8	4,3
Assegurances i serveis financers	4,1	5,7	6,2	3,5	4,5	4,9
Cura personal, protecció social i béns i serveis diversos	4,3	3,3	2,8	5,0	2,7	3,0

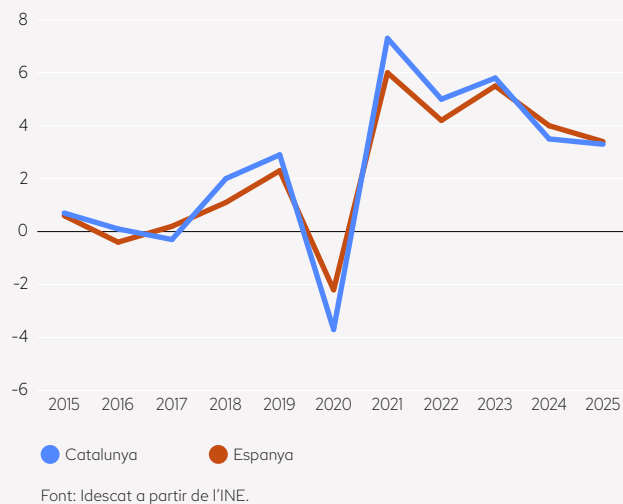
Font: INE i Idescat.

Cost laboral per treballador

Taxes de variació interanual, en %

G 11.16

estat les assegurances i serveis financers (6,2%), l'habitatge (4,8%), els restaurants i allotjament (4,0%) i les begudes alcohòliques i tabac (3,7%). En canvi, altres components que han registrat una evolució més continguda, per sota de l'1%, han estat els transports (0,1%), la informació i comunicacions (0,2%) i els mobles i parament de la llar (0,4%) (taula II.10).

El **cost laboral per treballador** és el cost total (salaris i altres costos laborals²) que assumeixen les empreses per ocupat. En termes absoluts, el cost laboral mitjà per treballador a Catalunya s'ha situat en 3.453,3 euros el 2025, repartits entre el cost salarial –de 2.554,3 euros– i els altres costos –de 899,0 euros. Pel que fa a l'evolució, el cost laboral per treballador ha augmentat un 3,3% el 2025, amb una moderació respecte de l'any anterior (3,5%). Això s'explica per una desacceleració dels costos salarials (2,9%), mentre que els altres costos laborals, com ara les cotitzacions socials i les indemnitzacions, han augmentat en major mesura (4,3%) (gràfic II.16). El cost laboral per hora efectiva a Catalunya ha estat de 27,2 euros el 2025, la qual cosa representa un increment del 3,3% respecte a l'any anterior, una xifra més moderada que la del 2024 (3,9%).

6. Sector públic

El fort dinamisme de l'activitat, de la població i de l'ocupació ha permès augmentar la recaptació impositiva, un dels principals factors que ha marcat l'evolució de les finances públiques el 2025. Tanmateix, cal recordar que,

2. Comprenden les cotitzacions obligatòries a la Seguretat Social i les percepcions no salarials –indemnitzacions per acomiadament, pagaments per incapacitat temporal (IT), desocupació, jubilació, mort i supervivència, invalidesa o minusvàlida, roba de treball i altres percepcions no salarials.

des de l'inici de la pandèmia de la covid-19, la normativa que limitava el dèficit públic i el creixement de la despesa pública dels estats membres de la zona euro ha quedat suspesa de forma provisional, però a partir del 2025 s'han començat a aplicar les noves regles fiscals pactades amb la Comissió Europea.

Respecte als ingressos pressupostaris, l'augment de l'activitat i dels preus a causa de la inflació –que comporta un increment nominal de la base imposable de les principals figures impositives– ha tingut un impacte positiu molt important sobre la recaptació impositiva. Pel que fa als impostos recaptats a les **delegacions catalanes de l'Agència Estatal de l'Administració Tributària (AEAT)**, el 2025 la recaptació va créixer un 7,0% respecte a l'any anterior. Aquesta xifra és elevada i similar a l'augment del 2024 (6,8%). A la resta de delegacions de l'AEAT a Espanya, l'augment de la recaptació el 2025 ha estat lleugerament superior (11,2%). En el seu conjunt, l'administració tributària estatal ha recaptat 61.222 milions d'euros a les administracions d'hisenda situades a Catalunya, una xifra que representa el 18,8% de la recaptació del conjunt estatal territorialitzable. La recaptació d'impostos directes a Catalunya ha crescut un 5,7% respecte a l'any anterior, mentre que en el conjunt de delegacions territorials de l'Estat l'augment ha estat superior (11,4%). En canvi, en els impostos indirectes, l'augment de la recaptació ha estat del 9,0% a Catalunya, la mateixa xifra que al conjunt de delegacions territorials (taula II.11).

L'Agència Estatal de l'Administració Tributària ha recaptat a Catalunya 61.222 M€ el 2025, un 7,0% més que l'any anterior

En el bloc d'impostos directes, cal destacar que la recaptació de l'IRPF ha augmentat un 6,1% a Catalunya el 2025, un increment inferior al registrat en el conjunt de les comunitats autònomes (10,1%). Aquesta evolució s'explica en gran mesura pel dinamisme de l'economia i del mercat laboral, així com per l'augment nominal dels salaris. En canvi, la recaptació de l'impost de societats ha experimentat un retrocés del 5,0% a Catalunya a causa de la reforma fiscal, la Llei 7/2024, que redueix el gravamen de l'Impost de Societats de micro i petites empreses, amb efectes per als períodes impositius iniciats a partir de l'1 de gener de 2025 i, de manera esglaonada, durant els cinc anys següents. En el capítol d'impostos indirectes, destaquen els ingressos derivats de l'IVA, que han representat el 34% de la recaptació de la hisenda estatal a Catalunya i que han augmentat un 8,7% respecte del 2024, a causa tant de l'increment del consum (gràcies a la forta creació d'ocupació i augments salarials) com de l'augment dels preus. D'altra banda, els ingressos per impostos especials s'han incrementat un 9,6%

	2023 (milers €)	2024 (milers €)	2025 (milers €)	Var. 25/24 (%)	CAT/ESP 2025 (%)
Directes	31.239.473	34.007.618	35.953.899	5,7	18,5
IRPF	23.207.794	24.852.799	26.357.171	6,1	18,5
Impost Societats	7.303.651	8.280.056	7.865.635	-5,0	18,6
No residents	581.451	685.373	973.851	42,1	18,0
Indirectes	22.098.971	22.947.949	25.012.771	9,0	19,3
IVA	18.571.249	19.277.965	20.964.155	8,7	21,1
Impostos especials	1.812.003	1.922.261	2.107.554	9,6	9,1
Tràfic exterior	1.111.410	1.023.372	1.279.374	25,0	43,0
Taxes	205.286	238.296	255.685	7,3	11,9
TOTAL	53.543.730	57.193.863	61.222.355	7,0	18,8

Font: Agència Estatal de l'Administració Tributària.

el 2025. Finalment, la recaptació per taxes i altres ingressos tributaris ha augmentat un 7,3% el 2025 respecte a l'any anterior, tot i que el seu pes relatiu és només del 0,4% dels ingressos impositius totals.

La **recaptació de tributs per part de la Generalitat de Catalunya** ha estat de 36.243 milions d'euros el 2025, un 5,4% més que l'any anterior, segons les dades provisionals de drets liquidats publicades pel Departament d'Economia i Finances. Aquesta xifra inclou la part dels impostos cedits parcialment (l'IVA, l'IRPF i els impostos especials), els impostos cedits totalment (l'impost sobre patrimoni o l'impost sobre successions i donacions, entre d'altres), les taxes i els impostos propis. Aquest increment s'explica per l'augment dels tributs cedits gestionats per l'Estat subjectes a bestretes (l'IRPF, l'IVA i els impostos especials).

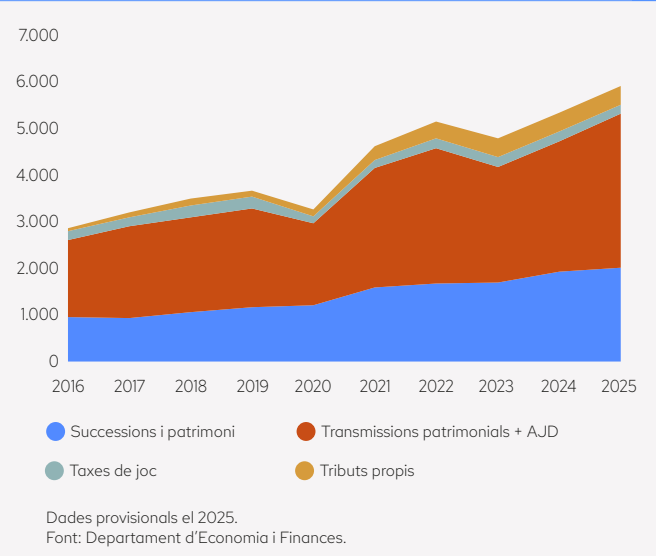
el 2024, i el 2025 ha continuat reduint-se fins als 182,7 milions. Es tracta d'un impost que va entrar en vigor el 2020 i es va convertir en l'impost propi més important en termes monetaris (representa gairebé la meitat dels impostos propis totals). Els següents dos impostos propis per volum de recaptació són l'impost d'estades en establiments turístics (que ha sumat 100,6 milions d'euros el 2025, un 4,8% superior a la xifra del 2024) i l'impost sobre l'emissió d'òxids de carboni dels vehicles de tracció mecànica (que ha recaptat 49,9 milions d'euros el 2025, un 2,5% menys respecte a l'any anterior). És previsible que l'impost d'estades en establiments turístics augmenti l'any vinent a causa de la reforma aprovada al Parlament de Catalunya que incrementa la taxa turística a Barcelona a partir de l'abril de 2026, i s'anirà encarint progressivament a la resta de Catalunya, fins a doblar-se el 2027 (taula II.12).

La Generalitat ha recaptat 36.243 M€ el 2025, un 5,4% més que el 2024

Si es consideren únicament els impostos cedits totalment, les taxes i els impostos propis, sobre els quals la Generalitat té competència normativa plena, la recaptació el 2025 ha estat de 5.856 milions d'euros, una xifra que és un 10,8% superior a la de l'any anterior. D'aquests ingressos, la part principal correspon als tributs cedits (93,3% de la recaptació total) que han experimentat un augment de l'11,7%, mentre que els tributs propis representen el 6,7% restant i han registrat una disminució del 0,2%, fins a situar-se en 392,6 milions d'euros el 2025 (gràfic II.17).

Aquesta disminució de la recaptació dels **impostos propis** de la Generalitat s'explica per l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient. Aquest impost va passar de 200,9 milions el 2023 als 188,1 milions

Tributs propis i cedits de la Generalitat de Catalunya
Milions d'euros

Recaptació de tributs per la Generalitat de Catalunya. Drets liquidats

Milions d'euros i taxes de variació interanual, en %

T II.12

	2023	2024	2025	Var. 25/24 (%)
Tributs cedits	4.342,3	4.893,0	5.463,4	11,7
Directes	1.675,7	1.915,0	1.998,5	4,4
Successions i donacions	980,7	1.152,7	1.161,9	0,8
Patrimoni	695,0	762,4	836,6	9,7
Indirectes	2.448,2	2.761,2	3.249,0	17,7
Transmissions patrimonials	1.842,2	2.076,8	2.416,0	16,3
Actes jurídics documentats	605,9	684,4	833,0	21,6
Taxes sobre el joc	204,9	204,0	201,5	-1,2
Tributs propis	397,8	393,3	392,6	-0,2
Grans establiments comercials	11,7	12,3	12,4	1,0
Impost sobre els habitatges buits	2,4	7,0	2,8	-59,5
Impost sobre actius no productius de les persones jurídiques	0,8	0,5	2,6	443,0
Impost estades en establiments turístics	90,1	96,0	100,6	4,8
Impost sobre begudes ensucrades envasades	29,8	26,8	29,3	9,4
Impost sobre l'emissió de gasos a l'atmosfera per la indústria	0,7	0,9	0,9	-4,7
Impost sobre l'emissió d'òxids de nitrogen per l'aviació comercial	6,2	6,5	7,2	10,0
Impost sobre l'emissió d'òxids de carboni dels vehicles de trac.mec.	51,1	51,2	49,9	-2,5
Impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient	200,9	188,1	182,7	-2,9
Gravamen protecció civil	4,1	4,0	4,1	1,6
TOTAL	4.740,0	5.286,4	5.856,0	10,8

Nota: Dades provisionals.

Font: Departament d'Economia i Finances. Direcció General de Tributs i Joc.

Pel que fa als **impostos cedits** totalment a les comunitats autònomes, l'increment de la recaptació a Catalunya per aquest concepte el 2025 respon a l'augment dels impostos directes (4,4%) i indirectes (17,7%). En el cas dels impostos directes, l'increment en la recaptació s'ha produït en l'impost de patrimoni (9,7% el 2025) i lleugerament en l'impost sobre successions i donacions (0,8%). Pel que fa als impostos indirectes, que estan principalment vinculats al sector immobiliari, han augmentat pel creixement del nombre de compravendes d'habitatge. En concret, les recaptacions en l'impost de transmissions patrimonials i en l'impost d'actes jurídics documentals han augmentat un 16,3% i un 21,6%, respectivament, a causa de l'increment de les compravendes d'habitatges. Aquests dos impostos sumen un total de 3.249 milions d'euros el 2025, el 59% de la recaptació per tributs cedits de la Generalitat.

La recaptació dels tributs cedits ha augmentat un 11,7% el 2025, sobretot per l'augment de les compravendes d'habitatge

En relació amb el dèficit públic, Catalunya ha tancat el 2025 amb un dèficit més elevat respecte a l'any anterior. Concretament, el dèficit públic ha estat de 1.733 milions d'euros el 2025, una xifra superior als 1.524 milions d'euros del 2024, segons les dades del Ministeri d'Hisenda. En

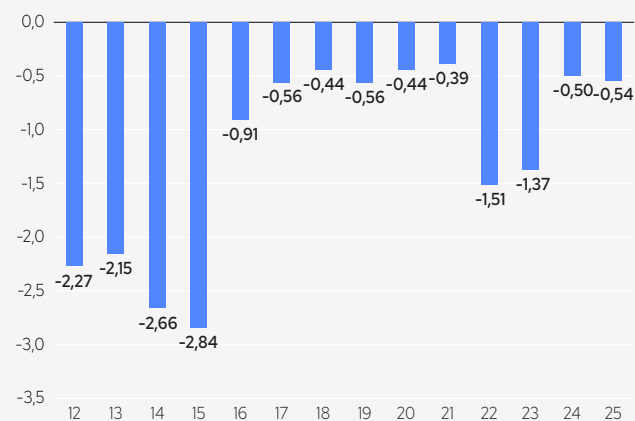
percentatge del PIB, el dèficit pressupostari ha passat del 0,50% el 2024 al 0,54% el 2025. El dèficit compleix l'objectiu acordat, de l'Estat amb la Comissió Europea, del 0,6% del PIB per al conjunt de les comunitats autònomes (gràfic II.18).

El dèficit públic de Catalunya s'ha situat en el 0,54% del PIB el 2025

Dèficit públic de Catalunya

En % del PIB

G II.18

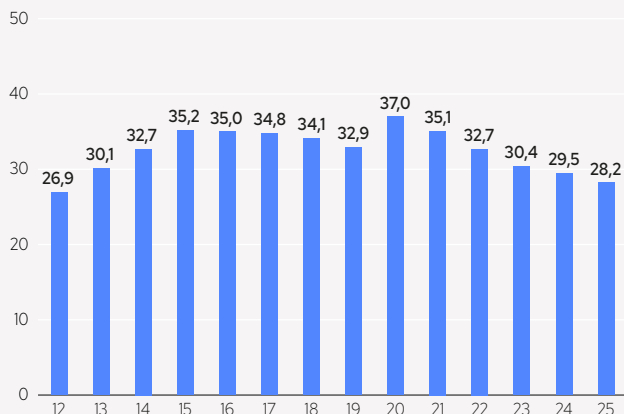

Font: Ministeri d'Hisenda.

Endeutament de Catalunya

En % del PIB

G 11.19

Nota: 2024 i 2025, dades del quart trimestre.
Font: Banc d'Espanya.

evolució dels ingressos és l'augment en la recaptació, tant dels impostos directes com dels indirectes.

D'altra banda, les **despeses no financeres** han assolit els 42.298 milions d'euros el 2025, un 2,8% més que l'any anterior. El creixement de la despesa s'explica principalment per la transferència de la gestió del servei de Rodalies, les transferències en matèria d'habitatge, els increments retributius i les despeses en salut, educació i dependència. Les remuneracions del personal han augmentat un 2,8% respecte a l'any anterior. També han augmentat les bases mínimes i màximes de cotització a la Seguretat Social, el percentatge del Mecanisme d'Equitat Intergeneracional (MEI) i la quota de solidaritat per al sosteniment de les pensions. Les despeses de capital han disminuït un 7,1%, amb una reducció tant de les inversions reals (-9,2%) com de les transferències de capital (-5,0%).

L'augment del dèficit ha provocat un augment del **deute públic** de la Generalitat en un 1,2%, fins als 90.082 milions d'euros a finals del 2025. Tot i això, el fort creixement del PIB en termes nominals ha permès reduir en 1,3 p.p. el deute en percentatge del PIB, el qual se situa en el 28,2% en el quart trimestre del 2025 (gràfic II.19). En comparació amb la resta de comunitats autònomes, Catalunya continua sent la capdavantera en volum de deute i se situa en quarta posició en termes de deute en percentatge del PIB, per darrere de la Comunitat Valenciana, Múrcia i Castella-la Manxa.

El deute públic de Catalunya s'ha reduït fins al 28,2% del PIB el 2025, a causa del fort creixement del PIB nominal

Adicionalment, el saldo d'operacions (corrents i de capital) no financeres del sector públic administratiu (SPA)³, consolidat a 31 de desembre de 2025, ha passat de -597,8 milions d'euros al desembre del 2024 a -669,1 milions d'euros el desembre del 2025. Si s'exclouen els interessos del deute, el saldo primari d'operacions corrents és de 2.057 milions d'euros el 2025. Els **ingressos no financers** s'han situat en els 41.629 milions d'euros al desembre de 2025, fet que suposa un creixement del 2,6% respecte a l'any anterior. El principal factor que explica aquesta

3. Els comptes del sector públic administratiu (SPA) consolidats inclouen l'Administració de la Generalitat, el Servei Català de la Salut (CatSalut) i les entitats autònomes administratives, és a dir, totes les entitats que tenen un pressupost de caràcter limitatiu. També s'ha inclòs l'Institut Català de la Salut (ICS) en el consolidat per tal de mantenir una comparació homogenia amb els exercicis anteriors.

7. Previsions econòmiques 2026-2027

Tot i que el propòsit principal de la *Memòria econòmica de Catalunya* és fer una anàlisi de l'evolució econòmica i dels principals esdeveniments que han succeït a Catalunya i a escala global durant el 2025, en aquest apartat es detalla el quadre macroeconòmic i les previsions per al 2026 i el 2027. L'elevada incertesa derivada de la guerra a l'Iran impactarà en la previsió sobre el creixement de l'economia catalana i la inflació.

La Cambra i l'AQR-Lab preveuen un creixement del PIB a Catalunya del 2,2% el 2026 i de l'1,7% el 2027

Segons les previsions presentades i elaborades conjuntament pel Gabinet d'Estudis Econòmics de la Cambra de Comerç de Barcelona i per AQR-Lab de la UB a principis de maig de 2026, l'economia catalana es preveu que registri un creixement del PIB del 2,2% el 2026 i de l'1,7% el 2027. Aquesta previsió suposa una revisió a la baixa de dues dècimes en el creixement previst per al 2026, en comparació amb les previsions presentades el febrer de 2026. La revisió s'explica per l'inici de la guerra a l'Iran, el 28 de febrer, que ha desencadenat el tancament de l'estret d'Ormuz, per on circula el 20% de l'oferta mundial de petroli i gas, i el consegüent repunt dels preus de l'energia. Aquest fet ha provocat un augment de la incertesa global i de la inflació. En concret, la inflació de l'economia catalana s'ha revisat a l'alça fins al 3,0% el 2026, mentre que les previsions indiquen que es moderarà fins al 2,4% el 2027.

En aquest context, els principals indicadors d'activitat i de perspectives empresarials apunten a una desacceleració gradual del ritme de creixement de l'economia catalana

durant la primera meitat del 2026. En els pròxims anys, l'activitat econòmica a Catalunya es preveu que continuarà sustentada pel creixement de la demanda interna, però el consum privat i la inversió es veurien afectats negativament per l'augment de la inflació i dels tipus d'interès. En el cas de la inversió, tot i que la incertesa geopolítica podria comportar l'ajornament d'alguns projectes, aquest efecte es veuria parcialment compensat per l'execució final dels fons Next Generation EU.

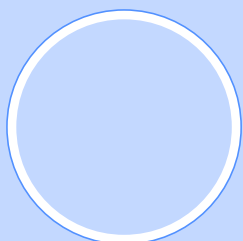
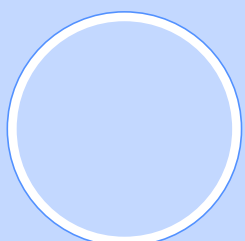
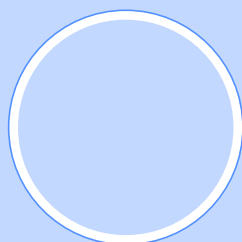
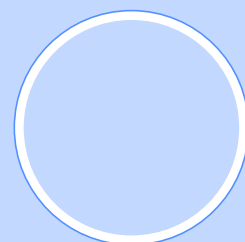
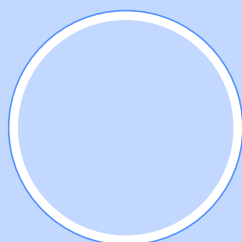
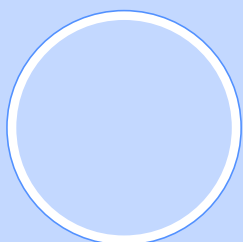
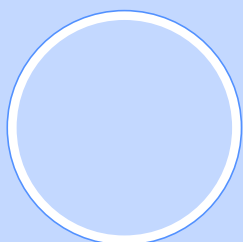
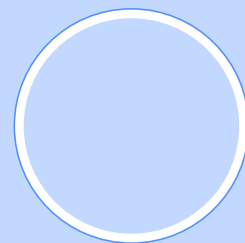
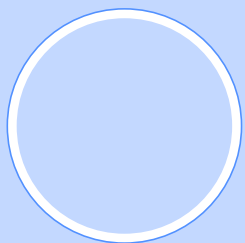
La contribució del sector exterior al creixement es preveu que continuï sent negativa el 2026 i el 2027, a causa d'unes importacions que s'estima que continuaran creixent a un ritme superior al de les exportacions. Per la seva banda, el sector turístic català es podria veure beneficiat per la seva condició de destinació refugi davant les tensions geopolítiques en mercats competidors, si bé només ho podria fer en la mesura que no es produeixin limitacions de l'activitat aèria per manca de querosè ni que l'augment dels preus del transport redueixi en excés la demanda.

Finalment, la moderació de l'activitat també es veurà reflectida en una desacceleració del creixement de

l'ocupació, amb un augment previst del 2,1% el 2026 i de l'1,6% el 2027. L'augment de l'ocupació també contribuiria a reduir la taxa d'atur, que se situaria en el 8,1% de mitjana el 2027.

L'economia catalana es preveu que continuï el procés de desacceleració en els propers anys

Els principals riscos a la baixa en les previsions deriven d'un allargament del conflicte a l'Orient Mitjà i d'un augment dels efectes de segona ronda sobre la inflació. D'una banda, si el conflicte s'allargués, provocaria un repunt dels preus energètics molt més elevat que l'actual i incrementaria el risc d'escassetat en el subministrament de petroli i, en particular, de querosè. D'altra banda, un augment de la transmissió del *shock* dels preus energètics a la resta de productes, podria situar la inflació en nivells més elevats i limitar el creixement econòmic. En un escenari advers, en què s'incorporen aquests riscos a la baixa, les previsions de la Cambra per al 2026 indiquen que el PIB de Catalunya podria reduir-se entre 0,6 i 0,8 p.p. (fins a l'1,6%-1,8%) i la inflació podria situar-se entre el 4% i el 5%.

III | EMPRESA CATALANA

III. L'EMPRESA CATALANA

1. Presentació¹

En aquest capítol es presenta l'anàlisi economicofinancera de l'empresa catalana dels anys 2024 i 2025. Aquesta anàlisi s'emmarca en la línia de treball i publicació iniciada l'any 1988 pel Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya. Des de l'any 2007, l'elaboració d'aquest estudi sobre l'empresa catalana és fruit de la col·laboració de la Cambra de Comerç de Barcelona amb el Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya². L'anàlisi es fonamenta en la part corresponent a les empreses catalanes de les bases de dades trimestral i anual de la Central de Balanços del Banc d'Espanya (CBBE), que es remet regularment a la Cambra de Comerç de Barcelona.

Des del 2020, la mostra d'empreses analitzades es nodreix de dues fonts d'informació sobre els comptes anuals de les societats no financeres espanyoles: la de col·laboració directa i voluntària (anomenada Central de Balanços Anual o CBA), que és la font que tradicionalment s'havia fet servir per a l'elaboració d'aquest capítol de la Memòria econòmica; i la que prové dels comptes anuals que obligatòriament es dipositen en els registres mercantils d'Espanya (CBB), a les quals es té accés en virtut dels acords de col·laboració signats entre el Banc d'Espanya, el Ministeri de Justícia i el Colegio Oficial de Registradores de la Propiedad de España (CORPME), i a nivell de Catalunya per l'acord de col·laboració entre la Cambra de Comerç de Barcelona i el CORPME, que s'ha acordat per quart any consecutiu. El tractament unificat de les dues fonts d'informació dona lloc a la Central de Balanços Integrada (CBI), que permet ampliar la capacitat analítica de la publicació, ja que complementa les dades disponibles sobre les grans empreses, ben representades a la font CBA, amb les de les empreses de petita i mitjana dimensió (pimes) recollides de forma més exhaustiva a la font procedent del registre mercantil (CBB).

1. Capítol redactat per Oriol Amat i Salas (Catedràtic d'Economia Financera i Comptabilitat, UPF BSM), Enric Genescà i Palau (Enginyer Industrial) i Carme Poveda i Martínez (Directora del Departament d'Anàlisi Econòmica a la Cambra de Comerç de Barcelona). Els autors agraeixen a l'equip de la Central de Balanços del Banc d'Espanya les dades facilitades; i a Enric Genescà i Garrigosa els suggeriments realitzats.

2. Als webs de la Cambra de Comerç de Barcelona (Estudis | Cambra de Comerç de Barcelona) i del Departament d'Economia i Finances (<http://economia.gencat.cat/ca/ambits-actuacio/economia-catalana/estudis-publicacions/altres-publicacions/informe-anual-empresa-catalana/>) es poden consultar els informes dels últims anys.

Amb les dades de la CBI anual, la cobertura de la mostra total utilitzada, de 656.608 empreses, representa l'any 2024 el 45,0% del Valor Afegit Brut (VAB) al cost dels factors del total de les societats no financeres a Espanya i el 53,4% en termes d'ocupació³. Amb dades de 2023 (les últimes publicades pel Banc d'Espanya), la taxa de cobertura de la mostra de la CBI en termes de VAB en el cas de Catalunya és el 31,4%, xifra que es compara amb la corresponent per al conjunt d'Espanya que és el 36,6%. Entre els sectors amb més representació a la mostra espanyola en termes de VAB hi ha el d'energia, gas i aigua amb una cobertura del 73,4% i el d'informació i comunicacions, amb el 64,7%. Els segueixen, per ordre de representació, les activitats de transport i magatzem (63,2%), la indústria manufacturera (58,0%) i el sector d'activitats administratives i serveis auxiliars (57,7%)⁴. Pel que fa a la dimensió, les empreses mitjanes i grans estan sobrerepresentades en aquesta mostra.

A la part catalana de la mostra estatal, en la base anual, el nombre d'empreses de la CBI –que correspon a l'any 2024– a Catalunya és de 140.283. D'aquestes empreses amb seu a Catalunya, 129.648 són petites⁵ (el 92,4% del total), 2.503 són mitjanes⁶ (1,8%) i 8.132 són grans⁷ (5,8%)⁸. Cal aclarir que la mostra anual de la CBI recull aquelles empreses que tenen activitat a Catalunya, independentment de si tenen aquí o no la seva seu social o si són filials d'empreses localitzades fora de Catalunya. Això és així perquè a les dades procedents de la CBA s'identifica les empreses per la localització de la seva activitat. Per tant, el nombre d'empreses que analitza la CBI a Catalunya no es pot comparar directament amb

3. Central de Balances del Banco de España (2025): "Central de Balances. Resultados anuales de las empresas no financieras 2024", Banco de España, Madrid, pàg. 63. <https://www.bde.es/f/webbe/SES/Secciones/Publicaciones/PublicacionesAnuales/CentralBalances/24/Fich/ceba24.pdf>.

4. Central de Balances del Banco de España (2025): "Central de Balances. Resultados anuales de las empresas no financieras 2024", Banco de España, Madrid, pàg. 86 i 87. <https://www.bde.es/f/webbe/SES/Secciones/Publicaciones/PublicacionesAnuales/CentralBalances/24/Fich/ceba24.pdf>.

5. S'utilitza la Recomanació de la Comissió Europea 2003/361/CE. Empreses de fins a 49 treballadors que tenen un actiu de fins a 10 M€ i una xifra de negocis de fins a 10 M€.

6. S'utilitza la Recomanació de la Comissió Europea 2003/361/CE. Empreses d'entre 50 i 249 treballadors que tenen un actiu de fins a 43 M€ i una xifra de negocis de fins a 50 M€.

7. S'utilitza la Recomanació de la Comissió Europea 2003/361/CE. Empreses de 250 treballadors o més que tenen un actiu superior als 43 M€ i una xifra de negocis superior als 50 M€.

8. Cal tenir en compte que aquesta segmentació per dimensió de les empreses de la mostra de la CBI no és comparable amb les dades del DIRCE perquè la primera inclou les empreses dependents, és a dir, centres d'activitat que poden pertànyer a la mateixa empresa.

Abast de la mostra

Exercici 2024

T III.1

Dimensió	EMPRESSES		PERSONAL		VALOR AFEGIT BRUT c.f.*	
	Nombre	%	Nombre	%	Milers d'euros	%
Petites	129.648	92,4	459.321	39,8	25.372.468	34,4
micro	116.373	83,0	217.263	18,8	11.849.670	16,1
Mitjanes	2.503	1,8	144.024	12,5	8.782.744	12,0
Grans	8.132	5,8	551.371	47,7	39.496.554	53,6
TOTALS	140.283	100,0	1.154.716	100,0	73.651.766	100,0

Valors absoluts de totes les empreses de la mostra.

*"c.f." fa referència a cost dels factors.

Nota: s'utilitza la Recomanació de la Comissió Europea 2003/361/CE per classificar les microempreses: Empreses de fins a 9 treballadors que tenen un actiu de fins a 2 M€ i una xifra de negocis de fins a 2 M€.

el nombre d'empreses del Directori Central d'Empreses (DIRCE), que publica l'INE i l'Idescat.

El nombre d'empreses analitzades en la CBI és de 140.283

Les 140.283 empreses de la mostra tenen un total d'1.154.716 treballadors (exercici 2024), que representa el 40,8% dels treballadors assalariats del sector privat a Catalunya, segons dades del 2024 de l'Enquesta de població activa (EPA), que publica l'INE i l'Idescat. Igual que passa amb la mostra del total d'Espanya, en la mostra d'empreses catalanes es troben més representades les empreses industrials que les de serveis o de construcció, i les empreses grans tenen també un pes superior al que els hi correspon. A més, cal tenir en compte que la Central de Balanços Trimestral (CBT), que arriba fins al quart trimestre del 2025, està integrada per una mostra molt més reduïda d'empreses catalanes (127 empreses). La reduïda mostra de les dades del 2025 provoca que part dels resultats no siguin representatius ni consistents amb l'evolució d'alguns indicadors de l'economia catalana. Per aquest motiu, una part dels indicadors de 2025 no s'analitzaran en el document.

La [taula III.1](#) recull la composició de la mostra de les 140.283 empreses no financeres catalanes de la base de dades anual (CBI), en funció de la seva dimensió.

Per tal de contextualitzar la mostra utilitzada, s'analitzen les dades del DIRCE que publica l'INE i l'Idescat. Segons aquestes dades, l'1 de gener del 2025 hi havia 618.781 empreses amb establiment a Catalunya, de les quals 8.826 tenien 50 o més treballadors (un 1,4% del total).

Cal tenir en compte que l'anàlisi es refereix a les empreses amb establiments econòmicament actius entre l'1 de gener del 2020 i l'1 de gener del 2025, amb dades de l'INE i l'Idescat recollides a la [taula III.2](#). Atès que a partir de l'1 de gener del 2023 la definició d'empreses amb establiments actius ha canviat, les dades no són comparables en relació amb anys anteriors. No obstant això, el que sí que es pot comparar és el pes relatiu del teixit empresarial a nivell sectorial abans i després de l'impacte de la pandèmia. En aquest sentit, s'observa com el pes de les empreses amb establiments actius en el sector serveis a Catalunya ha guanyat pes relatiu en aquest període (del 82,4% el 2020 al 83,7% el 2025), una evolució que contrasta amb la pèrdua relativa en el cas de la indústria (del 5,7% al 5,2%) i la construcció (de l'11,9% a l'11,1%).

Empreses amb establiments a Catalunya per sector econòmic

Nombre d'empreses i % del total. Dades a 1 de gener

T III.2

	2020	2025	2020	2025
			(% total)	(% total)
Indústria	36.195	32.144	5,7	5,2
Construcció	76.123	68.664	11,9	11,1
Serveis	525.454	517.973	82,4	83,7
Nombre total d'empreses	637.772	618.781	100,0	100,0

Font: elaboració pròpia, a partir del Directori central d'empreses (DIRCE) de l'INE.

Nota: empreses amb establiments a Catalunya segons el concepte d'empresa estadística, que integra les unitats legals d'un mateix grup empresarial com a una única empresa.

La definició d'empresa amb establiments econòmicament actius a partir de l'1 de gener del 2023 ha canviat i, per tant, les dades no són comparables amb les d'anys anteriors.

Per dimensió, com es comprova a la [taula III.3](#), no s'observen canvis significatius entre el 2020 i 2025. Així, les empreses amb establiments de menys de 50 treballadors i sense assalariats representen el 98,6% del total, un percentatge molt superior al 0,9% en el cas de les empreses entre 50 i 199 treballadors i del 0,5% de les empreses amb 200 o més treballadors.

L'informe s'estructura en els següents dos apartats. Per una banda, a l'apartat 2 s'analitza la situació econòmicofinancera de l'empresa catalana durant el 2024 i 2025 (el 2024 a partir de la informació provinent de la base de dades anual -CBI- i el 2025 a partir de la base de dades trimestral -CBT). La informació de la base anual permet també estudiar les tendències observades en les principals partides i ràtios fins a l'any 2024.

I, per altra banda, a l'apartat 3 s'analitzen els resultats i la situació econòmicofinancera de les empreses catalanes desagregant la mostra de la base anual per sectors i dimensions. Al mateix apartat també es comparen els resultats de l'empresa catalana amb els de la resta de les empreses espanyoles.

2. Anàlisi econòmicofinancera de les empreses catalanes

2.1. Introducció

Durant els darrers anys s'ha consolidat la recuperació econòmica després del fort deteriorament experimentat el 2020 a conseqüència de la pandèmia. En aquests anys, el PIB de Catalunya ha registrat creixements del 2,8% el 2023, del 3,9% el 2024 i del 2,7% el 2025, segons dades de l'Idescat.

Aquest informe analitza els resultats econòmicofinancers de les empreses catalanes. L'anàlisi s'inicia amb les dades

d'activitat, de generació de valor afegit i ocupació. A continuació, s'estudia la inversió en actius immobilitzats i actius corrents. Després s'analitza el cost dels factors i la productivitat. Seguidament, s'estudia l'estructura financera. Els apartats finals es dediquen a l'anàlisi dels resultats i de la rendibilitat.

Com es visualitza al [requadre III.1](#), l'anàlisi està estructurada en diferents etapes que permeten comprovar els inductors de l'evolució de la rendibilitat financera, que és un dels principals objectius econòmics de les empreses. A cada variable del requadre s'indica l'apartat corresponent al present informe on es tractarà aquesta informació.

2.2. Activitat i valor afegit

En aquest apartat s'analitza l'evolució de l'activitat, les vendes, les compres i la creació de valor afegit. Per fer-ho, s'ha de tenir en compte que, com ja s'ha indicat, el 2024 i 2025 l'economia catalana va créixer un 3,9% i un 2,7% en volum, respectivament. D'acord amb les dades de la [taula III.4](#), l'any 2024 la producció⁹ va créixer un 5,4% interanual en valors nominals, un valor inferior a l'augment registrat l'any anterior (6,3%). En una línia similar, el Valor Afegit Brut al cost dels factors va augmentar un 7,6% en valors nominals, una dada positiva, encara que més reduïda que la del 2023 (12,1%).

L'activitat empresarial ha continuat creixent el 2024, però de forma més moderada

9. El valor de la producció mesura l'import dels béns i serveis produïts per l'empresa durant l'exercici. Es defineix com el volum de negoci procedent de la venda de béns i serveis, més/menys la variació de les existències de productes acabats, menys els treballs en curs i les compres de béns i serveis per a la revenda, més els treballs realitzats per l'empresa per al seu immobilitzat, i exclouent les subvencions.

Empreses amb establiments a Catalunya per tram d'assalariats

Nombre d'empreses i % del total. Dades a 1 de gener

	2020	2025	2020 (% total)	2025 (% total)
Sense assalariats	366.933	342.901	57,5	55,4
Entre 1 i 9 treballadors	236.338	239.964	37,1	38,8
Entre 10 i 49 treballadors	26.061	27.090	4,1	4,4
Entre 50 i 199 treballadors	5.639	5.670	0,9	0,9
200 o més treballadors	2.801	3.156	0,4	0,5
Nombre total d'empreses	637.772	618.781	100,0	100,0

Font: elaboració pròpia, a partir del Directori central d'empreses (DIRCE) de l'INE.

Nota: empreses amb establiments a Catalunya segons el concepte d'empresa estadística, que integra les unitats legals d'un mateix grup empresarial com a una única empresa. La definició d'empresa amb establiments econòmicament actius a partir de l'1 de gener del 2023 ha canviat i, per tant, les dades no són comparables amb les d'anys anteriors.

Per a l'any 2025, les dades de la base trimestral apunten que el valor de la producció hauria continuat creixent, però a un ritme una mica més reduït que el 2024. En qualsevol cas, la reduïda mostra trimestral fa que aquests resultats s'hagin de considerar amb prudència.

El Valor Afegit Brut al cost dels factors es calcula com segueix:

- + Valor de la producció
- Compres i consums intermedis
- + Subvencions
- Impostos lligats a l'activitat

- = Valor Afegit Brut al cost dels factors

Aquest concepte informa de la riquesa que es genera a partir de la producció, descomptant, essencialment, les compres a altres empreses (béns intermedis). Per tant, interessa que augmenti per poder millorar la retribució d'altres factors com els treballadors i els accionistes de l'empresa.

Gràcies a la millora gradual de l'activitat econòmica el 2024, les vendes totals en termes nominals van augmentar (3,4% interanual), tant les dirigides al mercat espanyol com a l'estranger (3,7% i 2,8%, respectivament). Les

exportacions¹⁰ han mostrat menys dinamisme, comparat amb els anys anteriors i, per això, la intensitat exportadora de les empreses catalanes s'ha reduït lleugerament el 2025 (gràfic III.1).

Les vendes a l'estranger han crescut menys que les vendes al mercat espanyol

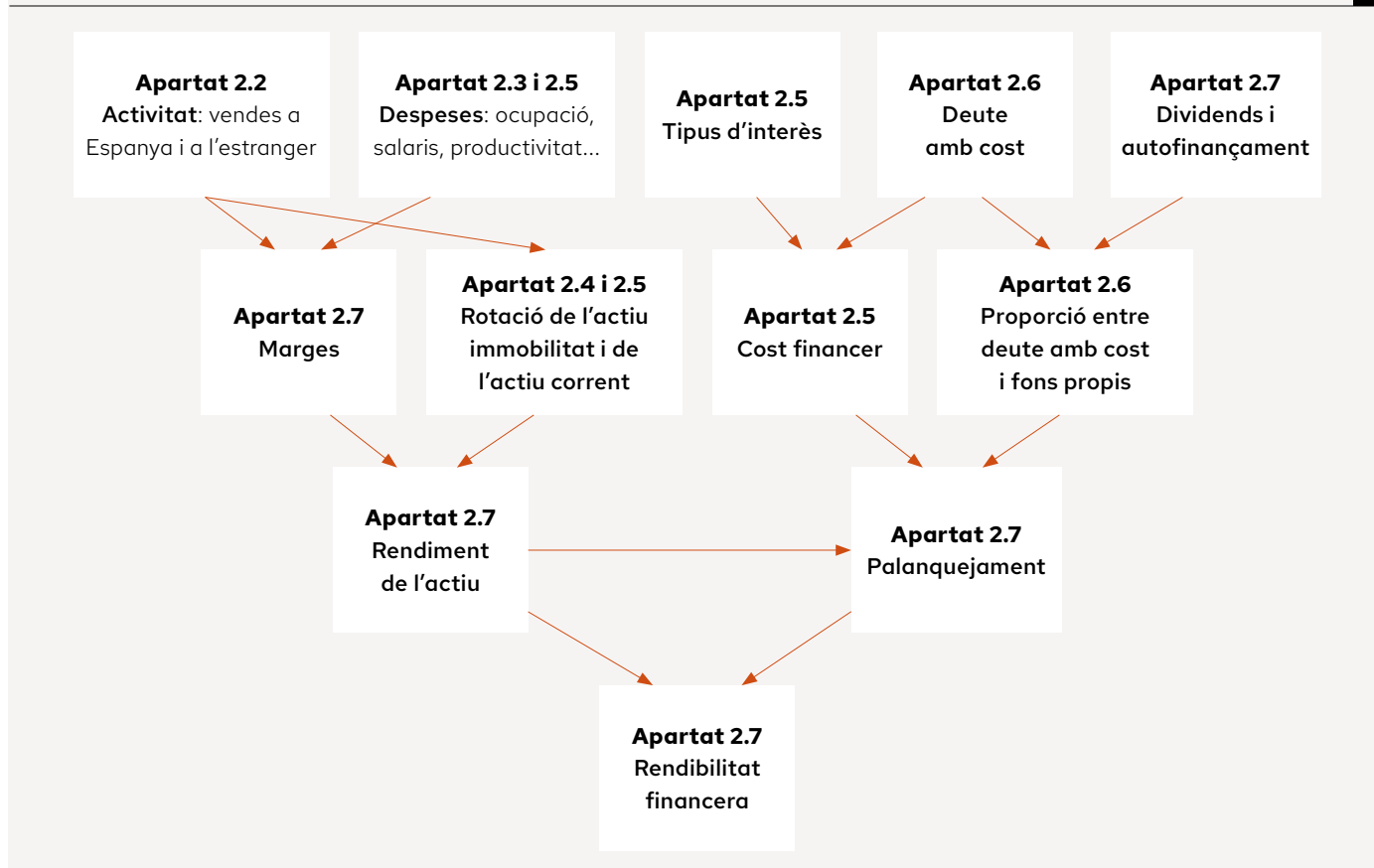
El 2024 les compres en termes nominals també han augmentat (3,1% interanual), sent més elevat el creixement de les compres realitzades al mercat espanyol (5%) que el de les compres realitzades a l'estranger que s'han reduït (-0,1%). Les dades de la base trimestral indiquen un canvi de tendència el 2025, ja que les compres a l'estranger registren un augment important (10,8%) i molt superior al de les compres a Espanya (0,9%).

En resum, aquests darrers anys es caracteritzen pel creixement econòmic però amb ritmes inferiors als

10. L'evolució de les exportacions segons les dades de la Central de Balanços del Banc d'Espanya (CBBE) és diferent de la que s'inclou en les estadístiques de comerç exterior de la Comptabilitat Nacional, ja que les primeres es basen només en les empreses que han enviat la seva informació comptable a la CBBE.

Factors que influeixen en la rendibilitat financera

R III.1

La informació que contenen les bases de dades utilitzades és fonamentalment economicofinancera i prové de l'agregació dels qüestionaris trimestral i anual tramesos al Banc d'Espanya per empreses no financeres de diferents localitzacions, dimensions i sectors d'activitat. A aquestes dades, la Central de Balanços del Banc d'Espanya (CBBE) hi afegeix les dades de les empreses que dipositen els comptes al Registre Mercantil, la qual cosa permet incrementar substancialment la mida de la mostra. El qüestionari trimestral (balanç i compte de resultats) és més senzill que l'annual. Cada trimestre, les empreses responen el qüestionari del trimestre corrent i el de l'any anterior. Això permet que el càlcul dels percentatges de variació es basi en la mateixa mostra d'empreses. Les ràtios i els percentatges de la base trimestral es calculen a partir de les dades dels quatre trimestres de cada any, que se sumen en el cas dels conceptes dels estats de fluxos, i s'obté la mitjana en el cas dels conceptes dels estats patrimonials. La base anual permet fer una anàlisi més detallada de la situació economicofinancera de les empreses privades catalanes per a l'exercici 2024 i els anteriors.

Per a cada any es disposa dels estats comptables del període corrent i de l'immediatament anterior, fet que permet calcular els percentatges de variació a partir de les mateixes mostres d'empreses. Ara bé, quan es comparen ràtios o percentatges de dues bases diferents

(2025-2024 amb 2024-2023, per exemple), cal tenir en compte que les mostres respectives també ho són i que, en conseqüència, les diferències observades es poden deure tant al canvi de mostra com al canvi de tendència.

Tant a la base trimestral com a l'annual, es disposa d'una estimació del valor de l'actiu immobilitzat a preus corrents per als agregats principals. Això comporta, d'una banda, introduir a l'actiu una partida d'ajust de preus que afecta principalment l'immobilitzat material i, de l'altra, aplicar al passiu i patrimoni net un ajust pel mateix import dels fons propis. L'ús dels valors corrents en lloc dels comptables té uns avantatges clars, com ara evitar el trencament en les tendències que es produeix als exercicis en què hi ha actualitzacions.

Des del nostre punt de vista, però, l'avantatge principal és que soluciona el càlcul de les ràtios en què al numerador hi ha una partida d'un estat de fluxos (resultats, per exemple), i al denominador, una partida del balanç. Si en valorar la segona s'utilitzen criteris comptables, com és habitual, el numerador i el denominador estan en bases monetàries diferents: el primer, a preus corrents, i el segon, a preus històrics. Si el denominador es valora a preus corrents, s'obté una estimació més precisa d'aquestes ràtios, ja que els dos elements del quocient estan valorats en termes monetaris equivalents.

Activitat i valor afegit

En % de variació respecte a les mateixes empreses de l'any anterior

	BASE INTEGRADA				BASE TRIMESTRAL*	
	2021	2022	2023	2024	2024	2025
Nombre d'empreses	159.862	162.651	165.581	140.283	148	127
Activitat i valor afegit						
Valor de la producció i subvencions	12,8	16,2	6,3	5,4	3,9	2,2
Compres i consums intermedis	12,3	18,9	3,1	4,0	ns	ns
Valor afegit brut al cost de factors	13,6	11,7	12,1	7,6	ns	ns
Distribució geogràfica de l'activitat**						
Vendes totals	12,5	15,7	6,8	3,4	3,9	4,9
Vendes a Espanya	13,1	15,0	5,5	3,7	3,7	8,4
Vendes a l'estranger	11,0	17,3	9,6	2,8	4,7	2,0
Compres totals	16,5	19,8	1,2	3,1	5,5	5,7
Compres a Espanya	22,7	25,6	1,5	5,0	1,2	0,9
Compres a l'estranger	9,1	11,4	0,8	-0,1	8,6	10,8

* Mitjana ponderada dels percentatges de variació dels quatre trimestres de l'any.

** A partir de la mostra de la Base Anual de la Central de Balanços del Banc d'Espanya.

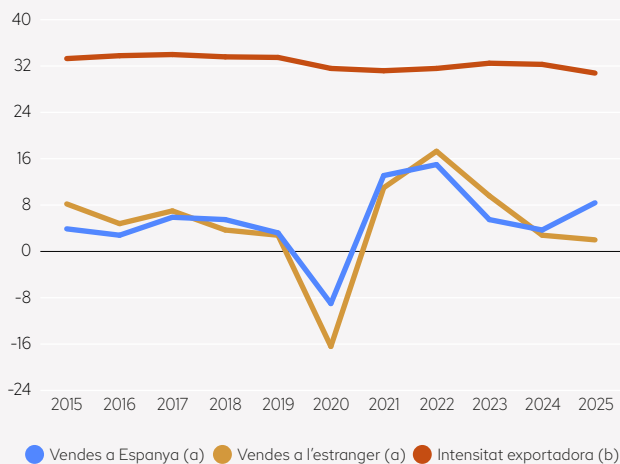
(ns) Dada no significativa.

Vendes i intensitat exportadora

En %

G III.1

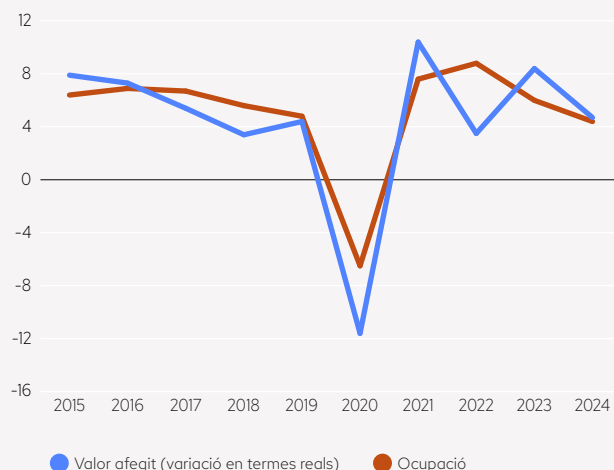

(a) % de variació anual.
(b) Vendes a l'estranger sobre vendes totals.
La dada corresponent al 2025 s'ha estimat a partir de la base trimestral.

Valor afegit i ocupació

Variació interanual, en %

G III.3

dels anys anteriors. Pel que fa a l'activitat, les vendes creixen de manera moderada, amb un menor dinamisme del sector exterior, fet que es tradueix en una lleugera reducció de la intensitat exportadora. Al mateix temps, les compres també augmenten, amb un canvi de patró el 2025 marcat per un fort creixement de les importacions.

els anys anteriors. Aquest increment es va sustentar principalment en la contractació indefinida, mentre que la contractació temporal es va reduir. Aquesta evolució reflecteix l'impacte estructural de la reforma laboral del 2022 que, possiblement, ha afavorit una major estabilitat en el mercat de treball.

2.3. Ocupació

En aquest apartat s'analitza l'evolució de l'ocupació a les empreses catalanes, diferenciant entre treballadors fixos i temporals. D'acord amb la [taula III.5](#), l'any 2024 l'ocupació va continuar creixent, consolidant la recuperació iniciada

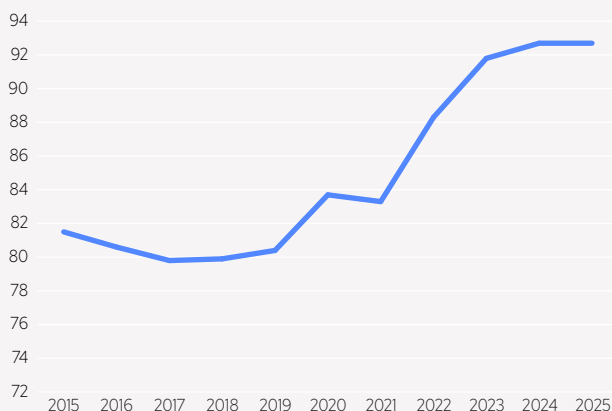
Es manté la creació d'ocupació en les empreses catalanes

Pel que fa al 2025, les dades de la base trimestral apunten a una continuïtat del creixement de l'ocupació. Tal com es pot observar al [gràfic III.2](#), el pes dels treballadors fixos sobre el total ha augmentat de manera clara fins al 2024 i les dades provisionals del 2025 apunten a una estabilització.

Ocupació fixa sobre la total

En %

G III.2

La dada corresponent al 2025 s'ha estimat a partir de la base trimestral.

En relació amb el valor afegit i l'ocupació, el [gràfic III.3](#) mostra increments rellevants el 2024, però menors als de 2023.

En resum, el 2024 es caracteritza per un creixement sòlid de l'ocupació i una millora significativa de la seva qualitat, amb un clar protagonisme de la contractació indefinida i una reducció de la temporalitat. El 2025, segons les dades trimestrals, es manté la creació d'ocupació.

2.4. Inversió

En aquest apartat s'analitza la inversió realitzada per les empreses catalanes, distingint entre inversió en immobilitzat (terrenys, edificis, maquinària, etc.) i actiu corrent (estocs, clients, tresoreria, etc.).

Ocupació

En % de variació respecte a les mateixes empreses de l'any anterior

T III.5

	BASE INTEGRADA				BASE TRIMESTRAL*	
	2021	2022	2023	2024	2024	2025
Nombre mitjà de treballadors	7,6	8,8	6,0	4,4	1,5	2,3
Nombre mitjà de treballadors fixos	7,0	15,4	10,2	5,4	2,3	2,2
Nombre mitjà de treballadors no fixos	8,3	-25,3	-28,2	-6,6	-16,8	3,6

* Mitjana ponderada dels percentatges de variació dels quatre trimestres de l'any.

Els treballadors fixos discontinus estan inclosos dins el grup de treballadors fixos.

L'immobilitzat net per ocupat, que reflecteix l'esforç inversor en relació amb el factor treball, manté una trajectòria descendent en termes reals al llarg dels darrers anys, amb reduccions continuades des de 2021 fins al 2024, i amb indicis de continuïtat el 2025 segons les dades disponibles (taula III.6). Aquesta evolució no és puntual, sinó que respon a diversos factors estructurals i conjunturals. D'una banda, l'augment sostingut de l'ocupació, especialment intens en el període de recuperació postpandèmia, genera un efecte denominador que tendeix a reduir la ràtio d'immobilitzat per treballador. De l'altra, la inversió en capital físic ha estat relativament continguda, possiblement per la incertesa econòmica, els riscos geopolítics i l'augment dels tipus d'interès, factors que poden haver afavorit l'ajornament de decisions inversores. Aquesta tendència, a mitjà i llarg termini pot suposar un risc per a la competitivitat. Per aquest motiu, resulta clau que la recuperació de la inversió en capital –tant tangible com intangible– permeti reforçar la capacitat productiva i l'eficiència de les empreses.

En resum, la reducció sostinguda de l'immobilitzat per ocupat en els darrers anys reflecteix una combinació d'augment de l'ocupació i cautela inversora. Per això, en els propers anys serà necessari impulsar la inversió per treballador per garantir la competitivitat i la productivitat del teixit empresarial.

2.5. Cost dels factors i productivitat

L'objectiu d'aquest apartat és analitzar l'evolució dels costos dels factors i de la productivitat, amb especial atenció al factor treball, que és clau per entendre la competitivitat de les empreses. En aquest sentit, un dels indicadors més rellevants és el valor afegit brut (VAB) per treballador, ja que mesura la riquesa que genera, de mitjana, cada persona ocupada.

D'acord amb la taula III.7, el 2024 es produeix una recuperació moderada de les despeses de personal en termes reals,

Inversió en actius no financers

Taxes de variació, en %

T III.6

	BASE INTEGRADA				BASE TRIMESTRAL*	
	2021	2022	2023	2024	2024	2025
FBC / Valor afegit net	11,9	13,9	12,8	11,8	nd	nd
FBC / Actius fixes no financers	9,0	11,4	11,5	11,2	nd	nd
Inversió en immobilitzat material / immobilitzat material net**	5,4	6,6	7,2	6,9	nd	nd
Actiu corrent net no financer (variació de l'estoc)	3,3	7,6	1,0	0,8	ns	ns
Immobilitzat net per ocupat (estoc) (nominal)	-4,6	0,6	0,2	1,2	2,6	1,3
Immobilitzat material per ocupat (estoc) (nominal)	-4,3	0,5	0,6	2,3	2,6	1,3
Immobilitzat immaterial per ocupat (estoc) (nominal)	-7,6	1,2	-3,5	-9,0	nd	nd
Immobilitzat net per ocupat (estoc) (real)	-7,3	-6,9	-3,1	-1,6	-0,2	-1,1
Immobilitzat material per ocupat (estoc) (real)	-7,0	-6,9	-2,7	-0,5	-0,2	-1,1
Immobilitzat immaterial per ocupat (estoc) (real)	-10,2	-6,3	-6,6	-11,5	nd	nd

* Mitjana ponderada dels percentatges de variació dels quatre trimestres de l'any.

** A partir de la mostra de la Base Anual de la Central de Balanços del Banc d'Espanya.

(nd) Dada no disponible.

(ns) Dada no significativa.

Nota: per les taxes per ocupat els actius són valorats a preus corrents.

després d'uns anys marcats per una elevada inflació¹¹. Aquesta evolució ha permès que els salaris recuperin parcialment poder adquisitiu. Ara bé, per analitzar adequadament l'impacte d'aquest augment salarial sobre la competitivitat, cal comparar-lo amb l'evolució del VAB per treballador.

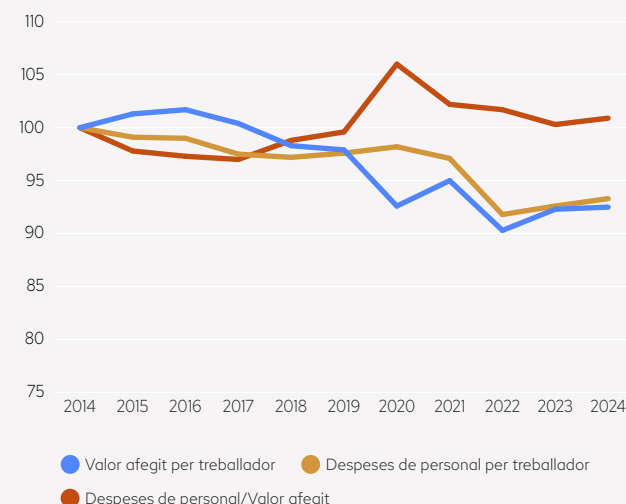
Tal com mostra el [gràfic III.4](#), el VAB per treballador presenta una tendència descendent en el període 2019-2024, amb un punt mínim el 2022, una recuperació el 2023 i una nova moderació el 2024. Aquesta evolució indica que, tot i que l'activitat econòmica creix, ho fa en molts casos amb un increment més intens de l'ocupació que del valor afegit total, fet que redueix la productivitat aparent del treball. Dit d'una altra manera, cada treballador genera, de mitjana, menys valor afegit que en anys anteriors.

11. En concret, segons l'INE, la taxa d'inflació a Catalunya va ser del 8,0% el 2022 i el 3,4% el 2023, al 2,8% el 2024.

Cost laboral i productivitat

Índex 2014=100 i unitats monetàries constants

G III.4

Definició de conceptes de rotació i d'inversió

R III.3

Rotació dels actius: és una mesura que relaciona el valor de la producció i les partides de l'actiu d'explotació. La rotació representa el nombre de vegades que una partida d'actiu determinada es plasma en la producció o les vendes, i és un indicador d'eficiència en la gestió dels actius. Un cop garantit el funcionament operatiu i comercial de l'empresa, qualsevol increment de la rotació de l'actiu s'interpreta com una millora d'eficiència, i redunda en un increment de la rendibilitat de l'actiu, sempre que el marge es mantingui constant. En alguns casos, quan es calcula per a l'immobilitzat, s'utilitza com a numerador el valor afegit per tal de reflectir una mesura de productivitat aparent equivalent a la del factor treball. Les taxes de variació, en tot cas, es reconstrueixen a partir de les taxes de variació del numerador i el denominador de la mateixa mostra.

Inversió com a percentatge de variació del saldo a preus corrents: es calcula com la taxa de variació entre el saldo absolut d'un actiu l'any actual (valorat a preus corrents) respecte de l'any anterior.

Inversió en actius fixos materials (formació bruta de capital fix, FBCF): mesura el valor de les adquisicions menys les vendes d'actius fixos materials (edificis, maquinària, vehicles...). La dada que s'ofereix és la taxa de variació entre els fluxos d'inversió de l'any actual respecte de l'anterior.

Immobilitzat per ocupat: és el quocient entre el valor d'immobilitzat a preus corrents i el nombre d'ocupats. Per tant, és una mesura de dotació d'immobilitzat per ocupat que indica la intensitat del capital de l'empresa i el seu procés productiu. L'interès econòmic d'aquesta mesura rau en el grau de substitució que hi ha entre els factors de producció, capital (immobilitzat) i treball (ocupats), per la qual cosa aquesta ràtio mesura la demanda relativa dels factors. Alhora, determina els valors oferts per altres indicadors, per exemple, la rotació de l'actiu mateixa. D'altra banda, està fortament condicionada per la tecnologia productiva, ja que no totes les activitats requereixen la mateixa dotació en immobilitzat per al seu desenvolupament, i d'aquí la diferència sectorial notable en aquesta mesura.

Immobilitzat net no financer: inclou l'immobilitzat material, les inversions immobiliàries i l'immobilitzat intangible net d'amortitzacions i deterioraments. També es denomina *actiu no corrent net no financer*.

Actiu corrent net no financer: existències, clients, altres deutors comercials i actius líquids menys proveïdors i altres creditors comercials sense cost.

Actius financers: inversions financeres netes a llarg i a curt termini.

Aquesta dinàmica té implicacions directes sobre la competitivitat. Si el cost laboral per treballador creix més que el VAB per treballador, el cost laboral unitari augmenta, i això pot reduir la capacitat competitiva de les empreses. Precisament, les dades indiquen que el 2023 aquesta relació va millorar –ja que el VAB per treballador va créixer més que els salaris–, mentre que el 2024 s’hauria produït el contrari, amb un lleuger deteriorament de la competitivitat.

El [gràfic III.5](#) mostra l’evolució, en termes reals, del valor afegit, de la productivitat i del cost per ocupat. En aquest cas, es defineix la productivitat com el quocient entre el VAB i el nombre d’ocupats. Les dades indiquen que el 2024 el valor afegit creix amb força, un 4,7%. En canvi, la productivitat només avança un 0,3%, fet que posa de manifest que l’augment del valor afegit s’ha produït en paral·lel a un increment també important del nombre d’ocupats. D’altra banda, el cost per ocupat en termes reals augmenta un 0,8% el 2024, després de la caiguda registrada entre 2019 i 2023. Per tant, el 2024 la productivitat¹² creix, però menys que el cost laboral per ocupat, fet que pot pressionar la competitivitat.

Aquesta informació es pot complementar amb la de la [taula III.15](#), més endavant, on s’aprecia que el 2023 i 2024, a les empreses catalanes, va augmentar el valor afegit al cost de factors (12,1% i 7,6%, respectivament). Aquestes dades són diferents de les que figuren al [gràfic III.5](#) perquè les dades de la taula III.15 són dades comptables, mentre que les del gràfic III.5 són variacions en termes reals.

12. La productivitat del factor treball compara l’output obtingut en relació amb els inputs emprats i es pot calcular de diferents maneres. Com a output es poden considerar els ingressos, la producció o el valor afegit. Com a inputs es poden considerar, entre d’altres, el nombre de treballadors, les hores treballades o el cost salarial.

Cost dels factors de producció

En %

	BASE INTEGRADA				BASE TRIMESTRAL*	
	2021	2022	2023	2024	2024	2025
Despeses de personal (nominal) (a)	1,8	2,1	4,3	3,7	ns	ns
Despeses de personal (real) (a)	-1,1	-5,5	0,9	0,8	ns	ns
Sous i salaris (nominal) (a)	0,1	0,2	2,8	3,0	ns	ns
Sous i salaris (real) (a)	-2,7	-7,2	-0,5	0,1	ns	ns
Cost nominal del finançament	2,3	2,7	4,0	4,7	4,5	3,8
Cost real del finançament	-0,6	-4,9	0,6	1,8	1,6	1,3

* Mitjana ponderada dels percentatges de variació dels quatre trimestres de l’any.

(a) Taxa de variació anual de la ràtio.

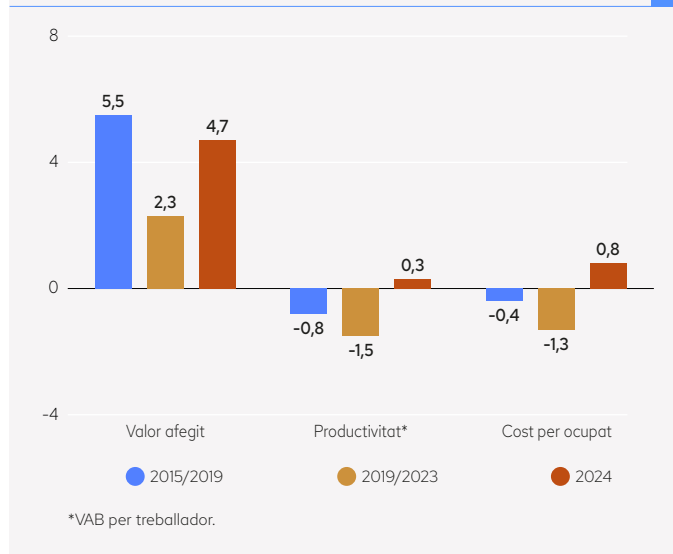
(ns) Dada no significativa.

Nota: les despeses de personal i els salaris són per treballador.

Activitat, cost laboral i productivitat

Mitjana dels % de variació anuals en termes reals

G III.5

Pel que fa al cost del finançament, la taula III.7 evidencia un augment significatiu el 2024 i 2025, com a conseqüència d’uns tipus d’interès més elevats. Aquest increment encaixa els recursos aliens i pot afectar tant la rendibilitat com les decisions d’inversió de les empreses.

Finalment, la productivitat dels actius es pot analitzar a través de la rotació ([gràfic III.6](#)), que relaciona el nivell d’activitat amb els recursos invertits. El 2023 es va produir una millora clara d’aquestes rotacions, indicant una major eficiència. En canvi, el 2024 aquesta millora se centra en l’actiu corrent, ja que la rotació de l’immobilitzat empitjora.

La [taula III.8](#) permet analitzar amb més detall els determinants de la rendibilitat de l’actiu, desagregant-la en marge i rotació. Les dades mostren que el 2024 la rendibilitat ordinària de l’actiu net continua millorant,

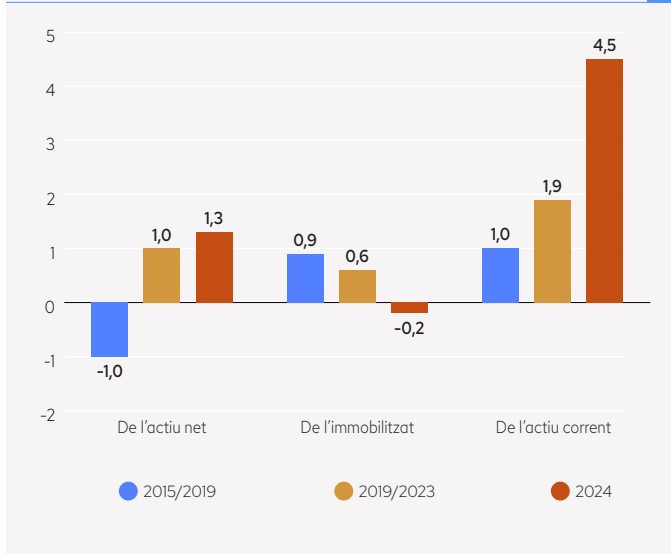
T III.7

Rotació dels actius no financers

Mitjana dels % de variació anuals

C III.6

passant del 6,7% el 2023 al 7,2%, fet que confirma la bona evolució dels resultats empresarials en aquest període. Aquesta millora s'explica principalment per l'augment del marge, que creix de manera significativa (del 12,0% al 13,0%), mentre que la rotació es manté estable (0,56), indicant que la millora de la rendibilitat prové més de la capacitat de generar resultats sobre les vendes que no pas d'una major eficiència en l'ús dels actius.

Pel que fa a l'actiu net no financer, la rendibilitat es manté estable el 2024 (8,5%), amb un lleuger augment de la rotació (de 1,03 a 1,04) i un marge que es manté constant. Això suggereix una certa estabilització en la capacitat de generar rendiments a partir de l'activitat estrictament productiva.

En relació amb les dades de la base trimestral per al 2025, aquestes apunten a una possible reducció de la rendibilitat,

tant de l'actiu net com de l'actiu no financer, principalment per la caiguda dels marges, tot i que amb una evolució més favorable de la rotació. En qualsevol cas, aquestes dades s'han d'interpretar amb cautela, atesa la menor representativitat de la mostra.

El gràfic III.7 mostra l'evolució de l'actiu corrent net no financer i dels seus principals components (existències, clients i proveïdors) en relació amb el valor de la producció. S'observa que, després del repunt del 2020, aquestes ràtios tendeixen a reduir-se de manera gradual fins al 2025. En particular, el pes de les existències sobre la producció disminueix de forma clara a partir de 2021, reflectint la normalització de les cadenes de subministrament després de les tensions dels anys anteriors. Al mateix temps, el pes dels clients també mostra una lleugera tendència descendent des de 2020, mentre que el finançament de proveïdors es manté relativament estable, amb una certa recuperació el 2025. En conjunt, l'actiu corrent net no financer en relació amb la producció presenta una trajectòria a la baixa en els darrers anys, especialment a partir de 2020, fet que indica una gestió més eficient del circulant i una menor necessitat de recursos vinculats a l'activitat. Les dades del 2025 apunten a una continuïtat d'aquesta tendència.

En resum, el 2024 combina una recuperació dels salaris reals amb una evolució feble del VAB per treballador, fet que pressiona la competitivitat. L'augment del valor afegit s'ha produït amb un creixement elevat de l'ocupació, limitant els guanys de productivitat. Al mateix temps, l'augment del cost del finançament afegeix pressió sobre els resultats. Pel que fa a la rendibilitat dels actius, la millora observada el 2024 es basa principalment en l'increment dels marges, mentre que la rotació es manté estable, amb indicis de moderació de cara al 2025. Finalment, l'evolució del circulant mostra una millora en l'eficiència de la gestió dels actius corrents en els darrers anys. Tot plegat reforça

Rendibilitat, marge i rotació

En %

T III.8

	BASE INTEGRADA				BASE TRIMESTRAL*	
	2022	2023	2023	2024	2024	2025
Rendibilitat ordinària de l'actiu net	5,6	6,7	6,7	7,2	7,6	6,5
Marge	9,3	11,1	12,0	13,0	8,5	7,3
Rotació	0,60	0,61	0,56	0,56	0,90	0,89
Rendibilitat de l'actiu net no financer	7,3	8,4	8,5	8,5	15,8	11,4
Marge	7,2	8,2	8,2	8,2	6,7	4,7
Rotació	1,01	1,02	1,03	1,04	2,36	2,46

* Mitjana ponderada de les ràtios trimestrals. En la base trimestral l'estructura de marge i rotació és diferent degut al predomini d'empreses grans.

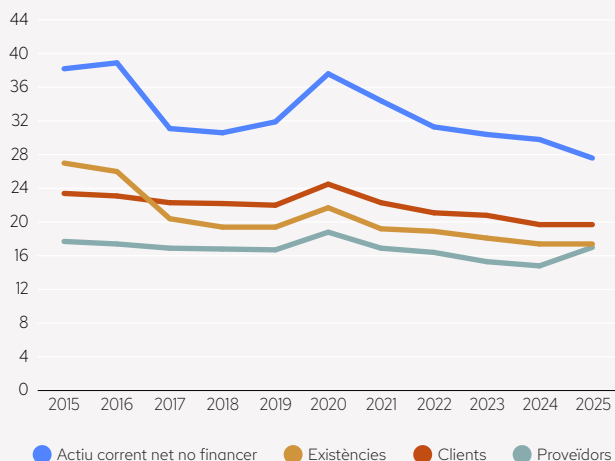
Nota 1: calculats sobre actius / passius valorats a preus corrents.

Nota 2: les dades corresponents als dos anys de cada parella corresponen a la mateixa mostra d'empreses.

Ràtios sobre el valor de la producció

En %

G III.7

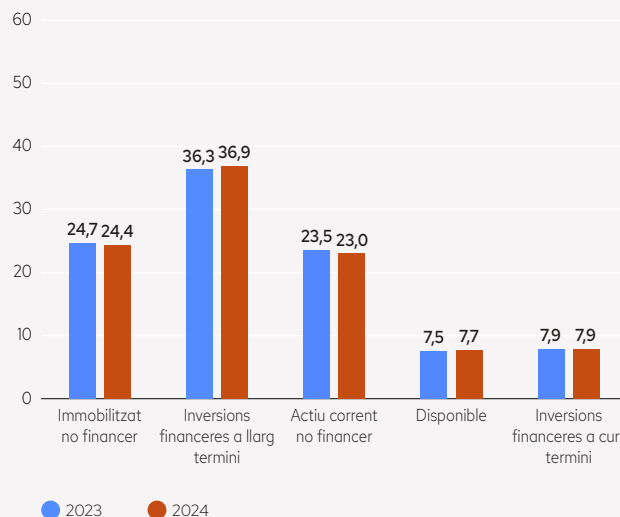

Nota: el numerador és igual al valor mitjà de la corresponent partida d'actiu o passiu. La dada corresponent al 2025 s'ha estimat a partir de la base trimestral.

Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

G III.8

la necessitat d'impulsar la productivitat per sostenir la competitivitat empresarial.

2.6. Estructura financera

En aquest apartat s'analiza l'estructura financera, que és el resultat de les polítiques d'inversió i de finançament. Aquesta anàlisi permet extreure conclusions rellevants sobre el grau de solidesa financera i l'estratègia seguida per les empreses catalanes.

Les empreses han seguit millorant el seu patrimoni net

Pel que fa a l'estructura de l'actiu, el 2024 no presenta canvis significatius respecte als anys anteriors (gràfic III.8), mantenint-se una composició relativament estable.

En relació amb l'estructura del passiu, el gràfic III.9 mostra que el 2024 es manté la tendència de reforç del patrimoni net iniciada en els darrers anys. Aquest augment de la capitalització és especialment rellevant perquè millora la solvència i redueix la dependència del finançament aliè. En paral·lel, es continua observant una reducció del pes de l'endeutament, tant a llarg com a curt termini, en el conjunt del balanç, consolidant una política financera prudent.

Pel que fa al cost de l'endeutament, el gràfic III.10 evidencia que, després del fort increment registrat el 2023, els interessos del deute continuen augmentant el 2024, però amb menor intensitat. Aquesta evolució s'explica principalment per uns tipus d'interès més alts, que encareixen el finançament aliè. Tot i això, l'impacte

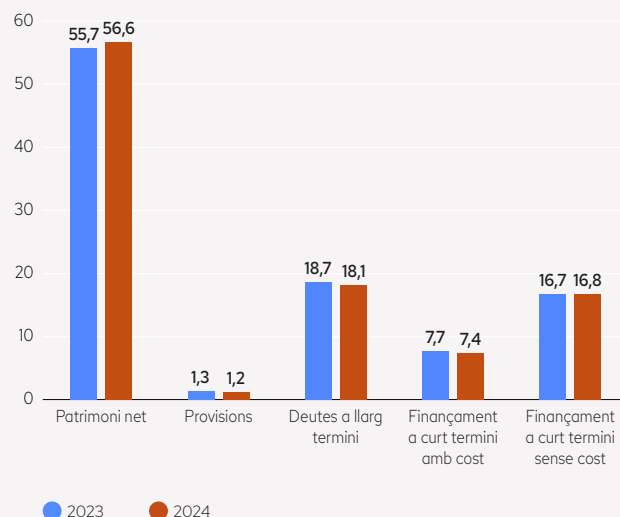
sobre el conjunt de les empreses s'ha vist parcialment compensat per la reducció en els darrers anys del pes de l'endeutament en el balanç.

La taula III.9 mostra que el finançament amb cost continua reduint el seu pes relatiu en el passiu el 2024, reforçant la tendència cap a una menor dependència del deute. Aquest fet és especialment positiu en un context de tipus d'interès elevats, ja que contribueix a limitar la pressió de les despeses financeres sobre els resultats empresarials. Pel que fa al 2025, les dades de la base trimestral apunten a una certa continuïtat d'aquestes tendències. En particular, el pes del passiu remunerat amb cost sobre el total del passiu s'ha seguit reduint.

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

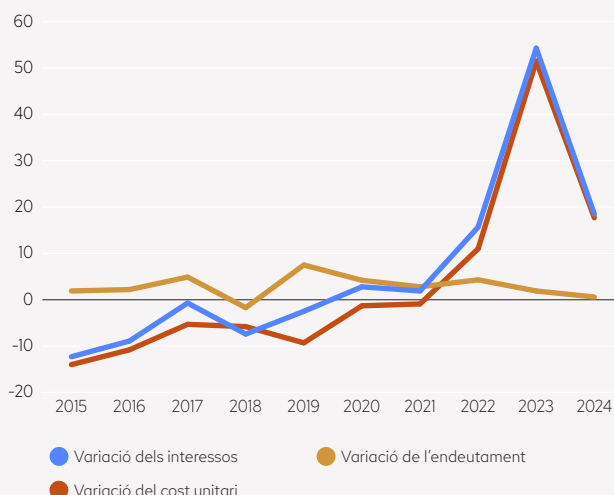
G III.9

Endeutament i interessos

Variació anual, en %

G III.10

En resum, el 2024 es consolida una estructura financera més sòlida, amb un reforç del patrimoni net i una reducció del pes de l'endeutament. Tot i que el cost del finançament continua augmentant a conseqüència dels tipus d'interès elevats, les empreses han aconseguit limitar-ne l'impacte gràcies a una menor dependència del deute. Les dades del 2025 apunten a una continuïtat d'aquesta tendència, amb una estabilització de l'estructura financera i el manteniment d'una gestió prudent, fet que contribueix a reforçar la solvència del teixit empresarial en un entorn financer exigent.

2.7. Resultats i creació de riquesa

En aquest apartat s'analitza la rendibilitat dels actius i dels fons propis, així com els components principals que

expliquen la seva evolució. La rendibilitat de l'empresa mesura la seva capacitat de generació de beneficis en relació amb la inversió. Sobre aquest tema convé recordar que un dels objectius principals de qualsevol empresa, fins i tot en el cas de les organitzacions sense ànim de lucre, és generar riquesa econòmica per tal de poder invertir, créixer i retribuir adequadament a totes les parts interessades o *stakeholders* (accionistes, plantilla, proveïdors, comunitat...). Al mateix temps, cada cop es fa més necessari que les empreses equilibrin l'objectiu de la creació de valor econòmic amb la creació de valor social i mediambiental, tot i que aquesta és una temàtica que no s'analitza en el present informe.

El gràfic III.11 mostra que el resultat net total abans d'interessos i impostos va experimentar una evolució positiva en els anys 2021 a 2024 i que les dades estimades per al 2025 apunten a un canvi de tendència, amb una reducció d'aquest indicador fins a valors propers al 5,0%. Aquesta evolució podria suggerir una certa pèrdua de rendiment de l'actiu, possiblement associada a un entorn econòmic menys expansiu. En qualsevol cas, les dades de 2025 s'han d'interpretar amb cautela, atesa la menor representativitat de la mostra.

La taula III.10 mostra l'evolució dels resultats empresarials en termes de variació interanual i posa de manifest que el 2024 es manté una evolució positiva, amb creixements generalitzats de les principals magnituds, tot i que a un ritme més moderat que el registrat el 2023. En concret, el valor afegit brut al cost dels factors augmenta un 7,6% el 2024, mentre que les despeses de personal creixen un 8,2%, reflectint la millora de les remuneracions. Al mateix temps, les amortitzacions i provisions d'explotació també augmenten (9,0%). El resultat net de l'explotació continua creixent (5,3%), tot i que amb una intensitat menor que la dels anys anteriors.

Estructura del passiu remunerat

En %

T III.9

	BASE INTEGRADA				BASE TRIMESTRAL*	
	2022	2023	2023	2024	2024	2025
Passiu remunerat / Passiu	81,8	82,2	83,4	83,5	73,1	72,7
Patrimoni net (a)	68,9	70,0	70,9	72,1	75,3	73,0
Finançament amb cost (a)	31,1	30,0	29,1	27,9	24,7	27,0
Finançament a llarg termini amb cost (a)	21,9	21,4	20,7	19,8	13,8	15,6
Finançament a curt termini amb cost (a)	9,1	8,6	8,5	8,1	10,9	11,4

* Mitjana ponderada dels percentatges dels quatre trimestres de l'any.

(a) sobre passiu remunerat.

Nota 1: patrimoni net valorat a preus corrents.

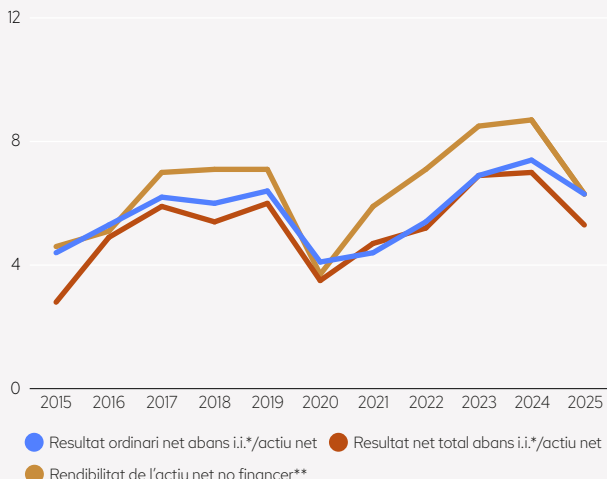
Nota 2: les dades corresponents als dos anys de cada parella corresponen a la mateixa mostra d'empreses.

Nota 3: el passiu remunerat és igual al patrimoni net ajustat per la inflació més l'endeutament amb cost. El seu valor coincideix amb el de l'actiu net a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

En %

G III.11

*i.i.: interessos i impostos.

**Les dades del 2025 s'enllacen amb la proporció del canvi en la rendibilitat entre el 2024 i el 2025 (de la CBT), a diferència de la resta de l'informe on l'enllaç s'obté afegint la diferència dels percentatges de variació de la CBT. La dada corresponent a 2025 s'ha estimat a partir de la base trimestral.

Nota: l'actiu net mitjà està valorat a preus corrents.

aquest increment es produeix amb menor intensitat que el 2023. Com a resultat d'aquesta evolució, el resultat ordinari net augmenta un 13,2% el 2024, mentre que el resultat abans d'impostos creix un 7,2% i el resultat net un 5,7%. Això confirma que les empreses continuen generant beneficis i millorant els seus resultats, malgrat un entorn econòmic una mica menys expansiu.

Finalment, destaca el fort increment de la proposta de distribució de dividends (63,0%), que indica una elevada capacitat de generació de recursos i una voluntat de traslladar aquests resultats als accionistes.

La [taula III.11](#) permet analitzar conjuntament el rendiment de l'actiu, el palanquejament i l'endeutament, i la rendibilitat del patrimoni net. En primer lloc, pel que fa al rendiment de l'actiu, mesurat com el resultat ordinari net abans d'interessos i impostos sobre l'actiu, s'observa una millora fins al 2024, quan arriba al 7,4%, seguida d'una moderació el 2025, utilitzant la mostra disponible, fins al 6,5%. Tot i aquesta correcció, el nivell de rendiment es manté en valors relativament elevats en perspectiva històrica recent. El rendiment de l'actiu o rendibilitat econòmica es defineix com:

$$\text{Rendiment de l'actiu (Rendibilitat econòmica)} = \frac{\text{Resultat ordinari abans d'interessos i impostos}}{\text{Actiu net}}$$

Pel que fa als resultats financers, els ingressos financers mantenen un increment notable (34,6%) i els interessos del finançament rebut continuen augmentant (20,0%), reflectint l'impacte dels tipus d'interès elevats. Tanmateix,

Resultats

En % de variació respecte a les mateixes empreses de l'any anterior

T III.10

	BASE INTEGRADA			
	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses	159.862	162.651	165.581	140.283
Valor afegit brut al cost de factors	13,6	11,7	12,1	7,6
Despeses de personal	9,5	11,1	10,6	8,2
Amortitzacions i provisions d'explotació	-4,0	6,5	6,6	9,0
RESULTAT NET DE L'EXPLOTACIÓ	58,8	17,4	19,9	5,3
Ingressos financers	-41,6	23,4	43,9	34,6
Altres despeses financeres	-1,1	13,2	48,3	15,6
Interessos del finançament rebut	3,3	17,4	56,9	20,0
RESULTAT ORDINARI NET	18,7	19,3	20,0	13,2
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	46,0	6,5	21,0	7,2
RESULTAT NET (després d'impostos)	40,0	5,7	23,5	5,7
Resultat net més amortitzacions i provisions	17,0	6,0	17,3	6,7
Proposta de distribució de dividends	-2,1	-5,6	33,6	63,0
Taxes abans d'incorporar ajustos matriu-filial i d'altres				
Interessos del finançament rebut	1,9	15,7	54,3	18,5
RESULTAT ORDINARI NET	12,2	20,8	21,4	12,3
Resultat ordinari net més interessos	10,3	20,0	26,2	13,4
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	36,9	7,9	22,4	6,5

* Mitjana ponderada dels percentatges de variació dels quatre trimestres de l'any. En aquesta base no es disposa dels ajustos matriu-filial.

Rendibilitat, palanquejament i endeutament

En %

T III.11

	BASE INTEGRADA				BASE TRIMESTRAL**	
	2021	2022	2023	2024	2024	2025
Resultat ordinari net abans i.i.* / actiu net	4,4	5,4	6,9	7,4	7,6	6,5
Cost nominal del finançament	2,3	2,7	4,0	4,7	4,5	3,8
Palanquejament nominal	2,1	2,7	2,9	2,7	3,1	2,7
Palanquejament real	5,0	10,3	6,3	5,6	6,0	5,2
Rendibilitat de l'actiu net no financer	5,9	7,1	8,5	8,7	15,8	11,4
Rendibilitat del patrimoni net	5,4	6,6	8,2	8,5	8,6	7,5
Ràtio d'endeutament	33,5	31,5	30,5	28,5	24,7	27,0

i.i.*: interessos i impostos.

** Mitjana ponderada dels percentatges de variació dels quatre trimestres de l'any.

Nota: calculats sobre actius / passius mitjans. L'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

I aquesta ràtio es pot desagregar entre els seus dos components que són el marge i la rotació:

$$\frac{\text{Resultat ordinari abans d'interessos i impostos}}{\text{Valor de la producció}} \times \frac{\text{Valor de la producció}}{\text{Actiu net}}$$

Marge
Rotació

La rendibilitat econòmica (que es refereix als actius), tal com es defineix al [requadre III.4](#), és un dels principals determinants de la rendibilitat financera (que es refereix al patrimoni net).

Aquest rendiment s'ha de posar en relació amb el cost del finançament per analitzar el palanquejament real (taula III.11). El 2024 el diferencial entre ambdós indicadors es manté clarament positiu (7,4% enfront del 4,7%), i succeeix el mateix en el 2025 (6,5% enfront del 3,8%). Això implica que el palanquejament real continua sent positiu, i que l'ús del deute segueix contribuint favorablement a la rendibilitat dels recursos propis.

A continuació, la rendibilitat de l'actiu net no financer mostra una evolució positiva fins al 2024 (8,7%). I també és favorable el 2025. Aquest indicador confirma que l'activitat productiva continua generant rendiments rellevants.

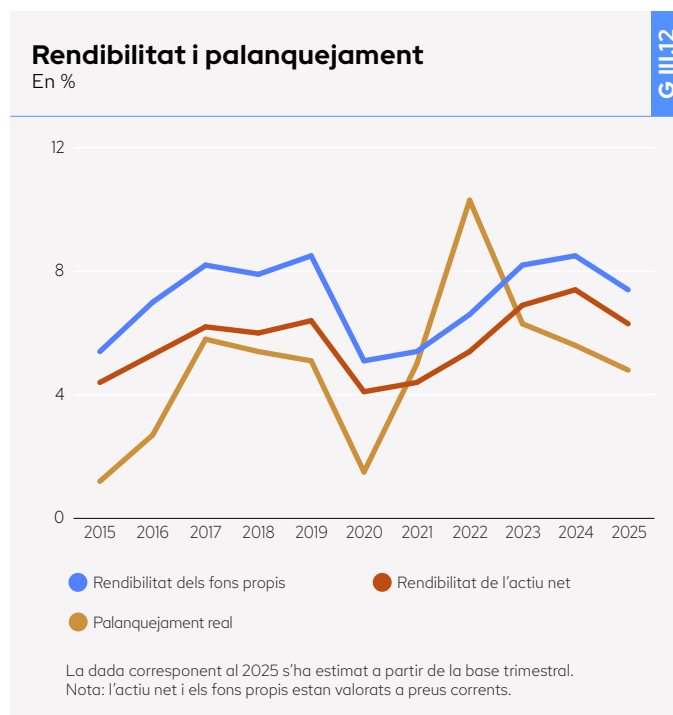
Pel que fa a la rendibilitat del patrimoni net, aquesta també millora fins al 2024 (8,5%) i es redueix lleugerament, amb la mostra disponible, el 2025 (7,5%). Finalment, la ràtio d'endeutament continua mostrant una tendència descendent fins al 2024 (28,5%), reflectint el procés de desendeutament dels darrers anys.

En conjunt, la taula III.11 mostra que les empreses mantenen nivells de rendibilitat relativament elevats, amb un palanquejament encara positiu i un endeutament contingut.

El [gràfic III.12](#) permet analitzar conjuntament l'evolució de la rendibilitat de l'actiu, la rendibilitat dels fons propis i el palanquejament real, i posa de manifest la relació existent entre aquests tres indicadors.

S'observa que, després de la caiguda del 2020, tant la rendibilitat de l'actiu com la dels fons propis es recuperen de manera sostinguda fins al 2024. En aquest any, la rendibilitat de l'actiu se situa en valors propers al 7%, mentre que la rendibilitat dels fons propis arriba a nivells superiors, al voltant del 8%, fet coherent amb un palanquejament positiu.

El palanquejament real, que mesura l'efecte del deute sobre la rendibilitat dels fons propis, mostra una evolució més volàtil. Després d'un mínim el 2020, registra un fort

Rendibilitat ordinària de l'actiu net a preus corrents (rendibilitat econòmica)

A la base anual, la rendibilitat de l'actiu net, o rendibilitat econòmica, és igual al resultat ordinari de l'exercici abans d'interessos i impostos dividit per la mitjana dels valors inicial i final del període de l'actiu net a preus corrents. El resultat ordinari, numerador d'aquesta ràtio, és igual al resultat de l'exercici abans d'impostos i interessos menys les partides no financeres de fora de l'explotació. En excloure l'efecte d'aquestes partides (resultats per alienació, correccions valoratives i variacions del valor raonable), s'obté un coneixement més precís dels aspectes substancials de la gestió empresarial. El denominador d'aquesta ràtio és igual a la mitjana dels valors inicial i final del període de l'actiu net de proveïdors i d'altres passius sense cost. En aquest càlcul, l'immobilitzat material i les inversions immobiliàries es valoren a preus corrents. A la base trimestral, la rendibilitat econòmica corresponent a cada trimestre és igual al resultat ordinari d'aquest trimestre multiplicat per quatre i dividit per l'actiu net mitjà a preus corrents. La ràtio corresponent a cada any és igual a la mitjana ponderada de les quatre ràtios trimestrals. Cada base trimestral està integrada per les dades corresponents al trimestre corrent i el mateix trimestre de l'any precedent. Això fa que quan es comparen les ràtios del 2025 amb les del 2024 s'estiguin comparant les ràtios corresponents a la mateixa mostra d'empreses.

Rendibilitat dels recursos propis (rendibilitat financera o rendibilitat ordinària del patrimoni net)

Aquesta ràtio és igual al resultat ordinari abans d'impostos dividit per la mitjana dels valors inicial i final dels recursos propis ajustats per la inflació. A la base trimestral, per calcular aquesta ràtio se segueix un procediment semblant al que s'ha descrit al paràgraf anterior.

Cost nominal unitari del finançament aliè

És igual al valor dels interessos del finançament rebut sobre la mitjana dels valors inicial i final de l'endeutament amb cost.

Palanquejament nominal

És igual a la diferència entre la rendibilitat de l'actiu net a preus corrents i el cost nominal unitari del finançament aliè.

Palanquejament real

És igual a la rendibilitat de l'actiu net a preus corrents menys el cost real del finançament aliè. El cost real del finançament aliè és igual al nominal (interessos del finançament rebut sobre l'endeutament amb cost) deflactat per l'índex de preus corresponent. De fet, en calcular la ràtio de rendibilitat sobre valors de l'actiu a preus corrents, el numerador i el denominador estan en la mateixa base monetària i, per tant, la ràtio és real. Per aquest motiu, és aconsellable comparar-lo amb l'interès real.

Ràtio d'endeutament

És igual a la relació de saldos mitjans entre els recursos aliens amb cost i el passiu remunerat. El passiu remunerat és igual al patrimoni net ajustat per la inflació més l'endeutament amb cost. El seu valor coincideix amb el de l'actiu net a preus corrents.

La relació entre aquestes ràtios es pot expressar matemàticament (mitjançant una expressió que deriva del compte de resultats) seguint la nota metodològica del Banc d'Espanya:

R1 = Rendibilitat ordinària de l'actiu net (rendibilitat econòmica)

R2 = Interessos sobre recursos aliens amb cost (cost del deute)

R3 = Rendibilitat ordinària dels recursos propis (rendibilitat financera)

R4 = $R1 - R2$ (palanquejament)

R5 = Recursos aliens amb cost sobre passiu remunerat (endeutament)

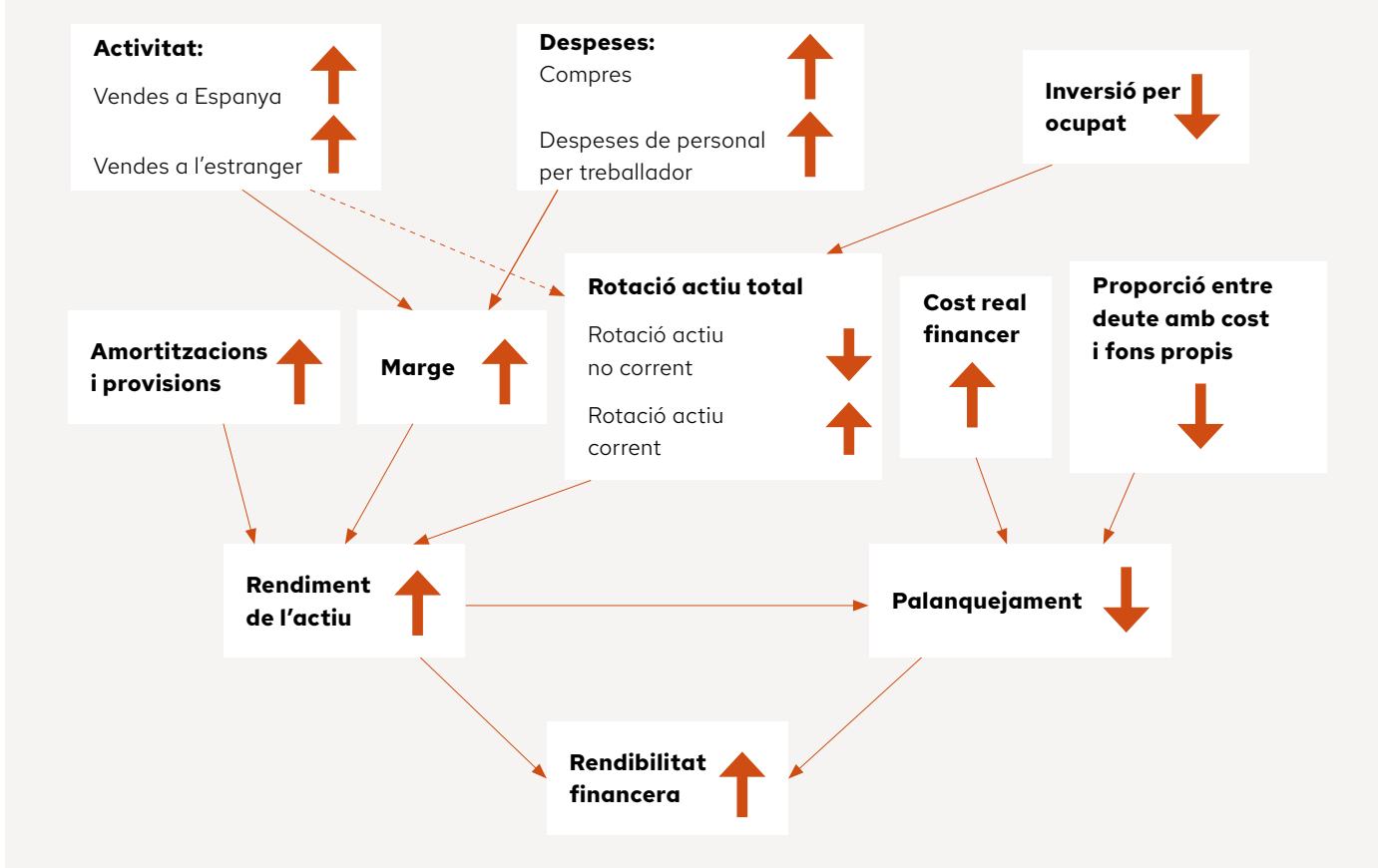
R6 = Recursos aliens sobre patrimoni net ($R6 = R5 / (1 - R5)$)

R7 = Patrimoni net / Actiu (capitalització)

R8 = Passiu corrent / Passiu total (qualitat del deute)

Relació entre les ràtios de resultats:

$R3 = R1 + (R1 - R2) \times R6$

increment fins a assolir un màxim el 2022, indicant un efecte molt favorable del deute en aquell moment. Posteriorment, es redueix el 2023 i continua moderant-se el 2024, situant-se en nivells encara positius però més continguts.

Les dades estimades per al 2025 apunten a una nova moderació tant de la rendibilitat de l'actiu com de la dels fons propis, així com del palanquejament real. Tot i aquesta reducció, els tres indicadors es mantenen en valors positius, fet que indica que el deute continua contribuint favorablement –encara que amb menor intensitat– a la rendibilitat dels recursos propis.

Un aspecte important que també s'analitza en aquest informe és la qualitat del creixement empresarial. Per fer això, es compara l'evolució de les vendes, dels actius, del deute i dels resultats. En general, es considera que el creixement equilibrat s'aconsegueix quan les vendes creixen de manera significativa i més que els actius –fet que és un símptoma d'eficiència en la gestió dels actius–, i quan els actius creixen més que els deutes –fet que indica una gestió prudent del finançament. Tot això hauria de generar un augment important dels resultats:

Evolució amb patró de creixement equilibrat

$$+V \quad +A \quad +D \quad +R$$

El 2024 va ser un any marcat per la continuació de la recuperació de l'activitat econòmica, però també per la gravetat dels riscos geopolítics i la reducció gradual de la inflació. Les empreses de la mostra han experimentat un patró de creixement equilibrat el 2024, ja que les vendes han seguit augmentant, l'actiu ha crescut més que l'endeutament i el resultat de les empreses ha augmentat intensament. En definitiva, el 2024 ha seguit un patró de creixement equilibrat. A continuació, es faciliten els percentatges de creixement per a les quatre variables:

Patró de creixement

$$+V \quad +A \quad +D \quad +R$$

Var. 2023/2024 +5,4% +4,2% +2,4% +5,7%

En resum, l'evolució recent mostra una millora sostinguda del rendiment de l'actiu i de la rendibilitat fins al 2024, impulsada pel creixement de l'activitat i dels resultats. Aquest dinamisme es modera el 2025, en un entorn de

menor expansió econòmica. El palanquejament es manté positiu al llarg de tot el període, gràcies al diferencial favorable entre el rendiment de l'actiu i el cost del finançament, tot i que amb una intensitat decreixent en els darrers anys. Aquesta evolució, juntament amb la reducció de l'endeutament, ha permès sostenir la rendibilitat dels fons propis en nivells relativament elevats, però menors. En paral·lel, el creixement empresarial, amb dades de la base anual fins al 2024, ha mantingut un patró equilibrat, basat en l'augment de les vendes i dels resultats, amb una evolució dels actius superior a la de l'endeutament, fet que reflecteix una gestió eficient i prudent dels recursos. En conjunt, el període analitzat mostra una fase de consolidació després de la recuperació postpandèmia, amb empreses que continuen generant valor, però de manera més moderada.

3. Anàlisi de l'empresa catalana per sectors, per dimensió i comparació amb la resta d'Espanya

3.1. Anàlisi de l'empresa catalana per sectors: industrial, comerç i hostaleria, informació i comunicacions, construcció i altres serveis, i energètic

Atès que per a l'any 2025 només es disposa de la base trimestral que inclou un nombre reduït d'empreses, en dividir les empreses per sectors les mostres ja queden molt petites. Per això, aquesta anàlisi sectorial se centra en els anys 2023 i 2024 amb la base de dades anual.

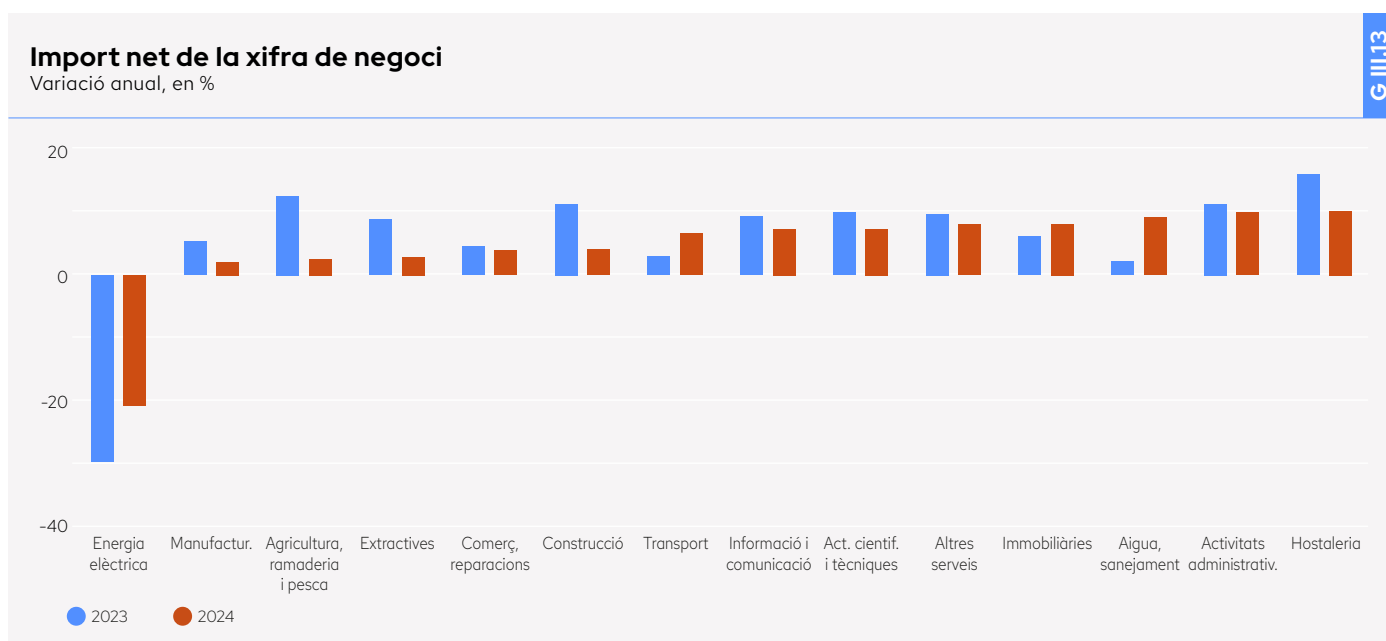
El [gràfic III.13](#) mostra l'evolució de l'import net de la xifra de negoci per sectors els anys 2023 i 2024, i posa de manifest

una pauta general de creixement, tot i que amb una certa moderació el 2024 en comparació amb l'any anterior. En primer lloc, destaca que la majoria dels sectors presenten increments de la facturació en ambdós anys, confirmant la continuïtat de la recuperació de l'activitat. No obstant això, el 2024 els creixements són, en general, més moderats que el 2023. Per sectors, sobresurt el comportament de l'energia elèctrica, amb una forta caiguda en ambdós anys, tot i que menys intensa el 2024, fet que reflecteix l'ajust després de les fortes tensions de preus dels anys anteriors. També destaca el sector manufacturer, amb creixements positius però més moderats el 2024. En aquesta línia, sectors com l'agricultura, la construcció o l'hostaleria mostren creixements més intensos el 2023, que es moderen el 2024, tot i mantenir-se en valors positius. Aquest patró també s'observa en altres sectors com el comerç, informació i comunicacions, i els serveis, on el creixement continua però amb menor dinamisme. Cal destacar alguns casos en què el 2024 presenta una evolució relativament més favorable que el 2023, com en el transport o en les activitats immobiliàries, on s'observa una acceleració del ritme de creixement.

La [taula III.12](#) mostra una evolució sectorial força heterogènia el 2024. A la indústria, el resultat net empitjora. Tot i que el valor afegit continua creixent, ho fa amb menys intensitat, mentre que els costos de personal, les amortitzacions i els costos financers continuen pressionant els resultats.

En el comerç i l'hostaleria, l'evolució és clarament positiva. El resultat net creix molt més que l'any anterior, impulsat per l'augment del valor afegit, la millora del resultat d'explotació i una evolució favorable dels ingressos financers.

En informació i comunicacions, el resultat net millora de manera molt intensa, després d'un 2023 feble. Tot i que

	INDÚSTRIA		COMERÇ I HOSTELERIA		INFORMACIÓ I COMUNICACIONS		CONSTRUCCIÓ, ALTRES SERVEIS ¹		ENERGIA**	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
	Nombre d'empreses	14.562	12.233	43.217	35.802	7.089	5.990	100.713	86.258	1.971
Activitat i valor afegit (taxes de variació, en %)										
Valor de la producció i subvencions	2,9	3,5	7,4	6,3	10,1	7,7	9,5	6,9	-6,3	0,1
Compres i consums intermedis	0,5	2,5	3,4	4,5	4,9	4,6	6,9	6,2	-9,5	0,6
Valor afegit brut al cost de factors	10,0	6,4	12,2	8,2	15,3	10,6	13,2	7,8	-0,5	-0,8
Cost laboral i productivitat (taxes de variació, en %)										
Nombre mitjà de treballadors	3,5	1,4	7,2	4,8	9,4	6,3	6,2	5,5	8,4	2,0
Valor afegit per treballador (real)	2,8	2,1	1,2	0,5	2,0	1,2	3,0	-0,6	-11,2	-5,4
Despeses de personal per treballador (real)	1,1	2,2	0,8	-0,1	1,6	0,7	0,9	1,0	-3,6	0,3
Cost laboral unitari (despeses de personal/valor afegit)	-1,6	0,1	-0,4	-0,6	-0,4	-0,5	-2,1	1,6	8,6	6,0
Estructura del passiu remunerat (en %)										
Passiu remunerat / Passiu	75,3	74,3	71,5	72,6	75,5	75,6	90,2	90,2	77,9	77,3
Patrimoni net / Passiu remunerat	74,5	75,4	69,4	70,6	55,8	58,7	70,9	72,3	69,8	70,0
Finançament amb cost / Passiu remunerat	25,5	24,6	30,6	29,4	44,2	41,3	29,1	27,7	30,2	30,0
Finançament a llarg termini amb cost / Passiu remunerat	13,3	12,4	17,6	16,0	16,9	33,7	23,4	22,1	21,0	20,6
Finançament a curt termini amb cost / Passiu remunerat	12,2	12,2	13,0	13,5	27,3	7,7	5,7	5,6	9,2	9,5
Inversió en actius no financers (taxes de variació, en %)										
FBC / Valor afegit net	13,2	13,7	11,7	9,9	6,3	5,5	14,5	12,6	17,9	17,3
FBC / Actius fixes no financers	16,4	17,6	16,8	15,5	36,8	34,9	8,0	7,3	12,5	11,8
Inversió en immobilitzat material/immobilitzat material net***	7,0	8,1	12,3	8,5	14,9	13,7	nd	nd	nd	nd
Actiu corrent net no financer (variació de l'estoc)	-2,8	-1,8	-1,2	6,1	8,6	3,2	5,1	-1,6	-7,4	-4,6
Immobilitzat net per ocupat (estoc) (nominal)	1,3	1,0	0,6	2,2	1,2	-3,8	0,0	1,1	-6,0	-0,6
Immobilitzat material per ocupat (estoc) (nominal)	2,0	4,2	0,9	2,7	-4,7	-1,4	0,4	1,5	-5,7	-0,6
Immobilitzat immaterial per ocupat (estoc) (nominal)	-2,3	-14,2	-4,5	-4,0	4,2	-4,8	-7,2	-5,9	-6,8	-0,6
Immobilitzat net per ocupat (estoc) (real)	-2,1	-1,7	-2,7	-0,5	-2,1	-6,4	-3,3	-1,6	-9,1	-3,3
Immobilitzat material per ocupat (estoc) (real)	-1,3	1,3	-2,4	-0,1	-7,9	-4,1	-2,9	-1,2	-8,8	-3,3
Immobilitzat immaterial per ocupat (estoc) (real)	-5,5	-16,5	-7,6	-6,6	0,8	-7,4	-10,2	-8,4	-9,8	-3,3
Resultats i autofinançament (taxes de variació, en %)										
Valor afegit brut al cost de factors	10,0	6,4	12,2	8,2	15,3	10,6	13,2	7,8	-0,5	-0,8
Despeses de personal	8,1	6,5	11,7	7,5	14,9	10,1	10,8	9,5	8,1	5,2
Amortitzacions i provisions d'explotació	5,6	9,3	4,3	6,4	11,6	6,4	8,3	10,7	4,6	-1,4
RESULTAT NET DE L'EXPLOTACIÓ	17,3	4,7	16,3	10,7	23,4	18,4	25,9	-0,3	-13,3	-8,8
Ingressos financers	113,9	-5,6	29,5	69,2	32,2	1,9	39,5	39,0	44,9	-15,2
Altres despeses financeres	50,1	12,4	57,9	9,6	54,9	28,7	42,5	18,7	-48,0	27,5
Interessos del finançament rebut	93,4	17,3	87,1	19,2	91,7	53,1	42,2	19,4	54,9	22,9
RESULTAT ORDINARI NET	22,1	1,4	12,1	16,7	12,8	4,7	27,9	20,0	-5,3	-15,4
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	9,1	-1,5	5,6	19,4	-3,9	15,1	47,0	5,7	-17,3	-20,3
RESULTAT NET (després d'impostos)	6,4	-4,9	5,5	19,7	-0,8	59,0	54,4	3,5	-15,8	-25,8
Resultat net més amortitzacions i provisions	6,1	0,8	5,1	15,6	8,1	21,3	39,1	5,1	-7,7	-14,9
Proposta de distribució de dividendes	91,4	51,3	-8,4	18,8	76,5	-17,4	13,2	99,1	25,2	-43,8
Taxes abans d'incorporar ajustos matriu-filial i d'altres										
Interessos del finançament rebut	81,6	16,1	64,8	15,3	80,0	47,2	43,1	18,2	44,0	24,4
RESULTAT ORDINARI NET	22,1	1,4	12,1	16,7	12,8	4,7	28,2	18,4	-5,3	-15,4
Resultat ordinari net més interessos	26,9	3,0	17,0	16,5	24,7	14,7	31,6	18,4	-0,8	-10,3
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	9,1	-1,5	5,6	19,4	-3,9	15,1	46,6	4,9	-17,3	-20,3
Rendibilitat, palanquejament i endeutament (en %)										
Resultat ordinari net abans i.i.* / actiu net	10,0	10,4	10,0	11,3	7,9	9,6	4,9	5,5	9,0	8,2
Cost nominal del finançament	4,3	5,1	4,0	4,5	4,7	6,8	3,9	4,5	3,9	4,9
Palanquejament nominal	5,6	5,3	6,0	6,8	3,2	2,8	1,0	1,0	5,1	3,4
Palanquejament real	9,1	8,2	9,4	9,7	6,6	5,7	4,4	3,8	8,5	6,2
Rendibilitat de l'actiu net no financer	11,9	12,6	12,4	13,8	9,8	12,1	5,3	4,8	10,8	10,2
Rendibilitat del patrimoni net	12,0	12,2	12,9	14,2	10,3	11,6	5,3	5,9	11,2	9,7
Ràtio d'endeutament	26,4	25,1	32,6	30,0	43,2	42,7	30,5	28,4	30,5	30,1

i.i.*: Interessos i impostos.

** Per aquest agregat no es disposa dels ajustos matriu-filial. El total Catalunya no inclou aquest agregat.

*** A partir de la mostra de la Base Anual de la Central de Balanços del Banc d'Espanya.

(1) Inclou: Construcció, Transport, Immobiliàries, Act. Científiques i Tècniques, Act. Administratives i Altres serveis.

Nota 1: a excepció d'Energia **, els agregats no inclouen empreses públiques.

Nota 2: actius valorats a preus corrents.

Nota 3: calculats sobre actius / passius mitjans. L'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Nota 4: en alguns casos les taxes de variació són excepcionalment elevades degut als valors de partida.

(nd) Dada no disponible.

el resultat ordinari net creix menys que l'any anterior, el resultat abans d'impostos i el resultat net tenen una evolució molt favorable, fet que apunta a una millora rellevant dels resultats finals.

En construcció i altres serveis, el resultat net també millora el 2024, tot i que molt menys que el 2023. L'activitat i el valor afegit continuen creixent, però amb menys força, i el resultat net d'explotació es manté pràcticament estancat. La millora final s'explica sobretot pel manteniment d'uns bons resultats ordinaris i financers, encara que amb una clara moderació.

Finalment, el sector de l'energia és el que presenta una evolució més desfavorable. El valor afegit continua en negatiu, el resultat ordinari net empitjora i el resultat net cau amb més intensitat que l'any anterior. Possiblement, recollint l'evolució dels preus de l'energia en els últims anys.

En conjunt, el 2024 mostra millores clares en comerç i hostaleria, informació i comunicacions, i construcció i altres serveis; mentre que la indústria i, sobretot, l'energia registren un empitjorament dels resultats finals.

De la taula III.12 també s'extreu que pel que fa al cost laboral unitari, l'evolució és en general continguda, amb millores en sectors com el comerç i hostaleria i informació i comunicacions, on la productivitat compensa l'augment salarial, mentre que en sectors com la indústria, construcció i l'energia passa el contrari i la productivitat no compensa els augments salarials.

En relació amb l'estructura del finançament, es manté una orientació prudent a la majoria dels sectors, amb menor pes del deute i més capitalització, especialment en indústria i construcció, mentre que en informació i comunicacions l'estructura financera continua sent més endeutada.

El palanquejament real es manté positiu en general, indicant que el rendiment de l'actiu supera el cost del finançament, amb una evolució més favorable en comerç i hostaleria.

Finalment, la rendibilitat de l'actiu net no financer i la rendibilitat del patrimoni net mostren una evolució positiva en indústria, comerç i hostaleria i informació i comunicacions.

En conjunt, l'anàlisi sectorial mostra que el 2024 es va mantenir el creixement de l'activitat, però amb una clara moderació respecte a l'any anterior i amb comportaments diferenciats segons sectors. El comerç i l'hostaleria i el sector d'informació i comunicacions van ser els que van presentar una evolució més favorable, amb millores destacades dels resultats i de la rendibilitat. La construcció i altres serveis també van evolucionar positivament, tot i

amb menor dinamisme. En canvi, la indústria va mostrar una evolució més feble, amb pressions de costos que van afectar els resultats, mentre que el sector energètic va registrar el comportament més desfavorable, amb una evolució negativa de l'activitat i dels resultats. En general, es va mantenir una gestió financera prudent i un palanquejament positiu, tot i que amb diferències entre sectors i amb una certa tendència a la moderació de la rendibilitat.

3.2. Anàlisi de l'empresa catalana per dimensió: petites, mitjanes i grans empreses

En aquest apartat s'analitzen les empreses per dimensions¹³. Igual que en l'apartat anterior, aquesta anàlisi se centra únicament en l'any 2024 fent les comparacions amb el 2023. La [taula III.13](#) mostra l'evolució del cost laboral i la productivitat segons la dimensió empresarial i permet comparar Catalunya amb la resta d'Espanya.

Pel que fa a la dimensió de les empreses, s'observa que la productivitat (valor afegit per treballador) augmenta amb la mida: és més baixa a les empreses petites, intermèdia a les mitjanes i més elevada a les grans. El 2024 aquesta pauta es manté, amb una lleugera millora en tots els casos. Paral·lelament, les despeses de personal per treballador també són més elevades a mesura que augmenta la dimensió, fet coherent amb un major valor afegit de les activitats desenvolupades a les empreses més grans.

En relació amb el cost laboral unitari, es manté una certa avantatge de les empreses grans, que presenten ràtios lleugerament més baixes, indicant una millor relació entre costos laborals i productivitat. Les empreses petites i mitjanes mostren nivells similars, amb una evolució bastant estable entre 2023 i 2024.

Si es compara Catalunya amb la resta d'Espanya, s'observa que la productivitat per treballador és més elevada a Catalunya, així com també les despeses de personal per treballador. No obstant això, el cost laboral unitari és lleugerament superior a Catalunya, fet que indica que, tot i una major productivitat, els costos salarials també són relativament més elevats. En canvi, a la resta d'Espanya el cost laboral unitari és inferior, reflectint una menor pressió de costos en relació amb el valor afegit generat.

13. En aquest estudi es classifiquen les empreses segons la Recomanació de la Comissió Europea 2003/361/CE. Empreses petites (fins a 49 treballadors amb actiu fins a 10M€ i xifra de negocis fins a 10M€). Empreses mitjanes (entre 50 i 249 treballadors amb actiu fins a 43M€ i xifra de negocis fins a 50M€). Empreses grans (250 treballadors o més amb actiu superior als 43M€ i xifra de negocis superior als 50M€). Cal recordar que les dades utilitzades de la Central de Balanços del Banc d'Espanya només proporcionen informació de les empreses que tenen treballadors.

Cost laboral i productivitat

En milers d'euros

T III.13

	EMPRESSES PETITES		EMPRESSES MITJANES		EMPRESSES GRANS		CATALUNYA		RESTA D'ESPANYA	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Nombre mitjà de treballadors*	3	4	55	58	66	68	8	8	9	9
Valor afegit per treballador (real)	53,4	53,7	59,0	59,3	69,5	69,7	61,9	62,0	55,9	56,2
Despeses de personal per treballador (real)	38,0	38,2	40,9	41,3	45,4	46,0	42,0	42,3	37,0	37,1
Cost laboral unitari (despeses de personal / VAB)	0,71	0,71	0,69	0,70	0,65	0,66	0,68	0,68	0,66	0,66
	INDÚSTRIA		COMERÇ I HOSTELERIA		INFORMACIÓ I COMUNICACIONS		CONSTRUCCIÓ, ALTRES SERVEIS ¹		ENERGIA**	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Nombre mitjà de treballadors*	20	21	9	10	9	9	5	6	8	9
Valor afegit per treballador (real)	83,4	85,2	54,4	54,7	77,1	78,0	54,0	53,6	104,2	98,6
Despeses de personal per treballador (real)	50,8	51,9	37,1	37,0	58,4	58,8	38,9	39,2	48,0	48,2
Cost laboral unitari (despeses de personal / VAB)	0,61	0,61	0,68	0,68	0,76	0,75	0,72	0,73	0,46	0,49

* Nombre total, mitjà durant l'any.

** Per aquest agregat no es disposa dels ajustos matriu-filial. El total Catalunya no inclou aquest agregat.

(1) Inclou: Construcció, Transport, Immobiliàries, Act. Científiques i Tècniques, Act. Administratives i Altres serveis.

Nota: a excepció d'Energia **, els agregats no inclouen empreses públiques.

Dades comparables d'un any a l'altre per ser de la mateixa base.

La [taula III.14](#) mostra que l'evolució del resultat net el 2024 és positiva en totes les dimensions empresarials, però amb una clara moderació del ritme de creixement i amb diferències rellevants segons la mida.

En les empreses petites, el resultat net continua augmentant, tot i que amb menor intensitat que el 2023. Aquesta evolució s'explica per un creixement encara sòlid del valor afegit, que supera el de les empreses de més dimensió, i per una evolució relativament continguda dels costos de personal. A més, aquestes empreses presenten nivells d'endeutament més baixos, fet que limita l'impacte dels costos financers. La rendibilitat de l'actiu i del patrimoni net millora lleugerament, consolidant una evolució positiva però moderada.

En les empreses mitjanes, el resultat net també creix de manera notable i amb més intensitat que en les petites. Aquest bon comportament es fonamenta en una combinació equilibrada de creixement del valor afegit i millora de la productivitat, tot i que amb un augment més elevat dels costos de personal. L'endeutament es redueix lleugerament, i el palanquejament es manté en nivells positius, fet que contribueix a reforçar la rendibilitat. Tant la rendibilitat de l'actiu com la del patrimoni net presenten millores clares, situant-se en nivells elevats.

En canvi, en les empreses grans, el resultat net continua creixent però amb una desacceleració molt més acusada. Tot i que el valor afegit segueix augmentant, ho fa amb

menor intensitat que en la resta d'empreses, mentre que els costos de personal continuen creixent de manera significativa. A més, aquestes empreses presenten un nivell d'endeutament més elevat, fet que, juntament amb el cost del finançament, limita el creixement dels resultats. La rendibilitat de l'actiu i la del patrimoni net mostren una evolució més estable.

En resum, el 2024 es caracteritza per un augment generalitzat del resultat net en totes les dimensions empresarials, però amb una moderació del ritme, de forma més intensa en les empreses grans. El creixement del valor afegit, l'evolució dels costos de personal i el nivell d'endeutament són els principals factors que expliquen aquestes diferències.

3.3. Comparació de l'empresa catalana amb les de la resta d'Espanya

En aquest apartat es compara l'evolució de les empreses catalanes amb les de la resta d'Espanya, amb l'objectiu d'identificar diferències en termes d'activitat, resultats, estructura financera i rendibilitat. Aquesta comparació permet situar el comportament de l'empresa catalana en el context estatal i valorar els seus punts forts i febles.

La [taula III.15](#) permet comparar l'evolució de les empreses a Catalunya i a la resta d'Espanya i mostra diferències rellevants en diversos àmbits clau el 2024. Pel que fa al

	EMPRESSES PETITES		EMPRESSES MITJANES		EMPRESSES GRANS	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Nombre d'empreses	153.369	129.648	3.000	2.503	9.212	8.132
Activitat i valor afegit (taxes de variació, en %)						
Valor de la producció i subvencions	8,4	7,8	4,7	5,9	5,5	4,1
Compres i consums intermedis	5,7	6,7	0,5	4,4	2,4	2,9
Valor afegit brut al cost de factors	12,2	9,3	11,2	8,0	12,2	6,5
Cost laboral i productivitat (taxes de variació, en %)						
Nombre mitjà de treballadors	7,5	5,7	5,7	4,4	4,7	3,3
Valor afegit per treballador (real)	0,9	0,6	1,7	0,6	3,6	0,3
Despeses de personal per treballador (real)	0,6	0,4	0,5	0,9	1,4	1,3
Cost laboral unitari (despeses de personal/valor afegit)	-0,3	-0,2	-1,1	0,3	-2,1	1,0
Estructura del passiu remunerat (en %)						
Passiu remunerat / Passiu	85,3	85,5	77,2	78,7	83,1	82,9
Patrimoni net / Passiu remunerat	79,3	80,2	72,7	74,6	66,2	67,4
Finançament amb cost / Passiu remunerat	20,7	19,8	27,3	25,4	33,8	32,6
Finançament a llarg termini amb cost / Passiu remunerat	17,1	16,3	14,2	12,9	23,1	22,5
Finançament a curt termini amb cost / Passiu remunerat	3,6	3,5	13,1	12,6	10,7	10,1
Inversió en actius no financers (taxes de variació, en %)						
FBC / Valor afegit net	14,7	14,6	10,6	10,1	12,1	10,3
FBC / Actius fixes no financers	8,6	8,8	16,1	16,8	15,0	13,5
Inversió en immobilitzat material / immobilitzat material net **	0,0	0,0	3,3	4,4	7,6	7,2
Actiu corrent net no financer (variació de l'estoc)	-1,0	3,2	-2,7	4,0	4,9	-2,6
Immobilitzat net per ocupat (estoc) (nominal)	0,1	2,7	0,4	3,9	-0,4	-1,8
Immobilitzat material per ocupat (estoc) (nominal)	0,0	2,6	0,6	3,5	0,5	0,7
Immobilitzat immaterial per ocupat (estoc) (nominal)	5,0	7,1	-3,5	10,0	-4,0	-11,6
Immobilitzat net per ocupat (estoc) (real)	-3,2	-0,1	-2,9	1,1	-3,7	-4,5
Immobilitzat material per ocupat (estoc) (real)	-3,3	-0,2	-2,7	0,7	-2,8	-2,0
Immobilitzat immaterial per ocupat (estoc) (real)	1,5	4,2	-6,7	7,0	-7,1	-14,0
Resultats i autofinançament (taxes de variació, en %)						
Valor afegit brut al cost de factors	12,2	9,3	11,2	8,0	12,2	6,5
Despeses de personal	11,8	9,1	9,9	8,3	9,8	7,6
Amortitzacions i provisions d'explotació	7,2	7,4	9,6	6,1	5,9	10,0
RESULTAT NET DE L'EXPLOTACIÓ	15,6	10,8	15,8	7,7	23,8	1,5
Ingressos financers	16,1	14,2	28,8	41,0	50,3	36,9
Altres despeses financeres	38,2	15,9	64,9	12,3	61,5	16,1
Interessos del finançament rebut	39,7	9,7	46,9	12,8	57,6	20,3
RESULTAT ORDINARI NET	13,0	10,7	13,0	9,6	25,7	14,9
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	12,1	10,0	13,0	11,6	28,7	5,1
RESULTAT NET (després d'impostos)	11,9	8,6	13,3	11,1	32,6	3,6
Resultat net més amortitzacions i provisions	10,4	8,2	12,1	9,6	22,1	5,6
Proposta de distribució de dividends	-0,1	-7,5	-27,7	-48,6	42,1	78,0
Taxes abans d'incorporar ajustos matriu-filial i d'altres						
Interessos del finançament rebut	38,1	15,7	56,8	11,9	59,1	19,5
RESULTAT ORDINARI NET	13,0	10,7	13,0	9,6	28,0	13,4
Resultat ordinari net més interessos	15,6	11,2	16,5	9,9	33,6	14,6
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	12,1	10,0	13,0	11,6	30,9	4,1
Rendibilitat, palanquejament i endeutament (en %)						
Resultat ordinari net abans i.i.* / actiu net	5,0	5,4	10,4	11,3	7,7	8,1
Cost nominal del finançament	2,8	3,2	3,9	4,2	4,5	5,2
Palanquejament nominal	2,2	2,2	6,5	7,1	3,2	2,9
Palanquejament real	5,6	5,0	9,9	9,9	6,6	5,8
Rendibilitat de l'actiu net no financer	5,6	6,0	12,3	13,3	11,3	10,8
Rendibilitat del patrimoni net	5,7	6,0	13,0	13,8	9,6	9,6
Ràtio d'endeutament	22,4	20,2	28,9	26,3	36,3	33,2

i.i.*: Interessos i impostos.

** A partir de la mostra de la Base Anual de la Central de Balanços del Banc d'Espanya.

Nota 1: actius valorats a preus corrents.

Nota 2: calculats sobre actius / passius mitjans. L'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Nota 3: en alguns casos les taxes de variació són excepcionalment elevades degut als valors de partida.

	BASE INTEGRADA			
	2023		2024	
	Catalunya	Rest a d'Espanya	Catalunya	Rest a d'Espanya
Nombre d'empreses	165.581	701.423	140.283	622.953
Activitat i valor afegit (taxes de variació, en %)				
Valor de la producció i subvencions	6,3	2,9	5,4	4,8
Compres i consums intermedis	3,1	-0,8	4,0	2,9
Valor afegit brut al cost de factors	12,1	10,0	7,6	8,1
Cost laboral i productivitat (taxes de variació, en %)				
Nombre mitjà de treballadors	6,0	5,8	4,4	4,6
Valor afegit per treballador (real)	2,2	0,6	0,3	0,6
Despeses de personal per treballador (real)	0,9	0,4	0,8	0,3
Cost laboral unitari (despeses de personal/valor afegit)	-1,3	-0,2	0,5	-0,3
Estructura del passiu remunerat (en %)				
Passiu remunerat / Passiu	83,4	83,6	83,5	83,9
Patrimoni net / Passiu remunerat	70,9	64,5	72,1	64,4
Finançament amb cost / Passiu remunerat	29,1	35,5	27,9	35,6
Finançament a llarg termini amb cost / Passiu remunerat	20,7	23,7	19,8	23,8
Finançament a curt termini amb cost / Passiu remunerat	8,5	11,8	8,1	11,8
Inversió en actius no financers (taxes de variació, en %)				
FBC / Valor afegit net	12,8	15,1	11,8	13,9
FBC / Actius fixes no financers	11,5	12,1	11,2	11,8
Inversió en immobilitzat material / immobilitzat material net ***	7,2	7,1	6,9	6,8
Actiu corrent net no financer (variació de l'estoc)	1,0	-4,1	0,8	4,4
Immobilitzat net per ocupat (estoc) (nominal)	0,2	0,1	1,2	1,4
Immobilitzat material per ocupat (estoc) (nominal)	0,6	0,9	2,3	2,2
Immobilitzat immaterial per ocupat (estoc) (nominal)	-3,5	-8,4	-9,0	-6,4
Immobilitzat net per ocupat (estoc) (real)	-3,1	-3,2	-1,6	-1,3
Immobilitzat material per ocupat (estoc) (real)	-2,7	-2,4	-0,5	-0,6
Immobilitzat immaterial per ocupat (estoc) (real)	-6,6	-11,4	-11,5	-8,9
Resultats i autofinançament (taxes de variació, en %)				
Valor afegit brut al cost de factors	12,1	10,0	7,6	8,1
Despeses de personal	10,6	9,8	8,2	7,8
Amortitzacions i provisions d'explotació	6,6	5,5	9,0	4,4
RESULTAT NET DE L'EXPLOTACIÓ	19,9	13,3	5,3	11,0
Ingressos financers	43,9	31,9	34,6	16,7
Altres despeses financeres	48,3	46,8	15,6	12,8
Interessos del finançament rebut	56,9	54,2	20,0	18,2
RESULTAT ORDINARI NET	20,0	12,3	13,2	12,0
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	21,0	-8,3	7,2	16,2
RESULTAT NET (després d'impostos)	23,5	-5,2	5,7	11,7
Resultat net més amortitzacions i provisions	17,3	-1,5	6,7	9,0
Proposta de distribució de dividends	33,6	16,5	63,0	-14,0
Taxes abans d'incorporar ajustos matriu-filial i d'altres				
Interessos del finançament rebut	54,3	56,5	18,5	17,3
RESULTAT ORDINARI NET	21,4	16,0	12,3	11,7
Resultat ordinari net més interessos	26,2	22,7	13,4	12,9
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	22,4	-2,8	6,5	15,2
Rendibilitat, palanquejament i endeutament (en %)				
Resultat ordinari net abans i.i.* / actiu net	6,9	6,1	7,4	6,7
Cost nominal del finançament	4,0	3,7	4,7	4,3
Palanquejament nominal	2,9	2,5	2,7	2,4
Palanquejament real	6,3	5,9	5,6	5,2
Rendibilitat de l'actiu net no financer	8,5	8,0	8,7	8,8
Rendibilitat del patrimoni net	8,2	7,5	8,5	8,1
Ràtio d'endeutament	30,5	35,2	28,5	35,6

i.i.*: interessos i impostos.

** Mitjana ponderada dels percentatges de variació dels quatre trimestres de l'any.

*** A partir de la mostra de la Base Anual de la Central de Balanços del Banc d'Espanya.

Nota 1: actius valorats a preus corrents.

Nota 2: calculats sobre actius / passius mitjans. L'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Nota 3: en alguns casos les taxes de variació són excepcionalment elevades degut als valors de partida.

Distribució geogràfica de l'activitat i el valor afegit

En milers d'euros i en % de variació

T III.16

	EMPRESSES PETITES			EMPRESSES MITJANES			EMPRESSES GRANS		
	2023	2024	% var.	2023	2024	% var.	2023	2024	% var.
Nombre d'empreses	129.648	129.648		2.503	2.503		8.132	8.132	
Activitat i valor afegit									
Valor de la producció i subvencions	53.311.036	57.481.246	7,8	19.695.020	20.856.637	5,9	110.040.512	114.568.452	4,1
Compres i consums intermedis	30.102.049	32.108.778	6,7	11.561.669	12.073.892	4,4	72.963.098	75.071.898	2,9
Valor afegit brut al cost de factors	23.208.987	25.372.468	9,3	8.133.351	8.782.744	8,0	37.077.414	39.496.554	6,5
Distribució geogràfica de l'activitat									
Vendes totals	3.973.937	4.258.895	7,2	13.735.332	14.489.965	5,5	132.871.845	136.917.714	3,0
Vendes a Espanya	3.715.814	4.007.645	7,9	11.892.068	12.664.812	6,5	87.357.244	90.056.650	3,1
Vendes a l'estranger	258.123	251.250	-2,7	1.843.264	1.825.153	-1,0	45.514.601	46.861.064	3,0
Compres totals	1.758.132	1.839.072	4,6	6.978.191	7.174.795	2,8	75.998.601	78.360.182	3,1
Compres a Espanya	1.616.074	1.683.336	4,2	6.065.521	6.297.899	3,8	45.411.548	47.775.913	5,2
Compres a l'estranger	142.058	155.736	9,6	912.670	876.896	-3,9	30.587.053	30.584.269	-0,0
	CATALUNYA			RESTA D'ESPANYA					
	2023	2024	% var.	2023	2024	% var.			
Nombre d'empreses	140.283	140.283		622.953	622.953				
Activitat i valor afegit									
Valor de la producció i subvencions	183.046.569	192.906.335	5,4	817.684.665	856.758.446	4,8			
Compres i consums intermedis	114.626.817	119.254.569	4,0	518.518.524	533.412.834	2,9			
Valor afegit brut al cost de factors	68.419.752	73.651.766	7,6	299.166.141	323.345.612	8,1			
Distribució geogràfica de l'activitat									
Vendes totals	150.581.114	155.666.574	3,4	699.627.582	714.928.906	2,2			
Vendes a Espanya	102.965.126	106.729.107	3,7	528.974.074	540.555.229	2,2			
Vendes a l'estranger	47.615.988	48.937.467	2,8	170.653.508	174.373.677	2,2			
Compres totals	84.734.924	87.374.049	3,1	415.601.702	416.452.843	0,2			
Compres a Espanya	53.093.144	55.757.149	5,0	274.121.987	277.905.478	1,4			
Compres a l'estranger	31.641.780	31.616.900	-0,1	141.479.715	138.547.365	-2,1			
	INDÚSTRIA			COMERÇ I HOSTELERIA			INFORMACIÓ I COMUNICACIONS		
	2023	2024	% var.	2023	2024	% var.	2023	2024	% var.
Nombre d'empreses	12.233	12.233		35.802	35.802		5.990	5.990	
Activitat i valor afegit									
Valor de la producció i subvencions	77.235.500	79.970.992	3,5	37.592.281	39.957.324	6,3	7.910.188	8.519.864	7,7
Compres i consums intermedis	56.456.742	57.854.778	2,5	19.583.757	20.470.398	4,5	3.835.734	4.012.945	4,6
Valor afegit brut al cost de factors	20.778.758	22.116.214	6,4	18.008.524	19.486.926	8,2	4.074.454	4.506.919	10,6
Distribució geogràfica de l'activitat									
Vendes totals	71.735.850	73.009.416	1,8	48.579.192	50.741.392	4,5	4.787.834	5.109.867	6,7
Vendes a Espanya	37.600.902	38.181.756	1,5	41.297.150	43.004.055	4,1	3.632.825	3.875.372	6,7
Vendes a l'estranger	34.134.948	34.827.660	2,0	7.282.042	7.737.337	6,3	1.155.009	1.234.495	6,9
Compres totals	44.851.255	46.075.362	2,7	34.786.414	36.107.076	3,8	456.703	522.394	14,4
Compres a Espanya	27.343.857	28.610.078	4,6	21.324.899	22.660.302	6,3	367.728	428.162	16,4
Compres a l'estranger	17.507.398	17.465.284	-0,2	13.461.515	13.446.774	-0,1	88.975	94.232	5,9
	CONSTRUCCIÓ, ALTRES SERVEIS			ENERGIA*					
	2023	2024	% var.	2023	2024	% var.			
Nombre d'empreses	86.258	86.258		1.642	1.642				
Activitat i valor afegit									
Valor de la producció i subvencions	60.308.601	64.458.154	6,9	3.822.545	3.826.416	0,1			
Compres i consums intermedis	34.750.584	36.916.448	6,2	2.369.606	2.384.733	0,6			
Valor afegit brut al cost de factors	25.558.017	27.541.707	7,8	1.452.939	1.441.683	-0,8			
Distribució geogràfica de l'activitat									
Vendes totals	25.478.238	26.805.899	5,2	3.305.886	2.917.364	-11,8			
Vendes a Espanya	20.434.249	21.667.924	6,0	3.189.734	2.826.281	-11,4			
Vendes a l'estranger	5.043.989	5.137.975	1,9	116.152	91.083	-21,6			
Compres totals	4.640.552	4.669.217	0,6	1.697.907	1.240.835	-26,9			
Compres a Espanya	4.056.679	4.058.628	0,0	1.593.048	1.102.890	-30,8			
Compres a l'estranger	583.873	610.589	4,6	104.859	137.945	31,6			

Nota 1: a excepció d'Energia *, els agregats no inclouen empreses públiques.

* Per aquest agregat no es disposa dels ajustos matriu-filial. El total Catalunya no inclou aquest agregat.

Valors nominals.

Dades comparables d'un any a l'altre per ser de la mateixa base.

resultat net, ambdós territoris presenten una evolució positiva, però més moderada a Catalunya que a la resta d'Espanya. Aquesta diferència s'explica en part per una desacceleració més intensa del resultat d'explotació a Catalunya, mentre que a la resta d'Espanya els resultats mostren una evolució més dinàmica.

En relació amb el valor afegit, Catalunya continua mostrant un creixement positiu, tot i que inferior al de l'any anterior i lleugerament per sota del ritme de la resta d'Espanya. Pel que fa als costos de personal, també creixen en ambdós casos, però més a Catalunya, fet que contribueix a una evolució menys favorable del cost laboral unitari, que puja lleugerament, mentre que a la resta d'Espanya es redueix.

Des del punt de vista de l'endeutament, les empreses catalanes presenten un nivell inferior al de la resta d'Espanya i mantenen una estructura financera més capitalitzada. Això contribueix a una menor exposició als costos financers, tot i que aquests continuen sent rellevants en ambdós territoris.

Pel que fa a la rendibilitat, la de l'actiu és similar en els dos territoris, i la del patrimoni net a Catalunya és lleugerament superior a la de la resta d'Espanya. El palanquejament real es manté positiu en ambdós casos, indicant que el rendiment de l'actiu supera el cost del finançament, encara que amb una lleugera moderació respecte al 2023.

La [taula III.16](#) mostra la distribució geogràfica de l'activitat i del valor afegit el 2024 i permet analitzar les diferències tant per dimensió empresarial com per sectors.

Pel que fa a la dimensió, les empreses grans concentren la major part de l'activitat i del valor afegit, seguides per les petites i, a més distància, les mitjanes. En termes d'evolució, el 2024 es manté el creixement en totes les dimensions, però amb una intensitat més elevada en les empreses petites i mitjanes que en les grans. Aquest patró es repeteix tant en el valor de la producció com en el valor afegit.

En relació amb la distribució geogràfica de l'activitat, s'observa que el mercat espanyol continua sent el principal destí de les vendes, tot i que les exportacions mantenen un pes rellevant. El 2024 es detecta un creixement més intens de les vendes al mercat interior en comparació amb les vendes a l'estranger, fet coherent amb una certa desacceleració del sector exterior. Pel costat de les compres, també predomina el mercat interior.

Per sectors, s'observen diferències significatives. El comerç i hostaleria i la informació i comunicacions mostren un creixement destacat del valor afegit, mentre que la indústria presenta una evolució més moderada. La construcció i

altres serveis mantenen un bon dinamisme, amb increments rellevants tant de la producció com del valor afegit. En canvi, el sector energètic mostra una evolució molt més feble, amb un creixement pràcticament nul del valor afegit.

Pel que fa a la distribució geogràfica per sectors, es manté la importància del mercat interior en tots ells, tot i que amb matisos. En sectors com la indústria i la informació i comunicacions, el pes de les exportacions és més rellevant, mentre que en el comerç, la construcció i l'energia predomina clarament el mercat domèstic. El 2024 es consolida una certa moderació del sector exterior, amb creixements més continguts de les vendes a l'estranger, però amb importants diferències sectorials.

En conjunt, la taula mostra una estructura productiva en què el creixement es manté, però amb una major dependència del mercat interior i amb diferències rellevants segons dimensió i sector.

4. Conclusions

L'anàlisi econòmica i financera de l'empresa catalana s'ha basat en les dades de les empreses amb activitat a Catalunya que han integrat la base anual de la Central de Balanços Integrada (CBI), així com en la base trimestral del Banc d'Espanya per al 2025. La base anual presenta una elevada representativitat: en el conjunt d'Espanya, la mostra del 2024 representa aproximadament el 45% del valor afegit brut (VAB), mentre que, en el cas de Catalunya, el darrer any amb dades disponibles (2023) situa aquesta cobertura en el 31,4% del VAB. En canvi, la base trimestral del 2025 es fonamenta en una mostra molt més reduïda, fet que obliga a interpretar-ne els resultats amb prudència. Per aquest motiu, l'anàlisi es basa principalment en les dades de 2024, tot i que en diversos àmbits també s'han considerat, amb cautela, les dades disponibles per al 2025.

De l'anàlisi efectuada es desprenen les conclusions següents:

Activitat i valor afegit: El 2024 l'activitat empresarial va continuar creixent, però amb una clara moderació respecte al 2023. Tant el valor de la producció com el valor afegit van mantenir una evolució positiva, si bé amb menor dinamisme i amb una contribució més limitada del sector exterior. Les vendes van continuar augmentant amb un major protagonisme del mercat interior, mentre que les exportacions van mostrar un creixement més contingut. Les dades disponibles per al 2025 apunten a la continuïtat d'aquesta pauta, amb un ritme de creixement més suau.

Ocupació: L'ocupació va créixer de manera significativa el 2024, consolidant la recuperació dels anys anteriors,

amb un clar protagonisme de la contractació indefinida. Es va mantenir la millora de la qualitat de l'ocupació i la reducció de la temporalitat, tot i una certa moderació del ritme de creixement. Les dades del 2025 suggereixen una continuïtat en la creació d'ocupació, però amb increments més moderats.

Inversió: La inversió en immobilitzat per ocupat va continuar disminuint en termes reals el 2024, prolongant la tendència dels darrers anys. Aquesta evolució respon a l'augment de l'ocupació, a la prudència inversora en un context d'incertesa i a l'impacte dels tipus d'interès. Les dades del 2025 no apunten, de moment, a un canvi significatiu d'aquesta tendència.

Cost dels factors i productivitat: El 2024 es va caracteritzar per una recuperació moderada dels salaris reals i per una evolució feble de la productivitat aparent del treball. El valor afegit va créixer, però ho va fer en paral·lel a un augment també intens de l'ocupació, fet que va limitar els guanys de productivitat. Com a conseqüència, el cost laboral unitari va tendir a augmentar lleugerament, perjudicant la competitivitat. Les dades del 2025 apunten a la continuïtat d'aquesta situació.

Estructura financera: El 2024 es va consolidar el reforç de l'estructura financera, amb un augment del pes del patrimoni net i una reducció relativa de l'endeutament. Aquesta política prudent va permetre absorbir millor l'impacte dels tipus d'interès elevats sobre els costos financers. El 2025 apunta a una estabilització d'aquesta estructura, amb un cost del finançament encara rellevant però amb indicis de moderació.

Resultats i creació de riquesa: Els resultats empresarials van continuar millorant el 2024, però amb una clara desacceleració respecte al 2023. El resultat net va créixer, però a un ritme inferior, amb un augment dels costos, especialment financers. La rendibilitat de l'actiu i la del patrimoni net es van mantenir en nivells relativament elevats, amb un palanquejament positiu però més moderat. Les dades del 2025 apunten a una certa normalització d'aquests indicadors.

Anàlisi per sectors: El 2024 va mostrar una evolució heterogènia segons sectors. El comerç i l'hostaleria i la informació i comunicacions van presentar el comportament més favorable, amb millores destacades dels resultats i de la rendibilitat. La construcció i altres serveis també van evolucionar positivament, tot i amb menor dinamisme. En canvi, la indústria va registrar un empitjorament dels resultats, afectada per l'augment dels costos i la moderació de l'activitat, mentre que el sector energètic va mostrar el comportament més desfavorable.

Anàlisi per dimensió: El resultat net va créixer en totes les dimensions empresarials el 2024, però amb intensitats diferents. Les empreses mitjanes van mostrar el comportament més favorable, amb un bon equilibri entre creixement, costos i estructura financera. Les empreses petites van mantenir una evolució sòlida i prudent, amb menor endeutament, mentre que les grans van presentar una desacceleració més acusada, condicionada pel menor creixement del valor afegit i per un major impacte dels costos financers.

Comparació amb la resta d'Espanya: El 2024 les empreses catalanes van mostrar una evolució dels resultats més moderada que la de la resta d'Espanya, però van mantenir una estructura financera més sòlida i nivells de rendibilitat lleugerament superiors. El cost laboral unitari va evolucionar de manera menys favorable a Catalunya, mentre que l'endeutament va ser inferior.

Conclusió general: El 2024 va confirmar la solidesa i la capacitat de resistència del teixit empresarial català, però també va evidenciar una fase de moderació després de la recuperació postpandèmia. El creixement es va mantenir, però amb menor dinamisme, i amb més pressions sobre els costos i una evolució limitada de la productivitat. Les dades disponibles del 2025 apunten a la continuïtat d'aquesta fase, amb una certa desacceleració dels resultats i de la rendibilitat. Com en anys anteriors, els principals reptes continuen sent impulsar la productivitat, reforçar la inversió –especialment en capital tecnològic i humà– i millorar l'eficiència per sostenir la competitivitat en un escenari de creixement més moderat.

EVOLUCIÓ PATRIMONIAL, FINANCERA I ECONÒMICA DE L'EMPRESA CATALANA DES DE L'ANY 2015 FINS A L'ANY 2024

1. Introducció

Aquest capítol presenta una anàlisi de l'evolució de l'empresa catalana durant el període 2015-2024, amb l'objectiu d'oferir una visió global de la seva situació patrimonial, financera i econòmica al llarg de la darrera dècada. L'estudi es limita a l'any 2024, ja que per al 2025 només es disposa d'informació trimestral amb una cobertura encara reduïda d'empreses.

La **taula 1** recull el nombre d'empreses incloses anualment en la mostra utilitzada. Aquesta mostra oscil·la entre les 165.581 empreses de l'any 2023 i les 140.283 del 2024. Es tracta d'una base de dades amb un elevat nivell de representativitat, que en els darrers anys explica aproximadament el 30% del Valor Afegit Brut (VAB) al cost dels factors del conjunt de les societats no financeres a Catalunya. Aquesta amplitud i qualitat de la mostra permeten obtenir resultats sòlids i conclusions rellevants sobre l'evolució recent del teixit empresarial català.

Aquesta anàlisi permet avaluar la situació patrimonial, financera i econòmica de les empreses catalanes incloses en la CBI:

- **Anàlisi patrimonial:** Inclou aspectes com ara l'endeutament i la capitalització, i permet avaluar l'estructura del finançament.
- **Anàlisi financera:** És una anàlisi més a curt termini i avalua aspectes com la solvència, la gestió dels terminis de cobrament i pagament; i la gestió dels actius.
- **Anàlisi econòmica:** Se centra en la capacitat de generar beneficis (vendes, despeses...) i en la rendibilitat.

Amb aquestes anàlisis es pot diagnosticar la situació econòmica de les empreses catalanes l'any 2024 i la seva evolució durant els darrers deu anys. El **requadre 1** mostra un esquema dels principals indicadors patrimonials, financers i econòmics que s'analitzaran a continuació.

Per altra banda, també convé esmentar que en alguns apartats de l'anàlisi s'utilitzaran valors que es consideren desitjables per a diferents ràtios. Aquests valors òptims s'han d'interpretar com a referències orientatives, ja que poden variar molt segons el sector, la mida o el cicle econòmic de cada empresa.

2. Anàlisi patrimonial

L'anàlisi del balanç permet obtenir un diagnòstic clar de la situació patrimonial (inversió, endeutament i capitalització) i de la solvència a curt termini. D'aquesta forma, es pot saber en què inverteixen les empreses, si estan suficientment capitalitzades i si podran fer front al deute a curt termini.

2.1. Estructura de la inversió

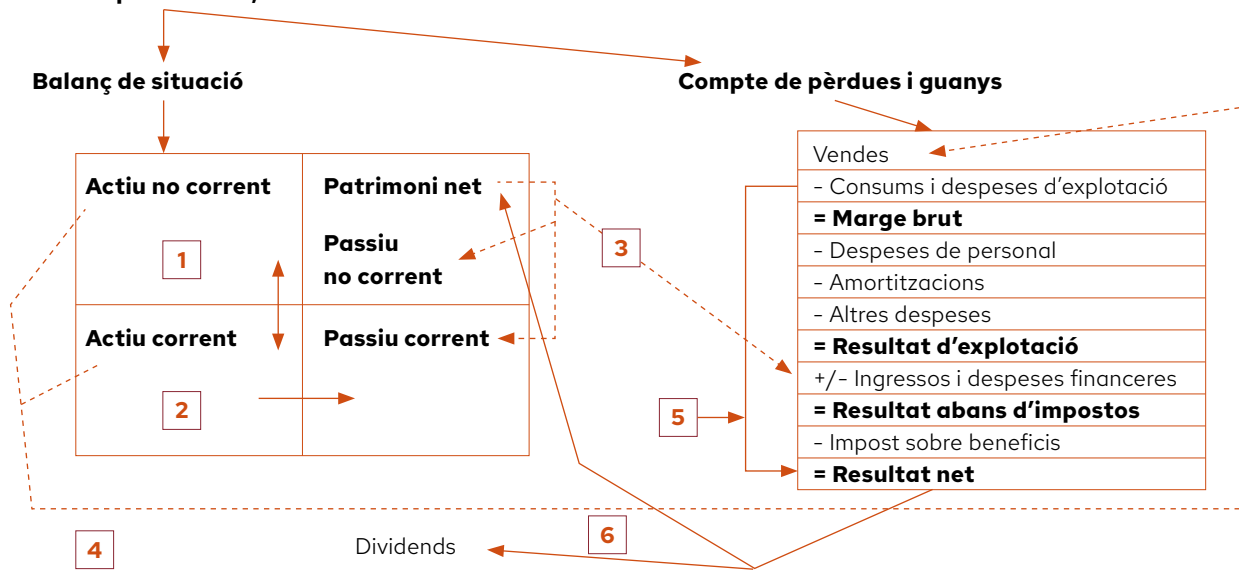
L'empresa catalana ha mantingut una proporció d'actius no corrents amb una tendència ascendent arribant al 61,3% en 2024, com es pot veure a la **taula 2**. Aquesta inversió s'ha concentrat, especialment, en immobilitzacions financeres (inversions en filials, empreses del grup i altres). En canvi, el pes de l'immobilitzat material i les inversions immobiliàries s'ha reduït lleugerament.

En els anys més recents, s'observa que les empreses han gestionat millor els seus estocs, amb una reducció del pes de les existències sobre el total de l'actiu i, també s'ha reduït el pes dels altres deutors. La millor gestió d'aquests actius corrents es reflecteix en l'augment dels seus actius líquids, cosa que millora la seva posició de tresoreria en comparació amb les dades històriques disponibles (si bé el 2024 s'ha reduït lleugerament). Una bona tresoreria posiciona millor a les empreses per afrontar un període d'incertesa, com la que es va viure el 2020 per la Covid-19 i la que s'està vivint actualment amb diversos fronts oberts en l'àmbit geopolític (Ucraïna, Iran, aranzels...).

Nombre d'empreses de la mostra de cada any

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	162.278	163.131	155.446	148.421	155.975	155.226	159.862	162.651	165.581	140.283

Anàlisi patrimonial, financera i econòmica

- 1. Estructura de la inversió (apartat 2.1)
- 2. Solvència a curt termini (apartat 2.2)
- 3. Estructura del finançament (apartat 2.3)
- 4. Gestió dels actius: rotació i gestió del circulant (apartat 3)
- 5. Ingressos, despeses i resultat (apartat 4.1)
- 6. Rendibilitat i autofinançament (apartat 4.2)

Composició de l'actiu dels balanços de situació

En % sobre el total actiu

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Actiu no corrent	57,6	58,0	56,4	58,2	58,2	59,8	58,2	58,7	58,1	61,3
Immobilitzat intangible	3,9	3,4	3,5	3,2	3,4	3,4	3,3	3,3	3,4	3,1
Immobilitzat material i inversions i immobiliàries	25,0	24,8	26,6	25,8	24,7	24,9	23,6	23,4	23,8	21,3
Immobilitzat material net	17,3	17,1	19,4	19,2	18,1	18,0	16,9	16,8	17,1	15,4
Inversions immobiliàries netes	7,7	7,7	7,2	6,6	6,6	6,9	6,7	6,6	6,7	5,9
Inversions financeres a llarg termini	28,7	29,8	26,3	29,1	30,1	31,6	31,2	31,9	30,9	36,9
Inversions en empreses del grup i associades	23,6	24,5	20,6	23,5	24,5	26,2	25,8	26,1	24,9	30,0
Altres inversions financeres a llarg	5,1	5,2	5,6	5,7	5,6	5,4	5,4	5,8	5,9	6,9
Actiu corrent	42,4	42,0	43,6	41,8	41,8	40,2	41,8	41,3	41,9	38,7
Actius no corrents mantinguts per a la venda	0,1	0,1	0,2	0,4	0,3	0,1	0,1	0,1	0,4	0,1
Existències	12,7	12,2	11,3	10,5	10,1	9,4	9,3	10,2	9,8	9,0
Deutors comercials i altres comptes a cobrar	15,8	15,7	16,7	15,9	15,2	14,3	14,7	14,6	14,9	13,6
Clients	10,9	11,0	12,6	12,0	11,5	10,6	10,8	11,1	11,5	10,2
Altres deutors	4,9	4,7	4,2	3,9	3,7	3,7	3,9	3,4	3,4	3,5
Inversions financeres a curt termini	7,4	7,2	7,4	7,4	7,7	7,2	9,0	8,2	8,5	7,9
Inversions en empreses del grup i associades	4,3	4,4	4,3	4,8	5,0	4,7	5,7	5,4	5,1	4,4
Altres inversions financeres a curt	3,1	2,8	3,1	2,7	2,6	2,5	3,2	2,7	3,4	3,5
Actius líquids	6,2	6,5	7,8	7,4	7,7	8,9	8,5	8,1	8,0	7,7
Periodificacions a curt termini	0,2	0,2	0,2	0,2	0,8	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Total actiu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Despesa en R+D i amortitzacions de l'immobilitzat

En %

T 3

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Despeses en activitats d'R+D (% de variació sobre l'any anterior)	9,2	-30,4	38,8	20,5	7,5	1,1	-10,9	35,2	47,9	168,5
(Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació)	7,9	8,4	7,7	7,9	7,8	8,0	7,5	7,5	7,7	8,2

La inversió en R+D ha evolucionat de manera poc estable, amb fluctuacions al llarg del període considerat. Hi ha hagut anys amb importants caigudes, com el 2016 i el 2021. Afortunadament, en els darrers anys (2022, 2023 i 2024) la inversió en R+D ha augmentat força, el que permet començar a resoldre un problema rellevant i estructural, ja que la falta d'una aposta clara per la R+D dificulta la millora de la competitivitat i el creixement a mitjà i llarg termini (taula 3).

En la darrera dècada, les dotacions per a l'amortització de l'immobilitzat han fluctuat entre el 7% i el 8% de l'immobilitzat net d'explotació, amb una evolució a l'alça l'any 2024 (fins al 8,2%).

2.2. Solvència a curt termini

L'avaluació de la solvència a curt termini permet comprovar si l'empresa es troba en una bona posició per poder atendre els deutes a curt termini. Per avaluar la solvència a curt termini és d'utilitat la ràtio:

Liquiditat = Actiu corrent / Passiu corrent

Aquesta ràtio, en general, es considera que ha de ser major que 1, però no excessivament elevada. Si és reduïda pot ser un símptoma de liquiditat insuficient per atendre els deutes a curt termini. En canvi, si és massa elevada pot indicar una infrutilització dels actius corrents. La taula 4 reflecteix que les empreses catalanes han anat guanyant liquiditat els últims anys, atès que els actius corrents superen en un 50-60% els passius corrents des de 2020 (clarament superior al 35% de l'any 2015). Per tant, les empreses mostren una bona evolució de la liquiditat per fer front als seus deutes a curt termini. Aquesta és una política financera adequada

per tal de poder funcionar sense pressions financeres a curt termini, especialment en un context geopolític i econòmic incert.

2.3. Estructura del finançament

Tota empresa, per tal de funcionar sense una excessiva dependència dels creditors, ha d'aconseguir que els recursos obtinguts mantinguin un adequat equilibri entre el finançament propi i l'aliè; i entre el finançament a curt termini i a llarg termini.

El patrimoni net de les empreses catalanes s'ha anat enfortint en aquesta darrera dècada, i l'any 2024 representava el 56,6% del total del balanç, una evolució positiva que indica una elevada capitalització de les empreses. Aquesta millora en la capitalització i la disminució de la dependència del finançament extern incrementa la seva fortalesa per fer front a situacions adverses en el futur. El fet que en aquesta darrera dècada les empreses catalanes hagin optat per reforçar els fons propis, ha fet reduir el pes dels deutes bancaris sobre el passiu total, tant a curt com a llarg termini (taula 5). Aquesta enfocament reforça la seva independència financera davant d'un context econòmic incert i permet afrontar amb més garanties davallades en l'activitat o altres imprevistos que poden afectar la marxa dels negocis.

A part de la proporció entre Patrimoni net i Actiu, que ja s'ha comentat, altres indicadors que s'acostumen a utilitzar per a l'avaluació de l'endeutament són els següents:

Qualitat del deute = Passiu corrent / Passiu total

Ràtio de liquiditat

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,35	1,39	1,40	1,46	1,54	1,58	1,59	1,58	1,62	1,60

T 4

Per tal que el deute sigui de bona qualitat és important que el valor de la ràtio sigui reduïda. Al llarg de la sèrie temporal de deu anys, les empreses han mantingut una evolució bastant estable en aquest indicador, aproximadament del 55% (taula 6). El fet que al voltant de la meitat del deute sigui a curt termini es pot considerar equilibrat, atès que una part important de l'endeutament també és a llarg termini.

Despeses financeres sobre producció = Despeses financeres / Producció

Aquesta ràtio mesura el pes de les despeses financeres en relació amb les vendes (o la producció), i com més reduïda sigui menor serà l'impacte de l'endeutament en el compte de resultats de l'empresa. Es tracta d'una ràtio que depèn no només de la política financera de l'empresa sinó també dels tipus d'interès de mercat. Actualment, es considera adequat que el valor d'aquesta ràtio sigui menor de l'1,5%-2%. Des de l'any 2015, la ràtio ha anat disminuint considerablement a conseqüència del desendeutament de les empreses i d'uns tipus d'interès reduïts (taula 6). El 2022 la xifra era encara favorable (1,4%), però en 2023 i en 2024 es va situar en el 2,0% i 2,4%, respectivament, pel fort repunt dels tipus d'interès.

Mesurar el palanquejament també és de gran utilitat per comprovar si el deute és rendible per a l'empresa. El

palanquejament és favorable quan la rendibilitat de l'actiu supera al cost del finançament. Tal com s'ha exposat al requadre 3.4, el palanquejament nominal és igual a la diferència entre la rendibilitat de l'actiu net a preus corrents i el cost nominal unitari del finançament aliè. Quan el palanquejament té signe positiu (major que zero) vol dir que el deute és rendible per a l'empresa, ja que la rendibilitat de l'actiu és superior al cost del finançament aliè. Per tant, en aquesta situació, la utilització del deute augmenta la rendibilitat dels accionistes. La taula 6 mostra que des de l'any 2015 el palanquejament ha estat favorable durant tota la sèrie temporal, si bé s'observen dos períodes diferenciats. El primer, entre el 2015 i el 2019, amb una millora gradual del palanquejament durant la recuperació econòmica. El segon, amb una recuperació gradual entre 2021 i 2023, després de l'impacte de la pandèmia el 2020, i estabilització el 2024, que es va situar en 3,5.

Per tant, les empreses catalanes, en aquests últims anys, han optat per la capitalització i per enfortir el seu balanç de situació, amb una disminució del pes del deute. Addicionalment, la qualitat del deute és l'adequada i el palanquejament positiu. Aquesta estratègia de finançament és especialment apropiada per poder fer front als riscos que es puguin presentar.

Estructura del finançament

En % sobre el total del patrimoni net més el passiu

T 5

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Patrimoni net	44,1	45,8	46,7	50,6	51,6	51,2	51,7	53,0	53,7	56,6
Fons propis	44,0	45,7	46,7	50,5	51,4	51,2	51,5	52,8	53,4	56,0
Capital desemborsat net	15,8	15,7	15,3	14,5	14,2	14,0	13,8	13,1	12,9	12,2
Reserves i prima d'emissió	28,2	30,0	31,3	36,0	37,2	37,2	37,7	39,7	40,5	43,9
Altres instruments de patrimoni net	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reserves de revalorització	-0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,2	0,1	0,1	0,1	0,3
Subvencions, donacions i llegats	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2
Passiu no corrent	23,4	22,8	20,9	19,4	20,0	21,9	20,7	19,5	19,2	18,1
Deutes amb característiques especials	1,1	0,9	1,3	1,0	1,1	0,9	0,1	0,1	0,0	0,0
Deutes a llarg termini	22,3	21,9	19,6	18,4	18,8	21,0	20,6	19,4	19,2	18,0
Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit	10,4	9,2	9,7	9,4	9,1	10,6	10,2	8,6	7,9	7,2
Altre finançament a llarg termini	11,9	12,7	9,9	9,0	9,7	10,5	10,4	10,8	11,3	10,8
Passiu corrent	31,3	30,2	31,0	28,7	27,2	25,5	26,3	26,2	25,8	24,2
Passius vinculats a actius no corrents mantinguts per a la venda	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Deutes a curt termini (amb cost)	13,2	12,3	10,7	9,5	8,7	8,2	8,7	8,3	7,7	7,3
Deutes amb entitats de crèdit	8,7	8,1	6,4	5,7	5,0	4,4	3,9	4,4	3,9	3,5
Altre finançament a curt termini amb cost	4,5	4,2	4,3	3,8	3,7	3,8	4,8	3,9	3,8	3,8
Finançament a curt termini sense cost	18,1	17,9	20,3	19,2	18,4	17,3	17,6	18,0	18,1	16,8
Proveïdors	8,3	8,2	9,6	9,0	8,7	8,1	8,3	8,6	8,2	7,8
Altre finançament a curt sense cost i ajustos per periodificació	9,8	9,6	10,8	10,3	9,7	9,2	9,3	9,3	9,9	9,1
Provisions per a riscos i despeses	1,2	1,2	1,3	1,2	1,3	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2
Total passiu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Ràtios d'endeutament

En %

T 6

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Capitalització (Patrimoni net / Actiu)	44,1	45,8	46,7	50,6	51,6	51,2	51,7	53,0	53,7	56,6
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total)	56,0	55,7	58,3	58,2	56,1	52,3	54,5	55,8	55,7	55,7
Despeses financeres sobre producció (Despeses financeres / Producció)	2,3	2,0	1,5	1,4	1,2	1,5	1,4	1,4	2,0	2,4
Palanquejament nominal (Rendibilitat actiu net-Cost finançament aliè)	1,8	3,0	4,2	4,2	4,8	2,2	2,5	3,2	3,6	3,5

3. Gestió dels actius

3.1. Rotació dels actius

L'avaluació de la gestió dels actius permet avaluar si l'empresa és eficient en l'ús dels mateixos. Per analitzar-ho es poden utilitzar les ràtios següents, que han de ser les més elevades possibles per tal que la gestió dels actius es faci amb la major eficiència:

$$\text{Rotació de l'actiu} = \frac{\text{Valor de la producció}}{\text{Actiu no financer net}}$$

$$\text{Rotació de l'actiu corrent} = \frac{\text{Valor de la producció}}{\text{Actiu corrent net no financer}}$$

Aquestes ràtios permeten estudiar l'eficiència amb la qual es gestionen els actius. L'augment d'aquestes ràtios implica que es necessita una menor inversió en actius per al desenvolupament de l'activitat. Això implica una reducció en la necessitat de finançament, és a dir, menys deutes i menys fons propis, fet que contribueix a una gestió empresarial més eficient.

La [taula 7](#) reflecteix que les empreses catalanes han anat guanyant eficiència en la gestió dels seus actius, tant els totals com els corrents. Però es distingeixen dos períodes, dividits el 2020 per la pandèmia. Un primer període, del 2015 al 2018, en què es produeix una millora notable de les ràtios de rotació dels actius i, després de l'any de la pandèmia, una segona etapa de millora entre el 2021 i 2024. Aquest fet és molt positiu i pot contribuir que les empreses guanyin rendibilitat.

Ràtios de rotació

En voltes

T 7

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	1,0	1,0	1,2	1,2	1,2	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	2,6	2,6	3,2	3,3	3,1	2,7	2,9	3,2	3,3	3,4

3.2. Gestió del circulat

Per fer l'avaluació de l'actiu corrent es comprova si l'empresa ajusta adequadament els terminis en la gestió dels estocs, clients i proveïdors. Per comprovar-ho, es poden utilitzar els indicadors següents:

$$\text{Període d'existències} = \frac{\text{Dies en estoc}}{\frac{\text{des que es compren les matèries primeres}}{\text{fins que es ven el producte}}}$$

$$\text{Període de cobrament de clients} = \frac{\text{Clients}}{\text{Venda diària}}$$

La venda diària és la venda anual dividida per 365. Per tal que l'actiu corrent sigui gestionat amb la màxima eficiència i es redueixin les necessitats de finançament és convenient que els terminis anteriors tinguin un valor el més reduït possible. En canvi, com més elevat sigui el període de pagament a proveïdors, més fàcil ho tindrà l'empresa per finançar el seu circulat:

$$\text{Període de pagament a proveïdors} = \frac{\text{Proveïdors}}{\text{Compra diària}}$$

La compra diària és la compra anual dividida per 365.

També és de gran utilitat l'anàlisi del cicle de maduració i el cicle de caixa. El cicle de maduració és el termini (en dies) que transcorre des que es compra la matèria primera fins que es cobra del client. El més idoni és que aquest termini sigui el més curt possible, ja que així les necessitats financeres de l'empresa serien menors.

El cicle de caixa es calcula a partir de la diferència entre el cicle de maduració i el període de pagament a proveïdors. El termini de pagament a proveïdors es resta perquè és el termini de finançament automàtic que s'obté d'ells. Per tant, el cicle de caixa indica els dies del cicle d'explotació que cal finançar un cop deduït el finançament aportat pels proveïdors.

La **taula 8** posa de manifest que les empreses catalanes han anat millorant el període d'existències i el de cobrament de clients entre el 2015 i 2024, i això ha permès compensar la disminució del període de pagament a proveïdors. En conseqüència, el cicle de maduració i de caixa ha tingut una tendència favorable. Per tant, la gestió del circulat ha anat millorant, el que pot contribuir a reduir les necessitats de finançament de l'explotació, la qual cosa és positiva.

4. Anàlisi econòmica, de la rendibilitat i del creixement

4.1. Ingressos, despeses i resultat

En aquest apartat s'anàlitzava la capacitat de generar beneficis i es fa una anàlisi de com es generen els resultats. Entre els aspectes a avaluar hi ha les vendes i les despeses. L'evolució de la xifra de vendes informa del potencial competitiu de l'empresa, ja que aconseguir un increment de la xifra de vendes és un objectiu fonamental.

La **taula 9** mostra com les vendes han augmentat tots els anys (amb l'excepció del 2020 a causa de la pandèmia) i amb taxes normalment superiors a la inflació, un fet que cal valorar molt positivament. En els anys 2021 a 2024 el fort creixement de les vendes –superior a la inflació en els tres anys– ha permès superar la caiguda que es va produir l'any 2020. Addicionalment, cal destacar que l'evolució de les vendes netes a l'exterior ha estat més dinàmica que les vendes netes a Espanya els anys 2022-2023, un fenomen que contrasta amb les compres netes a l'exterior, que han augmentat amb menor intensitat que les realitzades

a Espanya. En canvi, en 2024, les vendes a Espanya han augmentat més que les vendes a l'exterior.

El compte de pèrdues i guanys mostra una evolució globalment positiva de la rendibilitat empresarial al llarg del període 2015-2024, amb algunes oscil·lacions conjunturals. Destaca, en primer lloc, la progressiva millora del valor afegit brut sobre la producció, que passa del 35,5% el 2015 al 38,2% el 2024, reflectint una major capacitat de generació de valor. Aquest avenç s'explica, en bona part, per la contenció dels consums intermedis i una certa estabilització de les despeses d'explotació. El resultat econòmic brut també segueix una trajectòria favorable, amb un increment fins al 12,1% el 2024, malgrat l'impacte advers del 2020. Pel que fa al resultat financer, es manté en terreny positiu durant tot el període i millora de manera significativa en els darrers anys, assolint el 2,2% el 2024, gràcies a l'augment dels ingressos financers i a un menor augment dels interessos. Tot plegat es tradueix en un augment del resultat ordinari net i, finalment, del resultat de l'exercici, que arriba al 8,4% de la producció el 2024, consolidant una clara tendència de millora de la rendibilitat empresarial.

En la **taula 11** es pot comprovar que el nombre mitjà de treballadors per empresa i les despeses de personal han anat augmentant des del 2015, amb l'excepció de l'any 2020 a causa de la pandèmia. En els darrers anys (2021 a 2024) s'observa que el valor afegit per treballador ha crescut, la qual cosa indica una millora en la productivitat del treball (com a quocient entre el valor afegit i el nombre d'ocupats), un factor clau per reforçar la competitivitat de les empreses. Aquest augment de la productivitat es reflecteix també en una millora de la ràtio Despeses de personal / Valor afegit, que ha disminuït durant el període 2021 a 2023, encara que amb un petit repunt en 2024, indicant una generació més eficient del valor respecte al cost laboral.

En conjunt, es constata una millora estructural del model de negoci, amb més capacitat de generació de valor i menor dependència del finançament aliè.

Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa

Dies

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Període d'existències (dies)	109,7	104,5	83,5	79,7	78,9	84,7	80,3	81,9	74,0	72,8
Període de cobrament de clients (dies)	59,4	58,3	57,0	56,2	55,6	58,4	57,2	53,9	53,3	50,1
Període de pagament a proveïdors (dies)	78,0	76,1	76,3	73,7	67,5	77,4	75,0	69,9	65,9	66,2
Cicle de maduració (Termini d'existències més termini de cobrament)	169,1	162,8	140,5	135,9	134,4	143,1	137,6	135,8	127,2	122,9
Cicle de caixa (Cicle de maduració menys termini de proveïdors)	91,0	86,7	64,2	62,2	66,9	65,7	62,6	65,9	61,3	56,6

T 8

Variació anual de vendes i compres

En %

T 9

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vendes netes	5,1	3,4	6,2	5,0	3,1	-11,3	12,5	15,7	6,8	3,4
Vendes netes a Espanya	3,9	2,8	5,9	5,5	3,2	-9,0	13,1	15,0	5,5	3,7
Vendes netes a l'exterior	8,2	4,8	7,0	3,7	2,8	-16,4	11,0	17,3	9,6	2,8
Compres netes	2,0	0,7	5,4	4,7	2,2	-11,1	16,5	19,8	1,2	3,1
Compres netes a Espanya	-3,9	-1,5	3,6	4,7	1,4	-9,8	22,7	25,6	1,5	5,0
Compres netes a l'exterior	12,7	4,2	8,2	4,7	3,3	-12,7	9,1	11,4	0,8	-0,1

4.2. Rendibilitat i autofinançament

Per avaluar la rendibilitat es pot analitzar el rendiment de l'actiu (rendibilitat econòmica) i la rendibilitat del patrimoni net (rendibilitat financera):

Rendibilitat del patrimoni net¹ = Resultat de l'exercici / Patrimoni net

El rendiment de l'actiu hauria de ser superior al cost del deute i la rendibilitat financera hauria de superar al cost

Rendiment de l'actiu = Benefici abans d'interessos i impostos / Actiu

1. En aquest cas, a diferència d'apartats anteriors on també s'ha estudiat la rendibilitat financera, s'ha considerat el resultat net final.

Compte de pèrdues i guanys

En % sobre el valor de la producció

T 10

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
+Import net de la xifra de negoci	135,2	136,7	135,8	136,3	137,1	141,7	139,5	141,3	136,9	136,8
-Consum de mercaderies (sector comerç)	40,5	41,8	40,8	41,4	42,1	47,6	44,9	46,6	41,3	41,2
+Variació existències productes acabats i en curs	0,4	0,5	0,2	0,3	0,2	0,1	0,5	0,9	0,0	0,2
+Treballs realitzats per a l'empresa	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6
+Subvencions i Altres ingressos d'explotació	4,5	4,2	4,2	4,3	4,2	5,1	4,4	3,8	3,6	3,7
=Valor de la producció	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
-Consums intermedis	64,5	63,4	63,7	63,2	62,8	62,6	62,5	63,8	62,5	61,8
+Compres i treballs per altres empreses	80,2	79,9	78,9	79,0	79,2	83,0	82,7	85,9	79,0	79,1
-Variació d'existències	1,4	0,6	0,0	0,0	0,2	-0,8	0,5	1,0	-0,3	0,4
-Consum de mercaderies	40,5	41,8	40,8	41,4	42,1	47,6	44,9	46,6	41,3	41,2
+Altres despeses d'explotació	26,3	25,9	25,6	25,6	25,9	26,4	25,1	25,5	24,4	24,3
=Valor afegit brut al cost de factors	35,5	36,6	36,3	36,8	37,2	37,4	37,5	36,2	37,5	38,2
-Despeses de personal	25,3	25,9	25,1	25,6	25,9	27,8	26,9	25,2	25,5	26,0
=Resultat econòmic brut de l'explotació	10,2	10,8	11,2	11,3	11,3	9,5	10,6	11,0	12,0	12,1
-Amortitzacions netes, Deteriorament i provisions d'explotació	4,9	5,0	4,2	4,3	4,2	5,1	4,3	4,0	3,8	4,0
=Resultat econòmic net de l'explotació	5,2	5,7	6,9	6,9	7,0	4,4	6,3	7,0	8,2	8,2
+Resultat financer	0,6	1,6	0,8	1,0	1,7	1,8	0,4	0,6	0,7	2,2
+Ingressos financers	2,9	3,6	2,3	2,3	2,9	3,3	1,8	2,1	2,7	4,6
-Interessos del finançament rebut	1,4	1,2	0,9	0,8	0,7	1,0	0,9	0,9	1,3	1,7
-Altres despeses financeres i partides sense classificar	0,9	0,8	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5	0,7	0,6
=Resultat ordinari net	5,8	7,3	7,8	7,9	8,8	6,2	6,6	7,6	8,9	10,4
+Resultats per alienació i pèrdues no recuperables	-1,3	0,7	0,1	0,1	0,9	0,1	0,5	0,3	0,6	0,4
-Correccions valoratives per deteriorament	0,6	0,1	-0,2	0,0	0,3	-0,1	-0,1	0,2	0,2	0,9
+Resultats i correccions sense classificar	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3
+Variacions del valor raonable i resta de resultats	-0,7	-0,5	-0,2	-0,3	-0,1	-0,5	0,1	-0,3	-0,2	0,0
=Resultat abans d'impostos	3,1	7,2	7,9	7,7	9,3	5,8	7,3	7,7	9,3	10,2
-Impost sobre beneficis	0,1	1,0	1,4	1,5	1,6	1,0	1,6	1,5	1,7	1,8
=Resultat de l'exercici	3,0	6,2	6,5	6,3	7,6	4,9	5,8	6,1	7,7	8,4
Proposta de distribució de dividendes	2,8	3,0	3,3	2,8	2,7	2,7	2,5	2,1	2,7	4,3

Ràtios de personal

En %

T 11

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Despeses de personal (% de variació sobre l'any anterior)	5,3	6,8	7,4	7,2	6,1	-6,3	9,5	11,1	10,6	8,2
Nombre mitjà de treballadors (% de variació sobre l'any anterior)	6,4	6,9	6,7	5,6	4,8	-6,5	7,6	8,8	6,0	4,4
(Despeses de personal / Valor afegit)	71,3	70,6	69,2	69,4	69,6	74,5	71,7	69,6	68,0	68,2
Valor afegit per ocupat (% de variació sobre l'any anterior)	1,1	0,5	0,9	-0,3	0,5	-5,9	5,6	2,7	5,7	3,1

d'oportunitat dels accionistes. El cost d'oportunitat depèn de la rendibilitat que podrien obtenir els accionistes en altres inversions de risc similar. Normalment, es quantifica a partir del tipus d'interès sense risc (que es pot mesurar a partir de l'interès del deute públic a llarg termini) més una prima de risc, en funció del sector, de les perspectives concretes de l'empresa i del moment econòmic. Per tal de tenir una referència, el 2023 es considerava que el cost d'oportunitat a Espanya era del 6,6%² i en 2025 era del 5,9%³ (per tant, la rendibilitat financera hauria de ser superior a aquests valors). Es presenten les dades corresponents als anys 2023 i 2025, atès que, en el moment de realitzar aquesta anàlisi, els autors de referència no han publicat l'estimació corresponent a l'any 2024.

En les dades de la [taula 12](#) es poden observar diverses fases pel que fa a la rendibilitat (econòmica i financera). Durant el període 2015-2016, quan la conjuntura econòmica encara no era massa favorable, la rendibilitat era baixa. En canvi, entre el 2017 i 2019 va augmentar de forma important. Després, el 2020 va tornar a caure degut a la Covid-19. Durant el 2021 i 2022 es va començar a recuperar de nou; i, finalment, el 2023 i 2024 supera els nivells previs a la pandèmia i la rendibilitat sobre el patrimoni ha assolit un valor per sobre del cost d'oportunitat. En aquests darrers anys, el rendiment de l'actiu ha estat superior al cost del deute, un fenomen favorable per a l'empresa i la generació de beneficis.

2. Fernández, P., García, D., & Fernández, J. (2023). Market Risk Premium and Risk-Free Rate used for 80 countries in 2023. Working Paper, IESE Business School.

3. Fernández, P., García, D., & Acín, L. (2025). Market Risk Premium and Risk-Free Rate used for 53 countries in 2025. Working Paper, IESE Business School.

Prèviament, s'ha indicat que el pes dels fons propis de les empreses catalanes ha tendit a incrementar-se, seguint una política financera prudent i, per tant, ha anat disminuint l'endeutament amb tercers. La [taula 13](#) mostra com a partir del 2018 els dividendes en relació amb el valor afegit i el patrimoni net han disminuït, un fet que afavoreix la capitalització i redueix el risc davant de situacions adverses. Aquesta tendència s'ha fet més palesa el 2022, quan les empreses han distribuït la xifra més baixa de dividendes de la sèrie analitzada, amb l'objectiu d'acumular recursos per fer front a episodis d'incertesa per poder desenvolupar la seva activitat empresarial i finançar el creixement amb normalitat. De tota manera, el 2023, i sobretot el 2024, els dividendes han tornat a augmentar.

4.3. Creixement

En aquest apartat s'analitza el model de creixement de les empreses catalanes. Les empreses reeixides es distingeixen, no solament per la seva generació de beneficis i liquiditat, sinó també per la seva capacitat de créixer de forma sòlida. El creixement equilibrat requereix una bona gestió dels actius, així com una proporció adequada de capital i deute; perquè els beneficis continuïn augmentant. Per tant, un creixement equilibrat es caracteritza per:

- Un increment de les vendes (V), per sobre de la inflació i dels increments dels competidors.
- Un augment menor dels actius (A), gràcies a una gestió eficient dels mateixos. Aquesta bona gestió permetrà que les inversions necessàries no es disparin.
- Un augment encara menor dels deutes (D), gràcies a un increment sostingut de l'autofinançament i del capital.

Ràtios de rendiment i rendibilitat

En %

T 12

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu)	2,4	2,7	3,8	3,7	3,7	1,9	2,9	3,5	4,4	4,2
Resultat de l'exercici / Patrimoni net	3,1	6,4	7,6	6,6	7,7	4,2	5,2	5,8	7,7	7,5

Ràtios de dividendes

En %

T 13

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dividends / Valor afegit	7,9	8,3	9,2	7,7	7,4	7,3	6,6	5,7	7,1	11,4
Dividends / Patrimoni net	2,9	3,1	3,9	3,0	2,8	2,4	2,2	2,0	2,7	3,9

Tot això revertirà en un augment molt rellevant dels beneficis (B), tal com es visualitza a continuació:

Creixement equilibrat: **VAD B**

Un creixement desequilibrat es produeix quan l'augment de les vendes va acompanyat d'un creixement descontrolat dels actius a causa d'una deficient gestió dels mateixos, i d'un creixement encara major dels deutes. L'increment dels actius i dels deutes fa créixer les despeses i redueix els beneficis i, a més, la situació patrimonial i financera de l'empresa s'afebleix.

Creixement desequilibrat: **VAD B**

Les empreses catalanes han seguit un model de creixement equilibrat en l'última dècada (veure [taula 14⁴](#)). Per una banda, les vendes han augmentat de forma important entre el 2015 i el 2024 (11%). En canvi, els actius han augmentat en menor intensitat (9%) i el deute s'ha reduït (-4%). Tot això ha permès treballar amb més eficiència en la gestió dels actius i amb un menor pes dels deutes, el que explica que els resultats hagin augmentat considerablement (31%). Per tant, es tracta d'un creixement equilibrat i que es pot qualificar de molt favorable.

Ràtios de creixement

T 14

	2024/2015
Creixement de vendes (V darrer any acumulat des de V primer any)	11%
Creixement d'actius (A darrer any acumulat des de A primer any)	9%
Creixement de deutes (D darrer any acumulat des de D primer any)	-4%
Creixement de beneficis (B darrer any acumulat des de B primer any)	31%

Nota: Variació acumulada a partir de les mateixes empreses de cada mostra.

5. Conclusions

L'anàlisi de l'evolució de les empreses catalanes durant el període 2015-2024 permet extreure diverses conclusions rellevants sobre la seva situació patrimonial, financera i econòmica.

En l'àmbit patrimonial, es constata un reforç de les inversions a llarg termini, amb un augment del pes dels actius no corrents. Paral·lelament, després d'uns anys de certa debilitat, la inversió en R+D ha reprès una trajectòria ascendent en els darrers exercicis, fet especialment positiu per a la competitivitat futura.

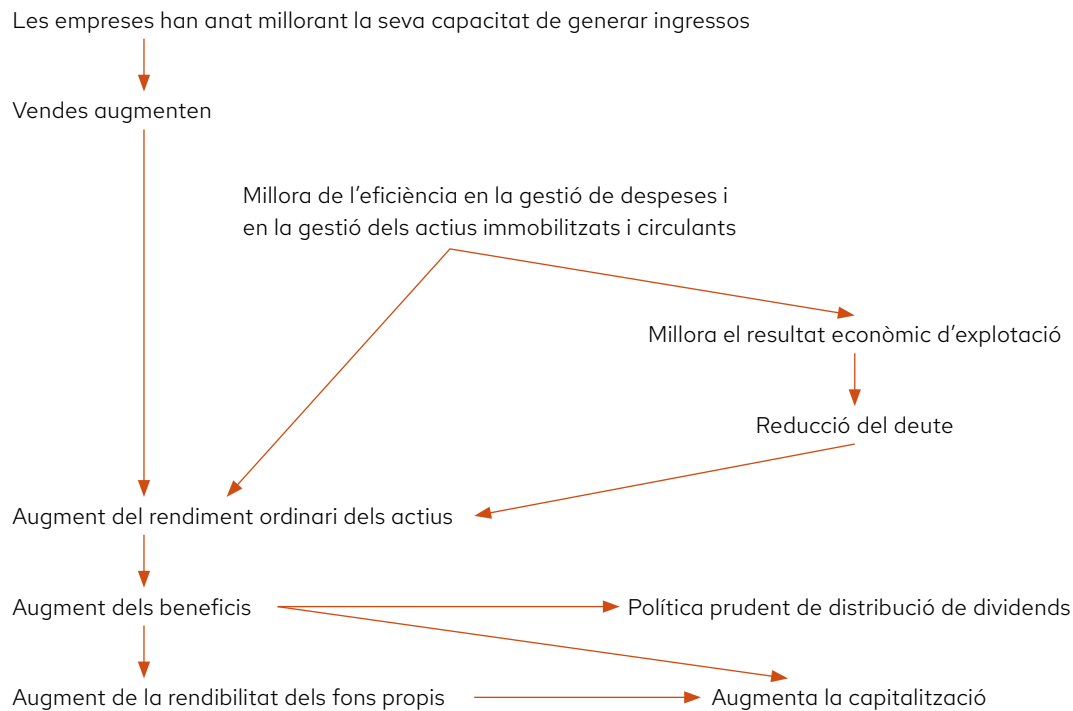
Pel que fa a la solvència a curt termini, les empreses han millorat de manera notable la seva posició, amb nivells d'actiu corrent clarament superiors als passius corrents. Aquesta evolució reflecteix una gestió financera prudent i proporciona un marge de seguretat més elevat davant d'un entorn econòmic incert.

En relació amb la gestió dels actius, s'observa una millora generalitzada en l'eficiència, tant en els actius no corrents com en els corrents. La reducció dels terminis d'existències i de cobrament, juntament amb una adequada gestió dels pagaments a proveïdors, ha contribuït a disminuir les necessitats de finançament del circulat.

Des del punt de vista econòmic, destaca la capacitat de generar ingressos, amb un creixement sostingut de les vendes al llarg del període, amb l'excepció de l'any 2020. Aquest dinamisme, combinat amb una millor gestió de les despeses, ha permès una evolució favorable dels resultats. A més, la recuperació de la productivitat del treball en els darrers anys constitueix un element clau per reforçar la competitivitat del teixit empresarial.

En termes de rendibilitat i autofinançament, s'observa una millora progressiva tant de la rendibilitat econòmica com

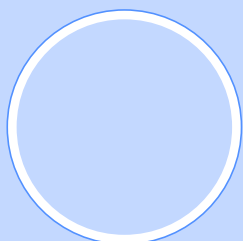
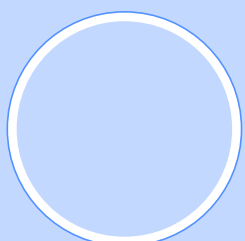
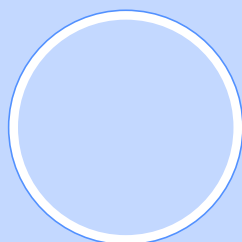
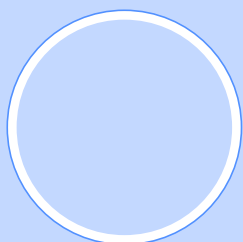
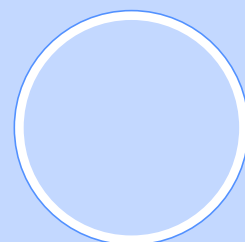
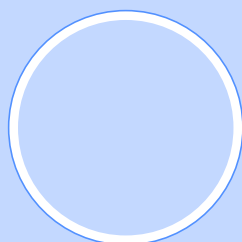
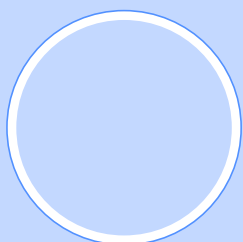
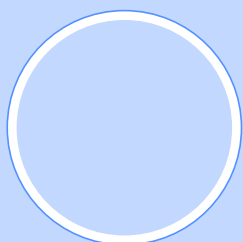
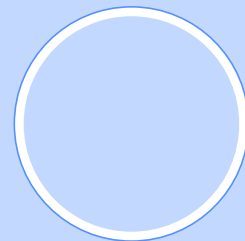
4. Els resultats de la taula 14 permeten comparar les variacions relatives entre les diferents variables representades. Tanmateix, aquests valors no s'han d'interpretar com una evolució acumulada en el temps, ja que les dades corresponen a mostres diferents segons l'any analitzat.

de la financera, després d'uns primers anys més moderats. Les empreses han apostat per una política de reforç dels fons propis, reduint la dependència del finançament aliè i prioritant l'autofinançament. Tot i que en els darrers exercicis s'ha produït una certa recuperació dels dividendes, la capitalització continua sent elevada.

Finalment, pel que fa al model de creixement, les dades apunten clarament cap a un patró equilibrat. L'augment de les vendes i dels beneficis s'ha produït amb una evolució més moderada dels actius i, fins i tot, amb una reducció del deute, fet que evidencia una millora en l'eficiència i en la qualitat del creixement.

En síntesi, durant la darrera dècada, les empreses catalanes han reforçat la seva solidesa patrimonial i financera, han millorat l'eficiència en la gestió i han augmentat la seva capacitat de generar resultats. Tot plegat ha configurat un model de creixement equilibrat i sostenible. No obstant això, en un context marcat per la incertesa geopolítica, l'encariment del finançament i els reptes en productivitat, resulta clau consolidar aquests avenços. En aquest sentit, l'impuls sostingut de la inversió en R+D i la millora de l'eficiència operativa seran determinants per assegurar la competitivitat a llarg termini.

III | ANNEX
SECTORIAL

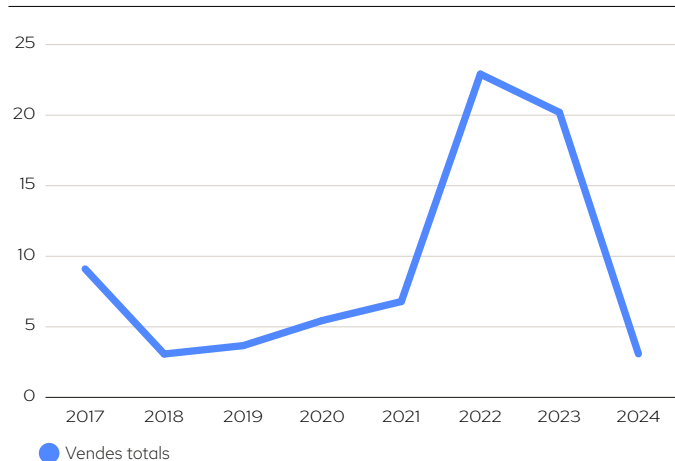
Agricultura, ramaderia i pesca

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	2.968	2.856	2.979	2.978	3.155	3.276	3.310	2.824
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	0,8	0,7	0,8	1,0	0,9	0,9	1,0	1,0
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	6,8	6,4	6,6	7,2	7,2	6,9	7,6	7,0
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,52	1,44	1,49	1,51	1,39	1,44	1,55	1,69
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	30,3	30,6	31,1	29,9	30,3	29,5	28,3	24,4
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	51,1	51,4	52,1	52,0	50,9	51,8	54,0	58,5
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	58,4	59,4	58,4	58,4	59,7	60,3	59,6	60,9
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	0,2	0,4	1,2	2,4	-1,0	-5,7	-0,5	0,6
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	3,5	1,7	3,2	5,1	0,7	0,5	5,4	6,3
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	1,3	1,2	1,1	1,2	1,2	1,3	1,2	1,2
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	4,7	4,4	3,8	3,9	4,4	4,5	4,1	4,0
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	79,5	84,5	91,2	82,5	72,3	70,8	76,0	77,6
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-1,9	-0,3	2,5	2,9	-0,4	-5,4	1,6	1,2
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	9,9	3,2	5,0	1,7	6,2	3,3	6,4	6,2
Valor afegit per ocupat (% de variació)	9,9	-5,5	10,5	3,2	-12,9	3,2	32,4	7,8
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	4,1	2,7	3,7	4,1	1,6	1,6	6,2	6,9
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	6,3	4,2	5,6	8,4	3,4	3,4	8,1	10,5
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	99,2	98,6	99,2	99,8	99,9	99,1	99,4	98,8
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	0,8	1,4	0,8	0,2	0,1	0,9	0,6	1,2
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	99,0	92,1	99,5	99,4	97,9	93,8	98,0	97,1
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	1,0	7,9	0,5	0,6	2,1	6,2	2,0	2,9

Agricultura, ramaderia i pesca

Vendes totals

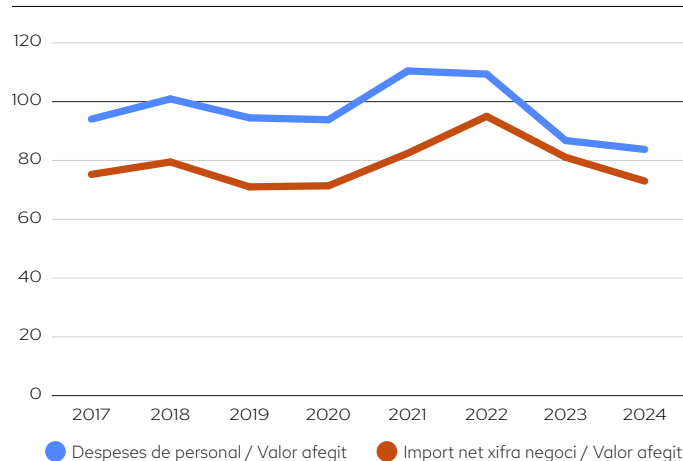
Taxes de variació interanual, en %

Nota: La variació de vendes a l'estranger no es mostra perquè és poc significativa i la sèrie és volàtil.

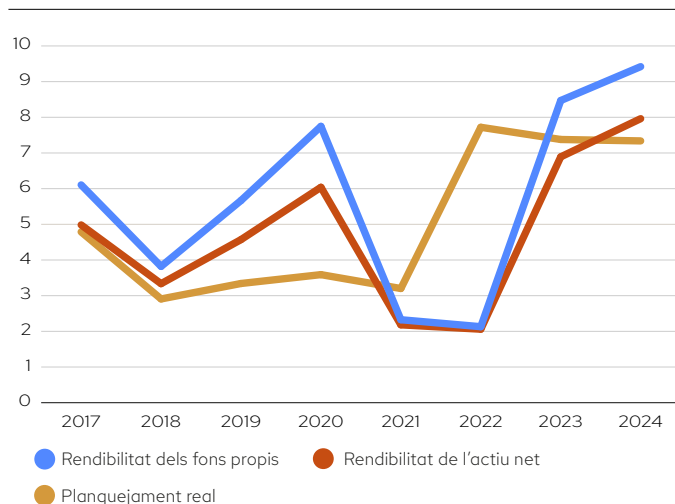
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendibilitat i palanquejament

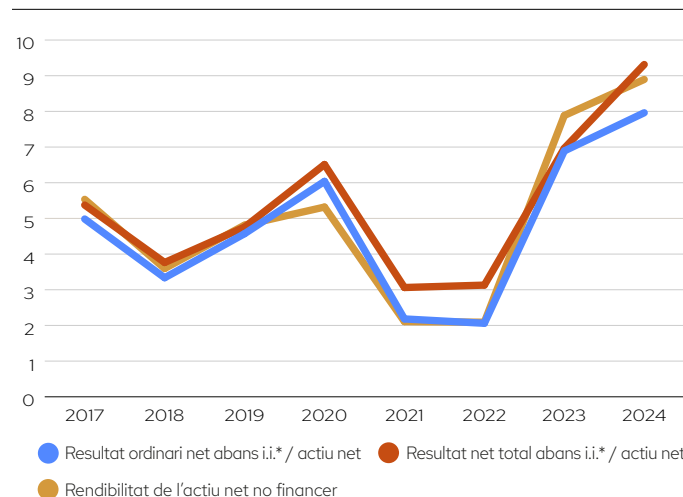
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

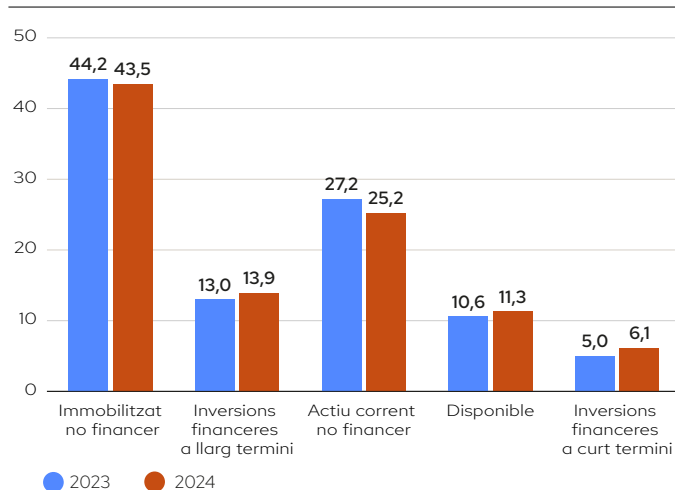
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

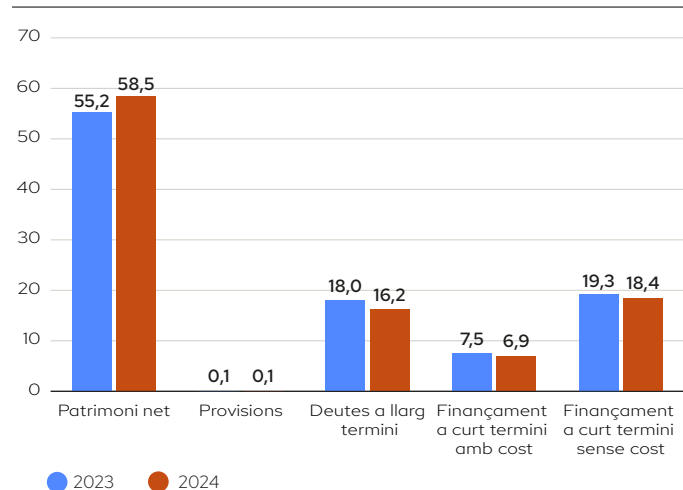
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Indústries extractives

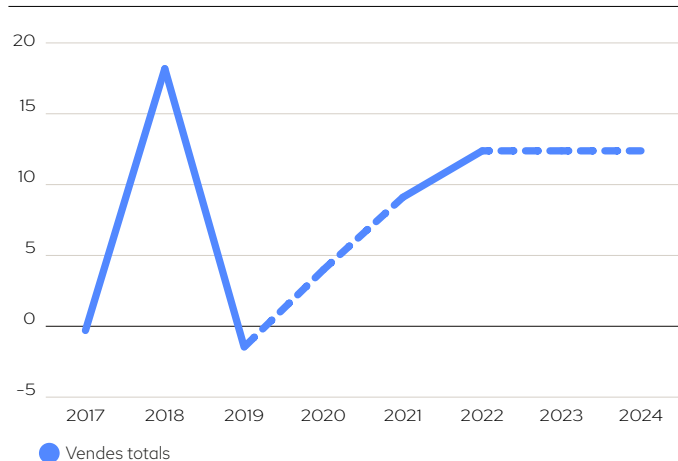
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	169	154	162	152	157	160	155	112
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	7,0	6,6	7,0	8,1	7,8	7,8	7,7	7,7
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	2,20	2,00	1,88	2,43	2,22	2,59	2,89	3,20
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	14,3	13,0	17,8	14,6	14,6	12,6	13,8	9,9
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	64,9	64,9	59,8	66,5	65,9	68,0	67,5	72,8
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	64,8	70,7	63,5	63,4	64,1	64,8	56,4	57,6
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	0,3	1,0	1,9	3,0	-0,4	-5,2	-0,1	0,8
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	-0,7	-0,6	-0,7	-0,4	0,8	1,2	1,9	2,0
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	0,7	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	1,9	2,1	2,4	1,8	1,9	2,0	1,8	1,8
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	131,2	108,1	87,8	105,3	103,8	103,8	101,1	91,2
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-3,4	0,1	1,4	-3,6	0,9	-6,9	0,1	0,7
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	3,4	5,0	4,2	-4,9	-7,0	2,1	3,4	4,2
Valor afegit per ocupat (% de variació)	2,4	0,9	1,6	-3,1	6,9	1,8	14,6	4,6
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	1,2	1,5	1,3	1,2	2,3	2,5	3,8	4,3
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	0,9	1,1	1,6	-0,6	1,7	3,6	4,9	4,8
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	99,5	98,6	99,3	(nd)	90,7	99,9	(nd)	(nd)
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	0,5	1,4	0,7	(nd)	9,3	0,1	(nd)	(nd)
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	100,0	99,3	99,8	(nd)	99,7	100,0	(nd)	(nd)
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	0,0	0,7	0,2	(nd)	0,3	0,0	(nd)	(nd)

(nd) Dada no disponible.

Indústries extractives

Vendes totals

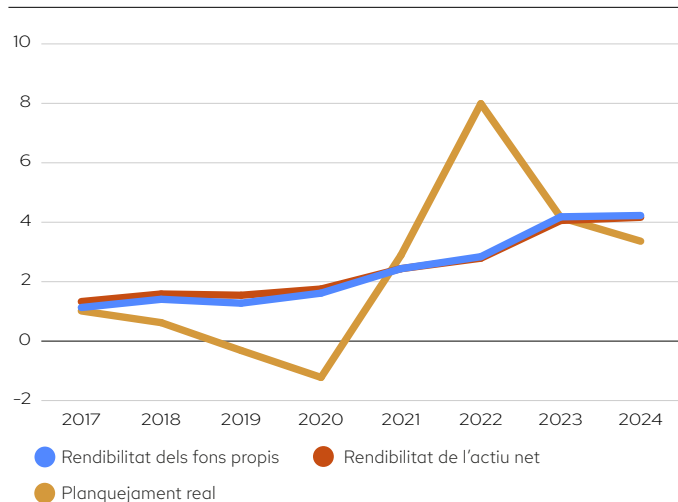
Taxes de variació interanual, en %

Nota: La variació de vendes a l'estranger no es mostra perquè és poc significativa i la sèrie és volàtil.

Rendibilitat i palanquejament

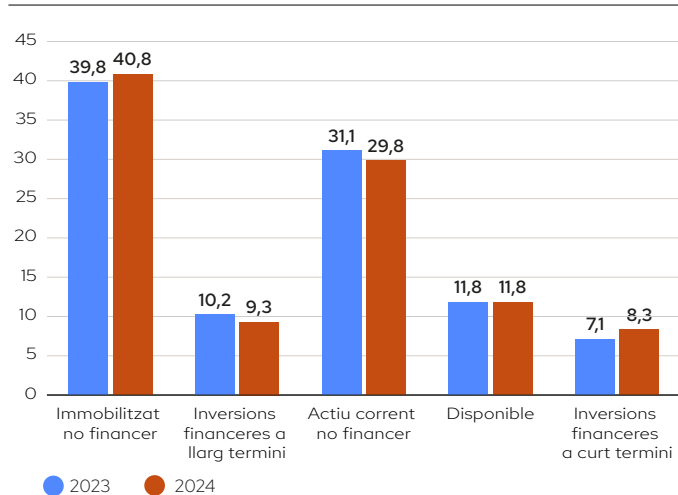
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

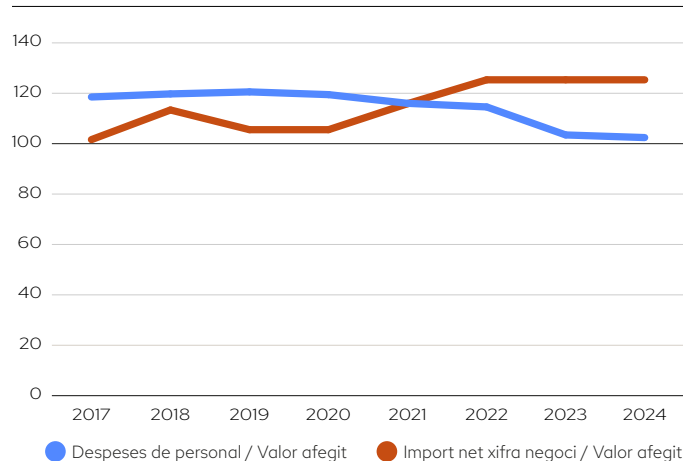
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

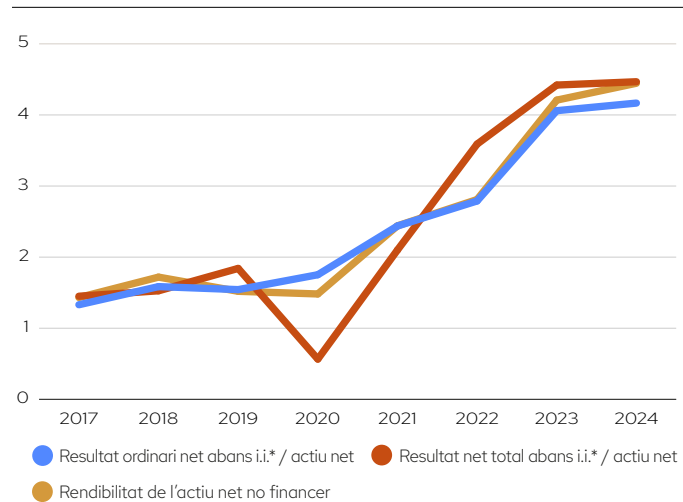
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendiment de l'actiu

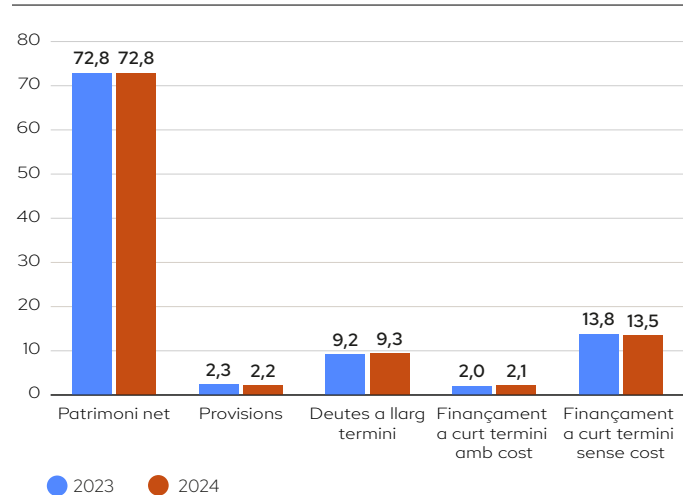
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

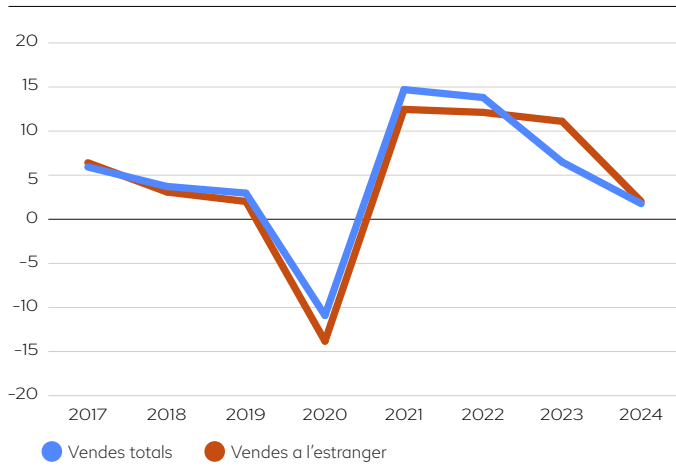
Indústries manufactureres

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	15.043	14.527	14.588	14.536	14.711	14.582	14.562	12.233
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	33,2	31,8	31,8	33,2	31,7	29,4	29,1	29,5
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	13,6	13,4	12,5	13,3	12,8	12,5	12,5	13,5
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,33	1,35	1,38	1,47	1,50	1,52	1,56	1,48
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	30,7	28,6	27,4	28,7	28,6	27,4	26,4	25,1
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	47,1	51,3	51,8	51,0	51,1	50,6	52,5	52,2
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	74,2	73,7	72,1	68,3	70,8	72,0	71,4	74,8
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	0,7	0,6	1,3	2,6	-0,8	-5,1	0,9	2,2
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	7,8	7,4	7,5	5,5	5,2	5,6	6,7	6,5
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	2,1	2,2	2,1	1,8	1,9	2,1	2,0	2,1
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	5,3	5,3	5,1	4,3	4,5	4,9	4,7	5,0
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	55,7	55,5	57,9	62,9	63,0	64,7	61,0	63,0
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-1,1	-0,7	0,1	0,7	-1,7	-5,7	1,1	2,2
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	4,0	3,9	2,8	-4,4	4,3	3,8	3,5	1,4
Valor afegit per ocupat (% de variació)	2,1	-1,3	-0,4	-3,2	2,5	4,1	6,3	5,0
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	6,5	5,9	5,8	4,0	4,7	5,2	6,7	7,1
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	12,3	10,6	8,6	8,6	8,6	8,2	9,7	9,4
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	54,0	52,2	52,0	52,9	56,2	54,5	51,0	52,3
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	46,0	47,8	48,0	47,1	43,8	45,5	49,0	47,7
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	54,1	53,9	51,0	51,1	56,8	63,3	59,6	62,1
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	45,9	46,1	49,0	48,9	43,2	36,7	40,4	37,9

Indústries manufactureres

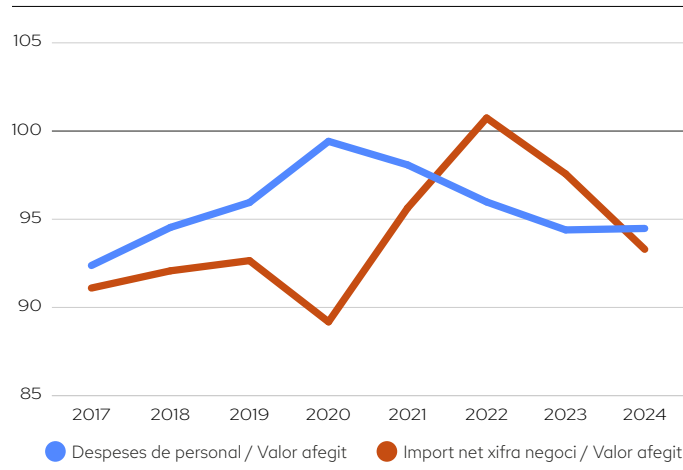
Vendes totals

Taxes de variació interanual, en %

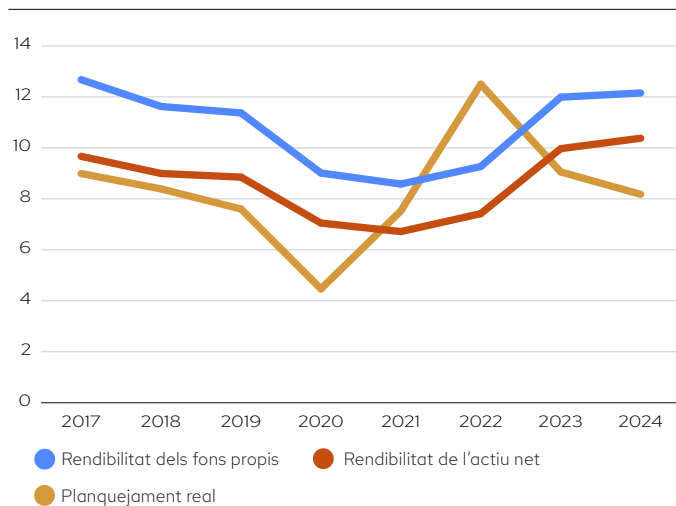
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendibilitat i palanquejament

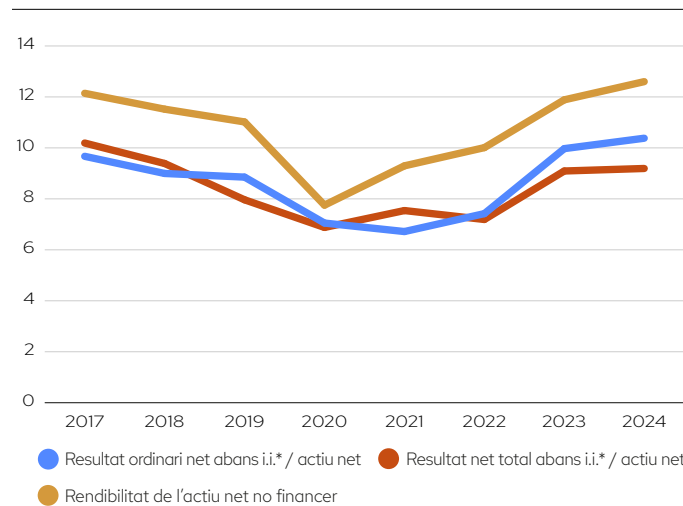
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

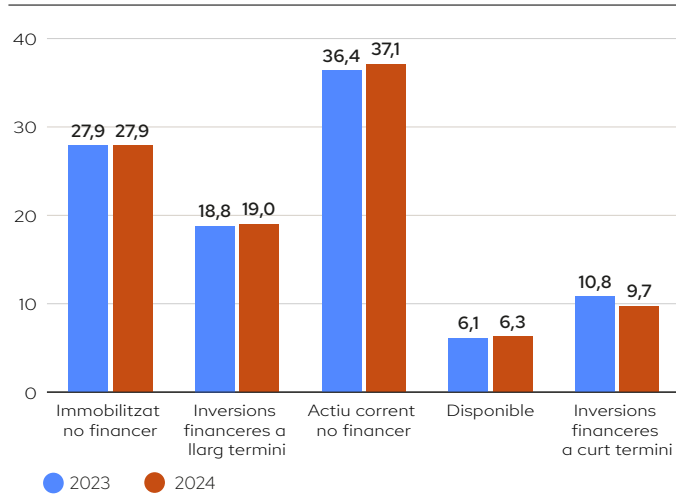
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

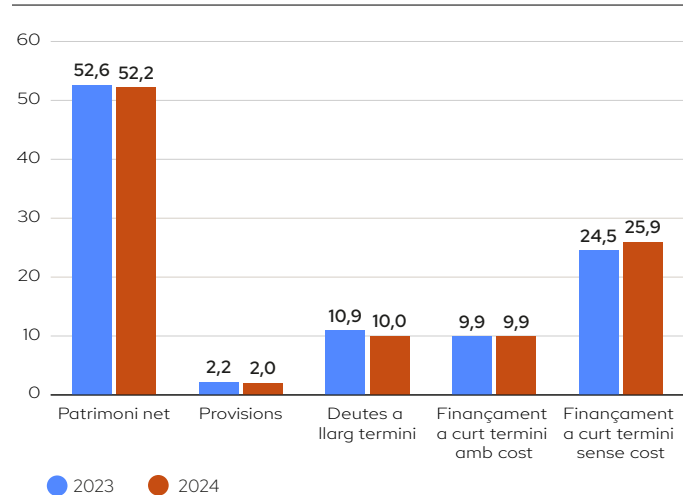
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

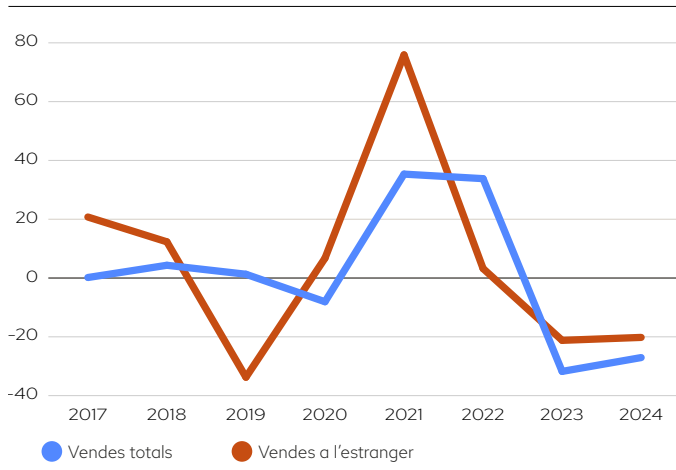
Subministrament d'energia elèctrica i gas

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	1.260	1.304	1.310	1.268	1.334	1.392	1.370	1.183
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	0,9	1,1	1,1	1,1	1,0	0,9	0,8	0,7
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	9,8	9,0	9,0	9,1	8,8	9,4	10,9	10,3
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,31	1,08	1,27	1,49	1,20	1,22	1,15	1,04
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	40,0	36,8	30,2	32,3	37,8	40,7	36,5	35,9
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	49,4	52,9	51,9	48,1	46,0	44,5	43,6	
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	49,5	45,5	54,3	47,7	46,8	49,2	53,4	60,2
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	1,3	1,8	2,5	3,3	0,0	-4,6	0,3	1,8
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	5,9	8,6	12,6	10,7	9,0	8,8	9,2	6,5
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	0,9	0,6	0,7	0,6	0,5	0,7	1,0	0,9
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	6,5	7,6	6,4	3,6	2,7	5,5	11,5	19,7
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	4,8	17,6	20,3	24,8	48,3	25,0	17,5	21,4
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	1,2	10,1	-18,9	2,0	-0,9	-6,1	11,1	-1,8
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	0,1	0,6	-8,5	1,2	4,8	22,5	-0,2	-6,0
Valor afegit per ocupat (% de variació)	-8,9	6,6	15,3	-7,1	-0,7	-11,3	-8,5	-10,1
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	6,9	9,8	12,1	10,0	10,5	9,5	8,0	6,8
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	10,3	13,7	17,3	14,2	14,5	17,5	15,5	9,8
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	96,0	91,4	94,7	94,0	87,9	93,8	94,6	93,7
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	4,0	8,6	5,3	6,0	12,1	6,2	5,4	6,3
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	100,0	89,1	91,4	89,6	76,8	91,5	92,4	83,6
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	0,0	10,9	8,6	10,4	23,2	8,5	7,6	16,4

Subministrament d'energia elèctrica i gas

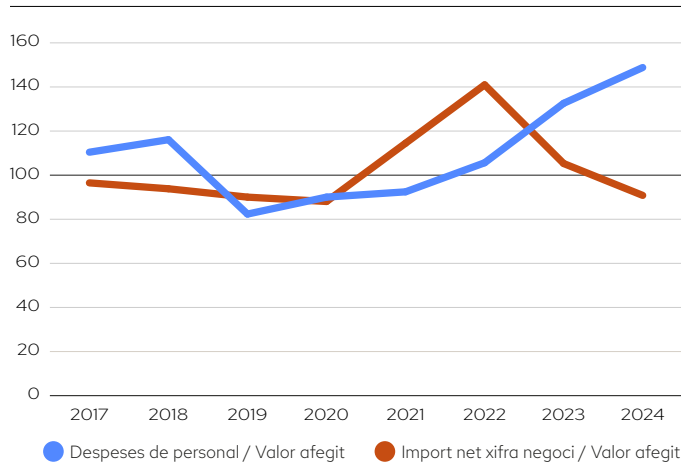
Vendes totals

Taxes de variació interanual, en %

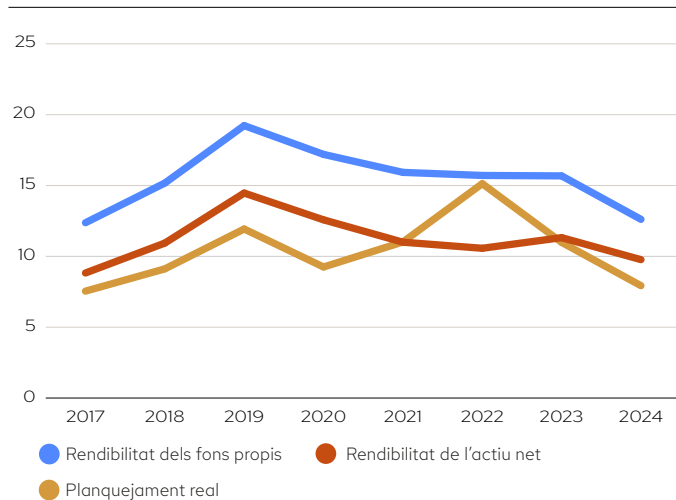
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendibilitat i palanquejament

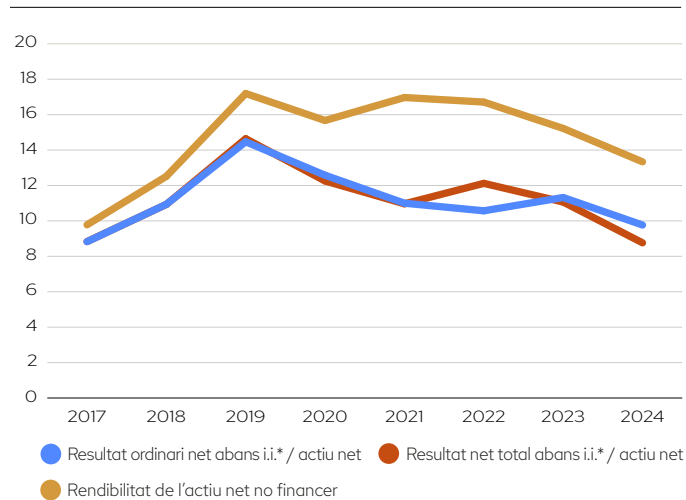
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

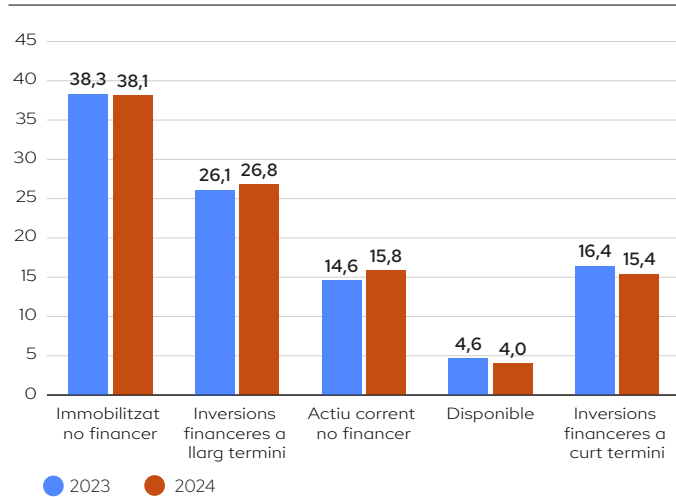
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

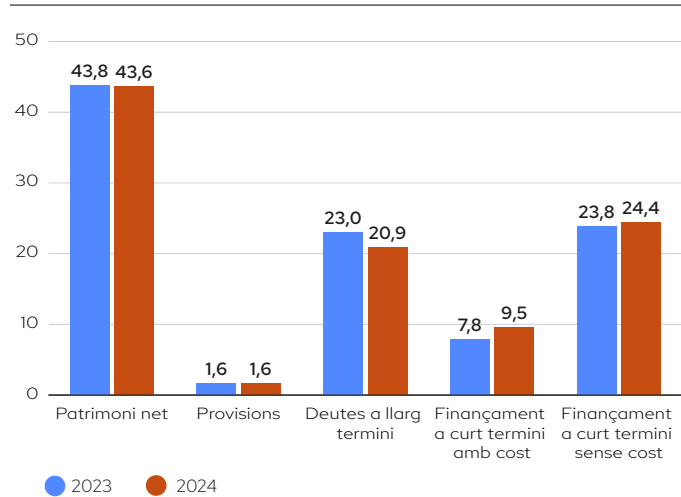
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

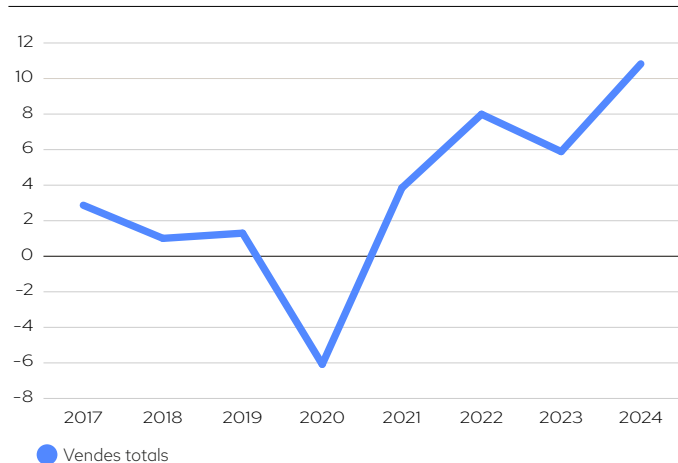
Subministrament d'aigua i activitats de sanejament

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	376	351	362	372	362	368	405	315
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	2,7	2,5	0,9	1,0	0,9	0,8	0,9	1,0
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'exploració (en %)	8,0	11,9	10,2	10,7	10,1	10,6	10,1	9,7
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	0,92	1,30	1,61	1,15	1,38	1,30	1,11	1,20
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	74,2	54,6	32,9	32,3	37,5	28,5	23,5	24,6
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	23,0	41,6	49,1	49,3	47,2	46,9	53,9	53,3
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	31,4	32,3	50,2	62,0	48,1	58,3	64,5	61,2
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	2,4	1,0	1,7	2,4	-1,3	-5,3	1,5	3,2
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	1,8	1,3	6,6	2,8	5,8	7,9	2,8	2,2
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	0,9	1,2	1,0	1,0	1,0	1,3	1,4	1,4
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	5,4	4,8	4,6	4,3	5,0	8,8	11,9	15,2
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	7,2	7,5	11,7	13,0	8,9	10,0	9,0	8,2
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-2,1	0,7	1,6	1,4	-0,7	-4,4	-8,1	1,0
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	3,3	0,7	2,7	0,0	3,6	2,9	12,2	3,6
Valor afegit per ocupat (% de variació)	-1,1	0,5	1,3	-3,4	2,2	1,8	-5,0	7,5
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	3,6	2,3	5,7	2,9	5,1	6,5	4,6	4,9
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	15,6	29,2	9,4	6,2	7,8	9,0	6,2	6,7
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	100,0	99,8	99,2	98,8	98,7	99,4	99,7	99,9
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	0,0	0,2	0,8	1,2	1,3	0,6	0,3	0,1
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	99,7	100,0	99,8	99,7	99,8	100,0	100,0	100,0
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	0,3	0,0	0,2	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0

Subministrament d'aigua i activitats de sanejament

Vendes totals

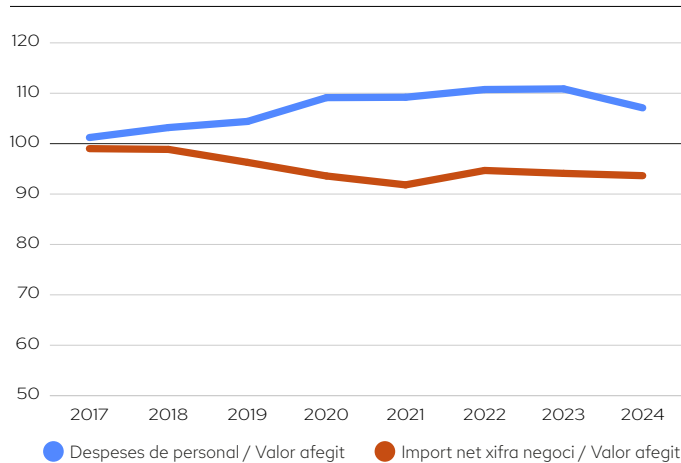
Taxes de variació interanual, en %

Nota: La variació de vendes a l'estranger no es mostra perquè és poc significativa i la sèrie és volàtil.

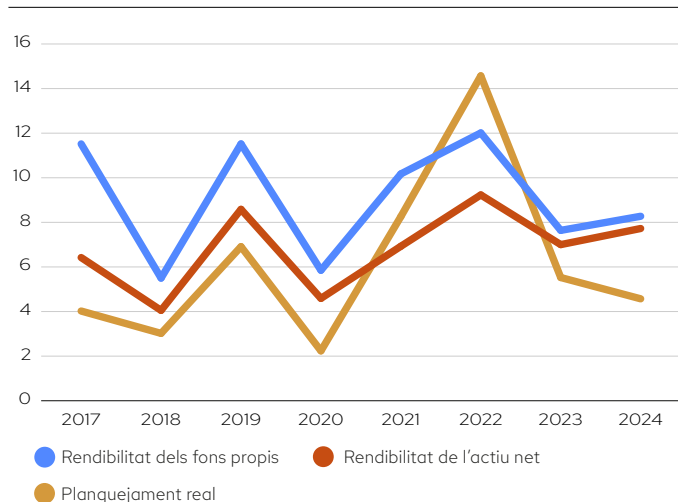
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendibilitat i palanquejament

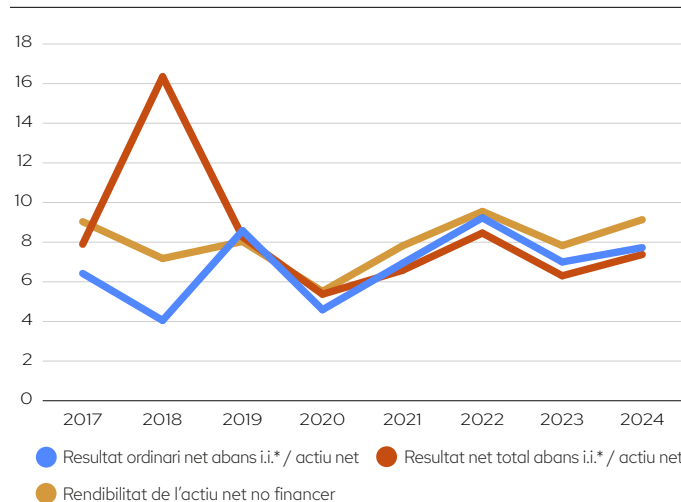
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

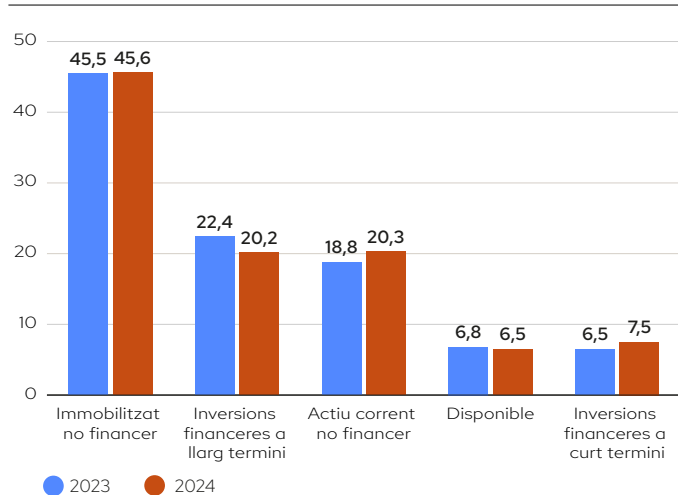
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

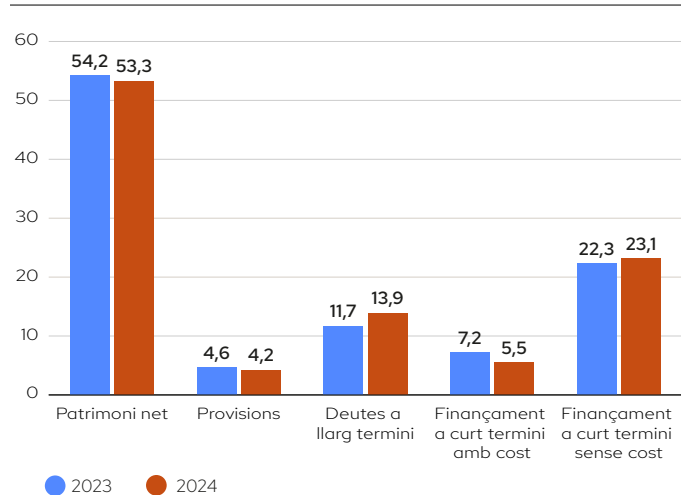
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

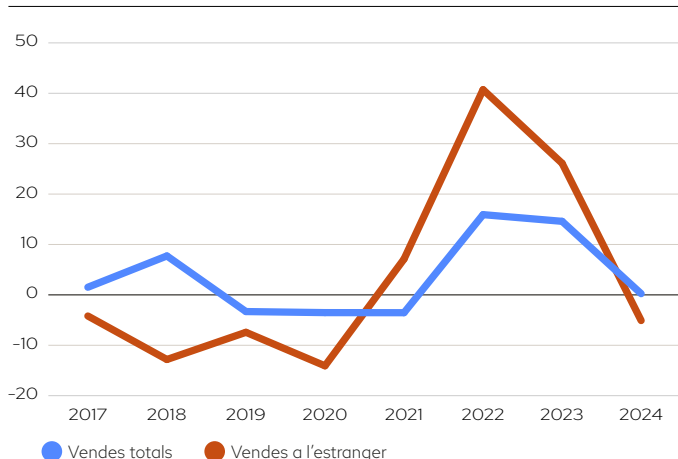

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	22.826	21.353	23.319	23.347	23.544	24.409	24.405	20.418
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	5,1	5,6	6,6	7,1	7,0	7,4	6,9	6,8
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	5,7	1,9	3,1	2,8	2,8	3,2	3,5	5,2
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,58	1,62	1,77	1,91	2,14	1,85	2,12	2,01
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	66,0	60,8	56,9	54,3	51,8	43,9	35,4	33,2
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	24,2	31,0	32,9	34,3	35,2	44,9	48,2	49,3
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	50,7	50,1	46,1	42,5	39,2	52,9	50,7	56,5
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	-0,1	0,2	1,1	2,4	-0,8	-5,3	-0,3	0,7
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	-1,8	-0,1	1,1	0,4	1,0	2,0	1,5	1,2
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	0,9	1,0	1,1	1,3	1,5	1,6	1,8	1,8
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	302,9	259,2	227,8	200,1	186,5	179,1	158,0	141,5
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-2,9	0,3	0,7	-1,8	-0,1	-4,9	0,3	0,2
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	9,3	8,5	7,1	-1,2	7,2	7,2	8,0	6,1
Valor afegit per ocupat (% de variació)	3,9	3,3	12,4	-8,1	5,4	6,5	3,0	3,3
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	-0,3	1,1	2,2	1,6	2,1	2,9	2,9	3,0
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	-1,8	0,2	3,2	1,5	5,3	4,1	5,5	2,8
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	75,6	80,2	79,0	82,8	82,2	80,1	78,3	75,6
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	24,4	19,8	21,0	17,2	17,8	19,9	21,7	24,4
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	98,7	99,5	99,6	99,5	99,3	97,1	98,2	99,3
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	1,3	0,5	0,4	0,5	0,7	2,9	1,8	0,7

Construcció

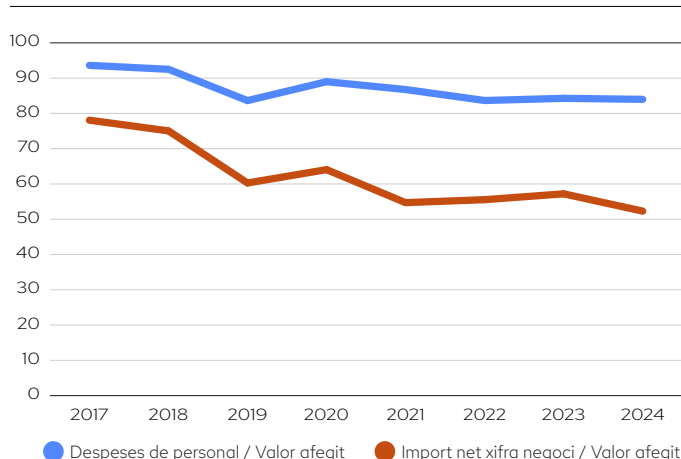
Vendes totals

Taxes de variació interanual, en %

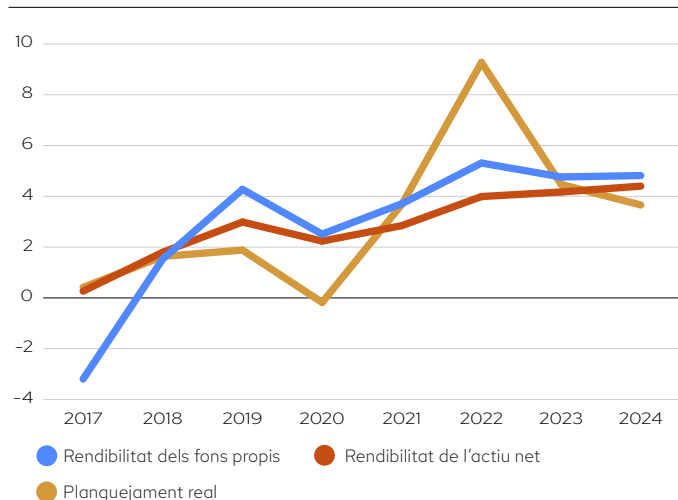
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendibilitat i palanquejament

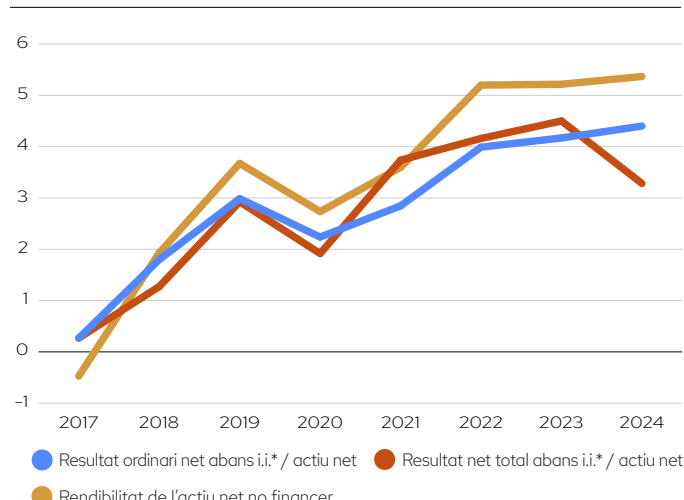
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

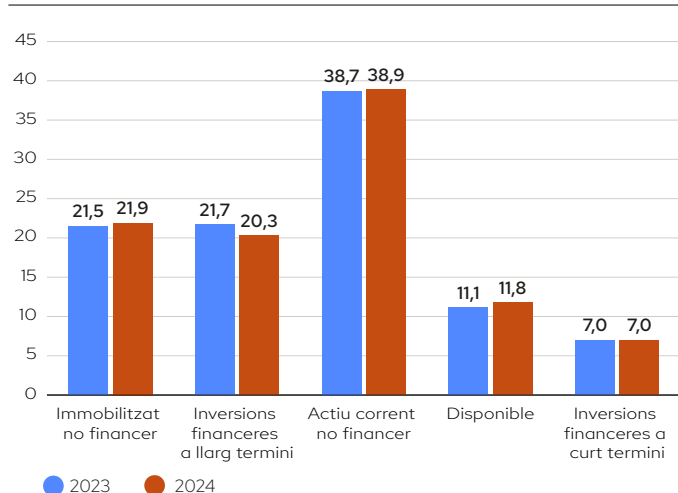
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

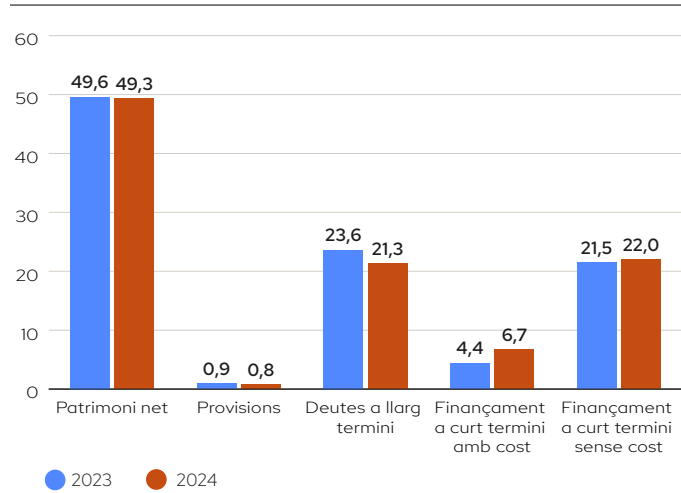
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

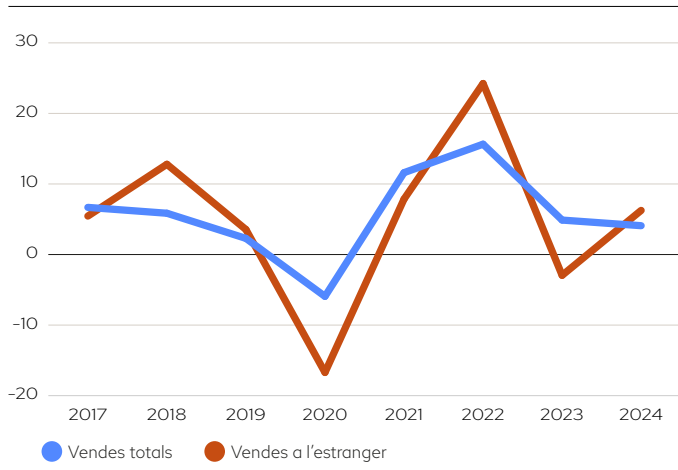
Comerç i reparacions

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	32.854	31.027	32.193	31.831	32.378	32.479	32.507	26.775
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	20,1	20,2	19,6	22,5	21,5	22,4	20,2	20,1
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	10,0	13,6	15,6	13,2	12,2	11,1	12,0	12,6
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,49	1,48	1,51	1,61	1,61	1,52	1,60	1,59
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	36,4	34,9	34,2	34,3	34,0	33,7	32,2	30,0
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	40,6	41,2	41,1	43,9	43,6	43,2	44,7	45,9
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	74,9	75,5	77,7	70,9	74,1	76,2	77,3	79,7
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	0,4	0,6	1,4	2,6	-0,9	-5,4	0,6	1,7
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	6,2	5,9	5,6	4,9	8,2	8,3	7,7	8,3
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	1,1	1,1	1,1	0,9	1,1	1,1	1,2	1,3
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	1,9	2,0	1,9	1,7	1,7	1,9	1,9	2,1
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	177,8	183,7	184,1	185,1	186,7	192,2	165,6	169,6
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-1,6	0,1	0,9	-1,0	0,3	-4,5	1,2	0,0
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	6,3	4,6	3,6	-3,8	6,6	5,3	5,5	4,0
Valor afegit per ocupat (% de variació)	0,5	0,4	-0,3	-3,2	7,9	2,5	4,6	3,0
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	5,0	4,8	4,7	3,9	6,0	6,2	7,0	7,2
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	8,7	8,2	8,3	6,8	11,0	11,8	11,5	12,1
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	86,2	88,0	85,5	86,9	83,7	85,4	84,3	83,7
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	13,8	12,0	14,5	13,1	16,3	14,6	15,7	16,3
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	60,1	63,2	62,4	58,6	53,9	56,8	60,1	62,0
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	39,9	36,8	37,6	41,4	46,1	43,2	39,9	38,0

Comerç i reparacions

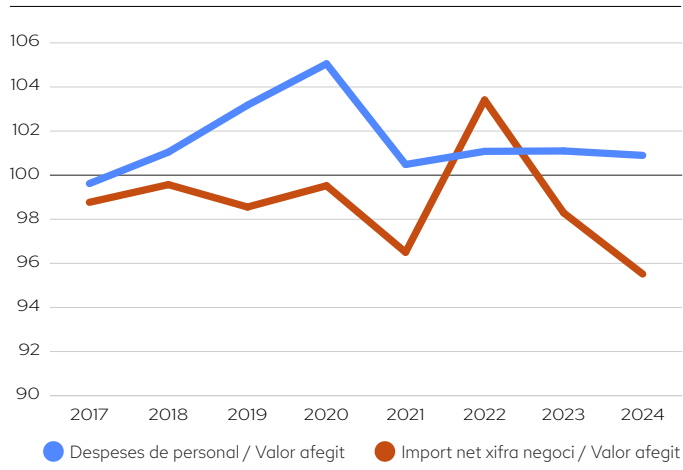
Vendes totals

Taxes de variació interanual, en %

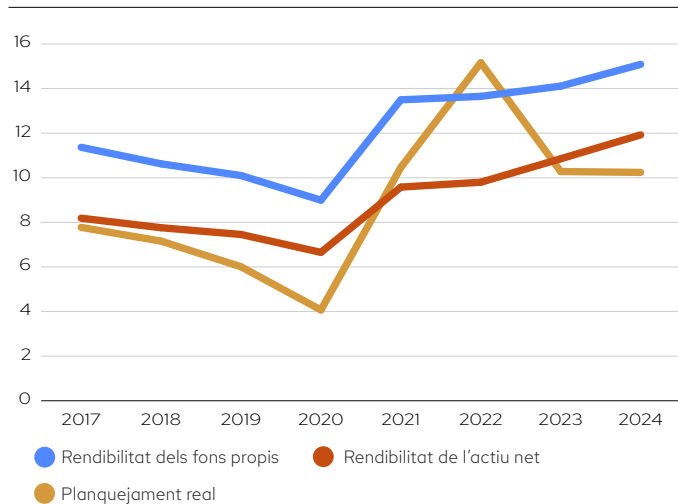
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendibilitat i palanquejament

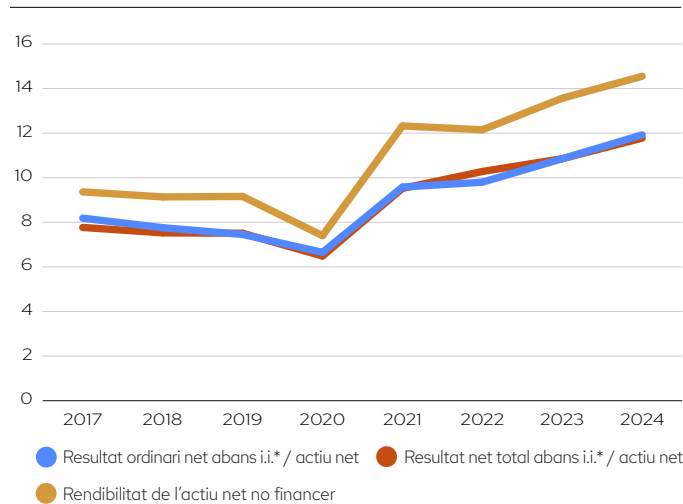
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

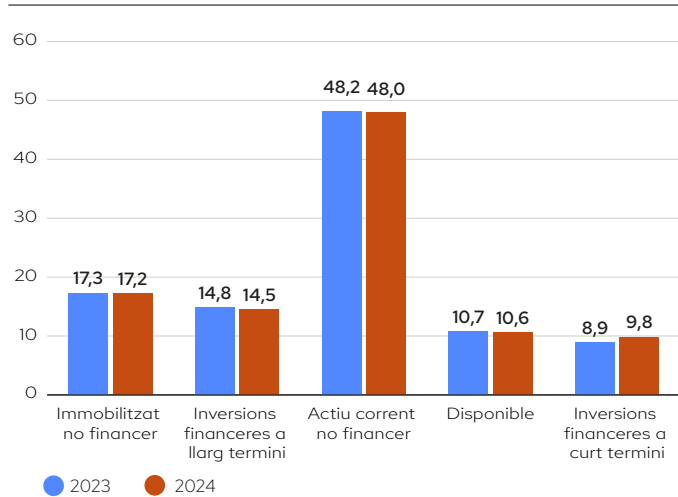
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

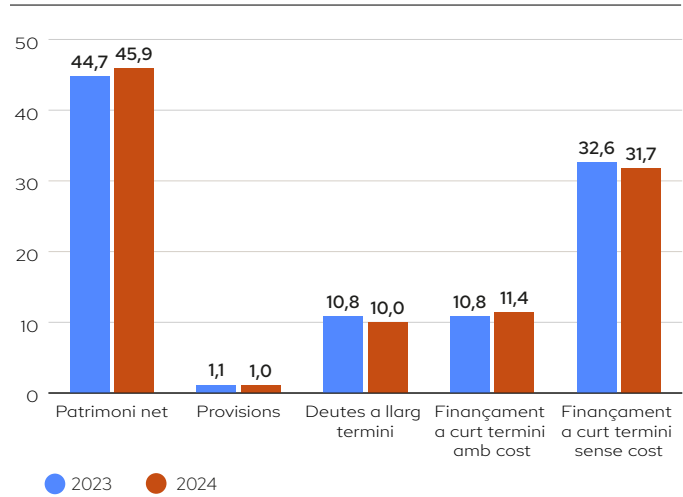
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

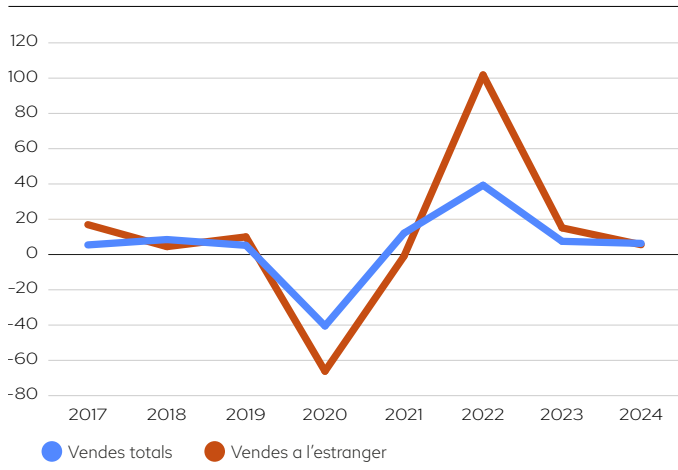
Transport i emmagatzematge

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	4.761	4.533	4.711	4.657	4.661	4.659	4.751	3.947
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	6,3	6,5	6,6	4,7	5,3	5,1	5,7	5,7
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	9,2	8,9	9,3	11,5	10,1	9,9	10,3	11,1
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,24	1,14	1,11	1,20	1,30	1,34	1,27	1,35
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	50,3	49,8	47,5	50,1	49,8	44,4	44,7	40,5
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	34,5	33,7	36,4	30,7	33,6	33,8	34,5	35,8
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	44,5	46,0	48,2	42,3	50,0	49,1	54,6	56,4
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	2,0	1,1	1,9	3,0	0,0	-3,5	2,5	4,0
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	10,6	11,0	11,4	-3,0	3,3	4,1	9,5	9,6
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	1,9	1,9	1,9	1,3	1,4	1,9	2,1	2,3
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	11,3	10,6	12,7	7,3	5,5	7,6	10,7	11,8
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	3,7	3,8	6,0	4,5	5,4	8,0	11,6	11,4
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-1,1	0,2	-1,3	-1,5	-2,0	-3,4	0,4	1,2
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	6,7	6,5	6,4	-6,9	5,9	10,7	5,7	4,8
Valor afegit per ocupat (% de variació)	2,9	-1,4	-1,7	-31,0	19,0	4,1	12,8	2,6
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	9,9	9,2	9,0	-0,8	3,8	5,0	8,9	8,8
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	20,2	20,0	19,1	-7,6	5,7	12,9	20,5	17,4
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	70,1	71,2	67,4	84,5	76,7	66,7	64,2	67,4
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	29,9	28,8	32,6	15,5	23,3	33,3	35,8	32,6
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	57,5	74,1	45,0	76,6	63,0	72,8	68,4	68,1
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	42,5	25,9	55,0	23,4	37,0	27,2	31,6	31,9

Transport i emmagatzematge

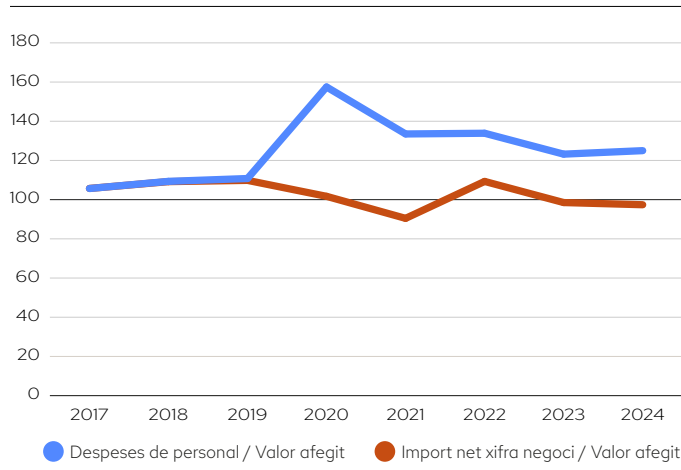
Vendes totals

Taxes de variació interanual, en %

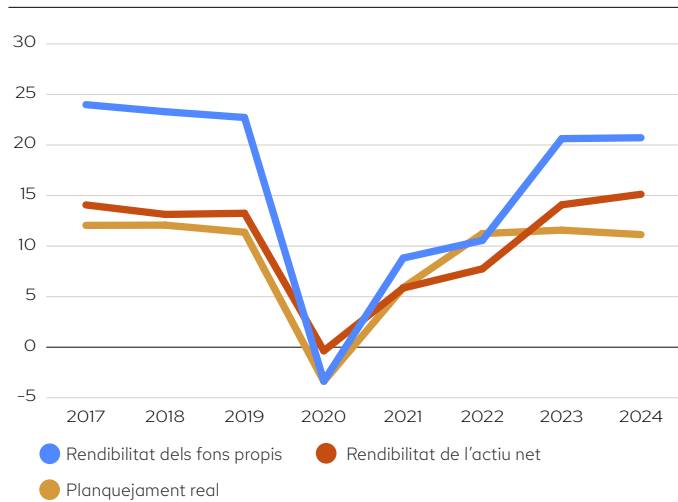
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendibilitat i palanquejament

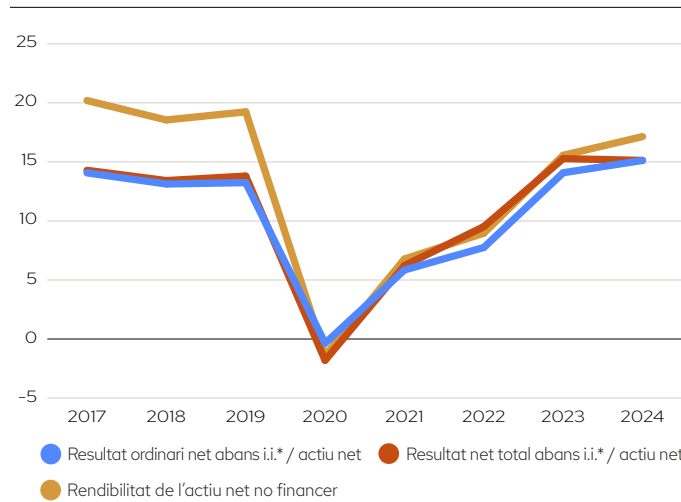
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

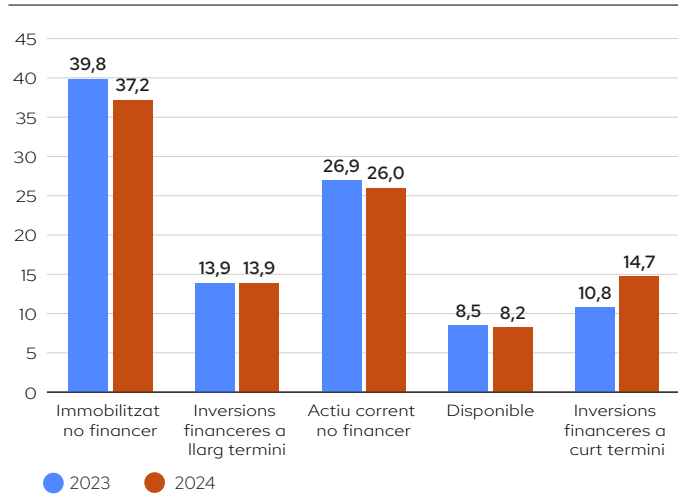
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

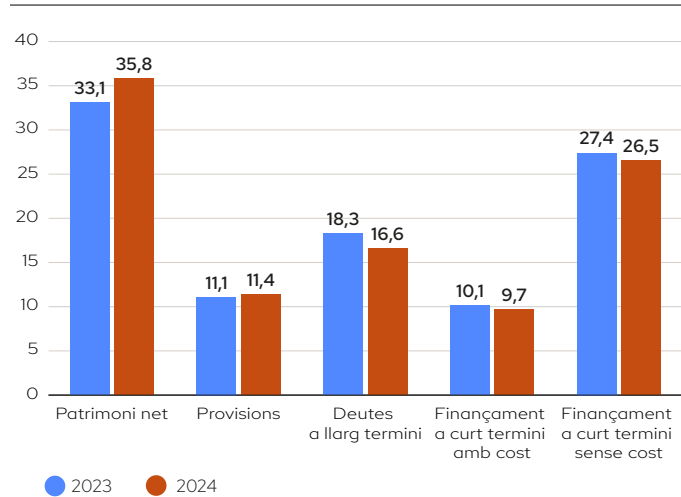
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

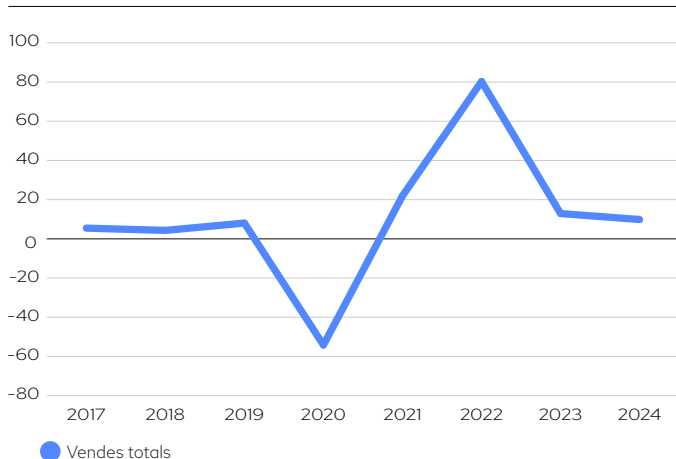

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	9.532	9.355	9.770	9.406	9.977	9.621	10.711	9.027
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	6,0	5,9	5,9	2,2	3,4	4,6	6,1	5,9
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	6,5	6,4	6,8	7,0	6,4	6,2	6,2	6,7
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,04	1,09	1,24	1,12	1,15	1,00	1,15	1,23
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	34,0	33,6	31,6	40,0	42,7	37,5	34,1	30,7
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	44,8	45,7	50,0	36,9	39,4	43,9	47,7	52,2
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	44,6	43,9	44,2	36,7	40,1	48,1	46,5	48,3
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	0,3	0,6	1,4	2,6	-0,5	-4,7	0,6	1,5
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	5,2	4,7	5,2	-10,8	-1,0	3,7	6,0	7,8
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	1,3	1,2	1,4	0,8	1,0	1,3	1,4	1,6
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	28,7	24,6	25,0	12,7	16,6	14,0	18,2	17,7
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	13,9	14,8	14,1	20,9	16,6	14,5	11,4	10,0
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-1,9	-0,7	0,2	-5,9	-0,4	-2,3	1,2	0,2
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	9,3	5,6	7,2	-31,1	12,3	38,0	11,2	6,5
Valor afegit per ocupat (% de variació)	0,2	-2,0	1,2	-39,8	55,8	10,3	6,8	5,3
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	5,6	5,0	5,4	-7,4	0,9	4,7	7,4	8,3
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	8,7	8,6	8,0	-19,1	0,3	7,9	10,7	14,6
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	99,7	99,1	99,6	99,9	99,7	99,8	99,9	99,4
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	0,3	0,9	0,4	0,1	0,3	0,2	0,1	0,6
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	99,4	99,9	99,0	100,0	99,9	99,4	99,6	99,6
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	0,6	0,1	1,0	0,0	0,1	0,6	0,4	0,4

Hostaleria

Vendes totals

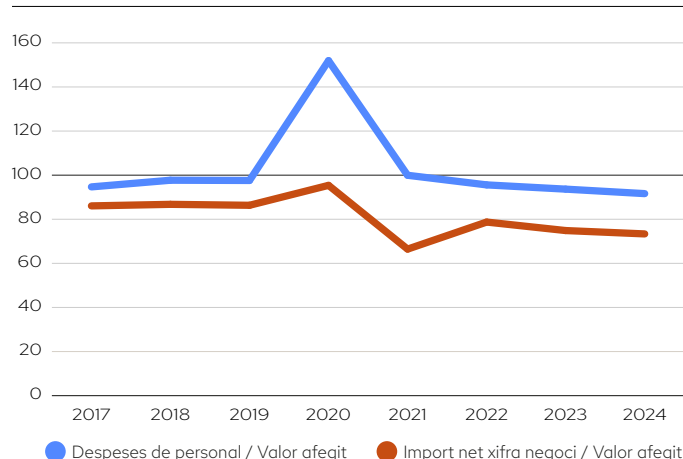
Taxes de variació interanual, en %

Nota: La variació de vendes a l'estranger no es mostra perquè és poc significativa i la sèrie és volàtil.

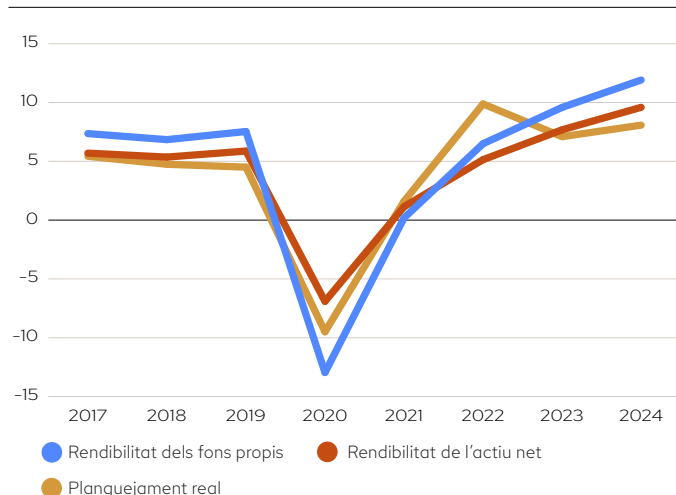
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendibilitat i palanquejament

En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

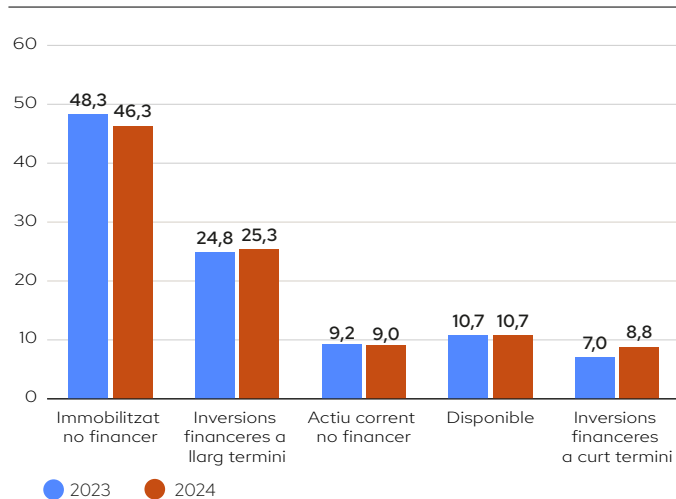
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

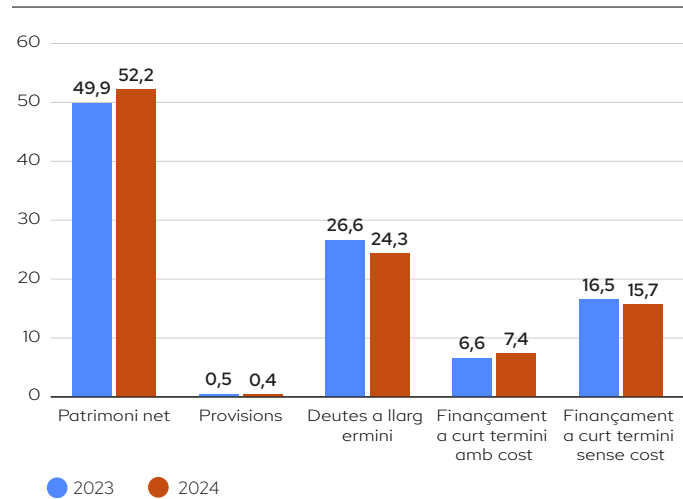
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

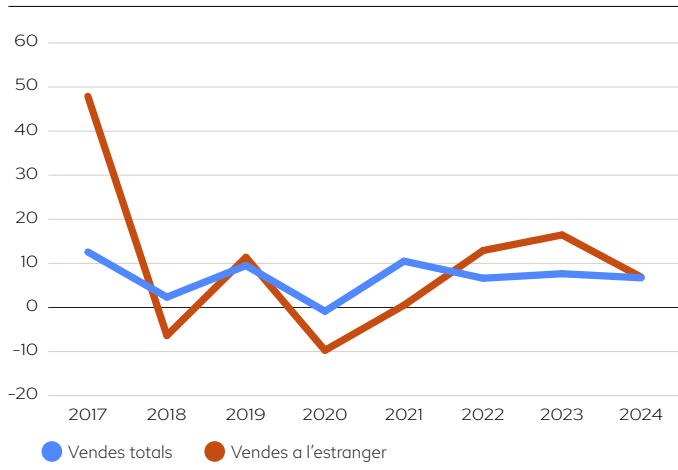
Informació i comunicacions

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	6.140	5.997	6.245	6.334	6.739	6.921	7.089	5.990
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	4,4	4,8	5,2	5,1	5,4	5,9	6,0	6,0
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	14,8	14,1	15,4	15,5	14,4	18,7	18,7	18,5
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,13	1,17	1,10	1,11	1,06	1,20	1,19	1,63
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	48,4	45,5	45,0	47,6	50,3	44,3	43,2	42,7
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	36,4	38,6	39,6	38,7	37,0	40,6	40,1	43,1
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	74,0	75,2	78,1	77,5	74,0	78,7	74,9	52,9
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	0,0	0,2	0,6	1,8	-1,4	-6,1	1,3	3,9
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	6,0	5,3	3,5	1,0	4,0	7,2	3,4	3,0
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	1,8	1,6	1,6	1,5	1,5	1,9	1,9	1,9
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	4,5	4,1	3,9	3,8	4,2	5,0	4,7	5,2
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	14,1	14,9	15,3	13,2	12,3	17,7	12,9	12,2
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-1,2	-1,1	1,4	1,0	-0,8	-4,0	1,6	0,7
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	9,6	8,8	6,8	1,7	7,0	12,4	9,4	6,3
Valor afegit per ocupat (% de variació)	-0,6	-1,3	1,2	0,2	3,7	1,6	5,5	4,0
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	4,7	4,0	3,1	1,2	3,5	5,2	4,7	5,9
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	9,3	2,6	4,3	5,3	6,2	8,3	4,7	7,7
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	81,0	82,2	79,8	82,4	84,1	82,6	77,6	75,8
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	19,0	17,8	20,2	17,6	15,9	17,4	22,4	24,2
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	83,2	79,2	60,3	77,4	82,4	85,8	87,2	82,0
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	16,8	20,8	39,7	22,6	17,6	14,2	12,8	18,0

Informació i comunicacions

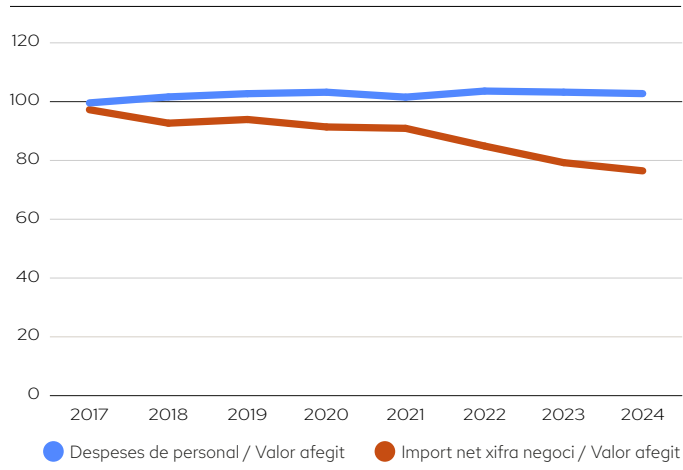
Vendes totals

Taxes de variació interanual, en %

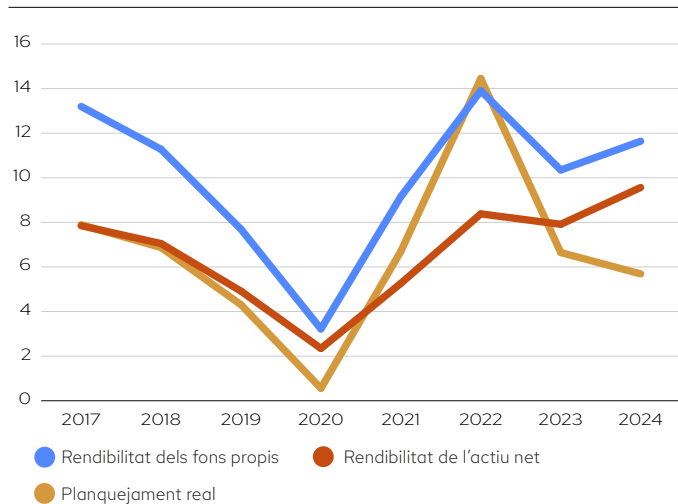
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendibilitat i palanquejament

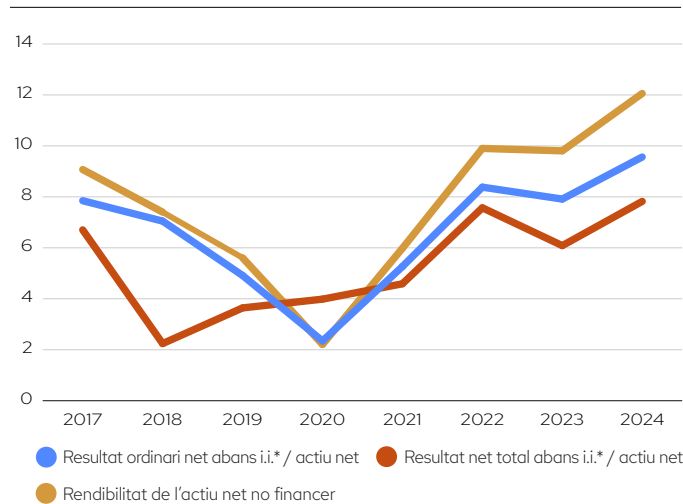
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

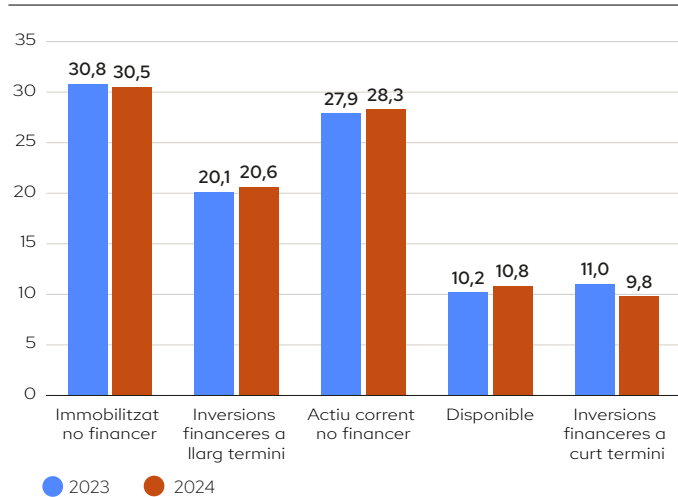
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

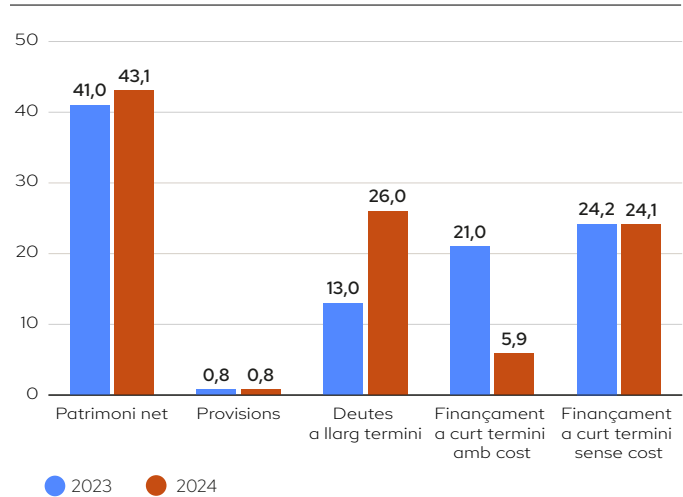
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

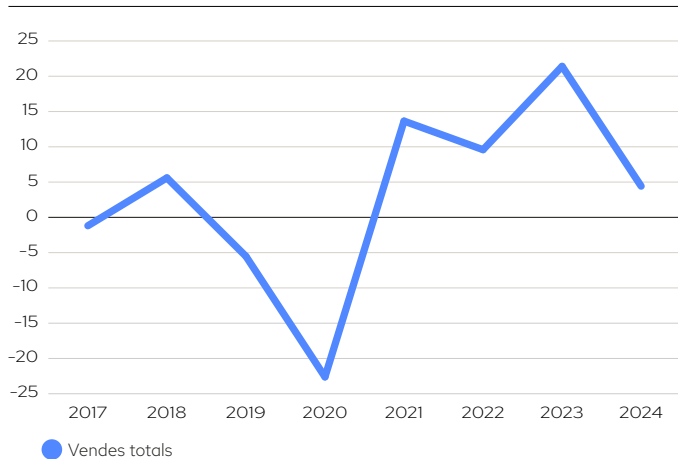
Activitats immobiliàries

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	22.668	21.522	22.989	23.188	24.028	24.751	25.029	21.905
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	3,1	3,1	3,1	3,3	3,2	3,4	3,4	3,5
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	2,1	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0	2,1	2,1
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	2,02	2,16	2,30	2,40	2,21	2,36	2,31	2,34
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	23,5	22,3	22,7	22,1	22,3	20,7	20,5	18,2
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	67,3	68,4	67,6	68,4	68,2	69,5	69,3	71,7
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	28,1	28,4	27,1	26,4	27,9	29,0	28,9	31,2
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	-0,3	0,0	0,9	2,0	-1,1	-5,7	-0,7	0,1
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	0,5	0,7	0,8	0,2	0,2	0,8	0,4	0,4
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	1,2	1,2	1,0	0,8	0,8	0,9	1,0	1,1
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	311,5	268,3	285,6	271,8	262,4	269,2	281,1	256,0
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-0,6	2,5	1,6	-1,1	0,3	-4,1	0,8	0,8
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	5,6	2,8	3,0	-4,0	5,3	6,3	3,5	2,2
Valor afegit per ocupat (% de variació)	1,2	3,4	0,1	-7,7	3,0	10,1	5,8	6,6
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	1,6	1,7	1,8	1,3	1,5	1,9	2,2	2,4
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	2,7	2,3	2,3	1,4	1,7	2,7	3,2	2,7
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	99,8	99,8	100,0	100,0	99,3	99,8	99,8	100,0
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	0,2	0,2	0,0	0,0	0,7	0,2	0,2	0,0
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	100,0	100,0	100,0	90,2	99,8	100,0	100,0	99,9
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	0,0	0,0	0,0	9,8	0,2	0,0	0,0	0,1

Activitats immobiliàries

Vendes totals

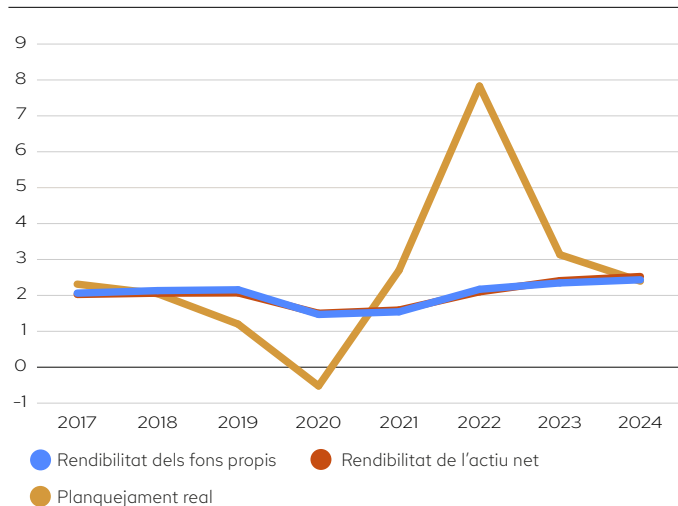
Taxes de variació interanual, en %

Nota: La variació de vendes a l'estranger no es mostra perquè és poc significativa i la sèrie és volàtil.

Rendibilitat i palanquejament

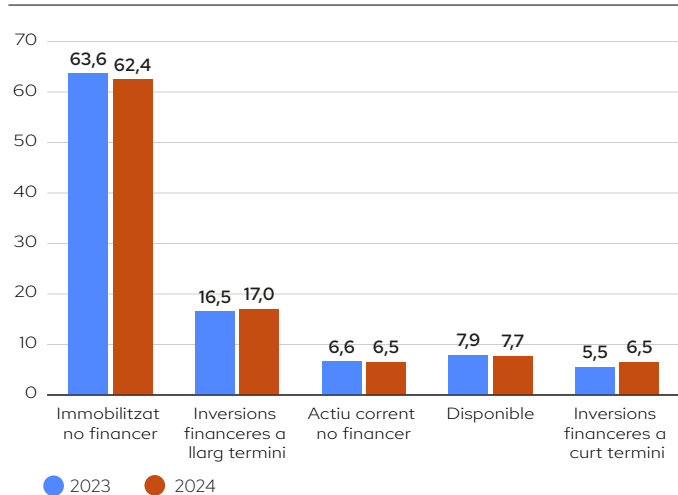
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

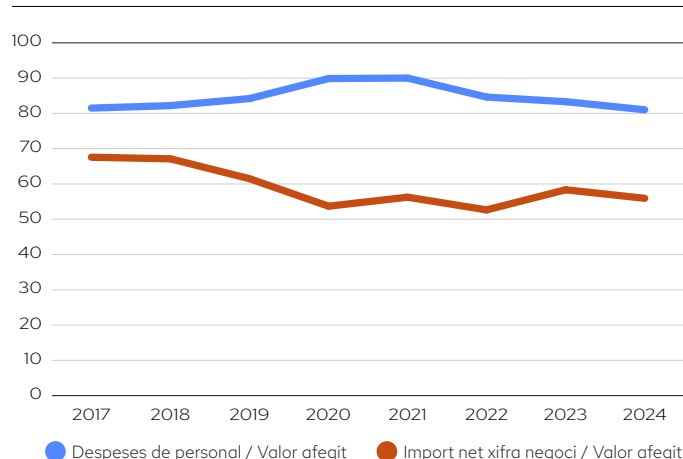
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

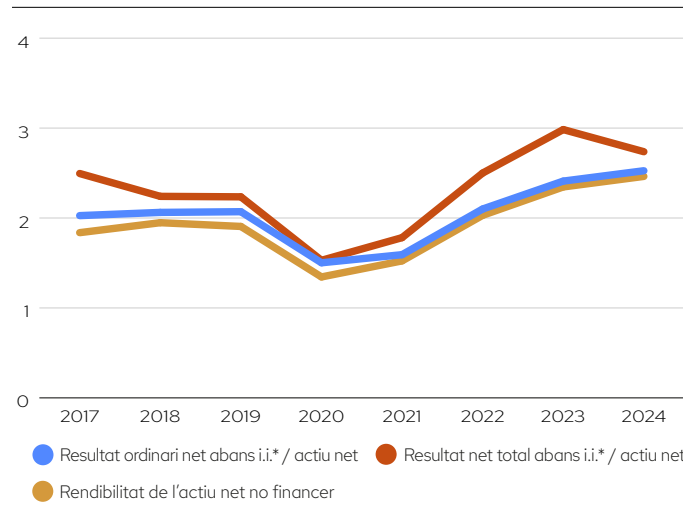
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendiment de l'actiu

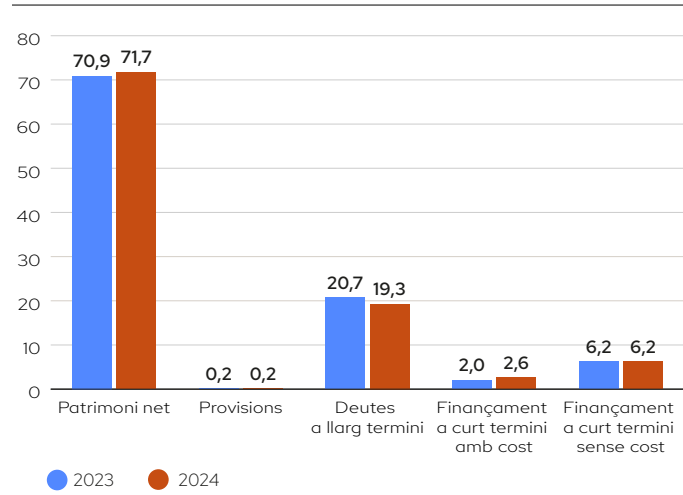
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

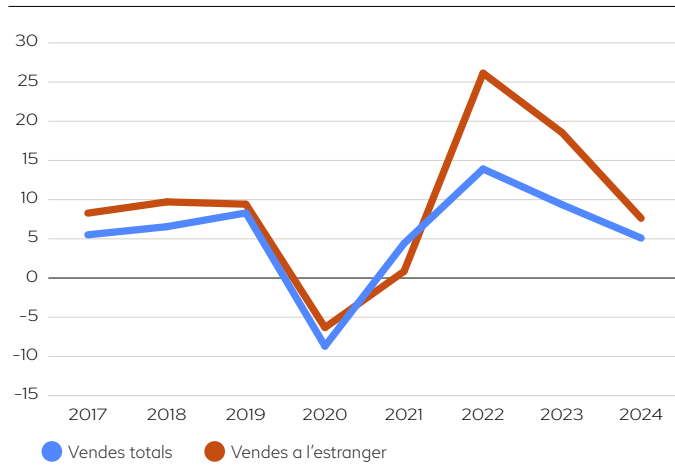
Activitats científiques i tècniques

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	19.423	18.733	20.222	20.257	20.900	21.694	21.975	18.848
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	6,1	6,1	6,2	6,8	7,0	7,2	7,2	6,6
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'exploració (en %)	7,4	8,0	7,6	7,7	7,8	7,2	8,0	9,2
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,26	1,71	2,18	1,77	1,58	1,68	1,80	1,66
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	41,2	38,8	34,9	39,9	39,2	39,5	41,7	34,7
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	47,6	56,5	56,0	54,5	55,0	55,2	52,1	61,7
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	44,0	41,2	31,3	30,4	38,8	30,2	28,3	27,3
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	0,8	1,7	1,7	3,2	-0,1	-4,2	1,2	2,4
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	4,6	2,9	5,7	3,3	-0,7	0,3	0,5	1,0
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	1,4	1,3	1,2	1,0	1,1	1,2	1,2	0,9
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	2,8	2,3	2,1	1,9	2,1	2,3	2,2	1,4
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	14,6	15,7	16,2	17,2	15,6	17,1	15,8	19,9
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-1,1	0,4	0,9	0,7	2,4	-5,0	1,5	1,4
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	8,0	6,8	7,0	-1,2	8,1	11,3	8,5	5,2
Valor afegit per ocupat (% de variació)	0,4	0,5	0,8	-4,0	2,1	3,3	4,7	-4,0
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAll / Actiu, en %)	1,1	1,0	0,9	0,4	0,2	0,9	1,0	0,1
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	9,3	7,2	14,8	7,3	2,8	3,6	7,9	7,2
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	87,2	85,2	79,1	83,9	79,1	75,8	75,3	78,3
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	12,8	14,8	20,9	16,1	20,9	24,2	24,7	21,7
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	91,1	87,2	89,7	82,1	96,1	89,9	82,2	82,4
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	8,9	12,8	10,3	17,9	3,9	10,1	17,8	17,6

Activitats científiques i tècniques

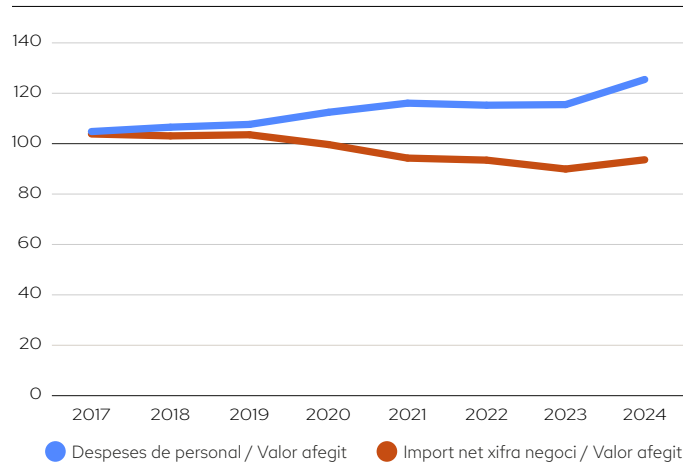
Vendes totals

Taxes de variació interanual, en %

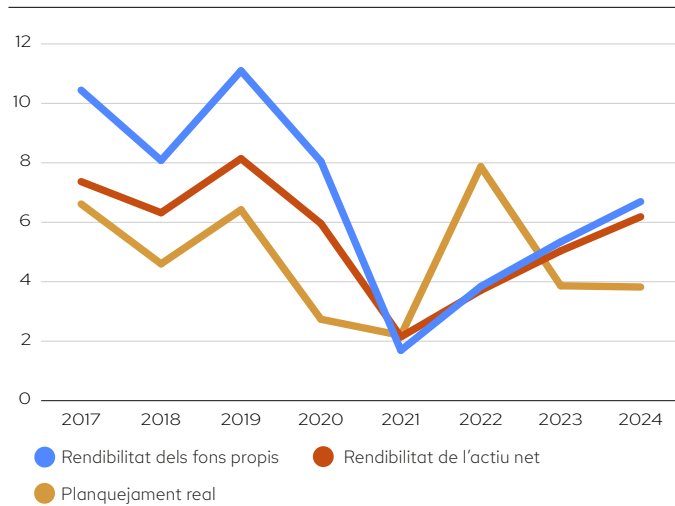
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendibilitat i palanquejament

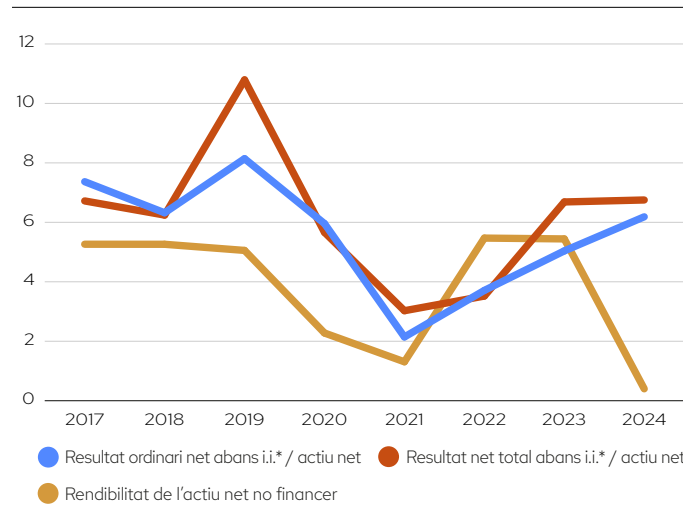
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

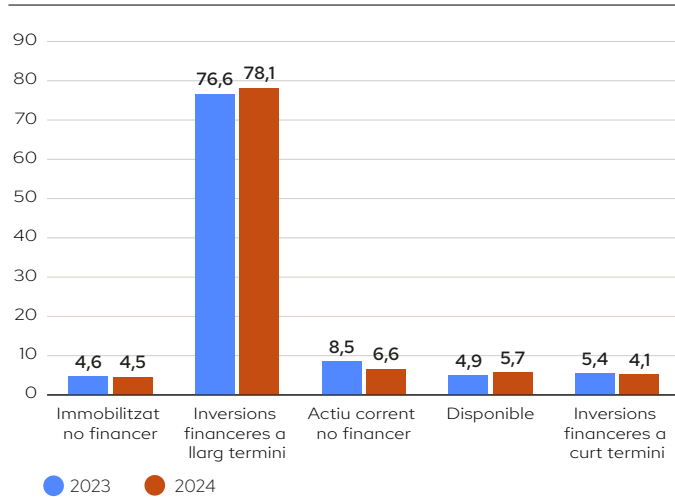
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

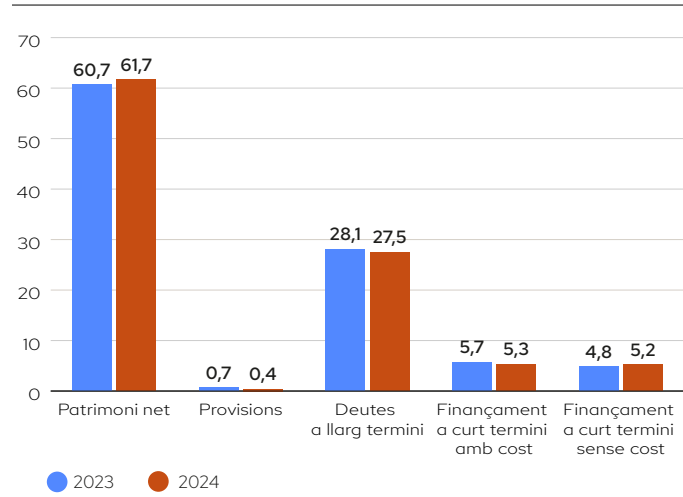
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

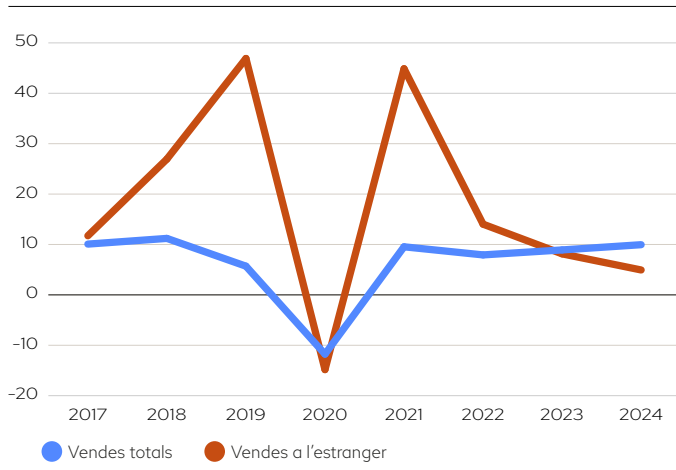
Activitats administratives

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	6.232	6.036	6.349	6.231	6.620	6.771	7.109	6.076
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	5,7	6,0	6,3	6,3	6,6	6,1	6,0	6,8
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	11,2	11,5	10,3	13,4	13,8	13,1	12,0	13,0
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,26	1,24	1,58	1,44	1,47	1,51	1,50	1,31
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	40,3	39,7	29,1	41,8	39,7	31,5	29,0	42,6
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	43,4	45,6	52,1	43,6	46,1	53,2	53,5	44,5
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	64,6	66,8	63,9	57,2	60,3	61,4	64,2	60,7
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	-0,5	-0,3	1,3	2,0	-1,3	-5,4	0,0	0,6
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	4,7	6,3	7,1	2,5	4,2	4,4	5,6	4,2
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	2,3	2,2	2,5	1,6	2,0	2,1	2,3	2,8
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	5,1	4,7	5,1	3,5	4,2	4,8	5,1	5,9
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	9,7	11,0	12,8	14,2	11,7	12,4	11,4	11,3
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	0,2	1,4	-0,7	1,3	-2,9	-6,5	1,4	2,1
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	8,6	8,0	5,7	-9,6	14,9	10,0	4,1	5,8
Valor afegit per ocupat (% de variació)	0,3	4,5	0,4	-1,9	1,2	1,1	5,9	4,4
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	3,3	4,5	5,3	2,1	3,5	3,8	5,1	4,4
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	6,8	8,9	9,8	3,5	6,7	6,2	8,9	8,2
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	94,9	95,4	93,5	93,8	93,5	94,0	91,2	93,6
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	5,1	4,6	6,5	6,2	6,5	6,0	8,8	6,4
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	99,5	92,8	89,8	94,5	88,3	89,2	94,5	98,8
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	0,5	7,2	10,2	5,5	11,7	10,8	5,5	1,2

Activitats administratives

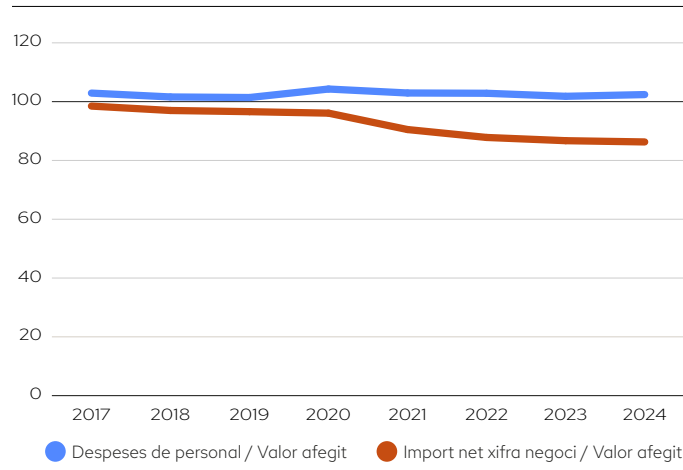
Vendes totals

Taxes de variació interanual, en %

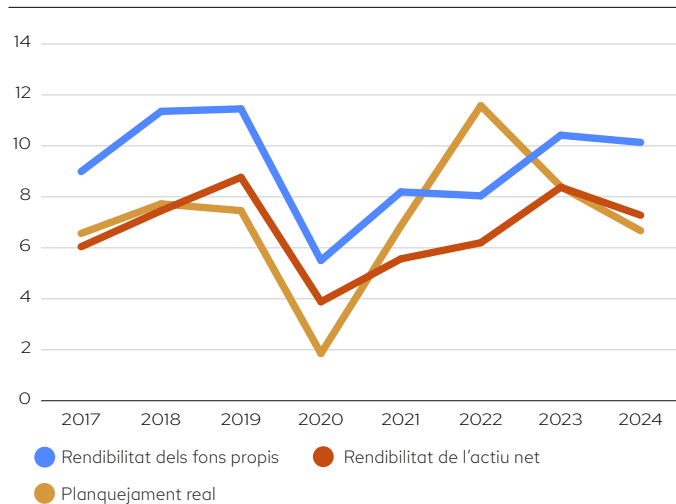
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendibilitat i palanquejament

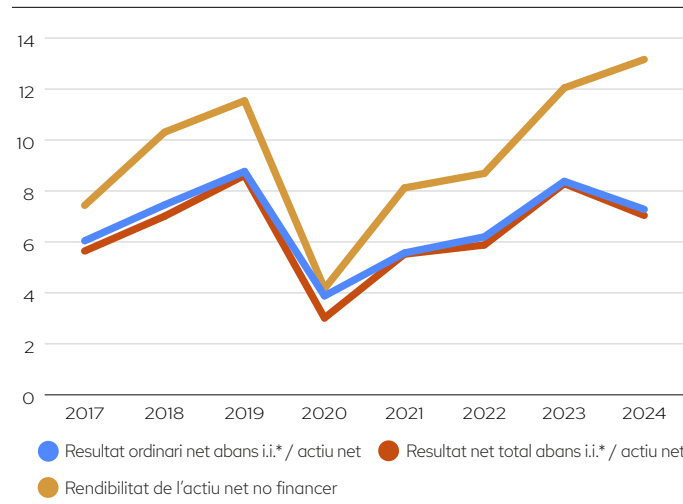
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

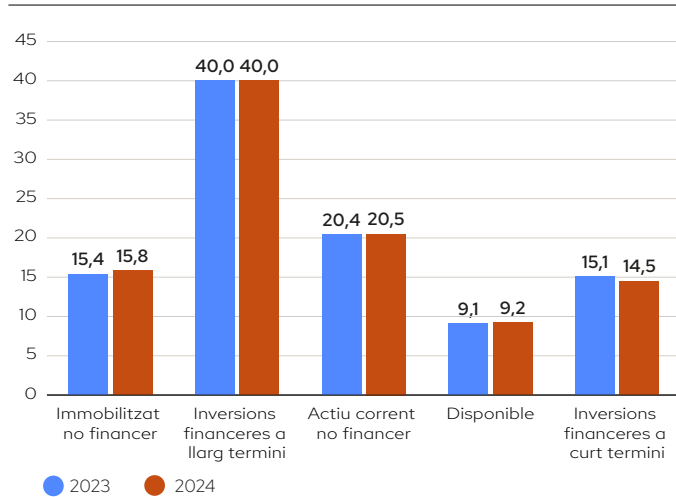
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

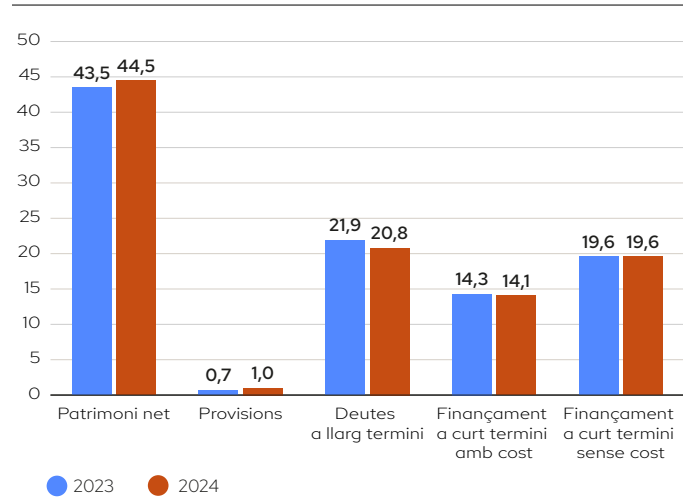
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

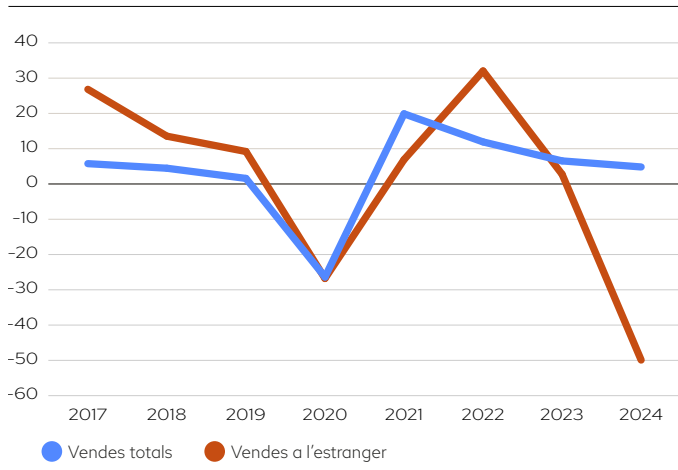
Altres serveis

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	12.999	12.482	12.610	12.461	13.150	13.488	14.135	12.241
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	5,5	5,7	5,7	5,4	5,8	5,9	6,5	6,4
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	9,3	9,6	8,9	9,2	8,7	8,4	9,4	9,5
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,19	1,51	1,54	1,34	1,57	1,63	1,38	1,40
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	29,7	22,8	23,4	25,6	24,7	24,9	23,8	21,8
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	71,4	69,8	70,0	69,8	68,3	70,5	73,1	
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	42,5	41,7	47,0	41,0	40,4	34,5	48,9	44,4
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	1,0	0,5	1,0	3,6	0,0	-4,6	0,6	2,0
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	2,6	3,8	4,7	-0,1	0,7	1,8	3,0	3,1
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	1,5	1,5	1,4	1,1	1,2	1,5	1,7	1,7
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	5,6	4,9	3,7	3,2	3,7	4,4	6,2	6,6
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	27,1	25,9	23,9	28,9	26,1	10,5	9,2	8,8
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-1,5	-1,0	2,2	-1,5	0,6	-4,1	-0,5	0,1
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	6,5	6,1	4,2	-7,8	9,0	9,1	6,0	5,5
Valor afegit per ocupat (% de variació)	0,7	0,2	1,0	-9,4	14,3	-0,2	4,8	3,3
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	2,1	1,9	1,5	0,4	1,3	1,5	2,4	2,9
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	6,1	5,6	7,1	2,1	1,4	3,2	7,6	7,9
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	99,2	99,6	94,5	95,1	98,3	99,1	99,4	98,8
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	0,8	0,4	5,5	4,9	1,7	0,9	0,6	1,2
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	99,3	98,9	90,6	98,8	98,6	98,5	99,0	99,0
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	0,7	1,1	9,4	1,2	1,4	1,5	1,0	1,0

Altres serveis

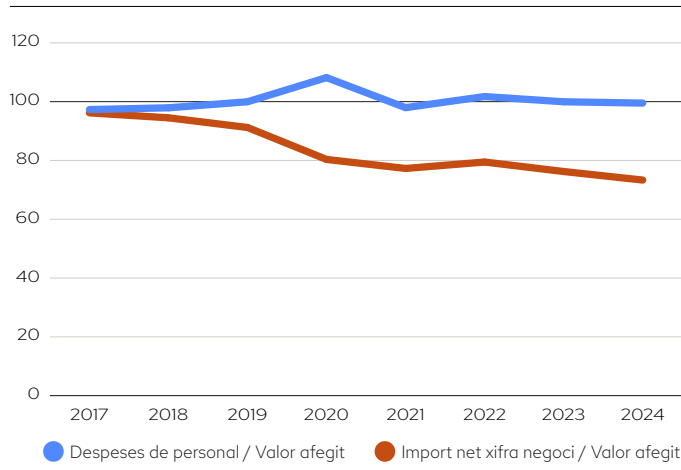
Vendes totals

Taxes de variació interanual, en %

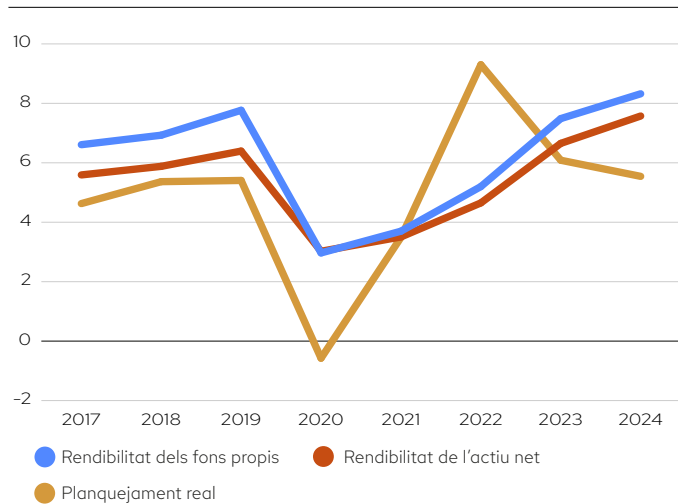
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

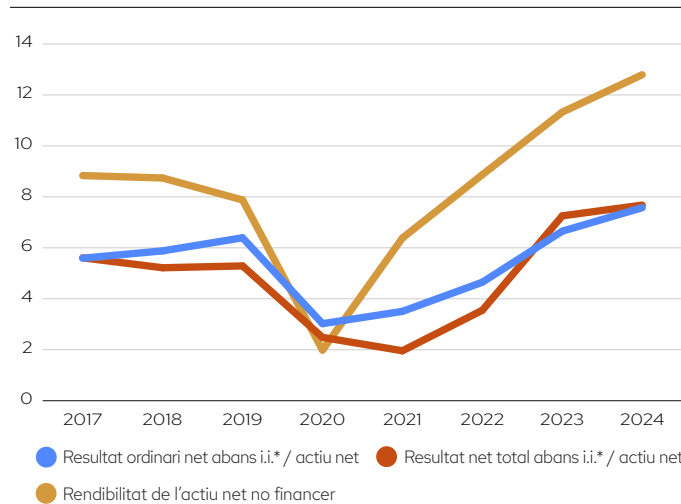
Rendibilitat i palanquejament

En %

Rendiment de l'actiu

En %

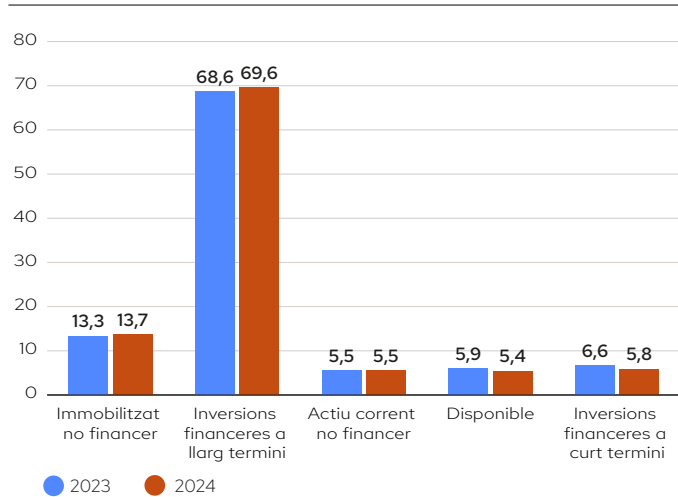

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

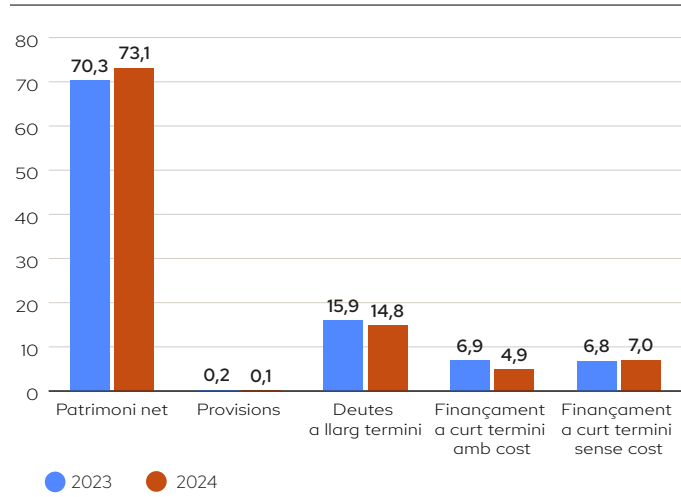
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

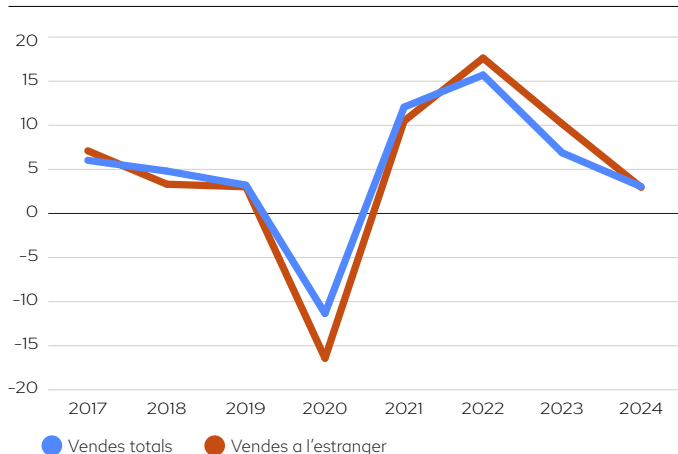
Empreses grans

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	6.003	6.145	6.432	6.635	7.206	8.520	9.212	8.132
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	50,3	50,0	49,9	49,9	49,0	49,5	50,3	52,7
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	11,4	11,6	11,7	11,9	11,0	10,7	11,1	12,3
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,15	1,23	1,32	1,27	1,34	1,33	1,39	1,36
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	45,5	41,2	38,6	40,4	39,4	36,9	36,3	33,2
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	40,6	47,0	48,0	47,5	48,2	49,8	49,9	54,0
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	59,4	58,6	55,4	52,3	54,3	55,4	54,4	54,1
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	0,5	0,6	1,3	2,8	-0,5	-4,7	1,1	2,4
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	5,4	5,2	6,2	2,9	2,1	3,0	3,6	3,3
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	1,5	1,5	1,6	1,3	1,5	1,6	1,7	1,7
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	4,0	4,1	3,9	3,5	3,9	4,4	4,3	4,1
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	64,9	63,2	59,9	64,1	63,7	68,5	59,2	62,1
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-1,9	-0,5	-0,1	3,2	-2,5	-6,2	1,4	1,3
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	5,2	5,4	3,7	-7,0	7,1	7,3	4,7	3,3
Valor afegit per ocupat (% de variació)	1,4	-0,9	0,9	-6,3	3,4	2,6	7,1	3,1
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	3,9	3,7	3,7	1,6	2,5	3,1	4,1	3,5
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	10,5	8,0	10,0	5,2	5,4	5,7	8,5	7,6
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	66,6	67,4	64,8	68,0	67,3	68,2	65,0	65,8
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	33,4	32,6	35,2	32,0	32,7	31,8	35,0	34,2
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	54,3	56,7	53,8	52,6	53,8	59,3	58,7	61,0
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	45,7	43,3	46,2	47,4	46,2	40,7	41,3	39,0

Empreses grans

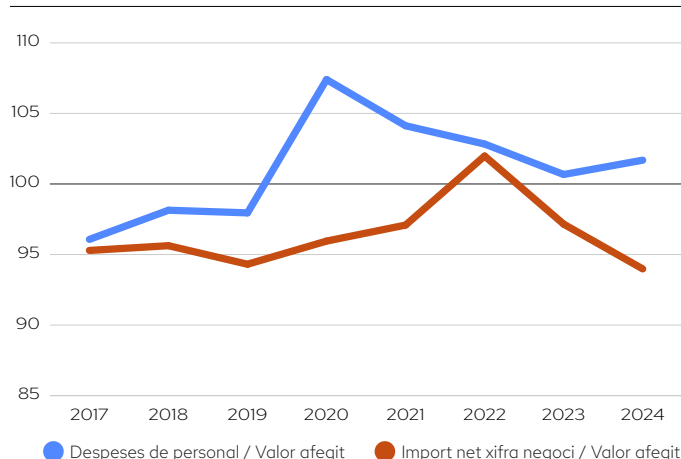
Vendes totals

Taxes de variació interanual, en %

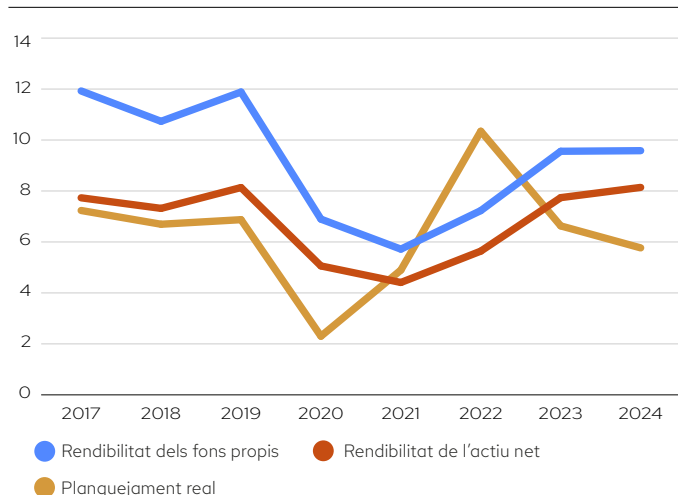
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendibilitat i palanquejament

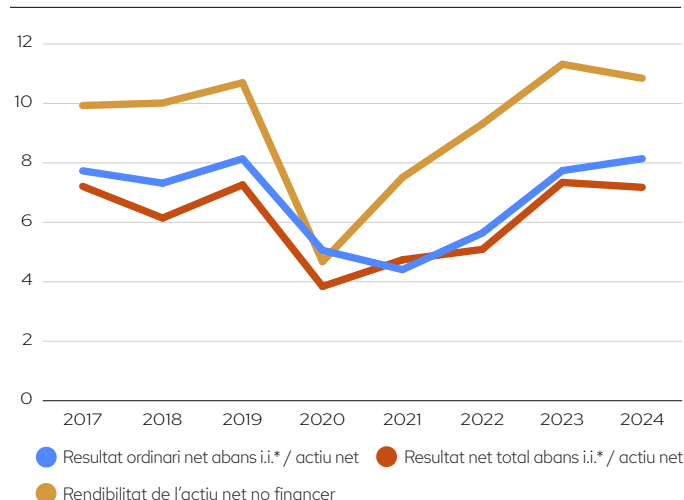
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

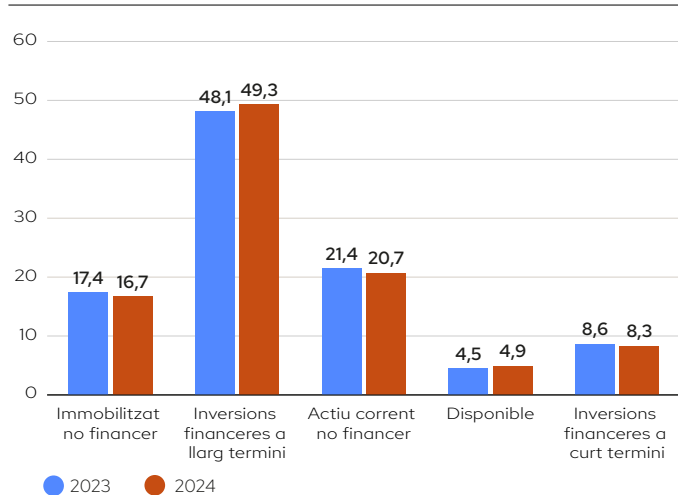
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

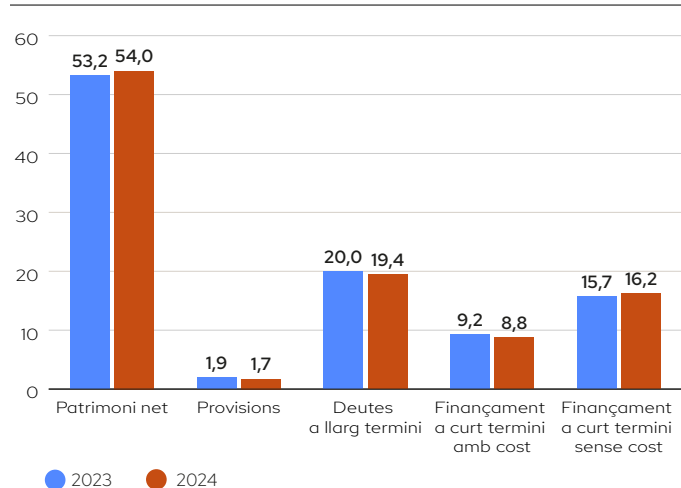
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

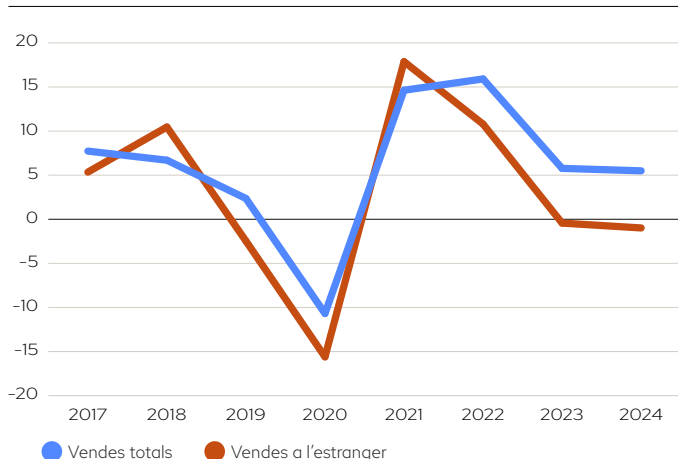
Empreses mitjanes

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	2.335	2.539	2.393	2.531	2.572	2.768	3.000	2.503
Valor afegit brut (sector / total Catalunya en %)	10,7	11,0	10,9	12,0	11,9	11,8	12,3	11,7
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions, amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	10,9	10,4	10,8	11,1	10,7	10,7	10,8	10,7
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,70	1,68	1,71	1,94	1,84	1,75	1,79	1,81
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	28,3	29,0	28,5	30,6	30,5	29,9	28,9	26,3
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	51,6	51,8	52,6	51,4	51,3	51,7	53,1	55,4
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	73,2	72,0	72,2	64,1	68,4	71,2	71,9	74,6
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	0,5	0,7	1,4	2,6	-0,6	-5,2	0,4	1,3
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	6,6	6,3	6,1	4,3	6,0	6,9	7,6	8,2
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	1,5	1,4	1,4	1,2	1,4	1,5	1,5	1,6
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	2,9	2,8	2,7	2,2	2,4	2,8	2,7	2,9
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	77,3	76,7	78,4	83,3	79,9	79,3	80,5	76,3
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-0,9	0,1	1,5	0,2	-0,9	-4,4	0,5	0,9
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	5,5	4,5	3,5	-5,8	6,3	7,4	5,7	4,4
Valor afegit per ocupat (% de variació)	0,8	-0,1	1,3	-3,2	4,7	3,3	5,2	3,4
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	6,4	6,2	5,9	4,4	5,8	6,4	8,0	8,4
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	9,3	9,0	8,9	6,4	8,9	9,8	11,5	12,2
Distribució geogràfica de l'activitat								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	89,7	80,0	81,9	84,0	81,0	84,6	84,7	87,4
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	10,3	20,0	18,1	16,0	19,0	15,4	15,3	12,6
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	89,9	81,8	83,7	83,8	82,6	86,5	88,3	87,8
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	10,1	18,2	16,3	16,2	17,4	13,5	11,7	12,2

Empreses mitjanes

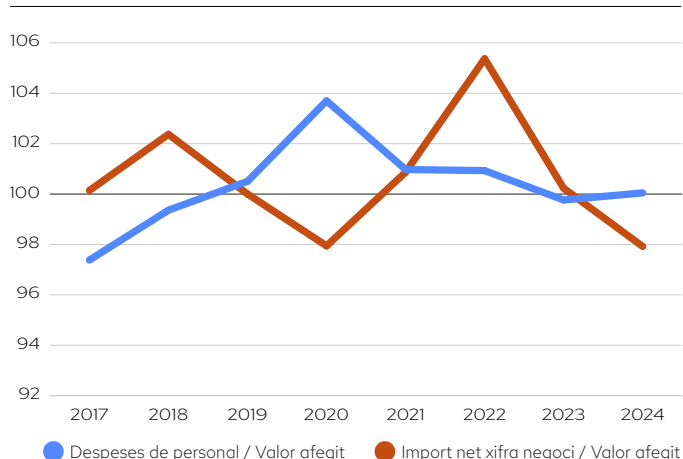
Vendes totals

Taxes de variació interanual, en %

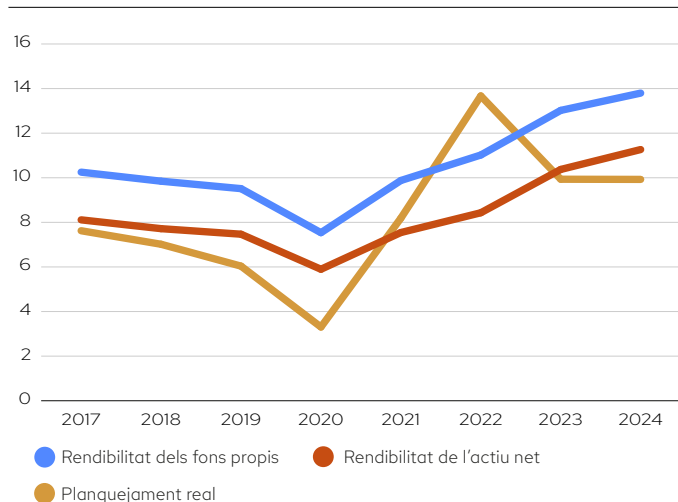
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendibilitat i palanquejament

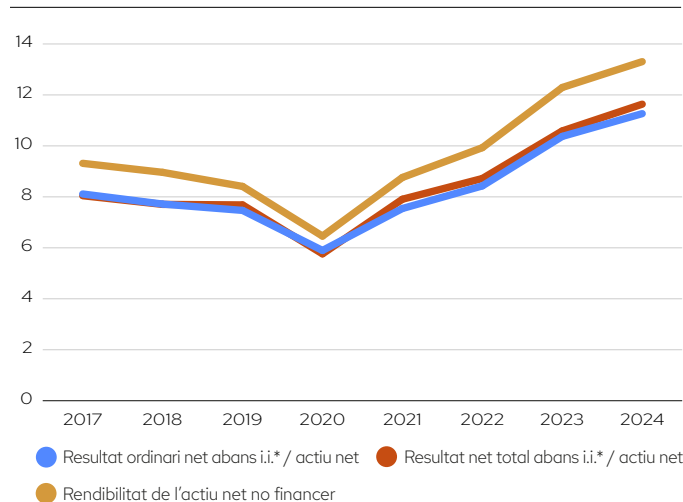
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

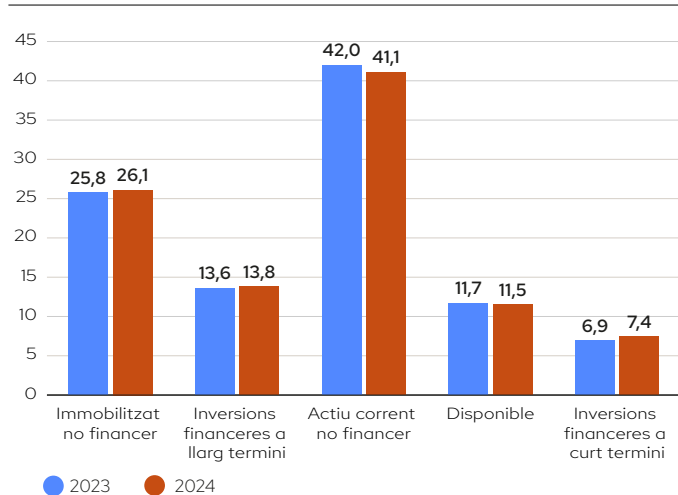
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

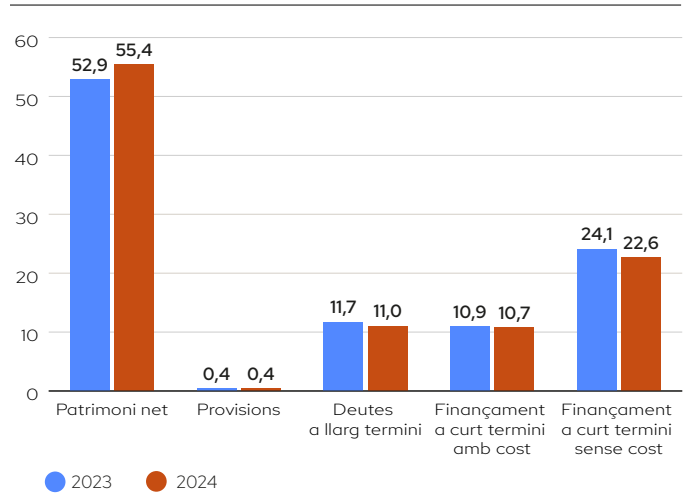
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

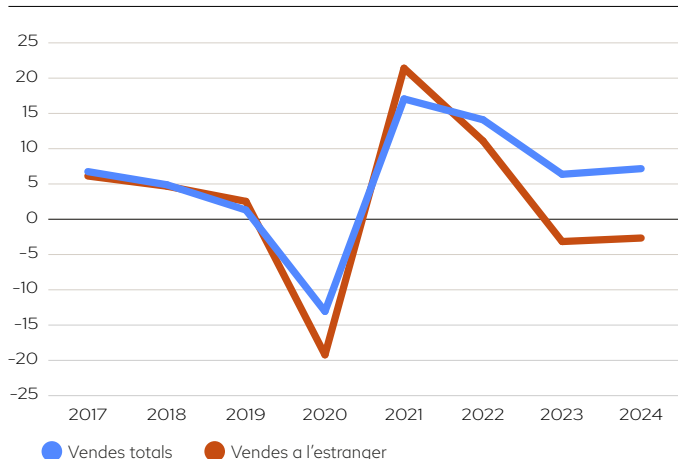
Empreses petites

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nombre d'empreses de la mostra	147.108	139.737	147.150	146.060	150.084	151.363	153.369	129.648
Valor afegit brut (sector / total Catalunya, en %)	35,3	35,3	37,0	35,8	37,1	36,8	35,5	33,8
Amortitzacions de l'immobilitzat								
Dotacions amortitzacions i provisions / Actiu immobilitzat net d'explotació (en %)	4,4	4,4	4,4	4,4	4,3	4,3	4,3	4,4
Ràtio de liquiditat								
Liquiditat (Actiu corrent / Passiu corrent)	1,89	1,90	1,95	2,14	2,07	2,07	2,07	2,13
Ràtios d'endeutament								
Endeutament (Recursos aliens / Actiu net, en %)	26,7	25,4	24,8	24,7	25,0	23,8	22,4	20,2
Capitalització (Patrimoni net / Actiu, en %)	55,1	56,5	57,3	57,4	57,8	58,8	60,1	62,3
Qualitat del deute (Passiu corrent / Passiu total, en %)	53,1	54,4	54,0	49,6	51,6	53,3	54,3	55,0
Cost real del finançament (Interessos del finançament / Recursos aliens, en %)	0,1	0,5	1,3	2,5	-0,9	-5,5	-0,5	0,4
Palanquejament nominal (var. rendibilitat actiu net - var. cost finançament aliè, en p.p.)	2,2	2,3	2,4	0,8	2,5	3,2	3,3	3,5
Ràtios de rotació								
Valor de la producció / Actiu no financer net (voltes)	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9
Valor producció / Actiu corrent net no financer (voltes)	2,5	2,5	2,4	1,9	2,1	2,3	2,4	2,6
Ràtios de terminis, cicle de maduració i cicle de caixa								
Període d'existències (dies)	118,0	109,4	110,5	121,2	108,8	105,8	98,5	93,2
Ràtios de personal								
Despeses de personal per treballador (real) (% de variació)	-0,9	0,0	1,0	-2,3	0,9	-4,7	0,6	0,4
Nombre mitjà de treballadors (% de variació)	8,7	6,2	6,1	-6,2	8,5	10,9	7,5	5,7
Valor afegit per ocupat (% de variació)	0,9	0,5	0,2	-6,0	9,1	3,0	4,3	3,4
Ràtios de rendiment i rendibilitat								
Rendiment de l'actiu (BAII / Actiu, en %)	3,1	3,2	3,2	2,0	3,2	3,7	4,3	4,7
Rendibilitat (Resultat de l'exercici / Patrimoni net, en %)	4,2	4,2	4,4	2,4	4,4	5,3	6,0	6,5
Distribució geogràfica de l'activitat (en % sobre el total)								
Vendes a Espanya / Vendes totals (en %)	92,8	91,7	91,7	93,2	94,2	94,8	93,3	94,1
Vendes a l'estranger / Vendes totals (en %)	7,2	8,3	8,3	6,8	5,8	5,2	6,7	5,9
Compres a Espanya / Compres totals (en %)	87,4	84,5	82,6	86,9	86,5	91,1	90,0	91,5
Compres a l'estranger / Compres totals (en %)	12,6	15,5	17,4	13,1	13,5	8,9	10,0	8,5

Empreses petites

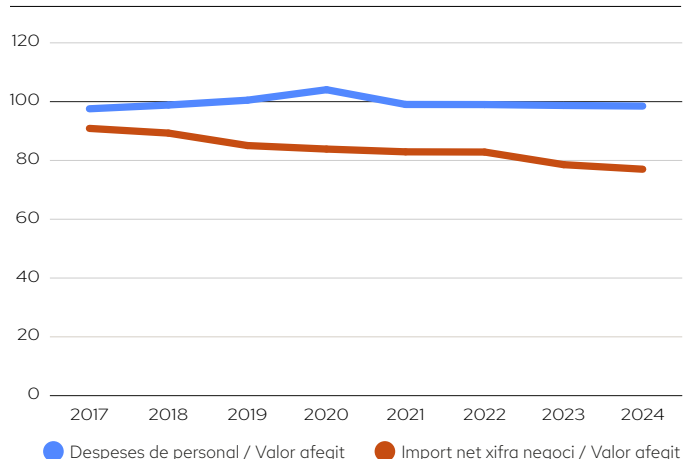
Vendes totals

Taxes de variació interanual, en %

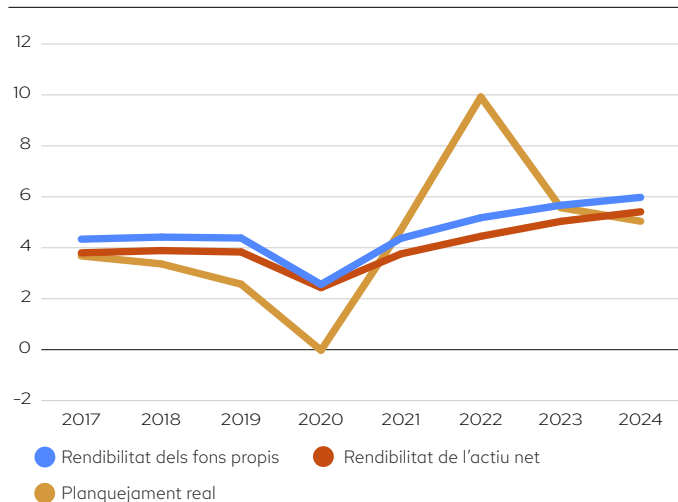
Despeses de personal i vendes

Índex 2015=100 i unitats monetàries constants

Rendibilitat i palanquejament

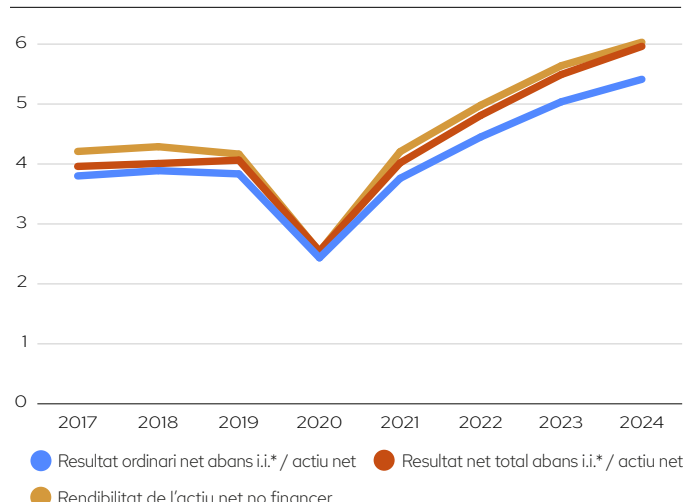
En %

Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

Rendiment de l'actiu

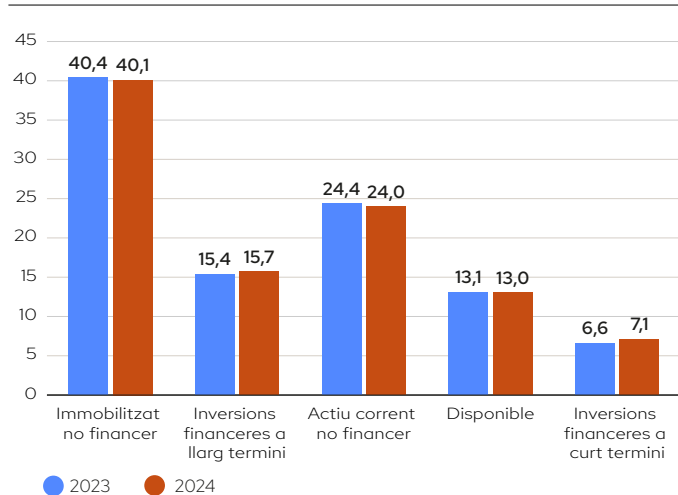
En %

i.i.*: interessos i impostos. Nota: l'actiu net i els fons propis estan valorats a preus corrents.

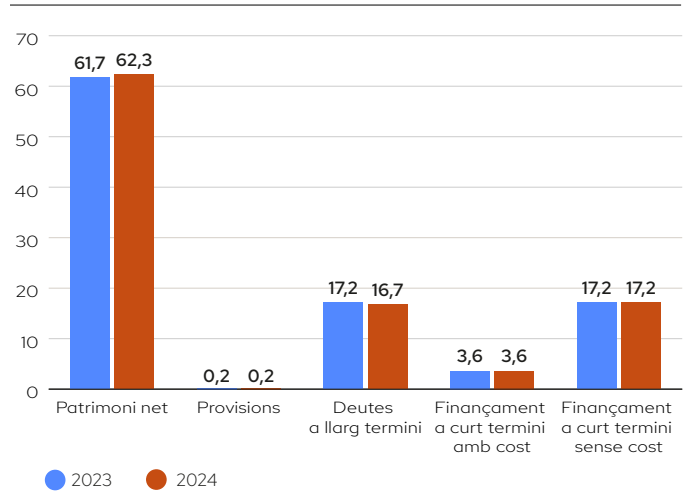
Estructura de l'actiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

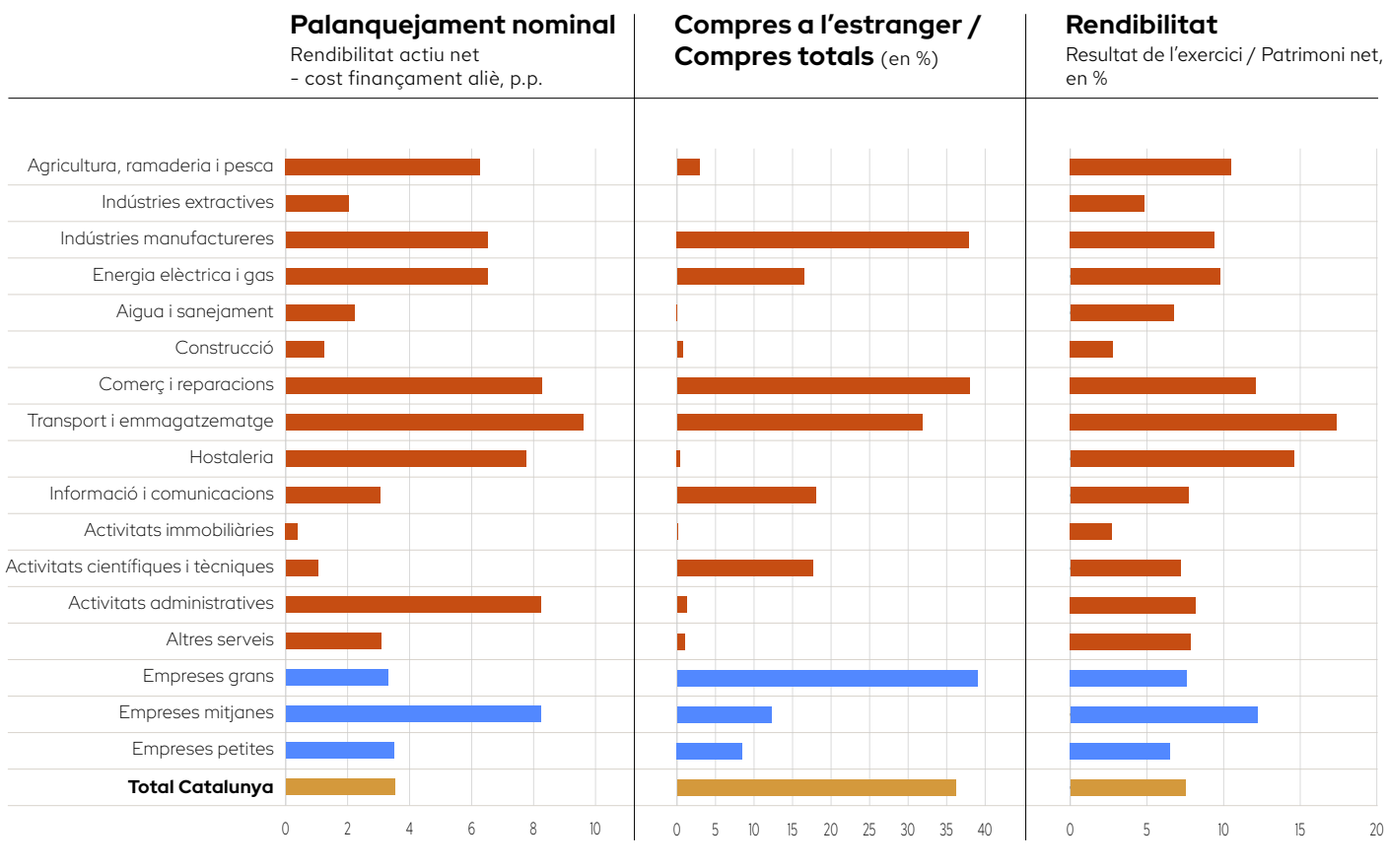
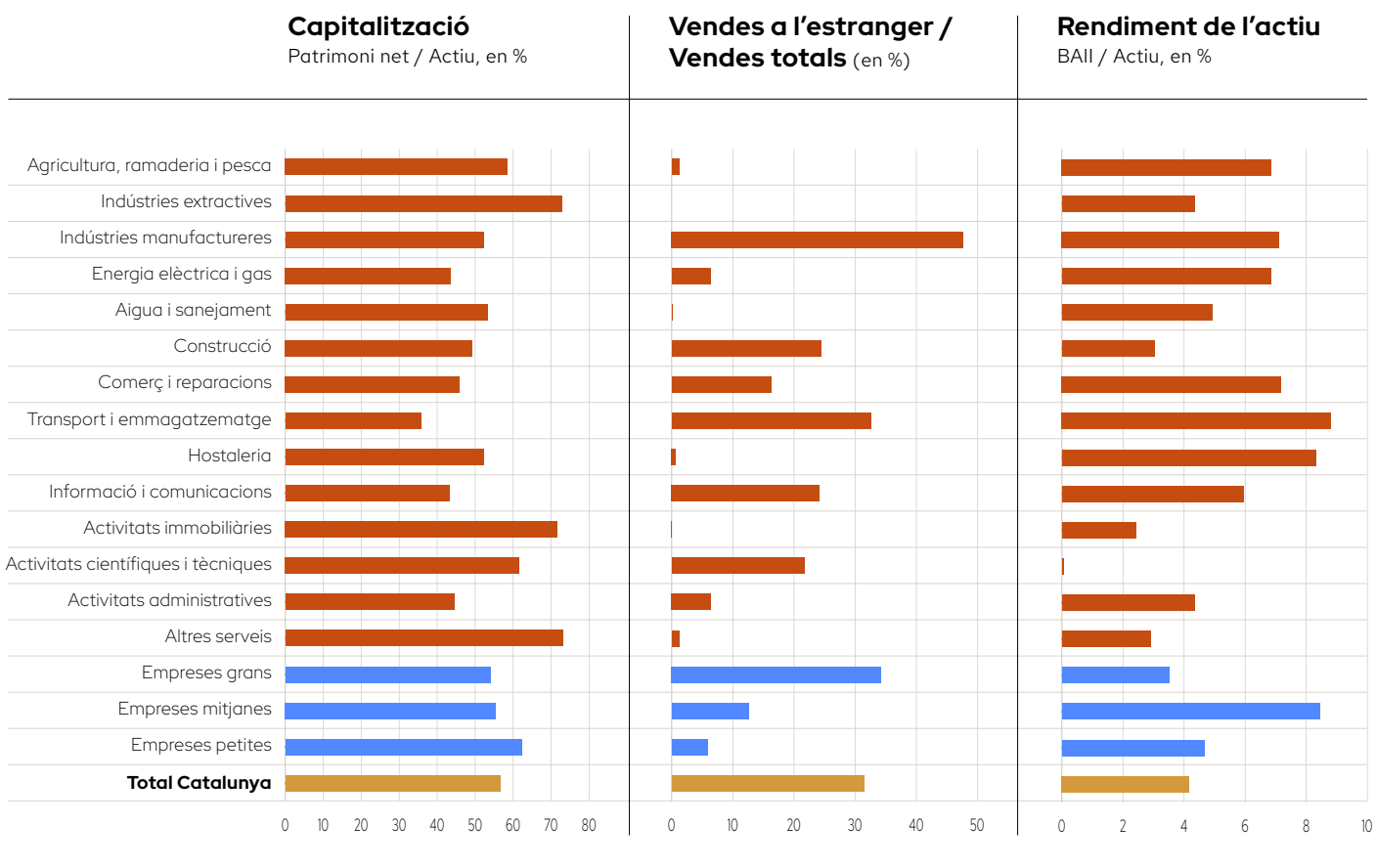

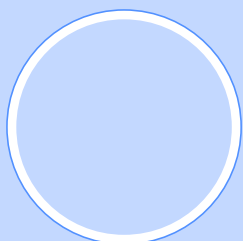
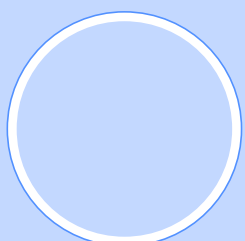
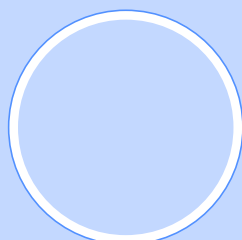
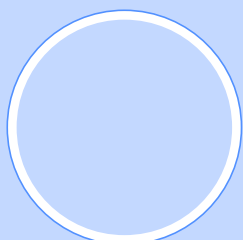
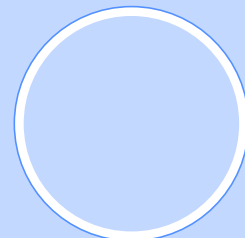
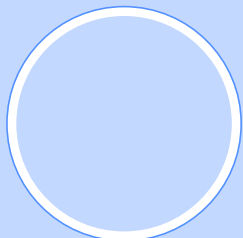
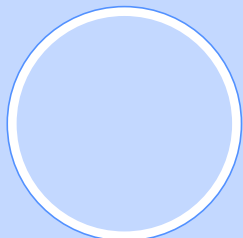
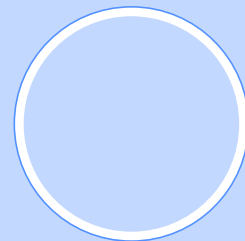
Estructura del passiu 2023 i 2024

En % a partir de dades comptables

Resum dels principals indicadors economicofinancers de les empreses catalanes

IV | ANÀLISI TERRITORIAL

IV. ANÀLISI TERRITORIAL

Barcelona i comarques

Anàlisi de la demarcació

La demarcació de Barcelona, tot i només representar aproximadament una quarta part del territori català, concentra el seu protagonisme econòmic i demogràfic amb tres quartes parts de la població i de l'activitat econòmica de Catalunya. En concret, el 2025 més del 75% de les empreses catalanes, de les persones ocupades i de les exportacions es localitzen a la província.

Tres quartes parts de l'activitat econòmica de Catalunya es concentra a la província

En l'àmbit **demogràfic**, la població resident ha crescut en gairebé 56.400 persones (0,9%), superant els 6 milions d'habitants l'1 de gener de 2026, un nou màxim històric. Aquest augment s'explica principalment per l'increment de la població amb nacionalitat estrangera –amb un creixement del 3,9%, fins als 1,12 milions de residents, un rècord històric que representa el 70,7% de la població estrangera resident a Catalunya–, mentre que la de nacionalitat espanyola pràcticament s'ha estabilitzat (+0,3%). Com a conseqüència d'aquesta evolució, la població estrangera ja suposa el 18,6% dels habitants de la província de Barcelona –el percentatge més elevat de la seva sèrie històrica, tot i que és el més baix entre les quatre demarcacions catalanes.

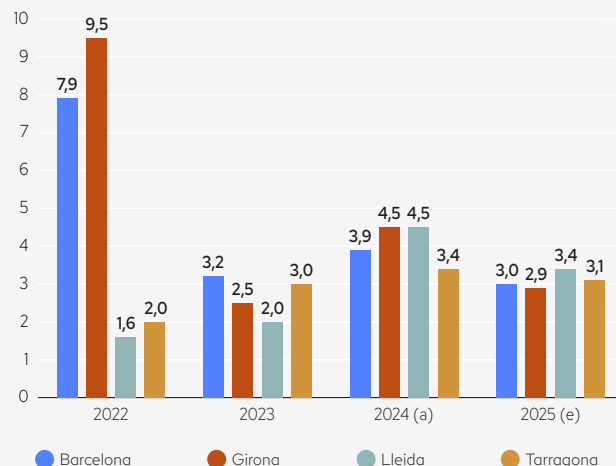
La província supera els sis milions d'habitants, amb un creixement impulsat per la població estrangera

Pel que fa a la distribució de la població per trams d'edat, a 1 de gener de 2026 la població menor de 16 anys ha disminuït un 2,1% respecte a l'any anterior, una tendència que es produeix de manera gradual des del 2020. En canvi, la població en edat de treballar (de 16 a 64 anys) i la de 65 anys o més han continuat augmentant, un 1,3% i un 2,0%, respectivament. Com a resultat d'aquests moviments, la ràtio de dependència –percentatge de població fora del tram d'edat de 16 a 64 anys– s'ha reduït fins a situar-se prop del 51%, alhora que l'índex d'envelliment –ràtio entre la població de més edat i la més jove– ha assolit un nou màxim històric, amb un increment de 5,8 punts percentuals fins a 145,2 (l'índex més alt entre les quatre demarcacions catalanes).

Valor Afegit Brut (VAB) per demarcacions

Taxes de variació interanual, a preus constants, en %

GIV1

(a) Avanç estimat per Anuari Comarcal BBVA / (e) Estimació de Cambra BCN
Font: Anuari Comarcal BBVA (2022-2024) i Cambra BCN (2025).

Segons estimacions de la Cambra de Barcelona, el **valor afegit brut (VAB)** a preus constants, descomptada la inflació, ha crescut un 3,0% a la província de Barcelona el 2025 (gràfic IV.1). Atès que l'economia de la demarcació de Barcelona aporta prop del 75% del total de Catalunya, aquest avenç coincideix amb el registrat pel conjunt de l'economia catalana (3,0%). Tot i que aquesta expansió ha estat més moderada que la dels anys anteriors, durant el 2025 el ritme de creixement del VAB ha evolucionat més favorablement del que s'esperava, gràcies al dinamisme de la demanda interna, a la plena recuperació del turisme estranger i a la resiliència del sector industrial, malgrat un context exterior complex caracteritzat pel reduït creixement dels principals països europeus, les tensions aranzelàries i la conflictivitat geopolítica.

Una font addicional per aproximar el comportament de l'activitat econòmica a la demarcació de Barcelona és l'Enquesta de Clima Empresarial, que elaboren conjuntament l'Idescat i la Cambra de Comerç de Barcelona, i que permet fer una anàlisi de l'evolució per sectors¹. Pel que fa a la **marxa dels negocis**, el 2025 l'Enquesta reflecteix una evolució positiva dels negocis en tots els sectors, si bé amb diferents intensitats. La construcció registra el saldo –diferència entre el percentatge de respostes d'evolució a l'alça i a la baixa– més elevat (11,3%), seguit de la resta de serveis (10,7%) i la indústria (7,8%). El comerç també mostra un saldo positiu,

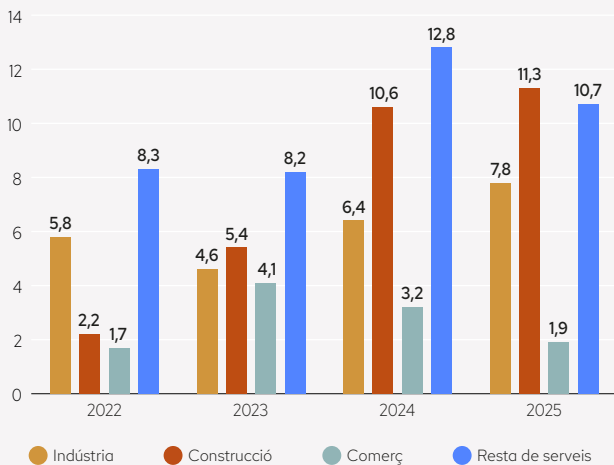
1. Els resultats de l'Enquesta de clima empresarial per al sector de l'hostaleria només estan disponibles per marques turístiques, no per províncies.

Marxa dels negocis per sectors a Barcelona

Saldos de respostes: diferència entre percentatges de resposta "a l'alça" i "a la baixa"

GIV.2

Font: Idescat i Cambra BCN.

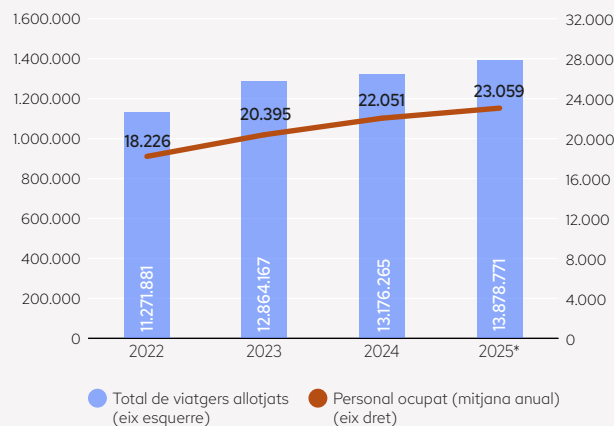
però de menor intensitat, 1,9% (gràfic IV.2). La tendència a la província de Barcelona ha estat molt similar a la mitjana catalana.

Atesa la manca d'informació sobre l'evolució de la marxa dels negocis d'hostaleria per demarcacions, les dades de demanda i oferta del **sector turístic** són una alternativa per aproximar la dinàmica d'aquesta activitat al llarg del 2025. Segons l'Enquesta d'Ocupació Hotelera de l'INE, la demarcació de Barcelona ha registrat prop de 13,9 milions de viatgers en establiments hotelers, un 5,3% més en comparació amb l'any anterior (gràfic IV.3). La demanda ha augmentat tant en el mercat internacional com en el domèstic, però amb matisos: els visitants estrangers

Viatgers i personal ocupat a establiments hotelers a la demarcació de Barcelona

Nombre

GIV.3

* Les dades del darrer any són provisionals.
Font: INE.

han superat en un 5,8% les xifres de 2024, mentre que els turistes residents a Espanya han augmentat un 3,9%, recuperant bona part del descens observat l'any anterior. Així, la proporció de viatgers internacionals ha augmentat lleugerament fins al 74,8% del total (74,4% el 2024). D'altra banda, la durada mitjana de l'estada s'ha mantingut gairebé inalterada, al voltant de 2,5 dies de mitjana (2,6 dies el 2024).

Els viatgers allotjats en establiments hotelers assoleixen un rècord el 2025, amb 13,9 milions

Pel costat de l'oferta hotelera, la mitjana d'establiments hotelers oberts a la demarcació ha estat de 1.130 (1.120 el 2024). El nombre d'habitacions i places hoteleres ofertes també han crescut de forma moderada (un 0,3% i 1,2%, respectivament). El grau d'ocupació per places mitjà s'ha situat en valors lleugerament per sota de l'any anterior (64,4% el 2025 i 64,9% el 2024) i per habitacions ha augmentat quatre dècimes (76,3% el 2025 i 76,0% el 2024). Finalment, el nombre de persones ocupades en el sector ha arribat a quasi 23.100 treballadors de mitjana anual, un 4,6% més que un any enrere, xifra que consolida la recuperació per damunt del nivell de 2019 (21.790 treballadors).

Quant a les dades relatives per marques turístiques, l'evolució dels viatgers a establiments hotelers ha estat positiva, però amb ritmes de recuperació diferents segons les tres delimitacions territorials incloses a la província: Barcelona², Costa Barcelona³ i Paisatges Barcelona⁴. Segons les dades d'Idescat, la xifra de viatgers a la marca Barcelona –destí turístic líder en nombre de viatgers, amb 9,6 milions, el 42,5% del total de Catalunya–, se situa un 6,0% per sobre de la de l'any anterior (540,2 mil persones viatgeres més). La marca Costa Barcelona ha registrat 3,89 milions de viatgers (la tercera destinació de Catalunya, amb el 17,2% del total), un 1,9% més respecte a la xifra de l'any anterior. La marca Paisatges Barcelona (comarques de l'interior), amb 366,7 mil viatgers, és la que ha experimentat l'ascens relatiu més intens de totes les marques turístiques en termes interanuals (+34%) i la segona en termes absoluts (+93.000 viatgers). Pel que fa al grau d'ocupació, Barcelona presenta el percentatge més elevat entre les marques turístiques catalanes, amb un 79,0% (79,4% el 2024). La Costa Barcelona, amb un 73,3%, assoleix el segon valor més alt, compartit amb la Costa Brava. Pel que fa a Paisatges Barcelona, el grau

2. La marca turística Barcelona fa referència al Barcelonès.

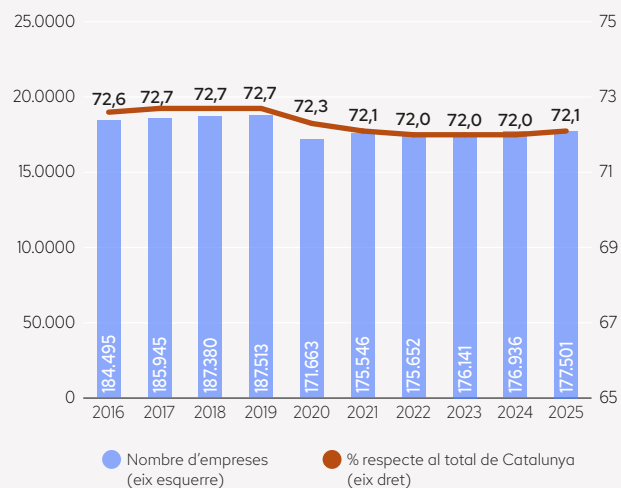
3. Inclou les següents comarques: Alt Penedès, Baix Llobregat, Garraf, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental.

4. Inclou les següents comarques: Anoia, Bages, Osona i Moianès.

Empreses¹ amb assalariats a la demarcació de Barcelona

Nombre i percentatge sobre el total de Catalunya, en %

GIV.4

¹ Comptes de cotització a 31 de desembre.
Font: Idescat (SS).

d'ocupació se situa en el 54,2%, el quart més baix entre les marques turístiques, però és la destinació que registra l'increment més destacat respecte al 2024, amb un augment de 3,2 punts percentuals.

Lenta recuperació del teixit empresarial, amb un lleuger creixement del 0,3%

El **teixit empresarial** al conjunt de la província de Barcelona ha registrat 177.501 comptes de cotització –terme que fa referència als centres de treball que té una empresa– a finals d'any, un 0,3% més que un any enrere (gràfic IV.4), creixement en línia amb el registrat al conjunt de Catalunya (0,2%). Aquesta xifra, però, encara se situa per sota de la xifra prèvia a la crisi de la covid-19 (10.000 empreses menys respecte al 2019). Per altra banda, segons les dades d'empreses actives que proporciona l'explotació estadística del Directori Central d'Empreses (DIRCE) de l'INE al conjunt de la demarcació s'ha registrat gairebé 198.000 empreses amb assalariats a l'1 de gener del 2025, un 1,6% més respecte a l'1 de gener de 2023. Atès un canvi metodològic⁵ que afecta la comparabilitat amb l'exercici de l'any 2024, aquest indicador s'ha d'interpretar amb cautela i la seva

5. Les dades d'empreses actives del DIRCE (INE) corresponents a l'1 de gener de 2024 incorporaven informació procedent de noves fonts administratives que, si bé eren consistents a escala agregada, van generar biaixos heterogenis en els nivells de desagregació, especialment en els estrats de menor dimensió empresarial, a causa de la no homogeneïtat en la comptabilització de l'ocupació per compte propi. En l'actualització amb dades de 2025, aquestes fonts s'han descartat per millorar la coherència estadística, motiu pel qual la comparació s'efectua respecte a l'any 2023.

evolució es presenta en termes de variació 2025/2023. Per trams d'assalariats, s'observa que la taxa de variació relativa augmenta a mesura que ho fa la dimensió, des de l'1,5% per a les empreses d'1 a 49 assalariats fins al 13,6% de les de 1.000 o més assalariats.

Un altre indicador de demanda interna que ajuda a completar l'anàlisi a nivell provincial és el de **compravendes immobiliàries**. El 2025 s'han registrat prop de 73.500 transaccions –gairebé dues tercers parts del total de Catalunya–, un 14,4% més que l'any anterior i el màxim des del 2007 (inici de la sèrie disponible). Aquest increment respon principalment a la millora de les condicions de finançament derivada de la baixada dels tipus d'interès, que ha reduït el cost de les hipoteques i ha reactivat la demanda de compra. Tanmateix, l'augment també s'explica per altres factors, com una oferta d'habitatge estructuralment limitada, especialment a les zones urbanes, una demanda sostinguda tant pel creixement de les llars com per l'interès inversor, i l'efecte de l'ajornament d'operacions pels tipus elevats dels anys previs.

Un altre indicador de demanda són les **matriculacions** de vehicles, que el 2025 han augmentat per tercer any consecutiu fins a les 211.708 (+15,2% interanual). Aquesta evolució favorable s'explica principalment per un efecte rebot després de diversos anys de caigudes (especialment entre 2018 i 2022), marcats per la pandèmia, la crisi de subministraments –com la manca de semiconductors–, la transformació del sector davant la transició energètica i la incertesa reguladora en matèria mediambiental a les grans ciutats. A partir del 2023, l'augment de la demanda de vehicles respon tant a factors cíclics –com la millora del context econòmic–, com a factors estructurals –com la renovació del parc automobilístic, les restriccions mediambientals a les grans ciutats i la transició cap a vehicles més eficients o electrificats, afavorida pels ajuts públics a la compra.

En relació amb el **comerç exterior** de béns, després de la desacceleració de l'any anterior, les exportacions de béns de la demarcació han presentat una lleugera recuperació el 2025, tot i les tensions comercials. Segons dades provisionals de duanes, les exportacions han augmentat un 1,1% fins als 77.892 milions d'euros, mentre que les importacions ho han fet un 4,2% (fins als 90.452 milions d'euros). Aquest increment més gran de les compres exteriors fa que el saldo comercial negatiu de la demarcació s'elevi fins a -12.560 M€, un 28,1% superior al de l'any anterior (-9.802 M€) (gràfic IV.5).

Lleu repunt exportador (+1,1%), però el dèficit comercial s'amplia un 28% per l'increment més intens de les importacions (+4,2%)

Exportacions i importacions de béns a la demarcació de Barcelona

Taxes de variació interanual, a preus corrents, en %

G IV.5

El nombre d'empreses que exporten regularment a l'exterior ha disminuït, tot i que la caiguda es concentra en les que exporten menys valor

L'evolució lleugerament positiva registrada per les exportacions contrasta amb la disminució de les **empreses exportadores** regulars –empreses que han exportat de forma consecutiva com a mínim durant els últims quatre anys–, un 0,8% respecte al 2024. Aquesta disminució ve explicada pel decrement de les empreses que exporten per menys valors (menys de 50.000 €). En la resta de trams, el nombre d'empreses augmenta, però amb diferents intensitats: un 0,4% de mitjana en les empreses que exporten entre 50.000 € i 500.000 € i un 2,6% en les que exporten més d'aquest valor. La demarcació de Barcelona concentra al voltant del 85% de les empreses exportadores regulars de Catalunya, excepte en el cas de les que exporten per més valor (més de 5 milions d'euros), on el percentatge es redueix fins al 78,1% per la importància del sector químic i petroquímic a Tarragona.

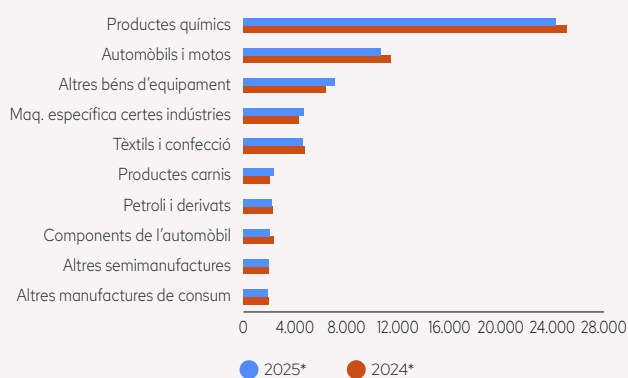
Per destinació, les exportacions a la Unió Europea (UE) han augmentat un 0,6%, mentre que les extracomunitàries ho han fet un 1,8%. Les primeres representen prop del 57% del total exportat (i les segones el 43% restant). Els deu primers sectors econòmics de la demarcació concentren prop del 80% del total exportat. La primera posició continua sent per als productes químics, amb uns 24.228 M€ exportats (gairebé un terç del total), un 3,7% menys respecte al 2024. En segon lloc se situa el sector de l'automoció (automòbils i motos), amb 10.665 M€, xifra que representa gairebé el total exportat d'aquest sector a Catalunya i que, en un context marcat per les tensions comercials i de debilitat de la indústria europea, registra una caiguda del 6,8% respecte de l'any anterior. I, en tercer lloc, altres béns d'equipament (7.109 M€); amb un increment del 10,9% (gràfic IV.6).

Com s'ha avançat, les **importacions** han crescut un 4,2%, un augment superior al registrat al conjunt de Catalunya (3,3%). Quant a l'origen, les importacions comunitàries –el 54% del total– han crescut (6,4%) amb més intensitat que les de fora de la UE (1,6%). Per tipus de bé, els cinc principals sectors són els mateixos que en les exportacions: productes químics, altres béns d'equipament, automobilístic, tèxtil i confecció i maquinària específica en certes indústries –amb una quota del 22%, 10%, 10%, 9% i el 7%, respectivament. D'aquests, només el productes químics registren una disminució respecte a un any enrere (-5,1%).

Principals sectors exportadors a la demarcació de Barcelona

Milions d'euros

G IV.6

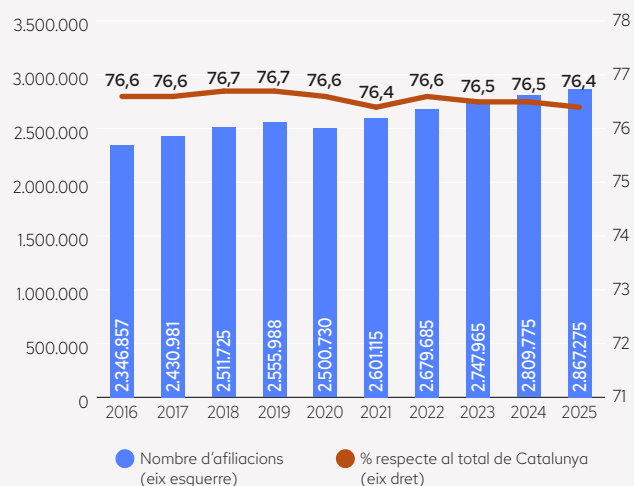
Dinamisme positiu del mercat de treball, amb xifres rècord dels assalariats i autònoms

El **mercatalaboral** català, i en particular el de la demarcació de Barcelona, ha mantingut la seva resiliència durant el 2025, gràcies a la solidesa del consum privat, en un context de moderació dels tipus d'interès, de notable incertesa geopolítica i reduït creixement de la zona euro. El nombre d'afiliacions a la Seguretat Social (segons seu de l'empresa) ha augmentat un 2,0% en comparació amb el 2024, fins a la xifra rècord de 2,9 milions, tot i que cal destacar que aquest ritme de creixement s'ha anat moderant en relació amb els quatre exercicis anteriors (gràfic IV.7). Pel que fa al règim d'afiliació, l'increment relatiu ha estat més intens entre els assalariats que entre els autònoms, un 2,2% i un 1,1%, respectivament, fins a situar-se entorn dels 2,45 milions d'assalariats i els 416 mil

Afiliacions* a la demarcació de Barcelona

Nombre i percentatge sobre el total de Catalunya, en %

G IV.7

*Dades a 31 de desembre. Els darrers dos anys són provisionals. Règim general, mineria i carbó, i autònoms.
Font: Idescat.

d'afiliats a finals d'any, màxim des del 2008. Finalment, el sector industrial ha registrat un creixement del 0,6% respecte de l'any anterior.

Un altre indicador rellevant de l'evolució del mercat de treball són les dades que publica l'INE a través de l'Enquesta de Població Activa (EPA). D'acord amb aquesta font, la **població ocupada** a la demarcació de Barcelona ha augmentat un 1,7% respecte al 2024, fins a situar-se en 2,9 milions de persones de mitjana anual el 2025, una xifra que representa el valor més elevat des del 2008 (any d'inici de la sèrie disponible).

Quant als **contractes de treball**, el 2025 s'han signat 1.495 contractes més respecte a un any abans, fins als poc més de 1.850.000. Cal tenir present que les variables anteriors fan referència a l'estoc de llocs de treball i ocupats, respectivament, mentre que les dades de contractes mostren el flux dels nous contractes signats al llarg de tot l'any. Per tipus, els temporals han augmentat lleugerament, un 0,3%, per segon cop des de la reforma laboral del 2021, i el seu pes sobre el total s'estabilitza al voltant del 58%. Per contra, els contractes indefinits signats han minvat lleugerament (-0,2%), fins als 772.865 (el 42% del total).

autònoms a finals d'any –les xifres més elevades des del 2008 en ambdós casos.

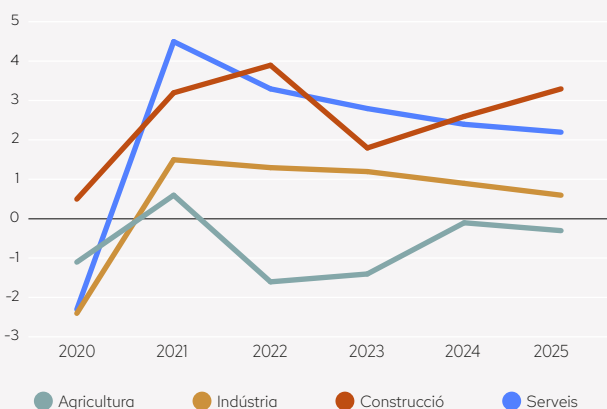
A nivell sectorial (gràfics IV.8 i IV.9), l'afiliació global ha augmentat a tots els grans sectors econòmics respecte a l'any anterior, excepte a l'agricultura, que disminueix lleugerament (-0,3%) i és l'únic sector que encara no ha assolit les xifres precisi de 2019. La construcció ha registrat el major increment relatiu sectorial, amb un 3,3%. A continuació, el sector serveis, que representa el 81,3% de l'afiliació total, ha crescut un 2,2%, fins als 2,33 milions

En paral·lel a l'evolució de l'ocupació, el nombre d'**aturats registrats** a la província de Barcelona ha disminuït fins a les 240.513 persones aturades a 31 de desembre del 2025, la dada més baixa des del 2007. Quant a la taxa d'atur estimada s'ha reduït 0,3 punts percentuals fins al 8,2% de mitjana anual (segona província amb menor taxa d'atur només per darrere de Lleida), segons dades de l'EPA.

Afiliacions* per sectors a la demarcació de Barcelona

Taxa de variació interanual, en %

G IV.8

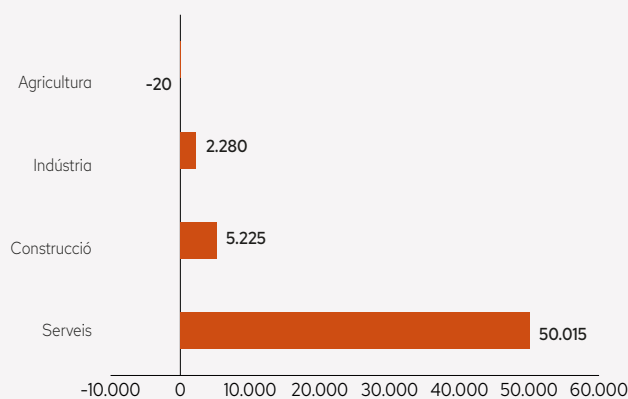

*Dades a 31 de desembre. Règim general, mineria i carbó, i autònoms.
Font: Idescat.

Variació del nombre d'afiliacions* per sectors a la demarcació de Barcelona. Any 2025

Nombre

G IV.9

*Dades a 31 de desembre.
Font: Idescat.

Dades bàsiques de la demarcació de Barcelona

	2023	2024	2025	Demarcació Catalunya		2024	2025
				Var. 2025/2024 (% pp)		Pes Dem./CAT (%)	
DEMOGRAFIA							
Població Total	5.877.672	5.959.941	6.016.426	0,9	1,0	73,4	73,3
Densitat (hab/km ²)	760,7	771,4	778,7	0,9	1,0	-	-
Població de menys de 16 anys	857.901	842.893	825.489	-2,1	-1,9	72,0	71,9
Població de 16 a 64 anys	3.870.768	3.942.759	3.992.673	1,3	1,3	73,7	73,6
Població de 65 anys o més	1.149.003	1.174.289	1.198.264	2,0	2,3	73,3	73,1
Índex de dependència global	51,8	51,2	50,7	-0,5	-0,4	-	-
Índex d'envelliment	133,9	139,3	145,2	5,8	5,9	-	-
Nacionalitat espanyola	4.861.738	4.884.822	4.899.317	0,3	0,4	74,0	73,9
Nacionalitat estrangera	1.015.934	1.075.119	1.117.109	3,9	3,8	70,6	70,7
Taxa d'estrangeria total	17,3	18,0	18,6	0,5	0,5	-	-
Taxa d'estrangeria extracomunitària	13,8	14,4	-	-	0,7	-	-
ACTIVITAT ECONÒMICA							
Comptes de cotització³	176.141	176.936	177.501	0,3	0,2	72,0	72,1
Nombre d'empreses^{4,8}	445.119	453.568	458.826	3,1	3,1	75,3	75,2
Sense assalariats	250.263	228.729	260.839	4,2	4,3	76,7	76,4
Amb assalariats	194.856	224.839	197.987	1,6	1,6	73,8	73,7
1 a 49 assalariats	190.423	220.270	193.342	1,5	1,5	73,7	73,5
50 a 199 assalariats	3.299	3.379	3.397	3,0	4,3	80,9	80,6
200 a 999 assalariats	950	998	1.039	9,4	10,1	83,4	82,4
1.000 o més assalariats	184	192	209	13,6	12,2	85,7	87,4
Empreses concursades	876	1.030	917	-11,0	-10,5	86,5	86,0
Compravendes immobiliàries	58.484	64.160	73.412	14,4	13,9	64,9	65,2
Matriculació de vehicles ³	168.757	183.837	211.708	15,2	13,4	78,4	79,6
Viatgers allotjats a establiments hotelers²	12.864.167	13.176.265	13.878.771	5,3	4,6	61,0	61,4
Residents a Espanya	3.540.995	3.368.996	3.498.772	3,9	4,7	44,1	43,8
Residents a l'estranger	9.323.172	9.807.269	10.379.999	5,8	4,5	70,2	71,1
SECTOR EXTERIOR⁵							
Exportacions de béns (milions €)	73.180	78.243	77.037	-2,0	-0,5	-0,5	76,9
<i>10 principals sectors:</i>							
Productes químics	23.979	25.157	24.228	-3,7	-2,8	82,3	81,5
Automòbils i motos	12.266	11.442	10.665	-6,8	-6,7	97,5	97,4
Altres béns d'equipament	6.834	6.411	7.109	10,9	9,3	77,0	78,1
Maq. específica certes indústries	4.682	4.332	4.664	7,7	6,3	82,8	83,9
Tèxtils i confecció	4.761	4.798	4.653	-3,0	-2,6	81,1	80,7
Productes carnis	2.264	2.045	2.350	14,9	2,1	41,6	46,8
Petroli i derivats	2.194	2.285	2.184	-4,4	-14,1	58,7	65,4
Components de l'automòbil	3.148	2.362	2.089	-11,5	-10,8	86,0	85,3
Altres semimanufactures	2.040	2.003	2.014	0,5	-0,8	66,4	67,2
Altres manufactures de consum	1.878	1.942	1.903	-2,0	-1,5	81,7	81,2
Exportacions UE	45.685	43.981	44.254	0,6	0,8	73,6	73,4
Exportacions fora UE	32.557	33.056	33.638	1,8	0,4	81,9	83,1
Importacions de béns (milions €)	86.471	86.839	90.452	4,2	3,3	78,4	79,1
<i>10 principals sectors:</i>							
Productes químics	21.893	21.367	20.267	-5,1	-4,4	84,6	84,0
Automòbils i motos	9.676	8.496	9.510	11,9	11,1	79,5	80,2
Altres béns d'equipament	8.725	8.871	9.086	2,4	3,8	84,5	83,3
Tèxtils i confecció	7.419	7.881	8.312	5,5	5,5	93,1	93,1
Maq. específica certes indústries	5.703	5.897	6.219	5,5	6,9	89,1	87,9
Components de l'automòbil	3.697	4.021	4.044	0,6	0,6	95,7	95,6
Sucre, cafè i cacau	1.676	2.281	3.284	44,0	40,4	91,6	94,0
Petroli i derivats	3.291	2.549	2.628	3,1	-10,7	31,4	36,2
Altres manufactures de consum	2.440	2.629	2.596	-1,3	-1,3	86,5	86,5
Equipament oficina i telecomunic.	2.032	2.115	2.587	22,3	17,2	77,5	80,8
Importacions UE	44.641	46.023	48.980	6,4	6,1	81,2	81,5
Importacions fora UE	41.830	40.816	41.471	1,6	0,3	75,5	76,5
Nombre d'empreses exportadores	41.786	42.255	40.488	-4,2	-4,2	89,2	89,2
Nombre d'empreses exportadores regulars	14.913	15.728	15.610	-0,8	-0,8	85,7	85,8
Exporten menys de 50.000 €	6.386	6.837	6.572	-3,9	-3,8	88,2	88,1
Exporten de 50.000 a 500.000 €	3.648	3.886	3.903	0,4	0,4	88,2	88,3
Exporten de 500.000 a 5 milions €	3.370	3.458	3.560	2,9	2,1	82,2	82,9
Exporten més de 5 milions €	1.509	1.547	1.575	1,8	2,2	78,2	77,9
MERCAT DE TREBALL							
Afiliacions totals^{3,6}	2.747.965	2.809.775	2.867.275	2,0	2,1	76,4	76,4
Agricultura	7.910	7.900	7.880	-0,3	0,6	25,4	25,2
Indústria	359.720	363.000	365.280	0,6	1,0	72,3	72,1
Construcció	153.195	157.180	162.405	3,3	3,4	68,9	68,9
Serveis	2.227.140	2.281.700	2.331.715	2,2	2,2	78,3	78,3
Assalariats	2.342.985	2.398.810	2.451.610	2,2	2,3	77,2	77,1
Autònoms	404.980	410.965	415.665	1,1	1,1	72,5	72,5
Ocupats (EPA)⁷	2.779.250	2.851.050	2.900.200	1,7	2,3	74,5	74,1
Contractes	1.848.364	1.848.687	1.850.182	0,1	1,1	74,3	73,5
Temporals	1.062.492	1.074.454	1.077.317	0,3	2,2	76,7	75,2
Indefinits	785.872	774.233	772.865	-0,2	-0,4	71,1	71,3
Atur registrat³	254.296	248.270	240.513	-3,1	-3,6	74,1	74,4
Taxa d'atur (EPA) ⁷	9,1%	8,5%	8,2%	-0,3	-0,5	-	-

Fons: INE, Idescat, Observatori d'Empresa i Ocupació, DataComex, ICEX i Registradors de la propietat.

1 Les dades fan referència a l'1 de gener de l'any següent.

2 Les dades del darrer any són provisionals.

3 Dades de final d'any.

4 Les dades són a 1 de gener de cada any (Directori Central d'Empreses de l'INE).

5 Les dades del darrer any són provisionals i la taxa de variació està calculada a partir de les dades provisionals de l'any anterior.

6 Regim general, mineria i carbó i autònoms.

7 Les dades fan referència a la mitjana anual.

8. Variació 2025 respecte al 2023, per un canvi metodològic que limita la comparabilitat amb el 2024.

Per últim, el 2025 ha continuat el procés de reducció de la inflació. Els **preus de consum** han augmentat el 2,4% en mitjana anual el 2025, cinc dècimes menys que el 2024, el mateix que el conjunt de Catalunya. La inflació s'ha reduït en part gràcies a la forta caiguda dels preus energètics i dels aliments. Al seu torn, la inflació subjacent s'ha reduït fins al 2,2% el 2025 en el conjunt de Catalunya, nivells propers a l'objectiu del BCE. De cara al 2026, però, les previsions apunten que la inflació a Catalunya podria situar-se en el 3% i, si el conflicte bèl·lic a l'Iran s'allarga i s'agreugen els efectes de segona ronda sobre els preus, podria situar-se entre el 4% i el 5%.

El 2025 la inflació continua el procés desinflacionista que va començar a la segona meitat del 2022

Anàlisi comarcal

A escala comarcal, la demarcació de Barcelona està formada per un total de tretze comarques: l'Alt Penedès, l'Anoia, el Bages, el Berguedà, el Baix Llobregat, el Barcelonès, el Garraf, el Lluçanès⁶, el Maresme, el Moianès, Osona, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental⁷. El Barcelonès presenta la major densitat de població, atès que concentra el 40,2% de la població de la demarcació en 146 km². A continuació, les comarques amb més concentració demogràfica són les de la primera corona: el Vallès Occidental (16,3% de la població de la demarcació de Barcelona), el Baix Llobregat (14,4%), el Maresme (8,0%) i el Vallès Oriental (7,2%). Aquestes comarques, juntament amb el Garraf, són les que tenen una densitat d'habitants per km² superior a la mitjana catalana (256 habitants per km²). En l'altre extrem, les comarques amb menys habitants són el Lluçanès, el Moianès i el Berguedà, les tres en conjunt concentren l'1% de la població de la demarcació i una densitat inferior a 44 habitants per km².

6. A partir del 12 de maig de 2023 entra en vigor la Llei 7/2023, de 10 maig, de creació de la comarca del Lluçanès. El Lluçanès està format inicialment per nou municipis, vuit que pertanyien a Osona: Alpens, Lluçà, Olost, Oristà, Perafita, Prats de Lluçanès, Sant Martí d'Albars i Sobremunt, i un al Bages: Sant Feliu Sasserra. Aquest darrer municipi retorna al Bages al juliol. Per tant, la creació del Lluçanès només modifica territorialment a la comarca d'Osona (que passa de 50 a 42 municipis). Cal esmentar que només es presentaran dades del Lluçanès si la variable fa referència a finals d'any i l'estadística la té disponible. Per tant, no es farà una anàlisi de la comarca del Lluçanès si la referència de la dada és el conjunt de l'any 2023 o la comparativa amb el 2022.

7. Els municipis d'Espinelves, Vidrà i Viladrau de la comarca d'Osona formen part de la província de Girona. Així mateix, Gósol (Berguedà) pertany a la província de Lleida. Per contra, el municipi de Fogars de la Selva, de la Selva, pertany a la província de Barcelona.

La població augmenta a totes les comarques gràcies a la població nascuda a l'estranger

Segons el cens del padró municipal, la **població** a 1 de gener de 2025 ha crescut a totes les comarques de la demarcació, entre el 0,1% del Lluçanès i l'1,9% del Barcelonès respecte a un any enrere ([mapa IV.1](#)). Segons el lloc de naixement, la població nascuda a l'estranger ha crescut de forma notable a totes les comarques, entre el 4,6% del Moianès i l'11,7% del Lluçanès. En canvi, la població autòctona descendeix a totes les comarques, excepte en quatre, en les quals augmenta lleugerament: Alt Penedès, Anoia, Garraf i Moianès.

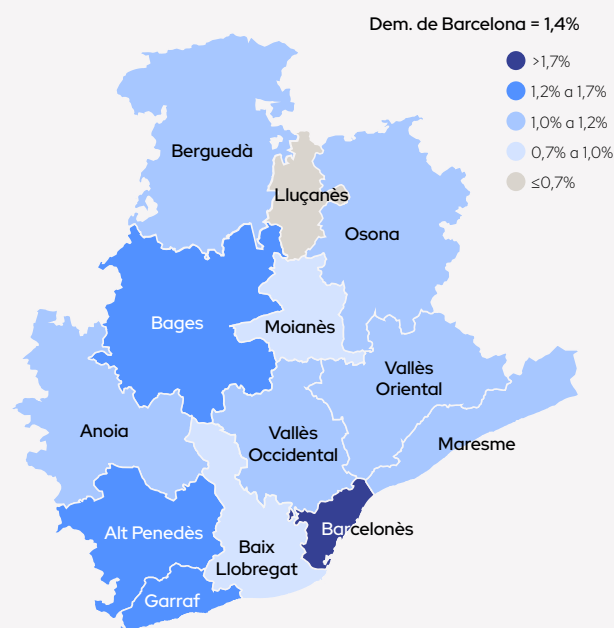
El nombre d'empreses ha disminuït a cinc de les tretze comarques de la demarcació

En relació amb el teixit empresarial, el 2025 el nombre de **comptes de cotització** inscrits a la Seguretat Social a 31 de desembre (concepte aproximat al nombre d'empreses) ha disminuït a cinc comarques. Tanmateix, el descens ha estat minso en termes relatius: -1,2% al Berguedà, -0,7% a l'Alt Penedès, -0,5% a l'Anoia i -0,4% al Bages i al Vallès Oriental. La resta de comarques, el nombre d'empreses ha augmentat lleugerament, amb variacions que han oscil·lat entre el 0,2% del Barcelonès i el Maresme i el 4,7% del Lluçanès -en termes absoluts, nou empreses més- ([mapa IV.2](#)). La comarca del Barcelonès, ha registrat gairebé

Població¹. Any 2025

Taxes de variació interanual, en %

M IV.1

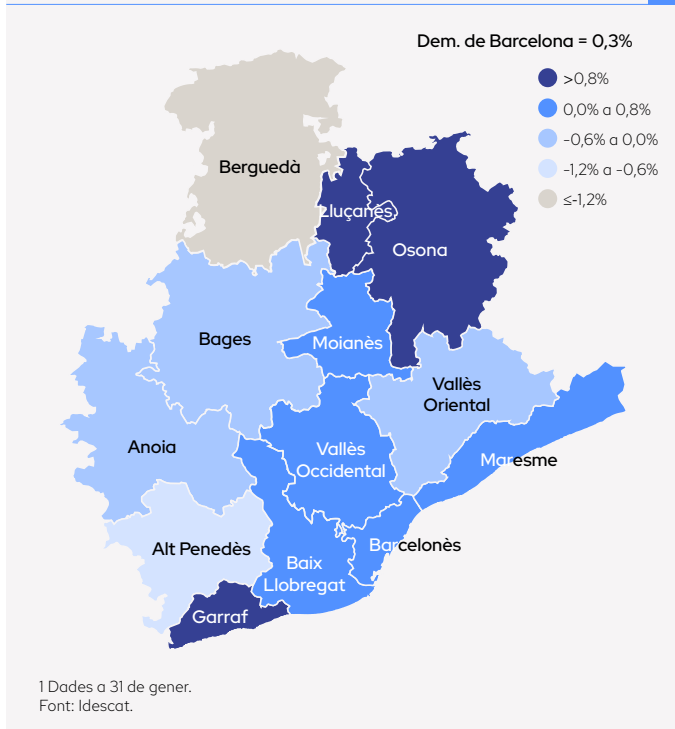
¹ Dades a 1 de gener. Font: Idescat.

Comptes de cotització¹. Any 2025

Taxes de variació interanual, en %

MIV.2

El nombre de llocs de treball augmenta a totes les comarques de la demarcació, excepte al Bages

Quant a l'evolució del mercat de treball, les afiliacions a la Seguretat Social (o **llocs de treball**) segons ubicació de la seu de l'empresa s'han incrementat a totes les comarques, excepte al Bages. Les intensitats han estat heterogènies i els increments relatius han oscil·lat entre el 0,03% del Maresme (50 afiliacions més) i el 4,4% del Lluçanès (85 llocs de treball més) (mapa IV.3). En termes absoluts, de les més 57.500 afiliacions addicionals que s'han registrat a la demarcació, un 62% s'han ubicat al Barcelonès, un 15% al Baix Llobregat i un 11% al Vallès Occidental.

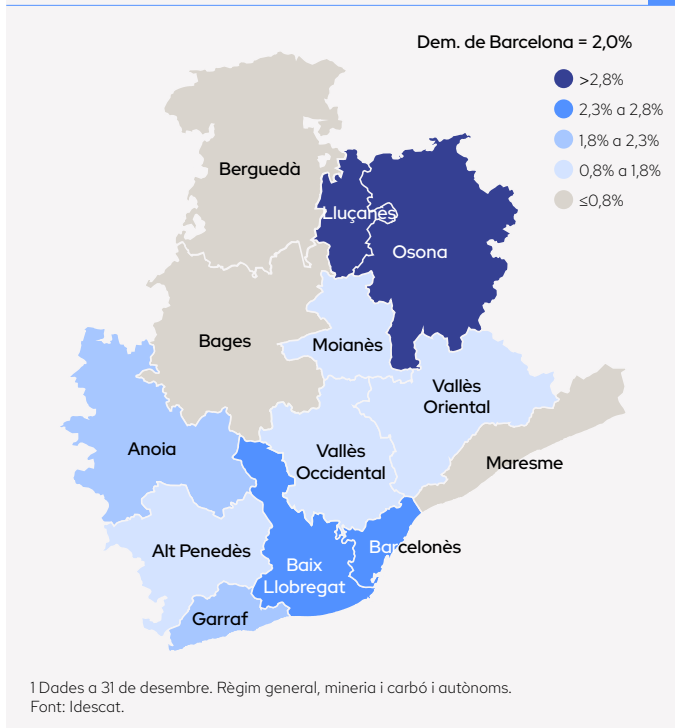
En relació amb les dades desagregades per grans sectors econòmics, el gràfic IV.10 mostra la composició del nombre d'afiliacions per grans sectors a finals del 2025. Els **serveis** és el sector on les afiliacions són les més representatives a totes les comarques, amb un pes sobre el total comarcal que oscil·la entre el 45,7% al Lluçanès i el 89,7% al Barcelonès. Només al Bages i al Maresme s'han reduït les afiliacions en aquest sector (-1,3% i -0,2%, respectivament). A la resta de comarques, el creixement ha oscil·lat entre el 0,7% del Berguedà i el 4,0% d'Osona. Si s'analitzen les contribucions sectorials de les afiliacions a les onze comarques on ha augmentat el nombre total de llocs de treball, el sector terciari és el que més llocs de treball aporta al creixement a tots els territoris, excepte al Moianès (que és el sector de la indústria) i al Maresme (que és la construcció).

85.000 empreses (el 48% de la demarcació), amb 199 més que el 2024. Cal destacar que només el Garraf ha assolit el nivell d'empreses d'abans de la crisi de la Covid-19, amb 13 empreses més.

Afiliacions a la Seguretat Social¹. Any 2025

Taxes de variació interanual, en %

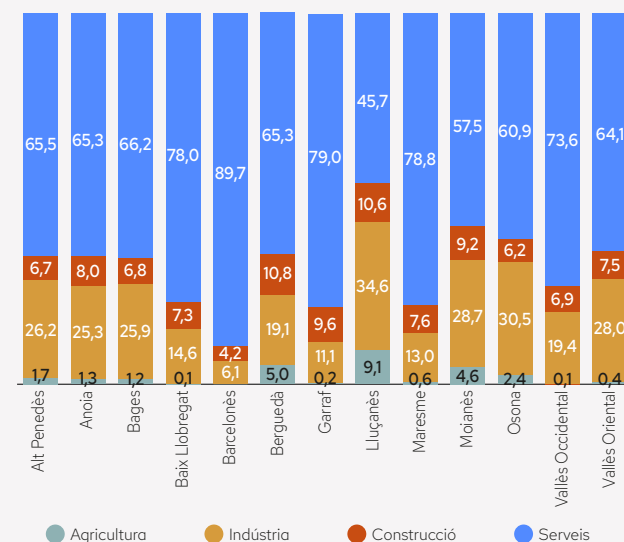
MIV.3

Estructura sectorial de les afiliacions*. Any 2025

En percentatge sobre el total d'afiliacions de la comarca

G IV.10

*Dades a 31 de desembre. Règim general, mineria i carbó, i autònoms. Font: Idescat.

Afiliacions a la Seguretat Social per grans sector econòmics i comarques^{1,2}

Any 2025

T IV.2

	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis		Total Afiliacions	
	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)
Alt Penedès	745	-0,7	11.725	-1,7	3.010	1,5	29.335	1,8	44.815	0,8
Anoia	515	0,0	9.675	0,7	3.075	0,8	24.985	2,9	38.250	2,1
Bages	855	1,8	19.210	1,2	5.015	5,2	49.060	-1,3	74.145	-0,2
Baix Llobregat	455	-1,1	53.905	-0,3	26.870	1,8	287.595	2,9	368.830	2,3
Barcelonès	470	6,8	89.955	0,5	60.850	2,9	1.312.785	2,6	1.464.060	2,5
Berguedà	570	-3,4	2.195	0,5	1.240	-1,6	7.515	0,7	11.515	0,1
Garraf	95	-5,0	4.315	-0,3	3.745	3,5	30.740	2,2	38.895	2,0
Lluçanès	185	5,7	705	6,0	215	0,0	930	4,5	2.035	4,4
Maresme	795	-2,5	18.685	-1,0	10.830	4,0	112.960	-0,2	143.275	0,0
Moianès	175	-5,4	1.105	4,7	355	-5,3	2.210	1,6	3.845	1,6
Osona	1.890	0,3	23.885	2,7	4.855	5,0	47.675	4,0	78.310	3,6
Vallès Occidental	485	0,0	85.165	1,1	30.365	6,0	322.730	1,2	438.735	1,5
Vallès Oriental	690	-2,1	44.820	0,8	12.055	2,2	102.740	1,6	160.305	1,4
Demarc. de Barcelona	7.880	-0,3	365.280	0,6	162.405	3,3	2.331.715	2,2	2.867.275	2,0
Catalunya	31.315	0,6	506.840	1,0	235.700	3,4	2.979.350	2,2	3.753.205	2,1

Font: Idescat.

1 Dades a 31 de desembre. Les dades del 2025 i 2024 són provisionals.

2 Règim general, mineria i carbó, i autònoms.

L'ocupació a la **construcció** ha disminuït només a dues comarques el 2025: el 5,3% al Moianès i l'1,6% al Berguedà. Al Lluçanès s'ha mantingut i a la resta ha augmentat, entre el 0,8% de l'Anoia i el 6,0% del Vallès Occidental. Les

quatre comarques amb un major pes d'aquesta activitat sobre el total comarcal són el Berguedà, el Lluçanès, el Garraf i el Moianès, amb un 10,8%, 10,6%, 9,6% i 9,2%, respectivament. En tercer lloc, les afiliacions a la **indústria**

Dades econòmiques bàsiques de les comarques

Any 2025

T IV.3

	Població		Població nascuda a l'estranger		Empreses ³		Afiliacions segons seu de l'empresa ⁴		Afiliats segons residència padronal ⁵		Atur registrat	
	Nombre ¹	Var 25/24 (%)	Nombre ¹	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)
Alt Penedès	116.098	1,7	20.078	8,5	3.218	-0,7	44.815	0,8	51.810	2,1	4.573	-6,5
Anoia	129.956	1,2	20.370	7,1	3.069	-0,5	38.250	2,1	55.990	2,5	6.174	-7,1
Bages	187.620	1,2	36.075	8,3	4.948	-0,4	74.145	-0,2	79.810	2,4	8.264	-5,0
Baix Llobregat	856.867	0,9	163.775	6,6	21.049	0,7	368.830	2,3	390.440	1,9	32.013	-2,7
Barcelonès	2.398.280	1,9	816.681	7,6	84.929	0,2	1.464.060	2,5	1.048.045	1,4	94.802	-1,4
Berguedà	41.523	1,1	6.766	8,2	1.194	-1,2	11.515	0,1	16.535	1,0	1.639	0,6
Garraf	164.223	1,4	38.729	5,9	4.115	0,8	38.895	2,0	70.015	2,6	7.223	-3,4
Lluçanès	5.723	0,1	650	11,7	199	4,7	2.035	4,4	2.620	2,9	146	-24,4
Maresme	477.375	1,0	91.039	6,4	11.931	0,2	143.275	0,0	205.885	1,7	19.474	-5,0
Moianès	14.864	0,7	2.175	4,6	397	0,8	3.845	1,6	6.895	2,8	591	1,7
Osona	165.946	1,2	37.327	5,7	5.257	1,5	78.310	3,6	77.640	3,5	6.534	-5,9
Vallès Occidental	970.228	1,1	185.197	7,1	25.564	0,8	438.735	1,5	438.175	2,0	41.574	-3,8
Vallès Oriental	431.351	1,1	73.872	6,9	11.670	-0,4	160.305	1,4	197.860	1,4	17.448	-6,1
Demarc. de Barcelona	5.959.941	1,4	1.492.678	7,2	177.501	0,3	2.867.275	2,0	2.641.505	1,7	240.513	-3,1
Catalunya	8.124.126	1,4	2.039.015	6,9	246.129	0,2	3.753.205	2,1	3.658.505	1,9	323.236	-3,6

Font: Idescat, INE, MTAS i Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya.

1 Dades a 1 de gener.

2 Dades a 31 de desembre.

3 Comptes de cotització del Règim general de la Seguretat i Règim especial de la mineria del carbó.

4 Règim general, mineria i carbó, i règim especial de treballadors autònoms.

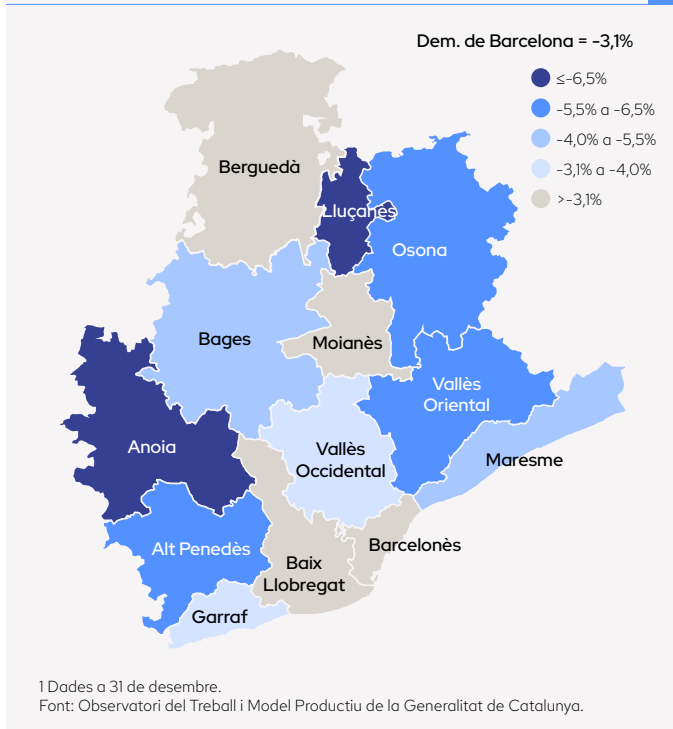
5 Dades provisionals. Total Règims.

Atur registrat¹. Any 2025

Taxes de variació interanual, en %

MIV.4

En el cas dels **afiliats** segons residència del treballador, el desembre del 2025 s'observa que aquests han augmentat a totes les comarques respecte a un any enrere, entre l'1,0% del Berguedà i el 3,5% d'Osona. Si es compara comarcament l'afiliació segons residència del treballador amb l'afiliació segons la ubicació de la seu social de l'empresa, es pot analitzar la mobilitat entre comarques per motius laborals. A deu de les tretze comarques, el nombre d'afiliats per residència és superior al d'afiliacions per seu d'empresa, fet que implica que són emissores netes de gent que treballa en una altra comarca. Només al Barcelonès, Osona i al Vallès Occidental les afiliacions per residència són inferiors a les de per seu de l'empresa (un -28,4%, un -0,9% i un -0,1%, respectivament), la qual cosa implica que són receptores netes de treballadors residents en altres comarques, sobretot en el cas del Barcelonès (taula IV.3).

El nombre d'aturats minva a totes les comarques, excepte al Moianès i al Berguedà

Paral·lelament a la bona evolució dels resultats que s'ha observat en termes de llocs de treball i afiliats, s'ha registrat una disminució generalitzada del nombre d'**aturats registrats** a totes les comarques el 2025, a excepció del Berguedà (0,6%) i el Moianès (1,7%) (mapa IV.4).

han disminuït a quatre de les tretze comarques: -0,3% al Garraf i al Baix Llobregat, -1,0% al Maresme i -1,7% a l'Alt Penedès. Els augments comarcals han fluctuat entre el 0,5% del Barcelonès i el Berguedà i el 4,7% del Moianès. Finalment, el nombre de llocs de treball al sector **agrícola** –molt minoritari a totes les comarques excepte al Lluçanès, Berguedà i Moianès, on té un pes del 9,1%, 5,0% i 4,6% sobre el total d'afiliacions, respectivament–, ha crescut a quatre comarques (Barcelonès, Lluçanès, Bages i Osona), s'ha mantingut a dues (Anoia i Vallès Occidental) i ha minvat a les restants (taula IV.2).

Girona i comarques

Anàlisi de la demarcació

Girona és la demarcació catalana amb menor extensió territorial (5.905 km²). Malgrat això, ocupa la segona posició tant en nombre d'empreses com de llocs de treball i se situa en tercer lloc pel que fa a la població, amb un pes al voltant del 10% sobre el total català en aquests àmbits.

Girona ocupa la segona posició tant en nombre d'empreses com de llocs de treball, tot i ser la demarcació de menor extensió territorial

A inici de 2025, la **població** resident a la demarcació ha registrat gairebé 838.000 persones, un 0,9% més respecte a un any enrere. Aquest creixement s'explica, tant per la població autòctona com per l'estrangera, amb un increment del 0,8% i l'1,1%, respectivament. Arran d'aquesta evolució dels fluxos migratoris, la taxa d'estrangeria (percentatge de població estrangera sobre el total de la població) augmenta lleugerament fins al 22%. Aquesta taxa és la més elevada de les quatre demarcacions catalanes i suposa un rècord històric a Girona.

La població resident ha experimentat un creixement ininterromput des del 2014

Per trams d'edat, la població resident a les comarques gironines ha crescut entre els majors de 15 anys, amb més intensitat a mesura que augmenta el tram d'edat: un 1,0% entre les persones de 16 a 64 anys i un 3,0% les de 65 anys o més. En canvi, la població més jove (menors de 16 anys) s'ha reduït un 2,1%. Aquesta evolució ha comportat un increment de l'índex d'envelliment –ràtio entre la població de més edat i la més jove– de 6,5 punts percentuals, fins a assolir el 131,2%, el valor més elevat de la sèrie disponible, tot i que continua sent el més baix de les quatre demarcacions. La taxa de dependència –percentatge de població fora del tram d'edat de 16 a 64 anys– es manté pràcticament inalterada, en el 52,7%.

En l'àmbit econòmic, el **valor afegit brut** (VAB) a preus constants (descomptada la inflació) de la demarcació de Girona ha mostrat un comportament favorable, amb un creixement del 2,9% el 2025, segons estimacions de la Cambra de Comerç de Barcelona ([gràfic IV.11](#)). Aquest augment està en el línia amb el del conjunt de Catalunya (3,0%). Val a dir que Girona va ser una de les demarcacions que més va acusar l'impacte de la pandèmia sobre el PIB el 2020 (-13,9%), però també va ser una de les que van experimentar una recuperació més ràpida i intensa entre el 2021 i el 2024 (amb un creixement mitjà del 5,5% anual). El sector turístic continua exercint un paper tractor dins l'estructura productiva gironina.

Una altra font rellevant per aproximar l'activitat econòmica per demarcacions catalanes és l'Enquesta de Clima Empresarial, una operació estadística elaborada conjuntament per l'Idescat i la Cambra de Comerç de Barcelona, que permet analitzar-ne l'evolució tant per territori com per sectors¹. Pel que fa a la **marxa dels negocis** a Girona el 2025, les dades de l'Enquesta indiquen una evolució positiva en els quatre grans sectors analitzats, excepte al comerç, que es manté estable, en línia amb la tendència de l'any anterior ([gràfic IV.12](#)). En comparació amb la mitjana catalana, la tendència a la demarcació de Girona ha estat més positiva per a la indústria i construcció, similar per a la resta de serveis i menys positiva per al comerç.

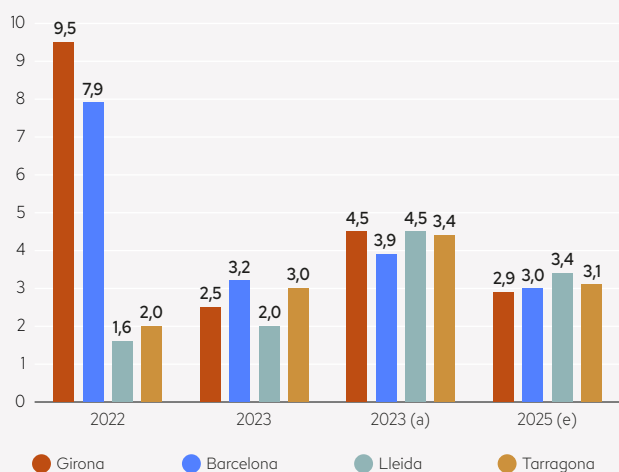
Tot i la manca de dades específiques sobre l'evolució dels negocis d'hostaleria per demarcacions, és possible aproximar-la mitjançant l'anàlisi de les principals magnituds de demanda i oferta del **sector turístic**. Segons l'Enquesta d'Ocupació Hotelera de l'INE, amb dades provisionals per al 2025, Girona ha registrat 4,5 milions de viatgers allotjats en establiments hotelers, un 4,4% més que l'any anterior, i 13,0 milions de pernотacions, un 1,8% més que el 2024 ([gràfic IV.13](#)). Segons la procedència, el creixement relatiu

1. Els resultats de l'Enquesta de Clima Empresarial per al sector de l'hostaleria només estan disponibles per marques turístiques, no per províncies.

Valor Afegit Brut (VAB) per demarcacions

Taxes de variació interanual, a preus constants, en %

G IV.11

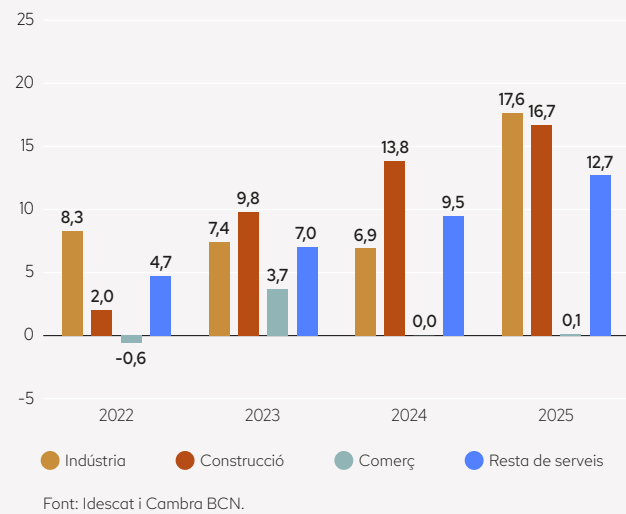
(a) Avanç estimat per Anuari Comarcal BBVA / (e) Estimació de Cambra BCN
Font: Anuari Comarcal BBVA (2022-2024) i Cambra BCN (2025).

Marxa dels negocis per sectors a Girona

Saldos de respostes: diferència entre percentatges de resposta "a l'alça" i "a la baixa"

G IV.12

ha estat molt més intens entre els turistes espanyols que entre els estrangers, un 10,6% i 0,3%, respectivament (pel que fa a les pernотacions: +8,9% i -1,1%, respectivament).

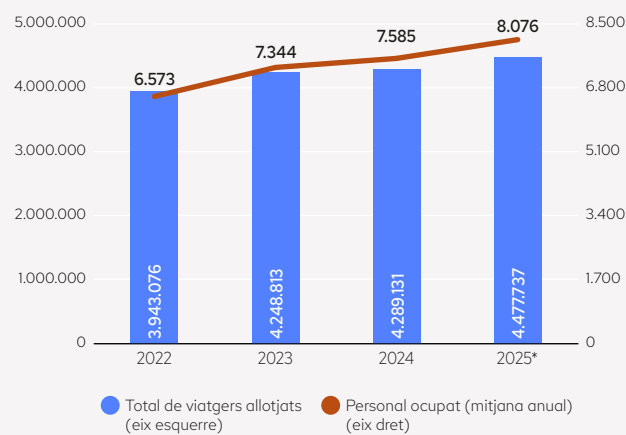
El 2025, Girona ha registrat una xifra rècord de turistes allotjats en establiments hotelers

Pel costat de l'oferta turística, s'estima que el 2025 a Girona hi ha hagut 530 establiments hotelers oberts, en mitjana anual, 17 menys que el 2024 i 64 menys que el 2019. En termes d'habitacions i places, les xifres tampoc no han assolit els

Viatgers i personal ocupat a establiments hotelers a la demarcació de Girona

Nombre

G IV.13

nivells d'abans de 2019, i disminueixen lleugerament respecte a l'any anterior. En canvi, el 2025 el grau d'ocupació ja supera el percentatge preandèmia i el de l'any anterior: 59,9% per al total de places, 68,5% per places de cap de setmana i 65,8% per a les habitacions. En darrer lloc, el sector hotelier de la demarcació ha comptat amb una mitjana anual de 8.076 persones ocupades el 2025 (el 21% del total de Catalunya), 500 persones més que l'any anterior.

Per marques turístiques, Girona comprèn íntegrament la Costa Brava² i, parcialment, els Pirineus. D'acord amb les dades de l'Idescat, la Costa Brava es confirma com el segon destí turístic de Catalunya, només per darrere de Barcelona, amb 4,1 milions de viatgers allotjats en establiments hotelers i 12,3 milions de pernотacions l'any 2025. En ambdós casos, l'evolució anual ha estat positiva i superior a la mitjana catalana. Aquest dinamisme també es reflecteix en el grau d'ocupació hotelera, que augmenta fins al 68,4% a la Costa Brava i al 37,6% als Pirineus; tot i que entre les nou marques turístiques catalanes, aquests registres d'ocupació se situen, respectivament, en quarta i darrera posició –cal esmentar que els Pirineus es veu altament influenciat per l'elevada estacionalitat de la destinació en la temporada d'hivern. Pel que fa a l'estada mitjana, a la Costa Brava és de 3,0 dies –la segona més elevada de totes les marques turístiques, només per darrere dels 3,4 dies de la Costa Daurada–, i als Pirineus es manté en 2,0 dies.

El nombre de comptes de cotització disminueix lleugerament a la demarcació el 2025

El **teixit empresarial** al conjunt de la província de Girona ha registrat 28.035 comptes de cotització –terme que fa referència als centres de treball que té una empresa– a finals d'any, un 0,2% menys que un any enrere (gràfic IV.14), evolució oposada a la del conjunt de Catalunya (+0,2%). Aquesta xifra encara se situa per sota de la xifra precrisi (526 empreses menys respecte al 2019). Per altra banda, segons les dades d'empreses actives que proporciona l'explotació estadística del Directori Central d'Empreses (DIRCE) de l'INE, al conjunt de la demarcació s'han registrat 30.254 empreses amb assalariats a l'1 de gener del 2025, un 2,2% més respecte a l'1 de gener de 2023. Atès el canvi metodològic³ que afecta la comparabilitat amb l'exercici

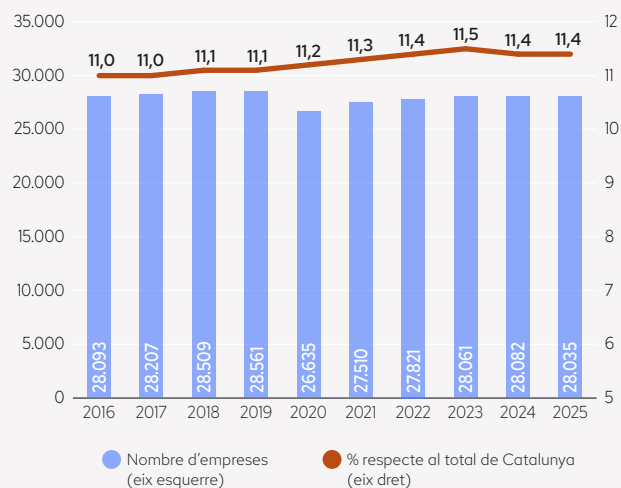
2. La marca turística Costa Brava inclou totes les comarques gironines amb excepció de la Garrotxa, el Ripollès i la Cerdanya, que s'enquadren a la marca turística Pirineus, juntament amb sis comarques més de Lleida.

3. Les dades d'empreses actives del DIRCE (INE) corresponents a l'1 de gener de 2024 incorporaven informació procedent de noves fonts administratives que, si bé eren consistents a escala agregada, van generar biaixos heterogenis en els nivells de desagregació, especialment en els estrats de menor dimensió empresarial, a causa de la no homogeneïtat en la comptabilització de l'ocupació per compte propi. En l'actualització amb dades de 2025, aquestes fonts s'han descartat per millorar la coherència estadística, motiu pel qual la comparació s'efectua respecte a l'any 2023.

Empreses¹ amb assalariats a la demarcació de Girona

Nombre i percentatge sobre el total de Catalunya, en %

G IV.14

¹ Comptes de cotització a 31 de desembre.
Font: Idescat (SS).

de l'any 2024, aquest indicador s'ha d'interpretar amb cautela i la seva evolució es presenta en termes de variació 2025/2023. Per tram d'assalariats, s'observen augments relatius especialment significatius a partir de les empreses de 50 assalariats o més. En canvi, el nombre d'empreses d'1 a 49 assalariats –que concentren el 99% del total– creix a un ritme més moderat, un 2,1%.

Altres indicadors de demanda interna que ajuden a completar l'anàlisi a escala provincial són les **matriculacions de vehicles** i la **compravenda d'immobles**. En el primer cas, l'evolució ha estat positiva per tercer any consecutiu fins a les 21.260 (+7,1% interanual). Aquesta evolució es deu principalment a un efecte rebot després de les caigudes del període 2018-2022, marcades per la pandèmia, la crisi de subministraments i la incertesa reguladora. Des del 2023, el creixement respon també a la millora del context econòmic i a factors estructurals com la renovació del parc automobilístic, les restriccions mediambientals i la transició cap a vehicles més eficients o electrificats, impulsada pels ajuts públics. En el segon cas, les compravendes del sector immobiliari també han evolucionat positivament, amb un increment anual del 8,2% fins a les 14.725 transaccions, que representen el 13,1% del total de transaccions al Principat. Aquesta evolució s'explica, en part, per la moderació dels tipus d'interès, que ha afavorit la millora de l'accessibilitat al finançament hipotecari per part de les llars.

En relació amb el **sector exterior**, les dades de comerç internacional tanquen el 2025 amb uns resultats globals positius a la demarcació de Girona. Segons dades provisionals de duanes, les exportacions de béns nominals han augmentat un 2,7% fins als 8.560 milions d'euros,

màxim històric des del 2005 (inici de la sèrie disponible); i les importacions han crescut un 7,6%, fins als gairebé 4.500 milions d'euros (gràfic IV.15). Aquesta evolució ha estat més notable que la registrada al conjunt de Catalunya (0,6% i 3,3%, respectivament). Tot i l'evolució més positiva de les importacions que les exportacions, a diferència del conjunt de Catalunya, Girona manté un saldo comercial positiu de 4.067 milions d'euros, uns 95 milions menys que el 2024.

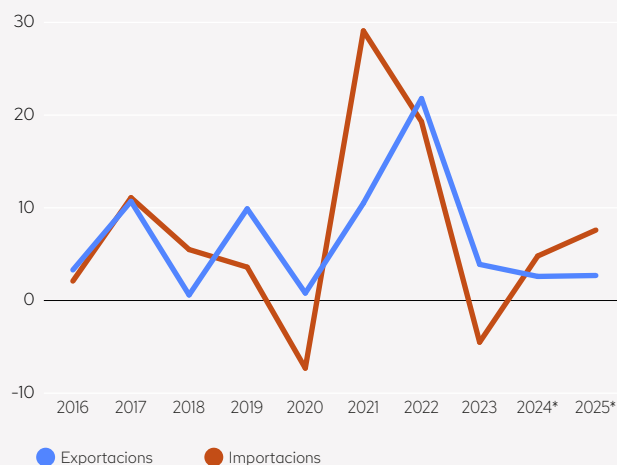
Girona concentra al voltant del 40% de les exportacions de productes carnis i sucre, cafè i cacau de Catalunya

Les **exportacions** de Girona han representat el 8,5% del total de vendes catalanes a l'estranger (en termes monetaris). Les vendes destinades a països de la Unió Europea –que concentren el 69% del total provincial– han registrat un increment més elevat, el 3,3%, que les dirigides a països extracomunitaris (31% del total), les quals han registrat un creixement de l'1,1%. Pel que fa a les deu principals activitats exportadores –que representen el 84% del volum exportat de la província–, la primera continua sent la dels productes carnis, amb 2.217 milions d'euros exportats (el 26% del total exportat a Girona i el 44% del total exportat d'aquest producte a Catalunya), tot i registrar un descens del 9,9% respecte al 2024. En segon i tercer lloc se situen els productes químics, amb un increment del 12,1%, i el grup de sucre, cafè i cacau, amb un augment del 35,2%. En aquest últim cas, Girona concentra el 38,0% del total de les exportacions de Catalunya (gràfic IV.16).

Exportacions i importacions de béns a la demarcació de Girona

Taxes de variació interanual, a preus corrents, en %

G IV.15

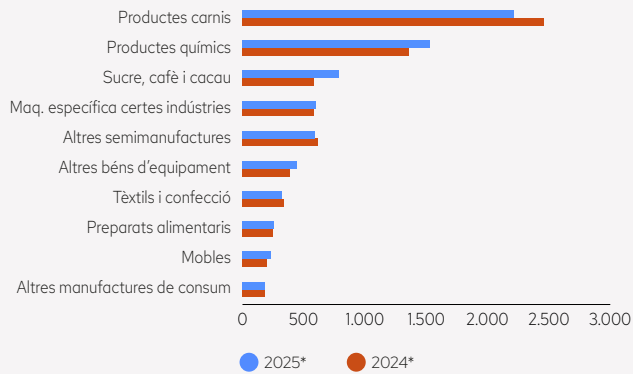

*Les dades del darrer any i anterior són provisionals.
Font: Duanes.

Principals sectors exportadors a la demarcació de Girona

Milions d'euros

G IV.16

*Les dades són provisionals.
Font: Duanes.

L'increment de les exportacions ha anat acompanyat d'un creixement del **teixit empresarial exportador regular** (és a dir, les empreses més consolidades, que han exportat com a mínim quatre anys consecutius). El 2025, aquest col·lectiu ha augmentat un 1,8% fins a les 1.322 empreses, la xifra més elevada des del 2005 (inici de la sèrie disponible).

Quant a les **importacions**, les de la UE –el 75% del total– han crescut amb més intensitat que les extracomunitàries (8,0% i 6,5%, en cada cas). Per sectors, les importacions dels dos principals productes, els químics i la maquinària específica –que representen un terç del total importat a la demarcació– han augmentat un 3,2% i un 19,2%, respectivament. Els segueix el sector d'altres semimanufactures (6,7% del total), que ha disminuït un 3,3%. A Girona destaquen especialment les importacions de productes carnis –que ocupen el cinquè lloc en valor importat a la província–, ja que aquest grup de productes representa el 20% del total importat d'aquesta categoria a Catalunya.

L'any 2025 s'assoleix una xifra rècord de llocs de treball, impulsada principalment pel bon comportament de la demanda interna

Respecte al **mercado de treball**, l'evolució a les comarques gironines el 2025 ha estat positiva en relació amb el 2024 (gràfic IV.17). Les afiliacions a la Seguretat Social (SS) han augmentat un 2,1%, fins als 351.360 llocs de treball a 31 de desembre de 2025, assolint el màxim des del 2008 (inici de la sèrie disponible). Aquest creixement ha estat igual al registrat per la mitjana catalana. Per règim d'afiliació, el nombre de treballadors assalariats ha crescut un 2,3%,

fins a gairebé 287.500 a finals d'any, la xifra més elevada de la sèrie històrica disponible (des del 2008). Pel que fa als autònoms, han augmentat amb menor intensitat, un 1,1%, fins a 63.900 persones, també el nivell més alt des del 2008.

A nivell sectorial (gràfics IV.18 i IV.19), el nombre de llocs de treball ha augmentat a totes les grans activitats econòmiques respecte a l'any anterior, excepte a l'agricultura (-50 llocs, -1%).

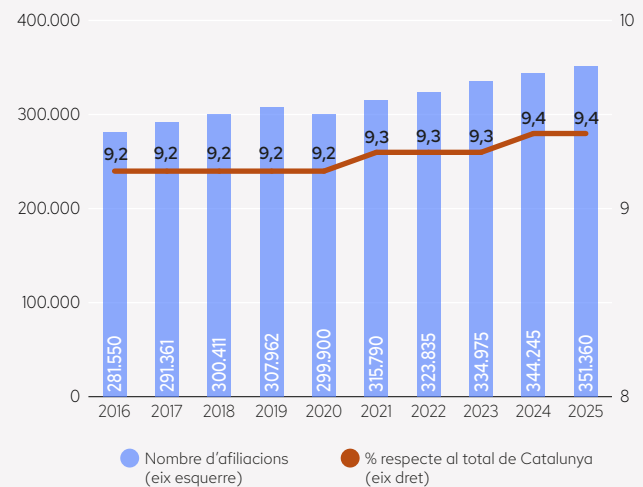
Un altre indicador de l'evolució del mercat de treball són les dades que publica l'INE a través de l'EPA (Enquesta de Població Activa). En aquest cas, la **població ocupada** a Girona ha crescut un 3,4% fins a les quasi 400.000 persones de mitjana anual.

Quant als **contractes de treball** signats, aquests han registrat una evolució positiva el 2025, amb un increment del 5,6% respecte al 2024, fins a gairebé 274.500 contractes nous, tot i que encara no s'ha assolit el nivell del 2019 (302.449). Cal tenir present que les variables anteriors fan referència a l'estoc de llocs de treball i persones ocupades, mentre que les dades de contractació recullen el flux de nous contractes signats. Per tipus de contracte, s'observen tendències oposades, mentre que els contractes temporals han disminuït (-1,1%), els contractes indefinits han augmentat de manera notable (12%). Aquest creixement s'explica en gran part pels efectes de la reforma laboral aprovada el 2021, que ha impulsat de forma significativa la contractació indefinida a partir del 2022.

Afiliacions* a la demarcació de Girona

Nombre i percentatge sobre el total de Catalunya, en %

G IV.17

*Dades a 31 de desembre. Els darrers dos anys són provisionals. Règim general, mineria i carbó, i autònoms.
Font: Idescat.

Dades bàsiques de la demarcació de Girona

	2023	2024	2025	Demarcació Catalunya		2024	2025
				Var. 2025/2024 (% pp)		Pes Dem./CAT (%)	
DEMOGRAFIA^{1,2}							
Població Total	821.108	830.429	837.917	0,9	1,0	10,2	10,2
Densitat (hab/km ²)	139,1	140,6	141,9	0,9	1,0	-	-
Població de menys de 16 anys	130.324	127.697	125.038	-2,1	-1,9	10,7	10,9
Població de 16 a 64 anys	535.742	543.445	548.811	1,0	1,3	10,3	10,1
Població de 65 anys o més	155.042	159.287	164.068	3,0	2,3	10,2	10,0
Índex de dependència global	53,3	52,8	52,7	-0,1	-0,4	-	-
Índex d'envelliment	119,0	124,7	131,2	6,5	5,9	-	-
Nacionalitat espanyola	643.472	648.530	653.938	0,8	0,4	9,8	9,9
Nacionalitat estrangera	177.636	181.899	183.979	1,1	3,8	11,9	11,6
Taxa d'estrangeria total	21,6	21,9	22,0	0,1	0,5	-	-
Taxa d'estrangeria extracomunitària	17,0	17,3	-	-	0,7	-	-
ACTIVITAT ECONÒMICA							
Comptes de cotització³	28.061	28.082	28.035	-0,2	0,2	11,4	11,4
Nombre d'empreses^{4,8}	62.848	64.130	65.302	3,9	3,1	10,6	10,7
Sense assalariats	33.258	30.009	35.048	5,4	4,3	10,1	10,3
Amb assalariats	29.590	34.121	30.254	2,2	1,6	11,2	11,3
1 a 49 assalariats	29.192	33.699	29.818	2,1	1,5	11,3	11,3
50 a 199 assalariats	306	324	332	8,5	4,3	7,8	7,9
200 a 999 assalariats	79	82	90	13,9	10,1	6,9	7,1
1.000 o més assalariats	13	16	14	7,7	12,2	7,1	5,9
Empreses concursades	39	37	53	43,2	-10,5	3,1	5,0
Compravendes immobiliàries	13.707	13.605	14.725	8,2	13,9	13,8	13,1
Matriculació de vehicles ³	18.505	19.855	21.260	7,1	13,4	8,5	8,0
Viatgers allotjats a establiments hotelers²	4.248.813	4.289.131	4.477.737	4,4	4,6	19,9	19,8
Residents a Espanya	1.835.120	1.702.984	1.883.120	10,6	4,7	22,3	23,6
Residents a l'estranger	2.413.693	2.586.147	2.594.617	0,3	4,5	18,5	17,8
SECTOR EXTERIOR⁵							
Exportacions de béns (milions €)	8.157	8.339	8.560	2,7	0,6	8,3	8,5
<i>10 principals sectors:</i>							
Productes carnis	2.483	2.461	2.217	-9,9	2,1	50,1	44,2
Productes químics	1.307	1.362	1.528	12,1	-2,8	4,5	5,1
Sucre, cafè i cacau	553	585	791	35,2	46,7	41,0	37,8
Maq. específica certes indústries	589	584	602	3,1	6,3	11,2	10,8
Altres semimanufactures	628	612	594	-2,9	-0,8	20,3	19,8
Altres béns d'equipament	397	391	444	13,6	9,3	4,7	4,9
Tèxtils i confecció	332	337	321	-4,6	-2,6	5,7	5,6
Preparats alimentaris	235	250	253	1,2	10,2	12,9	11,9
Mobles	171	196	230	17,0	8,0	20,2	21,9
Altres manufactures de consum	178	187	185	-1,0	-1,5	7,9	7,9
Exportacions UE	5.732	5.752	5.945	3,3	0,8	9,6	9,9
Exportacions fora UE	2.425	2.586	2.615	1,1	0,4	6,4	6,5
Importacions de béns (milions €)	3.890	4.176	4.493	7,6	3,3	3,8	3,9
<i>10 principals sectors:</i>							
Productes químics	938	1.076	1.111	3,2	-4,4	4,3	4,6
Maq. específica certes indústries	286	298	355	19,2	6,9	4,5	5,0
Altres semimanufactures	294	312	301	-3,3	2,2	10,7	10,1
Altres béns d'equipament	245	260	292	12,4	3,8	2,5	2,7
Productes carnis	162	168	254	51,8	29,0	17,3	20,4
Tèxtils i confecció	220	226	218	-3,5	5,5	2,7	2,4
Altres manufactures de consum	136	157	163	3,8	-1,3	5,2	5,4
Metalls no ferrosos	123	119	149	25,2	28,5	6,8	6,7
Automòbils i motos	116	107	133	23,5	11,1	1,0	1,1
Sucre, cafè i cacau	171	133	126	-5,0	40,4	5,3	3,6
Importacions UE	2.896	3.113	3.361	8,0	6,1	5,5	5,6
Importacions fora UE	994	1.063	1.132	6,5	0,3	2,0	2,1
Nombre d'empreses exportadores	3.797	3.907	3.563	-8,8	-4,2	8,2	7,8
Nombre d'empreses exportadores regulars	1.271	1.298	1.322	1,8	-0,8	7,1	7,3
Exporten menys de 50.000 €	404	424	434	2,4	-3,8	5,5	5,8
Exporten de 50.000 a 500.000 €	253	268	271	1,1	0,4	6,1	6,1
Exporten de 500.000 a 5 milions €	399	395	405	2,5	2,1	9,4	9,4
Exporten més de 5 milions €	215	211	212	0,5	2,2	10,7	10,5
MERCAT DE TREBALL							
Afiliacions totals^{3,6}	334.975	344.245	351.360	2,1	2,1	9,4	9,4
Agricultura	4.660	4.795	4.745	-1,0	0,6	15,4	15,2
Indústria	58.950	59.080	60.285	2,0	1,0	11,8	11,9
Construcció	30.150	30.205	30.795	2,0	3,4	13,2	13,1
Serveis	241.215	250.165	255.540	2,1	2,2	8,6	8,6
Assalariats	272.755	281.040	287.460	2,3	2,3	9,0	9,0
Autònoms	62.220	63.205	63.900	1,1	1,1	11,1	11,1
Ocupats (EPA)⁷	374.675	383.775	396.750	3,4	2,3	10,0	10,1
Contractes	246.479	259.978	274.416	5,6	1,1	10,4	10,9
Temporals	118.495	131.782	147.624	12,0	2,2	9,4	10,3
Indefinits	127.984	128.196	126.792	-1,1	-0,4	11,8	11,7
Atur registrat³	30.912	30.459	28.524	-6,4	-3,6	9,1	8,8
Taxa d'atur (EPA) ⁶	10,0%	9,5%	8,4%	-1,1	-0,5	-	-

Fons: INE, Idescat, Observatori d'Empresa i Ocupació, DataComex, ICEX i Registradors de la propietat.

1 Les dades són a 1 de gener de l'any següent.

2 Les dades del darrer any són provisionals.

3 Dades de final d'any.

4 Les dades són a 1 de gener de cada any (Director Central d'Empreses de l'INE).

5 Les dades del darrer any són provisionals i la taxa de variació està calculada a partir de les dades provisionals de l'any anterior.

6 Règim general, mineria i carbó i autònoms.

7 Les dades fan referència a la mitjana anual.

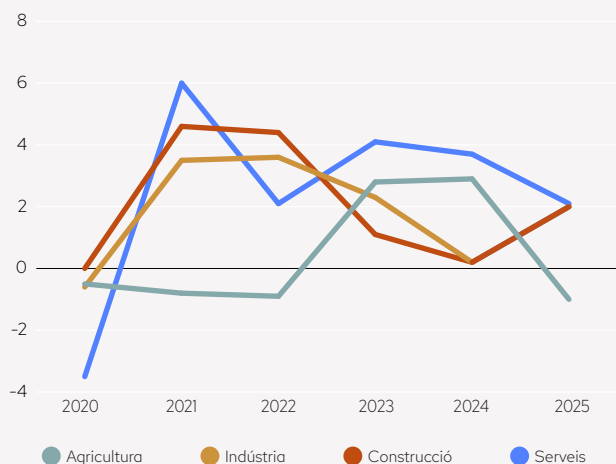
8. Variació 2025 respecte al 2023, per un canvi metodològic que limita la comparabilitat amb el 2024.

Afiliacions* per sectors a la demarcació de Girona

Taxa de variació interanual, en %

G IV.18

*Dades a 31 de desembre. Règim general, mineria i carbó, i autònoms. Font: Idescat.

El nombre de persones aturades a Girona disminueix per cinquè any consecutiu i se situa en el nivell més baix des del 2007

En paral·lel a la bona evolució de l'ocupació i dels contractes signats, el nombre de **persones aturades registrades** a la demarcació de Girona s'ha reduït per cinquè any consecutiu, amb un descens del 6,4% el 2025 (la reducció més intensa de les províncies catalanes), fins a situar-se en poc més de 28.500 persones de mitjana anual, la dada més baixa des del 2007. Al seu torn, la **taxa d'atur** es redueix en 1,1 punts percentuals respecte a l'any anterior fins al

8,4% de mitjana anual el 2025 segons dades de l'EPA, però continua sent la segona demarcació catalana amb una major taxa d'atur, per darrere de Tarragona (11,2%).

Per últim, l'augment dels **preus de consum** s'ha continuat moderant el 2025, fins al 2,4% en mitjana anual, 0,2 punts percentuals menys que el 2024. Aquesta moderació ha estat gràcies, en bona mesura, a la continuació del descens dels preus energètics (molt inferiors als nivells del 2022). Girona registra un increment de preus igual al del conjunt de Catalunya, i el menor de les quatre demarcacions catalanes, juntament amb Barcelona. De cara al 2026, però, les previsions apunten que la inflació a Catalunya podria situar-se en el 3% i, si el conflicte bèl·lic a l'Iran s'allarga i s'agreugen els efectes de segona ronda sobre els preus, podria situar-se entre el 4% i el 5%.

Anàlisi comarcal

La demarcació de Girona comprèn la totalitat dels municipis de les comarques de l'Alt Empordà, el Baix Empordà, la Garrotxa, el Gironès, el Pla de l'Estany i el Ripollès. A més, inclou gairebé tots els municipis de la Selva –amb l'única excepció de Fogars de la Selva– i una part rellevant de la Cerdanya, concretament 11 dels 17 municipis, entre els quals hi ha Puigcerdà, capital comarcal. També s'hi integren tres municipis de la comarca d'Osona: Espinelves, Vidrà i Viladrau. Tanmateix, a efectes de l'anàlisi comarcal, s'han considerat íntegrament les comarques de l'Alt Empordà, el Baix Empordà, la Cerdanya, la Garrotxa, el Gironès, el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva.

La població nascuda a l'estranger continua augmentant de forma significativa a totes les comarques gironines

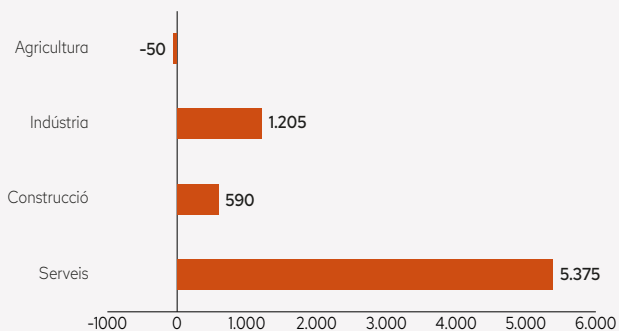
Segons les dades del padró municipal a 1 de gener de 2025, la **població** ha augmentat a totes les comarques de la demarcació, amb l'excepció de la Cerdanya, on es manté estable. Els increments se situen entre el 0,3% al Ripollès i l'1,7% al Gironès ([mapa IV.5](#)). En funció del lloc de naixement, destaca el notable creixement generalitzat de la població nascuda a l'estranger a totes les comarques, amb augments que oscil·len entre el 3,5% a la Cerdanya i el 7,3% al Ripollès.

En relació amb el **teixit empresarial**, el 2025 el nombre de comptes de cotització inscrits a la Seguretat Social a 31 de desembre (concepte aproximat al nombre d'empreses) ha augmentat només a dues de les vuit comarques de la província –l'1,7% a la Garrotxa i el 0,8% al Gironès–, al Ripollès s'ha mantingut i ha disminuït a les cinc restants,

Variació del nombre d'afiliacions* per sectors a la demarcació de Girona. Any 2025

Nombre

G IV.19

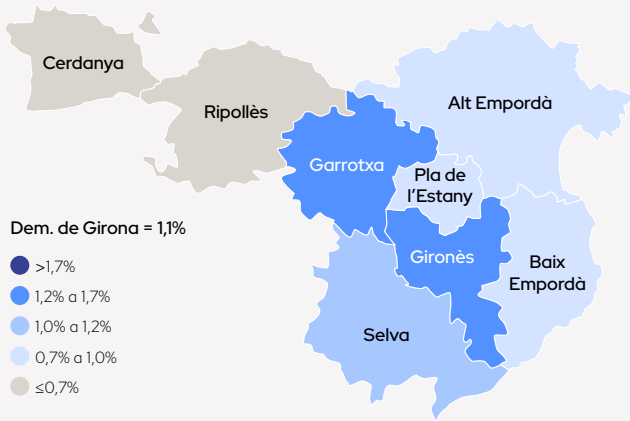

*Dades a 31 de desembre. Font: Idescat.

Població¹. Any 2025

Taxes de variació interanual, en %

MIV.5

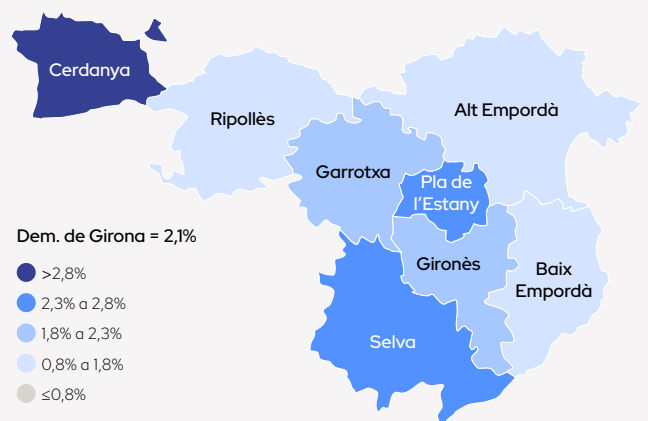

1 Dades a 1 de gener.
Font: Idescat.

Afiliacions a la Seguretat Social¹. Any 2025

Taxes de variació interanual, en %

MIV.7

1 Dades a 31 de desembre.
Font: Idescat.

entre el -0,6% al Baix Empordà i el -2,3% de la Cerdanya (mapa IV.6). Respecte al 2019, només la Cerdanya i el Gironès han assolit el nivell d'empreses que tenia abans de la crisi (52 i 40 empreses més, respectivament).

el 3,3% de la Cerdanya (mapa IV.7). En termes absoluts, de les 7.115 afiliacions addicionals que s'han registrat a la província el darrer any, el 40% s'han ubicat al Gironès, el 21% a la Selva i l'11% tant a l'Alt com al Baix Empordà.

El nombre de llocs de treball augmenta a totes les comarques, però amb intensitats diferents

Pel que fa a l'evolució del mercat de treball, el nombre de llocs de treball (afiliacions segons ubicació de la seu de l'empresa a la Seguretat Social) s'ha incrementat a totes les comarques, però amb diferents intensitats. Les variacions relatives han oscil·lat entre l'1,0% del Ripollès i

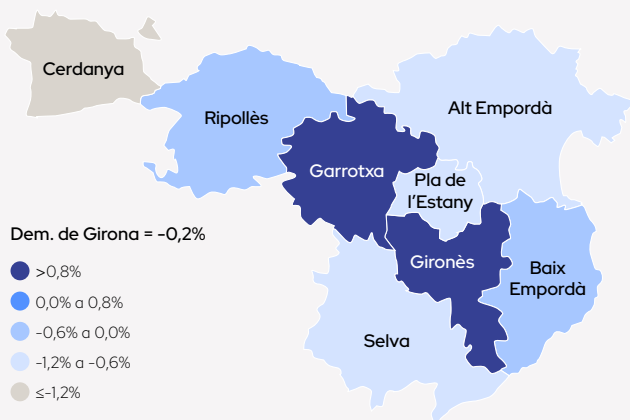
Quant a les dades desagregades per activitats econòmiques, el gràfic IV.20 mostra la composició del nombre d'afiliacions per grans sectors. Les afiliacions als **serveis** són les més representatives a totes les comarques, amb un pes sobre el total comarcal que oscil·la entre el mínim del 50% a la Garrotxa i el màxim del 84% al Gironès.

En aquest sector, les afiliacions han augmentat de forma generalitzada a totes les comarques el 2025, entre l'1,0% del Ripollès i el 3,8% de la Cerdanya. A més, si s'analitzen

Comptes de cotització¹. Any 2025

Taxes de variació interanual, en %

MIV.6

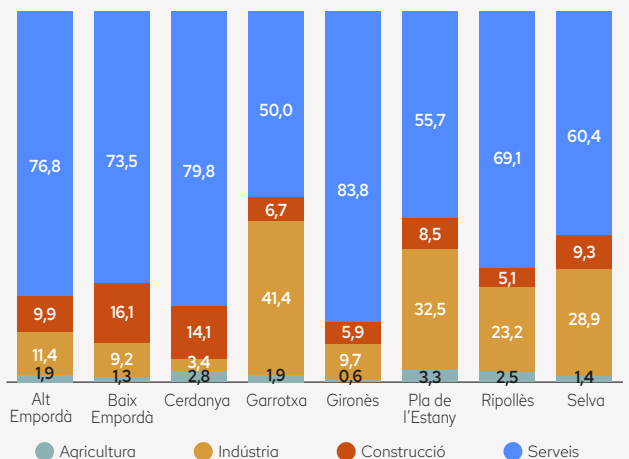

1 Dades a 31 de desembre.
Font: Idescat.

Estructura sectorial de les afiliacions*. Any 2025

En percentatge sobre el total d'afiliacions de la comarca

GIV.20

*Dades provisionals a 31 de desembre. Règim general, mineria i carbó, i autònoms.
Font: Idescat.

Afiliacions a la Seguretat Social per grans sector econòmics i comarques^{1,2}

Any 2025

T IV.5

	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis		Total Afiliacions	
	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)
Alt Empordà	995	0,5	5.920	2,9	5.130	0,6	39.745	1,5	51.785	1,5
Baix Empordà	585	-5,6	4.200	-0,2	7.375	1,4	33.700	2,2	45.865	1,8
Cerdanya	270	1,9	320	-1,5	1.335	1,9	7.575	3,8	9.495	3,3
Garrotxa	545	-2,7	11.960	0,5	1.940	3,2	14.455	3,0	28.900	1,8
Gironès	780	-6,6	12.505	2,8	7.585	4,6	107.770	2,1	128.645	2,3
Pla de l'Estany	485	3,2	4.845	2,8	1.270	0,0	8.295	3,0	14.885	2,6
Ripollès	285	-1,7	2.600	2,6	575	-4,2	7.755	1,0	11.215	1,0
Selva	880	2,9	17.955	3,0	5.780	1,2	37.535	2,3	62.155	2,4
Demarcació de Girona	4.745	-1,0	60.285	2,0	30.795	2,0	255.540	2,1	351.360	2,1
CATALUNYA	31.315	0,6	506.840	1,0	235.700	3,4	2.979.350	2,2	3.753.205	2,1

Font: Idescat.

1 Dades a 31 de desembre. Les dades del 2025 i 2024 són provisionals.

2 Règim general, mineria i carbó, i autònoms.

les contribucions sectorials a l'augment de les afiliacions dins de cada comarca, el sector terciari és el que aporta més llocs de treball a tots els territoris.

En segon lloc, a la **indústria** els llocs de treball han augmentat a totes les comarques, excepte al Baix Empordà i a la Cerdanya. Les comarques amb un major pes d'aquesta activitat sobre el total, són la Garrotxa, el Pla de l'Estany i la Selva, amb un 41,4%, 32,5% i un 28,9%, respectivament. A continuació, les afiliacions a la **construcció** han crescut a totes les comarques, excepte

en dues: el Ripollès (-4,2%) i el Pla de l'Estany (on es mantenen). El nombre de llocs de treball a la construcció són els tercers en valor absolut a totes les comarques (darrere de les de serveis i de la indústria), a excepció del Baix Empordà i a la Cerdanya que és el segon (amb un pes sobre el total de les afiliacions de la comarca del 16,1% i el 14,1%, respectivament). Finalment, els llocs de treball a l'**agricultura** són els minoritaris a totes les comarques, només destaquen sobre la resta al Pla de l'Estany i a la Cerdanya amb un pes sobre el total d'afiliacions el 2025 del 3,3% i 2,6%, respectivament.

Dades econòmiques bàsiques de les comarques

Any 2025

T IV.6

	Població		Població nascuda a l'estranger		Empreses ³		Afiliacions segons seu de l'empresa ⁴		Afiliats segons residència padronal ⁵		Atur registrat	
	Nombre ¹	Var 25/24 (%)	Nombre ¹	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)
Alt Empordà	150.044	0,9	47.430	3,6	5.358	-0,7	51.785	1,5	62.260	2,0	5.347	-5,9
Baix Empordà	144.818	1,0	40.494	4,7	5.166	-0,6	45.865	1,8	57.800	1,7	4.160	-8,8
Cerdanya	20.111	0,0	4.867	3,5	1.128	-2,3	9.495	3,3	9.535	1,6	415	-9,0
Garrotxa	63.339	1,4	16.356	6,2	1.898	1,7	28.900	1,8	28.805	1,1	1.810	-5,2
Gironès	208.967	1,7	57.383	5,7	7.507	0,8	128.645	2,3	94.170	2,1	7.823	-6,6
Pla de l'Estany	33.828	0,8	6.266	3,2	1.185	-0,8	14.885	2,6	15.845	1,4	943	-5,2
Ripollès	25.914	0,3	4.167	7,3	884	0,0	11.215	1,0	11.195	0,4	771	-4,7
Selva	187.308	1,1	50.075	3,7	5.078	-0,7	62.155	2,4	74.870	2,2	7.393	-5,1
Demarcació de Girona	830.429	1,1	226.577	4,6	28.035	-0,2	351.360	2,1	352.795	1,9	28.524	-6,4
Catalunya	8.124.126	1,4	2.039.015	6,9	246.129	0,2	3.753.205	2,1	3.658.505	1,9	323.236	-3,6

Font: Idescat, INE, MTAS i Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya.

1 Dades a 1 de gener.

2 Dades a 31 de desembre.

3 Comptes de cotització del Règim general de la Seguretat i Règim especial de la mineria del carbó.

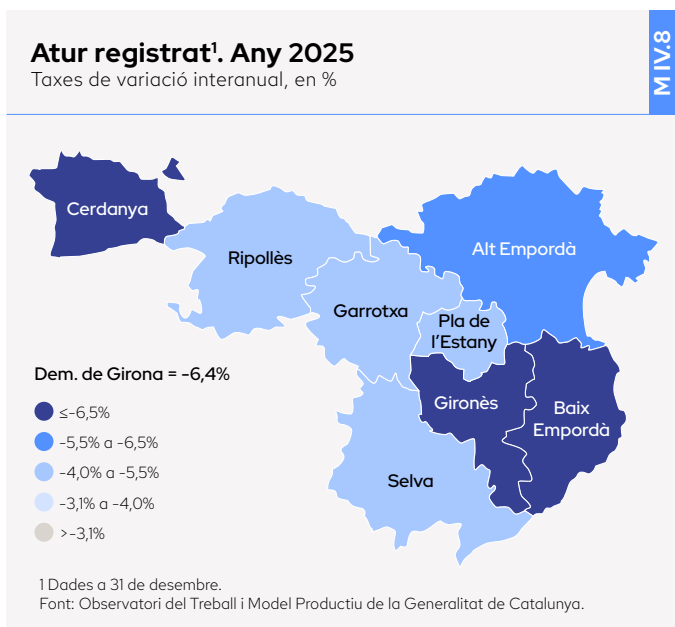
4 Règim general, mineria i carbó, i règim especial de treballadors autònoms.

5 Dades provisionals. Total Règims.

Quant als **afiliats** segons residència del treballador, aquests han augmentat el 2025 a totes les comarques, entre el 0,4% del Ripollès i el 2,2% a la Selva. Si es compara comarcament l'afiliació segons residència del treballador amb l'afiliació segons la ubicació de la seu social de l'empresa, es pot analitzar la mobilitat entre comarques per motius laborals. A cinc de les vuit comarques el nombre d'afiliats per residència és superior al d'afiliacions per seu d'empresa, el que implica que són emissores de gent que treballa en una comarca diferent a la que resideix. En dues comarques, les xifres són molt similars: la Garrotxa i el Ripollès. Només al Gironès les afiliacions per residència són notablement inferiors a les de seu d'empresa (un 27%), el que implica que són receptors netes de persones treballadores d'altres comarques.

Paral·lelament a l'evolució favorable dels llocs de treball i afiliats, el 2025 l'**atur** registrat s'ha reduït de forma generalitzada a totes les comarques gironines, entre el -9,0% de la Cerdanya i el -4,7% del Ripollès. En termes absoluts, la meitat de la reducció total de l'atur a la demarcació s'ha concentrat al Baix Empordà i al Gironès ([mapa IV.8](#)).

MERCAT IMMOBILIARI I HABITATGE A GIRONA: PROPOSTA DE PACTE TRANSVERSAL

Joan Company Agustí

President del Col·legi d'API de Girona

El sector immobiliari i la problemàtica del habitatge continuen sent el tema de màxima actualitat i la primera preocupació per a una majoria de la població. Malauradament, l'any 2025 ens confirma la mateixa dinàmica dels anys anteriors: l'accés a l'habitatge ha esdevingut una urgència col·lectiva que va empitjorant. El que tornem a constatar és que els governs i parlaments estatals i autonòmics continuen aplicant polítiques que no aporten solucions efectives, on preval el discurs polític en lloc d'afrontar el problema amb mesures estructurals i amb un diàleg real amb tots els actors i agents representants del sector.

1. El mercat de compravenda: dinamisme sostingut

El mercat de compravenda a Catalunya durant el 2025 ha mantingut un dinamisme molt important, si bé persisteix un desequilibri estructural entre l'oferta i la demanda. A la demarcació de Girona s'han registrat un total de 14.572 operacions de compravenda al llarg de l'any, un volum que confirma la solidesa d'un mercat que, malgrat les dificultats d'accés, no para de créixer.

Pel que fa als preus, la tendència alcista es manté. Durant el 2025, la mitjana del preu per metre quadrat a Catalunya s'ha situat en 2.709 €/m², amb un increment anual del 6,4%. A la demarcació de Girona, el preu és de 2.438 €/m², amb un increment del 8%, situant el preu mitjà d'un habitatge als voltants dels 237.000 euros. Cal destacar, però, que el comportament no és homogeni: l'habitatge nou ha experimentat un increment del 14,3%, molt per sobre del 6,4% de l'habitatge de segona mà. Aquest encariment de l'obra nova respon, en bona mesura, al cost dels materials de construcció, un patró compartit arreu del territori català i espanyol. Tot i així, els increments

Operacions de compravenda a la demarcació de Girona

	2024	2025	Variació
Operacions obra nova	2.894	3.072	+6,15%
Operacions segona mà	10.686	11.550	+8,09%
Total operacions Girona	13.580	14.572	+7,30%

Font: Registradores de España.

Operacions de compravenda per municipi

Nombre d'operacions totals

	2024	2025	Variació
Blanes	677	735	+9%
Calonge	564	543	-4%
Castelló d'Empúries	745	727	-2%
Castell-Platja d'Aro	492	602	+22%
Escala (L')	390	432	+11%
Figuères	640	600	-6%
Girona	1.464	1.407	-4%
Lloret de Mar	867	969	+12%
Olot	401	447	+11%
Palafrugell	533	525	-2%
Palamós	395	380	-4%
Puigcerdà	147	112	-24%
Ripoll	133	151	+14%
Roses	905	994	+10%
Salt	480	561	+17%
Sant Feliu de Guíxols	488	494	+1%

Font: Ministerio de Vivienda i Agenda Urbana.

de Girona se situen molt per sota d'altres províncies espanyoles que superen el 10% anual.

Per a molts sectors de la població resulta cada cop més difícil poder accedir a l'adquisició d'un habitatge, degut a l'evolució dels salaris, la inflació i les condicions exigents per obtenir finançament. En aquest sentit, cal posar en valor que el context de tipus d'interès ha estat relativament favorable: a Catalunya, el tipus ha estat al voltant del 3%, quasi el 75% de les operacions s'han finançat a tipus fix, amb un termini mitjà de 26 anys, el més elevat de totes les comunitats autònomes, i una quota hipotecària mitjana de 845 euros mensuals. Aquesta xifra coincideix, de manera significativa, amb el lloguer mitjà a Catalunya, que també se situa al voltant dels 850 euros, ambdues al llindar del 35% del sou que defineix la vulnerabilitat econòmica en matèria d'habitatge.

El comprador estranger

Tal i com informa Registradores de España al seu últim informe, el pes de la compra per part d'estrangers ha anat a la baixa en els darrers exercicis: d'un 31% sobre el total de compravendes l'any 2023, ha passat al 27% el 2024 i al 25% el 2025. El comprador francès continua sent el

principal tot i que perdent pes respecte anys anteriors, representant el 34% de les operacions estrangeres, seguit del marroquí amb un 23%, i el neerlandès amb un 6%.

Les hipoteques: creixement notable

El mercat hipotecari ha acompanyat aquest dinamisme comprador. A la demarcació de Girona ha augmentat un 23,9% el nombre d'hipoteques sobre habitatge, superant les 9.000 operacions. Un creixement que reflecteix no tan sols una major activitat transaccional, sinó també la millora de les condicions de finançament en un context de tipus d'interès moderats.

2. La construcció d'habitatge: pagant el deute de la crisi

Per entendre la situació actual del mercat, cal mirar enrere. La crisi de 2008 va deixar una cicatriu profunda al sector de la construcció que, anys després, seguim pagant. Durant gran part de la dècada passada, els habitatges iniciats i acabats a la demarcació de Girona es mantenen per sota de les 1.000 unitats anuals, una xifra absolutament insuficient per cobrir les necessitats d'unes comarques en creixement demogràfic continuat.

L'any 2025 s'han iniciat 2.834 habitatges a la demarcació, i s'han acabat 2.454, el nombre més alt del període analitzat. La millora és evident, però no és suficient. Som davant d'un dèficit acumulat de molts anys que no es pot corregir en un cicle curt. L'increment de l'habitatge acabat respecte a l'any anterior és una notícia positiva, però la distància entre la demanda real i l'oferta disponible continua sent molt gran.

3. El mercat del lloguer: situació crítica

L'anàlisi global del mercat del lloguer a Catalunya i a la demarcació de Girona revela una realitat on, tot i que els

topalls de preu han contingut les rendes amb increments anuals inferiors al 2%, el volum de contractació ha patit una caiguda dràstica propera al 30%. Aquesta contenció de preus no està solucionant el problema de fons, ja que les polítiques implementades estan generant una pèrdua d'accessibilitat sense precedents que es reflecteix en la disminució del saldo net de contractes, el qual ha passat de 31.000 unitats el 2023 a una previsió de tot just 11.000 per al tancament del 2025.

Aquesta contracció de l'oferta ha transformat la dinàmica operativa de les agències immobiliàries, que han deixat de publicitar els habitatges de lloguer habitual a causa de la pressió d'una demanda desbordada i de l'actual règim sancionador. Actualment, l'adjudicació d'immobles es gestiona de manera interna i gairebé opaca, un símptoma inequívoc de la disfunció del sistema que penalitza directament l'aspirant a lloguer sense una xarxa de contactes prèvia i bloqueja l'accés universal a l'habitatge, convertint la cerca de llar en una barrera infranquejable per a gran part de la societat.

Finalment, la inseguretats jurídica està provocant un canvi de tendència estructural entre els propietaris, molts dels quals opten per retirar els seus actius del mercat arrendaticí o traslladar-los directament a la compravenda. Aquesta fuga de patrimoni cap a altres segments del mercat, sumada a la desincentivació dels arrendadors, confirma que l'estratègia regulatòria actual està allunyant l'habitatge del seu objectiu social i demogràfic, posant en risc la sostenibilitat del model de lloguer a mitjà i llarg termini.

Altes, baixes i saldo net dels contractes de lloguer a Catalunya

T 4

	Altes	Baixes	Saldo
2023	142.318	111.425	30.893
2025*	121.209	112.071	9.138

*Les dades del 2025 únicament cobreixen els tres primers trimestres.
Font: Departament de Territori, Generalitat de Catalunya.

Habitatges iniciats i acabats a la demarcació de Girona

T 3

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Iniciats	491	725	1.108	1.077	1.476	1.530	1.203	2.098	1.607	2.261	2.398	2.834
Acabats	779	747	1.034	862	604	1.089	1.357	1.486	1.528	1.641	1.529	2.454

Font: Departament de Territori, Generalitat de Catalunya.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Preu mitjà	634,23 €	637,97 €	624,05 €	698,05 €	764,55 €	766,84 €	816,03 €
Nombre contractes	3.572	3.152	3.735	3.200	2.809	2.465	2.185

Font: Departament de Territori, Generalitat de Catalunya.

Els preus del lloguer s’han mantingut estables degut a la limitació del preu a les zones declarades de mercat tens, que abasta la major part de la població de Catalunya. La limitació del preu beneficia, certament, la persona que aconsegueix un contracte de lloguer, habitualment les que presenten una millor situació econòmica, ja que el propietari sempre escollirà el perfil amb més solvència, però cal insistir que l’origen del problema és la manca d’oferta de pisos. En els darrers tres anys s’ha perdut al voltant del 40% de l’oferta de pisos de lloguer: en molts casos perquè el propietari ha optat per posar l’habitatge a la venda, o perquè els llogaters allarguen la durada del contracte, tot i que l’habitatge no satisfaci plenament les seves necessitats, davant la dificultat de trobar un nou arrendament.

4. Una proposta: el Pacte Transversal per l’Habitatge

Davant d’una situació tan problemàtica, que afecta una necessitat bàsica com és el dret a un habitatge digne,

des del sector professional dels agents immobiliaris proposem la construcció d’un Pacte Transversal per l’Habitatge: un marc estable que superi la dinàmica de canvis constants, tensions reguladores i incertesa legislativa. Un acord de país que guï Catalunya cap a un model d’habitatge sostenible, segur i equilibrat a nivell territorial, amb una visió a llarg termini.

La proposta s’articula a partir d’uns principis mínims de consens per afrontar la crisi de l’habitatge amb rigor i responsabilitat compartida. Inclou mesures assumibles per tots els actors i nivells del territori: administracions, municipis, sector privat i entitats socials, buscant objectius comuns com ara l’estabilitat normativa, l’increment de l’oferta assequible, la seguretat jurídica, la mobilització de sòl, la simplificació administrativa i la protecció de les persones vulnerables.

L’objectiu és dotar Catalunya d’un full de ruta operatiu i realitzable, capaç de convertir un problema estructural en una política d’habitatge moderna, coordinada i eficient, que reforci la cohesió social i garanteixi el dret a l’habitatge a tot el territori.

Lleida i comarques

Anàlisi de la demarcació

Lleida, amb una superfície de 12.168,4 km² és la província més extensa de Catalunya –el 40% del territori català. Tanmateix, Lleida té la densitat de població més baixa de les quatre demarcacions i se situa força per sota de la mitjana catalana (37,7 hab./km² enfront de 253 hab./km² el 2025). Igualment, el nombre d'empreses i les afiliacions són els més baixos de les quatre províncies, entre el 5%-6% del total català.

Lleida és la demarcació amb menys població, empreses i llocs de treball, tot i ser la que disposa de més superfície

La **població** a la demarcació de Lleida ha crescut l'1,4%, fins a gairebé 464.700 persones registrades a 1 de gener de 2026, variació superior a la registrada al conjunt de Catalunya (1,0%). Aquest augment ve donat pels residents de nacionalitat estrangera, ja que els de nacionalitat espanyola pràcticament es mantenen estables (+0,2%). El nombre de població estrangera ha augmentat un 5,7% fins a superar les 103.000 persones, el màxim de la sèrie històrica. Aquest darrer grup representa el 22,3% de la població total, la taxa d'estrangeria més elevada de les quatre demarcacions catalanes, en superar per primer cop la de Girona (22,0%).

Lleida presenta la taxa d'estrangeria més elevada, amb un 22,3%, de les quatre províncies catalanes

Per grups d'edat, es manté una tendència d'envelliment de la població, igual que al conjunt de Catalunya. La població menor de 16 anys ha minvat un 1,1% respecte a l'any anterior, mentre que ha augmentat la població de 16 a 64 anys (1,6%) i la de 65 anys o més (2,5%). Aquestes variacions han fet augmentar l'índex d'envelliment –ràtio entre la població de més edat i la més jove– en 5 punts percentuals fins al 141,1%, alhora que la taxa de dependència global –proporció de menors de 15 anys i majors de 65 anys sobre la població en edat de treballar– ha disminuït en 0,4 punts percentuals fins al 53,2%.

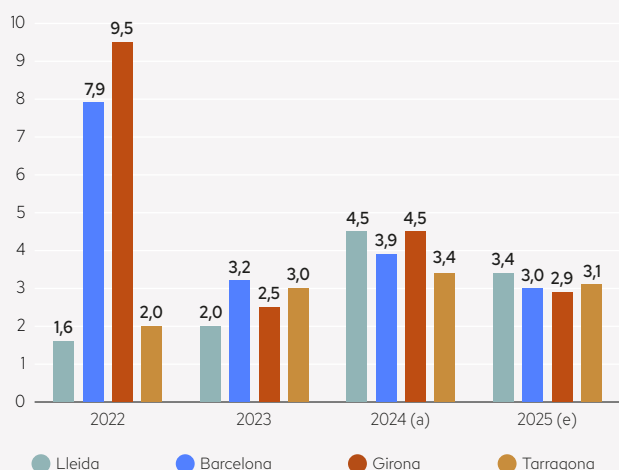
El **valor afegit brut (VAB)** a preus constants –descomptada la inflació– ha crescut un 3,4% a la demarcació de Lleida el 2025, segons estimacions de la Cambra de Comerç de Barcelona (gràfic IV.21). Aquest registre se situa per sobre del conjunt de Catalunya (3,0%) i és el més elevat de les quatre demarcacions catalanes. Aquest dinamisme s'explica, en part, per l'evolució favorable de la demanda interna i del mercat de treball.

Quant a la **marxa dels negocis** a Lleida, el 2025 l'Enquesta de Clima Empresarial mostra un balanç positiu als quatre grans sectors, i que millora respecte a l'any anterior, excepte a la indústria (gràfic IV.22). Així mateix, en comparació amb la mitjana catalana, la tendència a la demarcació de Lleida ha estat més favorable a tots els sectors. A la construcció s'ha registrat el saldo –diferència entre el percentatge de respostes d'evolució a l'alça i a la baixa– més elevat, un 21,2% (13,8% de mitjana a Catalunya).

Valor Afegit Brut (VAB) per demarcacions

Taxes de variació interanual, a preus constants, en %

G IV.21

(a) Avanç estimat per Anuari Comarcal BBVA / (e) Estimació de Cambra BCN
Font: Anuari Comarcal BBVA (2022-2024) i Cambra BCN (2025).

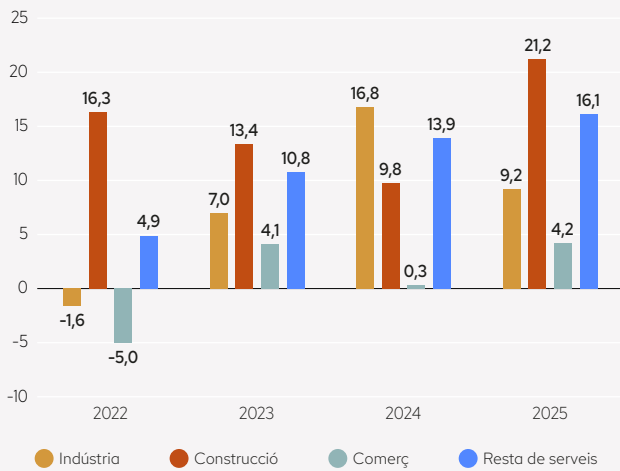
Els turistes domèstics representen gairebé el 80% del total a Lleida, enfront del 35% al conjunt de Catalunya

Les dades de demanda i oferta del **sector turístic** constitueixen una alternativa davant la manca d'informació sobre la marxa dels negocis a l'hostaleria i permeten aproximar l'evolució del sector a la província. Segons l'Enquesta d'Ocupació Hotelera de l'INE, amb dades provisionals per al 2025, Lleida ha assolit gairebé 995.000 turistes allotjats a establiments hotelers el 2025, un 3,6% més que l'any anterior (gràfic IV.23). Segons la procedència, el creixement ha estat més favorable entre els residents

Marxa dels negocis per sectors a Lleida

Saldos de respostes: diferència entre percentatges de resposta "a l'alça" i "a la baixa"

G IV.22

Font: Idescat i Cambra BCN.

espanyols que entre els estrangers (el 21% del total), amb un augment del 4,0% i 2,2%, respectivament. Pel que fa a l'estada mitjana, se situa en 2,2 dies, pràcticament igual que l'any anterior i és la més curta de les quatre demarcacions, probablement pel pes del turisme nacional (79% del total a Lleida davant del 35% de mitjana a Catalunya), més orientat a escapades de cap de setmana vinculades a la natura, la cultura, la gastronomia o l'esport.

Pel costat de l'oferta, s'estima que de mitjana anual hi ha hagut 274 establiments hotelers oberts a Lleida el 2025, nou més que el 2024, però sense arribar a recuperar

el nivell precrisi del 2019 (283). Igualment, malgrat l'augment del nombre d'habitacions i places, encara no s'han recuperat les xifres del 2019. El grau d'ocupació s'ha situat en el 38,8% per places, el 48,3% per places de cap de setmana i el 46,0% per habitacions. Tot i que aquests percentatges superen els del 2019, continuen sent els més baixos de les demarcacions catalanes. Finalment, el personal ocupat ha arribat a gairebé 1.600 persones de mitjana anual, un 4,1 % més respecte a l'any anterior i el 4,1% del total de Catalunya.

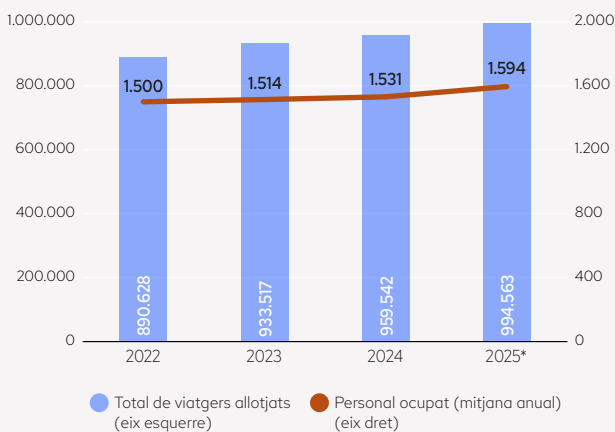
Si s'analitza el sector per marques turístiques (Pirineus¹, Terres de Lleida² i Val d'Aran³), l'evolució ha estat similar a la descrita anteriorment, però amb ritmes de recuperació lleugerament diferenciats entre regions. Segons dades de l'Idescat del 2025, els Pirineus són la principal marca turística de la demarcació, amb 802 mil viatgers allotjats en establiments hotelers, seguida de la Val d'Aran amb 314 mil i Terres de Lleida amb 312 mil, amb un creixement respecte al 2024 del 7,6%, l'11,1% i el 0,5%, respectivament. Tanmateix, en termes del grau d'ocupació, la Val d'Aran presenta el major percentatge, el 56,1% (55,2% el 2024), seguit de les Terres de Lleida amb el 51,7% (48,1% el 2024) i, finalment, els Pirineus amb el percentatge més baix de totes les marques turístiques catalanes, un 37,6% (35,7% el 2024) –cal esmentar que els Pirineus es veu altament influenciat per l'elevada estacionalitat de la destinació en la temporada d'hivern. Quant a l'estada mitjana, aquesta s'ha mantingut en línia amb els darrers anys: 2,7 dies a la Val d'Aran, 2,0 als Pirineus i 1,7 a les Terres de Lleida.

El nombre de comptes de cotització a la demarcació de Lleida ha disminuït lleugerament el 2025

Viatgers i personal ocupat a establiments hotelers a la demarcació de Lleida

Nombre

G IV.23

* Les dades del darrer any són provisionals.
Font: INE.

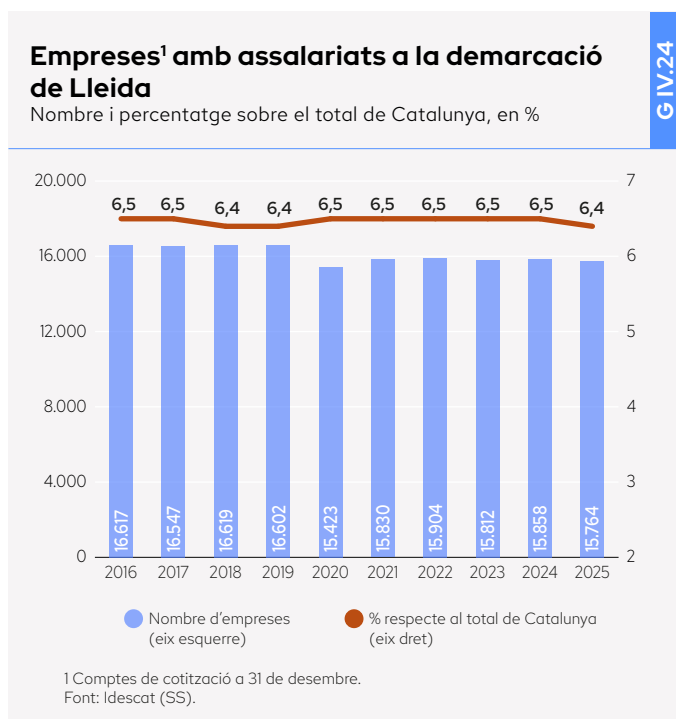
El **teixit empresarial** al conjunt de la província de Lleida ha registrat 15.764 comptes de cotització –terme que fa referència als centres de treball que té associats una empresa inscrita a la Seguretat Social– a finals d'any, un 0,6% menys que un any enrere ([gràfic IV.24](#)), una evolució oposada a la registrada al conjunt de Catalunya (+0,2%). Aquesta xifra, encara se situa per sota de la xifra precrisi (521 empreses menys respecte al 2019). D'altra banda, segons les dades d'empreses actives que proporciona l'explotació estadística del Directori Central d'Empreses (DIRCE) de l'INE al conjunt de la demarcació s'han registrat gairebé 15.300 empreses amb assalariats a 1 de gener del 2025, un 0,9% més respecte a l'1 de gener de 2023. Atès

1. Inclou les següents comarques: Alt Urgell, Alta Ribagorça, Berguedà, Cerdanya, Garrotxa, Pallars Jussà, Pallars Sobirà, Ripollès i Solsonès.
2. Inclou les següents comarques: Garrigues, Noguera, Pla d'Urgell, Segarra, Segrià i Urgell.
3. Inclou la comarca de l'Aran.

un canvi metodològic⁴ que afecta la comparabilitat amb l'exercici de l'any 2024, aquest indicador s'ha d'interpretar amb cautela i la seva evolució es presenta en termes de variació 2025/2023.

Altres indicadors de demanda interna que ajuden a completar l'anàlisi a escala provincial són les **compravendes d'habitatges** i les **matriculacions de vehicles**. Per una banda, el 2025 s'han efectuat poc més de 7.000 transaccions d'habitatges –el 6,3% del total de Catalunya–, un 20,4% més que l'any anterior. Aquest notable augment de la demanda immobiliària durant el 2025 s'explica principalment pel creixement demogràfic, el dinamisme econòmic i de l'ocupació i la continuació del procés de moderació dels tipus d'interès, que ha facilitat l'accés al finançament hipotecari per part de les llars. I, d'altra banda, les matriculacions de vehicles també han registrat un increment en el darrer any, del 15,8%. Aquest increment respon, sobretot, a un efecte de recuperació després de les caigudes experimentades en el període 2018–2022, condicionades per la pandèmia, les tensions en les cadenes de subministraments i la incertesa reguladora del sector.

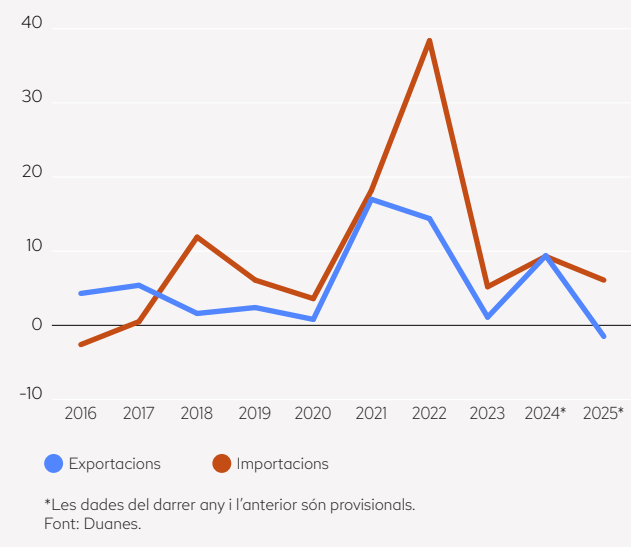
4. Les dades d'empreses actives del DIRCE (INE) corresponents a l'1 de gener de 2024 incorporaven informació procedent de noves fonts administratives que, si bé eren consistents a escala agregada, van generar biaixos heterogenis en els nivells de desagregació, especialment en els estrats de menor dimensió empresarial, a causa de la no homogeneïtat en la comptabilització de l'ocupació per compte propi. En l'actualització amb dades de 2025, aquestes fonts s'han descartat per millorar la coherència estadística, motiu pel qual la comparació s'efectua respecte a l'any 2023.

Exportacions i importacions de béns a la demarcació de Lleida

Taxes de variació interanual, a preus corrents, en %

GIV.25

En relació amb el **sector exterior**, les dades d'exportacions i importacions de béns a Lleida tanquen amb resultats oposats. Segons dades provisionals de duanes, el 2025 les exportacions nominals han assolit la xifra de 3.153 milions d'euros, el que suposa un 1,5% menys respecte a l'any anterior –disminució molt condicionada per la caiguda del preu de l'oli–; al seu torn, les importacions han crescut un 6,1%, fins als 2.192 milions d'euros –xifra rècord des de l'inici de la sèrie, el 1995⁵. Malgrat aquesta evolució, i a diferència del patró del conjunt de Catalunya, Lleida presenta un saldo comercial positiu de 961 milions d'euros, 174 milions menys que l'any anterior (gràfic IV.25).

Lleida concentra al voltant d'un terç de les exportacions catalanes de fruites, hortalisses i llegums, greixos i olis i pinsos d'animals

Les **exportacions** lleidatanes el 2025 només han representat el 3,1% del total de vendes a l'estranger de Catalunya (en termes monetaris), i la província continua sent la de menor pes exportador de les quatre demarcacions catalanes –per darrere de Girona, amb el 8,5%. Per destinació, les exportacions dirigides a països extracomunitaris –que representen el 34% del total d'exportacions a la província– han registrat una caiguda més intensa que les destinades a països europeus, un -3,1% i -0,7%, respectivament. Per activitats econòmiques, el sector líder en exportacions ha

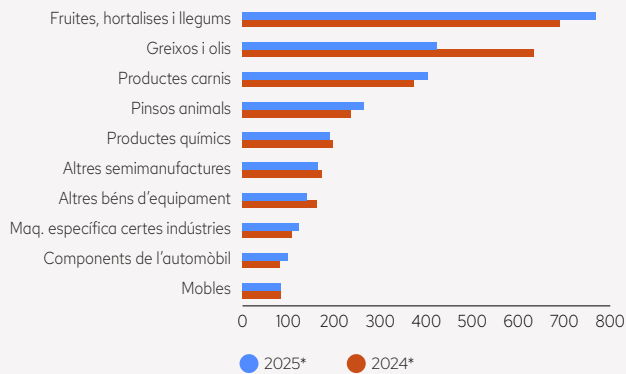
5. Les dades del darrer any són provisionals en base a una mostra representativa. Per aquest motiu la comparativa històrica sempre es fa sobre la sèrie provisional que ofereix DataComex.

Principals sectors exportadors a la demarcació de Lleida

Milions d'euros

G IV.26

*Les dades són provisionals.
Font: Duanes.

estat el de fruites, hortalisses i llegums, que representa el 24% del total d'exportacions de la província i el 35,7% de les exportacions catalanes d'aquests productes. En segon lloc se situen els greixos i olis, amb un retrocés del 33,3% respecte al 2024, explicat en bona part per la disminució dels preus d'aquest producte durant el 2025. Les exportacions de greixos i olis de la demarcació de Lleida concentren el 30,3% de les exportacions catalanes. A continuació destaquen els productes carnis i els pinsos animals, que representen, respectivament, el 8,0% i el 28,3% del total d'exportacions catalanes d'aquests sectors. En conjunt, aquests resultats consoliden les Terres de Lleida com un territori clau del sector agroalimentari a Catalunya (gràfic IV.26).

Tot i la disminució de les exportacions, el **teixit empresarial exportador** a la demarcació de Lleida ha augmentat un 7,5% el 2025. Tanmateix, les empreses exportadores consolidades –que porten venent a l'estranger com a mínim quatre anys consecutius– s'han mantingut estables.

Quant a les compres a l'exterior, tal com s'ha avançat, aquest 2025 Lleida ha batut un rècord històric amb prop de 2.200 milions d'euros en **importacions**. Tanmateix, si s'atén a l'origen s'observen evolucions diferenciades. Les importacions que provenen de l'espai comunitari –que representen el 78% del total– han crescut un 10,8%, per contra les que s'adquireixen fora de la UE han minvat un 7,5%. Per activitats econòmiques, les importacions de les deu principals branques en valor monetari han crescut totes, excepte la primera, corresponent al sector dels cereals, que en 272 milions ha disminuït un 7,4% respecte de l'any anterior. Aquesta disminució, per segon any consecutiu, s'explica, en bona part, com un efecte de reajustament de la demanda després del fort increment registrat el 2023

(+38%), un augment molt condicionat per l'encariment dels preus i per l'impacte del conflicte a Ucraïna sobre els mercats internacionals.

La província consolida el creixement dels assalariats amb una nova xifra rècord

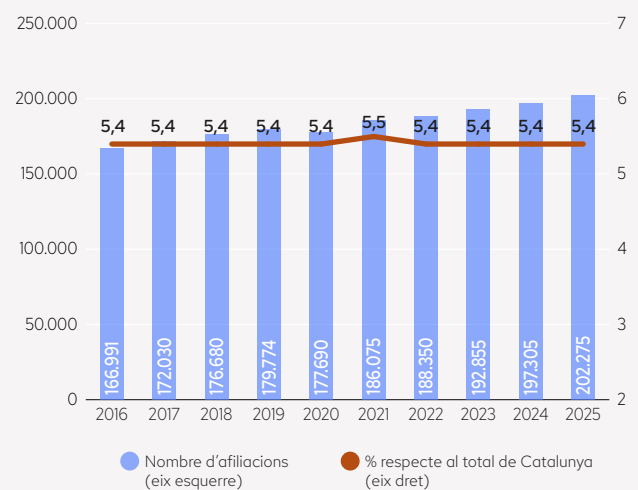
Respecte a l'evolució del mercat de treball, aquesta ha estat globalment positiva el 2025. En primer lloc, les **afiliacions** a la Seguretat Social (SS) han augmentat un 2,5% (quatre dècimes més que el conjunt de Catalunya) fins a superar les 202.000 persones a finals del 2025 (gràfic IV.27). Segons el règim d'afiliació, l'evolució ha estat oposada: el nombre d'assalariats ha crescut un 3,2% fins als 165.710, mentre que els treballadors autònoms han disminuït un 0,6% respecte al 2024.

Per grans sectors d'activitat (gràfics IV.28 i IV.29), el nombre d'afiliacions totals ha augmentat en tots. Cal esmentar que Lleida concentra el major nombre de treballadors de les quatre demarcacions dedicats al **sector primari** amb 12.510 persones, el 39,9% del total de Catalunya. Per la seva banda, el sector **serveis**, registra el nombre més elevat d'afiliacions de la demarcació, 143.010 –el 71% del total– el màxim des del 2008 (inici de la sèrie disponible) i un 2,2% més que l'any anterior. A continuació la **indústria**, amb un pes sobre el total del 15,1%, ha registrat un notable augment, un 3,8%, fins a les 30.600 afiliacions, xifra rècord des del 2008. La **construcció** registra l'increment relatiu sectorial més elevat, un 4,7%, i se situa en 16.150 afiliacions –el 8,0% del total– en tancar l'any 2025, la xifra més elevada des del 2010.

Afiliacions* a la demarcació de Lleida

Nombre i percentatge sobre el total de Catalunya, en %

G IV.27

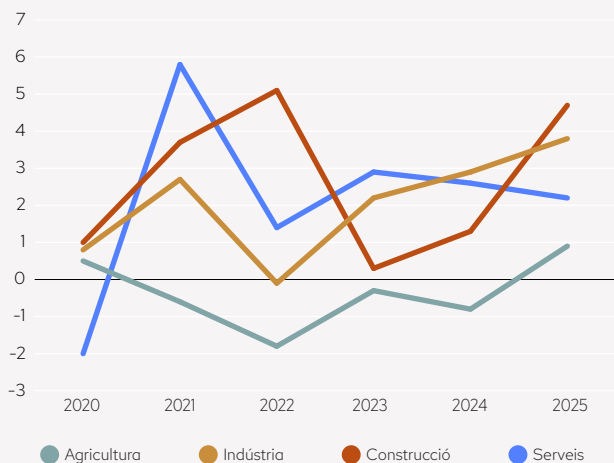

*Dades a 31 de desembre. Els darrers dos anys són provisionals. Règim general, mineria i carbó, i autònoms.
Font: Idescat.

Afiliacions* per sectors a la demarcació de Lleida

Taxa de variació interanual, en %

G IV.28

*Dades a 31 de desembre. Règim general, mineria i carbó, i autònoms. Font: Idescat.

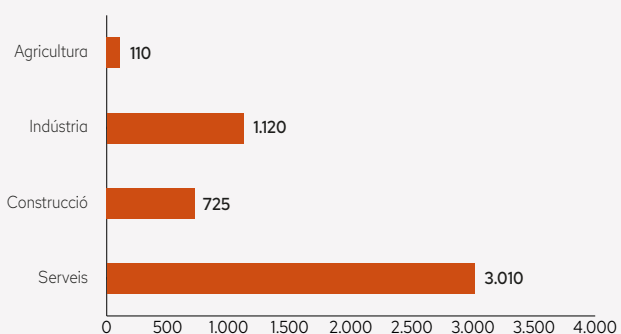
Un altre indicador de l'evolució del mercat de treball són les dades que publica l'INE a través de l'Enquesta de Població Activa (EPA). En aquest cas, la **població ocupada** a Lleida ha augmentat un 5,1% respecte al 2024, fins a les gairebé 225.000 persones de mitjana el 2025, el màxim de la sèrie disponible. Aquest creixement ha estat més intens que el registrat al conjunt de Catalunya (2,3%). Arran d'aquesta evolució el seu pes sobre el conjunt de Catalunya en termes d'ocupats augmenta lleugerament del 5,6% el 2024 al 5,7% el 2025.

Pel que fa als **contractes de treball** signats, la demarcació ha registrat poc més de 148.000 el 2025, un 3,5% més que un any enrere i la xifra més elevada des del 2022. L'evolució segons tipologia contractual, però, ha estat desigual:

Variació del nombre d'afiliacions* per sectors a la demarcació de Lleida. Any 2025

Nombre

G IV.29

*Dades a 31 de desembre. Font: Idescat.

mentre que els contractes temporals han augmentat un 10,4%, els indefinits han disminuït un 2,4%, encadenant així el tercer any consecutiu de descens malgrat la reforma laboral aprovada a finals del 2021.

El nombre d'aturats es continua reduint, fins a 15.789, la xifra més baixa des del 2007

En paral·lel a l'evolució positiva de l'afiliació, el nombre d'**aturats registrats** s'ha reduït un 4,1% a finals d'any (-3,6% en el conjunt de Catalunya), fins a les 15.789 persones de mitjana anual, la xifra més baixa des del 2007.

Finalment, el 2025 l'augment dels **preus de consum** s'ha estabilitzat en el 2,6% de mitjana anual per segon any consecutiu (2,4% en el conjunt de Catalunya). De cara al 2026, però, les previsions apunten que la inflació a Catalunya podria situar-se en el 3% i, si el conflicte bèl·lic a l'Iran s'allarga i s'agregen els efectes de segona ronda sobre els preus, podria situar-se entre el 4% i el 5%.

Anàlisi comarcal

La demarcació de Lleida està formada per un total de tretze comarques, el major nombre de les quatre províncies catalanes: l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, les Garrigues, la Noguera, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Pla d'Urgell, la Segarra, el Segrià, el Solsonès, l'Urgell, la Val d'Aran i una part de la Cerdanya, així com el municipi de Gósol, situat a la comarca del Berguedà (demarcació de Barcelona). Per a aquesta anàlisi es consideren totes les comarques esmentades, excepte el Berguedà, atès que només hi ha un municipi inclòs en la demarcació. Més enllà de la divisió administrativa, des del punt de vista geogràfic, es poden distingir dues grans àrees: d'una banda, les comarques de la plana, i de l'altra, les comarques pirinenques i prepirinenques. Aquestes darreres es caracteritzen per ser les menys poblades de Catalunya i les que presenten una menor densitat demogràfica. En concret, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i l'Alta Ribagorça registren densitats inferiors als 11 habitants per km² i se situen entre les comarques menys poblades del país.

Totes les comarques registren un increment demogràfic, excepte la Cerdanya i el Pallars Sobirà que es mantenen

A 1 de gener de 2025, la **població** ha augmentat a la majoria de comarques lleidatanes, excepte a la Cerdanya i el Pallars Sobirà que es mantenen estables, amb variacions

Dades bàsiques de la demarcació de Lleida

	2023	2024	2025	Demarcació Catalunya		2024	2025
				Var. 2025/2024 (% , pp)		Pes Dem./CAT (%)	
DEMOGRAFIA^{1,2}							
Població Total	451.707	458.226	464.656	1,4	1,0	5,6	5,7
Densitat (hab/km ²)	37,1	37,7	38,2	1,4	1,0	-	-
Població de menys de 16 anys	68.145	67.707	66.937	-1,1	-1,9	5,8	5,8
Població de 16 a 64 anys	293.524	298.372	303.287	1,6	1,3	5,6	5,6
Població de 65 anys o més	90.038	92.147	94.432	2,5	2,3	5,8	5,8
Índex de dependència global	53,9	53,6	53,2	-0,4	-0,4	-	-
Índex d'envelliment	132,1	136,1	141,1	5,0	5,9	-	-
Nacionalitat espanyola	359.892	360.080	360.950	0,2	0,4	5,5	5,4
Nacionalitat estrangera	91.815	98.146	103.706	5,7	3,8	6,4	6,6
Taxa d'estrangeria total	20,3	21,4	22,3	0,9	0,5	-	-
Taxa d'estrangeria extracomunitària	14,4	15,6	-	-	0,7	-	-
ACTIVITAT ECONÒMICA							
Comptes de cotització³	15.812	15.858	15.764	-0,6	0,2	6,5	6,4
Nombre d'empreses^{4,8}	31.595	32.028	32.176	1,8	3,1	5,3	5,3
Sense assalariats	16.443	14.554	16.883	2,7	4,3	4,9	4,9
Amb assalariats	15.152	17.474	15.293	0,9	1,6	5,7	5,7
1 a 49 assalariats	14.925	17.230	15.030	0,7	1,5	5,8	5,7
50 a 199 assalariats	178	196	207	16,3	4,3	4,7	4,9
200 a 999 assalariats	43	42	50	16,3	10,1	3,5	4,0
1.000 o més assalariats	6	6	6	0,0	12,2	2,7	2,5
Empreses concursades	47	46	32	-30,4	-10,5	3,9	3,0
Compravendes immobiliàries	4.993	5.847	7.041	20,4	13,9	5,9	6,3
Matriculació de vehicles ³	10.302	11.306	13.087	15,8	13,4	4,8	4,9
Viatgers allotjats a establiments hotelers²	933.517	959.542	994.563	3,6	4,6	4,4	4,4
Residents a Espanya	743.852	758.609	789.183	4,0	4,7	9,9	9,9
Residents a l'estranger	189.665	200.933	205.380	2,2	4,5	1,4	1,4
SECTOR EXTERIOR⁵							
Exportacions de béns (milions €)	2.924	3.202	3.153	-1,5	0,6	3,2	3,1
<i>10 principals sectors:</i>							
Fruïtes, hortalisses i llegums	629	690	769	11,5	8,5	34,8	35,7
Greixos i olis	448	635	424	-33,3	-19,5	36,6	30,3
Productes carnis	360	373	404	8,4	2,1	7,6	8,0
Pinsos animals	242	236	264	11,8	13,0	28,6	28,3
Productes químics	172	197	190	-3,3	-2,8	0,6	0,6
Altres semimanufactures	179	174	165	-4,9	-0,8	5,8	5,5
Altres béns d'equipament	168	161	141	-12,5	9,3	1,9	1,6
Maq. específica certes indústries	107	108	122	13,6	6,3	2,1	2,2
Components de l'automòbil	63	81	99	22,8	-10,8	2,9	4,1
Mobles	85	83	84	0,5	8,0	8,6	8,0
Exportacions UE	1.895	2.080	2.066	-0,7	0,8	3,5	3,4
Exportacions fora UE	1.029	1.121	1.087	-3,1	0,4	2,8	2,7
Importacions de béns (milions €)	1.892	2.066	2.192	6,1	3,3	1,9	1,9
<i>10 principals sectors:</i>							
Cereals	326	299	277	-7,4	-20,7	15,0	17,5
Productes carnis	174	175	227	29,9	29,0	18,0	18,1
Altres semimanufactures	180	213	218	2,4	2,2	7,3	7,3
Productes químics	163	193	216	12,3	-4,4	0,8	0,9
Material transport	54	87	165	90,4	4,5	7,5	13,6
Maq. específica certes indústries	110	121	137	13,0	6,9	1,8	1,9
Fruïtes, hortalisses i llegums	123	130	125	-3,7	5,1	7,7	7,1
Altres béns d'equipament	87	86	107	25,2	3,8	0,8	1,0
Greixos i olis	92	130	93	-28,1	7,2	11,4	7,6
Begudes	60	54	61	13,7	1,5	8,1	9,1
Importacions UE	1.455	1.537	1.703	10,8	6,1	2,7	2,8
Importacions fora UE	437	529	489	-7,5	0,3	1,0	,9
Nombre d'empreses exportadores	2.421	2.134	2.293	7,5	-4,2	4,5	5,1
Nombre d'empreses exportadores regulars	947	886	887	0,1	-0,8	4,8	4,9
Exporten menys de 50.000 €	391	306	309	1,0	-3,8	3,9	4,1
Exporten de 50.000 a 500.000 €	235	239	232	-2,9	0,4	5,4	5,2
Exporten de 500.000 a 5 milions €	223	236	238	0,8	2,1	5,6	5,5
Exporten més de 5 milions €	98	105	108	2,9	2,2	5,3	5,3
MERCAT DE TREBALL							
Afiliacions totals^{3,6}	192.855	197.305	202.275	2,5	2,1	5,4	5,4
Agricultura	12.500	12.400	12.510	0,9	0,6	39,9	39,9
Indústria	28.655	29.480	30.600	3,8	1,0	5,9	6,0
Construcció	15.230	15.425	16.150	4,7	3,4	6,8	6,9
Serveis	136.470	140.000	143.010	2,2	2,2	4,8	4,8
Assalariats	155.610	160.535	165.710	3,2	2,3	5,2	5,2
Autònoms	37.245	36.770	36.565	-0,6	1,1	6,5	6,4
Ocupats (EPA)⁷	205.575	214.125	224.950	5,1	2,3	5,6	5,7
Contractes	147.360	143.004	148.014	3,5	1,1	5,7	5,9
Temporals	66.035	65.560	72.411	10,4	2,2	4,7	5,1
Indefinits	81.325	77.444	75.603	-2,4	-0,4	7,1	7,0
Atur registrat³	17.212	16.469	15.789	-4,1	-3,6	4,9	4,9
Taxa d'atur (EPA) ⁷	7,6%	6,6%	5,2%	-1,4	-0,5	-	-

Fons: INE, Idescat, Observatori d'Empresa i Ocupació, DataComex, ICEX i Registradors de la propietat.

1 Les dades són a 1 de gener de l'any següent.

2 Les dades del darrer any són provisionals.

3 Dades de final d'any.

4 Les dades són a 1 de gener de cada any (Directori Central d'Empreses de l'INE).

5 Les dades del darrer any són provisionals i la taxa de variació està calculada a partir de les dades provisionals de l'any anterior.

6 Règim general, mineria i carbó i autònoms.

7 Les dades fan referència a la mitjana anual.

8. Variació 2025 respecte al 2023, per un canvi metodològic que limita la comparabilitat amb el 2024.

anuals que oscil·len entre el 0,3% de l'Alta Ribagorça i el 2,0% de l'Urgell. La comarca més poblada de Lleida és el Segrià, amb 221.630 persones (el 48,4% del total de la demarcació). En aquesta comarca, la població s'ha incrementat un 1,7%. Per darrere, se situen la Noguera, l'Urgell i el Pla d'Urgell, que concentren el 8,7%, 8,6% i 8,4% de la població, respectivament. En l'altre extrem, estarien l'Alta Ribagorça i el Pallars Sobirà, les comarques amb menys habitants de Catalunya ([mapa IV.9](#)).

En relació amb el teixit empresarial, el nombre de **comptes de cotització** (concepte aproximat al nombre d'empreses) inscrits a la Seguretat Social el darrer any només ha augmentat a tres de les tretze comarques lleidatanes, el 2,9% a la Segarra, el 0,9% a les Garrigues i el 0,4% al Pallars Jussà. A la resta de territoris, el nombre d'empreses ha disminuït entre el -0,1% a la Noguera o l'Alt Urgell i el -3,4% a l'Alta Ribagorça. ([mapa IV.10](#)).

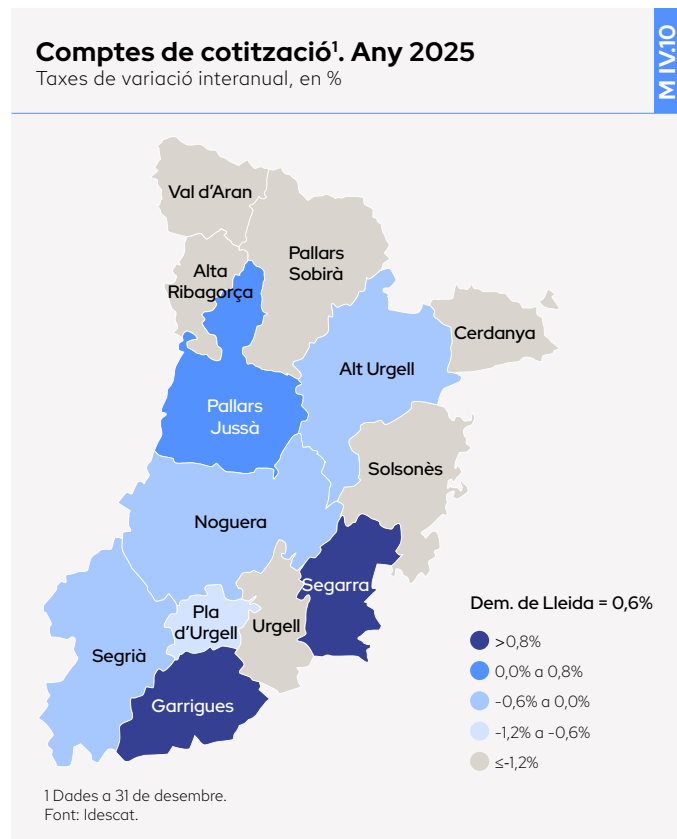
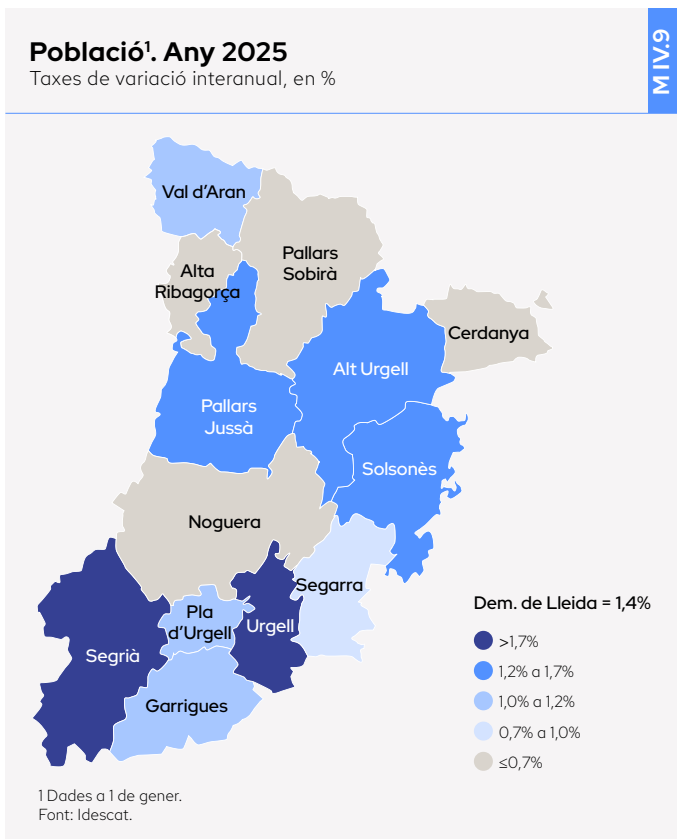
Quant a l'evolució del mercat de treball, el nombre d'**afiliacions** segons seu de l'empresa a la Seguretat Social s'ha incrementat a onze comarques, s'ha mantingut al Pallars Sobirà i ha disminuït lleugerament a l'Alt Urgell (-0,2%). Els increments han oscil·lat entre el 0,7% del Solsonès i el 3,5% de l'Alta Ribagorça ([mapa IV.11](#)).

Per grans sectors econòmics, l'evolució de les afiliacions ha estat heterogènia segons el territori ([gràfic IV.30](#) i [taula IV.8](#)). Començant pel **sector serveis**, les afiliacions als

serveis són les més representatives a totes les comarques –excepte a la Segarra, que és la indústria– amb un pes sobre el total comarcal que oscil·la entre el 50,7% a les Garrigues i el 88,6% a la Val d'Aran. Quant a l'evolució, s'observa que els llocs de treball del sector terciari han augmentat a totes les comarques. Els augments relatius han oscil·lat entre el 0,1% de l'Alt Urgell i el 3,8% de la Cerdanya.

A continuació, la **indústria** és el segon sector en nombre d'afiliacions en el conjunt de la província. El nombre de llocs de treball del sector s'ha reduït a l'Alt Urgell, la Cerdanya i Pallars Sobirà i s'ha mantingut estable a l'Alta Ribagorça, el Solsonès i la Val d'Aran. A les set comarques restants, el nombre d'afiliacions ha augmentat entre el 2,0% de l'Urgell i el 7,6% del Pla d'Urgell. Les comarques amb un major pes d'aquesta activitat sobre el total són la Segarra, el Pla d'Urgell, l'Urgell i les Garrigues, amb percentatges que oscil·len entre el 56,5% de la primera i el 21,5% de la darrera.

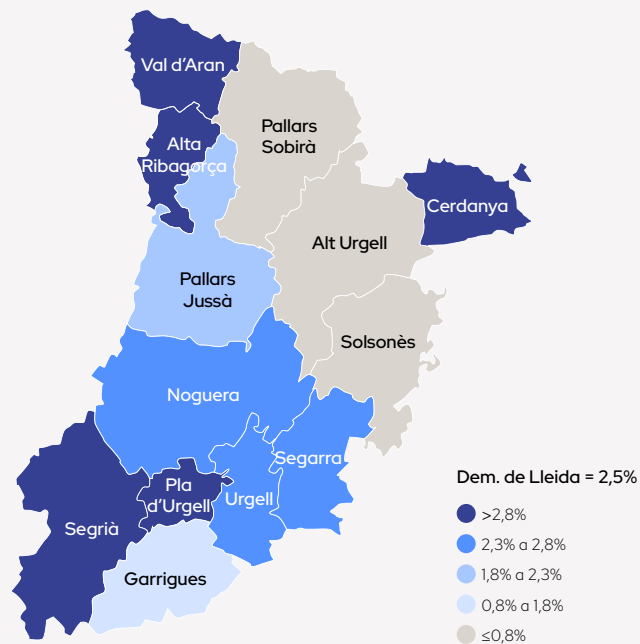
En tercer lloc, la tendència de les afiliacions a la **construcció** ha estat globalment la més positiva el darrer any (+4,7%), però ha disminuït a tres comarques lleidatanes: l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça i les Garrigues. El nombre de llocs de treball s'ha mantingut a l'Urgell i, a la resta, els increments relatius han fluctuat entre l'1,7% del Solsonès i el 8,9% de la Noguera. Les afiliacions a la construcció són les segones en valor absolut a cinc demarcacions: l'Alta Ribagorça, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Val d'Aran.

Afiliacions a la Seguretat Social¹. Any 2025

Taxes de variació interanual, en %

MIV11

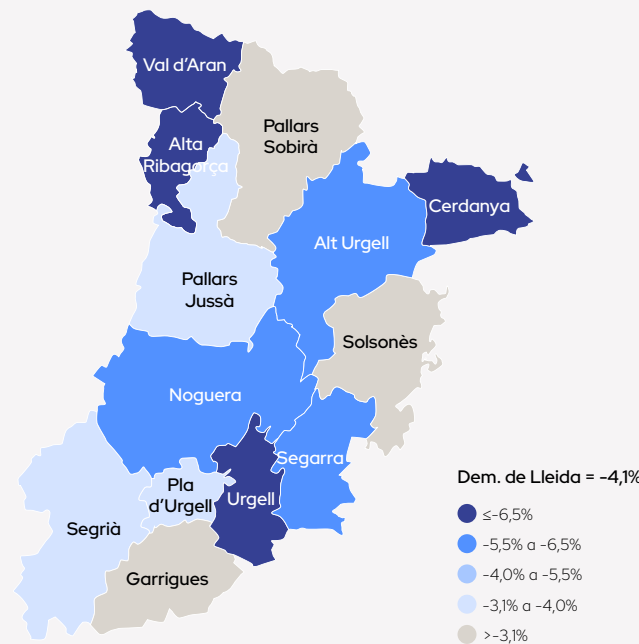

¹ Dades a 31 de desembre. Règim general, mineria i carbó, i autònoms. Font: Idescat.

Atur registrat¹. Any 2025

Taxes de variació interanual, en %

MIV12

¹ Dades a 31 de desembre. Font: Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya.

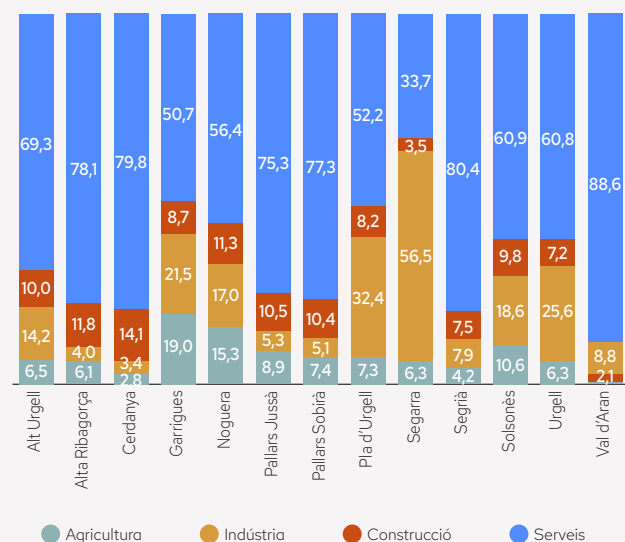
En darrer lloc, l'afiliació al **sector primari** ha disminuït a cinc comarques (Pallars Sobirà, Pallars Jussà, Pla d'Urgell, Solsonès i Urgell), ha augmentat a quatre comarques

(Cerdanya, Garrigues, Noguera i Segrià) i a les quatre restants s'ha mantingut estable. Els territoris amb més pes dels treballadors a l'agricultura sobre el total són les Garrigues (amb un 19,0%), la Noguera (15,3%) i el Solsonès (10,6%). A la resta els percentatges són inferiors a dos dígits.

Estructura sectorial de les afiliacions*. Any 2025

En percentatge sobre el total d'afiliacions de la comarca

GI,30

*Dades provisionals a 31 de desembre. Règim general, mineria i carbó, i autònoms. Font: Idescat.

El nombre d'afiliats augmenta a totes les comarques de la demarcació de Lleida

Si s'analitza el nombre d'**afiliats** segons la residència padronal del treballador, en lloc de la ubicació de la seu de l'empresa, aquest ha augmentat a totes comarques el 2025, entre el 0,7% de l'Alt Urgell i el 3,1% de les Garrigues. La comparació entre l'afiliació per residència i la corresponent a la seu social de l'empresa permet analitzar la mobilitat entre comarques per motius laborals. A la majoria de comarques –deu de les tretze–, el nombre d'afiliats per residència supera el d'afiliacions vinculades a empreses ubicades a la comarca, fet que indica que una part important dels residents treballa fora de la seva comarca –de mitjana en aquestes deu comarques les ràtios se situen al voltant del 121%, és a dir, hi ha un 21% més d'afiliats per residència que per seu d'empresa). Només la Segarra, el Segrià i la Val d'Aran presenten proporcions inferiors al 100% (el 89%, el 84% i el 80%, respectivament), la qual cosa implica que són receptors netes de treballadors que resideixen en altres comarques.

Afiliacions a la Seguretat Social per grans sector econòmics i comarques^{1,2}

Any 2025

T IV 8

	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis		Total Afiliacions	
	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)
Alt Urgell	425	0,0	930	-1,1	655	-1,5	4.540	0,1	6.555	-0,2
Alta Ribagorça	90	0,0	60	0,0	175	-2,8	1.160	5,5	1.485	3,5
Cerdanya	270	1,9	320	-1,5	1.335	1,9	7.575	3,8	9.495	3,3
Garrigues	1.095	0,9	1.235	2,9	500	-1,0	2.915	1,4	5.750	1,5
Noguera	1.900	0,3	2.110	4,2	1.410	8,9	7.020	1,4	12.440	2,4
Pallars Jussà	455	-3,2	270	5,9	540	1,9	3.865	2,7	5.130	2,1
Pallars Sobirà	190	-5,0	130	-3,7	265	1,9	1.980	0,8	2.560	0,0
Pla d'Urgell	1.155	-4,1	5.140	7,6	1.295	4,4	8.290	0,7	15.885	2,8
Segarra	750	0,0	6.775	3,1	425	2,4	4.035	1,9	11.985	2,4
Segrià	4.695	4,2	8.790	4,1	8.340	6,2	89.450	2,3	111.280	2,8
Solsonès	660	-0,8	1.160	0,0	610	1,7	3.800	0,7	6.240	0,7
Urgell	935	-0,5	3.775	2,0	1.055	0,0	8.960	3,3	14.730	2,6
Val d'Aran	35	0,0	145	0,0	605	6,1	6.075	3,1	6.860	3,3
Demarcació de Lleida	12.510	0,9	30.600	3,8	16.150	4,7	143.010	2,2	202.275	2,5
CATALUNYA	31.315	0,6	506.840	1,0	235.700	3,4	2.979.350	2,2	3.753.205	2,1

Font: Idescat.

1 Dades a 31 de desembre. Les dades del 2025 i 2024 són provisionals.

2 Règim general, mineria i carbó, i autònoms.

Dades econòmiques bàsiques de les comarques

Any 2025

T IV 9

	Població		Població nascuda a l'estranger		Empreses ³		Afiliacions segons seu de l'empresa ⁴		Afiliats segons residència padronal ⁵		Atur registrat	
	Nombre ¹	Var 25/24 (%)	Nombre ¹	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)
Alt Urgell	21.477	1,7	5.134	9,4	767	-0,1	6.555	-0,2	7.910	0,7	644	-5,8
Alta Ribagorça	4.051	0,3	728	2,4	173	-3,4	1.485	3,5	1.865	2,2	81	-17,3
Cerdanya	20.111	0,0	4.867	3,5	1.128	-2,3	9.495	3,3	9.535	1,6	415	-9,0
Garrigues	19.268	1,0	3.391	8,5	581	0,9	5.750	1,5	8.230	3,1	595	-2,9
Noguera	39.957	0,6	8.911	5,2	1.353	-0,1	12.440	2,4	17.030	2,9	1.479	-5,6
Pallars Jussà	13.593	1,6	2.885	5,7	493	0,4	5.130	2,1	5.350	0,9	431	-3,4
Pallars Sobirà	7.332	0,0	1.051	1,8	350	-1,4	2.560	0,0	3.585	1,6	129	1,6
Pla d'Urgell	38.529	1,1	9.517	6,2	1.224	-1,1	15.885	2,8	16.970	1,1	1.273	-3,1
Segarra	22.853	0,8	7.194	4,3	630	2,9	11.985	2,4	10.710	1,8	611	-5,6
Segrià	221.630	1,7	57.615	7,9	7.379	-0,3	111.280	2,8	93.100	2,3	8.530	-3,8
Solsonès	15.578	1,7	2.945	12,7	646	-2,0	6.240	0,7	7.025	1,4	495	2,7
Urgell	39.294	2,0	9.826	8,6	1.231	-2,8	14.730	2,6	17.055	1,8	1.338	-6,7
Val d'Aran	10.651	1,0	2.981	7,4	721	-3,0	6.860	3,3	5.465	1,4	103	-12,7
Demarcació de Lleida	458.226	1,4	112.695	7,4	15.764	-0,6	202.275	2,5	196.195	2,0	15.789	-4,1
Catalunya	8.124.126	1,4	2.039.015	6,9	246.129	0,2	3.753.205	2,1	3.658.505	1,9	323.236	-3,6

Font: Idescat, INE, MTAS i Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya.

1 Dades a 1 de gener.

2 Dades a 31 de desembre.

3 Comptes de cotització del Règim general de la Seguretat i Règim especial de la mineria del carbó.

4 Règim general, mineria i carbó, i règim especial de treballadors autònoms.

5 Dades provisionals. Total Règims.

***El Solsonès i Pallars Sobirà són
les dues úniques comarques
lleidatanes on augmenta
el nombre d'aturats***

Juntament amb l'augment d'afiliacions global a la demarcació, el mercat de treball també ha registrat un descens de l'**atur** a totes les comarques el 2025 ([mapa](#)

[IV.12](#)), excepte al Solsonès (+2,7%, 13 persones més) i al Pallars Sobirà (+1,6%, 2 persones més). Les reduccions relatives interanuals han estat de diferent intensitat segons el territori: des del -2,9% de les Garrigues fins al -17,3% de l'Alta Ribagorça (17 persones menys). En termes absoluts, de la reducció total que s'ha produït al conjunt de Lleida (680 persones), aproximadament la meitat s'ha concentrat al Segrià, seguida de l'Urgell (amb el 14% de la reducció total).

HABITATGE, SOCIETAT I URBANISME: EXPERIÈNCIES I REFERÈNCIES DE LLEIDA

Josep M. Llop Torné¹

Arquitecte Urbanista

1. Introducció general al tema

L'article mostra criteris i dades que emmarquen la idea que l'habitatge no és només construcció, sinó una part bàsica dels drets humans, és en aquest punt on l'urbanisme exerceix el seu rol com a política pública. Les dimensions arquitectòniques i econòmiques també són fonamentals. La tesi és que cal desenvolupar un bon urbanisme local, ben combinat amb la resta de dimensions.

Afegeixo que no es tracta d'un informe detallat, sinó que aporta reflexions i suggeriments bàsics que determinen la qüestió de l'habitatge a la ciutat de Lleida, en els termes següents:

1. Afirmer un dèficit quantitatiu en el nombre d'habitatges (vegeu **taula 1**).
2. Assenyalar els dèficits qualitatius: habitatges més socials i de menor superfície, descrits a la Memòria social del POUM en revisió (vegeu **taula 2**).
3. Assenyalar les dades del Pla Territorial Sectorial d'Habitatge relatives a Lleida, definida com a àrea de demanda forta i acreditada, nivell 1 (vegeu **taula 3**).
4. Recordar l'exemple positiu de Lleida en la planificació i gestió del sòl com a element bàsic per a la construcció d'habitatge: compra prèvia, planejament i gestió del patrimoni públic de sòl, així com la urbanització pública (vegeu **taula 4**).
5. Assenyalar l'efecte estructural de fre de l'increment del preu de l'habitatge a llarg termini derivat de la combinació entre urbanisme i política de patrimoni públic de sòl (vegeu **taula 5**).
6. Assenyalar col·lectius amb més necessitat d'habitatge social: joves, sèniors, persones emigrants i persones en situació de pobresa. Cal incidir en la relació entre habitatge i necessitats dels usuaris, des de la necessitat d'habitatge de lloguer –bàsica– fins a la reflexió necessària sobre altres formes de tinença i de residència compartida.

7. Recordar l'experiència positiva a Lleida dels "Clubs", actualment anomenats co-housing, com l'excel·lent projecte del "Club Ronda" de l'arquitecte Ramon Mª Puig.
8. Es vol transmetre que Lleida ofereix experiències positives i possibles solucions, tant pròpies com derivades de les polítiques generals del país.

Es presenta com una ciutat intermèdia clau a l'interior de Catalunya, exemple de delimitació precisa de les necessitats d'habitatge, fet que permet dimensionar l'esforç i combinar polítiques i actors en la seva resolució.

No només les polítiques públiques són necessàries; també cal no perdre de vista el paper de les associacions, col·legis professionals, empreses, entitats i institucions que actuen a Lleida.

2. Habitatge i dèficits estructurals, quantitatius i qualitatius

- a) Advertir que Lleida ciutat té un dèficit continuat quantitatiu d'habitatge (vegeu **taula 1**).
- b) També cal destacar la importància dels dèficits qualitatius per determinar quins tipus d'habitatges es requereixen i en quines àrees urbanes (vegeu **taula 2**). D'entrada, cal assenyalar la necessitat d'habitatge de lloguer social, especialment per als col·lectius amb menor capacitat econòmica.

Per afinar l'anàlisi, cal fixar l'atenció en dos aspectes:

El primer és urbanístic: les àrees de la ciutat que concentren les necessitats més grans a Lleida, estan ben estudiades per Carme Bellet i José Lasala (UdL). Les àrees de ruptura o fragmentació, amb nivells socioeconòmics i d'instrucció més baixos, són els barris de La Mariola, el Centre Urbà, i entorn de l'estació i, en menor grau, Balafia, Magraners i el Secà de Sant Pere.

El segon aspecte és qualitatiu: si la demanda és d'habitatges més petits i majoritàriament de lloguer cal combinar ambdues perspectives per definir l'actuació a Lleida.

¹ L'article en dades i continguts, reflexions i propostes, és total responsabilitat de l'autor que ha comptat amb l'ajuda crítica i assertiva de Carme Bellet i Jose Lasala.

Any 2024 Noves llars formades 313
Any 2025 Noves llars formades 1025

Habitatges construïts 250
Habitatges construïts 952

dèficit del 2024 = 63
dèficit del 2025 = 73

La mitjana de formació de llars és de l'orde de 669 i de construcció d'habitatges és de 601
L'aplicació de l'estàndard internacional de 5‰ habitatges sobre 145.000 p. suposa 725 h

Elaboració pròpia.
Font: Base de dades de Visual Urbs.

Demanda actual de tipus d'habitatge a Lleida

Demanda d'habitatges més petits, entre 40 i 60 m². útils - Ara aquest tipus és sols el 12,1% - La majoria demana lloguer un 52,5% - Sols un 33,3% demana compra.

El contrast és que l'oferta d'habitatges de superfície menor a 65 m² representen el 17,2% dels habitatges en venda i el 46,7% de lloguer (59,2% dels d'obra nova i 40,5% dels de segona mà).

Elaboració pròpia.
Font: Memòria Social del POUM (2018).

- c) Cal desenvolupar dues actuacions complementàries: Una és la previsió de sòls urbanitzables (nous o activant la gestió i urbanització dels existents), amb reserves d'habitatge social segons la normativa catalana (més concretament la Llei 11/2025 de mesures en matèria d'habitatge i urbanisme). L'altra -encara que més difícil que sia efectiva- seria unes intervencions de construcció dins el teixit existent: solars buits, la remunta o la reforma dels edificis no funcionals de les àrees abans citades. Són les dues actuacions les que s'han de combinar a la ciutat de Lleida.
- d) En tercer lloc cal apuntar a la problemàtica més bàsica dels que requereixen lloguer social. Els objectius generals del Pla Territorial Sectorial d'habitatge són els següents: Els municipis de les àrees de demanda forta i acreditada, resten subjectes al compliment de l'objectiu de solidaritat urbana i a l'objectiu d'incrementar el seu parc de lloguer social fins a assolir com a mínim el 10,3% del total del parc d'habitatges principals del municipi al

final del termini de vint anys comptats a partir de l'1 de gener de 2025.

Els municipis inclosos en àrees de demanda residencial forta i acreditada tipus 1 han d'assolir l'objectiu al final del quart quinquenni de disposar d'un parc mínim d'habitatges destinats a polítiques socials del 15% respecte del total d'habitatges principals existents. Es concreta a Lleida en la **taula 3**.

- e) A Lleida, al quart quinquenni (2045) el parc mínim d'habitatges destinats a polítiques socials ha de ser del 15%, i es preveu disposar de 6.704 habitatges existents. El pla territorial estableix les xifres dels objectius parcials de creixement, dels quatre quinquennis, següents: 414 + 945 + 1.386 + 391 (suma=3.136).

En un període de 20 anys (2025-2045) caldria construir o gestionar una mitjana per any d'uns 157 habitatges destinats a polítiques socials. Aquesta ràtio si es

Notes sobre Lleida del Pla Territorial Sectorial d'habitatge (2024)

Objectiu de solidaritat urbana del municipi de Lleida

2024	59.760 (a)	7.561 (b)	12,7% (b/a)
2045	65.596 (c)	9.840 (d)	15,0% (d/c)

Llegenda:

(a) Estimació d'habitatges principals (2024)

(b) Habitatges existents destinats a polítiques socials (2024)

(c) Projecció d'habitatges principals (2045)

(d) Habitatges existents destinats a polítiques socials (2045). Per assolir aquest valor es requereix la construcció o gestió de 3.136 nous habitatges destinats a polítiques socials.

Elaboració pròpia.
Font: Pla Territorial Sectorial d'habitatge (2024).

compara amb la ràtio internacional del 5% (725 habitatges, vegeu la **taula 1**) suposa aproximadament un 22% del total d'habitatges.

- f) Aquesta dimensió suposa un planejament d'equilibri. Combinant entre l'expansió urbana i la regeneració interna. Suposa planificar àrees d'extensió que aportin sòls -amb reserves de sostre per habitatge social- junt amb espais de zona verda i equipaments que qualifiquin el perímetre d'una ciutat directament integrada en un espai agrícola d'alt valor com és l'Horta.
- g) Alhora que potenciar la construcció prioritària d'habitatges en el Centre Urbà i en les àrees de fragmentació amb mecanismes de renovació, reforma o remunta dels edificis existents o àdhuc de transformació de les àrees o espais urbans no actius funcionalment.

3. Habitatge i urbanisme: El patrimoni públic de sòl a Lleida

- a) En aquest apartat es mostra que el sòl és un component bàsic de l'habitatge amb l'exemple real de Lleida. Que demostra que es pot condicionar els tipus d'habitatges a ciutat, a més a més moderar les rendes diferencials del sòl, combinant urbanisme amb el patrimoni de sòl públic i gestió de la urbanització.

Així com especialment captar plusvàlues de l'extensió urbana que es poden reinvertir a les finalitats més socials de la política pública.

- b) En la ciutat de Lleida hi ha una experiència pública de compra, gestió i urbanització pública de sòl per a l'extensió de la ciutat, realitzada amb l'Empresa Municipal d'Urbanisme (EMU,SL) per l'Ajuntament de Lleida (1994-2004). Titular dels actius o valor dels sòls en règim d'urbanitzable.

La Paeria o Ajuntament de Lleida comprà especialment sòls urbanitzables, també per equipaments i zones verdes des de 1979. Constituï un patrimoni municipal de sòl (PMS) en compliment de les determinacions de la

Ley del Suelo de 1976. La dimensió d'aquest patrimoni i efectes de la seva urbanització pública es resumeixen en la **taula 4** i l'explicació detallada en l'apartat posterior.

- c) En definitiva es van obtenir un total de 81 Ha. Les 6,2 Ha. de sòl gratuït per gestió urbanística i 74,8 Ha. per compra. D'aquestes 20,8 eren terra edificable, amb una edificabilitat de construcció total d'uns 208.000 m². (metres quadrats de sostre).

El valor mitjà de compra del sòl públic total va ser de 1.271 pessetes, això era 7,82 euros per m²s.

Una part dels sòls -qualificats com a sòl urbanitzable programat- va ser incorporat com a capital social de l'Empresa Municipal d'Urbanisme el 1994. S'hi van aportar uns 600.000 m² de sòl amb valor d'uns 10 M d'euros. Taxat pel Banc d'Espanya en unes 2.800 pessetes o 16,8 euros per m²s.

Noteu la plusvàlua directa per compra del sòl abans del 1994 i la seva valoració aquell mateix any.

A més d'aquesta plusvàlua directa, la urbanització de sòl públic capta una "renda urbana" per l'increment del valor del sòl urbanitzat amb inversió pública.

- d) L'experiència combina compra de sòl i urbanització pública. Amb el valor del sòl es va formar l'empresa pública de gestió privada i mitjançant crèdit prioritàriament públic va urbanitzar sòl per a uns 4.500 habitatges en 10 anys.

Amb un mínim del 33% d'habitatges de protecció oficial mitjançant condicions a la venda del sòl edificable per l'empresa pública d'urbanisme.

- e) Aquesta política va atendre tant l'extensió urbana com la reforma i la regeneració del centre històric. A l'extensió captant la renda urbana. Els seus beneficis s'invertien en un 50% al Programa Àrea de Rehabilitació Integral (ARI) en el centre urbà.

Patrimoni de sòl i urbanització pública a Lleida (1994-2004)

T 4

En compra de sòl de 1979 a 1983 la ciutat invertí uns 5,86 M. euros. Del 1983 al 1998 la suma fou d'uns 24,39 M. euros. Les xifres suposaven un 41,7% i un 17,2% de la inversió total neta, respectivament. Es recorda que els pressupostos municipals creixeren proporcionalment des de 1979 endavant.

Superfície en Has.	Béns propis	Verds	Vials	Equipament	Total=m ² de sòl
Adquirits com PMS	20,81292	28,308	11,878	13,883	748.928,10 m ² s
Per cessió gratuïta	-	2,9270	1,4288	1,8650	62.208,98 m ² s

Nota: Les dades de superfícies parcials de la taula estan en hectàrees (1 Ha.=10.000 m²s). Excepte el Total que està en metres quadrats de sòl (m²s.)
Elaboració pròpia.

Any 1987	Any 1995	Rati=	Any 2015	Rati=	Any 2025	Rati=
~286€/m ² .	~ 614€/m ² .	0,249	~1.000€/m ² .	0,163	~1.600€/m ² .	0,160

Dades de 1987 i 1995 de 92.968 i 102.300 pessetes passades a euros respectivament segons el "precio medio del m² de las viviendas" - Revista Ministerio de O.P. y Transportes (1995).

Dades del 2015 i del 2025 IDEALISTA (Article L'IDEAL N.º 9 ja citat).

Rati = Un increment proporcional des de la dada anterior dividit pels anys.

Elaboració pròpia.

L'altre 50% era per capitalitzar la pròpia empresa. És a dir, amb les plusvàlues i les rendes urbanes de l'extensió es va finançar la inversió social del centre urbà.

- f) A més, hi ha una lliçó doble. Primera, aquest sòl públic (que ha estat valorat per taxació oficial) té menys valor que el sòl privat confrontant.

El motiu és que el sòl privat n'incrementa el valor per capitalització de la inversió. Això suposa un avantatge de competitivitat dels sòls públics.

Això afegeix un altre valor de l'experiència de Lleida a més a més de la funció social. Activar sòl amb urbanisme i urbanització pública és eficient.

- g) Una funció de la política de sòl públic és moderar les diferències de valor de les àrees urbanes o rendes diferencials. Aquesta afirmació es confirma amb les dades de la **taula 5**.

- h) Una conclusió directa de l'anàlisi de les dades és la següent: Lleida ha moderat gradualment l'increment dels preus de l'habitatge, amb la gestió del sòl públic en els anys 1994-2004. Encara que sia aproximat es reflecteix un decreixement relatiu del preu mitjà de l'habitatge. Els tres increments relatius són decreixents: de 0,249 a 0,163 i a 0,160.

Encara que en la primera fase és abans de la crisi de l'immobiliari, derivada de la pujada del preu del petroli del 1994. En la segona fase estan dins els forts increments de preus derivats de la baixada dels tipus d'interès, un dels motius de la denominada "bombolla immobiliària". Àdhuc en la tercera fase també es frena l'increment dels preus de la fase anterior.

- i) Aportem aquestes dades per afirmar que la posta en acció de sòls públics és un dels mecanismes més potents de moderació i modulació dels preus de l'habitatge. Especialment com es dedueix de la **taula 5**. Especialment per la important oferta de sòl, per construir habitatge, igual o major a la meitat de la necessitat d'habitatges en l'etapa.

Destaquem que a Lleida la EMU,SL oferí sòl per uns 450 habitatges any com una mitjana. En una ciutat on l'aplicació de la ràtio internacional del 5% suposava la xifra de 650 habitatges any. No sols era oferta de sòl en quantitat. Com es descriu en el punt anterior oferia un alt percentatge per habitatge protegit i la resta renda lliure.

- j) És destacable que Lleida té una situació definible i és possible tractar. Atès que avui el preu de venda o de lloguer són menors clarament al context metropolità. Podem xifrar en uns 1.600 €/m²t. de compra o 553,43 €. de lloguer mensual, citant a IDEALISTA i al Departament de Política Territorial de la Generalitat de Catalunya, respectivament per l'any 2025.

- k) S'assenyala també que el nombre d'habitatges per llars és clarament menor a Lleida (1,25) que a Girona (1,30), Manresa (1,30) i àdhuc a Osca (1,34). Fruit d'impactes de major nombre d'habitatges, relatiu al nombre de famílies, en les ciutats més turístiques o de l'àmbit metropolità.

La dada que redueix el nombre d'habitatges per llar a Lleida també es completa amb la dada de quasi 80% en propietat dels habitatges principals.

- l) Assenyalo el valor bàsic i clau per a la materialització de la política de sòl públic, que Lleida ha tingut estabilitat de Plans d'Urbanisme. El primer de 1979 vigent fins a 1999. El segon de 1995, entrà en vigor en 1999, encara vigent i ara en revisió.

4. Conclusions i recomanacions

4.1. Conclusions

Es concreta Lleida com una ciutat intermèdia clau en l'interior de Catalunya on les reflexions estructurals d'habitatge permeten afirmar que és un bon exemple de la temàtica.

Per la possibilitat de definició fina de les necessitats d'habitatge, el que permet dimensionar l'esforç i combinar urbanisme i actors de la societat en la seva resolució.

Encara que les dades i perfils són molt amplis considero que s'ha de reivindicar les dimensions socials i urbanístiques com eines claus per treballar el tema. A més a més, Lleida pot ser una referència positiva i no quedar a l'ombra dels arguments de les escales urbanes metropolitanes.

Es pot millorar l'habitatge, sempre a terme mitjà o llarg, perquè els dèficits són substancials però definibles. Igualment és molt necessari no perdre de vista la participació en les bones pràctiques de polítiques públiques d'associacions, col·legis, empreses i entitats socials del tercer sector.

Considero que les ciutats intermèdies com Lleida són escenaris de gran diversitat però de gran potencialitat de cara a afinar les polítiques d'habitatge.

4.2. Recomanacions

D'acord als criteris anteriors les recomanacions de caràcter general són:

- 1. La resposta fina a la necessitat d'habitatge és local:** Cal assenyalar que el nivell d'administració local està sense competències i sense diners, però amb l'urbanisme que és una eina clau. Així com amb una proximitat amb els actors de la societat, com són les empreses, els professionals i els oficis, que tenen coneixements bàsics, complementaris i claus per a la millora de l'habitatge local.
- 2. El sòl és el component bàsic especialment econòmic:** Augmenta els costos de l'habitatge per sobre dels costos de la construcció i de la gestió, que tenen valors més estables o moderats. Tinc dades aproximades de que aquí la seva repercussió en el cost de l'habitatge va d'entre un 18% a un 37% dels habitatges, de protecció pública o de renda lliure respectivament. Aquesta repercussió és molt alta. És fruit d'una plusvàlua –directa per a la propietat del sòl– molt negativa. Va en contra dels usuaris i de les empreses i també de

l'administració que han de posar habitatge a un preu moderat a favor de la societat. Redueix la capacitat de consum o d'inversió dels individus per l'alt percentatge dels sous dedicats a compra o lloguer. La relació preu/salari és el que fa més alt el valor relatiu de l'habitatge. És un factor negatiu directe per a l'economia general que una plusvàlua privada redueixi la capacitat de les famílies d'usar les seves rendes millor reduint el consum o la inversió.

3. La reducció o en el seu cas eliminació de la plusvàlua del cost del sòl és una clau estructural:

Es pot fer amb la formació de patrimonis públics de sòl i amb urbanització pública, com fou l'exemple de Lleida, amb les reserves de sostre d'habitatge i encara millor amb mesures legislatives.

4. No sols s'aconsegueix sòl per compra (patrimoni públic de sòl) també amb urbanisme:

Avui és recomanable que diners públics es dediquin en part a compra de sòl per a la construcció directa dels habitatges públics, especialment en els primers anys del programa públic d'habitatge. Seria positiu també dedicar diners públics a la urbanització de polígons de sòl urbanitzable existents. Concertant amb els propietaris que paguin –el cost d'urbanització a l'administració– amb solars és a dir amb parcel·les ja urbanitzades. Aportaria sòl per accelerar la construcció pública, directa, de protecció oficial i especialment de lloguer social, així com també la construcció privada d'habitatge.

5. Per últim, cal reivindicar el potencial dels coneixements i les capacitats de la societat:

Empreses, oficis, professionals i especialment de les entitats del tercer sector. Atès que afinen molt millor les necessitats socials i en conseqüència les possibles solucions. Lleida ací també té molts bons exemples d'actuació i de resultats, encara que això requeriria ser objecte d'un altre article.

La tesi és que per millorar l'habitatge són elements bàsics la societat i l'urbanisme. L'article destaca els valors existents i positius de les bones experiències i referències de la ciutat de Lleida.

Tarragona i comarques

Anàlisi de la demarcació

La demarcació de Tarragona representa gairebé una cinquena part del territori català. Amb una superfície de 6.308 km², l'any 2025 concentra el 10,8% de la població catalana, amb una densitat de 141,1 habitants per km², clarament inferior a la mitjana catalana (-45%). La província manté un pes rellevant, amb aproximadament l'11% de les exportacions de béns catalanes i el 10% dels comptes de cotització i dels ocupats de Catalunya, en línia amb el seu pes demogràfic.

La demarcació de Tarragona concentra al voltant del 10% del teixit empresarial i ocupats de Catalunya, en línia amb el seu pes demogràfic

La **població** de la demarcació ha mantingut una dinàmica expansiva, amb un creixement de l'1,6%, fins a assolir prop de 890.000 habitants a 1 de gener de 2026, fet que suposa un màxim històric de la sèrie. Aquest increment demogràfic, de més de 14.300 residents, s'explica principalment per l'evolució positiva de la població de nacionalitat estrangera, que ha crescut un 4,9% (8.149 persones més). Paral·lelament, la població amb nacionalitat espanyola també ha augmentat, però a un ritme molt més moderat (+0,9%, 6.216 persones més). Aquest comportament ha reforçat el pes de la població estrangera en el conjunt demogràfic de la demarcació, amb una taxa d'estrangeria total del 19,8%, la més elevada des de l'inici de la sèrie disponible.

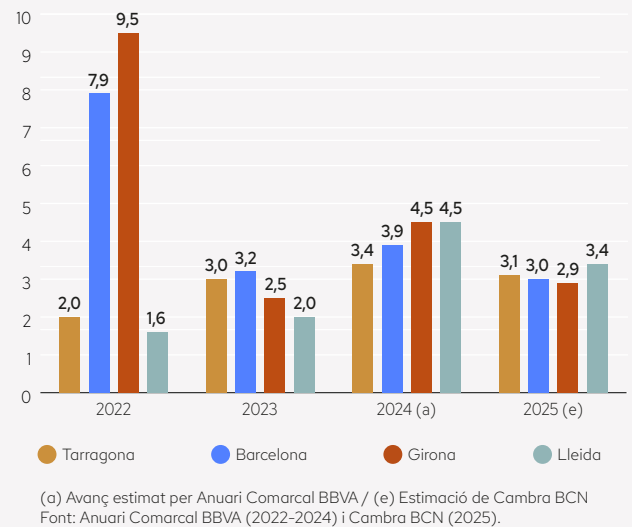
L'increment demogràfic es concentra, un any més, en la població estrangera, que registra un nou rècord històric

Per trams d'edat, s'observa una evolució desigual. A 1 de gener de 2026 la població en edat activa, de 16 a 64 anys, ha augmentat un 1,9% respecte a un any enrere, fins a 578.138 persones, reforçant la base potencial del mercat de treball. Al mateix temps, el col·lectiu de 65 anys o més continua creixent amb intensitat (+3,1%), fins a 181.733 residents, mentre que la població de menys de 16 anys ha tornat a retrocedir (-1,5%), situant-se en 130.024 infants i adolescents. La disminució de la població jove ha comportat una reducció de l'índex de dependència global –la proporció de persones que no estan en edat de treballar respecte a les que sí–, fins al 53,9%. Paral·lelament, l'índex d'envelliment –la proporció de majors de 65 anys respecte als menors de 16 anys– ha tornat a augmentar fins a situar-se en un 139,8%, el valor més elevat de la sèrie històrica,

Valor Afegit Brut (VAB) per demarcacions

Taxes de variació interanual, a preus constants, en %

G IV.31

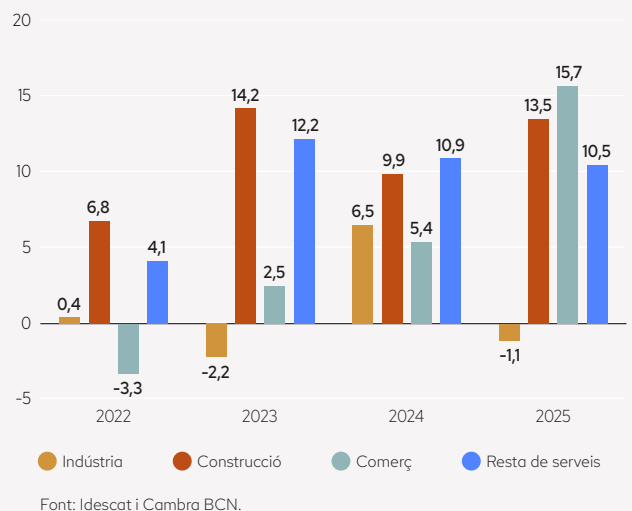
fet que evidencia l'avenç progressiu de l'envelliment demogràfic de la població de la demarcació.

El **valor afegit brut** (VAB) a preus constants, descomptada la inflació, ha crescut un 3,1% el 2025 a la demarcació de Tarragona, segons estimacions de la Cambra de Comerç de Barcelona, en línia amb el creixement del conjunt de Catalunya (gràfic IV.31). Aquesta evolució positiva dona continuïtat a la recuperació iniciada el 2021. El bon comportament de l'economia s'explica, sobretot, per la millor evolució del mercat de treball a la demarcació en comparació amb la resta de províncies catalanes, en un context en què el comerç exterior i l'activitat turística han mostrat un menor dinamisme.

Marxa dels negocis per sectors a Tarragona

Saldos de respostes: diferència entre percentatges de resposta "a l'alça" i "a la baixa"

G IV.32

En relació amb l'evolució per sectors, l'Enquesta de Clima Empresarial, elaborada per la Cambra de Comerç de Barcelona i l'Idescat, mostra que l'any 2025 la **marxa dels negocis** ha estat positiva a la construcció, comerç i resta de serveis (gràfic IV.32). El comerç registra el saldo més elevat (15,7%), amb una millora molt significativa respecte a l'any anterior, mentre que la construcció manté un saldo clarament positiu (13,5%) i també superior al d'un any enrere. La resta de serveis presenta un saldo del 10,5%, molt similar al del 2024. En canvi, la indústria mostra un lleu empitjorament, amb un saldo negatiu (-1,1%), després del valor positiu assolit l'any anterior (6,5%). En comparació amb la mitjana catalana, els resultats de Tarragona se situen per sota en la indústria i en la resta de serveis, mentre que se situen clarament per sobre en el comerç.

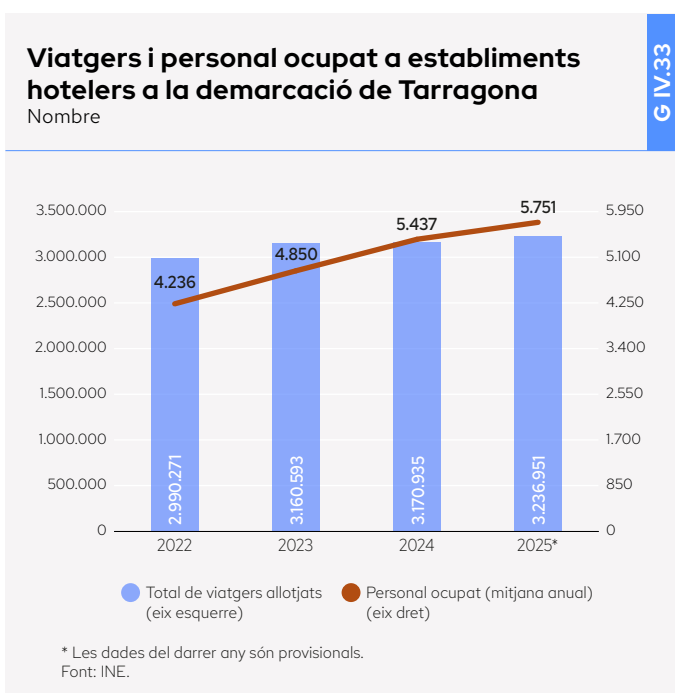
Tarragona manté el dinamisme dels viatgers, impulsat pel turisme estranger

Davant l'absència d'informació directa sobre la marxa de l'activitat hotelera per demarcacions, les dades d'oferta i demanda turística esdevenen una alternativa per analitzar-ne la dinàmica. Segons l'Enquesta d'Ocupació Hotelera de l'INE, amb dades provisionals de 2025, la demarcació de Tarragona va registrar 3,24 milions de viatgers, un 2,1% més que l'any anterior. Aquest creixement s'explica principalment per l'augment dels viatgers residents a l'estranger allotjats en establiments hotelers (+3,5%), mentre que els viatgers residents a Espanya també mostren una evolució positiva, però de menor intensitat (+1,0%). Aquest comportament ha incrementat el pes del turisme internacional fins al 44% del total (43% el 2024). En canvi, les pernoctacions

en establiments hotelers a la província han minvat un 1,1% (-3,3% viatgers nacionals i 0,4% viatgers estrangers). Aquesta dinàmica ha fet que l'estada mitjana descendeixi lleugerament fins als 3,3 dies, tot i que continua sent la més elevada de les quatre demarcacions catalanes (gràfic IV.33).

Pel costat de l'oferta hotelera, el nombre mitjà d'establiments oberts a la demarcació durant el 2025 s'ha situat en 228, lleugerament per sota del 2024 (230 establiments) i encara lluny dels nivells previs a la pandèmia (250). El grau d'ocupació ha millorat moderadament, fins al 62,1% per places, el 68,9% per places cap de setmana i el 70,9% per habitacions. En paral·lel, el personal ocupat al sector hotelier ha augmentat fins a 5.751 persones, un 5,8% més que l'any anterior, reforçant el pes de Tarragona en l'ocupació turística del conjunt de Catalunya (14,9%).

Aquestes dades es poden complementar amb les que ofereix l'Idescat per marques turístiques. Tarragona comprèn dues marques: Costa Daurada¹ i Terres de l'Ebre². A la Costa Daurada, quart destí turístic de Catalunya tant en viatgers com en pernoctacions, l'any 2025 s'han registrat prop de 3,0 milions de viatgers allotjats en establiments hotelers, un 2,6% més que l'any anterior, mentre que les pernoctacions van disminuir lleugerament fins als 10,1 milions (-1,1%). Aquesta evolució ha situat l'estada mitjana en 3,4 dies –el valor més elevat de les marques turístiques catalanes–, i el grau d'ocupació ha augmentat fins al 73,3% –el valor més alt de la sèrie històrica. Pel que fa a les Terres de l'Ebre, la setena en pernoctacions i la darrera en viatgers, l'evolució el 2025 ha estat menys favorable. El nombre de viatgers ha disminuït un 4,3%, fins als 264 mil, i les pernoctacions han retrocedit un 2,3%, situant-se en 688 mil. L'estada mitjana s'ha mantingut estable en 2,6 dies, mentre que el grau d'ocupació ha baixat fins al 50,7%, després d'haver assolit un màxim l'any anterior (55,2%).

El teixit empresarial a la província augmenta amb més intensitat que el conjunt de Catalunya

El **teixit empresarial** al conjunt de la província de Tarragona ha registrat 24.829 comptes de cotització –terme que fa referència als centres de treball que té associats una empresa inscrita a la Seguretat Social– a finals d'any, un 0,4% més que un any enrere (gràfic IV.34), una evolució lleugerament més positiva que la del conjunt de Catalunya (+0,2%). Tanmateix, aquesta xifra, encara se situa per sota de la xifra precrisi (521 empreses menys respecte al 2019).

1. Inclou les següents comarques: Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat i Tarragonès.
2. Inclou les següents comarques: Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta.

D'altra banda, segons les dades d'empreses actives que proporciona l'exploració estadística del Directori Central d'Empreses (DIRCE) de l'INE al conjunt de la demarcació s'han registrat 25.109 empreses amb assalariats a 1 de gener del 2025, un 1,5% més respecte a l'1 de gener de 2023. Atès un canvi metodològic³ que afecta la comparabilitat amb l'exercici de l'any 2024, aquest indicador s'ha d'interpretar amb cautela i la seva evolució es presenta en termes de variació 2025/2023. Per trams d'assalariats, s'observa que la taxa de variació relativa augmenta a mesura que ho fa la dimensió, amb l'excepció del tram de 1.000 assalariats o més, que es manté estable, en 10 empreses.

Les compravendes d'habitatges i les matriculacions de vehicles són altres indicadors rellevants de la demanda interna. Quant al primer, les **compravendes d'habitatge** han mostrat una evolució molt positiva a la demarcació el 2025. Les transaccions han augmentat un 14,3%, fins a 17.407 operacions, el 15,5% del total del Principat i el valor més elevat des del 2007 (inici de la sèrie disponible). Aquest increment s'associa al creixement demogràfic, al dinamisme econòmic i de l'ocupació i a la continuació del procés de moderació dels tipus d'interès, que ha facilitat l'accés al finançament hipotecari per part de les llars.

3. Les dades d'empreses actives del DIRCE (INE) corresponents a l'1 de gener de 2024 incorporaven informació procedent de noves fonts administratives que, si bé eren consistents a escala agregada, van generar biaixos heterogenis en els nivells de desagregació, especialment en els estrats de menor dimensió empresarial, a causa de la no homogeneïtat en la comptabilització de l'ocupació per compte propi. En l'actualització amb dades de 2025, aquestes fonts s'han descartat per millorar la coherència estadística, motiu pel qual la comparació s'efectua respecte a l'any 2023.

En relació amb les **matriculacions** de vehicles, el 2025 han augmentat per tercer any consecutiu fins a gairebé 19.800 (un 2,2% més respecte a un any enrere). Aquesta evolució favorable respon, en gran mesura, a un efecte rebot després de diversos anys de descensos, especialment entre 2018 i 2022, marcats per la pandèmia, les disrupcions en les cadenes de subministrament, la transició energètica i la incertesa reguladora. A partir del 2023, la recuperació de la demanda s'explica tant per la millora del context econòmic com per factors estructurals, com la renovació del parc automobilístic, les restriccions mediambientals a les grans ciutats i l'impuls dels ajuts públics a la compra de vehicles més eficients o electricats.

En relació amb la **demanda externa**, l'any 2025 el comerç internacional de béns de la demarcació de Tarragona ha mostrat una evolució negativa. Les exportacions han disminuït un 3,3% respecte a l'any anterior i les importacions un 2,5%. No obstant això, en conjunt aquesta evolució ha permès una lleugera reducció del saldo comercial, amb un dèficit de 6.049 milions d'euros, inferior al de l'any anterior (6.115M€), en un context de menor volum d'intercanvis comercials (gràfic IV.35).

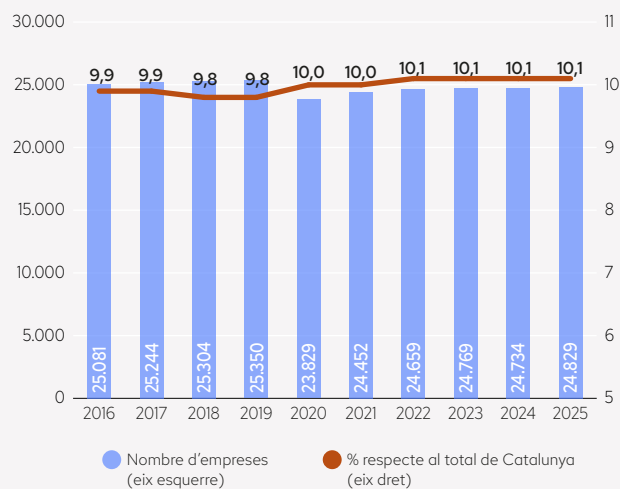
Les exportacions tarragonines perden dinamisme el 2025, però mantenen un pes rellevant al conjunt català

Les **exportacions** de béns de la demarcació de Tarragona, en termes monetaris, van assolir nivells molt elevats el 2024, clarament per sobre dels registres previs a la pandèmia.

Empreses¹ amb assalariats a la demarcació de Tarragona

Nombre i percentatge sobre el total de Catalunya, en %

G IV.34

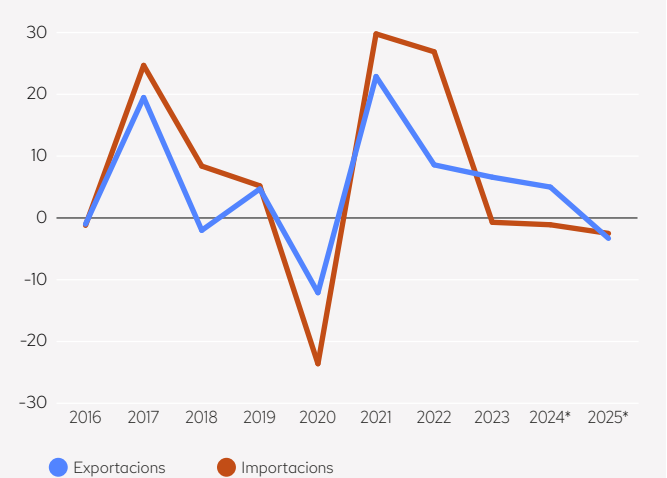

1 Comptes de cotització a 31 de desembre.
Font: Idescat (SS).

Exportacions i importacions de béns a la demarcació de Tarragona

Taxes de variació interanual, a preus corrents, en %

G IV.35

*Les dades del darrer any i l'anterior són provisionals.
Font: Duanes.

Tanmateix, tal com s'ha assenyalat, l'any 2025 les vendes a l'exterior han retrocedit un 3,3%, fins als 11.174 milions d'euros, en contrast amb la lleu millora registrada al conjunt de Catalunya (+0,6%). Com a resultat d'aquesta evolució, el pes de la província de Tarragona sobre el total català s'ha reduït lleugerament, passant de l'11,5% el 2024 a l'11,1% el 2025. Per destinació, les exportacions a la Unió Europea han mostrat una evolució lleugerament positiva (+0,6%) – fet que reforça el pes del mercat comunitari, que concentra prop del 72% de les vendes a l'exterior–, mentre que les exportacions fora de la Unió Europea s'han reduït un 12%. Tot i aquest comportament recent, en una perspectiva a mitjà termini es manté una major diversificació geogràfica de les exportacions respecte als nivells observats a l'inici de la dècada.

Pel que fa a la composició sectorial, els productes químics, altres béns d'equipament i petroli i derivats continuen sent els principals sectors del valor exportat a la demarcació, amb un 47% del total. El sector químic ha registrat una lleugera correcció (-1,9%), mentre que el petroli i derivats ha experimentat una caiguda més acusada (-27,7%), després del fort increment observat l'any anterior. Entre els deu principals sectors exportadors, destaca el fort augment de les exportacions de joguines, que gairebé s'han duplicat, fins a assolir els 785 milions d'euros, xifra que representa el 55% del total exportat d'aquest producte a Catalunya (gràfic IV.36). Aquesta notable concentració podria estar vinculada a factors logístics i de distribució, i d'importació i reexportacions, associats a la concentració de centres de distribució a la demarcació per aquestes mercaderies procedents de mercats extracomunitaris.

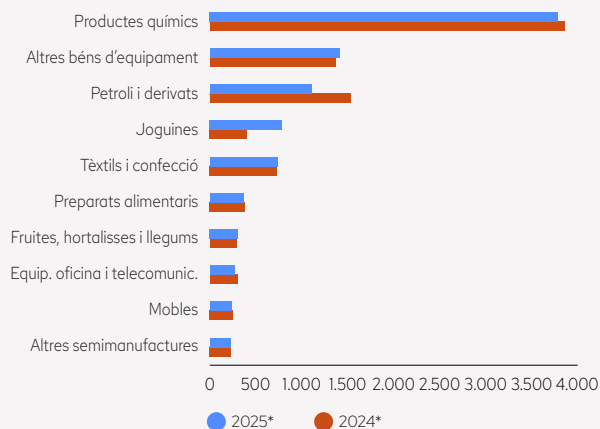
Pel que fa al **teixit empresarial exportador**, Tarragona ha registrat una lleugera disminució respecte a l'any anterior (8 empreses menys) fins a les 3.001 empreses, el mínim des del 2016. Cal esmentar, però, que l'evolució negativa des del 2021 s'ha anat desaccelerant any rere any. D'aquest total, és important analitzar l'evolució de les empreses exportadores regulars, és a dir, les que han exportat com a mínim quatre anys consecutius. En aquest cas, també s'ha registrat un lleuger descens en línia amb el total, fins a les 1.138 empreses, que continuen representant prop del 38% del total. Per trams de valor exportat s'observa una evolució desigual. El nombre d'empreses que exporten menys de 50.000 euros ha disminuït un 3,0%, mentre que les que exporten entre 50.000 i 500.000 euros es mantenen estables. En els trams superiors s'observa un lleuger augment: les empreses que exporten entre 500.000 i 5 milions d'euros creixen un 0,8%, i les que superen els 5 milions d'euros augmenten un 3,6% (sis empreses més), fins a 171 empreses, fet que apunta a una major concentració del volum exportat en empreses de més dimensió.

En relació amb les **importacions**, com ja s'ha esmentat, l'any 2025 s'han reduït un 2,5% respecte al 2024, fins a situar-se en 17.223 milions d'euros, una evolució menys favorable que la del conjunt de Catalunya (+3,3%). Aquest comportament ha comportat una reducció del pes de les importacions de la demarcació sobre el total català, que se situa en el 15,1%. Segons la procedència, s'observen dinàmiques diferenciades: les importacions provinents de la Unió Europea han augmentat lleugerament (+1,2%), fins als 6.091 milions d'euros, mentre que les importacions de fora de la UE han disminuït un 4,4%, fins als 11.133 milions d'euros. Per sectors, el petroli i derivats continua concentrant una

Principals sectors exportadors a la demarcació de Tarragona

Milions d'euros

G IV.36

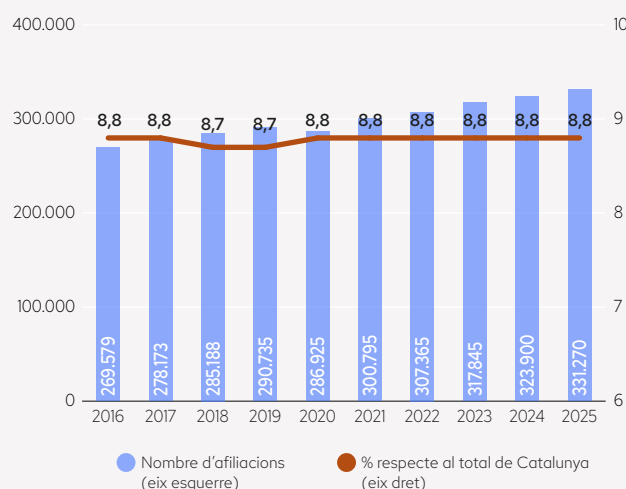

*Les dades són provisionals.
Font: Duanes.

Afiliacions* a la demarcació de Tarragona

Nombre i percentatge sobre el total de Catalunya, en %

G IV.37

*Dades a 31 de desembre. Els darrers dos anys són provisionals. Règim general, mineria i carbó, i autònoms.
Font: Idescat.

part molt rellevant de les compres exteriors, amb 4.619 milions d'euros el 2025 (-17,0%), i manté un pes molt elevat en el conjunt català (63,7% del total importat d'aquest producte a Catalunya), fet que reflecteix el paper estratègic del territori en aquest àmbit. També destaca la correcció de les importacions de cereals, que han disminuït un 30,2%, fins als 841 milions d'euros. Aquest descens s'explica per la normalització del mercat després del repunt excepcional registrat el 2023, en un context marcat pel conflicte bèl·lic. Malgrat aquesta correcció, Tarragona es manté com el principal punt d'entrada de cereals a Catalunya, concentrant el 53,1% del total importat d'aquest producte.

Els llocs de treball a la província assoleixen un nou màxim històric

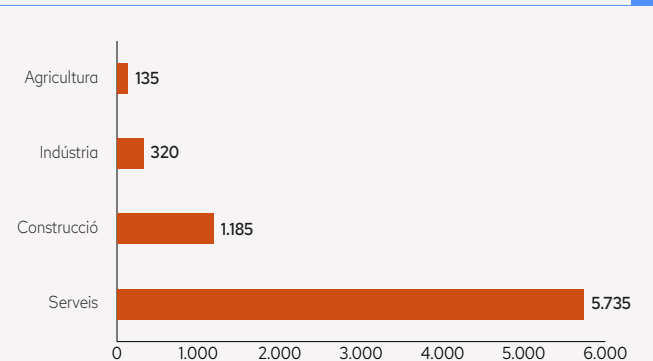
En continuïtat amb la dinàmica observada en exercicis anteriors, l'evolució del mercat de treball a la demarcació de Tarragona ha estat clarament positiva l'any 2025. El nombre d'**afiliacions** a la Seguretat Social ha augmentat un 2,3% respecte al 2024, fins a situar-se en 331.270 afiliacions, el màxim des del 2008 (inici de la sèrie disponible) (**gràfic IV.37**). Per règims d'afiliació, el nombre d'assalariats ha crescut un 2,4%, fins a 274.835 persones, assolint també el valor més elevat de la sèrie disponible. Les afiliacions al règim especial de treballadors autònoms també han augmentat, però en menor mesura, un 1,6%, fins a 56.435 persones –prop del 17% del total d'afiliacions de la demarcació.

Per grans sectors econòmics, l'afiliació ha registrat una evolució positiva en tots els àmbits durant el 2025 (**gràfics IV.38 i IV.39**). Els serveis continuen concentrant la major

Variació del nombre d'afiliacions* per sectors a la demarcació de Tarragona. Any 2025

Nombre

G IV.39

*Dades a 31 de desembre. Font: Idescat.

part de l'ocupació, amb 248.220 afiliacions, prop del 75% del total, i un creixement del 2,4%, assolint un nou màxim històric a la demarcació. La construcció ha estat el sector amb un augment relatiu més intens (+4,7%), fins a 26.280 afiliacions, consolidant la tendència expansiva dels darrers anys. La indústria, amb 50.630 afiliacions (15% del total), ha mostrat un creixement més moderat (+0,6%), però assoleix també el nivell més elevat de la sèrie. Finalment, l'agricultura, malgrat el seu pes reduït en el conjunt de l'ocupació (1,9% del total), també ha registrat un augment el 2025, fins a 6.145 afiliacions, i manté una importància rellevant a escala catalana, concentrant prop del 20% de l'ocupació agrària del Principat.

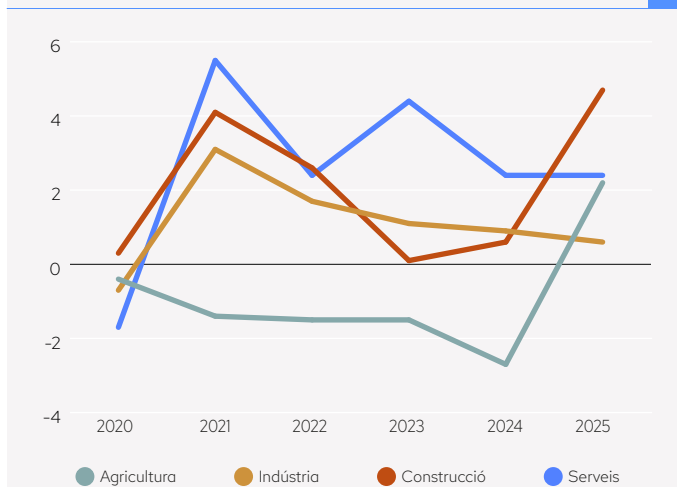
En línia amb l'evolució de les afiliacions, el nombre de **contractes de treball** signats a la demarcació ha augmentat un 2,4% l'any 2025, fins als 243.261 contractes, un creixement superior al registrat al conjunt de Catalunya (+1,1%). Aquest increment s'explica principalment per l'augment dels contractes temporals, que han crescut un 4,3%, fins a 134.725 contractes (55% del total). Per contra, els contractes indefinits s'han mantingut pràcticament estables (+0,1%), amb 108.536 contractes, després de les correccions observades els dos anys anteriors. Aquesta evolució respon a la normalització progressiva del mercat laboral després del fort augment dels contractes indefinits registrat el 2022, arran de l'entrada en vigor de la reforma laboral. Com a resultat, els contractes indefinits han passat de representar l'11% del total el 2021 al 45% el 2025.

Al seu torn, el 2025 el **nombre de persones aturades** que s'han registrat a les oficines del SOC ha disminuït un 4,0% respecte al 2024 (-3,6% al conjunt de Catalunya), fins a les 38.410 persones de mitjana anual, un mínim des del 2007. Així mateix, la **taxa d'atur** (població aturada sobre població activa), ha minvat en 1,5 punts percentuals fins a l'11,2% segons dades de l'EPA, la més elevada de les quatre províncies.

Afiliacions* per sectors a la demarcació de Tarragona

Taxa de variació interanual, en %

G IV.38

*Dades a 31 de desembre. Règim general, mineria i carbó, i autònoms. Font: Idescat.

Dades bàsiques de la demarcació de Tarragona

	2023	2024	2025	Demarcació Catalunya		2024	2025
				Var. 2025/2024 (% , pp)		Pes Dem./CAT (%)	
DEMOGRAFIA^{1,2}							
Població Total	861.744	875.530	889.895	1,6	1,0	10,8	10,8
Densitat (hab/km ²)	136,6	138,8	141,1	1,6	1,0	-	-
Població de menys de 16 anys	133.629	131.974	130.024	-1,5	-1,9	11,3	11,3
Població de 16 a 64 anys	556.700	567.292	578.138	1,9	1,3	10,6	10,7
Població de 65 anys o més	171.415	176.264	181.733	3,1	2,3	11,0	11,1
Índex de dependència global	54,8	54,3	53,9	-0,4	-0,4	-	-
Índex d'envelliment	128,3	133,6	139,8	6,2	5,9	-	-
Nacionalitat espanyola	702.937	707.875	714.091	0,9	0,4	10,7	10,8
Nacionalitat estrangera	158.807	167.655	175.804	4,9	3,8	11,0	11,1
Taxa d'estrangeria total	18,4	19,2	19,8	0,6	0,5	-	-
Taxa d'estrangeria extracomunitària	13,7	14,5	-	-	0,7	-	-
ACTIVITAT ECONÒMICA							
Comptes de cotització³	24.769	24.734	24.829	0,4	0,2	10,1	10,1
Nombre d'empreses^{4,8}	52.172	52.980	53.758	3,0	3,1	8,8	8,8
Sense assalariats	27.438	24.900	28.649	4,4	4,3	8,4	8,4
Amb assalariats	24.734	28.080	25.109	1,5	1,6	9,2	9,3
1 a 49 assalariats	24.393	27.716	24.739	1,4	1,5	9,3	9,4
50 a 199 assalariats	258	279	278	7,8	4,3	6,7	6,6
200 a 999 assalariats	73	75	82	12,3	10,1	6,3	6,5
1.000 o més assalariats	10	10	10	0,0	12,2	4,5	4,2
Empreses concursades	40	78	64	-17,9	-10,5	6,5	6,0
Compravendes immobiliàries	14.694	15.228	17.407	14,3	13,9	15,4	15,5
Matriculació de vehicles ³	18.046	19.343	19.761	2,2	13,4	8,3	7,4
Viatgers allotjats a establiments hotelers²	3.160.593	3.170.935	3.236.951	2,1	4,6	14,7	14,3
Residents a Espanya	1.888.451	1.803.071	1.821.240	1,0	4,7	23,6	22,8
Residents a l'estranger	1.272.142	1.367.864	1.415.711	3,5	4,5	9,8	9,7
SECTOR EXTERIOR^{2,5}							
Exportacions de béns (milions €)	11.132	11.555	11.174	-3,3	0,6	11,5	11,1
<i>10 principals sectors:</i>							
Productes químics	3.846	3.858	3.785	-1,9	-2,8	12,6	12,7
Altres béns d'equipament	1.143	1.365	1.412	3,5	9,3	16,4	15,5
Petroli i derivats	1.698	1.528	1.105	-27,7	-14,1	39,3	33,1
Joguines	602	404	785	94,4	46,5	41,7	55,4
Tèxtils i confecció	588	732	735	0,4	-2,6	12,4	12,8
Preparats alimentaris	408	382	364	-4,7	10,2	19,8	17,1
Fruïtes, hortalisses i llegums	286	290	307	6,1	8,5	14,6	14,3
Equipament oficina i telecomunic.	203	300	266	-11,3	12,0	28,8	22,8
Mobles	253	253	238	-5,9	8,0	26,1	22,7
Altres semimanufactures	207	230	223	-3,3	-0,8	7,6	7,4
Exportacions UE	7.749	7.975	8.025	0,6	0,8	13,3	13,3
Exportacions fora UE	3.383	3.580	3.149	-12,0	0,4	8,9	7,8
Importacions de béns (milions €)	17.998	17.671	17.223	-2,5	3,3	16,0	15,1
<i>10 principals sectors:</i>							
Petroli i derivats	5.681	5.567	4.619	-17,0	-10,7	68,6	63,7
Productes químics	2.683	2.609	2.538	-2,7	-4,4	10,3	10,5
Automòbils i motos	1.699	2.068	2.210	6,9	11,1	19,4	18,6
Altres béns d'equipament	1.172	1.287	1.417	10,1	3,8	12,2	13,0
Cereals	1.779	1.205	841	-30,2	-20,7	60,3	53,1
Joguines	286	175	662	277,6	51,1	16,2	40,5
Mobles	536	563	551	-2,1	0,0	45,3	44,4
Equipament oficina i telecomunic.	469	540	512	-5,3	17,2	19,8	16,0
Pinsos animals	370	386	464	20,1	2,1	49,9	58,7
Fruïtes, hortalisses i llegums	426	386	411	6,5	5,1	22,9	23,2
Importacions UE	6.641	6.020	6.091	1,2	6,1	10,6	10,1
Importacions fora UE	11.357	11.650	11.133	-4,4	0,3	21,6	20,5
Nombre d'empreses exportadores	3.155	3.009	3.001	-0,3	-4,2	6,3	6,6
Nombre d'empreses exportadores regulars	1.124	1.143	1.138	-0,4	-0,8	6,2	6,3
Exporten menys de 50.000 €	424	437	424	-3,0	-3,8	5,6	5,7
Exporten de 50.000 a 500.000 €	273	275	275	0,0	0,4	6,2	6,2
Exporten de 500.000 a 5 milions €	269	266	268	0,8	2,1	6,3	6,2
Exporten més de 5 milions €	158	165	171	3,6	2,2	8,3	8,5
MERCAT DE TREBALL							
Afiliacions totals^{3,6}	317.845	323.900	331.270	2,3	2,1	8,8	8,8
Agricultura	6.175	6.010	6.145	2,2	0,6	19,3	19,6
Indústria	49.850	50.310	50.630	0,6	1,0	10,0	10,0
Construcció	24.945	25.095	26.280	4,7	3,4	11,0	11,1
Serveis	236.875	242.485	248.220	2,4	2,2	8,3	8,3
Assalariats	262.825	268.370	274.835	2,4	2,3	8,6	8,6
Autònoms	55.020	55.530	56.435	1,6	1,1	9,8	9,8
Ocupats (EPA)⁷	375.100	378.125	392.800	3,9	2,3	9,9	10,0
Contractes	236.526	237.544	243.261	2,4	1,1	9,5	9,7
Temporals	125.080	129.137	134.725	4,3	2,2	9,2	9,4
Indefinits	111.446	108.407	108.536	0,1	-0,4	10,0	10,0
Atur registrat³	40.961	39.997	38.410	-4,0	-3,6	11,9	11,9
Taxa d'atur (EPA) ⁶	11,3%	12,7%	11,2%	-1,5	-0,5	-	-

Fons: INE, Idescat, Observatori d'Empresa i Ocupació, DataComex, ICEX i Registradors de la propietat.

1 Les dades són a 1 de gener de l'any següent.

2 Les dades del darrer any són provisionals.

3 Dades de final d'any.

4 Les dades són a 1 de gener de cada any (Director Central d'Empreses de l'INE).

5 Les dades del darrer any són provisionals i la taxa de variació està calculada a partir de les dades provisionals de l'any anterior.

6 Règim general, mineria i carbó i autònoms.

7 Les dades fan referència a la mitjana anual.

8. Variació 2025 respecte al 2023, per un canvi metodològic que limita la comparabilitat amb el 2024.

La demarcació consolida el procés desinflacionista en un context de disminució dels tipus d'interès

Finalment, l'augment dels **preus de consum** s'ha estabilitzat el 2025, amb una inflació mitjana anual del 2,6%, en un context marcat per la progressiva reducció dels tipus d'interès. De cara al 2026, però, les previsions apunten que la inflació a Catalunya podria situar-se en el 3% i, si el conflicte bèl·lic a l'Iran s'allarga i s'agreugen els efectes de segona ronda sobre els preus, podria situar-se entre el 4% i el 5%.

Anàlisi comarcal

La demarcació de Tarragona s'estructura en dues grans regions territorials: el Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre. El Camp de Tarragona agrupa les comarques de l'Alt Camp, el Baix Camp, la Conca de Barberà, el Priorat i el Tarragonès –i inclou també, des del punt de vista administratiu, el Baix Penedès, tot i que històricament forma part de l'àmbit territorial del Penedès. Per la seva banda, les Terres de l'Ebre integren les comarques del Baix Ebre, el Montsià, la Ribera d'Ebre i la Terra Alta. Ambdues regions presenten una extensió territorial similar, però les Terres de l'Ebre concentren només una cinquena part de la població total de la província. D'aquesta regió, la Terra Alta i el Priorat són les comarques que tenen la densitat de població més baixa, amb valors de 15,3 i 18,9 habitants per km² el 2025, respectivament; per contra, el Tarragonès

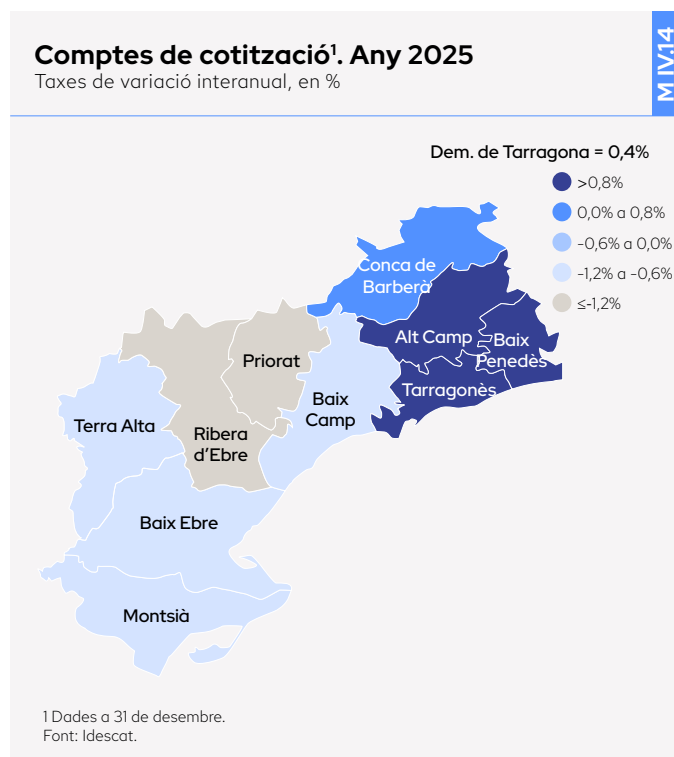
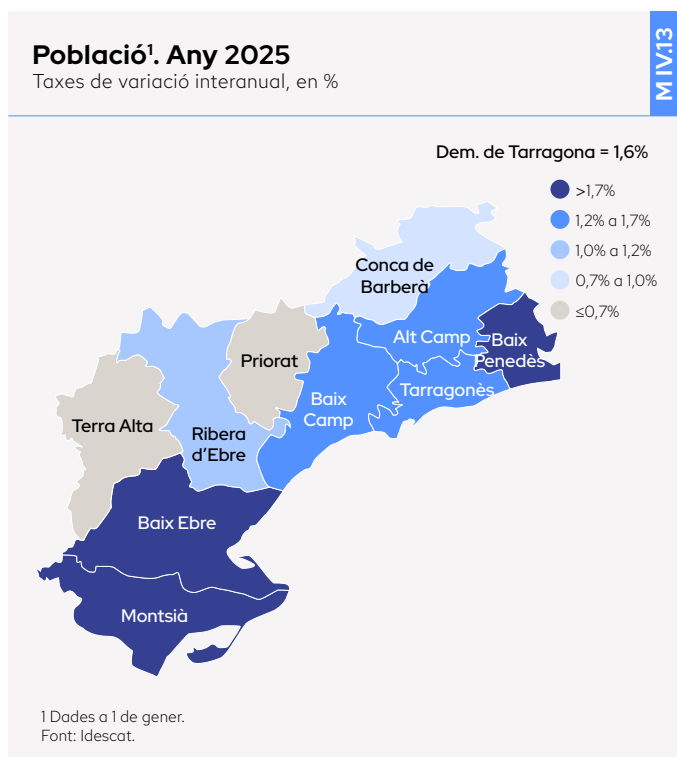
s'enfila fins als 875 hab./km², la sisena comarca que presenta major densitat demogràfica de Catalunya.

El creixement de la població nascuda a l'estranger impulsa el creixement demogràfic comarcal

El 2025, la **població** ha crescut a la majoria de les comarques tarragonines, amb l'excepció del Priorat i la Terra Alta, que registren lleugers descensos ([mapa IV.13](#)). Els increments anuals més elevats, en termes relatius, s'han observat al Baix Penedès i al Baix Ebre (+2,0%), seguits del Montsià (+1,9%) i l'Alt Camp (+1,6%), mentre que el creixement més moderat s'ha registrat a la Conca de Barberà (+0,9%). Aquests augments han estat impulsats principalment pel creixement de la població nascuda a l'estranger, amb augments notables generalitzats a totes les comarques i especialment intensos al Baix Ebre, el Montsià, la Ribera d'Ebre i l'Alt Camp (per sobre del 8,0%).

El creixement empresarial s'ha focalitzat a les quatre comarques més septentrionals de la província

Pel que fa al teixit empresarial, el nombre de **comptes de cotització** inscrits a la Seguretat Social (concepte aproximat del nombre d'empreses) el 2025 ha augmentat a les quatre comarques tarragonines situades més al nord de la demarcació: el Baix Penedès (2,3%), el Tarragonès

(1,5%), l'Alt Camp (1,4%) i la Conca de Barberà (0,5%), i ha disminuït a les sis restants en una franja entre el -0,7% del Baix Camp i el -2,9% de la Ribera d'Ebre (mapa IV.14).

El nombre de llocs de treball augmenta a set de les deu comarques de la demarcació

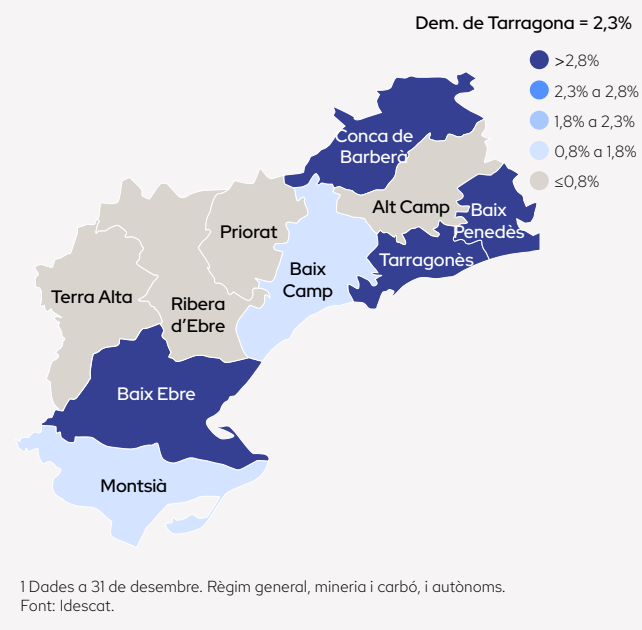
Quant al mercat de treball, els **llocs de treball** (afiliació segons seu social de l'empresa a la Seguretat Social) han disminuït a tres de les comarques tarragonines el 2025: un -2,1% el Priorat, un -0,7% la Ribera d'Ebre, i un -0,4% l'Alt Camp. De les set comarques que han incrementat el nombre de llocs de treball, el Baix Ebre ha registrat la taxa més elevada, un 3,4% (mapa IV.15). Segons la contribució al creixement, el Tarragonès concentra més de la meitat (el 52%) de la nova afiliació a la demarcació el darrer any, seguida pel Baix Camp i el Baix Penedès (el 15% i 14%, respectivament). En comparació amb el 2019, la Terra Alta i la Ribera d'Ebre són les dues úniques comarques que encara no han recuperat plenament les xifres de llocs de treball.

Si s'analitza el mercat de treball per grans sectors econòmics, s'evidencia que l'estructura productiva varia segons la comarca (gràfic IV.40). D'una banda, destaquen la Terra Alta i el Priorat, amb un percentatge de llocs de treball dedicats a l'agricultura sobre el total força per sobre de la mitjana (1,9%), del 19,4% i el 13,8%, respectivament. D'altra banda, es podrien agrupar les més industrials com la Conca de Barberà amb un 49,8% de les afiliacions a la indústria (la mitjana a Tarragona és del 15,3%), l'única comarca on el principal sector de les afiliacions és la indústria (i no el terciari com a la resta). La segueixen l'Alt Camp (32,1%), el Priorat, la Terra Alta i el Montsià, amb pesos superiors al 22%. En el cas de la construcció, la majoria té una proporció d'afiliació alineada amb la mitjana (8%), la Terra Alta (11,4%) i la Ribera d'Ebre (10,4%) són les que registren el percentatge més elevat i l'Alt Camp la més reduïda

Afiliacions a la Seguretat Social¹. Any 2025

Taxes de variació interanual, en %

M IV.15

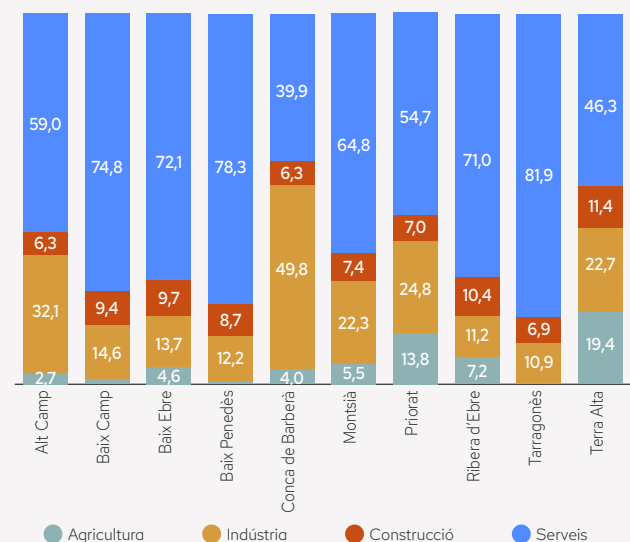

de Barberà amb un 49,8% de les afiliacions a la indústria (la mitjana a Tarragona és del 15,3%), l'única comarca on el principal sector de les afiliacions és la indústria (i no el terciari com a la resta). La segueixen l'Alt Camp (32,1%), el Priorat, la Terra Alta i el Montsià, amb pesos superiors al 22%. En el cas de la construcció, la majoria té una proporció d'afiliació alineada amb la mitjana (8%), la Terra Alta (11,4%) i la Ribera d'Ebre (10,4%) són les que registren el percentatge més elevat i l'Alt Camp la més reduïda

Estructura sectorial de les afiliacions*. Any 2025

En percentatge sobre el total d'afiliacions de la comarca

G IV.40

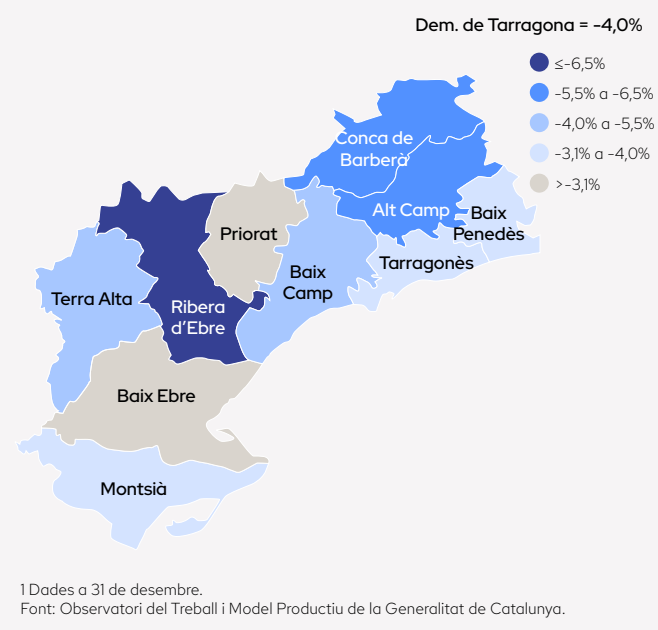

*Dades provisionals a 31 de desembre. Règim general, mineria i carbó, i autònoms. Font: Idescat.

Atur registrat¹. Any 2025

Taxes de variació interanual, en %

M IV.16

Afiliacions a la Seguretat Social per grans sector econòmics i comarques^{1,2}

Any 2025

T IV.11

	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis		Total Afiliacions	
	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)	Nombre	Var 25/24 (%)
Alt Camp	515	4,0	6.205	-1,8	1.215	2,5	11.405	0,0	19.335	-0,4
Baix Camp	775	-4,9	9.785	0,7	6.305	3,6	50.140	1,7	67.010	1,7
Baix Ebre	1.365	3,8	4.085	1,7	2.890	1,9	21.575	3,9	29.920	3,4
Baix Penedès	240	4,3	4.145	1,1	2.970	5,9	26.605	3,3	33.960	3,2
Conca de Barberà	350	-2,8	4.315	4,4	550	4,8	3.455	2,4	8.665	3,2
Montsià	1.235	6,0	4.985	2,5	1.660	5,4	14.495	-0,1	22.370	1,2
Priorat	345	1,5	620	-3,1	175	0,0	1.370	-3,2	2.505	-2,1
Ribera d'Ebre	360	-4,0	560	-2,6	520	-3,7	3.545	0,1	4.990	-0,7
Tarragonès	330	15,8	15.200	0,1	9.615	6,5	114.130	2,9	139.275	2,8
Terra Alta	630	-3,1	735	-2,0	370	7,2	1.500	2,0	3.240	0,8
Demarc. de Tarragona	6.145	2,2	50.630	0,6	26.280	4,7	248.220	2,4	331.270	2,3
Catalunya	31.315	0,6	506.840	1,0	235.700	3,4	2.979.350	2,2	3.753.205	2,1

Font: Idescat.

1 Dades a 31 de desembre. Les dades del 2025 i 2024 són provisionals.

2 Règim general, mineria i carbó, i autònoms.

(6,3%). Finalment, el sector serveis és majoritari a totes les comarques, a excepció de la Conca de Barberà –que com s’ha esmentat el principal sector és la indústria. A la resta de comarques el seu pes fluctua entre el 46,3% de la Terra Alta i el 81,9% del Tarragonès.

Pel que fa a l’evolució per activitats econòmiques el 2025 (taula IV.11), el comportament general ha estat

majoritàriament positiu a les comarques tarragonines, si bé, amb dinàmiques diferenciades segons el sector. En el cas de l’**agricultura**, el nombre d’afiliacions ha augmentat a sis comarques, amb increments especialment destacats al Tarragonès (+15,8%), el Montsià (+6,0%) i el Baix Penedès (+4,3%). En canvi, s’han registrat descensos al Baix Camp (-4,9%), la Ribera d’Ebre (-4,0%), la Terra Alta (-3,1%) i la Conca de Barberà (-2,8%). Els llocs de treball a la **indústria**

Dades econòmiques bàsiques de les comarques

Any 2025

T IV.12

	Població		Població nascuda a l’estranger		Empreses ³		Afiliacions segons seu de l’empresa ⁴		Afiliats segons residència padronal ⁵		Atur registrat	
	Nombre ¹	Var 25/24 (%)	Nombre ¹	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)	Nombre ²	Var 25/24 (%)
Alt Camp	47.138	1,6	8.598	8,2	1.338	1,4	19.335	-0,4	19.760	2,5	2.072	-6,2
Baix Camp	207.529	1,5	47.955	6,6	5.789	-0,7	67.010	1,7	83.610	2,4	9.048	-5,1
Baix Ebre	84.077	2,0	20.548	8,8	2.551	-1,0	29.920	3,4	32.185	2,5	3.563	-1,6
Baix Penedès	120.720	2,0	28.386	7,0	2.663	2,3	33.960	3,2	48.000	4,1	6.639	-3,2
Conca de Barberà	20.748	0,9	3.252	6,8	649	0,5	8.665	3,2	9.045	2,3	703	-6,1
Montsià	72.825	1,9	17.527	8,7	2.094	-0,9	22.370	1,2	26.800	0,9	3.150	-3,4
Priorat	9.415	-0,1	1.499	2,2	369	-1,6	2.505	-2,1	3.815	0,0	291	-2,7
Ribera d'Ebre	22.361	1,0	4.739	8,2	567	-2,9	4.990	-0,7	8.035	1,1	854	-9,6
Tarragonès	279.332	1,5	72.674	6,6	8.449	1,5	139.275	2,8	111.085	2,5	11.743	-3,4
Terra Alta	11.385	-0,5	1.887	5,2	358	-1,1	3.240	0,8	4.355	-0,1	347	-4,4
Demarc. de Tarragona	875.530	1,6	207.065	7,1	24.829	0,4	331.270	2,3	346.695	2,5	38.410	-4,0
Catalunya	8.124.126	1,4	2.039.015	6,9	246.129	0,2	3.753.205	2,1	3.658.505	1,9	323.236	-3,6

Font: Idescat, INE, MTAS i Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya.

1 Dades a 1 de gener.

2 Dades a 31 de desembre.

3 Comptes de cotització del Règim general de la Seguretat i Règim especial de la mineria del carbó.

4 Règim general, mineria i carbó, i règim especial de treballadors autònoms.

5 Dades provisionals. Total Règims.

han disminuït també a quatre territoris: Priorat (-3,1%), la Ribera d'Ebre (-2,6%), la Terra Alta (-2,0%) i l'Alt Camp (-1,8%). De la resta, destaquen els increments a la Conca de Barberà (+4,4%) i el Montsià (+2,5%). A la **construcció**, la tendència ha estat clarament expansiva a la majoria de comarques, amb augments rellevants a la Terra Alta (+7,2%), el Tarragonès (+6,5%), el Baix Penedès (+5,9%) i el Montsià (+5,4%). Només la Ribera d'Ebre registra una disminució (-3,7%), mentre que el Priorat es manté estable. Finalment, els **serveis** han mostrat una evolució positiva a gairebé totes les comarques, amb creixements destacats al Baix Ebre (+3,9%), el Baix Penedès (+3,3%) i el Tarragonès (+2,9%). Les excepcions són el Priorat (-3,2%), el Montsià (-0,1%) i l'Alt Camp, on l'afiliació pràcticament es manté estable.

Si s'atén a la residència padronal dels **afiliats**, en lloc del domicili de la seu social de l'empresa, l'evolució anual ha estat positiva a totes les comarques, excepte a la Terra Alta (-0,1%) i el Priorat (0,0%). De la resta, les variacions relatives han fluctuat del 0,9% del Montsià al 4,1% del Baix Penedès. En general a totes les comarques de Tarragona,

hi ha més afiliats segons residència que per seu social de l'empresa. Això implica que una part important de persones es desplacen per treballar a una altra comarca, diferent d'on resideixen. L'única comarca que és receptora i no emissora de treballadors és el Tarragonès, on un 20% dels afiliats, respectivament, provenen d'altres territoris.

L'evolució del nombre de persones aturades ha estat favorable a totes les comarques

Finalment, pel que fa a l'**atur registrat** a les oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) a 31 de desembre del 2025, l'evolució ha estat favorable respecte al 2024 a tots els territoris ([mapa IV.16](#)). La disminució relativa del nombre de persones aturades ha oscil·lat entre el -1,6% del Baix Ebre i el -9,6% de la Ribera d'Ebre. Les comarques amb més persones registrades a l'atur són el Tarragonès (el 30,6% de la província), el Baix Camp (23,6%) i el Baix Penedès (17,1%), però aquestes tres també són responsable de dues tercers parts de la disminució de l'atur a la província.

LA VIABILITAT ECONÒMICA I EMPRESARIAL DE L'HABITATGE A CATALUNYA I TARRAGONA

Daniel Roig Nolla

Director de Unifamiliar Sant Jordi, SL

Empresa integrant del Plenari de la Cambra de Comerç de Reus

President a Tarragona d'APCE – Associació de Promotors de Catalunya

A Catalunya cal construir una ciutat com Tarragona cada dos anys. I durant vint anys. Una ciutat sencera, amb habitatges, comerç, aparcaments, carrers, parcs, dotada d'aigua, electricitat, depuració, i fer-ho de manera sostenible, eficient, propera i ordenada.

L'habitatge és la principal preocupació dels catalans: durant molts anys, una població en expansió ha coincidit amb un volum baix de construcció. Segons les pròpies dades de l'administració catalana, el desequilibri entre oferta i demanda ha generat un dèficit acumulat superior als 130.000 habitatges. A més, les previsions demogràfiques preveuen un increment mitjà de 70.000 habitants anuals durant més d'una dècada. Entre dèficit i nova demanda, Catalunya hauria d'estar construint 30.000 habitatges nous cada any. El 2025, el millor en producció d'habitatge dels últims 18 anys, n'hem construït 15.000.

Les xifres globals demostren que la situació és més que un repte, és un desafiament al nostre futur econòmic i social. L'única solució possible és augmentar substancialment la construcció de nous habitatges, i això implica creixement i expansió de totes les poblacions. Només es podrà aconseguir alineant el sector públic -qui ha d'assumir un cost polític impulsant nova legislació, aportant recursos econòmics i generant confiança a llarg termini- i l'empresa promotora privada -incrementant la capacitat productiva i augmentant la inversió financera.

1. La situació actual

El sector promotor immobiliari és un sector industrial que fabrica (construeix) habitatges. Com tota indústria, està sotmès a unes compres de matèries primeres, a uns costos de transformació i venda, a complir amb determinada legislació, a aconseguir vies de finançament, a assumir una fiscalitat específica i a obtenir un benefici final. Però a diferència d'altres indústries, és un sector fortament intervingut per l'administració pública, sense una fàbrica ubicada en un lloc determinat, subjecte a inversions a molt llarg termini, que requereix fons propis elevats, que no exporta, no fidelitza clients i on el producte final sempre té un preu alt.

Els estudis immobiliaris, en forma d'articles, informes o llibres, aporten una descripció detallada de la situació actual per concloure que el problema estructural és la greu mancança d'habitatge disponible pels ciutadans. Les causes principals, compartides per la majoria, són que **(a)** l'augment de la demanda de noves llars -degut al creixement demogràfic i a canvis socials i culturals- ha coincidit amb **(b)** una severa reducció de la construcció d'habitatge nou. A més, la progressiva divergència entre **(c)** l'augment del preu de l'habitatge i **(d)** la renda familiar disponible provoca un augment sostingut i acumulat de ciutadans amb dificultats d'accés.

En funció de la preferència o intenció de cada autor o grup d'opinió es plantegen diverses causes complementàries, com són, entre d'altres, la voluntat de mantenir poca oferta disponible per elevar els preus, l'aparició de compradors de major poder adquisitiu que desplacen els residents, la intervenció de fons d'inversió que disposen de capacitat per alterar el mercat, l'especulació de propietaris que mantenen habitatges buits, els usos turístics en zones determinades, els lloguers de temporada o l'èxit de les nostres ciutats com a pol d'atracció d'oportunitats.

De les quatre causes que generen més consens, la renda disponible o l'augment de demanda de noves llars són situacions externes que depenen de la conjuntura econòmica i social del país. En canvi, la pujada de preus i la reducció de la construcció són conseqüència de dos factors clau per a qualsevol empresa privada: cost i risc. Si el cost d'edificar augmenta, el preu final de l'habitatge també augmenta; si el preu final augmenta, el risc per l'empresa també augmenta (a major preu, disminueix la possibilitat de venda o lloguer perquè menys població hi pot accedir); i si el risc augmenta, el promotor exigeix més rendibilitat (augmentant encara més el preu) o, el que és més habitual, contrau la inversió i redueix la construcció.

En aquest context, l'empresa promotora privada catalana és l'element determinant: és en qui es confia per solucionar la mancança d'habitatge i qui ha de construir massivament a preus assequibles. Per això sorprèn que en totes les anàlisis s'obvia la seva realitat interna, bé per desconeixement o bé perquè el seu rol es minimitza.

L'estructura de cost i la prudència al risc estan en l'origen de la situació actual de manca d'habitatge. Quan no es consideren, s'arriba a conclusions parcials que generen solucions polítiques erràtiques o contraproductives: es dona per descomptat que l'empresa privada s'adaptarà a qualsevol nou marc legislatiu i incrementarà la construcció encara que la seva viabilitat quedi compromesa.

2. L'estructura de cost

Per entendre bé com es determina la viabilitat d'una inversió immobiliària, sigui en venda o en lloguer, és imprescindible entendre la configuració del cost final. El sector promotor immobiliari té una estructura de costos doble: un cost visible i mesurable, on distingim entre sòl i edificació, i un cost ocult, que prové principalment de la inseguretat a llarg termini. Ambdós condicionen el cost final de les inversions i la quantitat de risc que l'empresa estigui disposada a assumir.

El sòl és l'emplaçament on es construiran els futurs habitatges. El nostre sistema legislatiu preveu que el creixement i renovació de les ciutats sigui a càrrec de les empreses promotores, les quals han de repercutir el seu cost sobre els preus dels habitatges finals. La transformació s'inicia amb **(1)** el cost de compra inicial del sòl en estat rústic. Després d'obtenir les autoritzacions administratives pertinents, s'inicia el **(2)** cost d'urbanitzar que inclou carrers, clavegueram, enllumenat, parcs públics, rotondes, mobiliari urbà, electrificació, aigua, honoraris tècnics, ampliació del sistema de depuració municipal o el reforç del transport públic, entre molts d'altres. Aquestes operacions de compra i urbanització de sòl no aconsegueixen finançament extern i només es pot recórrer a fons propis de l'empresa: el seu **(3)** cost financer és significatiu perquè tot el cicle dura molts anys.

En paral·lel hi ha el **(4)** cost de cedir gratuïtament a l'Ajuntament el 15% de tots els solaris urbanitzats perquè s'hi pugui edificar habitatge públic, i el **(5)** cost de l'obligació de preveure que part dels habitatges siguin de protecció oficial a preu limitat. La recent modificació legislativa ha augmentat el percentatge d'habitatge a preu limitat del 30% al 50% (25% de venda i 25% de lloguer). És a dir, de tots els habitatges que es puguin edificar, la meitat tenen un preu lliure i l'altra meitat tenen un preu limitat. Això implica que tot el cost d'urbanitzar s'ha de repercutir, bàsicament, a l'habitatge de preu lliure. Per tant, com més augmenta l'obligació d'habitatge a preu limitat, més augmenta el preu del lliure, fins que s'arriba a un màxim: quan el preu de venda ja no és assumible pel comprador final, s'arriba a la inviabilitat i la inversió es paralitza.

Queda per afegir-hi el **(6)** cost ocult en forma de temps i d'inseguretat jurídica. El temps necessari per crear sòl a Catalunya s'ha normalitzat en com a mínim 6 anys. Durant aquest llarg període és habitual que es succeeixin reformes legislatives i noves reglamentacions que dificultin més la viabilitat de la inversió. La percepció de risc que té l'empresa en el moment d'afrontar aquestes inversions és molt elevada: molts recursos propis invertits a molt llarg termini, sense un horitzó final clar, subjecte a canvis de criteris polítics, tècnics o legislatius, amb un cost final incert i condicionat a possibles canvis de cicle econòmic.

La confluència de tots aquests costos derivats de la normativa urbanística catalana ha provocat la inviabilitat econòmica de creació de sòl per habitatge a la pràctica totalitat del territori català. La necessitat de construcció de nous habitatges no es pot materialitzar, entre altres motius, perquè el territori no disposa dels solaris on edificar-los, tampoc disposa d'un consens polític adequat que ho impulsi i la inconstància legislativa no genera la confiança necessària per afrontar inversions a llarg termini.

Amb el sòl urbanitzat, s'inicia l'edificació, que és la part més important de la inversió. El **(7)** cost de la construcció física implica la compra de materials, la intervenció d'un elevat nombre de treballadors i el compliment d'una legislació tècnica específica. L'increment de preus de les matèries bàsiques (la construcció és gran consumidor d'acer, coure o alumini, materials cotitzats internacionalment) i l'increment del cost de l'energia (el procés de fabricació del ciment, la ceràmica o el vidre requereixen grans consums energètics) han provocat un augment del cost molt per sobre de la inflació en els últims anys. Per altra banda, els costos laborals han augmentat més per efecte de la manca de treballadors, situació comuna a altres sectors industrials, que per una alça injustificada dels convenis.

La legislació constructiva és molt extensa i variada, amb intervenció de diferents normatives sovint contradictòries que defensen interessos no sempre convergents. Els canvis en les normatives tècniques, d'habitabilitat, d'accessibilitat o de sostenibilitat, han obligat a utilitzar dissenys, materials i recursos de major cost directe. Per exemple, s'utilitzen aïllaments tèrmics més eficients però que són més cars, s'exigeix un nivell de confort acústic que obliga a afegir més capes insonoritzants, s'obliga a estendre una xarxa de dades per tot l'habitatge encara que el seu ús final sigui residual, el gruix de les parets i façanes augmenta gradualment, s'incrementen les dimensions mínimes d'accessibilitat, es milloren les prestacions de les estructures de formigó o s'obliga a preveure espais comunitaris de major grandària. Aquesta legislació, a més d'incrementar el cost directe,

genera un important increment de cost indirecte perquè obliga a fer més petit l'interior dels habitatges: es redueix la superfície que efectivament es pot vendre o llogar. Un augment de cost i una menor superfície d'habitatge genera un doble increment del preu final per metre quadrat.

En paral·lel, el cost de la construcció física és la base sobre la qual es determina el cost fiscal, de taxes, d'honoraris tècnics, de declaració d'obra nova i divisió horitzontal, o de les assegurances, entre d'altres. Per tant, qualsevol augment del cost de construcció té un efecte multiplicador en tota la cadena de costos posteriors.

El **(8)** cost financer de l'edificació depèn fonamentalment de les condicions imposades per les entitats bancàries, que han augmentat en complexitat i condicions: cal invertir molt més capital propi, en general al voltant del 50% de la inversió global, i cal aportar un mínim del 50% de contractes de pre-venda d'habitatges sobre plànol (abans de construir-los). Sense pre-ventes no hi ha accés al finançament. Amb aquest escenari d'increment constant de costos, un promotor que ha signat contractes de pre-venda amb clients un o dos anys abans d'entregar els habitatges, es troba sense possibilitat de repercutir els futurs augments i queda obligat a vendre encara que sigui per sota de cost. És una situació que incrementa el risc de l'empresa i que novament implica un augment de preus per prevenir la possibilitat de futures pèrdues.

El **(9)** cost de la fiscalitat suposa un 25% del preu final de venda. Els impostos estan repartits entre l'administració local, la Generalitat i l'Estat Central. Els tipus impositius augmenten constantment i les bonificacions són mínimes, escasses i per casos molt concrets. Aquesta situació posa en evidència que els ingressos que es generen des del sector de l'habitatge són una part molt significativa dels pressupostos públics, i malgrat l'augment continuat dels preus de venda i la dificultat de bona part de la població per accedir a un habitatge, de moment cap nivell d'administració està disposat a cedir en els seus ingressos.

El **(10)** cost ocult principal és el temps. Qualsevol inversió immobiliària que impliqui construcció d'habitatge té una durada mínima d'entre quatre o cinc anys. Si implica creació de sòl, els terminis poden ser de vuit a dotze anys. L'origen d'aquesta dilatació dels terminis és la baixa eficiència de l'administració pública (hi ha municipis on les llicències d'obres es demoren més d'un o dos anys) i l'aplicació d'una legislació complexa que obliga a extenses tramitacions on intervenen molts organismes públics amb informes sectorials difícils de consensuar.

El **(11)** segon cost ocult és que la promoció d'habitatge és una activitat industrial fortament intervinguda per l'administració pública i que avui no disposa d'un consens

polític a llarg termini. Això es visualitza en una legislació urbanística inelàstica a les demandes socials, una normativa per regular l'habitatge inestable, directrius tècniques en contínua modificació i una fiscalitat en augment.

El **(12)** tercer cost ocult és el rebuig ciutadà generalitzat a les actuacions urbanístiques. La majoria d'actuacions urbanes que impliquin creixement de les poblacions, sigui en vertical (major alçada de les edificacions), en horitzontal (creixement expansiu amb obertura de nous carrers), o de densificació, provoca generalment l'oposició de grups d'interès local, amb un cost polític que ningú està disposat a assumir. Això provoca una paralització de les actuacions que dificulta resoldre la mancança d'habitatge: cal aconseguir mecanismes per fer prevaldre l'interès social general.

La identificació d'aquesta doble estructura de costos, mesurables i ocults, permet identificar els elements clau en el procés de decisió de les inversions immobiliàries, on cal trobar un equilibri entre cost, risc i benefici a llarg termini. Existeix una opinió generalitzada i errònia que considera que l'activitat de la promoció d'habitatge genera un benefici final molt superior al raonable, suficient per compensar qualsevol imprevist. No és cert, i la prova la tenim en què si el benefici fos tan elevat, amb tanta demanda acumulada s'hauria d'estar construint moltíssim més. A diferència d'altres sectors industrials, el benefici de les promocions immobiliàries es materialitza a llarg termini, amb inversions contínues durant anys sense cap retorn. El compte de resultats sovint genera confusió si només s'observa un benefici percentualment elevat sense considerar el temps. El sector es mou en taxes internes de retorn similars a qualsevol altre sector industrial (es pot comprovar en els comptes publicats de les empreses immobiliàries cotitzades).

3. El teixit industrial promotor català

El teixit industrial promotor és similar a la resta d'empreses catalanes. La majoria són de caràcter familiar i es troben en segona o tercera generació. Els seus orígens sovint són empreses constructores que van especialitzar-se en edificar i vendre. Amb els anys, aquesta integració de construcció i promoció es va anar desvinculant, i avui són molt poques les que mantenen aquesta duplicitat. En les decisions preval sempre la visió a llarg termini i un control de la quantitat de risc assumible. Els creixements són moderats i es basen en la reinversió contínua dels beneficis. La necessitat de conèixer molt bé els clients finals és el motiu que sovint els promotors estiguin molt vinculats a un territori concret, sigui una comarca, una província o a l'àmbit metropolità de Barcelona.

La crisi financera i immobiliària del 2008 encara és molt present a la memòria de les empreses del sector perquè va provocar el tancament o la fallida de moltes promotores. Les que van poder continuar ho van fer assumint uns costos molt elevats. Alhora va desaparèixer bona part del teixit de proveïdors (empreses constructores, oficis relacionats i fabricants) que encara avui no s'ha recuperat i que també limita la capacitat de construir més habitatge. Aquesta desaparició d'empreses promotores, sovint les que eren més petites i locals, no ha estat reemplaçada per noves empreses perquè les barreres d'entrada són molt exigents en capital i expertesa. Gairebé no s'ha creat cap empresa promotora nova des de la crisi immobiliària i pràcticament totes les que continuen avui existien molt abans del 2008. El factor determinant que va condicionar la seva supervivència va ser el grau d'endeutament en què es trobaven. Només així es pot entendre la prudència actual que domina les decisions d'inversió i la limitació del risc que l'empresa està disposada a assumir.

Un altre factor fonamental i sovint obviat ha estat la desaparició del relleu generacional. La crisi immobiliària va coincidir amb un període on bona part de les empreses havien de cedir el lideratge a noves generacions: l'aturada de l'activitat durant anys i la manca de perspectives optimistes van provocar que moltes empreses que podrien haver subsistit optessin per un tancament ordenat o per reconvertir l'activitat promotora en activitat patrimonial.

4. Apunts sobre l'habitatge a Tarragona

A Tarragona es reproduïx la mateixa situació de manca d'habitatge que a la resta de Catalunya. El creixement demogràfic no ha anat acompanyat de major construcció d'habitatge, l'augment de costos ha impulsat els preus a l'alça i el mercat de lloguer ha disminuït considerablement. Podem distingir quatre àrees específiques: el Camp de Tarragona, l'àrea del Penedès, l'Ebre i l'interior.

El Camp de Tarragona és un territori complex, on es relacionen àrees residencials i turístiques amb grans zones industrials, que han de conviure amb nombroses afectacions causades per vies ràpides, tren, port, aeroport, polígons químics, agricultura, boscos, rius, rieres, platja i patrimoni material. És una àrea on les poblacions estan molt interrelacionades, amb Tarragona, Reus, Salou, Vila-seca i Cambrils que sumen més de 330.000 habitants (el 40% de la província), sense comptar la població estacional i l'afluència turística que pot doblar la xifra. El cens de les poblacions del Camp de Tarragona ha augmentat significativament els darrers anys, mentre que la construcció d'habitatge nou segueix amb xifres modestes i insuficients. Això s'ha compensat per dues

vies: amb la rehabilitació d'habitatges individuals que han entrat al mercat en venda o en lloguer (la província no disposa d'un nombre rellevant d'edificis en propietat vertical) i, principalment, amb la reconversió de segones residències de costa en habitatges per tot l'any. Aquesta segona casuística requereix una atenció especial perquè suposa un repte pels municipis costaners: són habitatges que es van construir fa dècades com a residències d'estiu amb una qualitat constructiva baixa en barris sencers que no disposen d'un mínim d'equipaments, parcs, comerç o serveis.

L'àrea del Baix Penedès és la zona que ha tingut un major creixement percentual de població a causa de la proximitat amb l'àrea metropolitana de Barcelona. Es reproduïx la mateixa situació del Camp de Tarragona: creixement demogràfic amb baixa construcció, manca de sòl disponible i reconversió de segones residències.

Les Terres de l'Ebre han començat a construir de nou després de molts anys d'inactivitat, en part per un excedent d'habitatges que s'ha absorbit lentament. El creixement de població ha estat menor que en altres territoris i la manca d'oferta disponible en venda o lloguer continua perjudicant el creixement econòmic local.

La resta de comarques d'interior no han tingut creixements poblacionals tan rellevants. Pot semblar que no tenen manca d'habitatge perquè moltes cases dels pobles estan buides, però s'obvia que la majoria necessiten reformes integrals inviables econòmicament. Això perjudica l'assentament de la població, especialment dels més joves que acaben migrant a municipis més grans. Per tant, la manca d'habitatge disponible, especialment en lloguer, és una causa més que contribueix al gradual despoblament del territori.

Com s'ha comentat anteriorment, la manca de sòl disponible per edificar habitatge nou també es reproduïx a tota la província, amb l'agreujant que la ciutat de Tarragona no disposa des de fa molts anys d'un planejament municipal operatiu. D'acord amb el ritme de construcció actual, la previsió és que els solars edificables en les poblacions més demandades de la província s'esgotin en 8 anys. Avui s'està construint en solars que es van urbanitzar abans del 2008 i durant els darrers 20 anys les ciutats gairebé no han crescut amb cap carrer nou. La recent modificació legislativa urbanística, amb un augment substancial de les reserves d'habitatge protegit, ha agreujat la situació i avui qualsevol transformació de sòl a la província és inviable econòmicament.

Els municipis que disposen de majors recursos econòmics han impulsat durant els darrers anys actuacions de construcció d'habitatge públic orientat al lloguer, sigui construint directament o bé amb cessions de sòl a llarg

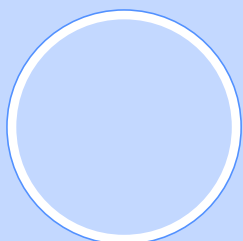
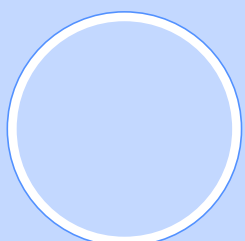
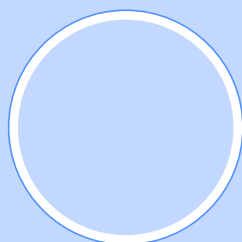
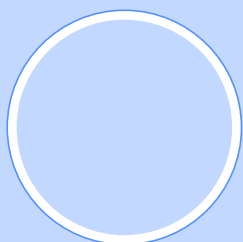
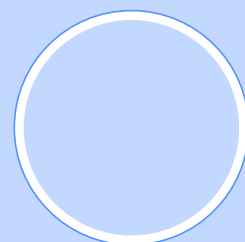
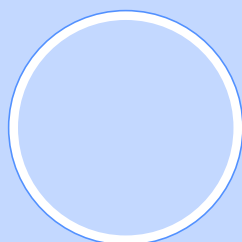
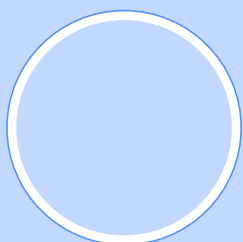
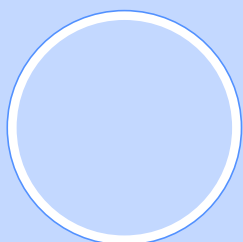
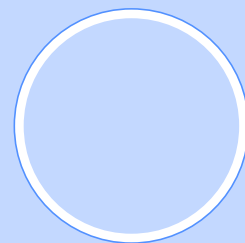
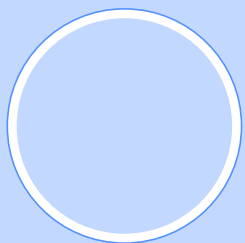
termini a empreses privades. Tot i l'esforç que han realitzat, el nombre d'habitatges aconseguit és mínim respecte a la demanda acumulada. Cal pensar en alternatives per solucionar la magnitud del problema i mentre les propostes de col·laboració entre els sectors públic i privat no impliquin compartir el risc, les actuacions continuaran sent escasses i limitades.

El nombre d'empreses promotores locals que mantenen l'activitat és clarament insuficient per assolir els objectius de construcció de nou habitatge que requereix el territori. A més, els preus de venda o lloguer, malgrat que siguin alts pels residents, no ho són prou com per atraure empreses de fora del territori que es decideixin a invertir a Tarragona. El teixit productiu de proveïdors tampoc s'ha recuperat i són molt poques les empreses constructores que poden afrontar la construcció d'un edifici d'habitatges d'una mida rellevant. Per reactivar el sector promotor i constructor cal pensar també en propostes globals que siguin atractives a futurs emprenedors que vulguin revitalitzar el sector de l'habitatge.

5. Conclusions

La combinació de **(A)** inversions a llarg termini amb costos en augment permanent, que incrementen els preus de venda i que provoquen una reducció de clients potencials; **(B)** absència d'estabilitat normativa, jurídica i política que generi un entorn fiable i confiable a llarg termini; **(C)** la voluntat de mantenir un endeutament controlat i uns fons propis elevats per assegurar el futur de l'empresa davant qualsevol imprevist o canvi de cicle econòmic; i **(D)** el record ben present de la crisi del 2008, que va suposar la desaparició d'empreses, de relleu generacional, d'expertesa i de bona part del teixit industrial promotor i constructor; expliquen **(=)** la situació actual de baixa construcció malgrat una demanda acumulada massiva i en augment: el principi de prudència exigeix una reducció de la quantitat de risc assumible.

La majoria de propostes legislatives actuals es centren a regular el curt termini i gestionar els habitatges existents. Qualsevol solució a la mancança d'habitatge implica construir més habitatge i això només es pot fer a llarg termini. Requereix que l'estament polític disposi dels incentius suficients per adoptar mesures que superin els límits temporals de les legislatures. Les decisions han de ser consensuades d'inici entre el sector públic i l'empresa privada per tal d'optimitzar els recursos i ser més eficients. Només així es podrà transmetre la suficient seguretat a les empreses per reduir la seva percepció de risc, que la inversió privada augmenti significativament i que la viabilitat econòmica sigui factible. Avui dia aquests consensos encara s'han de construir.

MONOGRÀFIC

L'habitatge a Catalunya:
un repte social, econòmic,
regulatori i territorial

ARTICLES D'EXPERTS I EXPERTES:

LA CRISI DE L'HABITATGE A CATALUNYA: DIAGNÒSTIC I SOLUCIONS

Josep Maria Raya Catedràtic d'Economia Aplicada al Tecnocampus, Universitat Pompeu Fabra

EL DÈFICIT D'HABITATGE TENSIONA EL MERCAT IMMOBILIARI A CATALUNYA

Oriol Aspachs Director d'Economia Espanyola de CaixaBank Research

LA DOBLE CRISI DE L'HABITATGE I LES FRACTURES SOCIALS A CATALUNYA

Carme Trilla, Carles Donat i Aleix Arcarons Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona (O-HB)

SIMPLIFICACIÓ I MILLORA NORMATIVES I AGILITZACIÓ ADMINISTRATIVA EN L'ÀMBIT DE L'HABITATGE I L'URBANISME

Juli Ponce Solé Catedràtic de Dret Administratiu i codirector de la Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge

DESAFIAMENTS DE L'URBANISME SOSTENIBLE

Miquel Morell, Agustí Jover i Marc Gras Economistes, PROMO Assessors Consultors

LA CONSTRUCCIÓ INDUSTRIALITZADA: OPORTUNITAT I NECESSITAT ESTRATÈGICA

Ferran Piqué i Lluís Ramis Cluster Development

LA CRISI DE L'HABITATGE A CATALUNYA: DIAGNÒSTIC I SOLUCIONS

Josep Maria Raya

Catedràtic d'Economia Aplicada (Tecnocampus, Universitat Pompeu Fabra)

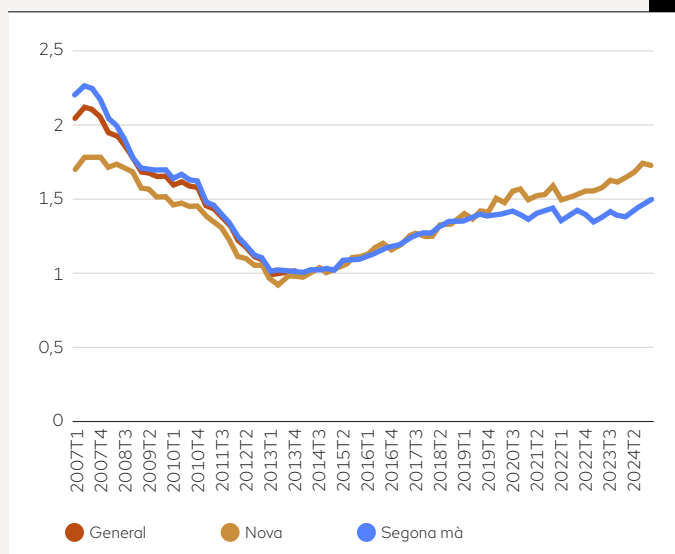
El preu de l'habitatge ha crescut de manera ostensible des de 2015 a Espanya. També a Catalunya. Els preus reals-descomptant la inflació- s'han duplicat des de llavors. És una evolució semblant a la qual s'observa en la resta de països europeus, amb la diferència que les majors taxes de creixement dels preus a Europa es van donar en 2021-2022, mentre que en el cas nostre s'estan donant des de 2024. Però, si allarguem temporalment la sèrie, el preu real continua netament per sota dels nivells del seu màxim (en 2007), amb l'única excepció de l'habitatge nou, que just aquest 2024 ha aconseguit els nivells de 2007 (**gràfic 1**). Per tant, des de 2007, han crescut més els preus de la resta de béns que el de l'habitatge. Respecte a l'accessibilitat a l'habitatge en propietat caldria culpar més a l'evolució dels salaris que dels preus de l'habitatge.

Al lloguer la situació és subtilment distinta. A pesar que a Catalunya (la sèrie de lloguers per a Espanya comença en 2011), les dades d'INCASOL ens mostren valors reals que estan per sota dels seus valors reals de màxims de 2007, aquí des de 2018 superem els valors nominals (en els preus es van superar en 2024) i, el més important, si fem zoom a Barcelona i la seva àrea metropolitana, on es concentren la meitat dels contractes de lloguer de Catalunya, el nivell real dels lloguers ja està 10 punts percentuals per sobre del seu màxim de 2007. És un fet comú a Europa, l'augment

dels preus dels lloguers i els problemes d'accessibilitat es concentren en les grans ciutats i les seves àrees metropolitanes. En el mercat de lloguer, el 50% dedica més d'un 25% de la seva renda disponible al pagament del lloguer. A Espanya estem per damunt (60%) i hi ha alguns països que estan encara pitjor com, sobretot, Països Baixos (80%). L'escassetat ens fa que fins i tot hàgim de manejar amb cura els indicadors estadístics. A Espanya estan millorant els indicadors d'accessibilitat en els nous contractes del mercat del lloguer. És un miratge. Per fi es nota la regulació de lloguers? Els lloguers regulats, a poques comunitats autònomes, han reduït el canvi de pis perquè saben que no trobaran un altre. La cua cada vegada és més llarga, el 'càsting' per a aconseguir un nou pis de lloguer en oferta més dur, ja ni s'anuncien en plataformes, duren hores, i els pocs que accedeixen, clar, són els primers de la cua, estan en una millor situació econòmica.

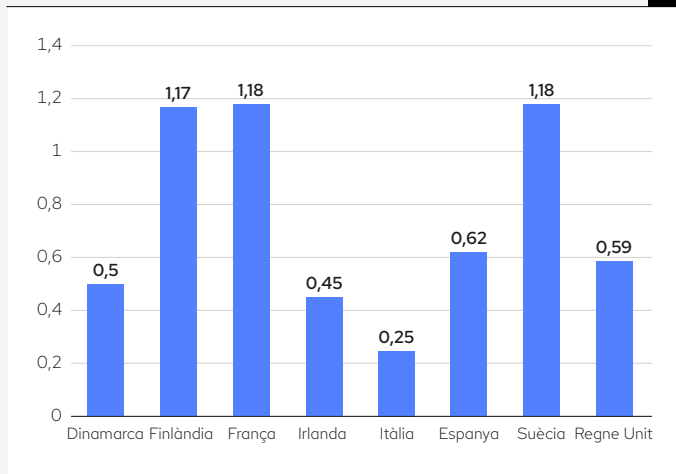
Escassetat o absència de competència? Són les dues explicacions que dona la ciència econòmica per a una pujada de preus com l'esdevinguda tant en el mercat de la propietat com, sobretot, en el del lloguer des de 2015. El Banc d'Espanya en el seu informe anual de 2023, ens diu que tant el pes de les societats mercantils com el d'aquells propietaris amb més de 10 habitatges, se situa a l'entorn del 8%. Encara que, la tendència en els últims anys, és cap a una lleugera major concentració, a Barcelona ciutat, la capital de comunitat autònoma on aquests percentatges aconseguen el seu màxim estatal, se situen a l'entorn del 12%, no semblen percentatges alarmants en termes de competència. Els problemes procedeixen de l'escassetat. El mateix informe del Banc d'Espanya va quantificar el dèficit acumulat en 600.000 habitatges en 2023. És el resultat de diversos anys on fem, aproximadament, el 60% dels habitatges que es necessiten en relació a la creació de llars. En 2024 es van crear el doble de llars que d'habitatges (100.000), continuem augmentant el dèficit, i això que s'han creat menys llars dels que s'esperaven. Aquest punt ja no és compartit per tota la UE. Compartim amb Itàlia, Irlanda, Dinamarca o Regne Unit construir menys que la demanda de noves llars, cosa que no succeeix a França, ni a Suècia o Finlàndia, on aquesta ràtio és superior a 1 (**gràfic 2**). Hi ha una correlació entre el creixement dels preus des de 2018 i aquests dos ritmes de creació de nous habitatges. En el grup on es construeix al ritme de les llars, els preus han crescut a taxes netament inferiors -Finlàndia (-1%), Suècia (14%), França (21%), que en el grup on es construeix a un ritme molt inferior a les llars-

Evolució de l'Índex de preus de l'habitatge en termes reals a Catalunya

Font: INE.

Font: BBVA Research (2024).

Irlanda (54%), Espanya (44%), Dinamarca (30%), Itàlia (13%). Les necessitats netes de nous habitatges/any a Catalunya (25.000), a partir de la creació de noves llars, està lluny dels ± 11.500 habitatges iniciats anualment o dels ± 9.000 habitatges acabats anualment. Avui, a Catalunya caldria estar produint 2,77 vegades més habitatges dels que s'estan acabant. Aquest creixement de la demanda de noves llars, té el seu origen en el fet que Catalunya ha experimentat un canvi en les dinàmiques demogràfiques i socials que han transformat la necessitat de llars principals. Aquest increment respon a quatre vectors principals: el creixement demogràfic sostingut (10,2% més de població en la darrera dècada), l'augment del saldo migratori amb l'exterior (a ritme de 270.000 immigracions externes noves cada any), la fragmentació progressiva de les llars i l'increment de residents estrangers. Aquests canvis no han estat homogenis al llarg del territori, per exemple, la província de Barcelona aglutina el 75% de les arribades d'immigració estrangera cada any.

El missatge és clar, una nova llar, un nou habitat construït. No hauria de ser difícil, l'INE ens projecta les llars fins a 2039. Cal construir per a la venda, per al lloguer privat, però sobretot per al lloguer accessible i el lloguer social. Perquè un altre punt que ens distancia amb la UE és que a Espanya només un 2,5% dels habitatges en lloguer (1,1% dels habitatges totals) són de lloguer social. La mitjana a la UE se situa a l'entorn del 10% i estem molt lluny de Països Baixos, Suècia, Dinamarca, Àustria, Polònia, França o Finlàndia (més prop d'Alemanya, Itàlia o els països de l'Est). I s'ha de construir perquè els habitatges buits no estan on els necessitem (les grans ciutats i les seves àrees metropolitanes) i els seus valors censals (calculats per l'INE en 2020, any molt especial) estan molt sobreestimats. Per exemple, les dades de l'enquesta sociodemogràfica

de Barcelona redueix l'estimació del 9% a l'1,5%. L'estoc d'habitatge sense vendre tampoc està allà on està la demanda.

1. Com trenquem l'escassetat?

1. Un dels principals motius que explica l'escassetat d'oferta en el mercat de l'habitatge, és l'escassetat de sòl disponible per construir. L'evidència indica que els preus immobiliaris, tant de compra com de lloguer, han tendit a créixer més en aquells municipis amb menor disponibilitat relativa de sòl finalista i més regulada (Banc d'Espanya, 2023, Molloy, 2020). El resultat és una absència de sòl urbà disponible per l'edificació d'habitatges que es manifesta en l'evolució del volum de transaccions trimestrals de sòl a Catalunya des de 2005, que s'han dividit entre 8 des de màxims de 2005. L'evidència suggereix que existeixen restriccions reguladores significatives en cadascuna de les etapes del procés (obtenció de sòl urbanitzable, de sòl consolidat i construcció). En totes les fases, a l'actualitat es tracta d'un procés lent, complex i amb moltes possibilitats d'estancar-se.
2. Gran part d'aquest estancament procedeix de la presència de les polítiques NIMBY ("not in my back yard") que dificulten els nous desenvolupaments. El consens social majoritari sobre la necessitat de facilitar l'accés a l'habitatge, es troba, quan es proposen desenvolupaments específics prop d'àrees residencials establertes (és a dir, on hi ha demanda), amb una resistència local més o menys sistemàtica que es manifesta en propostes de modificació que sovint comprometen la viabilitat econòmica dels projectes o en sol·licituds d'ajornament indefinit. Mentre les mancances en equipaments, les consideracions ambientals, l'alçada edificatòria o les deficiències infraestructurals es conceptualitzen com a prioritats immediates que requereixen intervenció urgent, la crisi residencial es tracta com una preocupació abstracta sense traducció operativa suficient en les decisions locals.
3. Això afecta també a l'habitatge social, que s'enfronta a un problema pressupostari. Actualment es dedica 0,20% dels pressupostos generals de l'Estat a polítiques d'habitatge (BBVA Research, 2024). Aquest pressupost representa un terç de la mitjana de la UE (Housing Europe, 2019), un 15-20% del que es dedica a altres polítiques del benestar i només un 25% del total recaptat per impostos a l'habitatge (Raya et al, 2025). Com a resultat més palpable, es fa el 21,49% (una cinquena part) dels habitatges de protecció oficial (HPO)/any que es feien fa 15 anys i els HPO/any representen un

2,5% del total de llars noves que es creen anualment. Per tant, tampoc es construeix habitatge social (Jover et al., 2024).

2. Recomanacions de política econòmica:

1. Minimitzar qualsevol regulació que alimenta l'escassetat. Kholodilin (2024), resumeix la literatura científica sobre la regulació dels lloguers i mostra que el 70% de les avaluacions han obtingut una clara reducció de l'oferta. Durant la vigència de la regulació de lloguers a Catalunya, l'oferta de contractes nous s'ha reduït més d'un 20%. Alguna cosa semblant succeeix sobre el recent debat de prohibir la 'compra especulativa'. A Països Baixos es va prohibir la compra per a llogar, Francke i altres (2024) van obtenir que els lloguers van créixer un 4% més a causa de la reducció de l'oferta. Com tampoc ha funcionat la imposició de les obligacions d'habitatge protegit a totes les noves promocions. Aquesta normativa compromet la viabilitat econòmica dels projectes, generant un efecte paradoxal: ni es construeix l'habitatge lliure previst ni es materialitza la protegida (Schuetz et al, 2011). La literatura sobre l'impacte de prohibir o limitar els lloguers turístics en zones tensionades obtenen, aquí sí, un petit efecte en l'augment de l'oferta de pisos en lloguer de llarg termini. Però l'efecte és molt petit, perquè hi ha alternatives. I si ens hem de rendir al curterminisme, que no sigui gratis, fem com el govern Basc, que a canvi de concedir al municipi la qualificació d'àrea tensionada li exigeix posar sòl per a construir. Tot plegat és el resultat de l'equilibri actual, amb les mans lligades per a creació d'habitatge tant política com regulatòriament, és una tendència cap a solucions de suma zero que prioritzen la regulació de l'estoc existent sobre l'expansió de l'oferta.
2. Calen polítiques que augmentin l'oferta d'habitatges nous (socials, assequibles i a preu de mercat) i rehabilitacions. Per fer-ho, en primer lloc, cal l'eliminació selectiva de punts de veto no essencials en els processos urbanístics, preservant únicament aquells controls que afegixen valor real, i equilibrant la demanda d'infraestructura i equipaments amb la necessitat de posar en marxa desenvolupaments. En segon lloc, calen vies per a la simplificació i unificació de procediments administratius, especialment en la coordinació entre diferents nivells de govern. Finalment, cal reorientar requisits cap a incentius per a construir en densitat.
3. Dintre de la construcció i rehabilitació, cal incentivar l'habitatge social i orientar l'habitatge nou i la rehabilitació cap a una demanda de noves llars més petites i noves necessitats (envelliment, nous models de família, de convivència). Per augmentar l'habitatge social, a la mitjana de la UE, cal pressupost públic. Com a mínim doblar-lo, probablement durant un temps una mica més (el triple seria deixar-ho al nivell mitjà de la UE). També cal millorar el model de contractació, simplificar els tràmits i fomentar col·laboracions públicoprivades que permetin velocitat i qualitat. Per això, cal identificar zones on la demanda serà prou alta i sostinguda; alinear preus de lloguer i costos de construcció de manera que l'operació sigui viable sense comprometre la seva funció social; establir estàndards mínims tant per als habitatges com per a l'entorn urbà, amb el sector públic assumint els costos d'infraestructura necessaris.
4. Evidentment no es pot densificar tot per igual. Duranton i Puga (2020) ens guien en determinar el punt òptim de densitat en el qual mereixi l'adjectiu de vivible. La densitat fa els punts d'interès més accessibles i variats; incrementa la innovació; redueix la pol·lució agregada però també augmenta el cost del sòl i dels habitatges per cost de fabricació o manteniment (propri d'edificis més alts).
5. Mobilitzar habitatges ja disponibles: comprar per part del sector públic el dret d'ús temporal d'habitatges buits (com al programa Bizigune del País Basc), llicències per HUTs o habitatges en mans de grans tenedors (un exemple és Irlanda). Es compra amb un cert descompte (al voltant del 20%) a canvi de la certesa del rendiment durant un termini. Addicionalment, continuar amb l'ús del dret de tanteig i retracte. Aquesta eina permet a les administracions públiques adquirir immobles amb prioritat enfront d'altres compradors, facilitant l'ampliació del parc d'habitatge públic sense necessitat de noves construccions. Només cal que el preu no superi el preu de construir en aquella zona habitatge social nou. Finalment, incentivar la divisió d'habitatges molt grans per adaptar-los a les llars actuals (facilitar els tràmits, donar ajuts, reduir l'IBI...).
6. Assegurança pública davant impagament. Espanya, es un país molt garantista amb l'arrendatari. Davant una situació d'impagament, els desnonaments triguen en mitjana dos anys. La inexistència d'un parc de lloguer social per allotjar els vulnerables, és també aprofitada per altres situacions. Diversos països europeus ofereixen garanties públiques de lloguer per a joves o famílies de baixos ingressos (com el programa Visale a França), cobrint als propietaris en cas d'impagament. Aquests programes busquen augmentar la confiança dels arrendadors per a llogar a col·lectius amb risc, ampliant l'oferta disponible per a ells. Recentment hi ha una proposta del govern espanyol en aquest sentit.

7. Altres mesures d'acompanyament a la demanda: aquestes mesures s'han de dissenyar de tal forma que no es traslladin a majors preus i lloguers. Una primera consigna és no fer-les de cop sinó a mesura que augmenta l'oferta. Algunes d'aquestes polítiques són: programa de transferències en espècie a les llars de renda baixa (Lopez-Garcia, 2019; Eriksen i Ross, 2015) o una alternativa que consisteix a oferir un val amb el qual els potencials inquilins puguin acudir al mercat i llogar un habitatge de la seva elecció (que compleixi uns determinats requisits); els comptes d'estalvi obligatori (consistiria a dissenyar un sistema de comptes individuals que combini estalvi del salari per a habitatge i jubilació, inspirat en experiències d'Alemanya, Països Baixos i el Canadà); més i millors incentius a l'accés dels joves adults al mercat de la propietat (fórmules diverses, alguna ja està aplicant mitjançant l'ICO i l'ICF, que permeten la divisió i la temporalitat del domini mitjançant la copropietat o el pla de préstecs participatius segons el qual bancs i administracions concedeixen un préstec participatiu de fins el 20% del valor de l'habitatge).
8. Replantejar-se la fiscalitat a l'habitatge. Actualment, només un 25% del que es recapta per habitatge (ja sigui per compra, possessió o venda) es dedica a política d'habitatge (Raya et al, 2025). A banda, molts d'aquests instruments no estan alineats amb l'eficiència ni amb la bona assignació de recursos. Com a exemple, les llicències d'obra triguen més dels 3 mesos teòricament màxims i el temps que triguen no té cap tipus de correlació amb valor de la taxa. Tampoc té molt sentit que l'ITP s'afegeixi com a barrera estàndard d'entrada per a qui no té cap habitatge en propietat. Potser es podria aplicar un tipus progressiu que comenci en el 0% per aquell que és la seva primera compra i augmenti amb compres posteriors (especialment si no es posen en lloguer). Tampoc en el càlcul de l'IBI o la plusvàlua municipal es té en compte si l'habitatge que es té o es ven és la residència habitual, és un habitatge llogat, és un lloguer social o està buit. Una política fiscal que desincentivi l'acumulació com a fi (que no espanti l'inversor que posi el pis en lloguer) i incentivi comprar per primera vegada.
9. Altres mesures fora del mercat de l'habitatge: millorar les infraestructures perquè viure a 90 km d'un gran centre tractor com és Barcelona, per exemple, no suposi un gran cost en termes de temps. La literatura internacional proporciona una base sòlida sobre el paper del transport públic en la reducció de la congestió urbana i en la redistribució territorial de la demanda residencial (Nguyen Phuoc, Young, Currie i De Gruyter, 2020).

Bibliografia

- Banco de España (2024). Informe anual. Capítulo 4. Banco de España: Encuesta Financiera de las Familias <https://www.bde.es/wbe/es/inicio/noticias/encuesta-financiera-de-las-familias--eff--2022.html>
- BBVA Research (2024). Motivos tras la escasa oferta de viviendas en España.
- Duranton, G., & Puga, D. (2020). The economics of urban density. *Journal of economic perspectives*, 34(3), 3-26.
- Eriksen, M. D., & Ross, A. (2015). Housing vouchers and the price of rental housing. *American Economic Journal: Economic Policy*, 7(3), 154-176.
- Francke, M., Hans, L., Korevaar, M., & van Bekkum, S. (2024). Buy-to-Live vs. Buy-to-Let: Home Ownership, Property Prices and Neighborhoods. *Buy-to-Let: Home Ownership, Property Prices and Neighborhoods (March 05, 2024)*.
- Jover, A., Morell, M. i Ragas, N. (2024). L'habitatge protegit a Catalunya: un descoratjador viatge de 20 anys. Càtedra APCE-UPF.
- Kholodilin, K. (2024). *Rent control from Ancient Rome to Paris Commune: The factors behind its introduction* (No. 2094). DIW Discussion Papers.
- López García, M. Á. (2019). *Vivienda y política pública: objetivos e instrumentos*. FEDEA.
- Molloy, R., 2020. The effect of housing supply regulation on housing affordability: A review. *Reg. Sci. Urban Econ.* 80, 1–5.
- Nguyen-Phuoc, D. Q., Young, W., Currie, G., & De Gruyter, C. (2020). Traffic congestion relief associated with public transport: state-of-the-art. *Public Transport*, 12(2), 455-481.
- Raya, J., Cañete, J., Cubero, L., Garcia, M., Santos, O. (2025). Vivienda: recaudación vs gasto público. Análisis del gasto público en vivienda respecto a la recaudación fiscal por vivienda. Càtedra APCE-UPF i Càtedra Tecnocasa.
- Schuetz, J., Meltzer, R., Been, V., 2011. Silver bullet or Trojan horse? The effects of inclusionary zoning on local housing markets in the United States. *Urban Stud.* 48, 297–329.

EL DÈFICIT D'HABITATGE TENSIONA EL MERCAT IMMOBILIARI A CATALUNYA

Oriol Aspachs

Director d'Economia Espanyola de CaixaBank Research

1. Introducció

El mercat de l'habitatge a Catalunya es troba immers en una fase de tensió persistent que no pot entendre's com un fenomen conjuntural ni exclusivament local. Al contrari, aquesta situació s'inscriu en una dinàmica d'abast estatal, compartida amb altres grans regions urbanes d'Espanya, però que a Catalunya adopta una intensitat particular a causa de la combinació de tres factors: una demanda residencial estructuralment elevada, una oferta d'habitatge nou clarament insuficient i una elevada heterogeneïtat territorial en la formació dels preus.

En els darrers anys, tan l'economia espanyola com la catalana han experimentat una fase d'expansió sostinguda, amb un mercat laboral robust, un fort creixement poblacional –impulsat principalment pels fluxos migratoris– i unes condicions financeres relativament favorables. Aquest entorn ha afavorit una demanda d'habitatge dinàmica, tant en propietat com en lloguer. Tanmateix, pel costat de l'oferta, la resposta ha estat molt més limitada. Malgrat l'augment dels visats d'obra nova, la producció efectiva d'habitatge ha quedat molt per sota de la creació de noves llars, fet que ha donat lloc a un elevat dèficit d'habitatge.

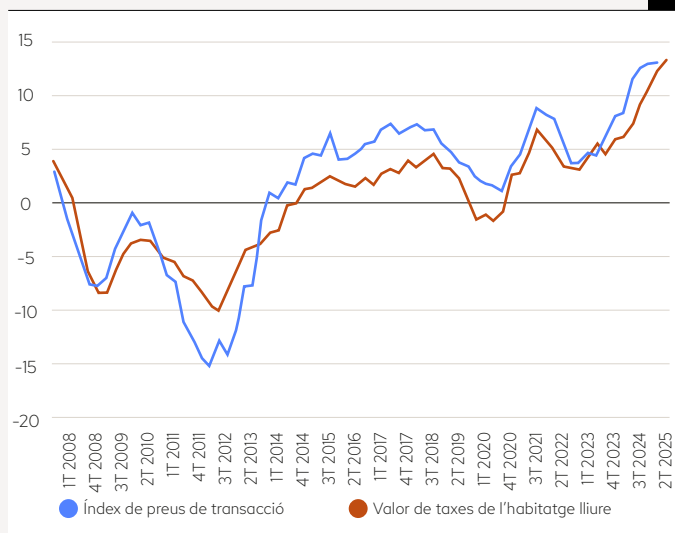
Catalunya, i en particular la província de Barcelona, ocupa una posició central en aquest desequilibri. No només perquè concentra una part molt significativa del dèficit total, sinó també perquè és un dels territoris on la rigidesa de l'oferta és més acusada en relació amb la intensitat de la demanda. Aquest desajustament estructural s'ha traduït en una pressió sostinguda a l'alça sobre els preus de l'habitatge, que s'ha manifestat de manera especialment intensa a les grans ciutats, a les àrees metropolitanes i als municipis amb una elevada activitat turística. El 2025, l'augment del preu de l'habitatge es va accelerar a Espanya fins superar el 10% interanual. A Catalunya, a la província de Barcelona i a la de Tarragona també es va superar aquesta cota, mentre que a Girona l'avenç va ser del 8,2% i a Lleida del 5,9%.

Un dels trets distintius del cicle immobiliari actual és que, a diferència del període expansiu anterior al 2008, l'augment dels preus no és homogeni a tot el territori. Al contrari, s'observa una dispersió territorial creixent, que reflecteix el paper central de les característiques locals – tan d'oferta com de demanda– en la determinació dels preus. En aquest context, Catalunya exemplifica amb claredat aquesta dinàmica: els increments de preus són molt més intensos als mercats amb major tensió residencial, mentre que altres àrees presenten una evolució més moderada.

Indicadors del preu de l'habitatge

Variació interanual, %

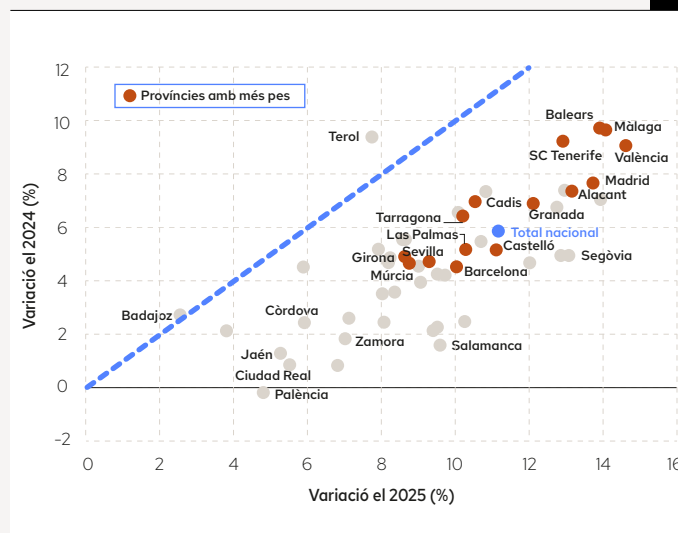
G1

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE i del Ministeri d'Habitatge i Agenda Urbana.

Valor taxat de l'habitatge lliure

G2

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE i del Ministeri d'Habitatge i Agenda Urbana.

El dèficit d'habitatge no només condiona el mercat de compravenda, sinó que també està transformant el funcionament del mercat del lloguer. Les dades d'alta freqüència de CaixaBank Research mostren que, mentre que els lloguers existents evolucionen a ritmes continguts, els nous contractes registren augments molt significatius, especialment a les grans ciutats com Barcelona, fet que accentua els problemes d'accessibilitat residencial per a determinats col·lectius.

Aquest article analitza la situació de l'habitatge a Catalunya des d'una perspectiva estructural, posant el focus en l'estimació del dèficit d'habitatge, en els factors que limiten l'expansió de l'oferta i en les implicacions sobre els preus i el mercat del lloguer, en el marc de les dinàmiques observades a l'economia espanyola.

2. Estimació del dèficit d'habitatge a Catalunya

2.1. El dèficit d'habitatge com a desequilibri macroeconòmic persistent

L'anàlisi del mercat de l'habitatge a Catalunya en els darrers anys posa de manifest l'existència d'un desequilibri persistent entre la creació de llars i la producció d'habitatge nou, un desequilibri que s'ha anat acumulant de manera progressiva i que constitueix avui un dels principals condicionants del funcionament del mercat immobiliari. Aquest fenomen no és exclusiu de Catalunya, sinó que també s'observa a Espanya; tanmateix, la seva intensitat i les seves implicacions són particularment rellevants en

els territoris amb una major concentració de població i activitat econòmica.

Segons les estimacions de CaixaBank Research, entre 2021 i 2025 s'han creat a Espanya més d'1,2 milions de llars, mentre que el nombre d'habitatges acabats s'ha situat al voltant de les 474.000 unitats. Aquesta diferència dona lloc a un dèficit acumulat mínim superior a les 730.000 unitats, una xifra que, a més, probablement infraestima la magnitud real del desajustament, ja que no incorpora altres usos de l'habitatge nou, com les segones residències, l'habitatge turístic o les compres per part d'estrangers no residents.

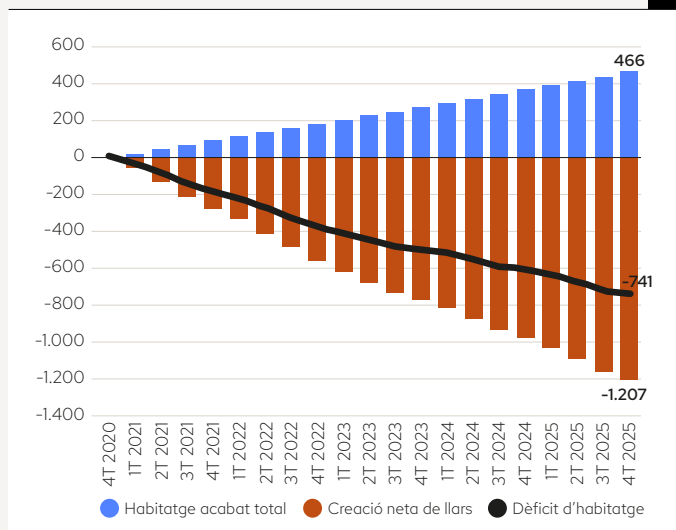
Aquest dèficit no es distribueix de manera homogènia pel territori, sinó que es concentra en aquelles províncies que han experimentat una major creació de llars i on la capacitat de resposta de l'oferta ha estat més limitada. En aquest context, Catalunya –i especialment la província de Barcelona– ocupa una posició central, tant pel pes demogràfic com pel seu paper com a un dels principals pols econòmics.

Concretament, a Catalunya, el dèficit d'habitatge ha augmentat de forma sostinguda i significativa els darrers anys. Des de 2021, s'han creat 206.000 llars, mentre que només s'han construït 64.000 habitatges nous. Això resulta en un dèficit d'habitatge mínim estimat de 142.000 unitats. Per províncies, la gran majoria del dèficit es concentra a la província de Barcelona, amb prop de 90.000 unitats, mentre que a Tarragona el dèficit estimat és de 28.000 unitats i a Girona, 16.000. A Lleida, el dèficit estimat és inferior, en 8.000 unitats concretament.

Espanya: Dèficit d'habitatge acumulat des del 2021

Milers d'unitats

G3

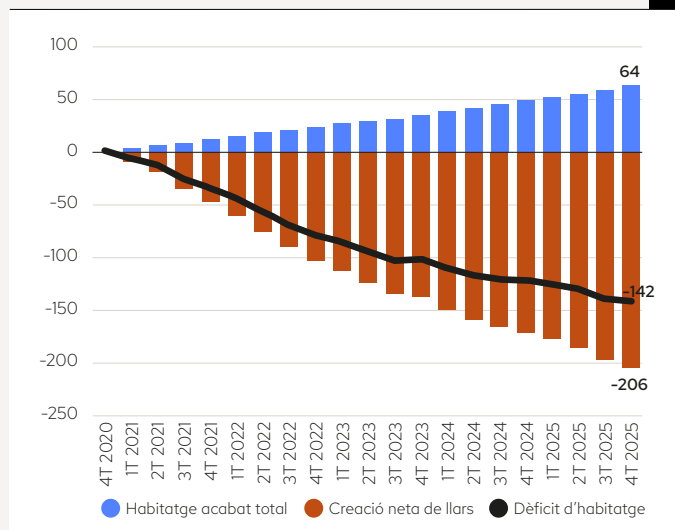

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE (llars) i MIVAU.

Catalunya: Dèficit d'habitatge acumulat des del 2021

Milers d'unitats

G4

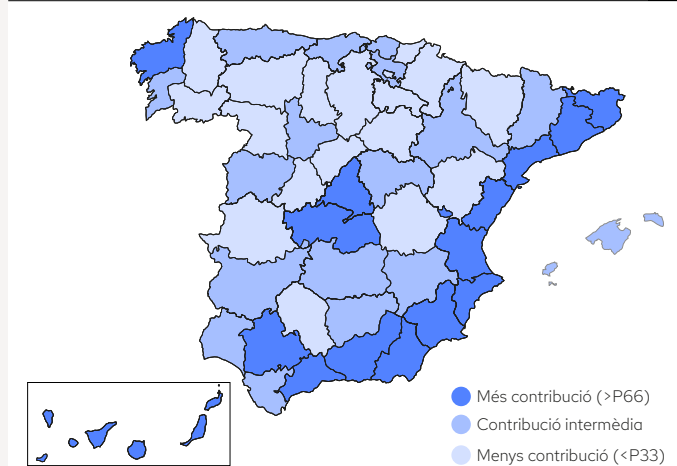
Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE (llars) i MIVAU.

Distribució del dèficit d'habitatge acumulat des del 2021

% sobre el total del dèficit

G5

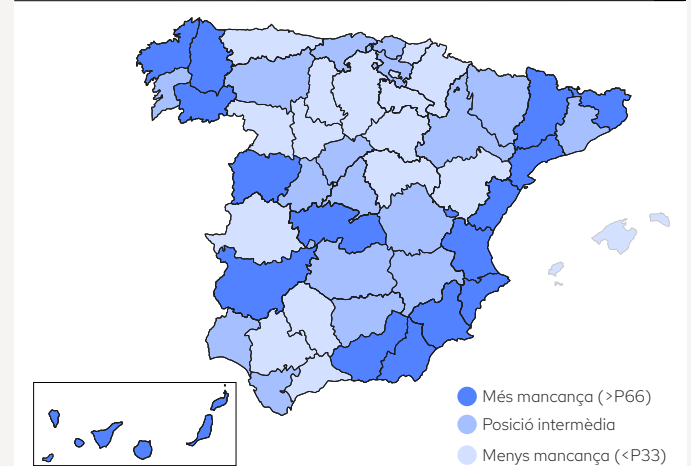

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE i del Ministeri d'Habitatge i Agenda Urbana.

Dèficit relatiu d'habitatge acumulat des del 2021 per províncies

% sobre les llars creades des del 2021

G6

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE i del Ministeri d'Habitatge i Agenda Urbana.

2.2. La posició de Catalunya en el context espanyol

Així, gairebé la meitat del dèficit d'habitatge acumulat a Espanya es concentra en només cinc províncies: Madrid, Barcelona, València, Alacant i Múrcia. Aquesta concentració reflecteix, en bona mesura, la geografia de la demanda residencial, fortament vinculada als grans mercats de treball, a les àrees metropolitanes i als territoris amb una elevada activitat turística.

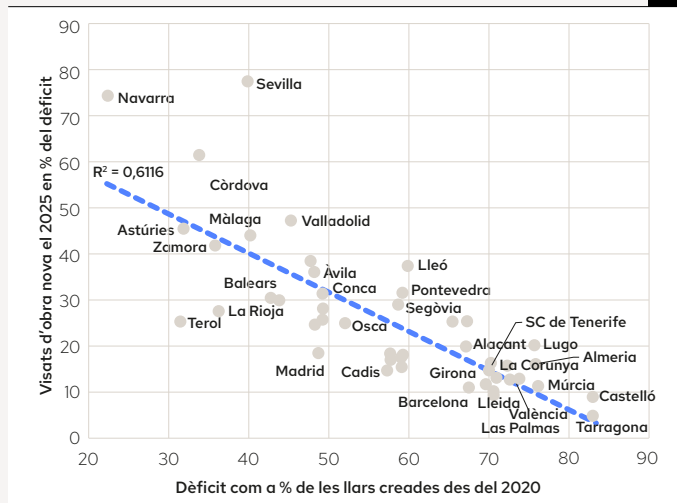
En el cas de Catalunya, la província de Barcelona destaca com una de les principals àrees de concentració del dèficit en termes absoluts. La forta creació de llars observada

des de 2021 –impulsada pel creixement poblacional, la immigració i la dinàmica del mercat laboral– no ha anat acompanyada d'un increment equivalent de l'habitatge acabat. Aquest desajustament ha estat especialment intens a l'àrea metropolitana de Barcelona, on la pressió de la demanda és elevada i l'oferta presenta una rigidesa notable.

A la resta de províncies catalanes, el dèficit és menor en volum absolut, però continua sent rellevant quan s'analitza en relació amb la creació de llars. A Girona i Tarragona, la combinació de dinàmiques metropolitanes i pressió turística ha contribuït a un increment significatiu de la demanda residencial, mentre que la resposta de l'oferta ha estat condicionada per restriccions físiques, normatives i administratives. A Lleida, tot i que la pressió és més moderada, també s'observa una incorporació limitada d'habitatge nou en determinats municipis.

L'oferta d'habitatge nou no augmenta on més es necessita

G7

Nota: S'exclouen d'aquesta anàlisi els casos de Càceres, Guipúscoa i Sòria perquè són les úniques províncies que no acumulen dèficit.
Font: CaixaBank Research, a partir de dades del Ministeri d'Habitatge i Agenda Urbana i de l'INE.

2.3. Un desajustament territorialment concentrat

Un dels resultats més rellevants de l'anàlisi és que no sempre es construeix habitatge allà on més es necessita. L'evidència mostra que, a escala provincial, existeix una relació negativa entre el dèficit acumulat d'habitatge i l'augment dels visats d'obra nova. És a dir, en aquells territoris on la mancaça d'habitatge és més elevada en relació amb la creació de llars, la resposta de l'oferta tendeix a ser més limitada.

Aquest patró és especialment visible a Catalunya, on les quatre províncies presenten un dèficit relativament elevat com a proporció de les llars creades i, al mateix temps, un augment de l'oferta relativament limitat. Tot i l'augment

Habitatge nou necessari per tancar el dèficit en 5 anys

T1

	Habitatge acabat necessari* Milers	Habitatge acabat el 2025 Milers	Factor multiplicador
Nacional	333,7	91,9	3,6
Comunitat Valenciana	55,6	8,9	6,3
Catalunya	56,7	14,7	3,8
Andalusia	52,0	19,9	2,6
Madrid, Comunitat de	57,5	15,5	3,7
Barcelona	36,3	10,8	3,4
València	23,4	2,9	8,1
Alacant	23,4	5,5	4,2
Canàries	14,7	3,2	4,6
Múrcia, Regió de	14,5	3,0	4,9
Castella-La Manxa	16,3	3,9	4,2
Galícia	14,2	2,5	5,8
Tarragona	11,0	1,1	10,4
Màlaga	10,2	6,3	1,6
Castella i Lleó	11,9	4,1	2,9
Castelló	8,8	0,4	19,9
Girona	6,1	2,4	2,5
Lleida	3,3	0,5	6,8

Nota: (*) Habitatge acabat cada any necessari per tancar el dèficit d'oferta en els propers 5 anys, suposant que la creació de llars es modera un 18% respecte al ritme actual. Aquesta estimació es dur a terme suposant que tota la producció d'habitatge es destina a cubrir les necessitats d'habitatge, no a demanda d'extrangers, segones residències, etc.
Font: CaixaBank Research, a partir de les dades de MIVAU i l'INE.

dels visats d'obra nova en els darrers anys, la producció efectiva d'habitatge acabat ha quedat clarament per sota del necessari per absorbir el dèficit acumulat. A més, s'ha ampliat la bretxa entre els habitatges visats i els habitatges finalitzats, fet que apunta a l'existència de colls d'ampolla creixents en la fase d'execució de les promocions.

Aquest desajustament territorial té implicacions importants. D'una banda, contribueix a la persistència del dèficit en els mercats més tensionats. De l'altra, accentua les diferències territorials en l'evolució dels preus, ja que la manca d'oferta allà on la demanda és més intensa exerceix una pressió a l'alça especialment acusada.

2.4. Factors estructurals que limiten l'oferta d'habitatge

La insuficiència de l'oferta d'habitatge a Catalunya respon a una combinació de factors estructurals que actuen de manera simultània. En primer lloc, destaca l'escassetat de sòl finalista a les zones amb major pressió residencial. A l'àrea metropolitana de Barcelona, el sòl disponible per a nous desenvolupaments és limitat, i els processos de transformació de sòl urbanitzable en sòl finalista són llargs i complexos.

En segon lloc, la lentitud administrativa en els processos urbanístics i de concessió de llicències constitueix un fre important a l'expansió de l'oferta. En alguns casos, els terminis associats a la tramitació urbanística poden prolongar-se durant anys, cosa que redueix la capacitat del sector per respondre amb agilitat a canvis en la demanda.

A aquests factors s'hi afegeix una càrrega reguladora creixent, que ha incrementat els costos i els terminis de les promocions. Tot i que aquestes regulacions responen sovint a objectius socials, ambientals o de qualitat urbana, el seu efecte agregat ha estat una reducció de l'elasticitat de l'oferta, especialment en els mercats més tensionats.

Un altre element rellevant és l'augment dels costos de producció, derivat tant de l'encariment dels materials com de l'escassetat de mà d'obra qualificada. En aquest context, les rendibilitats del sector promotor s'han mantingut en nivells històricament baixos, fet que limita els incentius per accelerar la producció, especialment en projectes amb marges ajustats.

Finalment, han emergit nous colls d'ampolla, com la limitada capacitat de connexió a la xarxa elèctrica en determinades àrees, un requisit previ per a la concessió de llicències. Aquest tipus de restriccions, menys visibles però igualment determinants, contribueixen a retardar l'execució de nous projectes i a prolongar el dèficit d'habitatge.

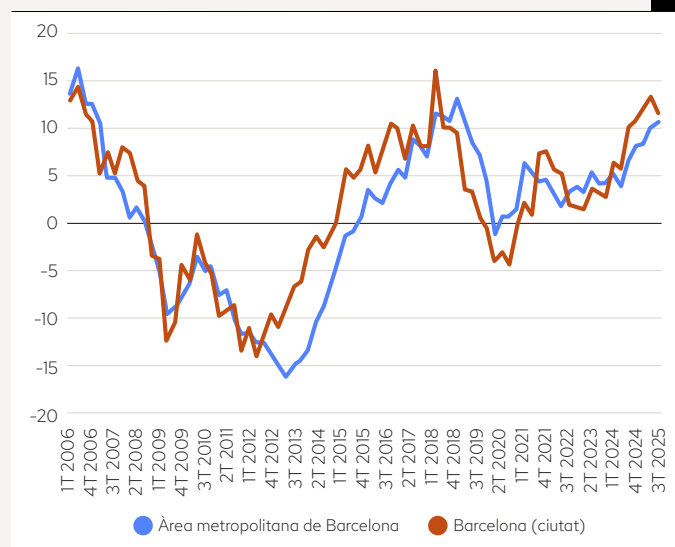
2.5. Pressió sobre els preus i difusió espacial

El desequilibri entre oferta i demanda s'ha traduït en una pressió intensa i persistent sobre els preus de l'habitatge.

Preu de l'habitatge als municipis de la província de Barcelona

Variació interanual (%)

C8

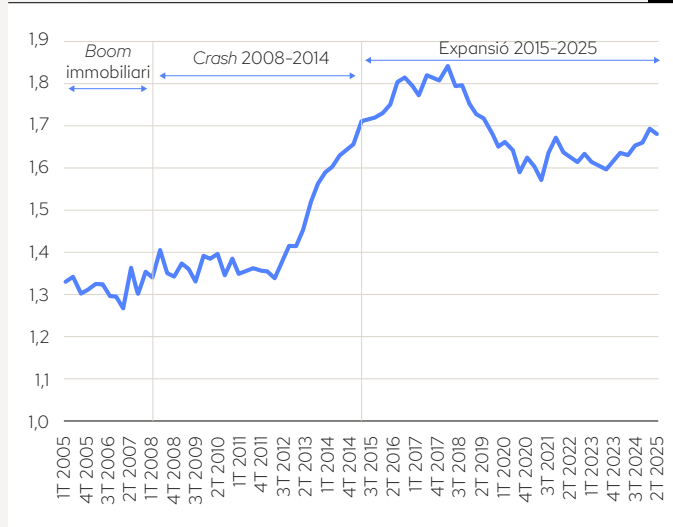

Font: CaixaBank Research, a partir de dades del Ministeri d'Habitatge i Agenda Urbana.

Ràtio entre el preu de l'habitatge a Barcelona i a la seva àrea metropolitana

G9

Font: CaixaBank Research, a partir de dades del Ministeri d'Habitatge i Agenda Urbana.

A Catalunya, els increments més elevats es concentren a Barcelona i a la seva àrea metropolitana, així com als municipis turístics de Girona i Tarragona. Aquest patró respon a una lògica de difusió espacial: les pujades de preus s'inicien als mercats centrals i, posteriorment, s'estenen als municipis de l'entorn, en el conegut "efecte taca d'oli".

Aquest procés no elimina les diferències de preus entre el centre i la perifèria, sinó que tendeix a reproduir-les a una escala territorial més àmplia. A mesura que el deteriorament de l'accessibilitat desplaça la demanda cap a les corones metropolitanes, les pressions sobre els preus s'estenen, tot i que els nuclis centrals continuen liderant els nivells de preu.

3. Repercussions al mercat del lloguer

3.1. Un mercat del lloguer cada cop més tensionat

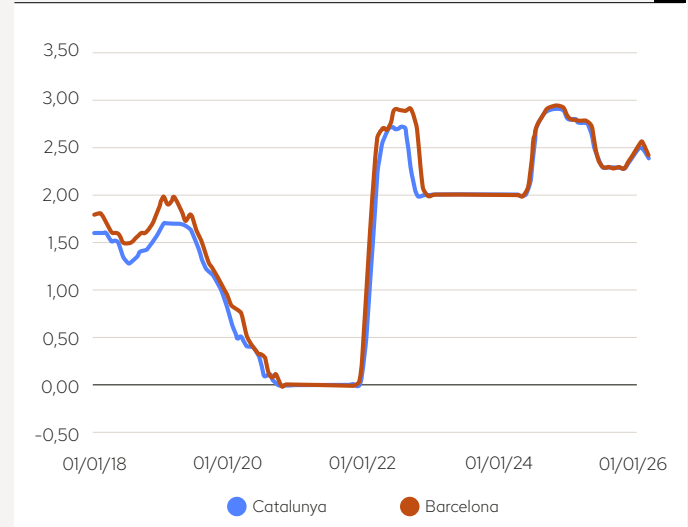
El mercat del lloguer ha adquirit un paper creixent en el sistema residencial espanyol i català en les darreres dècades. L'augment de la proporció de llars que viuen en règim de lloguer reflecteix canvis estructurals en les preferències residencials, en les trajectòries vitals i en les condicions d'accés a la propietat. En aquest context, el dèficit d'habitatge ha tingut un impacte directe sobre el funcionament del mercat del lloguer, que actua com un mecanisme d'ajust del desequilibri entre oferta i demanda.

Per analitzar aquesta dinàmica, CaixaBank Research ha desenvolupat un indicador basat en dades internes de rebuts domiciliats, que permet distingir entre lloguers existents i

Creixement del preu dels lloguers repetits

Variació interanual (%)

G10

Font: CaixaBank Research, a partir de dades internes de rebuts de lloguers.

nous contractes. Aquesta distinció és clau per entendre la divergència actual en l'evolució dels preus del lloguer.

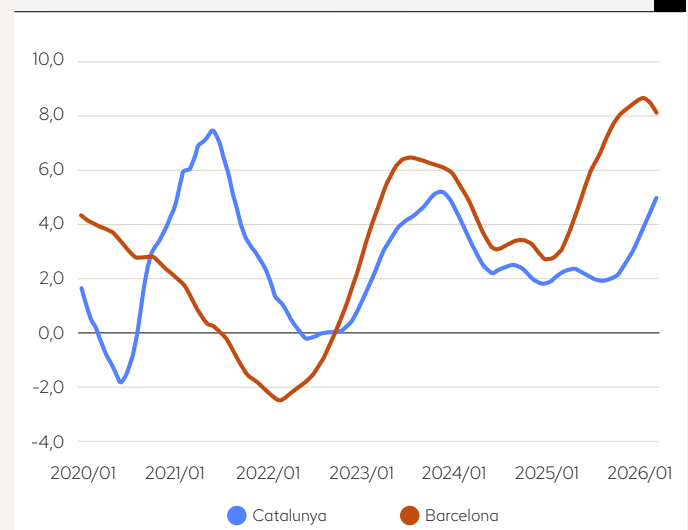
3.2. Lloguers existents versus nous contractes

Les dades mostren que els lloguers existents, és a dir, aquells en què es manté el mateix inquilí i el mateix arrendador, han crescut a ritmes moderats, generalment alineats amb la inflació i condicionats pels límits reguladors. La mediana del creixement interanual d'aquests lloguers s'ha mantingut per sota del 3% en el període recent, tant a Barcelona com al conjunt de Catalunya.

Creixement del preu dels lloguers nous

Variació interanual (%), mitjana mòbil 12 mesos

G11

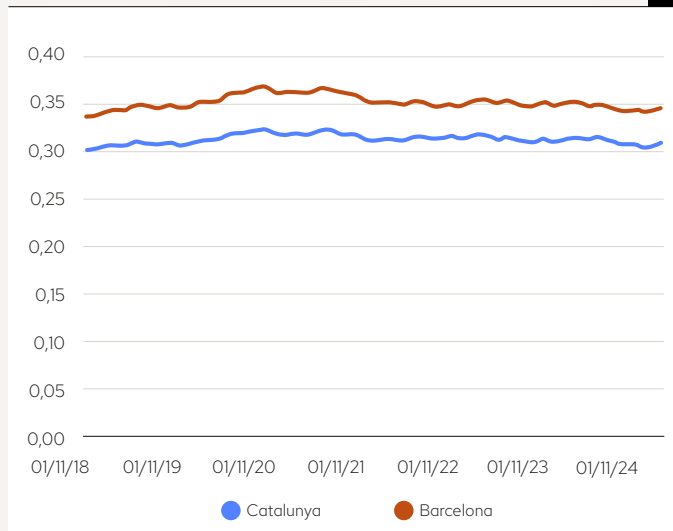

Font: CaixaBank Research, a partir de dades internes de rebuts de lloguers.

Esforç del lloguer

Ingressos destinats al lloguer (%)

G12

Font: CaixaBank Research, a partir de dades internes de rebuts de lloguers.

En canvi, els nous contractes de lloguer han registrat increments molt més intensos, especialment al llarg de 2025, apropant-se al 10% en el conjunt de l'any a Barcelona, on la pressió ha sigut més intensa que a Catalunya. La divergència entre els preus dels lloguers nous i dels repetits reflecteix el paper central del dèficit d'habitatge: en un context d'oferta limitada, els ajustos de preu es concentren en els nous contractes.

En aquest context, cal destacar que la taxa mediana d'esforç s'ha mantingut relativament estable. En el conjunt de Catalunya se situa lleugerament per damunt del 30%, mentre que en el cas de Barcelona, s'ha mantingut propera al 35%. Tot i així, aquesta estabilitat amaga diferències importants. Els nous inquilins, els joves i les llars urbanes suporten nivells d'esforç més elevats, sovint propers al llindar de sobre-esforç.

Aquestes tensions en el mercat del lloguer tenen implicacions més enllà de l'àmbit residencial, ja que poden afectar la mobilitat laboral, la formació de llars i, en última instància, el potencial de creixement de les àrees urbanes més dinàmiques.

4. Conclusions

El mercat de l'habitatge a Catalunya es caracteritza actualment per un desequilibri estructural entre oferta i demanda, que constitueix el principal determinant de l'evolució recent dels preus i de les tensions d'accessibilitat residencial. Aquest dèficit, compartit amb la resta d'Espanya però especialment intens a Catalunya, és el resultat d'una creació de llars sostinguda i d'una oferta d'habitatge nou que no ha estat capaç d'adaptar-s'hi.

L'anàlisi mostra que les pressions sobre els preus no són un fenomen generalitzat, sinó que es concentren als mercats amb una demanda més dinàmica i una oferta més rígida. A Catalunya, això es tradueix en increments molt intensos a Barcelona, a la seva àrea metropolitana i als municipis turístics, en un context de dispersió territorial creixent dels preus.

En el mercat del lloguer, el contrast entre la moderació dels lloguers existents i l'encariment dels nous contractes posa de manifest que les mesures reguladores, tot i contenir una part de la dinàmica de preus, no poden compensar una insuficiència estructural d'oferta. Sense un augment significatiu de l'habitatge disponible, les tensions es desplacen cap als segments més flexibles del mercat i afecten de manera desproporcionada els col·lectius amb menys capacitat d'ajust.

De cara als propers anys, tot apunta que el dèficit d'habitatge continuarà condicionant l'evolució del mercat immobiliari a Catalunya. La correcció d'aquest desequilibri requereix una resposta sostinguda pel costat de l'oferta, capaç d'alleujar les tensions en els mercats més pressionats. En absència d'aquesta resposta, la pressió sobre els preus persistirà i l'accessibilitat residencial continuarà sent un dels principals reptes econòmics i socials del país.

LA DOBLE CRISI DE L'HABITATGE I LES FRACTURES SOCIALS A CATALUNYA

Carme Trilla, Carles Donat i Aleix Arcarons

Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona (O-HB)

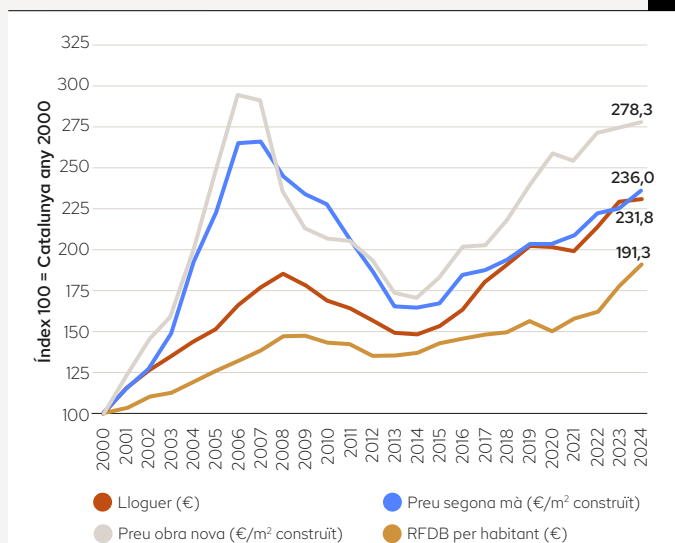
Actualment estem immersos en una crisi d'assequibilitat a l'habitatge a Catalunya, que s'ha configurat durant les darreres tres dècades i que és comuna a altres països del nostre entorn (OCDE, 2021; Wetzstein, 2017). Aquesta crisi té com a principal tret definitori la tendència a la separació entre els ingressos mitjans de la població i el preu mitjà de l'habitatge. Una separació, que ha estat més pronunciada en els períodes de creixement econòmic on, malgrat l'increment dels ingressos mitjans, els preus de l'habitatge ho han fet d'una manera més intensa. En canvi, la disminució de preus en períodes de recessió no ha arribat a compensar les diferències produïdes en moments alcistes (gràfic 1). Així, si es fa balanç a Catalunya, entre els anys 2000 i 2024, mentre que els ingressos mitjans de les llars van augmentar un 91,3%, el preu mitjà de compravenda d'obra nova ho va fer un 178,3%, el de segona mà un 136,0% i el de lloguer un 131,8%. Cal recordar que aquesta crisi d'assequibilitat va tenir un primer període, durant el darrer boom immobiliari (1996-2007) i la crisi financera internacional dels anys següents, on la problemàtica es va focalitzar principalment en la propietat, que havia estat el règim de tinença majoritari d'accés a l'habitatge. Des d'aleshores, però, la problemàtica s'ha traslladat, principalment, cap al lloguer, que ha passat de ser una

elecció a l'única opció per cada vegada més llars (Donat, 2024).

Juntament a la crisi d'assequibilitat, s'està configurant, més recentment, una altra relacionada amb l'escassetat que, malgrat que tenen punts en comú, des del punt de vista dels autors cal diferenciar. En efecte, pràcticament fins a finals de la segona dècada del segle, el problema de l'assequibilitat s'havia configurat en un context sense restriccions significatives en les quantitats de parc principal, primer per l'extensa producció del període del darrer boom immobiliari, i després durant els anys d'absorció d'aquest estoc. Així, malgrat que com és sabut l'oferta disponible és un dels principals factors condicionants en la formació del preu, l'experiència ha demostrat que no només amb més producció s'aconsegueixen reduir les tensions del mercat. Ara bé, durant els darrers sis-set anys, en què s'estima que l'estoc d'habitatge principal ja ha estat pràcticament absorbit en les zones amb més demanda (Banco de España, 2024) i on les necessitats residencials s'estan incrementant degut a la formació de noves llars (Módenes et al., 2025), no s'està produint un augment de l'estoc d'habitatge principal d'acord amb aquestes necessitats, el que ha donat lloc a una situació d'escassetat.

Evolució dels ingressos mitjans i dels preus mitjans de l'habitatge. Catalunya. 2000-2024

G1

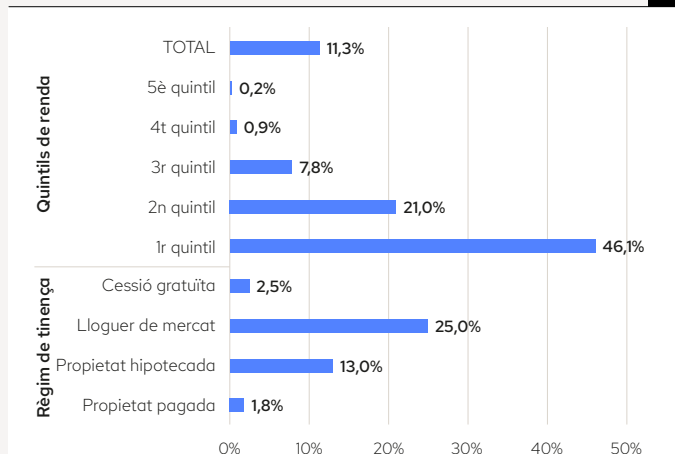

Font: O-HB a partir de RFDB: Idescat, 2000-2022 i estimació RFDB 2023-24, a partir de INE i Banco de España, Contabilidad Nacional de España; Preu mitjà de lloguer: Secretaria d'Habitatge, a partir del registre de fiances dipositades a l'INCASÒL; Preu mitjà de compravenda: Secretaria d'Habitatge 2000-2013 i Secretaria d'Habitatge, 2013-2024, a partir del Col·legi de Registradors.

Així doncs, al problema estructural de l'assequibilitat, que no necessàriament tenia associada la dimensió de l'escassetat, s'ha afegit, ara sí, un dèficit explícit d'habitatge principal, concentrat en algunes àrees del territori, que configura el que hem volgut anomenar la doble crisi de l'habitatge, per fer paleses, justament, aquestes dues dimensions. No és l'objectiu d'aquest article analitzar les causes d'aquesta doble crisi i, en canvi, ens focalitzarem, en endavant, en les principals conseqüències socials que se'n deriven, que hem agrupat en quatre fractures, la socioeconòmica, la generacional, la del lloc de naixement i la de la composició de la llar.

1. La fractura socioeconòmica: l'increment de les desigualtats i de la pobresa

La principal fractura produïda pel problema de l'habitatge es troba en l'eix de les desigualtats socioeconòmiques. En efecte, en eixamplar-se la diferència entre el preu mitjà de l'habitatge i els ingressos mitjans de la població, la despesa que representa l'habitatge en les economies

Font: O-HB a partir de INE, Encuesta de Condiciones de Vida 2024. Nota: En el càlcul de la taxa de sobrecàrrega l'import de l'amortització de la hipoteca es comptabilitza com una despesa. Aquest càlcul difereix de les estadístiques publicades per l'Eurostat pels diferents països europeus on només es comptabilitza la part d'interessos de la quota hipotecària, mentre que la part d'amortització es considera inversió.

familiars, tant per l'accés, però també per la permanència en l'habitatge, ha anat augmentant. Així, l'any 2024 l'11,3% de la població de Catalunya vivia en llars que es trobaven en situació de sobrecàrrega, és a dir, que destinaven més del 40% dels seus ingressos al pagament de l'habitatge, incloent la hipoteca o el lloguer i els subministraments (gràfic 2).

Ara bé, la sobrecàrrega no té el mateix impacte en totes les llars, sinó que es veu amplificat en aquelles amb menors ingressos i que viuen de lloguer, mentre que en les llars amb ingressos més elevats i que no tenen despeses d'hipoteca o lloguer, la sobrecàrrega és reduïda de manera molt notable. Si ens focalitzem en primer lloc en els ingressos, entre les llars del quintil més baix d'ingressos, la taxa de sobrecàrrega se situa en el 46,1% i en el del segon quintil encara en es troba en el 21%. En l'extrem oposat se situen el cinquè i el quart quintil d'ingressos amb unes taxes de sobrecàrrega molt properes a zero. Així mateix, juntament amb els ingressos destaca la importància del patrimoni immobiliari de les llars com a factor explicatiu de la sobrecàrrega. En efecte, mentre que en les llars que viuen en lloguer a preu de mercat la taxa de sobrecàrrega se situa en el 25% i en les que paguen una hipoteca en el 13%, es reduïx fins al 2,5% entre les llars que viuen en un habitatge cedit i a l'1,8% entre qui viu en propietat sense hipoteca.

La taxa de sobrecàrrega és només un dels indicadors que permet aproximar-nos als efectes que té la crisi d'assequibilitat sobre les economies domèstiques i, en particular, sobre aquelles amb menys ingressos i patrimoni. Com es pot deduir, en aquestes circumstàncies

la sobrecàrrega de l'habitatge porta associada una reducció dels ingressos disponibles, el que té incidència en les dificultats per satisfer altres necessitats bàsiques i, en darrer terme, en l'augment de la pobresa (Porcel et al., 2025). En efecte, l'any 2024 la taxa de pobresa a Catalunya era del 17,4%, però després del pagament de l'habitatge augmentava fins el 25,3%, o dit d'una altra manera, les despeses relacionades amb l'habitatge feien augmentar en 7,9 punts, la pobresa a Catalunya, amb una major incidència entre la població dels dos quintils d'ingressos més baixos i entre la població que viu en lloguer a preu de mercat (Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona, 2025).

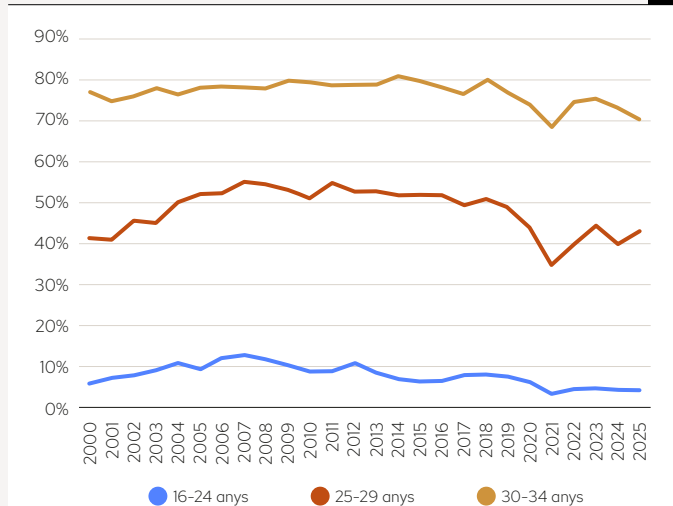
En definitiva, la crisi d'assequibilitat està empitjorant les condicions de vida d'una part de la població, aquella amb menors ingressos i que no disposa d'estalvis o patrimoni per accedir a la propietat, mentre que d'altres grups socials amb majors ingressos o amb patrimoni immobiliari no es veuen afectats amb la mateixa intensitat. D'aquesta manera, l'habitatge ha esdevingut un factor d'increment de les desigualtats socioeconòmiques i de la pobresa a Catalunya, el que es tradueix en una barrera per a la igualtat d'oportunitats i per al benestar material, especialment per les generacions joves que han d'accedir a l'habitatge, per a la població nouvinguda, i per a aquelles llars amb només un membre amb ingressos, per destacar els principals col·lectius, com es veurà tot seguit.

2. La fractura generacional: el condicionament del curs de vida

Juntament amb altres factors relacionats amb l'allargament dels estudis, les condicions laborals en l'ocupació juvenil i el context sociocultural (Moreno & González-Heras, 2023), el problema de l'habitatge té una clara translació a la manera en què les generacions de joves han anat accedint a l'habitatge durant les darreres dècades, o més ben dit, a com han anat posposant la seva emancipació residencial. En efecte, Catalunya com la resta de països del sud d'Europa es caracteritza per un retard en l'edat de l'emancipació que s'ha anat endarrerint encara més durant les darreres dues dècades. Així, des de l'any 2008, coincidint amb la crisi financera internacional, el percentatge de població emancipada en la franja de 25 a 29 anys no ha deixat de disminuir (gràfic 3), també durant el període de recuperació econòmica iniciat en el 2014. Aquesta tendència es va intensificar durant la crisi de la Covid-19 i, malgrat s'ha revertit, la taxa d'emancipació residencial en aquest grup d'edat encara se situa en el 43,1% l'any 2025, un dels percentatges més baixos del segle XXI. Fins i tot, la taxa d'emancipació del grup de 30 a 34 anys, que s'havia

Taxa d'emancipació residencial. Catalunya. 2000-2025

G3

Font: Observatori Català de la Joventut a partir de INE, Enquesta de Població Activa.

mantingut relativament estable des de la crisi del 2008, no només no ha recuperat els nivells anteriors a la Covid-19, sinó que encadena dos anys de descens pronunciat i se situa en el 70,5% l'any 2025.

Ara bé, no només en el moment de l'emancipació, sinó que el problema de l'habitatge té conseqüències en les trajectòries residencials i el curs de vida d'aquestes generacions, molt condicionades, no només pels ingressos, sinó també pel patrimoni immobiliari disponible, com s'acaba de veure. En aquest sentit, una primera consideració a tenir en compte és que les condicions d'accés i de permanència dels joves en l'habitatge durant, almenys, les dues darreres dècades han anat empitjorant en termes econòmics respecte a generacions precedents degut a la combinació de dos fenòmens. D'una banda, a les creixents dificultats d'accedir a un habitatge en propietat i, de l'altra, a l'augment de la despesa necessària per fer front a les despeses del lloguer, el que dificulta, al seu torn, les capacitats d'estalvi, com si d'un peix que es mossega la cua es tractés.

En efecte, lluny de tractar-se d'una opció residencial més, viure de lloguer s'ha convertit per cada vegada més joves en l'única opció. Així, per tenir unes dades de referència, l'any 2022, el 58,9% de les llars de l'àrea metropolitana de Barcelona encapçalades per població de 16 a 34 anys vivien en un habitatge en lloguer i tan sols un 31,3% vivia en propietat (Donat, 2024). Ara bé, viure en un habitatge en lloguer, lluny de tractar-se d'una opció transitòria que dona pas a l'accés a un habitatge en propietat, com havia succeït en generacions precedents, encara és l'opció majoritària entre les llars encapçalades per població en edats adultes. Així, el 49,9% de les llars encapçalades per població de 35 a 44 viu en lloguer, enfront del 45% que ho fa en propietat.

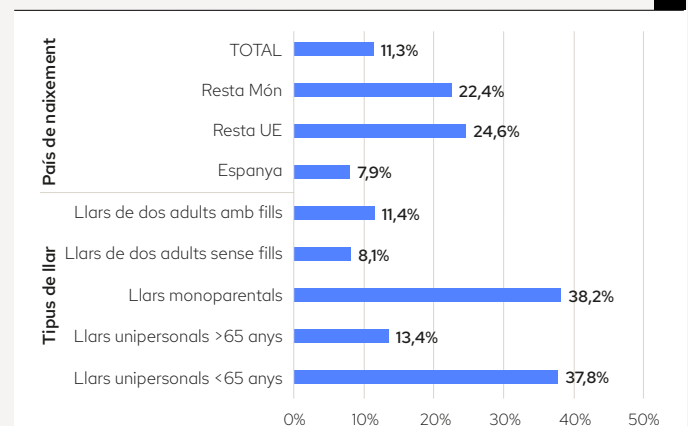
Doncs bé, el retard en l'emancipació, les dificultats d'accedir a la propietat i la sobrecàrrega de les despeses de l'habitatge de lloguer, que s'acaben de veure, condicionen de manera molt notable el curs de vida de la població en aspectes vitals tan rellevants com el retard de l'edat mitjana a la que es té el primer fill (Miret, 2024), en les possibilitats de canviar de residència per estar més a prop del treball o per buscar-ne un de millor (Donat, 2024) i, en el futur, en la capacitat econòmica per fer front a les despeses de l'habitatge amb els ingressos provinents de les pensions (Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona & Centre d'Estudis Demogràfics, 2019). En definitiva, aquests són alguns dels principals exemples de la fractura generacional, en la qual, juntament amb altres factors de naturalesa econòmica i cultural, la crisi de l'habitatge té una incidència molt notable.

3. La fractura d'origen: el risc afegit de l'infrahabitatge

L'any 2025 de les 8.124.126 persones censades a Catalunya, 2.039.015, el 25,1% han nascut a l'estranger i la majoria han vingut a viure-hi per motius econòmics, principalment per trobar millors oportunitats de feina en un context de manca de població nascuda a Catalunya en edat activa. Certament, el perfil de la població nascuda a l'estranger no és homogeni, ni en termes de lloc de procedència ni de nivell de renda, però, en termes generals, es pot afirmar que la població nouvinguda té de mitjana un nivell d'ingressos per sota de la mitjana, sobretot si prové de països que no són de l'OCDE, i que viu de manera majoritària en règim de lloguer. En conseqüència, a les dificultats que es poden trobar durant la seva trajectòria residencial dins

Taxa de sobrecàrrega segons lloc de naixement i tipus de llar. Catalunya. 2024

G4

Font: O-HB a partir de INE, Encuesta de Condiciones de Vida 2024. Nota: En el càlcul de la taxa de sobrecàrrega l'import de l'amortització de la hipoteca es comptabilitza com una despesa. Aquest càlcul difereix de les estadístiques publicades per l'Eurostat pels diferents països europeus on només es comptabilitza la part d'interessos de la quota hipotecària, mentre que la part d'amortització es considera inversió.

del procés migratori, s'afegeixen les pròpies de la fractura socioeconòmica, que s'han vist més amunt. Així, mentre que la taxa de sobrecàrrega de la població nascuda a Espanya se situava l'any 2024 en el 7,9%, entre la població nascuda a la resta de la Unió Europea o la resta del món arribava al 24,6% i el 22,4%, respectivament (**gràfic 4**).

En aquestes condicions, la trajectòria residencial pot seguir diferents fases cap a una major consolidació residencial, però es pot estancar, i fins i tot revertir, el que pot derivar en situacions d'infrahabitatge permanent, com per exemple, els assentaments, però també té el seu reflex en els habitatges compartits no desitjats (Orozco-Martínez et al., 2022). En definitiva, la taxa de sobrecàrrega tan elevada, però també les situacions d'infrahabitatge, són algunes de les principals conseqüències per a la població nouvinguda dels problemes d'assequibilitat a l'habitatge i de l'escassetat d'habitatges principals que s'ha vist més amunt.

4. La fractura segons tipus de llar: quan no hi ha dos adults

Durant les darreres dècades s'estan produint canvis de naturalesa demogràfica i social que estan transformant les formes de convivència. L'envelliment i l'increment de les llars unipersonals, el retard en l'edat en que es té el primer fill i el descens del nombre mitjà de fills per dona, l'increment de les separacions i els divorcis i, en general, l'increment de les transicions vitals i residencials que es produeixen al llarg del curs de vida. Aquests canvis s'insereixen en el que alguns autors han anomenat segona transició demogràfica i són comuns a altres països del nostre entorn (Centre d'Estudis Demogràfics, 2024). Des del punt de vista de l'habitatge aquestes transformacions han tingut l'efecte agregat de la reducció del nombre mitjà de persones per llar, o dit d'altra manera, per la mateixa població fan falta més habitatges, el que està a la base del problema de l'escassetat que hem anat veient.

Ara bé, des del punt de vista de les dificultats d'accés i permanència a l'habitatge, els canvis en les formes de convivència han donat lloc a un increment del nombre de llars on només hi viu un adult, el que a l'hora de fer front a les despeses de l'habitatge té, lògicament, conseqüències. En efecte, si seguim amb l'indicador que hem utilitzat en aquest article, la taxa de sobrecàrrega de les llars unipersonals de menors de 65 anys (37,8%) i de les llars monoparentals (38,2%), principalment encapçalades per dones, presenten unes taxes de sobrecàrrega que quadrupliquen les de les llars on viuen dos adults, bé sigui amb fills o sense (11,4% i 8,1%) (**gràfic 4**). Cal notar que en les llars unipersonals de 65 anys i més la taxa de sobrecàrrega és més reduïda, en bona part perquè, encara

en aquestes generacions, viuen majoritàriament en un habitatge en propietat pagat.

És rellevant tenir en compte que aquestes situacions de sobrecàrrega de les llars on viu només un adult, no se'n deriven tant dels ingressos individuals, característics de la fractura econòmica que s'ha vist més amunt, sinó de la pròpia composició de la llar, ja que un membre ha de fer front a les despeses de la hipoteca, si és el cas, o bé del lloguer, en un context d'augment intens dels preus mitjans durant els darrers anys, només interromput, en el cas del lloguer, des de l'entrada en vigor de la contenció de rendes el 16 de març de 2024.

5. Reflexions finals

S'han exposat de manera succinta en aquest article les principals fractures socials que se'n deriven del que, segons els autors, es pot anomenar el doble problema de l'habitatge a Catalunya: el de l'assequibilitat i el de l'escassetat. Així, l'impacte del problema de l'habitatge és ben evident si es pren en consideració l'eix socioeconòmic vinculat als ingressos, però aquesta fractura presenta ramificacions que la fan més profunda i complexa, almenys si s'atén a l'eix del patrimoni, a l'eix generacional, a l'eix de lloc de naixement i a l'eix de la composició de la llar. D'aquesta manera, doncs, les dificultats d'accés i permanència a l'habitatge, no només són una conseqüència de les desigualtats socials, sinó que, al seu torn, les retroalimenten, tot condicionant el benestar econòmic i material d'una part de la població i, en darrer terme, la igualtat d'oportunitats. Però les desigualtats que s'ha analitzat no només tenen incidència en el dret a l'habitatge sinó que, cal recordar, tenen un impacte significatiu en el creixement econòmic a mitjà i llarg termini, com han mostrat tants treballs (Campos, 2017). Certament, el problema actual de l'habitatge s'ha configurat durant les darreres dècades en un context de dèficit d'inversió pública en habitatge, però en la qual el mercat ha mostrat una tendència altament inflacionista. El camí per revertir la doble crisi d'assequibilitat i escassetat passa, doncs, per canviar aquestes tendències.

Bibliografia

- Banco de España. (2024). El mercado de la vivienda en España: evolución reciente, riesgos y problemas de accesibilidad. In *Informe anual 2023* (pp. 230–300). Banco de España.
- Campos, A. (2017). Com afecta la desigualtat el creixement econòmic? *Les Conseqüències de La Desigualtat. Dossier. Informe Mensual Caixabank Research*, (408), 34–35.

- Donat, C. (2024). La (in)accessibilitat a l'habitatge en lloguer a la metròpoli de Barcelona. *Papers. Regió Metropolitana de Barcelona*, (66), 49–64.
- Miret, P. (2024). La crisi de natalitat i el seu impacte demogràfic a l'àrea metropolitana de Barcelona. *Barcelona Metròpolis*, (129).
- Módenes, J. A., Marcos, M., & García-García, D. M. (2025). Nueva demanda demográfica y escasez de vivienda en España: políticas de vivienda en una población postransicional. *Estudios Geográficos*, 85(297).
- Moreno, S., & González-Heras, A. (2023). Trajectòries d'emancipació: entre el canvi generacional i la continuïtat estructural. In J. M. Verd (Ed.), *Enquesta a la joventut de Catalunya 2022. Volum 1*. (pp. 211–263). Observatori de la Joventut. Departament de Drets Socials. Generalitat de Catalunya. https://dretssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/joventut/observatori_catala_de_la_joventut/publicacions/coleccio_estudis/enquesta-a-la-joventut-de-catalunya-2022/index.html
- Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona. (2025). *L'assequibilitat de l'habitatge a Catalunya en el 2024. Informe anual*.
- Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona, & Centre d'Estudis Demogràfics. (2019). *Envel·liment i habitatge. La dimensió econòmica i socioassistencial de l'autonomia residencial de les persones grans: perspectives de futur a l'àmbit metropolità*. O-HB.
- OCDE. (2021). Building for a better tomorrow: Policies to make housing more affordable. In *Employment, Labour and Social Affairs Policy Briefs*. OECD.
- Orozco-Martínez, C., Bayona-i-Carrasco, J., & Gil-Alonso, F. (2022). El papel del subarriendo en las trayectorias residenciales de la población inmigrante: el caso del Área Metropolitana de Barcelona. *EURE*, 49(147), 1–24. <https://doi.org/10.7764/eure.49.147.10>
- Porcel, S., Garcia-Muniesa, J., & Antón-Alonso, F. (2025). Crisi de l'habitatge i el seu impacte econòmic en les llars metropolitanes. In *La metròpoli en transformació: noves dinàmiques, noves polítiques. Anuari Metropolità 2025*. (pp. 31–52). Institut Metròpoli.
- Centre d'Estudis Demogràfics. (2024). *La Catalunya dels vuit milions*.
- Wetzstein, S. (2017). The global urban housing affordability crisis. *Urban Studies*, 54(14), 3159–3177. <https://doi.org/10.1177/0042098017711649>

SIMPLIFICACIÓ I MILLORA NORMATIVES I AGILITZACIÓ ADMINISTRATIVA EN L'ÀMBIT DE L'HABITATGE I L'URBANISME

Dr. Juli Ponce Solé

Catedràtic de Dret Administratiu. Codirector de la Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge

1. Introducció

Com és sabut, l'habitatge s'ha convertit en un dels principals reptes econòmics i socials de les economies avançades. En moltes ciutats, el fort increment dels preus residencials ha posat en evidència les dificultats dels sistemes urbans per adaptar l'oferta d'habitatge (especialment) assequible a una demanda creixent¹.

En aquest context, els debats sobre política d'habitatge han tendit a concentrar-se des de fa anys en qüestions com el control de rendes o la promoció de més habitatge social², per exemple. No obstant això, un altre factor ha anat adquirint una importància creixent en la literatura i en el debat institucional, tot i ser menys cridaner mediàticament i menys, si se'ns permet l'expressió, sexy: el funcionament del sistema regulador i de gestió administrativa que governa la producció d'habitatge.

1. Donada l'emergència habitacional existent a Espanya i Catalunya des de fa dècades, com es sabut, el nostre interès aquí es focalitza en l'habitatge assequible. El concepte d'habitatge assequible no ve definit a la legislació d'habitatge de forma clara, autònoma i concordant entre legislacions estatals i autonòmiques, el que no ajuda precisament a la claredat i a la seguretat jurídica.

Es considera assequible aquell habitatge el preu del qual (de venda o lloguer), determinat o condicionat per la intervenció pública, resulta adequat a la capacitat econòmica de les llars destinatàries, en el marc de polítiques públiques orientades a garantir l'accés efectiu al dret a l'habitatge. En aquest sentit, vegis l'art. 74 de la Llei catalana 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge, que defineix els habitatges destinats a polítiques socials i l'art. 3 f de la Llei estatal 12/2023, de 24 de maig, por el *Derecho a la Vivienda*.

En aquest sentit utilitzem aquí l'expressió habitatge assequible per fer referència, per tant, a diversos tipus possibles d'habitatges d'iniciativa privada i pública (protegits, dotacionals, etc).

El llindar del 30% dels ingressos de la llar destinat a l'habitatge és un element freqüentment esmentat de la definició d'assequibilitat. Però no constitueix una norma jurídica general en el Dret vigent, sinó un estàndard d'origen internacional incorporat progressivament a la normativa estatal i a la pràctica administrativa com a criteri de diagnòstic i disseny de polítiques públiques d'habitatge. Així, vegis la Llei estatal pel dret a l'habitatge esmentada, per exemple art. 3d i 18.3. A Catalunya, un exemple és l'art. 6.2 de Resolució TER/1372/2025, d'11 d'abril, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió, en règim de concurrència pública competitiva, de les subvencions per al pagament del lloguer o preu de cessió d'habitatge o habitació per a persones joves.

2. Una de les formes possible de l'habitatge assequible, diferent d'altres, art. 3.f1 de la llei estatal esmentada abans: "la vivienda de titularidad pública destinada al alquiler, cesión o cualquier otra fórmula de tenencia temporal sujeta a limitaciones de renta o de venta y destinada a personas u hogares con dificultades para acceder a una vivienda en el mercado. También será considerada vivienda social aquella cuyo suelo sea de titularidad pública sobre el que se haya constituido derecho de superficie, concesión administrativa o negocio jurídico equivalente"

A Catalunya, aquesta problemàtica ha estat tractada en diverses anàlisis³, estudis i informes recents, elaborats per experts en Dret, Economia, Arquitectura, Urbanisme, Habitatge o Gestió Pública en els darrers anys. Destaquen especialment, pel recull de propostes concretes incloses, les anàlisis⁴ i els informes⁵ elaborats per la Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge (en endavant, CBEH) i els treballs de la Comissió d'Experts per a la definició de l'estratègia de transformació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i la millora dels serveis públics (coneguda amb l'acrònim CETRA), especialment dels seus grups 1 i 7⁶, incorporats al informe final d'aquesta Comissió⁷.

Malgrat procedir d'àmbits diferents amb participació d'experts de perfils variats, aquests estudis coincideixen en

3. Així, per exemple, l'interessant anàlisi propositiu de Ludevid Anglada, X. (2025, 9 de desembre). *10 propostes per assolir una administració urbanística unificada a Catalunya*. VIA Empresa. https://www.viaempresa.cat/opinio/lexpert/10-propostes-administracio-urbanistica-unificada-catalunya_2226660_102.html

4. Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge. (2025, juny). *Decàleg de propostes d'acció per afrontar la crisi habitacional derivat del I Congrés Internacional d'Habitatge i Ciutat*. <https://cbeh.cat/documento/decaleg-de-propostes-daccio-per-afrontar-la-crisi-habitacional-derivat-del-i-congres-internacional-dhabitatge-i-ciutat/>; Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge. (2025, 9 de juny). Justificació de les propostes derivades de l'activitat desenvolupada per la Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge (CBEH) i del I Congrés d'Habitatge i Ciutat organitzat els dies 26 i 27 de maig de 2025. <https://cbeh.cat/documento/propostes-derivades-de-lactivitat-desenvolupada-per-la-catedra-barcelona-destudis-dhabitatge-a-barcelona-cbeh-i-del-i-congres-dhabitatge-i-ciutat-organitzat-per-la-catedra-els-di/>

5. Serra, A., & Palau, F. (2025). *Simplificació i acceleració administratives en l'àmbit de l'urbanisme i l'habitatge* (Informe 4). Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge. https://cbeh.cat/wp-content/uploads/2025/02/Informe-4_CAT_A.Serra_F.Palau_Simplificacio-i-Acceleracio.pdf

6. Generalitat de Catalunya. (2025). *Informe del Grup 1: La simplificació normativa i de processos. A 50 propostes per a la reforma de l'Administració. Informes finals de la Comissió d'Experts per a la Definició de l'Estratègia de Transformació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i la Millora dels Serveis Públics (CETRA)*: <https://presidencia.bibliotecadigital.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.14623/969/50%20propostes%20de%20la%20CETRA.pdf>

Generalitat de Catalunya. (2025). *Informe del Grup 7: El sector públic com a generador d'activitat econòmica i la col·laboració amb el sector social, cívic i privat. A 50 propostes per a la reforma de l'Administració. Informes finals de la Comissió d'Experts per a la Definició de l'Estratègia de Transformació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i la Millora dels Serveis Públics (CETRA)*: <https://presidencia.bibliotecadigital.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.14623/969/50%20propostes%20>

7. Generalitat de Catalunya. (2025). *50 propostes per a la reforma de l'Administració: Informe executiu de la Comissió d'Experts per a la Definició de l'Estratègia de Transformació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i la Millora dels Serveis Públics (CETRA)*: <https://hdl.handle.net/20.500.14623/1250>

un *diagnòstic*: la simplificació i millora normativa, la seguretat jurídica i l'agilització administrativa constitueixen una reforma imprescindible pel millor funcionament del sistema urbanístic i d'habitatge. Igualment, coincideixen en gran part dels *tractaments* a aplicar per canviar l'estat de les coses actual. Tanmateix, també coincideixen en *una advertència*: una reforma en aquest sentit, tot i ser condició necessària, no és suficient per sí sola per resoldre la crisi d'habitatge.

Aquest article analitza aquestes qüestions des d'una perspectiva interdisciplinària i es divideix en tres parts.

En la primera es farà una diagnosi del funcionament del sistema urbanístic i d'habitatge a casa nostra, sobre la base dels estudis esmentats. La segona contindrà una anàlisi de les principals propostes de reforma ja efectuades en ells, tot i que no es podrà descendir al detall i es recomana la lectura directa dels mateixos. La tercera i darrera part clourà l'estudi amb una reflexió sobre els límits d'aquestes reformes i la necessitat d'acompanyar-les d'altres mesures.

Aquestes reflexions s'escriuen en aquesta contribució quan està en marxa a Catalunya la tramitació de l'*Avantprojecte de Llei de simplificació de tràmits en l'àmbit urbanístic i ambiental*, pel que considerem que poden ser especialment oportunes, a fi i efecte de suscitar la reflexió i el debat informat social i parlamentari, propi d'una democràcia viva, que pugui conduir a la millor norma possible⁸.

2. Diagnosi: la hiperregulació de baixa qualitat i la burocràcia urbanística com a coll d'ampolla institucional

2.1 Inflació normativa i baixa qualitat reguladora: la necessitat urgent d'un Text Refós de la Llei d'habitatge

El sistema urbanístic i de l'habitatge es caracteritza per una elevada densitat normativa. En les darreres dècades, el marc regulador de l'urbanisme i l'habitatge s'ha ampliat considerablement amb l'objectiu d'incorporar noves exigències, com ara, per exemple, les de sostenibilitat ambiental, accessibilitat o eficiència energètica. Es pot parlar d'una hiperregulació, en termes generals i específicament en aquest sector, amb centenars de milers de normes aprovades, com ha posat en relleu, per exemple, l'economista Mora-Sanguinetti⁹.

8 <https://governobert.gencat.cat/ca/transparencia/normativa-i-informacio-interes-juridic/normativa/normativa-en-tramit/pre/en-tramit/avantprojecte-llei-simplificacio-tramits-urbanistics-ambientals>

9 Mora-Sanguinetti, J. S. (2022). "Las cuatrocientas mil normas de la democracia española. Cuantificación e impacto de la complejidad normativa de España". *Revista De Las Cortes Generales*, (114), 231-253. <https://doi.org/10.33426/rcg/2022/114/1722>

Tenim a Catalunya un sistema jurídic complex, format per múltiples capes normatives (urbanística, ambiental, energètica, d'habitatge...) que provenen de diferents nivells de poder (europeu, estatal, autonòmic i local), en que les competències entre els diversos centres de poder en ocasions són difícils de determinar¹⁰.

Aquesta proliferació normativa ha anat sovint acompanyada de modificacions parcials continuades –moltes d'elles mitjançant Decrets Lleis, una solució normativa que hauria de limitar-se a una extraordinària i urgent necessitat *puntual, no sistèmica i continuada*, com és ja, de de fa dècades, la de l'habitatge assequible. Canvis normatius que no sempre s'integren en una visió sistemàtica del sistema regulador i el dinamiten i fragmenten, fent pràcticament impossible el seu coneixement i interpretació adient, fins i tot pels juristes especialistes, no diguem ja per altres persones que operen en el sector.

El resultat actualment és un marc jurídic caracteritzat per una gran abundància normativa, amb possible superposició de requisits, el que dona lloc a interpretacions divergents i, en definitiva a inseguretat jurídica.

A més, els estudis disponibles mostren com la qualitat normativa a Espanya i Catalunya, especialment en el nivell local, tot i que no únicament, és en general baixa. No s'estan utilitzant sovint adientment els instruments de la caixa d'eines de la *better regulation* impulsada des de instàncies europees sobre tot a l'àmbit local català¹¹. Instruments que, lluny de ser un mer tràmit formal destinat a posar creus en un formulari estereotipat de les memòries d'avaluació d'impacte normatiu, pretenen un canvi cultural, polític i administratiu encara per assolir¹².

Des del punt de vista econòmic, aquesta situació d'hiperregulació de baixa qualitat –acompanyada en canvi, paradoxalment, de llacunes normatives en altres àmbits, com és el de les entitats privades col·laboradores amb les administracions públiques¹³– incrementa els costos

10. Gifreu i Font, J., & Noguera Fernández, A. (coords.). (2023). *Possibilitats i límits de les competències autonòmiques en matèria d'habitatge*. Generalitat de Catalunya, Institut d'Estudis de l'Autogovern. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/libro?codigo=944548>

11. Vegis els diferents informes des de 2016 de la Sindicatura de Greuges sobre l'avaluació ex post de la Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació i bon govern, pel que fa a la qualitat normativa al respecte: <https://www.sindic.cat/ca/page.asp?id=356>

12. Sobre la deficient qualitat normativa a casa nostra en comparació amb d'altres països, tenint en compte indicadors elaborats internacionalment per diverses institucions, es pot consultar PONCE SOLÉ, J. i VILLORIA MENDIETA, M., *Anuario del Buen Gobierno y de la Calidad de la Regulación 2019*, Fundació Democràcia y Gobierno Local, Madrid, consultable en part a: Anuario del Buen Gobierno y de la Calidad de la Regulación 2019 - Fundació Democràcia y Gobierno Local

13. Vegis els millorables, en termes d'imparcialitat, objectivitat i evitació de conflictes d'interessos, arts. 91 i ss de la Llei 26/2010, tal i com posa en relleu l'informe del grup 1 de la CETRA. Tinguis en compte la tramitació en marxa en el moment d'escriure aquestes línies d'un Decret d'habilitació d'entitats col·laboradores per a la verificació i control previ en l'àmbit urbanístic.

de compliment regulatori i redueix la previsibilitat dels projectes immobiliaris.

Des del punt de vista de la gestió pública, a més, la inseguretat jurídica dona lloc a la paràlisi administrativa i a la anomenada *por a la signatura*, com a estratègia de *burocràcia defensiva*, ben estudiada a països com Itàlia i que comença a cridar l'atenció a casa nostra¹⁴. Els decisors públics davant de possibles riscos de responsabilitats penals, disciplinàries i/o comptables prefereixen no actuar o cobrir-se les esquenes jurídiques demanant informes jurídics variats, que fan endarrerir la presa de decisions necessàries per l'interès general.

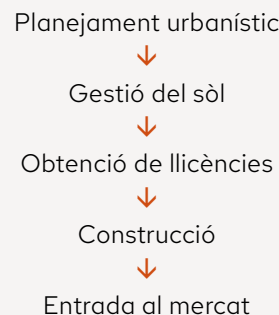
És per tot això que des de fa anys es veu insistint en la necessitat d'elaborar un text refós de la Llei d'habitatge a Catalunya¹⁵. Aquesta *hemorràgia normativa*, de dubtosa qualitat en diversos casos, ha portat al legislador català a exigir-li al govern català l'elaboració d'un projecte de llei per a modificar la llei catalana del dret d'habitatge de 2007 i adequar-la als múltiples canvis soferts, així com que envii al Parlament català un projecte de llei per a l'elaboració d'un Text Refós en matèria d'habitatge¹⁶, tasca però, mai realitzada, i que apareix com a pendent, urgent i important.

2.2 El temps administratiu: una variable econòmica clau

Si la complexitat normativa (hiperregulació i baixa qualitat normativa generadora d'inseguretat i d'impactes no mesurats) és el primer problema detectat, el segon, vinculat amb aquest, és el temps administratiu, en el sentit de la dilació indeguda dels procediments administratius d'actuació.

Com es sabut, la producció d'habitatge és un procés llarg que combina decisions públiques i privades.

El cicle de producció d'habitatge

Cada fase pot durar diversos anys i a més les impugnacions que provoquen la nul·litat del planejament, sovint per qüestions procedimentals, poden tenir efectes en cascada, que han estat qualificats de , tot i que, de moment, no ha estat possible en l'esfera estatal competent en aquest cas, aprovar cap reforma legislativa al respecte, malgrat els intents fets¹⁷.

Les decisions urbanístiques i d'habitatge són, doncs, llargues d'adoptar i d'executar. Diversos estudis assenyalen que els terminis reals de resolució de molts procediments urbanístics superen àmpliament els terminis legals previstos. La mitjana de tramitació de les figures de planejament s'ha multiplicat per més de dos cops en el decurs dels darrers deu anys, com posa en relleu la CBEH. En l'àmbit de les llicències urbanístiques, el Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya ha elaborat una *Enquesta sobre el servei de llicències dels ajuntaments de Catalunya*¹⁸ mitjançant la qual extreu unes conclusions en relació amb els terminis de tramitació d'un total de 39 municipis de Catalunya. Aquesta enquesta correspon al període 2020-2021 i s'afegeix a una altra realitzada per al període 2019. Els resultats de l'enquesta indiquen tres conclusions: (a) la mitjana de resolució de les llicències es situa en 5,14 mesos, (b) cap municipi se situa dins del termini legal de dos mesos, (c) hi ha un increment del 32% del termini mitjà de resolució entre el 2021 respecte al 2019.

Aquest desfasament temporal té conseqüències econòmiques importants, amb augment dels costos financers, un retard en la producció d'habitatge i una incertesa sobre la viabilitat dels projectes. En mercats amb escassetat d'habitatge, aquests retards contribueixen indirectament a l'augment dels preus i per tant perjudiquen l'assequibilitat de l'habitatge.

14. Bueno Armijo, A. (2025). *La burocràcia defensiva. Un ensayo de Derecho superheróico*. Marcial Pons. <https://doi.org/10.37417/la-burocracia-defensiva>.

15. Vegis el capítol sobre habitatge inclòs en les diferents edicions des de 2022 de *l'Informe d'Autogovern* de l'Institut d'Estudis d'Autogovern de la Generalitat de Catalunya: <https://presidencia.bibliotecadigital.gencat.cat/handle/20.500.14623/580>

16. Llei 24/2015, Disposició final Quarta sobre Presentació d'un projecte de llei de modificació de la Llei 18/2007 i d'un projecte de llei de refosa i millora dels disposicions legals vigents en matèria del dret a l'habitatge i de lluita contra la pobresa energètica; Llei 1/2022, del 3 de març, de modificació de la Llei 18/2007, la Llei 24/2015 i la Llei 4/2016 per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge, Disposició addicional titulada Decret legislatiu en matèria de dret a l'habitatge: "El Govern, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, ha d'elaborar un text refós de tota la normativa en matèria del dret a l'habitatge".

17. Conesa Caballero, Ó., & Nogués Galdón, H. (2024). El nuevo régimen de invalidez en la propuesta de reforma de la Ley de Suelo. *Actualidad Jurídica Uriá Menéndez*, (65). <https://www.uria.com/es/publicaciones/9034-el-nuevo-regimen-de-invalidez-en-la-propuesta-de-reforma-de-la-ley-de-suelo>

18. COAC Enquesta sobre les servei de llicències dels ajuntaments de Catalunya, elaborada per Open Evidence S.L. Barcelona Juliol de 2021. <https://www.arquitectes.cat/ca/suport/resultats-enquesta-licencias-municipals-2020-2021?>

	Tràmit	Competència	Règim d'intervenció	Volum anual	Termini
1	Sol·licitud de l'autorització per a la construcció d'una instal·lació fotovoltaica i eòlica sobre terreny	Generalitat. TES	Autorització integrada (3 procediments)	714	Llei: fins a 12 mesos Real: fins a 36 mesos
2	Sol·licitud d'una autorització ambiental	Generalitat. TES	Autorització	1.397	Llei: 8 mesos Real: fins a 36 mesos
3	Sol·licitud d'una llicència d'obres	Municipal	Llicència	20.000	Llei: fins a 3 mesos Real: fins a 12 mesos
4	Sol·licitud d'una avaluació ambiental	Generalitat. TES	Autorització	330	Llei: 8 mesos Real: fins a 36 mesos
5	Sol·licitud d'una actuació específica no urbanitzable i sòl urbanitzable no delimitat	Municipal	Llicència	385	Llei: fins a 6 mesos Real: més de 12 mesos

Font: CETRA, informe grup 7.

2.3 Fragmentació administrativa

Un altre element que explica la lentitud dels procediments és la fragmentació institucional i la inadequada coordinació, cooperació i col·laboració. Els processos urbanístics i d'habitatge impliquen sovint la intervenció de múltiples organismes sectorials: administracions ambientals, organismes hidràulics, autoritats patrimonials o organismes de mobilitat. Cada organisme pot emetre informes facultatius demanats pels decisors o preceptius, en ocasions vinculants o determinants de la decisió final.

Aquest sistema de control preventiu extens pot generar efectes d'embús burocràtic, especialment quan els informes no s'emeten dins dels terminis previstos.

3. Propostes de reforma: cap a la bona administració urbanística i d'habitatge

Malgrat procedir de contextos diferents, les anàlisis recents esmentades coincideixen en bona part en un conjunt de reformes estructurals que portin a l'eficàcia del creixement rellevant del dret a una bona administració, reconegut en la normativa i jurisprudència europea i catalana¹⁹. A continuació les esmentem molt breument, centrant-nos en les més rellevants i les que semblen despertar més consens.

19. Juli Ponce Solé (2017). The right to good administration and the role of administrative law in its protection. En M. de Visser & J. H. Jans (Eds.), Preventing corruption and promoting good government and public integrity (pp. 87-111). Bruylant. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2737538

3.1 Millorar la qualitat normativa. Contenir el número de normes: estratègia "One In, One Out (OIOO)" i similars

Un aspecte crucial, aliè a la nostra cultura tradicional, consisteix a reforçar la qualitat normativa per aconseguir la simplificació, també en l'àmbit de l'urbanisme i de l'habitatge (en relació a normes legals, plans territorials i urbanístics, reglaments o ordenances municipals). No es tracta de *desregular* perquè sí, donat que hi haurà àmbits on, com hem dit, de fet caldrà regular més per protegir els interessos generals, *sinó de regular millor*.

Si se'ns permet la metàfora, es tractaria d'evitar, com fins ara ha estat tradicional, anar a la desembocadura del riu normatiu al mar legislatiu per lluitar periòdicament contra les inundacions, traient aigua del mar amb gots (lleis òmnibus de simplificació). L'estratègia alternativa encertada seria remuntar decididament el riu de normes fins al seu naixement i modular la qualitat i quantitat d'aigua que surt de la muntanya reguladora. En aquest context, la millora de la qualitat normativa (*better regulation*) és el desllorigador per una simplificació sostenible i sostinguda.

El grup d'experts del grup 1 de la CETRA ha efectuat una proposta en aquest sentit. La proposta evita un enfoc temporal puntual i sectorial i cerca l'establiment d'un ecosistema, d'una infraestructura de simplificació permanent, en base al perfeccionament de la llei catalana transversal de procediment i règim jurídic (Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques, d'ara en endavant esmentada només pel número i any), que es basa en l'impuls continu de la qualitat normativa i de l'avaluació *ex ante* i, sobre tot, pel seu abandonament pràcticament total, de l'avaluació *ex post* de la regulació.

La proposta de la CETRA es desenvolupa en 6 grans àrees de mesures, amb un total de més de 30 recomanacions específiques, que evidentment no és possible aquí desenvolupar. En tot cas, cal tenir en compte que aquestes mesures no podran ser desenvolupades sense lideratge polític suficient i capacitat administrativa adequada.

Per això, és crucial elevar el rang administratiu de l'actualment existent Àrea de Millora de la Regulació, integrada a la Secretaria del Govern del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya²⁰, a Direcció General i, sobre tot, tenint present la seva infradotació actual i la bona tasca duta a terme, dotar-la amb pressupost, personal i mitjans tecnològics adients a l'alçada de la seva rellevant feina.

Tenint en compte, a més, que es recomana per la CETRA que assumeixi noves tasques referides a les aportacions conductuals (*behavioural insights*) i esperons (nudges) –àmbit de treball de destacats economistes com Richard Thaler, Premi del Banc de Suècia en Ciències Econòmiques en memòria d'Alfred Nobel 2017, i el jurista Cass Sunstein, guardonat amb el *Holberg Prize* (2018), amb aplicacions també en urbanisme i habitatge, molt poc desenvolupat a casa nostra²¹. Això significaria incorporar nous perfils professionals, com ara psicòlegs i especialistes en economia conductual²². En aquest sentit, la CETRA proposa dur a terme un anàlisi general i periòdic per analitzar quines són les càrregues administratives innecessàries, per poder identificar així quina simplificació procedimental cal davant de la *viscositat burocràtica* de l'urbanisme (*sludge audit*)²³.

Unitats similars a l'esmentada de la Generalitat, degana a l'estat espanyol, haurien de ser creades als ajuntaments amb mida adient per fer-ho, sens dubte com a mínim el grans municipis, per mandat legal, com assenyala la CETRA, i per

20. <https://web.gencat.cat/ca/generalitat/accio-govern/millora-regulacio/>

21. Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia. (2025). *Estudio sobre la economía conductual para una regulación y supervisión eficientes* (E/CNMC/002/23). CNMC. <https://www.cnmc.es/prensa/estudio-economia-conductual-20250915>

22. Ponce Solé, J. (Ed.). (2022). *Nudging's contributions to good governance and good administration: Legal nudges in public and private sectors*. European Public Law Organization (EPLO). <https://eplopublications.eu/publication/juli-ponce-ed-nudgings-contributions-good-governance-and-good-administration-legal>; Juli Ponce Solé. (2024, 19 de desembre). *Las aportaciones conductuales y la vivienda: Diseño de un nudge o acicate para movilizar la vivienda vacía de acuerdo con existentes experiencias previas europeas* (Working paper). Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge. <https://cbeh.cat/workingpaper/las-aportaciones-conductuales-y-la-vivienda-diseno-de-un-nudge-o-acicate-para-movilizar-la-vivienda-vacia-de-acuerdo-con-existentes-experiencias-previas-europeas/>

23. Richard H. Thaler. (2018). *Nudge, not sludge*. *Science*, 361(6401), 431. <https://doi.org/10.1126/science.aau9241>. Vegis la transcripció de la jornada "LA VISCOSIDAD BUROCRÁTICA DEL URBANISMO ADMINISTRACIÓN "DEFENSIVA", celebrada a Barcelona, el 19 de abril de 2024 a l'ICAB, disponible a: https://media.timtul.com/media/aetu/LaViscosidadBurocratica_TRANS-GRIPCION_20251202182924.pdf

la resta caldria exigir el suport de nivells supramunicipals, com ara les Diputacions provincials, en línia del que ara ja fa la Llei 8/2025, de 30 de juliol, de l'Estatut de municipis rural, en el seu art. 39.

També fa la CETRA una referència a la introducció de la iniciativa una dintre una fora, "*One In, One Out*", *OIOO*, ja assajada a d'altres països europeus: l'aprovació de qualsevol norma urbanística i d'habitatge nova hauria d'implicar, en principi, prèvia ponderació de les circumstàncies del cas i evitant automatismes, la derogació d'una altra d'equivalent per mantenir l'estoc normatiu sota control i reduir-lo en allò no necessari per l'interès general²⁴.

3.2 Simplificar els procediments administratius: oralitat i informes. En particular, l'informe d'ideïtat tècnica i la seva obligatorietat

El grup 1 de la CETRA propugna també l'enfortiment de l'oralitat en el desenvolupament de la important participació ciutadana, per ajudar a evitar els inconvenients de la mateixa en termes de retard i fricció injustificada en la presa decisions.

L'oralitat pot afavorir l'actuació dels ciutadans i, en general, dels interessats, en la mesura que redueix les barreres formals. Pot servir per presentar al·legacions, desenvolupar un tràmit d'informació pública o fins i tot per formular una sol·licitud. Aquestes barreres formals, com s'ha demostrat, tenen un efecte dissuasiu. Quan l'oralitat es combina amb la digitalització, els seus efectes en termes de simplificació es multipliquen.

L'oralitat no només pot aportar beneficis als ciutadans o interessats, sinó que també pot ser útil per reduir la càrrega burocràtica que pateixen els empleats públics i fins i tot per contenir fenòmens com ara la burocràcia defensiva. En aquest sentit, es pot conjugar l'oralitat amb l'ús de sistemes digitals que permetin emplenar documents que es puguin incorporar després a expedients administratius.

La proposta recomana que l'oralitat sigui incorporada a la Llei 26/2010, afegint un nou art. 33 bis i 33 ter, la redacció concreta del qual s'ofereix. Es proposa també que l'oralitat s'incorpori com a principi dins del catàleg de principis de l'actuació administrativa (arts. 31-33), cosa que implicaria una aposta clara pel seu desenvolupament, en l'entès que pot contribuir de manera significativa a reforçar els fins del procediment administratiu actualment.

24. Fondation IFRAP. (2017, 26 juillet). *One, two, out : Les conditions pour que ça marche*. <https://www.ifrap.org/etat-et-collectivites/one-two-out-les-conditions-pour-que-ca-marche>

Una altra línia de reforma en que coincideixen els Grups 1 i 7 de la CETRA consisteix a racionalitzar el sistema d'informes sectorials. Donat que els informes administratius són en ocasions un element de retard sense aportació de valor afegit, es proposen mesures de gestió i l'adició d'un art. 50bis de la Llei 26/2010, amb un proposta de redacció per part del grup 1. Es recomana la planificació procedimental per determinar quins informes són necessaris per a cada assumpte concret en tramitació, exigint norma amb rang de llei per establir informes preceptius, el que no serà possible si hi ha un repositori de dades administratives validat per l'òrgan informant on l'òrgan actuant pugui informar-se per a la presa de la decisió; revisió procedimental per eliminar informes prescindibles; elaboració de llistes de comprovació (*check-lists*) per completar de manera àgil l'emissió d'informes que es limitin a comprovar el compliment d'elements reglats.

Sobre el termini d'emissió d'informe, es suggereix la reducció de terminis generalitzada mitjançant procediments automatitzats i activació d'alarmes als dispositius de treball de les unitats de tramitació que indiquin la preclusió propera dels terminis d'emissió d'informes. En algun cas s'ha plantejat l'anomenat impròpiament "silència positiu" en l'àmbit dels informes. Però aquesta tècnica jurídica només és aplicable a les sol·licituds de persones interessades, d'un cantó. D'un altre, si el que es pretén és que s'entengui atorgat l'informe de manera positiva a l'activitat, això no seria possible en el cas dels preceptius o determinants per la resolució, donat que seria contrari a la bona administració i l'encert de la mateixa, tot i que es poden trobar fórmules de renúncia a l'emissió i de continuació del procediment fins al moment de la proposta de resolució, incorporades a la proposta de redacció de l'esmentat nou art. 50 bis de la Llei 26/2010.

Un consens que sorgeix de diversos anàlisis és el de que l'Informe d'Idoneïtat Tècnica, regulat per l'art. 188.3 bis del Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme (TRLUC)²⁵, i per una

ordenança de 2011 de l'Ajuntament de Barcelona²⁶, que és emès per un col·legi professional o entitat privada col·laboradora, sigui obligatori a tota Catalunya i no una mera opció municipal, com fins ara, incrementant així les garanties des de l'inici.

3.3 Millorar la gestió i la regulació dels plans i projectes estratègics. Les comissions territorials d'urbanisme

La regulació dels plans i projectes estratègics es troba a la llei 18/2020, de 28 de desembre, de facilitació de l'activitat econòmica, al Decret 131/2022, de desplegament de la llei de facilitació de l'activitat econòmica i als Plans urbanístics per a la implantació d'actuacions declarades d'interès general superior (regulats en diversos preceptes del TRLUC, Disposició addicional 26^a, en connexió a d'altres preceptes, com ara l'art. 56.1.g). La mateixa ha estat objecte de modificació a la Llei 11/2025, de 29 de desembre, de mesures en matèria d'habitatge i urbanisme, la qual, sorprenentment, ha mantingut el text original essencialment intocat.

L'experiència en l'aplicació d'instruments similars en altres comunitats autònomes properes geogràficament, com és el cas aragonès, mitjançant Plans o Projectes d'Interès General d'Aragó (PIGAs²⁷), en el context del que s'ha qualificat com a *fuga d'empreses a Aragó*²⁸, ha de permetre a Catalunya extreure conclusions per millorar. Deixant ara de banda detalls específics sobre la gestió i la regulació existent a Aragó i a Catalunya, analitzats pel grup 1 de la CETRA, entre les conclusions i propostes fetes per aquesta es poden destacar les següents.

Cal aconseguir un funcionament de l'Administració orientada a projectes, superant l'estructura departamental: estem davant d'un tema de gestió sobre tot, més que de regulació. A més, els procediments han de garantir el

25. "3 bis. En el marc del procediment per a atorgar i denegar les llicències urbanístiques, cada municipi pot exigir, com a requisit previ que ha d'acompanyar la sol·licitud de llicència o la comunicació prèvia, l'aportació d'un informe d'ideïtat tècnica. L'informe d'ideïtat tècnica té per objecte verificar que el projecte tècnic o la documentació tècnica compleix la normativa estatal i autonòmica que ha d'ésser comprovada en els procediments municipals d'intervenció i que la documentació aportada compleix els requisits d'integritat documental, suficiència i idoneïtat que exigeixin les ordenances municipals. L'emissió d'aquest informe es pot encomanar a un col·legi professional tècnic o a una entitat col·laboradora degudament habilitats per l'Administració. Aquests informes tenen la mateixa validesa jurídica que els emesos pel personal de l'Administració encarregat d'aquestes funcions.

Els col·legis professionals tècnics o les entitats col·laboradores seran habilitades, per a actuar en tot el territori de Catalunya, per la direcció general competent en matèria d'urbanisme de la Generalitat, d'acord amb el que estableixi el decret de desplegament, sens perjudici que les ordenances

municipals puguin regular el règim de col·laboració propi per a l'exercici de les funcions de verificació i control, i també l'aprovació del sistema d'habilitació, si és el cas, d'acord amb el que estableix la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment administratiu de les administracions públiques de Catalunya, i la resta de normativa aplicable.

En el cas que l'ajuntament hagi regulat l'aportació d'un informe d'ideïtat tècnica emès per una entitat habilitada, els serveis tècnics municipals només han d'informar i assumeixen responsabilitat sobre l'adequació de la llicència sol·licitada o la comunicació prèvia a la normativa urbanística i municipal. Dels danys que tinguin l'origen en defectes que s'haurien de manifestar en els informes d'ideïtat tècnica i que tinguin relació directa amb els elements objecte d'informe en són responsables les entitats habilitades que els emetin."

26. L'Ordenança reguladora dels procediments d'intervenció municipal en les obres, aprovada definitivament pel Plenari del Consell Municipal l'any 2011: <http://hdl.handle.net/11703/86861>

27. Julio Tejedor Bielsa (2025, diciembre 19). Magic Piga. Hoy Aragón. <https://www.hoyaragon.es/articulo/opinion/opinion-magic-piga/2025-12-19-090325119185.html>

28. https://www.viaempresa.cat/empresa/fuga-empreses-lleida-arago-ama-ga-darrere_2208637_102.html

respecte de l'autonomia municipal amb participació dels municipis afectats i l'exercici de la discrecionalitat en la decisió de l'interès general dels projectes ha de venir fonamentada i motivada adientment per evitar riscos d'influències indegudes²⁹. Pel que fa als subjectes legítims, s'hauria de regular en la disposició addicional vint-i-sisena de la refosa urbanística catalana que s'atribueixi la possible formulació del pla a privats, com en el cas aragonès. També destaca la proposta en el nivell de l'aprovació definitiva dels Plans, en el sentit de que és necessària la creació d'una unitat centralitzada en l'àmbit urbanístic per a l'aprovació definitiva d'aquests instruments urbanístics, independent de les Comissions Territorials d'Urbanisme.

Precisament, aquestes, en general, són objecte d'una altra recomanació de la CETRA, grup 7, en el sentit de la necessitat de racionalitzar, fer més àgil i eficient el funcionament de les mateixes i de les ponències ambientals de les quals depèn l'aprovació dels permisos urbanístics.

3.4 Promoure els mitjans adequats de solució de controvèrsies (MASC): en especial, la mediació administrativa extrajudicial

La utilització dels MASC es troba esmentada pels grups 1 i 7 de la CETRA. La proposta concreta del Grup 1 de la CETRA té la voluntat de promoure la mediació administrativa extrajudicial per enfortir la bona administració i accelerar la resolució de conflictes, venent el possible rebuig intern administratiu a instaurar de manera immediata la mediació administrativa. Aquest rebuig pot ser produït per la inèrcia administrativa, la inseguretat per la novetat, estratègies de burocràcia defensiva o manca de persones formades per desenvolupar la mediació.

Caldria una difusió el més àmplia de la Guia pràctica de mediació administrativa 1.0 recentment publicada per la Generalitat de Catalunya³⁰. Tanmateix, la recent experiència de l'Ajuntament de Tarragona, que ha dictat una ordenança al 2024 al respecte i ha posat en marxa fa uns mesos el registre de mediadors prevista en la mateixa, és especialment interessant en aquest sentit, tot i les limitacions jurídiques existents, que no poden ser obviades per ordenances locals³¹.

29. Solé-Ollé, A., & Viladecans-Marsal, E. (2013). *The influence wielded by land developer lobbies during the housing boom: Recent evidence from Spain*. CESifo DICE Report, 11(2), 43–49. <https://www.ifo.de/DocDL/dicereport213-rml.pdf>

30. Disponible en obert a: <https://repositori.justicia.gencat.cat/handle/20.500.14226/1517#page=1>

31. Com diu l'ordenança de Tarragona, "Tampoc es pot mediar sobre el fet de concedir o denegar una llicència, ja que es tracta d'una competència reglada. Però sí per exemple sobre els costos d'urbanització associats a la mateixa" Vegis: <https://www.icatarragona.com/continguts/noticies/7080/oberta-la-inscripcio-al-registre-de-mediadors-de-lajuntament-de-tarragona-remat/>

3.5 Estandarditzar el comportament administratiu municipal

Actualment, cada municipi utilitza formularis i criteris propis. Aquesta diversitat genera incertesa i incrementa els costos administratius. En lloc d'un mosaic de milers d'ordenances municipals contradictòries, es proposa un catàleg únic de zones i usos per a tot el país, respectant l'autonomia local però oferint una "llengua comuna" urbanística³². Aquest tipus de reforma podria reduir la fragmentació administrativa. Caldria també treballar per crear models documentals unificats, criteris interpretatius comuns i procediments administratius el més homogenis possibles.

3.6 Finestreta única, urbanisme i habitatge

Una altra proposta recurrent consisteix a integrar els tràmits urbanístics dins la Finestreta Única Empresarial. Aquest sistema permetria centralitzar la tramitació administrativa i facilitar la coordinació entre administracions. Les llicències urbanístiques, entre elles les d'edificació, no són un món a part; caldria integrar-les plenament en la Finestreta Única Empresarial (FUE) per tenir un flux de dades integrat.

3.7 Digitalització de l'administració urbanística: llicència bàsica i inspeccions

La digitalització constitueix una de les reformes amb més potencial. La simplificació dels procediments administratius i d'elaboració de l'ordenació urbanística amb ús de l'automatització pot dur-se a terme a través de diferents mecanismes que facilitin la incorporació de la tecnologia –i, en particular, de la intel·ligència artificial (IA) en combinació amb el *Building Information Modeling* (BIM)– en llur tramitació i, en general, en l'actuació de les administracions públiques³³.

Per garantir la seguretat jurídica, els principis d'actuació de les administracions públiques i els drets de la ciutadania, aquests mecanismes s'haurien d'incorporar en normes amb rang de llei, car en una democràcia, no són suficients els acords del govern de torn o els protocols administratius. Aquesta necessitat es justifica en el fet que per algunes qüestions vinculades a la simplificació mitjançant l'automatització i l'ús

32. Tinguis en compte la tramitació actual del Projecte de decret pel qual s'aprova el Codi d'estandardització i classificació d'usos, paràmetres d'ordenació i qualificacions urbanístiques: <https://governobert.gencat.cat/ca/transparencia/normativa-i-informacio-interes-juridic/normativa/normativa-en-tramit/ter/en-tramit/decret-codi-estandarditzacio-urbanistica>

33. El recent primer Pla d'Habitatge Assequible de la UE insisteix en aquest punt: https://housing.ec.europa.eu/document/756915b5-d1b1-4bde-ac82-03532d2d3d90_en

de la IA cal una norma adoptada pels nostres representants polítics, per exigència de la Constitució (art. 18.4). La regulació caldria introduir-la com a mínim a la Llei 26/2010 i Llei 29/2010, del 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya.

La CETRA, grup 1, assenyala que aquesta regulació legal s'hauria de desenvolupar al voltant de set eixos, tot assenyalant que mentre no es produeixen els canvis legals, i simultàniament i posteriorment als mateixos també, cal desplegar un conjunt d'actuacions no legislatives de manera immediata.

Cal destacar que entre les eines que ja s'estan explorant en l'àmbit europeu en l'àmbit que ens ocupa destaquen les experiències de l'ajuntament de Viena, amb el projecte BRISE³⁴ i del de Madrid, que ha licitat ja un contracte específic per procedir a automatitzar la concessió de llicències urbanístiques³⁵, partint dels requeriments fonamentals establerts en la seva regulació de la llicència bàsica d'edificació³⁶, el que permet simplificar l'automatització a determinats paràmetres bàsics i dur-la així a terme.

El desenvolupament d'una llicència bàsica similar a Catalunya forma part de la proposta del grup 7 de la CETRA, i ja va ser aplicada parcialment en el Decret Llei 2/2025, per permetre, només, però, l'inici d'obres de construcció d'habitatge de protecció pública, amb una verificació mínima documental, postergant la llicència urbanística estàndard per a fases posteriors³⁷. Finalment,

34. <https://digitales.wien.gv.at/en/projekt/brise-vienna/>

35. *Contrato mixto de servicios y suministro para el desarrollo, soporte y mantenimiento de la Plataforma MADRIDdbp para la automatización de la tramitación de medios de intervención urbanística del Ayuntamiento de Madrid.*

https://contrataciondelestado.es/wps/poc?uri=deeplink:detalle_licitacion&idEvl=VTSgalDWhJaFQ%2FlhRK79IA%3D%3D

36. *Ordenanza 6/2022, de 26 de abril, de Licencias y Declaraciones Responsables Urbanísticas del Ayuntamiento de Madrid (OLDRUAM).*

37. En el Decret Llei 2/2025, s'afegí un apartat, el 3 ter, a l'article 188 del TRLUC, amb el text següent:

«3 ter. En el procediment de sol·licitud de llicència urbanística es pot sol·licitar una llicència bàsica prèvia quan es tracti d'obres de nova planta, de substitució o de rehabilitació, en qualsevol cas amb la finalitat de promoure i construir habitatge de protecció pública.

»L'obtenció d'aquesta llicència bàsica habilita la persona interessada a executar les obres que empara aquesta llicència, sens perjudici que, durant l'execució, el procediment de llicència ha de continuar fins que s'obtingui la validació de la resta de paràmetres urbanístics necessaris a través de l'obtenció de la corresponent llicència urbanística i les autoritzacions que escaiguin. El termini màxim de resolució de la llicència bàsica és d'un mes.

»L'inici de l'actuació amb llicència bàsica es produeix sota la responsabilitat solidària de la persona promotora, la constructora i la persona o persones tècniques que integrin la direcció de l'obra. Aquesta responsabilitat abasta la conformitat de les obres amb l'ordenació urbanística aplicable i l'adequació al projecte presentat.

»La documentació que ha d'acompanyar la sol·licitud de llicència bàsica, que en tot cas ha d'incloure un projecte bàsic, així com el procediment d'atorgament i denegació, s'ha de regular en les ordenances municipals.

»El termini de resolució de la llicència urbanística és d'un mes des de la concessió de la llicència bàsica. En cas de denegació de la llicència urbanística,

aquest avenç, tot i limitat, ha caigut a l'esmentada llei 11/2025, en part, probablement, per resistències existents de col·legis professionals a aquesta mesura³⁸.

D'altra banda, un altre àmbit on l'ús de l'automatització, si s'escau amb IA, té ple sentit, és en el de les inspeccions urbanístiques i d'habitatge³⁹.

En tot cas, Catalunya no pot quedar-se al marge d'aquesta revolució digital en l'àmbit de l'urbanisme i l'habitatge.

3.8 Reequilibri entre control administratiu previ i control posterior: llicències, comunicacions prèvies i declaracions responsables

Finalment, diverses anàlisis proposen revisar el model de control administratiu. Com és sabut, el sistema tradicional s'ha basat en autoritzacions administratives prèvies (art. 187 TRLUC) tot i que s'ha anat obrint a altres formes d'intervenció administrativa com les comunicacions prèvies (art. 187 bis TRLUC). Es proposa evolucionar cap a un model legal més flexible⁴⁰, passant determinades activitats en sòl urbà i urbanitzable, ara encara subjectes a llicència, a comunicació prèvia⁴¹, creant un sistema d'*annexos vius*, actualitzables, a l'estil de la Llei 20/2009 de prevenció i control ambiental de les activitats⁴².

En tot cas, cal assenyalar que aquesta evolució, perquè sigui real i efectiva, i no una substitució a la pràctica municipal del nom llicència pel de comunicació prèvia, amb

la construcció executada queda sense possibilitat d'ús ni funcionament, sens perjudici de les mesures de restabliment de la legalitat i sancionadora que corresponguin. La concessió de la llicència urbanística habilita per a la realització de la totalitat de l'execució en els termes sol·licitats en aquesta.»

38. <https://www.arquitectes.cat/ca/suport/llicencia-b%C3%A1sica>

39. Ponce Solé, J. (2025). *Artificial intelligence, urban planning and the (right to) housing in smart cities*. CERIDAP. <https://ceridap.eu/artificial-intelligence-urban-planning-and-the-right-to-housing-in-smart-cities/>

40. Tinguis en compte que d'acord amb el TRLUC ja és possible, mitjançant ordenança municipal, substituir l'exigència de llicència urbanística per la de comunicació prèvia, sempre que no es tracti d'obres que requereixin projecte tècnic, primera ocupació, parcel·lacions urbanístiques, canvi d'ús, usos i obres provisionals o usos i obres en sòl no urbanitzable i sòl urbanitzable no delimitat.

41. En concret, el grup 7 de la CETRA proposa que puguin passar al règim de comunicació prèvia:

- Determinats supòsits d'obres de nova planta i d'escassa entitat constructiva i senzillesa tècnica si es fan en sòl urbà que no formi part d'espais protegits.
- Les ampliacions d'edificis existents que no produeixen una variació essencial de la composició general exterior, la volumetria o el conjunt del sistema estructural si es fan en sòl urbà.
- Determinats tipus de canvi d'usos.
- Petites actuacions en l'àmbit paisatgístic.
- La gran majoria de les intervencions que actualment es troben subjectes a la modalitat de llicències d'obres menors en diverses ordenances municipals de llicències

42. Ludevid Anglada, X. (2025, 9 de desembre). *10 propostes per assolir una administració urbanística unificada a Catalunya*. VIA Empresa. https://www.viaempresa.cat/opinio/lexpert/10-propostes-administracio-urbanistica-unificada-catalunya_2226660_102.html

idèntiques o superiors exigències, requeriria un autèntic canvi de model de gestió urbanística i d'habitatge amb un reforçament de les inspeccions. Vegis al respecte el que s'ha dit a propòsit de l'automatització i del que es dirà sobre la millora de la gestió més endavant.

3.9 Utilització del nou dret a l'error: el seu reconeixement a la llei 9/2025

Acabem destacant la introducció, per impuls del grup 1 de la CETRA, del impròpiament anomenat dret a l'error, que ha suposat la modificació de la llei 26/2010 per la llei 9/2025 de 13 de novembre. Aquest dret s'estableix per primer cop a l'estat espanyol, amb el suport del també nou principi de confiança entre ciutadans/nes i administracions catalanes, inclòs a la llei i com a desenvolupament del dret a una bona administració, seguint d'altres regulacions europees, com la francesa de 2018.

La llei catalana preveu dos supòsits generals.

El primer supòsit referit a ciutadans i empreses té dues expressions. D'una banda, pel que fa a les persones i empreses que es relacionen amb les administracions públiques catalanes, es reconeix la inexistència de conseqüències jurídiques pels seus errors en les seves relacions administratives, en determinades circumstàncies, basades en la bona fe i la verificació administrativa, amb certes exclusions. D'altra banda, en segon lloc, a més, els errors administratius en les relacions amb prestacions a persones en situació de vulnerabilitat no poden perjudicar-les, en determinades circumstàncies, basades en la seva manca d'intervenció en l'error, d'acord amb jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans i del Tribunal Suprem.

Finalment, com a segon supòsit, pel que fa als empleats públics, els seus errors amb negligència lleu no podran donar lloc a la seva responsabilitat, ni disciplinària, ni comptable, ni patrimonial, via acció de retorn, definint-se el que significa la negligència greu⁴³.

4. Reflexions finals: les possibilitats de la simplificació administrativa en unió amb la transparència i els seus límits

Les reformes orientades a simplificar i millorar la normativa i agilitzar els procediments administratius en l'àmbit de

43. Ponce Solé, J. (2025). *El derecho al error en la Administración pública y su conexión con el derecho a una buena administración*. Acento Local. <https://www.acentolocal.com/el-derecho-al-error-en-la-administracion-publica-y-su-conexion-con-el-derecho-a-una-buena-administracion/>

l'urbanisme i l'habitatge són, sens dubte, imprescindibles. Un sistema administratiu més eficaç pot reduir els costos de transacció, augmentar la seguretat jurídica i facilitar la producció d'habitatge (essencialment assequible).

Tanmateix, aquestes reformes no poden substituir el paper del sector públic en la provisió d'habitatge assequible, en el marc d'un servei d'interès (econòmic) general com l'existent a Espanya i Catalunya, i tenen límits clars⁴⁴.

D'una banda, diverses anàlisis esmentades posen en relleu la importància d'una major proactivitat de l'activitat administrativa en general i municipal en particular, amb més dotació de persones, millor formades i amb menys por a l'error (vegis el que s'ha dit abans sobre el nou dret a l'error). També la implantació d'un sistema de formació i reconeixement per al personal. És a dir, la bona administració, la gestió pública adient, més enllà de les regulacions, compta, i força. La mateixa es pot aconseguir sense haver de generar necessàriament ni més ni millor normativa.

L'exemple de l'Ajuntament de Sabadell al respecte, exposada per la CBEH, constitueix una bona pràctica a considerar. A principis de 2019 el termini per a l'emissió de l'informe tècnic per part dels serveis municipals es situava en prop de set mesos de mitjana i el termini total per a l'obtenció de les llicències estava en 9,2 mesos de mitjana segons l'enquesta del COAC, situant a Sabadell com el municipi amb un termini més llarg dels 28 municipis analitzats. Des de llavors fins l'actualitat, s'han implementat un seguit d'accions, sense canvis normatius, que incideixen en diferents aspectes i que han permès anar millorant de manera gradual la situació. Les darreres dades disponibles, situen el termini per a l'emissió de l'informe tècnic actualment en 1,3 mesos. El temps total fins a l'emissió de l'informe s'ha reduït en un 80,6%, sense tocar una norma jurídica.

En aquest sentit, el grup 7 de la CETRA ha proposat obligar a informar en els plens municipals del termini de resolució de les llicències, com una estratègia conductual de *shaming by naming*, en certa manera, i per poder disposar de dades empíriques fiables. Si bé aquesta proposta es podria entendre que ja vindria contemplada per l'art. 8 de la llei 19/2014, de transparència, accés a la informació i bon govern, quan assenyala que hi ha l'obligació jurídica de publicitar activament tota informació d'interès públic, esmentant explícitament les relatives als procediments

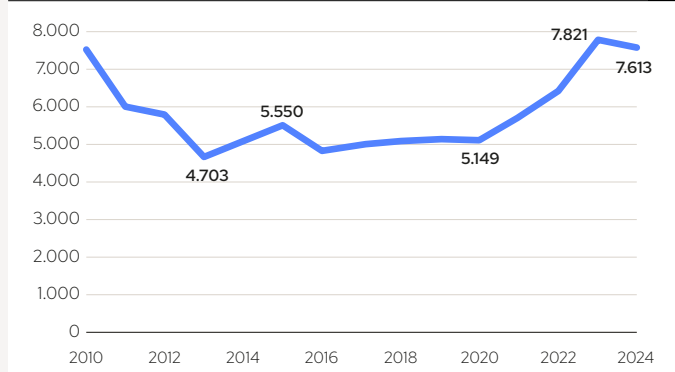
44. Ponce Solé, J., & Canals Compan, A. (2025). *Vivienda social como servicio de interés general en el Derecho de la Unión Europea y en la Ley 12/2023, de 24 de mayo, por el derecho a la vivienda*. En J. Ponce Solé (Coord.), *Tratado de Derecho de la Vivienda* (Vol. 1). Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado. https://www.boe.es/biblioteca_juridica/anuarios_derecho/articulo.php?id=ANU-V-2025-13000000080&utm_

Inversió en habitatge del total d'administracions públiques a Espanya

En milions d'euros

G1

Font: Ministerio de Hacienda. EL PAÍS⁴⁶

administratiu, el cert és que en tractar-se de conceptes jurídics indeterminats a interpretar, la proposta no existeix a la realitat, i per tant, caldria precisar-ho normativament (per exemple, afegint-t'ho en el Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública, sense necessitat de modificar cap llei).

D'altra banda, més enllà de les bones regulacions i la simplificació, i de la millora de la gestió i en connexió amb aquesta, el principal problema estructural continua sent la baixa inversió pública en habitatge. El finançament públic de l'habitatge social (entès com a habitatge públic) a casa nostra ha estat molt baix històricament i es situa molt per sota de la mitjana de la UE: un 0,14% del PIB enfront el 0,54% o 34 euros per habitant del 2017 al 2021 en front dels 160 anuals de mitjana a la UE (per no parlar dels 334 euros per habitant d'Irlanda, seguida de Dinamarca (318), França (274) y Finlàndia (246))⁴⁵. És més, en els darrers anys la inversió pública a Espanya ha patit fins i tot decreixements. Les dades recents indiquen que la despesa pública en habitatge a Espanya ha disminuït després de la pandèmia. Aquest fet contrasta amb el creixement de la demanda d'habitatge assequible.

Per aquesta raó, qualsevol estratègia eficaç en matèria d'habitatge hauria de combinar diverses dimensions, car no hi ha una *bala d'argent* per solucionar el problema de l'habitatge. Es precisa, sí, una reforma administrativa. Però ha d'anar acompanyada, per exemple, d'una política de sòl i planificació urbanística adient i d'un increment

sostingut de la inversió pública en habitatge. Al respecte, la consideració suggerida per la sindicatura de greuges⁴⁷, la CBEH i l'Institut Pascual Madoz de la Universitat Carlos III de Madrid de considerar la tècnica de les preassignacions pressupostàries (*earmarkings*), ja utilitzades per altres països i a Espanya en el camp del canvi climàtic per la legislació estatal, resta encara per explorar⁴⁸.

En última instància, la crisi d'habitatge no és només una qüestió administrativa. És també una qüestió de prioritats de política pública i d'inversió col·lectiva, en la que la possibilitat d'un *Pacte Nacional per a l'Habitatge*, instrument que no ens és desconegut⁴⁹, hauria de ser, probablement, un objectiu de la nostra societat.

Bibliografia

- Bueno Armijo, A. (2025). *La burocracia defensiva. Un ensayo de Derecho superheroico*. Marcial Pons. <https://doi.org/10.37417/la-burocracia-defensiva>
- Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge. (2025, junio). *Decàleg de propostes d'acció per afrontar la crisi habitacional derivat del I Congrés Internacional d'Habitatge i Ciutat*. <https://cbeh.cat/documento/decaleg-de-propostes-daccio-per-afrontar-la-cri-si-habitacional-derivat-del-i-congres-internacional-dhabitatge-i-ciutat/>
- Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge. (2025, 9 de junio). *Justificació de les propostes derivades de l'activitat desenvolupada per la Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge (CBEH) i del I Congrés d'Habitatge i Ciutat*. <https://cbeh.cat/documento/propostes-derivades-de-lactivitat-desenvolupada-per-la-catedra-barcelona-destudis-dhabitatge-a-barcelona-cbeh-i-del-i-congres-dhabitatge-i-ciutat-organitzat-per-la-catedra-els-di/>
- Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge, & Instituto Pascual Madoz. (2022). *Conclusions del cicle de trobades sobre el dret a l'habitatge*. <https://cbeh.cat/wp-content/uploads/2022/12/CONCLUSIONES-DEL-CICLE-SOBRE-EL-DRET-A-L%C2%B4HABITATGE-CBEH-UC3M--Catala.pdf>
- Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia. (2025). *Estudio sobre la economía conductual para una regulación y supervisión eficientes*(E/CNMC/002/23). CNMC. <https://www.cnmc.es/prensa/estudio-economia-conductual-20250915>
47. Estructura de Drets Humans de Catalunya. (2019). *Pla de drets humans de Catalunya*. Sindic de Greuges de Catalunya & Institut de Drets Humans de Catalunya. <https://www.parlament.cat/document/publicacions/34045771.pdf>
48. Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge, & Instituto Pascual Madoz. (2022). *Conclusions del cicle de trobades sobre el dret a l'habitatge*. <https://cbeh.cat/wp-content/uploads/2022/12/CONCLUSIONES-DEL-CICLE-SOBRE-EL-DRET-A-L%C2%B4HABITATGE-CBEH-UC3M--Catala.pdf>
49. <https://fmc.cat/documents/11400/doc/18-FMC-ACM-4%20Diputacions-CCOO-UGT...-Pacte%20Nacional%20x%20l'habitatge%202007-2016.pdf>

45. Ministerio de Vivienda y Agenda Urbana. (2024). *Observatorio de vivienda y suelo. Boletín especial: Vivienda social 2024*. Gobierno de España. https://www.mivau.gob.es/recursos_mfom/comodin/recursos/observatoriodeviviendaysueloboletnespecialviviendasocial2024_0.pdf

46. El País. (25 de febrer de 2026). *El gasto público en vivienda retrocede por primera vez desde la pandemia*. Disponible a: <https://elpais.com/economia/vivienda/2026-02-25/el-gasto-publico-en-vivienda-retrocede-por-primera-vez-desde-la-pandemia.html>

- Conesa Caballero, Ó., & Nogués Galdón, H. (2024). El nuevo régimen de invalidez en la propuesta de reforma de la Ley de Suelo. *Actualidad Jurídica Uría Menéndez*, (65). <https://www.uria.com/es/publicaciones/9034-el-nuevo-regimen-de-invalidez-en-la-propuesta-de-reforma-de-la-ley-de-suelo>
- Estructura de Drets Humans de Catalunya. (2019). *Pla de drets humans de Catalunya*. Síndic de Greuges de Catalunya & Institut de Drets Humans de Catalunya. <https://www.parlament.cat/document/publicacions/34045771.pdf>
- FondationIFRAP. (2017,26juillet). *One, two, out: Les conditions pour que ça marche*. <https://www.ifrap.org/etat-et-collectivites/one-two-out-les-conditions-pour-que-ca-marche>
- Generalitat de Catalunya. (2025). *50 propostes per a la reforma de l'Administració: Informe executiu de la Comissió d'Experts per a la Definició de l'Estratègia de Transformació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i la Millora dels Serveis Públics (CETRA)*. <https://hdl.handle.net/20.500.14623/1250>
- Generalitat de Catalunya. (2025). *Informe del Grup 1: La simplificació normativa i de processos. En 50 propostes per a la reforma de l'Administració*. <https://presidencia.bibliotecadigital.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.14623/969/50%20propostes%20de%20la%20CETRA.pdf>
- Generalitat de Catalunya. (2025). *Informe del Grup 7: El sector públic com a generador d'activitat econòmica i la col·laboració amb el sector social, cívic i privat. En 50 propostes per a la reforma de l'Administració*. <https://presidencia.bibliotecadigital.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.14623/969/50%20propostes%20>
- Gifreu i Font, J., & Noguera Fernández, A. (Coords.). (2023). *Possibilitats i límits de les competències autonòmiques en matèria d'habitatge*. Generalitat de Catalunya, Institut d'Estudis de l'Autogovern. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/libro?codigo=944548>
- Ludevid Anglada, X. (2025, 9 de diciembre). *10 propostes per assolir una administració urbanística unificada a Catalunya*. VIA Empresa. https://www.viaempresa.cat/opinio/lexpert/10-propostes-administracio-urbanistica-unificada-catalunya_2226660_102.html
- Ministerio de Vivienda y Agenda Urbana. (2024). *Observatorio de vivienda y suelo. Boletín especial: Vivienda social 2024*. Gobierno de España. https://www.mivau.gob.es/recursos_mfom/comodin/recursos/observatoriodevivienday-sueloboletnespecialviviendasocial2024_0.pdf
- Mora-Sanguinetti, J. S. (2022). Las cuatrocientas mil normas de la democracia española. Cuantificación e impacto de la complejidad normativa de España. *Revista de las Cortes Generales*, (114), 231–253. <https://doi.org/10.33426/rcg/2022/114/1722>
- Ponce Solé, J. (2017). *The right to good administration and the role of administrative law in its protection*. En M. de Visser & J. H. Jans (Eds.), *Preventing corruption and promoting good government and public integrity* (pp. 87–111). Bruylant. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2737538
- Ponce Solé, J. (Ed.). (2022). *Nudging's contributions to good governance and good administration: Legal nudges in public and private sectors*. European Public Law Organization (EPLO). <https://eplopublications.eu/publication/juli-ponce-ed-nudgings-contributions-good-governance-and-good-administration-legal>
- Ponce Solé, J. (2024, 19 de diciembre). *Las aportaciones conductuales y la vivienda: Diseño de un nudge o acicate para movilizar la vivienda vacía de acuerdo con existentes experiencias previas europeas* (Working paper). Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge. <https://cbeh.cat/workingpaper/las-aportaciones-conductuales-y-la-vivienda-diseno-de-un-nudge-o-acicate-para-movilizar-la-vivienda-vacia-de-acuerdo-con-existentes-experiencias-previas-europeas/>
- Ponce Solé, J. (2025). Artificial intelligence, urban planning and the (right to) housing in smart cities. CERIDAP. <https://ceridap.eu/artificial-intelligence-urban-planning-and-the-right-to-housing-in-smart-cities/>
- Ponce Solé, J. (2025). El derecho al error en la Administración pública y su conexión con el derecho a una buena administración. *Acento Local*. <https://www.acentolocal.com/el-derecho-al-error-en-la-administracion-publica-y-su-conexion-con-el-derecho-a-una-buena-administracion/>
- Ponce Solé, J., & Canals Compan, A. (2025). Vivienda social como servicio de interés general en el Derecho de la Unión Europea y en la Ley 12/2023, de 24 de mayo, por el derecho a la vivienda. En J. Ponce Solé (Coord.), *Tratado de Derecho de la Vivienda* (Vol. 1). Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado. https://www.boe.es/biblioteca_juridica/anuarios_derecho/articulo.php?id=ANU-V-2025-13000000080
- Serra, A., & Palau, F. (2025). *Simplificació i acceleració administratives en l'àmbit de l'urbanisme i l'habitatge* (Informe 4). Càtedra Barcelona d'Estudis d'Habitatge. https://cbeh.cat/wp-content/uploads/2025/02/Informe-4_CAT_A.Serra_F.Palau_Simplificacio-i-Acceleracio.pdf
- Solé-Ollé, A., & Viladecans-Marsal, E. (2013). The influence wielded by land developer lobbies during the housing boom: Recent evidence from Spain. *CESifo DICE Report*, 11(2), 43–49. <https://www.ifo.de/DocDL/dicereport213-rm1.pdf>
- Tejedor Bielsa, J. (2025, diciembre 19). *Magic Piga*. Hoy Aragón. <https://www.hoyaragon.es/articulo/opinion/opinion-magic-piga/20251219090325119185.html>
- Thaler, R. H. (2018). Nudge, not sludge. *Science*, 361(6401), 431. <https://doi.org/10.1126/science.aau9241>

DESAFIAMENTS DE L'URBANISME SOSTENIBLE

Miquel Morell, Agustí Jover i Marc Gras

Economistes, PROMO Assessors Consultors

Article a partir del Policy Brief *Desafiaments de l'urbanisme sostenible*, Càtedra APCE-UPF Habitatge i Futur (2025)

1. Introducció

El principal repte de l'urbanisme actual és la creixent tensió entre la demanda d'habitatge i la capacitat efectiva que té el planejament urbanístic de possibilitar la generació d'habitatge suficient i adequat sense malmetre el sòl.

El punt de partida és doble. D'una banda, existeix un dèficit sostingut d'habitatge, tant de mercat lliure com de protecció oficial (HPO). De l'altra, el planejament urbanístic, cada cop més focalitzat en ubicar el potencial de creixement del parc a través d'operacions de transformació de la ciutat construïda, no aconsegueix activar processos efectius de producció residencial. Aquest desfasament entre planificació i execució constitueix un dels nuclis centrals del debat urbanístic contemporani.

En aquest marc, l'urbanisme sostenible es presenta com una necessitat inajornable, però també com un repte complex ja que els instruments que tenim per a renovar els teixits urbans són escassos i inadequats.

2. Dotze anys de producció insuficient d'habitatges

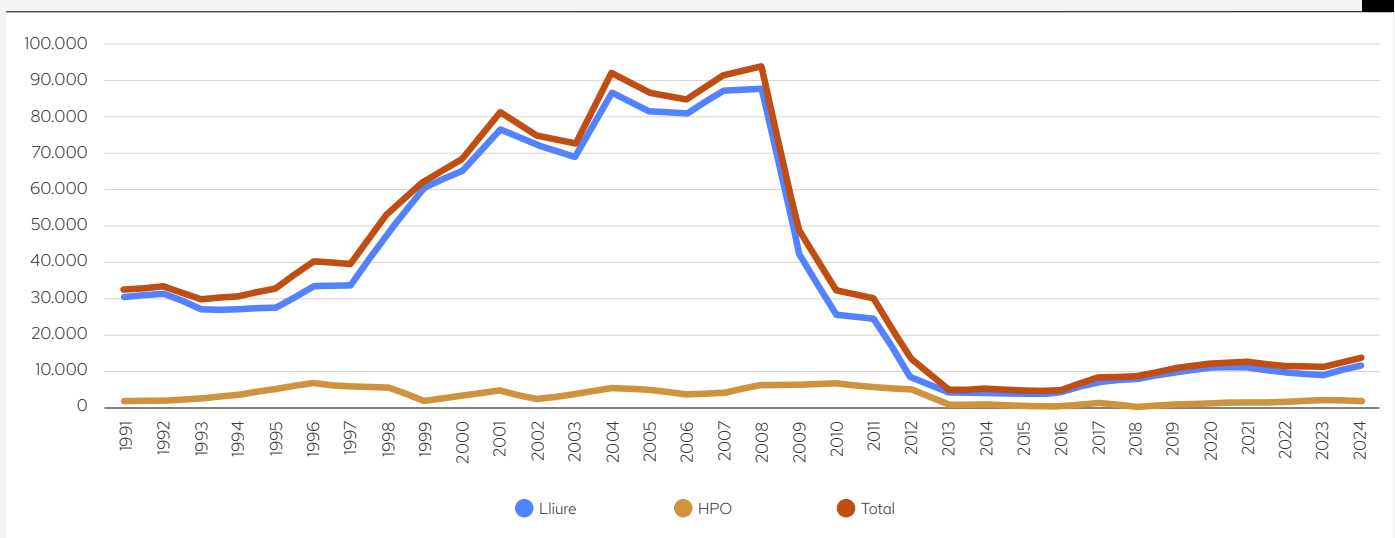
L'anàlisi de la producció d'habitatge en les darreres dècades posa de manifest una davallada molt significativa respecte als nivells previs a la crisi immobiliària.

Entre els anys 1991 i 2000, Espanya produïa una mitjana anual d'uns 282.000 habitatges, mentre que en el període 2013-2024 aquesta xifra es redueix fins a aproximadament 72.000. A Catalunya, la reducció és encara més acusada: de més de 42.000 habitatges anuals a poc més de 9.000.

Aquesta caiguda representa una pèrdua del 74% del potencial productiu a escala estatal i del 79% a Catalunya. Lluny de ser conjuntural, aquesta reducció s'ha consolidat durant més d'una dècada, generant un dèficit acumulat d'oferta que impacta directament en el mercat.

Simultàniament, la població catalana ha continuat creixent –superant els 8 milions d'habitants el 2024– i la renda disponible també ha augmentat, reforçant la demanda d'habitatge. Aquest desajust entre oferta decreixent i demanda creixent és el principal factor que explica l'augment sostingut dels preus i les dificultats d'accés a l'habitatge.

Habitatges acabats a Catalunya

Font: Elaboració pròpia PROMO Assessors Consultors a partir de dades Ministerio de Transportes y Movilidad Sostenible.

La realitat, però, és encara més complexa del que s'acaba d'exposar, atès que si bé la bombolla va planar sobre tot el territori, l'impacte va ser molt diferent en cada territori. A les zones costaneres i a la Catalunya poc poblada, la bombolla va arrossegar a l'alça preus i grans quantitats d'habitatge d'obra nova. En canvi, als entorns metropolitans, que és a on es concentra el gruix de la població, els preus es van disparar a l'alça, però la producció va augmentar de manera més continguda simplement per què són territoris molt esgotats.

Pel que fa a la producció d'habitatge, aquesta esdevé residual (només el 14% dels habitatges acabats a Catalunya entre els anys 2013 i 2024 són HPO).

La gravetat d'aquestes dades rau en què aquests percentatges es produeixen en un moment on les necessitats d'habitatge no paren de créixer i l'oferta d'habitatge lliure està desapareguda, de manera que les tensions de preus esclaten i no es reduiran mentre no es prioritzi recuperar l'oferta o s'esgoti la demanda.

3. Catalunya a la cua de les comunitats autònomes en producció d'habitatge

L'anàlisi comparativa amb altres comunitats autònomes revela que Catalunya es troba en una posició especialment desfavorable pel que fa a la producció d'habitatge per 1.000 habitants.

Entre 2013 i 2024, la mitjana estatal és de 1,32 habitatges lliures per cada 1.000 habitants, mentre que a Catalunya és de només 1,02. Això implica que, proporcionalment, Catalunya produeix menys habitatge que la majoria de comunitats autònomes, únicament per davant de Canàries, Galícia, Múrcia i Ceuta, malgrat ser una de les que experimenta un major creixement demogràfic, únicament superada per Illes Balears i Múrcia.

Pel que fa a l'habitatge de protecció oficial, la situació és igualment crítica. A Catalunya es construeix aproximadament un HPO a l'any per cada 6.250 habitants, una ràtio inferior a la mitjana estatal, d'un HPO per cada 5.000 habitants. Aquest dèficit és especialment rellevant en un context en què una part creixent de la població queda exclosa del mercat lliure.

Des d'un punt de vista de la despesa pública, Catalunya durant aquest període ha destinat a l'habitatge el 0,67% de les obligacions reconegudes a les liquidacions pressupostàries de la Generalitat de Catalunya mentre que el percentatge de l'Estat ha sigut del 0,24% (exclosos els anys 2021-2024 en què l'Estat vehicula els Fons Next Generation). El problema és que, si qui recapta el gruix

dels impostos és l'Estat i aquest desatén els reptes pressupostaris en matèria d'habitatge, les CCAA i, entre elles Catalunya, podran fer un sobreesforç però mai podran compensar el buit que deixa l'Estat.

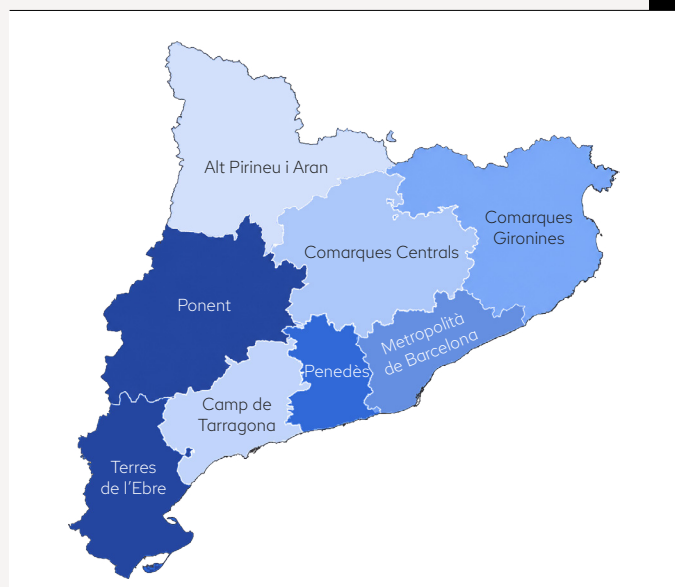
4. Necessitats futures d'habitatge i dèficit de producció durant els anys 2023 i 2024 a Catalunya

Les projeccions provinents del Pla Territorial Sectorial d'Habitatge (en endavant PTSH), estimen que Catalunya necessitarà aproximadament 375.700 noves llars en els pròxims 15 anys, és a dir, unes 25.000 anuals. I això sabent que les necessitats reals són encara majors, tenint en compte que les projeccions provinents del PTSH, aprovat inicialment l'any 2021, es realitzen en base a un període on el creixement demogràfic és molt baix i ja l'any 2023 la previsió que efectuava el PTSH (7.690.674 habitants) es trobava per sota de la població real (7.901.963 habitants). A banda del comentat, convé retenir que el PTSH no incorpora cap referència al dèficit d'habitatge acumulat al llarg del darrer decenni.

Feta aquesta puntualització, aquestes necessitats es concentren majoritàriament en l'àmbit metropolità, que absorbeix més del 60% del creixement previst, seguit de les Comarques Gironines amb el 10% i el Camp de Tarragona i Penedès amb cadascuna el 8%.

Tanmateix, les dades recents mostren que la producció actual està molt per sota d'aquestes necessitats, generant

Mapa d'àmbits funcionals de Catalunya segons PTSH

Font: Elaboració pròpia PROMO Assessors Consultors.

en els anys 2023 i 2024 un dèficit anual d'habitatges d'aproximadament 10.000 habitatges.

Aquest dèficit es concentra especialment a l'Àmbit Metropolità, que genera el 64% del dèficit anual a Catalunya, seguit de les Comarques Gironines, el Camp de Tarragona i el Penedès, amb un 9% cadascun.

Tot i que podria argumentar-se que part de la demanda es podria absorbir mitjançant el parc d'habitatge vacant, el propi PTSH recomana prendre les dades del parc vacant del Cens del 2011 amb certa prudència. I no és l'únic, diversos estudis indiquen que aquest parc és inferior al que suggerien dades censals anteriors. Per tant, l'increment net de llars s'ha d'associar, en gran mesura, a la necessitat de nova producció.

Aquest escenari posa de manifest que el dèficit actual no és només un problema conjuntural, sinó el resultat acumulat d'una dècada de producció insuficient.

5. L'aposta inajornable per l'urbanisme sostenible

En paral·lel a aquesta crisi d'oferta, l'urbanisme ha experimentat un canvi de paradigma cap a models més sostenibles. Des de principis dels anys 2000, la legislació catalana ha incorporat el principi de desenvolupament urbanístic sostenible, basat en la utilització racional del territori i la preservació dels recursos naturals.

Aquest gir s'emmarca en una evolució global, impulsada per iniciatives internacionals com les conferències d'Habitat i l'Agenda 2030, que situen les ciutats com a espais clau per al desenvolupament sostenible.

A Espanya, aquest canvi es formalitza amb la Llei 8/2013, que prioritza la rehabilitació, la regeneració i la renovació urbana davant el creixement expansiu. L'objectiu és aprofitar el potencial de la ciutat existent, reduint el consum de sòl i millorant l'eficiència energètica i la cohesió social.

En aquest sentit, és prou significatiu el fet que s'abandoni el títol *Ley del Suelo*, que durant dècades havia regulat l'urbanisme a l'estat espanyol per *Ley de rehabilitación, regeneración y renovación urbana*.

A Catalunya, aquest enfocament es tradueix en models urbanístics que prioritzen la densificació, la reutilització del sòl urbà i la limitació de l'expansió territorial.

I aquest nou paradigma a l'àmbit de l'urbanisme es vehicula, en primer lloc, a través d'un instrument tant àmpliament conegut i determinant a casa nostra com són els Plans d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM).

6. Una aproximació sintètica als POUM de nova generació

Els Plans d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) són l'instrument clau per implementar aquest nou model. L'anàlisi de diversos POUM de nova generació, dels que se n'ha seleccionat 9 de ciutats intermèdies (aprovat definitivament entre 2009 i 2023) que representen les diferents demarcacions territorials i que permeten identificar algunes tendències rellevants.

La dispersió dels potencials d'habitatge en sòl urbà (a través de PAU i PMU) presenta uns valors extrems que van del 7% al 92% de tot el potencial d'habitatge del POUM. Per tant, tenim models recents molt contraposats pel que fa al potencial del sòl urbà. Aproximadament el 48% d'aquest potencial es concentra en sòl urbà, reflectint que de manera generalitzada la prioritat passa per la regeneració interna.

Cal tenir en compte que les operacions en sòl urbà tendeixen a ser de petita escala (entre 39 i 94 habitatges de mitjana), mentre que els sectors de nou desenvolupament poden generar volums molt superiors. Aquesta diferència planteja dubtes sobre la capacitat del model actual per respondre a necessitats massives d'habitatge.

Així doncs, Catalunya, a través dels POUM de nova generació tendeix a concentrar el potencial d'habitatge en sectors i polígons en sòl urbà, estratègia que entronca i és coherent amb el gir cap a un model urbanístic sostenible des de l'òptica mediambiental, social i econòmica, però la mostra dels POUM analitzats ens diu que no està sent la resposta adequada per afrontar l'acumulació de necessitats d'habitatge que té aquest país i els increments de població previstos pel PTSH.

No n'hi ha prou amb apostar per un model urbanístic sostenible a escala municipal, sinó que cal internalitzar en els POUM la resposta als reptes de les necessitats d'increment net de les llars a escala d'àmbits funcionals.

Un altre paràmetre a destacar a l'hora d'avaluar el nou urbanisme sostenible a través dels POUM de nova generació és el protagonisme del sector públic en les operacions de transformació urbana.

Els polígons i sectors previstos mitjançant reparcel·lació amb sistema de cooperació, inclosos dos sectors d'expropiació, sumen un total de 84 àmbits, dels 435 sectors i polígons dels nou POUM analitzats.

Aquestes dades posen de manifest que el sector públic manté una presència molt discreta pel que fa a la iniciativa pública en la gestió urbanística, i es manté desaparegut per complet com a promotor públic en aplicació del sistema

d'expropiació. Catalunya ha canviat el paradigma del planejament urbanístic general concentrant bona part del potencial d'habitatge en el sòl urbà, però sense intensificar la responsabilitat directa del sector públic en tant que locomotora de l'execució urbanística.

7. El vector social en l'urbanisme sostenible

Undels elements definitoris de l'evolució recent de l'urbanisme a Catalunya és la progressiva incorporació del vector social com a component estructural del model de desenvolupament urbà. Aquest vector no només complementa la sostenibilitat ambiental, sinó que la redefineix en clau d'equitat, accés a l'habitatge i cohesió social.

La legislació urbanística catalana s'ha distingit, en aquest sentit, per integrar de manera creixent mecanismes orientats a garantir un model urbanístic inclusiu. El principal instrument ha estat l'increment de les reserves d'habitatge de protecció oficial (HPO), tant en termes quantitatius com qualitius. Aquest augment no només es reflecteix en el nombre d'habitatges protegits exigits, sinó també en la diversificació dels règims (lloguer, dret de superfície, etc.) i en l'extensió de la seva aplicació a la major part d'instruments de planejament i execució urbanística.

Tanmateix, malgrat els esforços normatius per reforçar el component social de l'urbanisme, la producció real d'habitatge ha estat insuficient durant més d'una dècada. Anem intensificant la component social del planejament urbanístic al mateix temps que la producció d'habitatge va esllanguint des de fa anys. Finalment, aquest desajust esclata i l'habitatge aflora com a una de les primeres preocupacions de la ciutadania.

8. Barreres que dificulten la factibilitat de la renovació urbana

La consolidació del model d'urbanisme sostenible a Catalunya ha situat la renovació urbana com a peça central de l'estratègia territorial. Tanmateix, la seva implementació efectiva es veu limitada per un conjunt de barreres estructurals que en comprometen la viabilitat tècnica, econòmica i social.

En primer lloc, cal destacar la complexitat intrínseca de les operacions en sòl urbà consolidat. A diferència dels desenvolupaments en sòl urbanitzable, les actuacions de renovació impliquen intervenir sobre teixits existents amb una elevada fragmentació de la propietat, coexistència d'usos i presència de drets adquirits. Aquesta realitat genera processos de gestió més lents, incerts i costosos,

amb elevats requeriments de coordinació entre agents públics i privats.

Un segon factor clau és l'increment de les càrregues urbanístiques associades a operacions en sòl urbà. Transformar la ciutat construïda vol dir adaptar les preexistències que configuren la ciutat consolidada a una nova proposta d'ordenació, deconstruir xarxes i urbanització existent, costos d'enderroc d'edificacions incompatibles, costos de trasllat o cessament d'activitats que esdevenen incompatibles amb la nova ordenació, costos de real·lotjament de famílies que perden el seu habitatge, etc., costos que són propis d'operacions de transformació del sòl urbà i que no tenen per què aparèixer quan transformem un sòl rústec. L'anàlisi dels nou POUM posa de relleu que el cost de transformar el sòl urbà se situa entre un 1,46 i un 1,86 per sobre de transformar el sòl urbanitzable.

Un altre factor a tenir en compte és que els àmbits de renovació urbana acostumen a identificar-se amb entorns que, per diverses raons, han esdevingut entorns degradats o amb dèficits de serveis urbans. En entorns degradats calen actuacions d'entitat, de rehabilitació profunda, ja que una obra nova en un entorn urbà degradat no tindrà capacitat de generar per si sola preus a l'alça suficient com per compensar l'escandall de costos de la renovació urbana.

En aquesta qüestió, el paper del sector públic és essencial i, quan amb anterioritat hem constatat el baix nivell de compromís del sector públic en les operacions de renovació urbana, el que s'acaba entrebancant no és tant la viabilitat com la factibilitat.

9. Absència de recursos públics destinats als àmbits de renovació urbana

Un dels principals factors que expliquen les dificultats de la renovació urbana és la insuficiència de recursos públics destinats a aquestes actuacions.

Per avaluar els recursos pressupostaris que la Generalitat ha destinat realment a la transformació del sòl en sectors i polígons en sòl urbà, cal partir de la despesa executada a cada exercici pressupostari i extraure de la classificació funcional per polítiques i per programes, aquells que corresponguin a càrrega urbanística de polígons i sectors.

L'esforç pressupostari mesurat mitjançant la proporció de les obligacions concretes en el pla de barris i nuclis antics sobre el total d'obligacions concretes de la Generalitat de Catalunya, és del 0,07% entre 2014 i 2024.

I per si no fos poc, dels 11 anys de què es disposa la informació relativa a pressupost inicial, pressupost definitiu i obligacions reconegudes del programa 432 Barris i nuclis antics, durant nou exercicis, les obligacions reconegudes són inferiors al pressupost inicial. Sols en dos exercicis (2015 i 2016), la diferència és positiva.

10. Conclusions

L'anàlisi integrada de la dinàmica de producció d'habitatge, l'evolució del planejament urbanístic i les condicions d'execució posa de manifest l'existència d'un desajust estructural entre necessitats residencials i capacitat efectiva de generació d'oferta a Catalunya. Aquest desajust no respon a factors conjunturals, sinó a una combinació de condicionants institucionals, econòmics i operatius que s'han consolidat al llarg de la darrera dècada.

En primer lloc, es constata una pèrdua sostinguda de capacitat productiva del sector residencial, amb una reducció significativa del volum d'habitatges acabats en relació amb els nivells previs a la crisi immobiliària. Aquesta contracció s'ha produït en paral·lel a un increment de la població i de la demanda efectiva, generant un dèficit acumulat que es tradueix en tensions creixents sobre els preus i en dificultats d'accés a l'habitatge.

En segon lloc, l'anàlisi territorial evidencia que Catalunya presenta una posició comparativament desfavorable dins del context estatal, tant en termes de producció d'habitatge per habitant com en la provisió d'habitatge de protecció oficial. Aquesta situació és especialment crítica si es considera la intensitat del creixement demogràfic en determinats àmbits funcionals, especialment l'Àmbit Metropolità.

En tercer lloc, les projeccions de necessitats residencials indiquen un desfasament persistent entre l'increment net de llars i la producció efectiva d'habitatge, amb dèficits anuals rellevants que tendeixen a concentrar-se en les àrees de major pressió demogràfica. Aquest dèficit s'ha d'interpretar com a acumulatiu, atès que respon a una manca prolongada de producció d'habitatge.

Des del punt de vista del planejament, es constata un canvi de paradigma cap a models d'urbanisme sostenible, caracteritzats per la prioritització de la regeneració i la renovació urbana, la contenció del creixement en extensió i la incorporació de criteris ambientals i socials. Aquest gir és coherent amb els objectius de sostenibilitat, però topa amb la manca d'instruments urbanístics a una molt escassa capacitat productiva.

En particular, l'anàlisi de 9 POUM de nova generació posa de manifest una tendència a concentrar el potencial residencial en sòl urbà consolidat, mitjançant operacions de petita i mitjana escala. Tot i que aquesta estratègia redueix l'impacte territorial i afavoreix la cohesió urbana, presenta limitacions evidents per assolir els volums necessaris d'habitatge en un context de forta demanda.

Un altre element central és el reforç del vector social en el planejament urbanístic, que es tradueix en un augment de les reserves d'habitatge protegit i en una major exigència de càrregues urbanístiques. Tot i que aquest enfocament contribueix a millorar l'equitat del sistema, pot incidir negativament en la viabilitat econòmica de les operacions, especialment en contextos de renovació urbana complexa.

En aquest sentit, es posa de manifest que la sostenibilitat ambiental no es pot dissociar de la capacitat de producció d'habitatge: sense una oferta suficient, els mecanismes redistributius resulten insuficients per garantir l'accés universal a l'habitatge.

Pel que fa a l'execució urbanística, s'identifiquen importants barreres estructurals associades a la renovació urbana, incloent la complexitat de la gestió en sòl consolidat, l'elevat nivell de càrregues urbanístiques, la incertesa econòmica i la manca d'instruments operatius adequats. Aquestes barreres limiten el desenvolupament efectiu del planejament i, per tant, la seva capacitat de resposta davant els reptes actuals del mercat de l'habitatge.

Finalment, es constata una insuficient implicació del sector públic en la promoció i execució urbanística, tant en termes de lideratge com de recursos financers. El model actual descansa majoritàriament en la iniciativa privada, la qual cosa condiona la producció d'habitatge a criteris de rendibilitat i limita la capacitat d'intervenció en contextos de fallada de mercat.

En síntesi, el sistema urbanístic català es troba davant d'una tensió estructural entre sostenibilitat ambiental i capacitat productiva, que requereix una revisió profunda dels instruments, dels mecanismes de finançament i del paper dels actors implicats. L'assoliment dels objectius d'equitat, sostenibilitat i accés a l'habitatge exigeix avançar cap a un model que integri, de manera efectiva, la planificació urbanística amb la seva execució real, reforçant el paper del sector públic i adaptant l'escala i els instruments d'intervenció a la naturalesa i magnitud dels reptes plantejats.

LA CONSTRUCCIÓ INDUSTRIALITZADA: OPORTUNITAT I NECESSITAT ESTRATÈGICA

Ferran Piqué i Lluís Ramis
Cluster Development

1. Introducció

En un context marcat per la creixent dificultat d'accés a l'habitatge, la capacitat de resposta del sistema productiu esdevé un factor determinant. En aquest escenari, el sector de la construcció hi ocupa un paper central. El sector de la construcció suposa prop del 4,5% del PIB i el 6,7% de la població ocupada de Catalunya segons dades de l'Idescat. Tot i això, l'impacte i el caràcter estratègic d'aquest sector econòmic transcendeix l'estadística de qualsevol indicador. Per entendre la seva autèntica dimensió, cal anar més enllà de les xifres. Es tracta d'un sector estretament vinculat a necessitats bàsiques: l'accés a l'habitatge, la configuració dels espais de vida, les infraestructures i la vertebració del territori. En definitiva, el seu caràcter estratègic es fonamenta en el suport físic que proveeix perquè bona part de la resta d'activitats econòmiques i socials puguin existir i prosperar. Alhora, el rol del sector com a proveïdor d'habitatge, juntament amb la seva capacitat de transformació urbanística –com, per exemple, a través de la regeneració de barris–, l'erigeixen en una eina de política social de primer ordre.

No obstant això, si l'observem en termes econòmics podem afirmar que es tracta d'un sector present arreu del territori com ho reflecteix l'aportació superior al 5% del valor afegit brut (VAB) que suposa per a més d'un 80% de comarques de Catalunya. A més, l'extensa cadena de valor que s'hi estructura al voltant (fabricació de materials, arquitectura, enginyeria, instal·lacions, etc.) en referma l'efecte tractor sobre el conjunt de l'economia de molts territoris.

Tanmateix, la construcció és també un dels sectors amb major impacte ambiental. És responsable d'aproximadament el 37% de les emissions totals de gasos d'efecte hivernacle (GEH) i concentra el 35% dels residus generats a la Unió Europea.

Tot i la seva rellevància econòmica i el seu paper en la configuració del territori i l'accés a l'habitatge, el sector de la construcció ha estat tradicionalment poc present en les polítiques industrials i les prioritats econòmiques del país. De fet, prova d'això ho és el tractament propi diferenciat de la indústria i els serveis que generalment s'atorga al sector de la construcció.

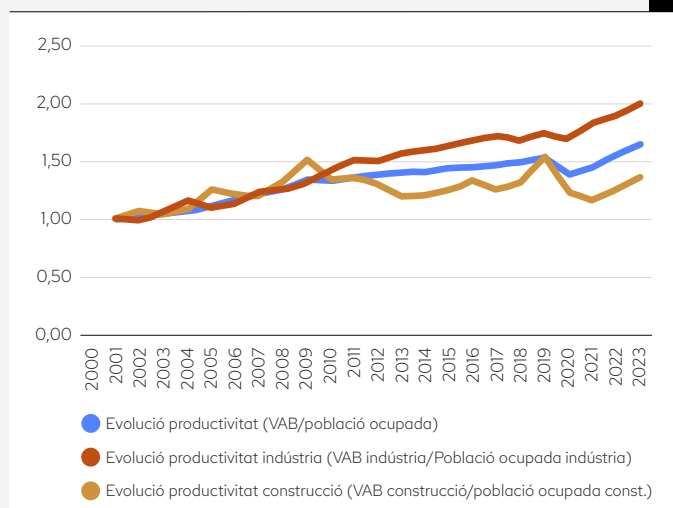
2. Un problema estructural: baixa productivitat i manca de relleu

En contrast, l'evolució de la productivitat d'allò que típicament ens referim com a sector industrial ha accentuat el problema estructural de la baixa productivitat del sector de la construcció. Si analitzem l'evolució de la productivitat a Catalunya entre 2001 i 2025 (mesurada com a VAB per persona ocupada), observem una evolució desigual. En el conjunt de l'economia ha crescut un 76% i en la indústria un 113%. En canvi, en la construcció només ha augmentat un 41%. Això resulta en una elevada disparitat entre el VAB per ocupat: 78.061 € en termes generals, 87.178 € al sector industrial i 59.803 € al sector de la construcció. La baixa productivitat relativa del sector de la construcció suposa repercussions econòmiques però també socials que afecten la capacitat de resposta del sector a la demanda d'habitatge del país.

Les causes d'aquest fenomen són diverses: fragmentació empresarial, escassa digitalització, baixa inversió en R+D, manca d'estandardització, processos constructius basats en activitats manuals, així com també, les conseqüències de l'impacte de la crisi del 2008 sobre el sector (tancament d'empreses de la construcció, destrucció de llocs de treball, fuga de talent cap a altres sectors, escassa capacitat d'inversió en R+D durant el període de crisi del sector...).

Evolució productivitat de diversos sectors a Catalunya

Base 2001

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat.

Aquesta tímida evolució de la productivitat del sector de la construcció limita la capacitat de contribució del sector al desenvolupament econòmic del país en general i dels territoris on suposa un pes més rellevant en particular, així com també per poder satisfer en temps i forma el dèficit d'entre 130.000 i 175.000 habitatges que estima la Generalitat de Catalunya.

La manca actual de talent que pateix el sector i les perspectives d'una manca de relleu generacional (el 55,4% dels treballadors del sector a Catalunya tenen 45 anys o més i només l'11,1% té entre 16 i 29 anys segons l'Observatori del Treball i Model Productiu) justifiquen la necessitat d'un canvi de paradigma i transformació del sector.

3. La construcció industrialitzada com a nou paradigma productiu

En aquest context, la construcció industrialitzada ofereix una sortida a aquest coll d'ampolla i esdevé alhora que inajornable, una oportunitat estratègica de desenvolupament industrial d'un sector emergent i millora de l'ocupació del sector. Es tracta d'un nou paradigma productiu que redefineix la manera com es projecta, es fabrica i es construeix.

La construcció industrialitzada es pot definir com un model productiu basat en la fabricació prèvia de components o mòduls en entorns industrials controlats i el seu posterior transport i muntatge a l'obra. Aquest enfocament trasllada una part significativa del procés constructiu de l'obra a entorns industrials. Això permet incorporar lògiques pròpies de la producció industrial. Allà es fabriquen components –panells, murs, lloses, mòduls com lavabos sencers...– sota condicions controlades, i després es transporten a l'obra per ser muntats com un conjunt.

A diferència de la construcció convencional –més artesanal, seqüencial i dependent de les condicions d'obra–, la industrialitzada introdueix nous principis. Entre aquests destaquen l'estandardització, la repetibilitat, la planificació des de fases inicials i l'optimització dels processos. Aquest canvi no és merament tècnic, sinó que implica una transformació profunda en l'organització de la cadena de valor i en els rols dels diferents agents que hi intervenen. En comparació amb la construcció tradicional, la industrialitzada redueix significativament el risc d'imprevistos i millora la previsibilitat de costos i terminis. A més, propicia un pas endavant en la professionalització del sector.

Un dels elements clau que defineixen la construcció industrialitzada és la necessitat d'integrar el disseny i la producció des de fases molt inicials del projecte. Això exigeix

anticipar la presa de decisions i definir amb més detall el projecte executiu. També requereix una coordinació més intensa entre el disseny (arquitectes i enginyers), fabricants, constructors i industrials. En aquest sentit, eines com el modelatge d'informació de construcció (BIM) esdevenen imprescindibles i impliquen la digitalització del sector.

A més, la construcció industrialitzada permet el solapament de fases del procés constructiu que, en el model tradicional, es desenvolupen de manera seqüencial. Mentre es realitzen els treballs de fonamentació i preparació del terreny a l'obra, els components estructurals o els mòduls es poden fabricar simultàniament en fàbrica. L'execució de processos en paral·lel és un dels factors clau que expliquen la reducció dels terminis.

La industrialització no és només una qüestió tecnològica. És, sobretot, un canvi de model productiu amb implicacions econòmiques, socials i ambientals profundes.

Aquesta transformació és, alhora, una resposta als reptes estructurals del sector –com la baixa productivitat, la manca de mà d'obra o la necessitat de millorar la sostenibilitat– i una oportunitat per redefinir-ne el paper dins de l'economia, aproximant-lo progressivament a les lògiques i capacitats pròpies de la indústria.

La industrialització ofereix una oportunitat clara per revertir l'estancament de la productivitat del sector, alhora que permet desenvolupar noves capacitats industrials vinculades a la fabricació de solucions constructives, la digitalització i la innovació tecnològica. Així mateix, pot contribuir a millorar la previsibilitat dels projectes, reduir els terminis d'execució i reforçar la capacitat de resposta davant el dèficit estructural d'habitatge.

En l'àmbit mediambiental, la construcció industrialitzada pot esdevenir una eina clau per avançar cap a un model més eficient en l'ús de recursos i alineat amb els objectius de sostenibilitat. La producció en entorns controlats permet reduir residus, optimitzar materials i disminuir determinats impactes associats a l'obra tradicional, contribuint així a la descarbonització del sector.

Finalment, des de la perspectiva social, aquest nou model productiu pot contribuir a transformar les condicions laborals d'un sector històricament marcat per la intensitat en mà d'obra. La industrialització pot afavorir la creació de llocs de treball més qualificats i estables, alhora que millora l'atractivitat del sector per a perfils com els joves o les dones, i facilita la incorporació de nous perfils professionals.

Des d'una perspectiva econòmica, la construcció industrialitzada representa una oportunitat clara per abordar un dels principals dèficits estructurals del sector: la

baixa productivitat. Tal com s'ha apuntat anteriorment, l'evolució del VAB per ocupat en la construcció ha estat significativament inferior a la del conjunt de l'economia i, especialment, a la de la indústria. Aquesta divergència no és casual, sinó que respon a la naturalesa mateixa del model productiu tradicional, basat en processos poc estandarditzats, alta fragmentació i una elevada dependència de la mà d'obra.

La industrialització permet introduir mecanismes propis de la producció industrial que incideixen directament en aquesta problemàtica. En primer lloc, la fabricació en entorns controlats permet reduir la variabilitat dels processos, augmentar-ne l'eficiència i optimitzar-los, elements clau per incrementar la productivitat. A més, la possibilitat de solapar fases constructives –fabricació en fàbrica i execució a obra– té el potencial de reduir de manera significativa els terminis d'execució.

Un dels elements clau que aporta la industrialització és la millora de la previsibilitat. La reducció de la incertesa en els terminis i costos d'execució permet millorar la planificació financera dels projectes i reduir riscos.

La construcció industrialitzada obre la porta al desenvolupament d'un nou teixit productiu vinculat a la fabricació de solucions constructives. Aquest nou sector presenta característiques pròpies de la indústria manufacturera, amb majors economies d'escala, intensitat tecnològica i capacitat d'innovació. Això pot traduir-se en oportunitats de desenvolupament industrial en un sector amb força distribució territorial.

Des de la perspectiva mediambiental, la construcció industrialitzada es configura com una eina clau per avançar cap a un model més sostenible en un sector que, tal com s'ha assenyalat, té un impacte ambiental molt rellevant. Un dels principals avantatges de la industrialització és la reducció significativa de la generació de residus i el potencial per optimitzar l'ús de materials i reduir-ne pèrdues, fet que contribueix a una utilització més eficient dels recursos naturals.

Un altre aspecte rellevant és el potencial de la construcció industrialitzada per contribuir a la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, la industrialització facilita la incorporació de materials amb menor petjada de carboni (com la fusta) i millora l'eficiència energètica dels edificis.

A més, la industrialització facilita la creació de llocs de treball més estables i qualificats, vinculats a processos productius, operacions industrials i gestió tecnològica. Aquest canvi pot contribuir a fer el sector més atractiu per a joves i per a col·lectius tradicionalment infrarepresentats, com les dones.

Tanmateix, la industrialització pot jugar un paper rellevant en el desenvolupament de polítiques públiques d'habitatge, especialment en la promoció d'habitatge assequible. La seva capacitat per reduir terminis i millorar la previsibilitat dels projectes la converteix en una eina especialment adequada per reduir els terminis d'execució dels projectes.

En conjunt, la construcció industrialitzada no només representa una innovació tècnica, sinó un canvi de paradigma amb implicacions estructurals. La seva capacitat per incidir simultàniament en la productivitat, la sostenibilitat i les condicions socials del sector la posiciona com una de les principals palanques de transformació de la construcció en les properes dècades.

En el cas de Catalunya, aquesta transformació adquireix una dimensió especialment rellevant. La combinació d'un dèficit estructural d'habitatge, un teixit industrial amb potencial de desenvolupament i la necessitat d'impulsar models productius més sostenibles genera un context especialment favorable per al desplegament de la construcció industrialitzada.

En definitiva, la construcció industrialitzada ofereix una oportunitat única per redefinir el paper del sector de la construcció dins del model econòmic català, transformant-lo d'un sector tradicionalment cíclic i intensiu en mà d'obra en un sector més productiu, sostenible i alineat amb els reptes del futur. Per aconseguir-ho cal treball en diversos àmbits, entre els quals el finançament de les obres industrialitzades per adaptar els mecanismes existents a la nova idiosincràsia. Tot i això, la transició requereix sobretot un canvi cultural i institucional, que implica canviar la manera com es relacionen els agents dins la cadena de valor. Un canvi que sovint comporta evolucionar cap a nous esquemes de contractació per facilitar-ho, com és el cas dels contractes col·laboratius.

4. El cas de Serradora Boix i el potencial de transformació del sector

Un exemple rellevant d'aquesta transformació és el cas del Grup Boix (Serradora Boix), una empresa familiar del Berguedà amb més de cinquanta anys de trajectòria en la transformació de la fusta. En els darrers anys, ha impulsat un procés de diversificació i sofisticació productiva que l'ha portat a evolucionar des d'un model centrat en productes de menor valor afegit, com la fusta per a embalatge, cap al desenvolupament de capacitats industrials avançades orientades a la construcció, especialment a través de la fabricació de fusta contralaminada (CLT).

Aquesta aposta s'ha materialitzat en una inversió de 30 milions d'euros que ha comptat amb el suport de l'ICF per al

desenvolupament d'una nova planta industrial, dissenyada per operar amb estàndards tecnològics equiparables als dels països capdavanters en construcció en fusta a Europa. El salt no és només tecnològic, sinó també estratègic: implica passar d'una activitat més orientada a productes *commodity* a una altra basada en la diferenciació, la innovació i la integració en cadenes de valor més complexes i amb major potencial de creixement.

El cas de Boix posa de manifest el potencial de la construcció industrialitzada per contribuir als objectius de sostenibilitat i descarbonització. L'ús de la fusta com a material estructural no només redueix la petjada de carboni en comparació amb altres materials tradicionals, sinó que també pot actuar com a embornal de carboni, sempre que vagi acompanyat d'una gestió forestal adequada. Així, la industrialització basada en materials biogènics s'alinea amb les estratègies europees de transició ecològica i economia circular. Més enllà de la dimensió empresarial, el cas de Boix exemplifica com la construcció industrialitzada pot generar noves dinàmiques de desenvolupament territorial.

5. Conclusió

La inferior productivitat del sector de la construcció respecte al conjunt de l'economia catalana afecta l'evolució de la productivitat del país i dificulta la capacitat de resposta davant el dèficit d'habitatge.

La construcció industrialitzada ofereix una oportunitat clara per millorar la productivitat, avançar en la descarbonització del sector i accelerar el desenvolupament del parc d'habitatge.

Tot i això, la complexitat de la cadena de valor del sector de la construcció dificulta aquesta transformació. Per aquest motiu, el paper del sector públic és clau per impulsar la millora competitiva del sector, el desenvolupament de la cadena de valor i poder abordar els diferents reptes de les empreses del sector. Les experiències existents en alguns territoris mostren que el lideratge públic a nivell autonòmic o local a través de dinàmiques de col·laboració públicoprivada ha estat decisiu per facilitar la coordinació de la cadena de valor de la construcció que requereix aquesta transició i han afavorit el desenvolupament econòmic territorial. En definitiva, la industrialització de la construcció no és només una evolució del sector, sinó una oportunitat per redefinir el model productiu d'un sector econòmic rellevant del país.

Bibliografia

Betevé (2026), El dèficit d'habitatges HPO i privats a Catalunya s'enfila fins als 175.000 pisos <https://beteve.cat/economia/deficit-habitatges-hpo-privat-catalunya/>

Idescat, Institut d'Estadística de Catalunya

Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya (2025), Informe El sector de la construcció a Catalunya https://observatoritreball.gencat.cat/web/.content/generic/documents/fragments_de_coneixement/arxius/El-sector-de-la-construccio-a-Catalunya.pdf

Via Empresa (Bernat Bella, 2025), Grup Boix, la serradora familiar del Berguedà que dona valor al bosc català https://www.viaempresa.cat/empresa/grup-boix-serradora-familiar-bergueda-valor-bosc-catala_2227647_102.html

GENER

- 20/01** Donald Trump és investit com a 47è president dels Estats Units.
- 30/01** El BCE baixa el tipus d'interès oficial de referència en 25 p.b. i el situa en el 2,75%.

FEBRER

- 01/02** Trump imposa mesures aranzelàries sobre les importacions procedents de Mèxic, Canadà i la Xina.
- 04/02** La Generalitat de Catalunya aprova el Pla Catalunya Lidera, que pretén mobilitzar fins a 18.500 milions d'euros en els pròxims cinc anys.
- 04/02** Comença la fira del sector audiovisual, Integrated Systems Europe (ISE), que tanca l'edició de 2025 amb més de 85.000 assistents.
- 11/02** El salari mínim interprofessional puja fins als 1.184 euros mensuals en 14 pagues, un 4,4% més que el 2024.

MARÇ

- 03/03** Comença el Mobile World Congress, que finalitza l'edició de 2025 amb més de 109.000 visitants, una xifra rècord que supera per primer cop la de l'any 2019.
- 04/03** La Comissió Europea anuncia el pla ReArm Europe/Readiness 2030, per transformar i reforçar les capacitats de defensa de la Unió Europea.
- 06/03** El BCE baixa el tipus d'interès oficial en 25 p.b. i el situa en el 2,50%.

ABRIL

- 02/04** Trump anuncia un aranzel universal del 10%, així com aranzels recíprocs més elevats per a 57 països. Els aranzels de la Unió Europea se situen en el 20%, tot i que s'aprova una moratòria de 90 dies per poder negociar.
- 05/04** La Generalitat de Catalunya aixeca les mesures contra la sequera que afecten usos urbans, agrícoles i industrials, gràcies al fet que les reserves d'aigua han superat el 60%.
- 17/04** El BCE baixa el tipus d'interès oficial en 25 p.b. i el deixa en el 2,25%.
- 28/04** Apagada generalitzada a Espanya i Portugal per una disrupció del subministrament elèctric durant més de deu hores, fet que provoca greus disrupcions en els dos països.
- 30/04** La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC) dona el vistiplau a l'OPA hostilel del BBVA al Banc Sabadell amb condicions temporals, fet que deixa l'operació en mans del govern d'Espanya per ampliar o reduir les condicions abans de decidir els accionistes.

MAIG

- 19/05** Primera cimera entre la Unió Europea i el Regne Unit des del Brexit, que estableix una nova associació estratègica, tant en seguretat i defensa com en una agenda renovada per a la cooperació entre les dues regions.

JUNY

- 05/06** El BCE baixa el tipus d'interès oficial en 25 p.b. i el deixa en el 2,00%.
- 24/06** El govern d'Espanya autoritza l'OPA hostilel del BBVA al Banc Sabadell amb la condició que es mantinguin com a entitats separades durant tres anys, de manera que la decisió queda en mans dels accionistes del Sabadell.

JULIOL

27/07 La Unió Europea i els Estats Units arriben a un acord comercial que estableix un aranzel general del 15% per a la majoria de productes. L'acord estableix un tractament preferencial per a alguns productes estratègics i el compromís de la Unió Europea d'augmentar les importacions i les inversions als Estats Units.

AGOST

05/08 Entren en vigor la majoria dels aranzels recíprocs anunciats pels Estats Units.

SETEMBRE

09/09 El Tribunal Suprem dels Estats Units accepta estudiar i decidir per via ràpida la constitucionalitat dels aranzels recíprocs aprovats per l'Administració Trump.

OCTUBRE

16/10 L'OPA hostil del BBVA al Banc Sabadell fracassa formalment en no assolir el llindar mínim d'acceptació, disset mesos després d'haver-se anunciat.

NOVEMBRE

03/11 El Comitè d'experts encarregat de definir l'estratègia de transformació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (CETRA) presenta l'informe final amb 50 propostes.

06/11 Conferència de l'ONU sobre el canvi climàtic (COP30) a Belém (Brasil), que ha tancat amb un consens multilateral de la comunitat internacional, amb l'única absència dels Estats Units. No obstant això, les decisions adoptades es consideren insuficients per frenar el canvi climàtic.

12/11 Finalitza el període de tancament del govern federal dels Estats Units, el més llarg de la història, amb més de 40 dies.

DESEMBRE

31/12 L'hivern de 2025 se situa com el més plujós dels últims trenta anys a Catalunya, segons el Servei Meteorològic de Catalunya.

GENER

20/01 La xarxa de Rodalies de Catalunya presenta suspensions, retards massius i incidències tècniques després de l'accident de Gelida. Es realitzen inspeccions de seguretat a tota la xarxa ferroviària.

27/01 La Unió Europea i l'Índia tanquen un acord comercial de lliure comerç.

FEBRER

03/02 Comença la fira del sector audiovisual, Integrated Systems Europe (ISE), que tanca l'edició de 2026 amb una xifra rècord de més de 92.000 assistents.

18/02 El salari mínim interprofessional puja fins als 1.221 euros mensuals en 14 pagues, un 3,1% més que el 2025.

20/02 El Tribunal Suprem dels Estats Units invalida els aranzels imposats per Trump segons la Llei de Poders Econòmics d'Emergència Internacional (IEEPA).

28/02 Inici de la guerra de l'Iran, després d'una ofensiva dels Estats Units i Israel contra objectius militars i polítics iranians. En l'atac mor el líder suprem iranià Ali Khamenei.

MARÇ

- 02/03** Inici del Mobile World Congress, que finalitza l'edició de 2026 amb més de 105.000 visitants.
- 04/03** La Comissió Europea anuncia l'Industrial Accelerator Act, una iniciativa destinada a reforçar la indústria europea.

ABRIL

- 12/04** El partit Tisza, liderat per Péter Magyar, guanya les eleccions a Hongria i posa fi als 16 anys de govern de Viktor Orbán.
- 22/04** Entra en vigor el Pla Estatal d'Habitatge 2026-2030 per ampliar l'oferta residencial, que preveu una inversió de 7.000 milions d'euros cofinançats entre l'Estat i les comunitats autònomes.

MAIG

- 01/05** L'acord comercial entre la Unió Europea i Mercosur entra en vigor provisionalment, després de vint-i-sis anys de negociacions.
- 19/05** Acord entre el PSC i ERC per aprovar els pressupostos de Catalunya per a l'any 2026. L'acord posarà fi a dos anys de pròrrogues pressupostàries, els darrers comptes aprovats daten de 2023.
- 22/05** Kevin Warsh jura el càrrec com a nou president de la Reserva Federal (Fed) dels Estats Units.
- 31/05** La guerra entre Rússia i Ucraïna continua estancada i sense avenços cap a un alto el foc, després de més de quatre anys de conflicte i dos milions de baixes. Paral·lelament, l'enfrontament entre Gaza i Israel persisteix amb violència tot i l'alto el foc oficial, marcat per atacs israelians puntuals, víctimes civils i una crisi humanitària persistent. Finalment, el conflicte a l'Iran ha entrat en una fase de negociació que podria permetre la reobertura de l'estret d'Ormuz.

Catalunya estadística

2025

	2024	2025	Variació (%)	Espanya 2025	Cat/Esp 2025 (%)
POBLACIÓ A 1 DE GENER¹	8.124.126	8.208.894	1,0	49.570.725	16,6
Població estrangera ¹	1.522.819	1.580.598	3,8	7.243.561	21,8
POBLACIÓ OCUPADA	3.827.075	3.914.700	2,3	22.221.100	17,6
POBLACIÓ ATURADA	373.600	357.000	-4,4	2.608.100	13,7
ASSALARIATS SECTOR PRIVAT	2.833.050	2.896.725	2,2	15.387.450	18,8
Indefinites	2.537.550	2.600.400	2,5	13.461.925	19,3
Temporals	295.475	296.300	0,3	1.925.500	15,4
Taxa d'atur (aturats/actius, en %)*	8,9	8,4	-0,5	10,5	-
Taxa d'ocupació (ocupats/població +16 anys, en %)*	56,1	56,6	0,5	52,8	-
Taxa d'activitat (actius/població +16 anys, en %)*	61,6	61,8	0,2	59,0	-
PIB PER CÀPITA (€ CORRENTS)²	39.032	40.781	4,5	34.035	119,8
PIB PREUS CORRENTS (MILIONS €)²	317.101	334.765	5,6	1.687.152	19,8
INFLACIÓ MITJANA ANUAL (%)[*]	2,8	2,4	-0,4	2,7	-
COST SALARIAL PER TREBALLADOR I MES (€)	2.482	2.554	2,9	2.377	107,5
SECTOR EXTERIOR					
Exportacions béns (milions €) ³	100.133	100.779	0,6	387.092	26,0
UE-27	59.789	60.290	0,8	233.738	25,8
Resta del món	40.344	40.489	0,4	153.354	26,4
Importacions béns (milions €) ³	110.753	114.360	3,3	444.146	25,7
UE-27	56.694	60.135	6,1	216.035	27,8
Resta del món	54.059	54.225	0,3	228.112	23,8
Saldo comercial (Exp-Imp) (milions €) ³	-10.620	-13.581	27,9	-57.055	23,8
Nombre d'empreses exportadores totals	47.389	45.405	-4,2	127.084	35,7
Nombre d'empreses exportadores regulars ⁴	18.345	18.196	-0,8	53.691	33,9
Nombre d'empreses exporten >50.000 € regulars ⁴	8.309	8.555	3,0	28.749	29,8
Inversió estrangera directa (milions €)	5.260	4.510	-14,2	30.764	14,7
Inversió directa a l'estranger (milions €)	7.479	3.437	-54,1	17.298	19,9
NOMBRE D'EMPRESES⁵	602.706	610.062	1,2	3.310.824	18,4
1-9 assalariats	273.658	237.805	-13,1	1.348.909	17,6
10-49 assalariats	25.257	25.124	-0,5	134.826	18,6
50-199 assalariats	4.178	4.214	0,9	19.888	21,2
200 o més assalariats	1.421	1.500	5,6	6.758	22,2
Sense assalariats	298.192	341.419	14,5	1.800.443	19,0
INDÚSTRIA					
Nombre d'empreses ⁵	31.964	31.229	-2,3	172.765	18,1
Nombre d'ocupats	636.800	659.700	3,6	3.005.500	21,9
CONSTRUCCIÓ					
Nombre d'empreses ⁵	67.968	68.134	0,2	389.146	17,5
Nombre d'ocupats	236.500	249.000	5,3	1.530.000	16,3
Habitatges en construcció	20.210	19.315	-4,4	166.426	11,6
Estoc d'habitatges nous sense vendre ⁶	79.721	82.529	3,5	447.691	18,4
Licitació pública (milions €)	4.238	5.465	28,9	33.143	16,5
Preus de l'habitatge lliure (€/m ²)	2.306	2.536	9,9	2.128	-
Preus de l'habitatge protegit (€/m ²)	1.213	1.243	2,5	1.189	-
COMERÇ					
Nombre d'empreses ⁵	98.064	95.847	-2,3	555.871	17,2
Nombre d'ocupats	523.425	556.200	6,3	3.221.950	17,3

* Variació s'expressa en punts percentuals.

(1) Dades referides a 1 de gener de l'any següent.

(2) La dada de PIB per a Catalunya és la publicada per l'Idescat. En canvi, la dada d'Espanya prové de l'INE.

(3) Les taxes de variació estan calculades a partir de les dades provisionals de l'any anterior.

(4) Regulars: empreses que han exportat en els 4 últims anys consecutius.

(5) Empreses amb seu social a Catalunya. Dades a 1 de gener.

(6) Dades referides als anys 2023 i 2024, per comptes de 2024 i 2025.

Font: Idescat, INE, Banc d'Espanya, Ministeri de Foment, DataComex, ICEX, OEPM Seopan i Generalitat de Catalunya.

	2024	2025	Variació (%)	Espanya 2025	Cat/Esp 2025 (%)
TURISME					
Establiments hotelers oberts	2.161	2.160	0,0	14.677	14,7
Càmpings oberts	191	198	3,7	862	23,0
Allotjaments de turisme rural oberts	1.806	1.736	-3,9	16.220	10,7
Viatgers allotjats en hotels (milers)	21.596	22.601	4,7	118.393	19,1
Pernoctacions en establiments hotelers (milers)	60.427	60.693	0,4	366.591	16,6
De turisme domèstic	16.553	16.750	1,2	121.740	13,8
De turisme estranger	43.874	43.943	0,2	244.851	17,9
Despesa dels turistes estrangers (milions €)	23.752	24.815	4,5	134.745	18,4
Despesa per persona-dia-viatge (euros)	208	217	4,3	193	112,6
SECTOR FINANCER					
Ocupats en activitats financeres i assegurances	76.375	75.450	-1,2	468.900	16,1
Crèdit bancari total (milions €) ⁷	201.664	213.211	5,7	1.255.541	17,0
A les Adm. Públiques	5.765	7.639	32,5	82.368	9,3
Al sector privat	195.900	205.572	4,9	1.173.173	17,5
Dipòsits totals (milions €) ⁷	227.006	241.450	6,4	1.722.464	14,0
SECTOR PÚBLIC					
Assalariats al sector públic	473.550	468.375	-1,1	3.548.775	13,2
Consum de les adm. públiques (milions €) ⁸	59.843	63.489	6,1	342.565	18,5
Deute públic autonòmic (milions €) ⁷	89.035	90.082	1,2	341.642	26,4
Recaptació per tributs estatals (milions €) ⁹	57.194	61.222	7,0	325.356	18,8
Recaptació per tributs autonòmics (milions €) ¹⁰	5.286	5.856	10,8	-	-
RECERCA I INNOVACIÓ					
Despesa en R+D (milions €) ⁶	5.375	5.487	2,1	23.931	22,9
Universitats i Administració Pública	1.895	2.127	12,2	10.526	20,2
Empreses	3.480	3.360	-3,5	13.405	25,1
Ocupats en R+D ⁶	60.423	66.008	9,2	295.290	22,4
Sol·licitud de patents nacionals (inc. PCT fase nacional)	165	208	26,1	1.450	14,3
FORMACIÓ					
Població activa total (milers)	4.201	4.272	1,7	24.829	17,2
Analfabets i educació primària	190	220	16,2	1.276	17,3
Educació secundària 1a. Etapa	994	958	-3,6	6.402	15,0
Educació secundària 2a. Etapa	1.005	1.001	-0,4	6.013	16,6
Educació superior	2.012	2.092	4,0	11.138	18,8
Taxa d'abandonament prematur escolar (%) ^{*11}	13,7	13,5	-0,2	12,8	-
INFRAESTRUCTURES DE TRANSPORT					
Aeroports - Passatgers totals (milers)	58.186	61.010	4,9	321.126	19,0
Aeroports - Mercaderies (tones)	181.699	198.533	9,3	1.354.314	14,7
Ports - Mercaderies (milers de tones)	99.496	96.956	-2,6	541.158	17,9
Ports - Vaixells mercants (nombre)	10.710	10.539	-1,6	162.865	6,5
Ports - Creuers (nombre)	854	957	12,1	5.373	17,8
Ports - Vaixells (milers passatgers)	5.528	5.917	7,0	42.507	13,9
Ports - Creuers (milers passatgers)	3.792	4.129	8,9	14.106	29,3

* Variació s'expressa en punts percentuals.

(7) Dades referides a desembre.

(8) Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars.

(9) Inclou: IRPF, IRNR, IVA, Impost de societats, Impostos especials, tràfic exterior i taxes.

(10) Inclou tributs 100% cedits i impostos propis: successions i donacions, patrimoni, grans superfícies, transmissions patrimonials AJD, taxes sobre el joc.

(11) Percentatge de joves de 18 a 24 anys que no han acabat l'educació secundària.

Font: Idescat, INE, Banc d'Espanya, Ministeri de Foment, DataComex, ICEX, OEPM Seopan i Generalitat de Catalunya.

CONSELL GENERAL DE CAMBRES DE CATALUNYA

Av. Diagonal, 452 - 08006 Barcelona
Telèfon 934 169 300 (ext. 5457)
consell@cambrescat.org
cambrescat.org